I 1[r1]

Parimiile preste an,

tipărite cu porunca măriii sale prealuminatului întru Iisus Hristos Ioan Dúca **Воєво́да**[2], cu mila lui Dumnădzău Domn Ţărîi Moldovei şi Ucraínei, cu posluşaniia smeritului Dosoftéi Mitropolitul, în tiparniţa ţărîi, ce ne-au dăruit svinţia sa părintele nostru fericit Ioachim, patriarhul de slăvita patrierşiia a Mósculuí, milostivul Dumnădzău să-l blagoslovască. **Бълѣ**т 7191, **мѣ**ц octovrie, 7 **дн̃ь**.[3]/

I 1[v]

Stihuri la luminatul herb[4] a Ţărîi Moldovei

Capul cel de buăr, de fiară vestită,
Sămneadză putearea ţărîi nesmintită.
Pre cîtu-i de mare fiara şi buiacă,
Coarnele-m păşune la pămîntu-ş pleacă.
De pre chip să veade buărul ce-i place,
C-ar vrea-n toată vreamea să stea ţara-m pace.//

I 2[r] Prealuminatului întru pravoslavie, blagocistivului şi preacinstitului şi milostivului nostru Domn Ioán Dúca **Воєво́да**, din mila lui Dumnădzău Domn Ţărîi Moldóvei şi Ucraínei, de la veacinica Svintei Troiţe puteare poftim măriii[5] tale sănătate[6] şi pace, cu viaţă nărocită să petreci, măria ta, pururea adevăr.

Domnii Ţărîi Moldóvei pus-au nevoinţă
De-au învăţatu-ş ţara direaptă-n credinţă,
Pravoslavnica leage ferind necorcită,
Şi-n ceriu Hristos le cruţă viaţă fericită.
Descălecat-au ţara domnul Drágoş Vodă,[7]

---

[1] În text, filele 1-7 nu sunt numerotate.
[2] În limba slavonă: „voievod", forma de genitiv.
[3] În limba slavonă: „În anul..., luna..., ...zile". În exemplarul de la Biblioteca Academiei Române, pe paginile 1[r] - 5[r], scris de mână, apare textul: [1[r]] *Această svîntă carte* / [2[r]] *ce să chiamă Parimiiariu* / [3[r]] *s-au legat cu cheltuiala* / [4[r]] *părintelui Ilarion egumen* / [5[r]] *leat 7201*.
[4] În text, scris ***гѣ***.
[5] În text, scris: ***мърíй***.
[6] În text, scris ***сънътáта***, greşeală de tipar.
[7] Marginal este notat anul: *6867*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Fericită buiacă cu tot feali de roadă,
Cînd au adus într-însă rumânească limbă
De bun neam şi ferită de la calea strîmbă.
Să trage de pre sînge rudă-mpărătească,
Dumnădzău l-au sporitu-l nainte să-i crească.
Şi fiiu-său, Sas Vodă, şi cu Bogdán Vodă[8]
Cu doamnă-sa Mariia lăsînd bună roadă,
Pre Fédor Bogdanovíci Láțvo să numeaşte,[9]
Cu dînsa, cu Ánna, de să pomeneaşte.
Pătru Vodă pre urmă purceasă cu viță,
Carele-i dzîc Muşatín în bună priință.[10]
Stătut-au dup-acesta luminată roadă
Stăpîn Țărîi Moldóvei, domnul Róman Vodă.[11]
Acesta ce să scrie-ntr-a țărîi urice[12]
Mare samodîrjaveț şi-n bună ferice./
I 2[v] C-au stăpînitu-ş țara din plai pănă-n mare;
Lăsatu-ş-au în scaun putearnic mai tare
Ce-au născutu-ş din doamna, din Anastasiia,
Pre Alexándru cel Bun în trai cu fericiia.[13]
C-au împodobit țara cu besearici late,
Cu mănăstiri vestite-n frîmseț luminate:
Bístrița iaste una, doă-i Moldovíța,
Ş-alte besearici multe ce-ş da cuviința.
Adus-au şi pre svîntul Ioán în țară,
De ş-au vestitu-ş cinstea şi preste hotară[14].
Naintea lui mai fost-au Stéfan şi cu Iúga
Şi Dumnădzău cu bine le-au ascultat ruga.
Iară după Alexándru, fiiu-său Ilie
Şi Stéfan, a lui frate, nescurtă bucurie.
De-aciia Bogdán Vodă domní mică vreame
Şi ş-au mutat sălaşul unde nu să teame,
Lăsînd pre urmă viță şi rod bun în țară

[8] Marginal: 4 *ai*, 6 *ai*.
[9] Marginal: *8 ai*.
[10] Marginal: *12 ani*.
[11] Marginal: *3 ai*.
[12] Marginal: *6900 văleatul era atunci*.
[13] Marginal: *vă leat 6907*.
[14] În text, scris ***гхотáръ*.**

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

De i să nalță veastea şi preste hotară[15]
Pentru Stéfan acel Bun ce-au bătut războaie[16]
De-au făcutu-ş de toate inemii pre voie;
Prin ținuturi prin toate să văd a lui seamne,
Mănăstiri şi besearici ce-au fapt fără leane.
Că nu numai prin sate şi pre la oraşe,
Ce şi prin munți şi codri lui Hristos sălaşe
Ce-au făcut, zugrăvite de dau strălucoare,
Să-i trăiască pomana-n bun nume supt soare.//
I 3[r] Pre fiiu-său pre Bogdán ş-au lăsat să-i şadză[17]
În scaun să-ş domnească, țara să să-ncreadză
Că ş-a lui nevoință n-au fost cu nemică
De-alui al său părinte să fie mai mică.
Svînta Mitropolie cea noă-n Suceávă
De dînsulu-i făcută cu multă zăbavă,
C-avea destulă luptă şi treabă de oaste
Cîndu-ş bătea pizmaşii lovindu-i din coaste.
De-a lui destoinicie scrie şi-n croníce
Că ş-au apărat țara[18] cu bună ferice.
Pre fiiu-său, pre Ştéfan, tînăr după sine
Ş-au lăsatu-ş în scaun, domn bun, cum să vine.
Dup-acesta stătut-au Ráreş Pắtru Vodă,[19]
De toate bunătăț plin de cerească roadă.
I-i Póbraşa sălaşul unde odihneaşte
Cu doamnă-sa Eléna de să pomeneaşte,
C-au fapt multe besearici di-ntreg şi-nnoite,
La țară şi la munte, mari mănăstiri svinte.
Pre urma[20] lor domnit-au a lor bună roadă,
Ilíe şi cel tînăr Ştefaníță Vodă.
Nemică n-au stricatu-i vrăjmăşasca moarte,
Că iaste-n ceriu cu svinții depreună-n soarte.
Şi soru-sa Roxánda, să nu să stîngă neamul,

[15] În text, scris ***гχотáръ***.
[16] Marginal: *6965*.
[17] Marginal: *7012*.
[18] În text scris ***цáрѫ***.
[19] Marginal: *7036*.
[20] În text, scris ***ѣма***, greşeală de tipar

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Luă pre Alexándru ce-i dzîc Lăpuşneanul.
Domni ş-acesta bine şi-n Slátină-ş feace[21]
Mănăstire frumoasă, pre toate le-ntreace.
Pre urma acestóra, fiiul Míhnii Vodă,[22]
Din Ţara Muntinească sufletească roadă,/
I 3[v] Pătru-l cheamă pre nume şi n-are[23] prihană,[24]
Lăsatu-ş-au în ţară slăvită pomană:
Mănăstirea ce iaste în deal la Găláta,[25]
Că iaste pentru oaspeţ cu masa tot gata.
Fiiu-său Stéfan tînăr stăpîni domniia.
După Arón domnit-au domnul Eremíia.
Acesta de pre rudă i-i nume Movíla,
Că Dumnădzău ş-au tinsu-ş şi preste dîns mila.
După dînsul domnit-au şi Simeón Vodă,[26]
Lăsat-au şi pre-acesta Dumnădzău cu roadă.
Că i să ştiu cuconii, sufletească viţă,
De i-au făcut cu Domnul în ceriu cunoştinţă.
După dînşii şi Stéfan Tomşa ce-au fapt Sólca,[27]
Domn destoinic şi-ndzîleş, au potolit holca[28].
Că-n dzîlele acealea, prin dease războaie,
Lăcuitorii ţărîi treia cu nevoie.
De-aciia Rádul Vodă au domnit cu pace,[29]
Cu bună-nţălepciune, tuturor cum place.
Şi Alexándru Iliiáş, cînd i-au venit rîndul,[30]
Au domnit şi[31] el ţara nu cum i-au fost gîndul.
Bárnovschi Míron Vodă are îndrăznire
La Dumnădzău cu svinţii fără de-ndoire.

[21] Marginal: ***и сн̑ є҆гѡ̀ Богдан̑*** [= şi fiul lui, Bogdan].
[22] Marginal: ***поимѝ і҃ѡ̑ вѧ҆зль*** [= după el, Ioan cel Rău].
[23] În text, scris ***нарж***.
[24] Marginal: *7082*.
[25] Marginal: ***помне іа̑кѡ̀ лжкавь*** [= după el, Iancul cel Rău] *7088*.
[26] Marginal: *7115*; *Pétr*, *Mitro*, *Mihăiláş*, *Costantín*.
[27] Marginal: *7120*.
[28] În text, scris ***гхолка***.
[29] Marginal: *Gáşpar*.
[30] Marginal: *7109* (posibilă greşeală de tipar; corect ar fi fost 7129).
[31] În text, scris ***шл҃***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Moiséi Voievoda-n cerească movilă[32]
Cu fraţîi săi treiaşte-ntr-a lui Hristos milă.
Şi Vasílie Vodă, precum i-au fost gîndul,[33]
I-au dat Hristos odihnă cu svinţii în rîndul.
Şi doamnă-sa Todósca veade cu dulceaţă,
Cu ale ei odrasle, pre Hristos în faţă.//
I 4[r] Gheorghíţă Ştéfan Vodă încă să nu-ş piardză[34]
Nedeajdea de la Domnul, ce tot să să-ncreadză,
Că pentru tot greşitul Dumnădzău grijeaşte,
Cine cu derept cuget la dîns năzuiaşte.
Şi pentru Ghíca Vodă laudă să dzîce,[35]
Că de-a rîndul cu svinţii trăiaşte-n ferice.
Lui Ştefăníţă Vodă Dumnădzău să-i facă
Odihneală cu svinţii, de viaţă să-i placă,[36]
Cu a sa bună maică, cu Ecaterína,
La giudeţ den direapta să-i fie odihna.
Evstrátie Dabíjea scris iaste la viaţă,
Să trăiască cu svinţii în rînd fără greaţă,[37]
Cu iubita sa hiică, cu doamna Maríia,
Să nu li să mai stîngă în veaci bucuriia.
Şi doamnă-sa Dahína încă să să vadză,
La Dumnădzău în casă cu dînş să să-ncreadză.
Şi Dúca Voievoda, Dumnădzău să-l crească,
Să-ş domnească în scaun şi să-mbătrînească
Cu cinstita[38] sa doamnă, cu Anastasíia,
Cu cinstite odrasle-n toată fericiia;
Din ceriu să le trimiţă Dumnădzău cunună,
Să-ş petreacă în viaţă cu inemă bună.
Iliiáş Alexándru, cînd stăpîni-n ţară,
Prin[39] săraci ce da milă ş-au tins spre ceriu scară.
Şi Petriceáico Vodă încă-ş are parte

[32]Marginal: *7139*.
[33] Marginal: *7142*.
[34] Marginal: *7162*.
[35] Marginal: *7166*.
[36] Marginal: *7168*.
[37] Marginal: *7170*.
[38] În text, scris ***чиѣстиѧ***, probabil greşeală de tipar.
[39] În text, scris ***прн***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

În ceriu cu domnii ţărîi şi-ntr-a vieţii carte
Cu luminat cinstită doamna sa Maríia,
În ceriu să le găteadze Hristos bucuriia./
I 4[v] Lui Dumitrâşco-Vodă bine să să dzîcă,
Că certă pre vicleanii de le deade frică.
Domnit-au după dînsul Antónie Rúset,
S-aibă cu domnii parte ş-a lui cinstit suflet,
C-au lăsatu-ş pomană cît au putut face,
Dea-i Dumnădzău cu svinţii trai în ceriu cu pace.
Şi sosînd cu verşurile păn-acii, iarăş rugăm de la milostivul Dumnădzău măriii[40] tale, prealuminatului şi milostivului nostru domn Ioán Dúca **Воєво́да**, şi a cinstita şi-ntru tot blagoslovita doamna măriii[41] tale, **Гwспо́жда**[42] Anastasíia, şi a cinstiţ şi cu de toată blagosloveniia dăruiţ fiii[43] măriii[44] voastre, măria sa Ioán Constantín Voievoda, Ioan Matei Voievoda, Ioán Stéfan Voievoda, şi blagosloviţii tinerii măriii tale Ioán Stéfan Voievoda şi cinstita doamnă Ecaterína, iubita şi întăi născuta fiica măriii[45] tale, şi alalţ blagosloviţ lui Dumnădzău cuconi a măriii voastre, să vă cruţe milostivul Dumnădzău şi să vă blagoslovască, precum au blagoslovit pre Avraám şi Isác şi Iácov şi cum au blagoslovit pre Iósif cu Asinétha şi cuconii lor; aşea să te blagoslovască milostivul Dumnădzău cu blagoslovenie veacinică întru Domnul nostru Iisus Hristos cu Duhul Svînt. Amin.
Rugătoriul măriii[46] tale, smeritul Dosoftéi Mitropolitul, cu toată inemă smerită rugăm măriii tale. //

I 5[r]

Profitológhion,
ádecă parimiile şi prorocestviile preste an ce să citesc în svînta besearică

Miercuri în cea albă. La 6 ceas. *Tropariul prorocestviei. Glas 3*.
Împărate svinte totputearnice, de care să înspaimă şi tremură toate, mîntuiaşte-ne, că poţ a ierta păcate ca un milostiv. *Slava, conéţul.* **И**

[40] În text, scris ***мъріи***.
[41] În text, scris ***мъріи***.
[42] În limba slavonă: „doamna”.
[43] În text, scris ***фíи***.
[44] În text, scris ***мйъріинй***, greşeală de tipar.
[45] În text, scris ***мърій***.
[46] În text, scris ***мърии***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

нн҃ѣ[47].

Iară dintăi. Prochimen, glas 6.

Спси г҃и лю́ди свои҆ и҆ бл҃сви́ достоа́нїе свое҆. [48]

Stih. **Ктебѣ г҃и въззовж҃.**[49]

Din prorociia lui Ioil citeniia

Aceaste dzîce Domnul: „Întoarceţî-vă spre mine din toată inemă voastră cu post şi cu plînsu şi cu boacet. Şi vă rumpeţ inemile voastre, iară nu hainele voastre, şi vă întoarceţ cătră Domnul Dumnădzăul vostru, că milostiv şi-ndurat iaste, lung răbdătoriu şi mult milostiv, şi căiaşte de răutăţîle oamenilor. Cine ştie cîndai va-ntoarce şi-i va căi şi va lăsa blagoslovenie după sine, jărtvă şi paos Domnului Dumnădzăului vostru. Bucinaţ cu bucini în Sion, svinţiţ post, strigaţ slujbă! Adunaţ nărodul, svinţiţ besearică, aleageţ bătrîni, adunaţ pruncii
I 5[v] ce sug la ţîţă; iasă mirele din cămara sa şi mireasa / din cămara mirelui ei! Între stepene şi-ntre oltariu să plîngă preuţîi şi ceia ce slujesc Domnului şi să dzîcă: «Cruţă, Doamne, nărodul tău şi nu da ocina ta în ocară, să le fie mai mare păgînii! Ca să nu dzîcă în păgîni: ‘Unde-i Dumnădzăul lor?’»” Şi jelui Domnul pămîntul său ş-au cruţat nărodul său. „Iaca, eu voiu trimite voaă grîul şi vinul şi veţ sătura de dînse şi nu voi camai da-vă de ocară în păgîni! Şi siverul îl voiu goni de pre voi şi-l voi lepăda în pămînt fără de apă şi voiu piiarde faţa lui în marea cea dintăi şi dosul lui în marea cea de-apoi; şi să va sui putregaia lui şi să va nălţa putoarea lui, c-au mărit Domnul lucrurile sale.” Cuteadză, pămîntule, bucură-te şi te veseleaşte, c-au mărit Domnul de-a facerea! Cutedzaţ, dobitoacele cîmpului, c-au înflorit cîmpii pustiei; că lemnul ş-au scos plodul său, viia şi smochinul deadere tăriia lor. Şi cuconii lui Sion, vă bucuraţ şi vă veseliţ de Domnul Dumnădzăul vostru, că vă deade voaă bucate îndireptate; şi va ploa voaă ploaie timpurie şi tîrdzîie, ca şi dintăi. Şi să vor împlea arile de grîu şi să vor de biu vărsa călcătorile de vin şi de undelemn. Şi voi întoarce de voi da voaă, în locul anilor ce-au mîncat lăcusta şi cărăbuşii şi puricii şi omida, putearea mea acea mare, carea am trimis în voi. Şi veţ mînca mîncînd şi veţ sătura şi veţ lăuda numele Domnului
I 6[r] Dumnădzăului vostru, carele feace cu voi // minunate, şi nu să va ruşina nărodul mieu în veaci!

Prochimen, *glas 7*.

Domnul vîrtute nărodului său va da; Domnul blagoslovi-va nărodul

[47] În limba slavonă în text: „Şi acum”.

[48] În limba slavonă în text: „Mîntuieşte, Doamne, poporul tău şi binecuvîntează moştenirea ta.”

[49] În limba slavonă în text: „Spre tine, Doamne, strig”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

său cu pace.
Stih. Aduceţ Domnului fiii lui Dumnădzău.

Miercuri la vecernie. Prochimen, *glas 5*.
Dumnădzău, în numele tău mîntuiaşte-mă şi-n putearea ta giudecă-mi.
Stih. Dumnădzăule, ascultă făgada mea.
Din prorociia lui Ioíl citenie.
Aceastea dzîce Domnul: „Scoale-să şi să să suie toate limbile la zăpodiia lui Iosafát, că acoló voiu şedea să răzgiudec toate limbile împregiur. Slobodzîţ seacerile, c-au sosît secerişul; întraţ de călcaţ, că-i plină cada, să varsă pricádocele; că s-au înmulţît răutăţîle lor. Glasuri răsunară în Zăpodiia Giudecăţîi. Soarele şi luna să vor întuneca şi stealele îş vor scăpăta lucirea lor. Iară Domnul din Sión striga-va şi Ierusalímul da-va glasul său şi să va cutremura ceriul şi pămîntul; iară Domnul va cruţa poporul său. Şi va întări Domnul pre fiii lui Izraíl şi veţ cunoaşte că eu sînt Domnul Dumnădzăul vostru care lăcuiesc cu sălaş în muntele svîntul mieu. Şi va hi Ierusalíma svîntă şi de altă naştere nu va camai treace printr-însă de-acmu. Şi va hi în dzua aceaea, picura-vor munţîi dulceaţă şi dealurile vor cura
I 6v lapte şi to- /ate rîpile Iúdei vor cură ape; şi izvor din casa Domnului ieşi-va şi va adăpa Părăul Shinilor. Eghipétul în pierdzare cîmpului face-să-va de strîmbătăţîle fiilor Iúda prin cealea ce vărsă sînge direpţ în pămîntul lor. Iară Iúda în veaci sălăşlui-să-va şi Ierusalím în rudenii de rude; şi voi cerca sîngele lor, şi n-oi nevinovaţî; şi Domnul sălăşlui-să-va în Sión.
Prochimen, *glas 6*.
Nedejdiuiască[50] Izrail pre Domnul, de acmu şi pănă în veaci.
Stih. Doamne, nu s-au înălţat inema mea.

Vinerea cea albă, la 6 ceas. *Tropar glas*[51] *8*.
Dă-ne agiutori de la scîrbe, Doamne, şi mîntuiaşte-ne, cela ce te născuş din ficioară, om iubitoriule. *Slava coneţ*.
Ини́нѣ *iarăş dintăi şi prochimen*, *glas 1*.
Fie, Doamne, mila ta pre noi.
Stih. Bucuraţî-vă, direpţii, de Domnul.
Den prorociia Zaharíei citenie. *Glava 8, 7*.
Aceastea dzîce Domnul totputearnicul: „Iaca, eu mîntuiesc poporul mieu de la pămîntul răsăritelor şi de la pămîntul scăpătatelor. Şi-l voi

[50] În text, scris ***нєдєждю́іаскѫ***, greşeală de tipar.
[51] În text, scris ***гала́сь***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

aduce de-l voi băga în pământul său şi voi sălăşlui în mijlocul Ierusalímului şi-m vor fi în popor şi eu fi-le-voi în Dumnădzău, cu adevărătatea şi cu direptatea.” Aceastea grăiaşte Domnul totputearnicul:

I 7[r] „Prindză vîrtute mî- // nule voastre, ascultătorilor întru dzîlele aceastea cuvintele aceastea din rostul prorocilor din dzua din carea s-au urdzît casa Domnului totputearnicului şi besearica de cînd s-au zidit! Derep ce că mainte de dzîlele acealea, plata oamenilor nu era în folos şi plata dobitoacelor nu era, şi celuia ce ieşiia şi celuia ce întra nu era pace de scîrbă; şi mînam pre toţ oamenii, tot însul la de-aproapele său. Şi acmu nu ca dzîlele ca ceale dintăi eu fac, dzîce Domnul totputearnicul, cestor rămaş a poporului acestuia; ce numai voi arăta pace. Viia da-ş-va roada sa şi pământul da-va vipturile sale şi ceriul da-ş-va roa sa; şi le voi da cu soarte rămăşiţelor de poporul mieu aceastea toate. Şi fi-va, în ce chip aţ fost de blăstăm în păgîni, casa lui Iúda şi casa lui Izrail, aşea voi mîntui-vă şi veţ fi în blagoslovenie. Cutedzaţ şi prindeţ vîrtute în mînule voastre!” Drep ce că aceastea dzîce Domnul totputearnicul: „În ce chip am cugetat să vă dosădesc cînd mă mîniiară părinţii voştri, dzîce Domnul totputearnicul, şi n-am întors gîndul, aşea mi-am tocmitu-mi şi mi-am cugetatu-mi în dzîlele aceastea bine să fac Ierusalímului şi casii lui Iúda. Cutedzaţ! Aceastea sînt cuvintele care să le faceţ: Grăiţ direpţ tot însul cătră de-aproapele său cu adevărătate şi giudecată cu pace să giudecaţ în porţîle voastre! Şi tot însul răutate de-aproapelui său nu

I 7[v] gîndească în inemile voastre şi giurămînt mincinos să nu / iubiţ, drep ce că aceastea toate le urăsc”, dzîce Domnul totputearnicul.

Prochimen, *glas 3.*

Пóйтє бг҃ѹ нáшемѹ пóйтє.[52]

Stih. **Вьсѝ ꙗ҆зы́ци вьсплєщи́тє рѫкáми.**[53]

La vecernie. Prochimen, glas 7.

Бг҃є застѫ́пнїкь мои҆ є҆сѝ, мл҃ твоѧ̀ предвари́тмѧ.[54]

Stih. **Измы́мѧ wтвра́гьмои҂х бг҃є.**[55]

Din prorociia Zaharíei citenie. *Glava 8, 19.*

Aceastea dzîce Domnul totputearnicul: „Postul cel a patra şi postul al cincea şi postul al şeaptea fi-vor casii lui Iúda şi casii lui Izraíl de bucurie şi de veselie şi de praznice bune; şi veţ veseli-vă şi adevărătatea şi pacea să iubiţ!” Aceastea dzîce Domnul totputearnicul:

[52] În limba slavonă în text: „Cîntaţi Dumnezeului nostru, cîntaţi”.
[53] În limba slavonă în text: „Toate limbile, bateţi din palme”.
[54] În limba slavonă în text: „Doamne, eşti ocrotitorul meu, mila mă va întîmpina”.
[55] În limba slavonă în text: „Ia-mă de la vrăjmaşii mei, Doamne!”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

„Că vor veni năroade multe şi lăcuitori de cetăţ multe. Şi să vor strînge găzduind unii într-alalţ cetăţîle, dzîcînd: «Ia-mblaţ să mergem să ne rugăm feaţei Domnului şi să cercăm faţa Domnului totputearnicului în Ierusalím!» Şi vor veni năroade multe şi limbi multe să cearce faţa Domnului totputearnicului în Ierusalím şi să milostivască faţa Domnului totputearnicului. În dzîlele în acealea apuca-să-vor dzeace bărbaţ de toate limbile păgînilor şi să vor prinde de poala a bărbat iudeu dzîcînd: «Mearge-vom cu tine, drep ce c-am audzît că Dumnădzău cu tine iaste!»”

Prochimen, glas 6. Să cîntă cu-ncetul.

Дрⷭповаєт҃ Израи́ль на г҃а ѡ᷉т᷉ни́нѣ йдо́вѣка.[56]

Stih. **Г҃н҃ невъзне́сѧ ср^це моѐ.**[57]//

II 1[r][58] **Parimiile de Postul mare**

Luni la 6 ceas. *Tropar, glas 5*.

Doamne, Doamne de carele toate să-nfricoşadză şi tremură de faţa putearii tale, ţie cădem, nemuritoriule, ţie ne rugăm, svîntule, mîntuiaşte sufletele noastre pentru ruga svinţilor tăi!

Poftoreaşte-l cu Slava şi cu **Ини́нѣ**. *Şi prochimen psalom 1*: Ştie Domnul calea direpţilor[59], şi calea necuraţîlor peri-va.

Stih. Ferice de omul care n-au mărs în sfat de necuraţ.

Den prorociia lui Isaíia citenie. *Glava 1*.

Videniia carea au vădzut Isaíia, fiiul lui Ammós, carea au vădzut asupra jidoviei şi asupra Ierusalímului, în împărăţîia lui Ozíe şi Ioathám şi Aház şi Ezéchie, carii împărăţîră Iiudíei.

Audz, ceriule, şi ascultă, pămîntule, că Dumnădzău au greit: „Ficiori născuiu şi înălţaiu, iară ei mă lepădară. Cunoscú boul pe cine l-au agonisit şi asînul iaslea Domnului său, iară Izraíl pre mine nu cunoscú

II 1[v] şi poporul mieu nu înţălească. Vai, lim- / bă păcătoasă, poporul plin de păcate, sămînţă vicleană, ficiori fără de leage! Părăsît pre Domnul şi mîniat pre svîntul lui Izraíl, vă streinat îndărăpt! Ce mai faceţ rană, adăogînd fărăleage? Tot capul în dureare şi toată inema în voie rea. De la picioare pănă la cap, nu iaste într-îns întregătură, nice rană, nice zgaibă, nice lovitură ustunoaie; nu-i pleastru a pune, nice oloi, nice legături! Pămîntul vostru pustiiu, oraşele voastre de foc arse, ţara

[56] În limba slavonă în text: „Să nădăjduiască Israil la Domnul de acum şi pînă în veac”.
[57] În limba slavonă în text: „Doamne, nu s-a înălţat inima mea”.
[58] Începe o nouă numerotaţie a filelor.
[59] În text, scris: ***дирѧ́пцилоръ***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

voastră denaintea voastră streinii o mănîncă şi s-au pustiit, răsturnată[60] de năroadele streinilor! Părăsî-să-va fiica Siónului ca coliba în vie şi ca pătulul pîndăresc în grădină şi ca o cetate răsturnată de oşti. Şi de n-ar fi ce Domnul Savaoth lăsatu-ne sămînţă, ca Sódoma ne-am fi făcut şi ca Gomórra ne-am fi asămănat. Audzîţ cuvîntul Domnului, boiarii Sodómelor, luaţ aminte leage lui Dumnădzău, poporeani de Gomórra! Ce mi-i de mulţîmea jărtvelor voastre? dzîce Domnul. Plin sînt de tot ársurile de berbeci şi de săul de areţ; şi sîngele de tauri de şi ţapi nu-l voi, nice c-aţ veni să mi vă arătaţ! Dară cine şi le-au cerşut aceastea din mînule voastre? Să călcaţ în curtea mea n-iţ adaoge! De-m veţ aduce jemnă, deşertu-i! Tămîia greaţă-m iaste; lunile ceale noă ale voastre şi sabaşile şi dzî mare n-oi suferi! Post şi sărbătoare şi praznicile voastre[61] le ureaşte sufletul mieu, mi vă feacet de saţîu! //

II 2[r] De-acmu n-oi camai purta păcatele voastre! Cînd mînule voastre l-iţ tinde la mine, oi întoarce ochii miei de la voi, şi de veţ înmulţî ruga, nu voi asculta-vă, că dară mînule voastre de sînge sînt pline! Scăldaţî-vă şi curaţ vă faceţ! Lepădaţ vicleşugurile de la sufletele voastre, de dinaintea ochilor voştri! Părăsîţ de vicleşugurile voastre, învăţaţî-vă bine a face, cercaţ giudeţ, izbăviţ asupritul, giudecaţ săracului şi îndereptaţ văduva şi veniţ şi să ne întrebăm, dzîce Domnul. Şi de vor fi păcatele voastre ca mohorîţala, ca omătul voi albi, iară de vor fi ca roşaţa, ca lîna cea noatenă voi albi. Şi de veţ vrea şi m-eţ asculta-mă, bunurile pămîntului veţ mînca, iară de n-iţ vrea, nice m-eţ asculta-mă, sabiia pre voi va mînca-vă, că rostul Domnului le-au grăit aceastea!”

Prochimen, glas 7. Psalom lui David 2.

Şerbiţ Domnului cu frică.

Stih. A ce hremetiră[62] limbile şi năroadele.

La vecernie. Prochimen psalom lui David 3, glas 6.

A Domnului mîntuinţa şi preste oamenii tăi blagosloveniia ta.

Stih. Doamne, ce să înmulţîră[63] ceia ce mă supără.

De la Bitiia citeniia. *Glava 1*.

La-nceput feace Dumnădzău ceriul şi pămîntul. Iară pămîntul era

II 2[v] nevădzut / şi netocmit şi-ntunearec dzăcea deasupra prăpăştii şi duhul lui Dumnădzău să purta deasupra apei. Şi dzîsă Dumnădzău: „Fă-te lumină!” Şi să feace lumină. Şi vădzu Dumnădzău lumina că-i bună;

[60] În text, scris ѹ҃ъстѳна́рта, greşeală de tipar.
[61] În text, scris вости́ре, greşeală de tipar.
[62] În text, scris гхремети́ра.
[63] În text, scris а҃мѳлцкра, posibil ca urmare a confuziei iusurilor.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şi despărţî Dumnădzău între mijloc de lumină şi-ntre mijloc de-ntunearec. Şi numi Dumnădzău lumina dzuă şi-ntunearecu-l chemă noapte. Şi să feace sară şi să feace dimineaţă, dzua întăie. Şi dzîsă Dumnădzău: „Fă-te învîrtoşitură în mijlocul apei şi să fie despărţînd în mijloc de apă şi apă.” Şi să feace aşea. Şi feace Dumnădzău învîrtoşitura şi despărţî Dumnădzău între mijloc de apa carea era dedesuptul învîrtoşiturii şi-ntre mijlocul de apa cea deasupra învîrtoşiturii. Şi chemă Dumnădzău învîrtoşitura ceriu şi vădzu Dumnădzău că-i bine. Şi să feace sară şi să feace dimineaţă, dzua a doa. Şi dzîsă Dumnădzău: „Strîngă-să apa cea dedesuptul ceriului în strisoareună şi să să vadză uscatul!” Şi fu aşea. Şi s-au strîns apa cea dedesuptul ceriului în strînsurile sale şi să ivi uscatul. Şi chemă Dumnădzău uscatul pămînt, iară adunăturile apelor le chemă mări. Şi vădzu Dumnădzău că-i bine.

Şi dzîsă Dumnădzău: „Răsaie pămîntul buriană de iarbă sămănînd sămînţă pre rudă şi pre sămănătură; şi lemn de roadă ce face poame căruia-i sămînţa lui într-însul, pre rudă pre pămînt.” Şi fu aşea. Şi scoasă pământul buriană de iarbă sămănînd sămînţă pre rudă şi pre
II 3[r] sămănăciune şi // lemn roditoriu făcînd roadă, căruia-i sămînţa lui într-însul, pre rudă pre pămînt. Şi vădzu Dumnădzău că-i bine. Şi să feace sară, şi să feace dimineaţă, dzua a treia.

Prochimen, glas 2. *Psalomul lui Davíd 4*. Domnul audzî-va mie cînd voi striga cătră dîns.

Stih. Cînd am strigat, mi-ai audzîtu-mi, Dumnădzău.

A Pildelor citenie. *Glava 1*.

Pildele lui Solomón, fiiul lui Davíd, carele au împărăţît în Ierusalím, a cunoaşterea înţălepciune şi dojană ş-a cugetarea cuvinte de minte, a priimirea întorsuri de cuvinte şi dezlegături de gîcituri ş-a gîndirea direptate[64] adevărată şi giudecare a înderepta. Ca să dea celor brudivi[65] măiestrie ş-a cucon tînăr, sîmţîre şi priceapere. Că aceastea, dară, deaca le va audzî înţăleptul, mai înţălept va fi, iară cel cuminte cumpăt va dobîndi, va coage pildă şi-ntunecos cuvînt, graiuri a-nţălepţ şi ciumilituri. Începătura înţălepciunii, frica Domnului, şi priceapere bună tuturora celora ce o fac. Bună credinţa-n Dumnădzău, începătură de sîmţîre. Înţălepciune şi dojană necuraţîi defaimă. Audz, fiiule, legile tătîne-tău şi nu lepăda învăţăturile[66] maică-ta; că cunună de bunătăţ va dobîndi creştetul tău şi gătini de aur pregiur grumadzîi tăi.

II 3[v] Fiiule, să nu te-nşeale / bărbaţ necuraţ, nice să-nvoieşti de te vor ruga

[64] În text, scris ***дирєптáтєє***, greşeală de tipar.

[65] În text, scris ***брꙋ́див***.

[66] În text, scris ***ѳ҃ꙋ҃вꙗцтꙋ́рилє***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dzîcînd: „Ia-mblă cu noi de-nsoţeaşte la sînge şi să amistuim în pămînt om direpţ pre strîmb şi să-l înghiţîm pre îns ca iadul de viu şi să rădicăm a lui pomană de pre pămînt. Agonisita lui acea de mult preţ să o cuprindem şi să-mplem casele noastre de jacuri. Şi a ta sîmbră o pune cu noi şi de o-mpreună la o pungă să agonisim toţ şi sacul unul să ne fie.” Să nu mergi în căile lor; abate-n laturi piciorul tău de la cărările lor, că picioarele lor la răutate aleargă şi grabnice sînt de-a vărsarea sînge. Că nu fără dereptate să întind mrej pasărilor! Ei, dară, aceia carii la ucidere să sîmbruiesc, adună şie vistеariu de răutate şi prăvală oamenilor fără dereptate rea. Aceastea căli sînt a tuturora celora ce cu totul fac ceale fără leage; că cu păgînăţîia pre a loruş suflet strică. Înţălepciunea la ieşituri să laudă, iară în uliţe îndrăznire poartă.

Сподобѝ ѓи.[67]

Marţ la-ntăia săptămînă

La ceas 6. Prochimen psalom lui David 5: Ia aminte glasului rugii meale, împăratul mieu şi Dumnădzăul mieu.

Stih. Graiurile meale ascultă-le, Doamne. *Glava 1, 19*.

De prorociia[68] **lui Isaíia citenie**

Aceastea dzîce Domnul: „De veţ vrea şi să mă ascultaţ, bunurile
II 4r pămîntului veţ mînca; iară de n-iţ vrea, // nice m-iţ asculta, sabie pre voi va mînca, că rostul Domnului le-au grăit aceastea. Cum să feace curvă cetatea cea credzută Siónul, plină de giudeţ, întru carea dereptatea au adormit într-însă, iară acmu-s şigubeţ? Argintul vostru – nelămurit, crîşmarii tăi meastecă vinul cu apă. Boiarii tăi nu să dau supt ascultare; partnici furilor, iubind mîzde, gonind să-ş izbîndească, săracii negiudecînd şi giudeţul veduvelor necăotînd.” Pentr-aceaea, aceastea dzîce Domnul Domnitoriul Savaoth, putearnicul lui Izrail: „Vai celor putearnici în Ierusalím, că nu mi să va potoli mîniia în carii pun pizmă şi giudeţ de pre pizmaşii miei voi face! Şi voi aduce mîna mea supra ta şi arde-te-voi în curăţît! Iară pre ceia ce nu vor să asculte îi voi piiarde şi voi lepăda pre toţ cei fără leage de la mine şi toţ sîmeţii voi smeri. Şi voi pune giudecii tăi ca dintăi şi sfătuitorii tăi ca la-nceput. Şi după aceastea te vei[69] chema cetate de direptate, maică cetăţîlor, credincioasă Sion, că cu giudeţ să va mîntui prada ei şi cu milă. Şi să vor sfărîma cei fără de leage şi păcătoşii împreună şi ceia ce părăsăsc pre Domnul să vor obîrşi. Căce acmu să vor ruşina cu

[67] În limba slavonă în text: „Învredniceşte, Doamne”.
[68] În text, scris ***прочйѧ***, greşeală de tipar.
[69] În text scris ***вай***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

idolii lor, în carii ei îş feaceră, şi să vor ruşina cu strujiţii lor, în carii ei nedejdiuiră, şi să vor ruşina de lucrurile mînulor sale, în carile ei
II 4[v] voiră. Că va fi ca trepetina cînd îş leapădă frundza ei şi / ca grădina cînd n-are apă. Şi va fi vîrtutea lor ca pozderiia de cîlţ şi lucrătura lor ca scînteaiele de foc şi să vor pîrli acei fără leage şi păcătoşii împreună şi nu va fi cine stînge.

Cuvîntul carele fu către Isaiia, ficiorul lui Amós, pentru Iiudéa şi pentru Ierusalím: Că va fi întru ceale de-apoi dzîle, vedé-vor muntele Domnului şi casa lui Dumnădzău în vîrvîrile munţîlor şi să va înălţa mai presus de dealuri. Şi vor veni pre însul toate limbile şi vor îmbla năroade multe şi vor dzîce: „Ia-mblaţ să ne suim în muntele Domnului şi la casa Dumnădzăului lui Iiácov şi ne va spune noaă calea sa şi vom purceade pre însă; că din Sión ieşi-va leage şi cuvîntul Domnului din Ierusalím."

Prochimen, psalomul lui David 6.

Doamne, nu cu mîniia ta mă-nfrunta[70].

Stih. Miluiaşte-mă, Doamne, că neputincios sînt.

La vecernie. Prochimen, glas 6. Psalomul lui David 7.

Doamne, Dumnădzăul mieu, spre tine nedejdiuiiu.

Stih. Mîntuiaşte-mă de toţ carii mă gonesc.

De la Bitiia citenie

Dzîsă Domnul: „Facă-să lumitori în îmvîrtoşitura ceriului, să lumineadze pre pămînt, întru să desparţe între mijloc de dzuă şi-ntre mijloc de noapte şi ca să fie în seamne şi tîmpuri şi în dzîle şi-n ani şi să fie de luminat în îmvîrtoşitura ceriului ca ce să lumineadze pre
II 5[r] pămînt." Şi fu aşea. Şi feace // Dumnădzău pre doi luminătorii cei mari, pre luminătoriul cel mai mare de-ncepături dzîlei şi pre luminătoriul mai mic, de-ncepături nopţîi, şi stealele. Şi i-au pusu-i Dumnădzău în îmvîrtoşitura ceriului, atît cît să lumineadze pre pămînt şi să oblăduiască dzîlii şi nopţîi şi să desparţă între mijloc de lumină şi-ntre mijloc de-ntunearec. Şi vădzu Dumnădzău că-i bine. Şi să feace sară şi să feace dimineaţă, dzua a patra. Şi dzîsă Dumnădzău: „Scoaţă apele gîngănii de suflete vii şi pasări zburătoare pre pămînt, preste învîrtoşitura ceriului." Şi fu aşea. Şi feace Dumnădzău chiţîi cei mare şi tot sufletul vitelor de gîngănii cealea ce-au scos apele, pre ruda lor, şi toată pasărea împănată pre rudă. Şi vădzu Dumnădzău că-s bune. Şi le blagoslovi Dumnădzău, dzîcînd: „Creaşteţ şi vă mulţîţ şi împléţ apele în mări; şi pasările să mulţască pre pămînt." Şi să feace

[70] Slova ѧ este ilizibilă în text.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

sară şi să feace demineaţă, dzua a cincea.
Prochimen psalom 8. Glas[71] *7*.
Doamne, Domnul nostru, cîtu-i de minunat numele tău în tot pămîntul!
Stih. Că s-au suit mare cuviinţa ta.
Glava 1, 20.
A Pildelor citenie
Înţălepciunea la ieşîturi iaste lăudată, iară în uliţă îndrăznire poartă; pre vîrvuri de zidiuri să strigă şi la porţîle putearnicilor celor mai
II 5[v] denai- /nte şeade şi-n porţîle cetăţîi cu-ndrăznire grăiaşte: „Oricîtă vreame brudivii să ţîn de dereptate, n-or hi de ruşine; iară cei fără minte, ocărîlor fiind poftitori, necuraţ făcîndu-să, urîră sîmţîre şi vinovaţ să feaceră mustrărilor. Iată că voi scoate voă al mieu sfat voroavă şi voi îmvăţa[72] al mieu cuvînt pre voi; de vreame că chemam, şi n-aţ ascultat, ş-am tins cuvinte, şi n-aţ luat aminte, ce nebăgate în samă făceaţ ale meale sfaturi şi alor meale dojeane n-aţ socotit. Deci, dară, şi eu de a voastră perire voi rîde şi mă voi bucura cînd va veni voă pierdzarea. Şi deaca va pripi-vă gîlceavă degrabă, iară prăvălitul în chip ca volbura va sosî, sau cînd va veni-vă scîrbă şi cetăţîi încungiurare de stricat, că va fi cînd m-eţ chema-mă, iară eu nu voi audzî voă. Cerca-mă-vor răii şi nu mă vor afla, că urîră înţălepciunea, iară frica Domnului nu or înturnară cătră sine, nice vrură ale meale să socotească sfaturi; ce puşcăiră ale meale înfruntări. Că dară-ş vor mînca a călii loruş poamele şi de a loruş necinste să vor sătura şi de poftă; că pentru ce făcea strîmbătate pruncilor, umorî-să-vor, şi luatul sămii va piiarde necuraţîi, iară cela ce de mine ascultă va lăcui cu casă de nedeajde şi va odihni fără frică de la tot răul."

Miercuri la-ntăia săptămînă //
II 6[r] *La 6 ceas. Prochimen, glas 4. Psalom 9*.
Mărturisi-mă-voi ţie, Doamne, cu toată inema mea.
Stih. Învoieşa-mă-voi şi mă voi bucura întru tine.
Glava 2, 3.
Den prorociia lui Isaíia citeniia
Aceastea dzîce Domnul: „Din Sión va ieşi leage şi cuvîntul Domnului din Ierusalím. Şi va giudeca prentre mijloc de limbi şi va înfrunta nărod mult. Şi-ş vor tăia sabiile lor de-ş vor face pluguri şi lăncile sale, de seaceri; şi nu va scoate limbă pre limbă sabie, nice s-or mai

[71] În text, scris: *гала*, greşeală de tipar.
[72] În text, scris *ѵмвца*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

îmvăţa de-acii a să bate. Ş-acmu, tu, casa lui Iiácov, ia-mblaţ să meargim pre lumina Domnului, că ş-au aşedzat poporul său, casa lui Iiácov; că s-au împlut ţara lor ca dintăi de undă, ca şi streinelor neamuri, şi cuconi mulţ de strein neam să născură lor. Că s-au împlut ţara lor de argint şi de aur şi nu era număr vistearelor lor; şi să împlu[73] pământul lor de cai, şi nu era număr armatelor[74] lor. Şi s-au împlut pământul de pîngăriturile faptelor mînulor lor şi să-nchinară celora ce feaceră deagetelor lor. Şi să plecă omul şi să tupilă bărbatul; şi nu-i voi suferi pre înş. Şi acmu, întraţ în pietri şi vă ascundeţ în pământ de faţa groazei Domnului şi de slava vîrtutei lui cînd s-a scula să sfărime pământul; că ochii Domnului sînt nalţ, iară omul iaste scund. Şi să va tupila năltîmea oamenilor şi să va înălţa Domnul sîngur în dzua aceaea.” /

II 6[v] *Prochimen psalomul lui Davíd 10, glas 6.*

Direptu-i Domnul şi dereptăţ iubi.

Stih: Pre Domnul nedejdiuiiu cum să dzîceţ sufletului mieu.

La vecernie. Prochimen psalom 11, glas 5: Tu, Doamne, feri-ne-vei.

Stih: Mîntuiaşte-mă, Doamne, că lipsi cuvios.

Glava 1, 24.

De la Bitiia citeniia

Dzîsă Dumnădzău: „Scoaţă pământul suflet viu pre rudă, în patru picioare, şi gîngănii ce să trag şi fierile pământului şi dobitoacele pre rudă.” Şi fu aşea. Şi feace Dumnădzău fierile pământului pre rudă şi dobitoacele pre ruda lor şi toate jigăniile pământului trăgătoare pre rudă. Şi vădzu Dumnădzău că sînt bune. Şi dzîsă Dumnădzău: „Să facem om pre chipul nostru şi pre sămănare şi să stăpînească peştilor mării şi pasărilor ceriului şi dobitoacelor ş-a tot pământul şi tuturor jigăniilor ce să trag pre pământ!” Şi feace Dumnădzău pre omul, în chipul lui Dumnădzău îl feace[75] pre însul, bărbat şi femeaie feace pre înş. Şi-i blagoslovi Dumnădzău şi le dzîsă: „Creaşteţî-vă şi mulţîţî-vă şi împleţ pământul şi-l domniţ de-l stăpîniţ; şi stăpîniţ peştilor mării şi pasărilor ceriului şi tuturor dobitoacelor ş-a tot pământul şi tuturor

II 7[r] jigăniilor ce să trag pre // pământ!” Şi dzîsă Dumnădzău: „Iată că vă dediu voă toată iarba de sămînţă ce samănă sămînţă, carea iaste deasupra tot pământul, şi tot lemnul care are în sine plod de sămînţă

[73] În text, scris *тилѣ*, greşeală de tipar.

[74] În text, scris: *гхармáтелорь*.

[75] În text scris *фче*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

sămănătoare[76], voă să fie de mîncat şi tuturor fierilor pămîntului şi tuturor pasărilor ceriului ş-a toată gînganiia ce să trage pre pămînt, ce are în sîne suflare de viaţă, şi toată iarba vearde de mîncat!" Şi fu aşea. Şi vădzu Dumnădzău pre toate cîte feace şi adecă-s bune[77] foarte. Şi să feace sară şi să feace demineaţă[78], dzua a şeasea. Şi să obîrşiră ceriul şi pămîntul şi toată podoaba lor. Şi obîrşi Dumnădzău în dzua în a şeasea lucrurile sale cealea ce feace; şi odihni Dumnădzău în dzua a şeapte de la toate lucrurile sale ceale ce feace. Şi blagoslovi Dumnădzău dzua a şeaptea şi o svinţi, că întru dînsă odihni de la toate lucrurile sale cealea ce-ncepu Dumnădzău a face.

Prochimen psalomul 12, glas 6.

Cată de mi-audz, Doamne Dumnădzăul mieu.

Stih: Pănă cînd, Doamne, mă vei uita în fîrşit?

A Pildelor citenie, *glava 2, 1*

Fiiule, de vei priimind dzîsa poruncii meale o vei ascunde la tine, va asculta de-nţălepciune ureachea ta şi vei pune inema ta la înţăleagere şi pune-vei la-mvăţătură fiiului tău. Că de vei înţălepciunea striga-o şi priceaperii vei da glasul tău şi de o vei căuta ca argintul şi ca neşte
II 7[v] comoare o vei cerca-o, atunce vei / priceape frica Domnului şi cunoştinţa lui Dumnădzău vei afla. Că Domnul dă înţălepciune şi de la faţa lui cunoştinţa-i şi priceaperea şi strînge vistearіul celora ce nevoiesc de isprăvăsc spăsenie şi sprejineaşte cu scutul purcesătura lui întru să ferească căile direptăţîlor; şi cale celora ce-l ţîn la cinste va feri. Atunce vei priceape direptate şi giudeţ şi vei isprăvi toate tablele ceale bune. Că de va veni înţălepciunea într-al tău cuget, şi sîmţîrea la al tău suflet a bună va fi slavă. Sfatul cel bun feri-te-va şi gîndul cel bun păzî-te-va, ca să te izbăvască şi de cale rea, şi de om ce grăiaşte nemică de credzut. O, ceia ce părăsăsc căi direapte de-a-mblarea în căi de-ntunearec! O, ceia ce să veselesc de răutăţ şi să bucură de îngîrjobire rea, cărora li-s cărările sucite şi corogite hăugaşele[79] lor, departe să te facă de la cale direaptă şi strein de la direptul gînd! Fiiule, să nu te împresure răul svat, despărţît de la învăţătura din tînereaţe leage dumnădzăiască ce uită; că ş-au pusu-ş[80] lîngă moarte casa sa şi lîngă iad cu peminteanii tablele sale; toţ carii să duc pre îns nu s-or mai întoarce, nice vor mai da de cărări direapte, că niceşi să tîlnesc cu ai de viaţă; că de-ar vrea ei mearge pre cărări bune, are găsî

[76] În text scris ***съмънъшоáрє***, greşeală de tipar.
[77] În text scris ***вднѫ***.
[78] În text scris ***дємиѣцъ***, greşeală de tipar.
[79] În text, scris ***гхъ8гáшєлє***.
[80] În text, scris ***п8с8сь***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

cărări de direptate neatede. De treabă-s lăcuitorii pământului; ce cei fără de răutate să vor lăsa pre dînsul, că cel direpţ va sălăşlui pământul
II 8r şi cuvioşii să vor lăsa pre îns, // iară căile celor fără leage de pre pământ să vor vîntura şi călcătorii de leage să vor cu totul piiarde de pre dîns.

Gioi, întăia săptămînă

La 6 ceas. Prochimen, psalom 13, glas 1:

Cînd va-ntoarce Domnul prada poporului său.

Stih: Dzîsă nebunul în inema sa: „Nu e Dumnădzău!"

Den prorociia Isaíei citeniia

Nălța-să-va Domnul sîngur unul în dzua în aceaea, că dzua Domnului Savaoth vine asupra tot ocarnicul şi trufaşul şi asupra a tot suitul şi înălțatul şi corogi-să-vor; şi asupra de tot chedrul Livánului cel înalt şi preanălțat şi asupra de tot copaciul valan de Vasán şi asupră de tot muntele nalt şi asupră de tot turnul nalt şi asupră de tot zidiul nalt şi asupră de tot păreatele nalt şi asupră de toată corabiia mării şi asupră de tot chipul de frîmseață de şeaice. Şi să va corogi tot omul şi va cădea nălțîmea oamenilor; şi să va nălța Domnul sîngur în dzua aceaea şi de mîni făcuții toț îi vor ascunde băgîndu-i în peştere şi-n crepăturile pietrilor şi-n gaurile pământului de faţa fricii Domnului şi de slava puterii lui, cînd să va scula să frîngă pământul. Că în dzua în aceaea va scoate omul spurcăturile sale ceale de argint şi ceale de aur
II 8v ce ş-au făcutu-ş / şie, întru să să-nchine celor în deşert şi leliiacilor, ca să între în gauri de vîrtoasă piatră şi-n crepăturile pietrilor de faţa fricii Domnului şi de slava vîrtuții lui, cînd s-a scula să frîngă pământul.

Prochimen psalom 14, glas 1:

Doamne, cine va lăcui în sălaşul tău?

Stih: Cela ce îmblă fără vină şi lucreadză dereptate.

Sara la vecernie

Psalom 15, glas 6, prochimen.

Blagoslovi-voi pre Domnul ce m-au înțălepțît.

Fereaşte-mă, Doamne, că spre tine nedejdiuiiu.

Din Bitie citenie:

Aceasta-i cartea faptului ceriului şi pământului cînd să feace, în care dzî feace Dumnădzău ceriul şi pământul şi toată verdeața de cîmp, mainte păn-a nu fi pre pământ, şi toată iarba cîmpului pănă a nu răsări; că nu ploasă Dumnădzău pre pământ şi om nu fusease să-l lucreadze; ce izvor să suia din pământ şi adăpa tot obrazul pământului. Şi plăzmui Dumnădzău pre omul țărnă luînd din pământ şi suflă în faţa lui suflare

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

de viaţă şi să feace omul în suflet viu. Şi răsădi Dumnădzău raiu în Edém spre răsărite şi pusă acoló pre omul ce plăzmui. Şi răsădi Dumnădzău încă din pămînt tot lemnul frumos în vădzut şi bun în
II 9r mîncat; şi lemnul vieţii în // mijlocul raiului şi lemnul cel de ştiut cunoscînd de bine şi de rău. Şi părău purcedea ieşind din Edém de adăpat raiul, de-acoló să desparte în patru căpetenii. Numele unuia – Fisón, acesta-i ce-ncungiură toată ţara Evilát, acoló iaste aurul; şi aurul aceluia pămînt iaste bun; şi acoló-i cărbunele şi piatra cea vearde. Şi nume lui al doile – Gheon, acesta-i ce-ncungiură tot pămîntul Ethiópiei. Şi părăul al treile – Tígrul, acesta-i[81] ce mearge împrotiva Asiriilor. Iară părăul a patru iaste acesta Efrátul. Şi luă Domnul Dumnădzău pre omul ce plăzmui şi l-au pusu-l în raiul desfătării, să-l lucreadze şi să-l ferească. Şi porunci Domnul Dumnădzău lui Adám dzîcînd: „Din tot lemnul ce-i în rai mîncînd vei mînca, iară din lemnul de cunoscut binele şi răul să nu mîncaţ dintr-însul, că ori în ce dzî veţ mînca dintr-însul, cu moarte veţ muri!” Şi dzîsă Domnul Dumnădzău: „Nu-i bine a fi omul sîngur; să-i facem lui agiutor pre după dînsul.” Şi plămădi Dumnădzău încă din pămînt toate pasările ceriului şi fierile cîmpului şi le adusă cătră Adám, să vadză cum le va striga. Şi toate cum le-au strigatu-le Adám în suflet viu, aceaea li-i numele.

Prochimen psalom 16, glas 4.

Fereaşte-mă, Doamne, ca geana ochiului.

Stih: Audz, Doamne, direptăţîi meale. /

II 9v **A Pildelor citenii**:

Fiiule, ale meale legi nu uita, ce graiurile meale le păzască a ta inemă, că lungime de trăit şi ai de viaţă şi pace îţ vor adaoge. Milosteniile şi credinţa nu-ţ lipsască, ce le înşiră pre grumadzîi tăi, scrie-le pre leaspedea inemii tale şi vei afla har[82]. Gîndeaşte bine naintea lui Dumnădzău ş-a oamenilor, fii nedejduitor pre Domnul cu toată inema şi de a ta înţălepciune nu te gurguţa, în toate căile tale să o cunoşti pre însă, ca să-ţ direpţ croiască căile tale şi piciorul tău să nu să poticnească. Nu fii mîndru întru tine, ce te teame de Domnul şi fugi de la tot răul; atunce sănătate va fi trupului tău şi pază oaselor tale. Cinsteaşte pre Domnul din a tale direapte agonisite şi-i dă a dzeacea din fruntea agonisitelor tale de direptate, ca să să împle jitniţile tale de bişug de grîu, iară vinul crămile tale să izvorască. Fiiule, nu defăima dojana Domnului, nice te mîhni de dînsul îmfruntat, că pre cine iubeaşte, Dumnădzău dojeneaşte şi ceartă cu toiagul pre tot fiiul pre

[81] În text scris ***ачéтаи***, greşeală de tipar.

[82] În text, scris: ***гхáрь***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

care priimeaşte. Ferice de omul ce-au aflat înţălepciune, şi mort lumii şi viu lui Dumnădzău cela ce şti priceapere, că mai bine-i aceaea a o neguţători decît de aur şi de argint visteare şi mai de cinste iaste decît pietrile ceale de mult preţ. Nu să-nşiră împrotiva ei nemică viclean,
II 10[r] binecunoscută iaste tuturora ce o iu- // băsc şi tot lucrul de preţ nu iaste vreadnic ei. Că lungime de petreacere şi ai de viaţă – în direapta ei, iară în stînga ei – bogăţîie şi slavă. Din rostul ei purceade direptate, iară leage şi milă pre limbă poartă. Căile ei – căi bune şi toate cărările ei cu pace. Lemn de viaţă iaste tuturora ce să ţîn lipiţ de dînsă şi celora ce să radzămă pre dînsă, ca pre un Domn, fără sminteală.

Vinere la-ntăia săptămînă

La 6 ceas. Prochimen, psalomul 17, glas 4:

Iubi-te-voi, Doamne, tăriia mea.

Stih: Dumnădzăul mieu, agiutoriul mieu şi nedejdiuiesc pre îns.

Den prorociia Isaíei citeniia

Iaca, Domnitoriul Domnul Savaoth va lepeda de la Iiudéa şi de la Ierusalím vîrtucios şi vîrtucioasă, vîrtute de pîine şi vîrtute de apă, uriiaş şi vîrtucios şi om boinic şi giudecătoriu şi proroc şi chibzuitoriu şi bătrîn şi cindzăcearíu şi minunat sfătuitoriu şi măiestru tăslar mare şi-nţălept ascultătoriu. Şi voi pune tinereii boiari lor şi batgiocoritori vor stăpîní lor. Şi va-mpreună cădea nărodul, om cătră om şi omul cătră de-aproapele său. Şi să va lovi în svadă copilul cătră bătrîn şi cel
II 10[v] fără cinste cătră cel / de cinste. Că să va apuca om de fratele său sau de dumesticul tatălui său dzîcînd: „Veşmînt ai, mai mare ne fii, şi bucatele meale sup tine fie!” Şi răspundzînd în dzua aceaea, va dzîce: „Nu-ţ voi fi mai mare, că nu-i în casa mea pîine, nice îmbrăcămînt, n-oi hi mai mare oamenilor acestora.” Că s-au răsîpit Ierusalímul şi Iiúda di-mpreună au căzdzut şi limbile lor cu fărădeleage nu să pleacă spre Domnul; că s-au smerit slava lor şi ruşinea obrazului lor împrotivă stătu lor, iară păcatul lor ca sodomilor îl strigară şi-l descoperiră. Vai sufletului lor, derep ce că sfătuiră sfat viclean asupră-ş, dzîcînd: „Să legăm pre cel direpţ, că nu ni-i de nice o treabă!” Drept aceaea vipturile lucrurilor sale vor mînca. Vai celui fără de leage, cumplite i s-a tîmpla lui după lucrurile mînulor lui! Oamenii miei, ispravnicii voştri vă spicuiesc pre voi şi ceia ce să cucereadză vor stăpîni voă. Oamenii miei, ceia ce vă fericesc pre voi vă rătăcesc şi cărarea picioarelor voastre o turbură. Ce acmu va sta spre giudeţ Domnul şi va pune la giudeţ pre oamenii săi; sîngur Domnul în giudeţ va veni cu bătrînii oamenilor şi cu boiarii lor.

Prochimen psalom 19, glas 6:

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Doamne, agiutoriul mieu şi izbăvitoriul mieu.
Stih: Ceriurile arată slava lui Dumnădzău.

La vecernie. Prochimen psalom 19, glas 5. //
II 11[r] Audză-te Domnul la dzî de grije.
Stih: Scutească-te numele Dumnădzăului lui Iácov.

De la Bitiia citeniia

Numí Adám núми tuturor dobitoacelor şi tuturor pasărilor ceriului şi tuturor fierilor pămîntului; iară lui Adám nu s-au aflat agiutor de-aseamenea[83] lui. Şi aruncă Dumnădzău somn greu asupra lui Adám şi dormi de greu. Şi luă una din coastele lui Adám şi împlu cu carne în locul ei. Şi zidi Domnul Dumnădzău coasta carea luă din Adám de o feace femeaie şi o adusă cătră Adám. Şi dzîsă Adám: „Aceasta-i acmu os din oasele meale şi carne din carnea mea. Aceasta s-a chema bărbătoaie, că din bărbatul ei s-au luat aceasta. Drept aceasta, va lăsa omul pre tatăl său şi pre maica sa şi să va lipi cătră femeaia sa şi vor fi amîndoi într-o carne.” Şi era amîndoi goli, Adám cu femeaia sa, şi nu le era ruşine. Iară şearpele era mai cu minte decît toate fierile de pre pămînt ce feace Domnul Dumnădzău. Şi dzîsă şearpele cătră femeaie: „Ce-i de vă dzîsă Dumnădzău să nu mîncaţ de la tot lemnul ce-i în rai?” Şi dzîsă femeaia cătră şearpe: „De la tot lemnul ce iaste în rai vom mînca, iară de poamele lemnului ce iaste în mijlocul raiului au dzîs Dumnădzău: «Să nu mîncaţ dintr-însul, ca să nu cu moarte muriţ.»” Şi dzîsă şearpele cătră femeaie: „Nu veţ cu moarte muri, că
II 11[v] ştiia Dumnădzău că ori în ce dzî veţ mînca dintr-însul, / vă s-or deşchide voştri ochii şi veţ fi ca dumnădzăii cunoscînd binele şi răul.” Şi vădzu femeaia că-i bun pomul la mîncat şi-ncă plăcut iaste ochilor a vedea şi frumos iaste a priceape. Şi luînd femeaia de poamele lui, mîncă. Şi deade şi bărbatului său cu sine şi mîncară, şi să deşchisără ochii amîndurór; şi cunoscură că era goli, şi cusură frundze de smochin şi-ş feaceră împregiurători. Şi audzîră glasul Domnului Dumnădzău îmblînd în rai dup-amiadzădz şi să ascunsără, şi Adám şi femeaia lui, de faţa Domnului Dumnădzău, în mijlocul raiului. Şi strigă Domnul Dumnădzău pre Adám şi dzîsă lui: „Adáme, unde eşti?” Şi dzîsă: „Glasul tău am audzît îmblîndu-ţ în rai şi m-am înfricoşat, căce gol sînt, şi m-am ascuns.” Şi-i dzîsă lui: „Cine ţ-au spusu-ţ că eşti gol? Fără numai că din lemnul cela ce ţ-am dat poruncă dintr-acesta numai să nu mănînci, şi dintr-însul mîncaş.” Şi dzîsă Adám: „Femeaia carea o dedeş cu mine, ea mi-au datu-mi din lemn

[83] În text, scris ѧѡсѡмєнѫ.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ş-am mîncat!" Şi dzîsă Dumnădzău femeii: „Ce aceasta feceş?" Şi dzîsă femeaia: „Şearpele m-au amăgit ş-am mîncat." Şi dzîsă Domnul Dumnădzău şearpelui: „Căce feceş aceasta, blăstămat eşti de toate dobitoacele şi de toate fierile pămîntului; pre piept şi pre pîntece ti-i trage şi pămînt vei mînca toate dzîlele vieţii tale. Şi vrajbă voi pune
II 12[r84] între tine şi între femeaia şi între sămînţa ta şi între sămînţa ei; // ea te-a aleşui la cap şi tu o vei pîndi la călcîi." Şi femeii dzîsă: „Înmulţînd voi îmmulţî scîrbele tale şi suspinile tale, în durori vei naşte cuconii şi cătră bărbatul tău întoarcerea ta ş-acela te va domni." Şi lui Adám dzîsă: „Că ascultaş glasul muierii tale şi mîncaş din lemnul care ţ-am poruncitu-ţ din acesta numai să nu mănînci, dintr-însul mîncaş; blăstămat pămîntul în lucrurile tale! Cu scîrbe vei mînca dentr-însul toate dzile a vieţii tale. Spini şi ciuline va răsări ţie şi vei mînca iarba cîmpului; cu sudoarea feaţii tale vei mînca pîinea ta, pănă cînd te vei întoarce-te în pămînt din care te-ai luat, că pămînt eşti şi-n pămînt te vei duce." Şi chemă Adám numele femeii sale Viaţă, că ea-i maică tuturor celor vii.

Prochimen psalom 8, glas 6:

Nalţă-te, Doamne, cu putearea ta, să lăudăm şi să cîntăm.

Stih: Doamne, cu putearea ta să va bucura împăratul.

A Pildelor citenie

Dumnădzău cu înţălepciunea au urdzît pămîntul şi găti ceriurile cu mintea; cu sîmţîrile lui prăpăştile crepară, iară núorii izvorîră roă. Fiiule, nu te luneca să cadz, ce păzeaşte al mieu sfat şi gînd ca să viiadze al tău suflet şi bunătate să fie cerbicii tale. Să fie şi vindecare în carnea ta şi pază oaselor tale, ca să îmbli nedejdiuind cu pace toate
II 12[v] căile ta- / le şi piciorulu-ţ să nu să poticneascâ. Că de vei şedea, fără frică eşti, iară de vei dormi, cu dulce vei dormi şi nu te vei teame de frică venită, nice de năvălituri a păgîni viitoare, că Domnul va fi în toate căile tale şi va sprejeni al tău picior ca să nu te vinedz. Nu te apăra bine a face a lipsit cînd are prilej mîna ta s-agiute. Să nu dzîci: „Mărgînd voi întoarce şi mîine voi da!", putearnic fiindu-ţ binele a face, că nu ştii ce va naşte acea de mîine. Nu ciopli asupra priiatinului tău reale, ce lăcuiaşte cu tine şi i-i nedeajde pre tine. Nu iubi a pizmi omului în zădar, ca nu ceva asupra ta să lucreadze rău. Nu-ţ agonisi a oameni răi ocări, nice rîhni căilor lor, că spurcatu-i naintea Domnului tot călcătoriul de leage, iară cu cei direpţ Domnul şeade la voroavă. Blăstămul Domnului în casele necuraţîlor, iară curţîle direpţîlor să blagoslovăsc. Domnul mîndrilor să pune-mpotrivă, iară smeriţilor dăruiaşte darul.

[84] În text, scris *ai*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Luni a 2 săptămînă în post

La 6 ceas. Prochimen psalom 20 1. Glas 6.

Carii vă teameţ de Domnul, blagosloviţ[85] pre Domnul.

Stih. Dumnădzău Dumnădzăul mieu, ia-mi aminte.

De prorociia Isaíei citenie //

II 13[r] Aceastea dzîce Domnul: „Va străluci Dumnădzău în dzua în aceaea în sfat cu slavă pre pămînt, întru să nalţe şi să proslăvască rămăşiţele a lui Izraíl în Sión; şi rămaşii lui Ierusalím svinţ să vor chema toţ, carii s-au scris în viaţă în Ierusalím. Că va spăla Domnul tina fiilor şi-a fetelor Siónului şi sîngele Ierusalímului va curăţî de la mijlocul lor, cu duh de giudeţ şi cu duh de arsură. Şi va veni Domnul şi va fi tot locul a muntelui Sión şi toate di-mpregiurul lui le va umbri nuor dzua şi ca de fum şi ca de lumină de foc aprins noaptea; cu de toată slava să va acoperi. Şi va fi de umbră dzua pentru pripăc şi de acoperemînt şi de ascuns de năspreală de ploaie.” Cînta-voi, dară, îndrăgitului cîntec iubitului mieu, viii meale.Vie să feace iubitului în corn, de la loc gras. Şi gard di-mpregiur am pus şi am hărăcit şi am plîntat viie aleasă sorih; ş-am zidit cramă în mijlocul ei şi călcătoare am săpat într-însă ş-am aşteptat să facă struguri de poamă; iară ea feace lăuruscă. Ş-acmu, om de Iiúda şi carii lăcuiţ în Ierusalím, giudecaţ între mine şi-ntre viia mea. Ce vrea mai face încă viii meale nu i-am[86] făcutu-i? C-am aşteptat să facă poamă, şi feace lăuruscă[87]. Deci acmu voi spune-vă ce voi face viii mele[88]: Voi lua gardul ei şi va fi de apucat; şi voi oborî zidiul ei şi va fi de călcat. Şi voi părăsî viia mea şi nu să va
II 13[v] tăia, nice să va săpa, şi să / vor sui într-însa spinii ca în ţealină; şi nuorilor voi porunci să nu ploă ploaie într-însă. Dară că viia Domnului Savaoth, casa lui Izraíl iaste, şi omul lui Iiúda, mlădiţă îndrăgită.

Prochimen psalom 22. Glas 6.

Varga ta şi toiagul tău, iale mă mîngîiară.

Stih. Domnul mă paşte, şi nimică nu-m va lipsi.

La vecernie. Prochimen psalom 23, glas 1:

Domn tare şi putearnic.

---

[85] În text scris *бл҃гбйц҃*, greşeală de tipar.

[86] În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iaşi, foaia este deteriorată, iar cuvintele *нѕ҆ жмъ* au fost adăugate de mână, ulterior

[87] În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iasi, foaia este deteriorată, iar fragmentul *ѧ҆є ѧ҆ѳ҆ѣкѕ҆т ръ[-uruscă]* este adăugat de mână, ulterior.

[88] În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iaşi, foaia deteriorată şi completat ulterior, de mână: *вıє҆ мєлє*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Stih. A Domnului pământul şi plinul lui.

ѳ[89] **Bitiia citenie**

Feace Domnul Dumnădzău lui Adam şi femeii lui cămeş de piei şi-i îmbrăcă pre înş. Şi dzîsă Dumnădzău: „Iaca, Adám să feace ca unul de noi, de-a cunoaşterea binele şi răul. Ş-acmu nu cîndva să-ş tindză mîna şi să ia din lemnul vieţii şi să mănînce şi va vieţui în veaci!” Şi l-au trimisu-l Domnul Dumnădzău din raiul desfătării să lucreadze pământul din care s-au luat. Şi scoasă afară pre Adám şi l-au aşedzatu-l din protiva raiului desfătării şi orîndui heruvimii şi acea de foc spată învîrtitoare, să străjuiască calea lemnului vieţii.

Iară Adám cunoscu feméia[90] sa şi, purcedzînd grea, născu pre Cáin şi dzîsă: „Dobîndit-am om pentru Dumnădzău”. Şi adaosă de născu pre
II 14[r] fratele lui, pre Ável. Şi să feace Ável păstoriu de oi, iară Cáin e- // ra de lucra pământul. Şi fu după dzîle, adusă Cáin din roada pământului jărtvă Domnului; şi Ável adusă şi el din întăi născutele oilor sale şi din grăsîmea lor. Şi căută Dumnădzău supra lui Ável şi supra darurilor lui, iară asupra lui Cáin şi supra jărtvelor lui n-au căutat. Ş-au mîhnit pre Cáin foarte ş-au scădzut faţa lui. Şi dzîsă Domnul Dumnădzău lui Cáin: „Ce te-ai mîhnit şi a ce ţ-au scădzutu-ţ faţa? De au nu că de-ai direpţ aduce şi direpţ mi-ai împărţî? Greşit-ai; potoleaşte-te, cătră tine-i întorsura lui şi tu domneşti lui.”

Prochimen psalom 24. Glas 6.

Caută supra mea şi tu mă miluiaşte.

Stih. Spre tine am rădicat sufletul mieu.

A Pildelor citenie

Domnul mîndrilor să pune-mprotivă, iară smeriţilor dă darul. Slavă înţălepţii vor ocina, iară necuraţîi nălţară necinste. Ascultaţ, ficiori, dojana tatălui şi socotiţ să cunoaşteţ minte, că dar bun să dăruiaşte voă. A mea leage nu o părăsîreţ. Că fiiu am fost şi eu, tatălui ascultoiu şi drag întru tot la faţa maicei, carii mă-mvăţa şi-mi dzîcea: „Să să îmfigă a nostru cuvînt într-a ta inemă; păzeaşte poruncile meale, nu le uita. Cîştigă-ţ înţălepciune, cîştigă-ţ minte. Nu uita, nice treace dzîsa
II 14[v] alui mieu ro- / st, nice fugí de la graiurile rostului mieu. Nu o părăsî şi lipi-să-va de tine; îndrăgeaşte-o şi te va feri. Începătura înţălepciunii, a cîştiga[91] înţălepciune, şi în toată înţălepciunea, a dobîndirea minte. Cuprinde-o, stîlpeaşte-o dimpregiur cu gard şi înălţa-te-va. Cinsteaşte-o ca să te cuprindză-m braţe, ca să dea în al tău cap cunună de bunătăţ

[89] În limba slavonă în text: „de la, din”.

[90] În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române din Iasi, foaia este deteriorată, diftongul final din substantivul *femeia* lipseşte, iar cuvântul ***ca*** este adaugat de altă mână.

[91] În text, scris ***ѧкжшлигѧ***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şi-n cunună de desfătare să te scutească. Audz, fiiule, şi priimeaşte a meale cuvinte şi să vor înmulţî aii vieţii tale, ca să ţî să facă multe căi de viaţă. Căile, dară, a de-nţălepciune te-mvăţ şi te bag în hăvgaşuri[92] direapte; că de vei îmbla, nu ţî s-or împletici paşii, şi di-i alerga, nu ti-i osteni. Te apucă de a mea dojană, nu te lăsa; păzeaşte-ţî-o la tine, de viaţă ţie. Căile necuraţîlor nu le-mbla, nice să rîvneşti căile călcătorilor de leage; şi ori la ce loc s-or tăbărî, nu merge acoló, fugi de dînş şi te premeneaşte. Că niceş vor dormi pănă n-or face rău, că s-au rădicat somnul de pre dînş şi nu dorm. Că ei să hrănesc cu pită de păgînie şi cu vinul cel fără leage să-mbată. Iară căile direptîlor tocma ca lumina strălucesc, mărg nainte şi lumineadză, pănă cînd[93] s-a înderepta dzua; iară căile necuraţîlor – întunecoase, nu ştiu de ce să poticnesc. Fiiule, alor meale cuvinte ia aminte şi la a meale graiuri pune a ta ureache, să nu-ţ lipsască fîntînile vieţii tale.

II 15[r] Păzeaşte-le la inema ta, că viaţă iaste celora ce // le află ş-a tot trupul lor sănătate.

Marţ a 2 săptămînă în post

Prochimen psalom 25, glas 4.

Doamne, iubit-am bunăcuviinţă casii tale.

Stih. Giudecă-mi, Doamne, că eu cu nerăutatea mea am purces.

De prorocie Isaíei citenie

Aceaste dzîce Domnul: „Viia Domnului Savaoth, casa lui Izraíl iaste, şi omul lui Iúda, mlădiţă îndrăgită. Aşteptam să facă giudeţ şi feace fărăleage; iară nu dereptate, ce ţîpăt. Vai ceia ce lipăsc casă de casă şi ţarină de ţarină apropie, ca de-aproapelui să rumpă ceva; au doară sînguri veţ lăcui pre pămînt! Audzîtu-s-au, dară, la urechile Domnului Savaoth aceastea. Că de să vor, dară, face case multe, mari şi bune, de pustiit vor fi şi nu vor fi lăcuitori într-însele. Că unde vor ara dzeace giuguri de boi, va face o oală; şi cela ce-a sămăna găleţ şease va face mierţe trei. Vai, ceia ce să scoală demineaţă şi la rachiu aleargă şi şed pănă-n sară, că vinul pre înşii va arde! Cu ceatere şi cobuze şi cu dobe şi cu fluieri vinul beau, iară lucrurile Domnului nu le caută şi lucrurile mînulor lui nu le socotesc. Pentr-acea prădat să feace poporul mieu,

II 15[v] derep ce nu ştiură ei pre / Domnul; şi mulţîme să feace de morţ, pentru foame şi seate de apă! Şi ş-au lăţît iadul sufletul său şi ş-au deşchisu-ş gura să nu mai părăsască. Şi s-or pugorî într-însul cei slăviţ şi cei mari şi bogătaşii şi pierdzătorii a lui şi care să veseleaşte într-însul. Şi să va tupila omul şi fără cinste va fi bărbatu şi ochii ce caotă pre sus să vor

[92] În text, scris ***гхъвгашѳрїѵ***.

[93] În text se repetă cuvântul *cînd*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

tupila. Şi să va nălța Domnul Savaoth cu giudeț şi Dumnădzăul cel sfînt să va proslăvi cu dereptate.
Prochimen psalom 26, glas 3:
Domnul, luminătoriul mieu şi mîntuitoriul mieu.
Stih. Domnul, scutitoriul vieții meale de cine să mă tem.

La vecernie. Prochimen psalom 27, glas 8.
Mîntuiaşte, Doamne, poporul tău şi blagosloveaşte.
Stih. Cătră tine, Doamne, voi striga.

De la Bitiia citeniia

Dzîsă Cáin cătră Ável, fratele său: „Ia-ii să ieşim la cîmp.” Şi cînd fu de era ei în cîmp, să sculă Cáin asupra lui Ável, fratele său, şi l-au ucisu-l. Şi dzîsă Dumnădzău cătră Cáin: „Unde iaste Ável, fratele tău?” Şi dzîsă: „Nu ştiu! Au doară străjeariu frățîne-mieu sînt eu?” Şi dzîsă Dumnădzău: „A ce feceş aceasta? Glasul sîngelui fratelui tău strigă cătră mine de la pămînt. Şi acmu, blăstămat vei fi tu pre pămînt,
II 16[r] care ş-au căscatu-ş gura de-au // priimit sîngele frățîne-tău din mîna ta. Că vei lucra pămîntul şi nu-ț va adaoge putearea sa să-ț dea; gemînd şi tremurînd vei fi pre pămînt.” Şi dzîsă Cáin cătră Domnul: „Mai mare mi-i vină decît a mi să ierta. Şi deacă mă scoț astădz de la fața pămîntului şi de fața ta m-oi ascunde şi voi fi gemînd şi tremurînd pre pămînt. Şi va fi tot care m-a găsî, mă va ucide.” Şi dzîsă lui Domnul Dumnădzău: „Nu aşea; fiecarele ce va ucide pre Cáin, şeapte răscumpărători va dezlega.” Şi pusă Domnul Dumnădzău sămn pre Cáin ca să nu-l ucigă oricine-l va găsî.
Prochimen psalom 28, glas 7:
Domnul tărie oamenilor săi va da.
Stih. Aduceț Domnului fiii lui Dumnădzău.

A Pildelor citenie

Fiiule, a mea înțălepciune ia aminte şi la a mea minte pleacă ureachea ta. Ca să păzăşti gîndul bun şi sîmțîrea alor meale budze poruncesc ție. Nu lua aminte spre muiare rea, că miiare cură din budzele a muiarea curvă, carea pănă la o vreame îndulceaşte guşterul tău, iară mai apoi mai amar decît fiiarea vei afla şi mai ascuțît de spata cu doă rosturi. Că a nebuniei picioare pugoară pre carii o trebuiesc după moarte în iad, iară urmele ei nu să întăresc, că pre căi de viață nu le măr̆g; smintitoare sînt hăugaşurile[94] ei şi nu bine cunoscute. Ce acmu, fiiule,
II 16[v] ascultă-mi şi nu / minții te face a meale cuvinte. Depărteadză-ț de dînsă a ta cale, nu te apropiia la uşile caselor ei, ca să nu dai altor viața

[94] În text, scris: *гхъѕгáшѕрилє*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ta şi a ta aveare nemilostivilor, ca să nu să împle streinii de-a ta vîrtute ş-a tale agonisite în casele streinilor să între; şi te vei căi mai apoi, cînd îţ vor zmăcina cărnile trupului tău, şi vei dzîce: „Cum mi-au fost urîtă dojana şi de la îmfruntările direpţilor s-au abătut inema mea? N-am audzît glasul celuia ce mă certa şi cine mă îmvăţa, nu mi-am pus ureachea spre dinsul! Preste puţîntel mă feci în tot răul, în mijloc de vorbă şi de adunare!" Fiiule, bea apă dintr-a tale vase şi dintr-a tale puţuri de izvor.

Miercuri a 2 săptămînă la 6 ceas

Prochimen psalom 29, glas 7:

Cătră tine, Doamne, voi striga.

Stih. Nălţa-te-voi, Doamne, că mă sprejeniş.

De prorociia Isaíei citenie

Înălţa-să-va Domnul Savaoth cu giudeţ şi Dumnădzău svîntul să va proslăvi cu dereptatea. Şi să vor paşte cei jecuiţ ca taurii şi pustiile răspîndiţilor mieluşeii vor mînca. Vai, ceia ce-ş trag păcatele ca cu o
II 17r fune lungă şi ca de giug cu tînjală ca de boi // fărălegile sale, ceia ce dzîc: „De sîrg să să apropie cealea ce va să facă Dumnădzău, ca să vedem, şi ca să viie svatul Svîntului lui Izrail, să cunoaştem!" Vai, ceia ce dzîc răului bun şi bunului rău, ceia ce pun lumina-ntunearec şi-ntunearecul, lumină; ceia ce pun amarul dulce şi dulcele, amar! Vai, ceia ce să ţîn înţălepţ de sine şi denaintea lor măiestri! Vai, putearnicilor voştri, ceia ce beau vinul sîlnicii[95], ce-ş dereg rachiu! Ceia ce fac direpţ pre cel strîmb pentru daruri şi dereptatea direaptului o iau de la dînsul! Pentr-aceaea, în ce chip să arde trestiia de cărbunii îmfocaţ şi-mpreună să arde de pară aprinsă rădăcina ei, aşea ca pravul va fi şi floarea lor ca pulberea s-a nălţa, că nu vrură leagea Domnului Savaoth a face, ce cuvîntul poruncilor Svîntului lui Izraíl întărîtară! Şi să mînié Domnul Savaoth cu urgie asupra poporului său şi ş-au pusu-ş mîna sa preste dînşii şi i-au bătutu-i şi s-au mîniat pre munţ. Şi fură trupurile ceale moarte a lor ca balegile în mijloc de drum. Şi cu toate cu aceastea nu s-au întors mîniia lui, ce încă mîna lui îi naltă.

Prochimen[96] *psalom 30, glas 6*.

Spre tine, Doamne, nedejdiuiiu să nu fiu de ruşine.

Stih. Cu direptatea ta izbăveaşte-mă[97].

[95] În text, scris ***сѫ́лничїй***, astfel încât sunt posibile două lecţiuni: *sîlnicii* şi *sîlniciii*.

[96] În text, scris ***прокі́мнь***, greşeală de tipar.

[97] În text, scris ***йзбъвѫ́цемѫ***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

La vecernie. Prochimen psalom 31, glas 6:

Bucuraţî-vă de Domnul şi vă îmvoieşeaţ, direpţii.

II 17[v] *Stih*./ Ferice de ceia ce li s-au iertat fărălegile.

De la Bitiia citeniia

Ieşí Cáin de la faţa Domnului şi să aşedză cu sălaş în pămîntul Naid, în preajma lui Edém. Şi cunoscu Cáin muiarea-sa sa şi, purcedzînd grea, născu pre Enós. Şi era făcînd cetate şi numi cetatea pre numele fiiului său, Enós. Şi să născu lui Enós Gaidád; şi Gaidád născu pre Maleleíl; şi Maleleíl născu pre Mathusál şi Mathusál născu pre Lámeh. Şi-ş luă şie Lámeh doă femei: numele uniia, Adá şi numele a doa, Sélla. Şi născu Adá pre Iovíl; acesta era tată lăcuitorilor în colibi hrănitori[98] de dobitoace. Şi numele frăţîne-său, Iuvál; acesta-i ce-au scornit cobuzul şi lăuta. Iară Sella născu şi ea pre Thóvel, şi era faur de aramă şi de fier. Iară soră lui Thovél, Noemá. Şi dzîsă Lámeh femeilor sale, Adá şi Sélla: „Audzîţ glasul mieu, femeile lui Lámeh, băgaţ în urechi-vă a meale cuvinte; că bărbat am ucis în rană mie şi tinerel în zgaibă[99] mie. Că înşeptit s-au răscumpărat Cáin; iară de pre Lámeh, şeaptedzăcit în şeapte!” Cunoscu, dară, Adám pre Evva, femeaia sa, şi purcedzînd grea, născu fiiu; şi i-au pus numele Síth, dzîcînd: „Rădicatu-mi-au, dară, Dumnădzău sămînţă altă în locul lui Avel ce l-au ucis Cáin.” Şi Síth dobîndi fiiu, şi i-au pus nume Énos,

II 18[r] acesta // nedejdiui a chema numele Domnului Dumnădzău.

Prochimen psalom 32, glas 4:

Fie, Doamne, mila ta pre noi.

Stih. Bucuraţî-vă, direpţii, de Domnul.

A Pildelor citenie

Fiiule, bea apă din a tale vase şi din a tale puţuri den izvor şi printr-a tale ulițe să treacă ale tale ape, să-ţ fie a sîngur supt stăpînie şi alt nime strein să ia cu tine îm parte. Izvorul tău cel de apă să-ţ fie al tău şi te-mpreună bucură cu femeaia ce ţii din tinereaţele tale. Cerb de dragoste şi pui de cerb de-a tale bunătăţ vorovască cu tine şi ceaea ce iaste a ta să să apropie de tine; cu tine să fie pre toată vreamea, că într-a ei dragoste depreună purtîndu-te, înmulţît vei fi. Nu mult fii cu streina, nice fii cuprins cu braţele cealea ce nu-s a tale; că denaintea ochilor lui Dumnădzău sînt căile bărbatului şi în toate colnicile lui prăveaşte. Fărălegile pre bărbat vineadză şi cu funile păcatelor sale fiecine să strînge. Cesta să fîrşeaşte cu cei ne-mvăţaţ şi din mulţîmea vieţuirei s-au lepădat şi au perit de nebunie. Fiiule, de ti-i chizeşlui pentr-al tău priiatin, -ţ vei da pizmaşului a ta mînă; că-i sîlţă tare

[98] În text, scris *гχрънитóрїѵ*.
[99] În text, scris *зга҃ба*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

omului a sale budze şi să vineadză cu graiurile rostului său. Fă, fiiule, cealea ce-ţ eu poruncesc şi te mîntuiaşte. /

II 18[v] **Gioi, a 2 săptămînă în post**

La 6. Prochimen psalom 33. Glas 6.

Cercat-am pre Domnul şi mi-au ascultatu-mi.

Stih. Blagoslovi-voi pre Domnul în toată vreamea.

Den prorociia Isaíei citenie. *Glava 6*.

Fost-au în anul carele au murit Oziia împăratul, vădzut-am pre Domnul şedzînd pre scaun nalt şi rădicat şi plină casa de slava lui. Şi serafimi sta dimpregiurul lui, şease aripi la unul şi şease aripi la unul; şi dară cu doă acoperiia feaţele sale, iară cu doă acoperiia picioarele sale şi cu doă zbura şi striga altul cătră celalalt şi dzîcea: „Aghios, aghios, aghios Domnul Savaoth, plinu-i tot pămîntul de slava lui!" Şi s-au rădicat a uşii pragul de sus de glasul ce striga şi casa s-au împlut de fum. Ş-am dzîs: „O, ticălosul eu, că m-am ovilit! Că om fiind şi necurate budze avînd, în mijloc de popor ce-i sînt spurcate budzele lui eu lăcuiesc şi pre-mpăratul Domnul Savaoth vădzuiu cu ochii miei!" Şi să trimisă cătră mine unul de serafimi[100] şi în mînule sale avea cărbune de foc care cu cleaştele au luat din oltar. Ş-au atins la rostul

II 19[r] mieu şi dzîsă: „Iacă, s-au atins aceasta de bu- // dzele tale şi va lepăda de pre tine fărălegile tale şi păcatele tale va curăţî." Ş-am audzît glasul Domnului ce dzîcea: „Pre cine voi trimite şi cine va mearge la poporul acesta?" Şi eu dzîş: „Iată-mă-i, eu sînt; trimite-mă!" Şi dzîsă: „Du-te şi dzî poporului[101] acestuia: «Cu audzul audzî-veţ şi n-iţ priceape; şi oglindind veţ oglindi şi n-iţ vedea.» Că s-au îngroşat inema poporului acestuia şi cu urechile lor greu audzîră şi cu ochii lor mijiră, ca nu cîndva vor vedea cu ochii şi cu urechile să audză şi cu inema să priceapă şi să să-ntoarcă şi să-i tămăduiesc pre înşii." Şi dzîş: „Pănă cînd, Doamne?" Şi dzîsă: „Pănă ce s-or pustii cetăţîle, căce nu va avea cine lăcui, şi casele, căce n-or fi oameni, şi pămîntul va rămînea pustiiu. Şi după aceaea va depărta Dumnădzău oamenii şi să vor mulţî cei rămaş pre pămînt."

Prochimen psalom 34, glas 6.

Scoală-te, Doamne, şi caotă giudeţului mieu.

Stih. Giudecă, Doamne, ceia ce-m fac strîmbătate.

La vecernie. Prochimen psalom 3,5 glas 4.

Doamne, în ceriu mila ta.

---

[100] În text, scris ***сераφи́мѣ***.

[101] În text, scris ***попо́пдѣи***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Stih. Direptatea ta, ca munţii[102] lui Dumnădzău.

De Bítiia citenie

Aceasta-i cartea faptului oamenilor, într-acea dzî ce feace Dumnădzău
II 19[v] pre Adám, în chipul lui Dumnădzău fea- / ce pre însul, făt şi fată feace pre înşii; şi numi numele lui Adám, în care dzî feace pre înş. Şi trăi Adám ai 230; şi născu fiiu în chipul său şi în icoana sa şi i-au pusu-i numele Síth. Şi să feaceră dzîlele lui Adam ce-au trăit, deacă născu pre Síth, ai 700, şi născu feţ şi feate. Şi să feaceră toate dzîlele lui ce-au trăit ai 930 şi muri. Şi trăi Síth ai 205 şi născu pre Enós; şi trăi Síth, după ce născu pre Enos, ai 707 şi născu feţ şi feate. Şi să feaceră toate dzîlele lui Síth ai 912 şi muri. Şi trăi Enós ai 190 şi născu pre Cainán; şi trăi Enos, după ce născu pre Cainán, ai 715 şi feace feţ şi feate. Şi să feaceră toate dzîlele lui Enós ai 905 şi muri. Şi trăi Cainán ai 170 şi născu pre Maleleíl. Şi trăi Cainán, după ce născu pre Maleleíl, ai 740 şi feace feţ şi feate. Şi să feaceră toate dzîlele lui Cainán ai 910 şi muri. Şi trăi Maleleíl ai 165 şi născu pre Iaréd; şi trăi Maleleíl, după ce născu pre Iaréd, ai 730 şi feace feţ şi feate. Şi să feaceră toate dzîlele lui Maleleíl ai 895 şi muri. Şi trăi Iaréd ai 162 şi născu pre Enóh; şi trăi Iared, după ce născu pre Enóh, ai 800 şi feace feţ şi feate. Şi să feaceră toţ aii lui Iaréd ai 962 şi muri. Şi trăi Enóh ai 165 şi născu pre Mathusála; şi trăi Enóh, după ce născu pre Mathusála, ai 200 şi feace feţ şi feate. Şi să feaceră toate dzîlele lui
II 20[r] Enóh 365 şi // plăcu Enóh lui Dumnădzău; şi nu să afla, că l-au mutatu-l la sine Dumnădzău.

Prochimen psalom 36, glas 6.

Rabdă pre Domnul şi păzeaşte căile lui.

Stih. Nu rîhni vicleanilor.

A Pildelor citenie

Fă, fiiule, ceale ce eu îţ poruncesc şi scapi; că mergi în mînule răilor pentr-al tău priiaten. Fii ne-nduplecîndu-te de-ţ mînie pre priiatenul tău ce te-ai chizeşluit drept dînsul. Nu da somn ochilor tăi, nice să dormitedz cu melcii tăi, ca să te mîntuieşti ca căprioara de cursă şi ca păsăruia de laţe. Du-te la furnică, leaneşule, şi rîvneaşte vădzînd căile ei şi fii decît dînsa mai înţălept; că ea, plugar[103] nefiind, nice pristav avînd, sup stăpîn fiind, găteadză hrana[104] sa şi multă în seacere-ş face strînsura. Sau te du la albină de te-mvaţă cîtă-i de lucroaie şi lucrul cît de curat şi-l face. Că agonisita ei împăraţîi şi prostacii o aduc la

[102] În text, scris *мѫнтіи*, greşeală de tipar.
[103] În text, scris *плѫгáре*, probabil greşeală de tipar.
[104] În text, scris *гхрана.*

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

sănătate şi iaste dragă tuturora şi slăvită; şi-ncăş fiind de puteare slabă, înţălepciunea cinstind, au sporit nainte. Pănă cînd, leaneşule, vei dzăcea? Dară cînd din somn ti-i scula? Puţînel dormi, puţînel şedz şi puţînel dormitedz şi puţîntel îmbrăţîşedz cu mînule pieptul. De-aciia îţ
II 20[v] vine ca un rău drumăţ sărăciia şi caliciia ta ca un / tare alergătoriu. Iară de vei fi fără leane, veni-ţ-va ca izvorul seacerea ta, iară caliciia ta ca un rău alergătoriu fugi-va de tine. Omul fără minte şi călcătoriu de leage mearge în căi nu bune; acela face cu ochiul, sună cu piciorul şi îmvaţă în meliţări cu deagetul, şi inema cea răstrîmbată tesluiaşte reale pre toată vreamea[105]; unul ca acela mestecături face în oraş. Pentr-aceaea, de pripă vine perirea lui, tăietură şi zdrobitură nevindecată; căce să bucură în toate ceale ce ureaşte Domnul şi să va sfărîma pentru necurăţîie de suflet. Ochiul ocarnicului, limba strîmbului, mînule ce varsă sînge nevinovat, inema ce tesluiaşte gînduri vicleane şi picioarele ce grăbăsc să facă rău piiarde-să-vor; şi-ş va arde în minciună marturul strîmb şi care scorneaşte pîri în mijloc de fraţ. Fiiule, fereaşte legile părintelui tău şi nu lepăda pusorile maică-ta.

Vineri a doa săptămînă în post

La 6 ceas. Prochimen psalom 37, glas 4.

Doamne, nu cu urgiia ta mă îmfrunta, nice cu mîniia ta mă certa.

Stih. Că săgeţîle tale să-mfipsără în mine.

Din prorociia Isaiei citenie. *Glava 7, 8*[106] //

II 21[r] Fost-au în dzîlele lui Aház a lui Ioátham a lui Ózie, împăratul[107] de Iiúda, suit-au Raasím, împăratul lui Arám, şi Fáchei, ficiorul lui Romelii, a-mpăratului lui Izraíl, asupra Ierusalímului, să-l bată; şi nu putură să bată să o dobîndească. Şi să deade veaste în casa lor ce dzîcea: „S-au vorovit Arám de Efrém”. Şi să spărie sufletul lui şi sufletul gloatei lui, în ce chip cînd în dumbravă copaci[108] de vînt să clăteaşte. Şi dzîsă Domnul cătră Isaíia: „Ieş în tîmpinare lui Aház tu şi rămasul Iasúv, fiiul tău, spre fîntîna drumului de sus, a Cîmpul Pîndzariului. Şi să-i dzîci lui: «Fereaşte să taci şi nu te teame, nice sufletul tău să slăbască, nice să te temi de doă leamne, de neşte tăciuni ce fumăgă aceştia. Că atuncea cînd urgiia mîniei meale va fi, iarăş voi tămădui; iară fiiul lui Arám şi fiiul lui Romelíi, că sfătuiră voroavă vicleană la Efrém asupra mea, dzîcînd: ‘Să ne suim la Iiudéa şi să facem rău; şi vom grăi cu dînşii de-i vom întoarce cătră noi şi le vom

[105] În text, scris ***врѫмѫ***.
[106] Trimitere greşită; textul este din Is. 7, 1; probabil greşeală de tipar.
[107] În text, scris ***ѩмпъррáтѣль***, greşeală de tipar.
[108] În text, scris ***кокáчь***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pune împărat pre ficiorul lui Saveíl.', aceastea dzîce Domnul Savaoth: «Nu va sta sfatul acesta, nice va fi; ce capul îi Arám Damáscul, şi capul Damáscului, Raasím; că încă 65 de ai şi va lipsi împărăţîia lui Efrém, a somorilor. Şi capul somorilor – ficiorul lui Romelíi; şi de nu
II 21[v] viţ creade şi nice veţ înţăleage.»" Şi adaosă Domnul a grăi / lui Aház, dzîcînd: „Ceare-ţ ţie sămn de la Domnul Dumnădzăul tău, într-adînc şi într-a nălţîme." Şi dzîsă Aház: „N-oi ceare, nice voi ispiti pre Domnul." Şi dzîsă Isaíia: „Audzîţ, dară, casa lui Davíd! Au puţîn vă-i voă osteneală a face oamenilor; şi cum Domnului daţ osteneală? Pentr-aceasta, da-va Domnul sîngur voă sămn."

Prochimen psalom 38, glas 6.

Audz, Doamne, ruga mea.

Stih. Dzîş: „Feri-voi căile meale."

La vecernie. Prochimen psalom 39, glas 4.

Mila ta, Doamne, şi adevara ta în veaci.

Stih. Aşteptînd am aşteptat pre Domnul.

De Bítiia citenie. *Glava 5, 31*.

Nóe era de cinci sute de ai. Şi născu Nóe trei ficiori: pre Sim, pre Ham, pre Iafeth. Şi cînd fu de-ncepură oamenii mulţ a fi pre pămînt şi feate li să născură lor. Şi vădzînd fiii lui Dumnădzău pre featele oamenilor că sînt frumoase, îş luară şie femei din toate ce-ş aleasără. Şi dzîsă Domnul Dumnădzău: „Nu va trăi duhul mieu în oamenii aceştia, derep ce sînt ei carne; ce fi-vor dzîlele lor 120 de ai." Iară uriiaşii era pre pămînt în dzîlele acealea. Şi după aceaea, cum întra fiii lui Dumnădzău la featele oamenilor şi-ş prăsîia şie: aceia era uriiaşii
II 22[r] cei de veac, oa- // menii cei numeş. Şi deaca vădzu Domnul Dumnădzău că să mulţîră răutăţîle oamenilor pre pămînt şi fiecare gîndeaşte la inema sa cu deadinsul la reale în toate dzîle, şi să căi Dumnădzău că feace omul pre pămînt şi răzgîndi. Şi dzîsă Dumnădzău: „Ştearge-voi pre omul ce l-am făcutu-l de pre faţa pămîntului, de la om pănă la dobitoc şi de la gînganii pănă la pasările ceriului; că m-am căit a ce l-am făcutu-l." Iară Nóe află dar naintea Domnului Dumnădzău.

Prochimen psalom 40, glas 6.

Eu dzîş: „Doamne, miluieşte-mă."

Stih. Ferice de care socoteaşte pre mişel şi calic.

A Pildelor citenie. *Glava 6, 8*.

Fiiule, fereaşte legile părintelui tău şi nu lepăda tocmealele maică-ta; ce lipeaşte-le la a ta inemă pururea şi le îngrădeadză pregiur ai tăi grumadz. Şi cînd mergi, poartă-le, şi cu tine fie, şi cînd dormi, să te străjuiască, ca sculîndu-te să vorovască cu tine. Că-i sfeaştnic

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

porunca[109], iară leagea-i lumină şi cale de viaţă, mustrare şi dojană ca să te ferească de muiare cu bărbat şi de pîră de limbă streină. Fiiule, nu te biruiască a frîmseaţelor pohtă, nice să te sătedz cu ai tăi ochi, nice-mpreună să te apuce cu geanele ei; că preţul curvei, cîtu-i şi a o pită; că muiarea a oameni de cinste suflete vineadză. Lega-va neştine
II 22[v] foc în poală şi hainele să nu-ş ardză? / Şi îmbla-va neştine preste jeratec îmfocat şi picioarele să nu-ş ardză? Aşea care va întra la femeaie cu bărbat, că n-a hi nebătut de răutăţ, n-acela chip nu s-a nevinovaţî fiecare ce s-a atinge de dînsă. Nu-i de mirat de-a prinde-să neştine furînd, că fură să-ş sature sufletul flămînd; că de să va prinde, va-ntoarce cu şeapte şi, toată avearea sa dînd, s-a răscumpăra pre sine. Iară preacurvariul, prin scădearea crierilor, perire sufletului său agoniseaşte; durori şi necinstori sufere, iară ocara lui nu s-a mai curăţî în veaci. Că-i plină de rîhnă mîniia bărbatului ei, n-a cruţa la dzî de giudeţ, nice va-mpăca nice cu o plată vrăjmăşiia, nice să va ogoi cu multe daruri. Fiiule, fereaşte ale meale cuvinte, iară a meale porunci ascunde-le la tine. Fiiule, cinsteaşte pre Domnul şi vei întări-te şi fără dînsul nu te teame de altul.

Luni, a treia săptămînă în post

Prochimen psalom 41. Glas 4.

Rugă Dumnădzăului vieţii meale.

Stih. În ce chip doreaşte cerbul la izvoarăle apelor.

Din prorociia Isaiei citenie. *Glava 8, 13*.

Pre Domnul Dumnădzău, pre-acela să svinţiţ ş-acela să-ţ fie frică.
II 23[r] Şi de vei pre dînsul nedejduind fi, // fi-ţ-va de svinţie, şi nu ca în piatra cea de poticnit veţ timpina, nice ca în stînca de cădzut. Iară casele lui Iácov în cursă şi în încungiurătură, cealea ce-s şedzătoare în Ierusalím. Pentr-aceaea, vor nătări întru dînş mulţ şi[110] vor cădea şi să vor sfărîma şi să vor sparge şi să vor robi oamenii, în cetate tare fiind. Atunce vădiţ vor fi ceia ce pecetluiesc leagea să nu o înveaţe. Şi vei dzîce: „Aştepta-voi pre Dumnădzău care ş-au întors faţa de casa lui Iiácov şi nedejdiuind fi-voi pre însul; iată eu şi cuconii carii mi-au dat Dumnădzău; şi vor fi seamne şi minuni în casa lui Izraíl de la Domnul Savaoth care lăcuiaşte în muntele Sion.” Şi de vor dzîce cătră voi: „Întrebaţ pre vrăjitori în pîntece şi pre ceia ce strigă din pămînt, ceia ce bolborosăsc, ceia ce din pîntece dau glas”; de au nu-i urît la Dumnădzău a-ntreba pentru cei vii pre cei morţ? Credz leage

[109] În text, scris ***порѣка***.

[110] În text, scris ***шѫ***, probabil greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

de-agiutoriu dat-au, pentru ca să nu dzîcă ca cuvîntul acesta, pentru carea nu ţi-i a da daruri pentru dînsă. Şi va veni asupra voastră foamete grea; şi cînd va fi de veţ flămîndzî, veţ mîhni şi veţ grăi de rău pre maimarele ţărîi şi moşiile. Şi vor căota în ceriu sus şi-n pămînt gios vor căuta; şi adecă-i neştiută mare de scîrbă şi strîmtoare şi întunearec cît să nu să vadză. Şi nu va răspunde cela ce-i în strîmtoare, pănă a timp. Aceasta-i întăilea[111]. De sîrg fă ţară Zavulón şi pămînt a
II 23[v] lui / Nethalim şi cei de pre lîngă mare lăcuitori şi de ceaea parte de Iordán, părţîle Galiléei. Nărodul ce îmbla în întunearec vădzu lumină mare. Ceia ce lăcuiţ în ţara de umbra morţîi, lumină va străluci[112] preste voi, mai multul nărodului, ce-ai pugorît cu veseliia ta. Şi să vor veseli naintea ta, ca ceia ce să veselesc în seceriş şi-n ce chip ceia ce-mpart dobînda jacurilor, derep ce că s-au rădicat giugul care pre dînşii dzăcea şi răstăul de pre grumadzîi lui; că dară toiagul ne-nduplecaţîlor l-au răsipit, ca în dzua ceaea pre Madiám. Că toate podoabele adunate cu vicleşug şi haine cu dobîndă vor întoarce şi vor vrea, de s-ar face arş cu foc! Că cucon s-au născut noă fiiu şi s-au dat noă, căruia stăpîniia s-au făcut pre umărul lui, şi să cheamă numele lui: A de mare sfat înger, Minunat sfătuitoriu, Dumnădzău mare, Stăpînitor, Boiarin păcii, Tată fiitoriului veac, că va aduce pace asupra boiarilor, pacea şi sănătatea lor. Mare-i boieriia lui şi păcii lui nu iaste hotar; pre scaunul lui Davíd şi preste împărăţîia lui, ca să o tocmască şi să o sprejinească în giudeţ şi-n dereptate, de de-acmu şi pănă în veac. Rîhna Domnului Savaoth va face aceastea.

Prochimen psalom 42, glas 6.

Mîntuinţa feaţii meale şi Dumnădzăul mieu.

Stih. Giudecă-mi, Doamne, şi trage pîra mea. //

II 24[r] *La vecernie. Prochimen psalom 43, glas 4*.

Cu Dumnădzău lăuda-ne-vom toată dzua.

Stih. Dumnădzău cu urechile noastre audzît-am.

A Bítiei citenie. *Glava 6, 9*.

Nóe om direpţ, desăvîrşit fiind în rodul său; lui Dumnădzău[113] bine ogodi Nóe. Şi născu Nóe trei ficiori: pre Sim, pre Ham, pre Iafeth. Şi să strică pămîntul naintea lui Dumnădzău şi să-mplu pămîntul de strîmbătăţ. Şi vădzu Domnul Dumnădzău pămîntul şi era stricat, că ş-au stricatu-ş toată carnea calea sa pre pămînt. Şi dzîsă Dumnădzău

[111] Lecţiune incertă; în text, scris: ѧ҃тѫ҃ѣ҃а҃, probabil greşeală de tipar.
[112] În text, scris *стрѣчлѫчи*, greşeală de tipar.
[113] În text, scris *Дми҃ѕпѫ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

cătră Noe: „Vreamea a tot omul vine naintea mea, că s-au împlut pământul de strîmbătate de la dînşii; şi iată că-i voi strica-i pre dînşii şi pământul. Deci fă-ţ ţie corabie de leamne neputredzîtoare în patru muchi durate; şi cuiburi vei face într-însă şi o vei smoli dinontru şi pre dinafară cu smoală. Şi aşea vei face curabiia: 300 de coţ de lungă curabiia şi de 50 de coţ de lată şi de 30 de coţ de naltă. Şi strîmtîndu-o vei face curabiia şi la un cot o vei obîrşi deasupra, iară uşea vei face despre coaste; beciuri îndoite şi-ntreite o vei face. Iară eu, iacă, voi aduce potop, apă pre pământ, ca să strice toată carnea în carea iaste suflare de viaţă pre supt ceriu; şi cîteş sînt pre pământ să vor concini.
II 24[v] Şi voi pune legătura mea cu tine / şi vei întra, dară, în corabie tu şi ficiorii tăi şi femeaia ta şi femeile ficiorilor tăi. Şi den toate dobitoacele şi din toate fierile şi din toată carnea doă, doă, din toate vei băga în corabie ca să le hrăneşti[114]; pasările, zburătoarile ceriului, pre rudă, şi de toate gîngăniile ce să trag pre pământ pre ruda lor, doă, doă, de toate vor întra la tine, să să hrănească[115] cu tine, făt şi fată. Iară tu să iai cu tine din toate bucatele ce mîncaţ şi să strîngi cătră tine, şi să-ţ fie ţie şi lor de mîncat.” Şi feace Nóe toate cîte-i porunci Dumnădzău, aşea feace.

Prochimen psalom 44, glas 6.

Pomeni-voi numele tău în tot rodul de rod.

Stih. Izbucni inema mea cuvînt dulce.

A Pildelor citenie. *Glava 8, 1.*

Fiiule, tu înţălepciunea să strigi, ca mintea să-ţ asculte. Că, dară, întru nalte vîrvîri iaste şi-ntre cărări stă şi la porţîle putearnicilor şeade şi la întraturi iaste lăudată. „Pre voi, o, oamenilor, vă rog şi pornesc al mieu glas fiilor omeneşti. Gîndiţ, brudzîlor, hîtríe[116] şi cei neîmvăţaţ, băgaţ la inemă! Ascultaţî-mi, că de cinste voi grăi şi deşchidzu din budzîle meale direapte, că adevărătate deprinde-va gîtlejiul mieu. Spurcate-s toate graiurile rostului mieu; nemică
II 25[r] într-înse nu-i ţăpos, // nice sucit; toate-s direapte cărora iau aminte şi-s direapte celora ce găsesc minte di-nţăles. Luaţ dojană mai bine decît bani şi priceapere decît aurul cel lămurit, deprindeţ sîmţîre decît aurul cel curat. Mai bună-i înţălepciunea strecurată decît pietri de mult preţ şi tot lucrul preţios nu iaste harnic ei. Eu, înţălepciunea, am tocmit sfatul, şi cunoaşterea şi mintea eu am strigat. Frica Domnului ureaşte nedireptatea şi ocara şi sămeţiia şi căile vicleanilor; şi rostul necredzut urîtu-l-am eu şi strîmbatele căi a răilor urîtu-le-am. Al mieu iaste sfatul şi stavărul; a mea-i mintea, a mea-i şi vîrtutea. Prin mine

[114] În text, scris *хрънéсиѣ*, greşeală de tipar.
[115] În text, scris *съ съхрнѣ́къ*, greşeală de tipar.
[116] În text, scris *гхжтрíе*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

împărațîi împărățăsc şi putearnicii scriu dereptate. Prin mine boiarii cei mare să fac mari şi domnii prin mine țîn pămîntul. Eu pre ceia ce li-s dragă îi iubăsc şi ceia ce mă vor căuta afla-vor har[117]. Bogățîia şi slava a meale-s şi dobînda a mulț şi dereptatea. Mai bine pre mine să vă plodiț decît aurul şi pietrile ceale scumpe multe, şi ale meale prăsîle mai bune-s decît argintul cel ales. În căile direptățîi mă primblu şi pren cărările adevărătățîi îm petrec, ca să împărțăsc celora ce mă iubăsc avuțîie şi vistearele lor să le împlu de bunuri."

Marț a treia săptămînă în post /

II 25[v] *Prochimen psalom 45, glas 4*.

Domnul puterilor cu noi, folosîtoriul nostru.

Stih. Dumnădzău ni-i scăpare şi puteare.

Din prorociia Isaiei citenie. *Glava 9, 9*.

Aceastea grăiaşte Domnul: „Cunoaşte-vor toț oamenii lui Efrém şi ceia ce şed în Samáriia, carii cu ocară şi cu naltă inemă dzîc: «Cărămidzîle căzură; ce ian blămaț să cioplim pietri şi să tăiem solcovi şi chedri şi să ne facem şie turnuri!» Şi va lovi Domnul pre ceia ce să scoală asupra muntele Siónului şi asupra Ierusalímului asupră-le şi pre pizmaşii lui Iúda va răsîpi, Siríia de cătră răsăritele soarelui şi pre elinii de cătră apusul soarelui, pre carii mănîncă poporul mieu cu toată gura. Preste toate aceastea nu s-au întors mîniia sa, ce încă mîna lui iaste naltă. Şi poporul nu s-au întors, pănă ce s-au vătămat, şi pre Domnul puterilor nu-l cercară. Şi au luat Domnul de la Ierusalím cap şi coadă, mare şi mic, într-o dzî. Bătrîn şi pre carii obrazele minuneadză, aceasta-i capul, şi prorocul îmvățătoriu de fărăleage, acesta-i coada. Şi vor fi ceia ce fericesc nărodul acesta amăgind, că-i înşală pentru ca să-i înghiță. Drept aceasta, de tinereii lor nu s-a veseli Dumnădzău şi săracii lor şi văduvile lor nu va milui, că-s toț fără leage şi vicleani şi tot rostul grăiaşte strîmb. Preste toate

II 26[r] aceaste nu s-au întors mîniia lui, ce încă // mîna lui iaste naltă. Şi să va arde ca focul fărăleagea şi ca troscotul uscat s-a mînca de foc; şi să va arde în codri şi-n dumbrăvi şi-mpreună să va mînca împregiururile dealurilor toate, prin mîniia urgiei Domnului Savaoth de s-au pîrjolit pămîntul tot, şi vor fi oamenii ca de foc pîrjoliț. Omul pre fratele său n-a milui, ce să va abate na dereapta, că va flămîndzî, şi va mînca din a stînga[118]; şi nu s-a sătura omul mîncîndu-ş cărnile brațului său: că va mînca Efrém pre Manasí şi Manasí pre Efrém, că depreună să vor oşti cu războiu pregiur Iúda. În toate într-aceastea nu s-au înturnat mîniia

[117] În text, scris *гχáрь*.

[118] În text, scris *áстѫ́га*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

lui, ce încă mîna lui – naltă. Vai celora ce scriu vicleşug, că scriind vicleşugul scriu, strîmbînd giudeţul mişeilor, apucînd giudecata neavuţîlor poporului mieu, atît cît le iaste lor vădúva de apucat şi săracul de jac. Şi ce vor face la dzua la cea de căutare, că scîrba lor de departe va veni; şi cătră cine vor năzui să să folosască? Sau unde veţ lăsa-vă slava voastră ca să nu căderţ la robie? Şi pre didesuptul stîrvurilor vor cădea celor uciş. În toate în aceastea nu s-au înturnat mîniia[119] lui, ce încă mîna lui – naltă.

Prochimen psalom 46, glas 3.

Cîntaţ Dumnădzăului nostru, cîntaţ.

Stih. Toate limbile, plesniţ în palme.

La vecernie. Prochimen psalom 47, glas 3. /

II 26^{v} Mare-i Domnul şi lăudat foarte.

Stih. În cetatea Dumnădzăului nostru, în muntele svîntul lui.

De Bítiia citenie. *Glava 7, 1*.

Dzîsă Domnul Dumnădzău lui Nóe: „Întră tu şi toată casa ta în corabie, că pre tine vădzuiu derept naintea mea în ruda aceasta. Iară din dobitoacele ceale curate bagă la tine cîte 7, 7, făt şi fată, şi din dobitoacele cealea ce nu-s curate, doă, doă, făt şi fată. Şi din zburătoarile ceriului ceale curate, şeapte, şeapte, făt şi fată, şi din zburătoarile ceriului ce nu-s curate, 2, 2, făt şi fată, ca să hrăneşti sămînţă preste tot pămîntul. Că încă preste 7 dzîle eu voi aduce ploaie preste pămînt 40 de dzîle şi 40 de nopţ şi voi curăţî toată rădicătura carea am făcut de pre faţa pămîntului, de la om pănă la dobitoc.” Şi feace Nóe toate cîte i-au poruncitu-i Dumnădzău.

Prochimen psalom 48, glas 2.

Rostul mieu va grăi înţălepciune.

Stih. Audzîţ aceastea, toate limbile.

A Pildelor citenie. *Glava 8, 32*.

Fiiule, ascultă-mă! Şi ferice de ciia carii căile meale vor feri! Ascultaţ înţălepciunea şi veţ înţălepţî şi nu veţ amuţî. Ferice de om ce mă va asculta şi omul carele a meale căi va păzî, priveghind într-a meale uş

II 27^{r} totdeauna, socotind pragurile alor mea- // le întrări! Că ieşîturile meale ieşîturi de viaţă-s şi să găteadză vreare de la Domnul; iară carii greşesc spre mine păgînăţesc într-ale lor suflete şi carii mă urăsc iubăsc moarte. Înţălepciunea ş-au zidit şie casă, ş-au bătut stîlpi şeapte, au giunghiat a sale giungheri, ş-au deres în păhar[120] al ei vin,

[119] În text, scris ***мѫнíѧ***.

[120] În text, scris ***пъгхáрь***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ş-au gătat a ei masă. Trimis-au a sale slugi chemînd cu naltă strigare la păhar[121], grăind: „Carele-i fără crieri să să abată cătră mine!” Şi celor slabi de minte dzîsă: „Veniţ de mîncaţ a mea pîine şi beaţ vinul ce-am dires voaă. Părăsîţ nebuniia şi veţ víe, cercaţ înţălepţeniia ca să trăiţ şi să isprăviţ priceapere în cunoştinţă!” Cela ce dojeneaşte răii dobîndeaşte şie necinste şi, înfruntînd pre necurat, va dobîndi prihană asupră-ş, că îmfruntările la necurat îi sînt zgănci lui. Nu înfrunta răii, să nu te urască; înfruntă pre cel înţălept şi te va îndrăgi. Dă înţăleptului vină şi mai înţălept va fi; spune direptului şi să va pune să deprindză. Începătura înţălepciunii – frica Domnului şi sfatul svinţilor – priceaperea. A cunoaşterea leagea de-a gîndului iaste a celui bun; că într-acesta chip multă vei trăi vreame şi ţî să va adaoge ai de viaţă.

Miercuri, a treia săptămînă /

II 27[v] *La 6 ceas. Prochimen psalom 49, glas 4*.

Jărtveaşte Dumnădzăului jărtvă de laudă.

Stih. Dumnădzău Dumnădzăilor, Domnul au grăit.

De prorociia Isaíei citenie. *Glava 10, 12*.

Fi-va cînd va obîrşi Domnul toate făcînd în muntele Siónul şi în Ierusalím va face căutare asupra mintea cea mare, asupra boiarinul Asiríilor şi asupra nălţîmea slăvii ochilor lui. C-au dzîs: „Dară cu vîrtutea mînei meale face-voi şi cu înţălepciunea minţei meale voi lua hotarăle[122] limbilor şi vîrtutea lor voi jecui. Şi voi scutura cetăţîle ceale aşedzate în lăcuinţă şi lumea toată cea lăcuită oi cuprinde cu mîna mea, ca un cuib, şi ca neşte părăsîte oaă voi rădica. Şi n-a hi cine să scape de mine sau să-m răspundză împrotivă!” Dară slăvi-să-va toporul fără tăietoriu, ca să taie el? Sau nălţa-să-va hirisăul fără[123] cela ce-l trage? Într-acela chip, de va neştine lua toiag sau băţ. Şi nu aşea, ce trimite-va Domnul Savaoth în a ta cinste, necinste, şi în a ta slavă, neslavă. Foc ardzător va încinge-să şi va fi lumina lui Izraíl ca focul şi-l va svinţi pre însul în pară aprinsă şi va pîrjoli şi va mînca ca fînul pădurea. În dzua în aceaea să vor stînge munţîi şi dealurile şi dumbrăvile şi va mînca de la suflet pănă la trupuri. Şi va fi cela ca scapă, cum scapă de fuge de foc ce arde; şi ceia ce vor rămînea de

[121] În text, scris ***пъгхáрь***.
[122] În text, scris ***гхотáръле***.
[123] În text, scris ***форъ***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

II 28[r] dînşii vor // fi în număr şi cucon scrie mic va pre înş. Fi-va în dzua aceaea nu să va camai adaoge rămăşiţa a lui Izrail şi ceia[124] ce-au scăpat lui Iácov n-or camai nedejdiui pre ceia ce le făcea nevoie, ce vor fi de vor nedejdiui pre Dumnădzău Svînt a lui Izraíl.

Prochimen psalom 50 glas, 6.

Miluiaşte-mă, Dumnădzău, după mare mila ta.

Stih. Inemă curată zideaşte în mine.

La vecernie. Prochimen psalom 51, glas 4.

Nedejduit-am pre mila lui Dumnădzău în veac.

Stih. Ce te laudz cu răutate, putearnice?

Din Bítiia citenie. *Glava 7*.

Nóe era de şease sute de ai. Şi potopul cel de apă să feace pre pămînt. Şi-ntră Nóe şi fiii lui şi femeaia lui şi femeile fiilor lui cu dînsul în corabie pentru apa potopului. Şi din zburătoarile ceale curate şi din dobitoacele ceale curate şi din zburătoarile ceale necurate şi din dobitoacele ceale necurate şi din gîngăniile din toate ce să trag pre pămînt, doă, doă din toate cealea ce-au întrat la Nóe în corabie, făt şi fată, precum porunci Dumnădzău lui Nóe.

Prochimen psalom 52, glas 4.

Cînd va-nturna Domnul prada poporului său.

Stih. Dzîsă nebunul în inema sa: „Nu-i Dumnădzău."

A Pildelor citenie. *Glava 9, 12*. /

II 28[v] Fiiule, de te vei înţălept face, ţie înţălept vei fi şi deaproapelor tăi, iară de te vei rău aleage, sîngur îţ vei pocerni realele. Fiiul certat înţălept va fi, iară celui fără minte şerbie i să va da. Cela ce să radzîmă pre minciuni, acela paşte vînturi şi acela şi-i de aleargă după pasări, că ş-au părăsît căile viii sale, iară cu praveţele alui său lucru s-au rătăcit şi îmblă prin pustie fără apă şi prin pămînt întins în seate culeage cu mînule sterpíe. Muiarea nebună şi dîrză lipsită de pîine va fi, carea nu ştie ruşine; şedzu în uşea casei sale în jilţ la vedeare, în ulíţe chemînd pre trecătorii cale ce-ş înderepteadză la căile lor: „Carele-i de voi mai fără minte, abată-să la mine! şi celor lipsiţ de crieri vă poruncesc de vă dzîc: «Den pîine ascunsă cu dulce vă atingeţ şi de apă de furat dulce beaţ!»" Ce el nu ştie că peminteanii la dînsa pier şi la fundul iadului să tîmpină. Ce să sai, să nu zăbăveşti la locul ei, nice să-ţ pui ochiul spre dînsă; că aşea vei treace apa streină şi vei sări preste părău strein. Şi

[124] În text, scris ѧѧ, greşeală de tipar (caz în care lecţiunea este *ceia*) sau pronume demonstrativ feminin (caz în care lecţiunea este *ceaea*) având ca antecedent substantivul *rămăşiţa*, cu care se acordă.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

de apa streină te fereaşte şi den fîntîna streină nu bea, ca multă vreame să trăieşti şi să ți să adaogă ai de viață.

Gioi, a treia săptămînă în post

Prochimen psalom 53. Glas 4. //

II 29r Dumnădzău, cu numele tău mîntuiaşte-mă.

Stih. Dumnădzău, ascultă rugăciunea mea.

Din prorociia Isaiei citenie. *Glava 11, 10*.

Aşea dzîce Domnul: „Va fi la dzua aceaea rădăcina lui Ieséi şi acela ce-i sculător să stăpînească limbilor; pre dînsul țărîle nedejdoiesc şi va fi răpaosul lui cinste. Şi va fi în dzua aceaea, adaoge-va Domnul să-ş arate mîna sa, să rîvnească şi să cearce ce-au rămas rămăşița poporului, de-a rămînea de Asírii şi de Eghipet şi de Vavilón şi de Ethiópiia şi de elamiteani şi la răsărituri de soare şi de la Aráviia şi de la ostroavele mării. Şi va rădica sămn în limbi şi va strînge periții lui Izraíl şi împrăştiiații Iúdei îi va strînge de la tutepatru vînturi a pămîntului. Şi să va tăia rîhna lui Efrém şi pizmaşii lui Iúda vor peri; şi va fi lui Izraíl ca în dzua cînd ieşiră din pămîntul Eghipétului. Şi vei dzîce în dzua aceaea: «Blagoslovi-te-voi, Doamne, că mă urgisiseş, Doamne, şi ț-ai înturnat mîniia de pre mine şi m-ai miluit. Iaca Dumnădzăul mieu, mîntuitoriul mieu Domnul; şi nedejdiuind voi fi pre însul şi mîntui-mă-voi cu dînsul şi nu mă voi teame, derep ce că slava mea şi lauda mea-i Domnul şi-m fu mie mîntuitoriu.»”

Prochimen psalom 54, glas 4.

Ascultă, Doamne, ruga mea.

Stih. Ia-mi aminte şi mă audz. /

II 29v *La vecernie. Prochimen psalom 55, glas 6.*

Mă stropşiră pizmaşii miei.

Stih. Miluiaşte-mă, Dumnădzău, ca m-au stropşit omul.

Din Bítiia citenie. *Glava 7, 11*.

Fost-au la şease sute de ai a vieții lui Nóe, în luna lui april, în şeapte şi doădzăci a lunii. Într-aceaea dzî crepară toate fîntînile prăpăştii şi stavilile ceriului să destupară; şi fu ploaie pre pămînt 40 de dzîle şi 40 de nopț. Într-aceaea dzî întră Nóe, Sim, Ham şi Iaféth şi femeaia lui Nóe şi trei femei a ficiorilor lui cu dînsul în corabie şi toate fierile pămîntului, pre rudă, şi toate dobitoacele, pre rudă, şi toate gîngăniile ce mişcă pre pămînt, pre rudă, şi toată pasărea ce zboară, pre rudă, şi întrară la Nóe în corabie, doi, doi, din toată carnea în carea iaste suflare de viață. Şi acealea ce întrară, făt, fată, de toată carnea în carea-i suflare de viață, den toate întrară la Nóe în corabie, precum îmvățăă Domnul Dumnădzău pre Nóe; şi astupă Domnul Dumnădzău

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

din afara lui corabiia. Şi fu potopul 40 de dzîle şi 40 de nopţ pre pămînt. Şi să îmmulţî apa şi rădică curabiia şi să înălţă de pre pămînt. Şi să întăriia apa şi să mulţîia foarte pre pămînt şi să purta corabiia deasupra apei. Iară apa să-ntăriia foarte pre pămînt, şi acoperi toţ munţîi
II 30r cei nalţ carii era pre supt ceriu; 15 // coţ deasupra s-au nălţat apa ş-au acoperit toate dealurile. Ş-au murit toată carnea ce să mişcă pre pămînt, a pasări şi a dobitoace şi a hiară şi a toată gîngănie ce să trage de să mişcă pre pămînt; şi tot omul şi toate cîte au suflare de viaţă şi tot cine era pre uscat au murit. Şi s-au şters toată rădicarea ce era pre faţa a tot pămîntul, de la om pănă la dobitoc şi jiganii şi pasările ceriului, şi să ştearsără de pre pămînt şi rămasă Nóe sîngur şi cine era cu dînsul în curabie. Şi s-au înălţat apa pre pămînt 150 de dzîle. Şi-ş adusă aminte Dumnădzău de Nóe şi de toate herile şi de toate dobitoacele şi de toate zburătoarile şi de toate gînganiile cîte era cu dînsul în curabie; şi adusă Dumnedzău vînt pre pămînt şi să opri apa. Şi să astupară fîntînile prăpăştii şi sózmele ceriului şi să opri ploaia din ceriu. Şi scădea apa ducîndu-să de pre pămînt şi să micşura apa după o sută şi cindzăci de dzîle.

Prochimen psalom 56, glas 7.

Miluiaşte-mă, Doamne, miluiaşte-mă.

Stih. Şi în umbra aripilor tale nedejdiuiesc.

A Pildelor citenie. *Glava 10, 1.*

Ficiorul înţălept veseleaşte pre tatăl, iară ficiorul nebun mîhneaşte pre maică. Nu vor folosî comorile celor fără de leage, iară dereptatea scoate de la moarte. Nu zămoreaşte Domnul sufletul direptului, iară
II 30v viaţa ne- / curaţîlor o strămută. Sărăciia pre om smereaşte, iară mînule bărbătaşilor să-mbogăţăsc. Hălăduiaşte de pripăc omul cu minte; stricat de vînt să face la seacere ficiorul călcătoriu de leage. Blagosloveniia lui Dumnădzău – pre capul direptului; gura celor fără de leage o va-mpresura plînsul fără vreame. Pomana direaptului – cu laude, iară numele necuraţîlor s-a stînge. Înţăleptul la inemă va priimi poruncile, iară cel descoperit la budze împiedecînd să va poticni. Cela ce mearge direpţ mearge nedejdiuind, iară cila ce-ş strîmbă căile sale s-a cunoaşte. Cela ce face cu ochii cu înşelăciune strînge oamenilor voi reale, iară cela ce îmfruntă cu-ndrăznire păciuiaşte. Fîntînă de viaţă – în mîna direptului, iară gura necuraţîlor va-mpresura perire. Ură scorneaşte biruirea, iară pre toţ carii nu să pricesc îi acopere prietiniia. Cela ce din budze scoate înţălepciune cu varga bate pre omul fără inemă. Înţălepţîi vor ascunde sîmţîrea, iară gura dîrjilor apropie sfărîmare. Agonisîtă bogaţîlor cetatea tare şi sfărîmare slabilor sărăciia. Lucrurile direpţîlor viaţă fac, iară poamele necuraţîlor - păcatele. Căi de viaţă va păzî dojana, iară dojana cea neînfruntată să

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

rătăceaşte. Acopără vrajba budzele direapte, iară ceia ce scot sudălmi mai fără de minte sînt. Din grăitul cel mult nu vei scăpa de greşală, iară cruţînd budzele, cu minte vei fi. Argint lămurit cu foc – limba
II 31[r] direptului, // iară inema celui necurat va cicni. Budzele direpţîlor ştiu nalte, iară nebunii în lipsă să vor fîrşi. Blagosloveniia Domnului pre capul direptului, aceaea îmbogăţeaşte şi nu i s-a adaoge voie rea la inemă.

Vineri, a treia săptămînă în post

La ceas 6. Prochimen psalom 57. Glas 6.

Bucura-să-va direptul cînd va vedea răscumpărare.

Stih. Oare de-adevăr, dară, direptate grăiţ?

De prorociia Isaíei citenie. *Glava 13, 2́*.

Aceastea dzîce Domnul: „Pre munte neguros cîmpos rîdicaţ sămn. Nălţaţ glasul, nu vă teameţ. Mîngîiaţ cu mîna, deşchideţ, boiari. Eu voi orîndui; svinţiţ sînt, şi eu îi port pre înş. Boinici vin mîniia mea să o potoale, bucurîndu-să depreună şi suduind, glas de limbi multe pre dealuri, aseamene de păgîni mulţ, glas de împăraţ şi păgînimi adunate. Domnul Savaoth au poruncit a limbă hărţăgaşe[125], veniţ de la pămînt de departe, de la marginea temeliei ceriului, Domnul şi hîrîţîi[126] lui, să strice toată lumea şi pre păcătoş să-i piardză de pre dînsul. Olecăiţî-vă, că-i aproape dzua Domnului şi zdrobitură de la Domnul va veni. Derept aceaea, toate mînule s-or slăbănogi şi tot sufletul de om s-a
II 31[v] spăriia. / Şi s-or spăimînta bătrînii şi durori îi vor cuprinde ca de femeaie cînd naşte; şi să vor becisnici unul către-alalt şi s-or umili şi obrazul în văpaie şi l-or muta. Că, iaca, dzua Domnului vine nevindecată de mînie şi de urgie[127], să puie lumea toată pustie şi pe păcătoş să piardză dentr-însă. Că stealele ceriului şi Oriónul şi toată podoaba ceriului lumina lor nu-ş vor da; şi să va întunica soarele răsărind şi luna nu-ş va da lumina sa. Şi voi porunci în toată lumea rău şi necuraţîlor păcatele lor şi voi piiarde ocara celor fără leage şi ocara sămeţîlor voi smeri. Şi vor hi ceia ce vor rămînea mai scumpi decît aurul cel curat şi omul va fi mai scump decît piatra zamfirul. Că ceriul s-a clăti şi pămîntul s-a legăna din urdzîturile sale pentru mîniia urgiei Domnului Savaoth în dzua aceaea în carea va asupraveni mîniia lui.”

Prochimen psalom 58, glas 7.

Dumnădzău, folosîtoriul mieu eşti, mila ta să mă stignească.

Stih. Scoate-mă din pizmaşii miei, Dumnădzău.

[125] În text, scris *гχърцъгáшє*.
[126] În text, scris *гχърχйцχй*.
[127] În text scris *ѕдєрщíє*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

La vecernie. Prochimen psalom 59, glas 4.
Dă-ne agiutoriu din scîrbe.
Stih. Dumnădzău, urnitu-ne-ai şi ne-ai oborît.
Din Bítiia citenie. *Glava 8, 4*. //

II 32[r] Şedzu curabiia în luna lui septevrie, în 27 a lunii, pre munţîi Ararát; iară apa să micşura pănă la luna lui dechevrie şi să iviră vîrvurile munţîlor în luna lui dechevrie, în dzua întăie a lunii. Şi cînd fu după 40 de dzîle, destupă Nóe uşea curabiei carea feace. Şi trimisă pre corbul să vadză oare îndărăptat-au apa; şi ieşind, nu mai întors pănă cînd s-au uscat apa de pre pămînt. Şi trimisă porumbiţa după dînsul să vadză oare îndărăptat-au apa de pre faţa pămîntului; şi neaflînd porumbiţa odihnă picioarilor ei, s-au întors la dînsul în corabiia, că apă era preste tot obrazul pămîntului; şi tindzîndu-ş mîna, o luă şi o băgă la sine în corabie. Şi îngăduind încă 7 dzîle, trimisă porumbiţa din curabie; şi să-nturnă la dînsul porumbiţa cătră sară şi avea frundză de maslin şterc în rostul ei. Şi cunoscu Nóe c-au îndărăptat apa de pre faţa pămîntului. Şi mai agădui încă 7 dzîle altele, trimisă porumbiţa şi nu s-au camai înturnat la dînsul. Şi cînd fu la şease sute şi unul de ai a vieţii lui Nóe, în luna lui martie, scădzu apa de pre faţa pămîntului. Şi descoperi Nóe podul curabiei ce feace şi vădzu c-au scădzut apa de pre faţa pămîntului. Iară cînd fu în luna lui april, a şeaptespreacea dzî, să uscă pămîntul, şi la 27 a lunii deşchisă curabiia. Şi dzîsă Domnul Dumneadzău cătră Nóe grăind: „Ieş din curabie, tu şi fiii tăi şi femeaia
II 32[v] ta şi femeile fiilor tăi cu tine şi toate herile cîte cu tine sînt / şi toată carnea, de la zburători pănă la dobitoace, şi toată jiganiia ce mişcă pre pămînt, scoate-le cu tine şi vă creaşteţ şi vă mulţîţ pre pămînt.” Şi ieşi Nóe şi femeaia lui şi fiii lui şi femeaile fiilor lui cu dînsul şi toate herile şi toate dobitoacele şi toată gînganiia ce mişcă pre pămînt ieşiră din corabie în dzua întăie a lunii lui mai. Şi zidi Nóe oltariu Domnului şi luă din toate dobitoace curate şi din toate pasările curate şi adusă[128] jărtvă pre oltariu. Şi mirosî Dumnedzău miros de bună mirosală.
Prochimen psalom 60, glas 6.
Audz, Doamne, glasul rugii meale.
Ia aminte rugii meale de la marginile pămîntului.
A Pildelor citenie. *Glava 10, 32*.
Rostul direptului cură înţălepciune, iară limba strîmbului va peri. Budzele a oameni direpţ ştiu bunătăţ, iară budzele necuraţîlor să vor răsîpi. Cumpenile vicleane greaţă-s înaintea[129] Domnului, iară măsura

[128] În text, scris ѧдѳсѧ.
[129] În text scris ѩнѣ́ннтѣ, probabil greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

direaptă priimită-i la dînsul. Că oriunde va întra ocara, acoló[130] şi necinstea, iară rostul înţălepţîlor deprinde înţălepciune. Întregătatea direpţîlor va înderepta-le calea, iară împiedecătura neascultoilor îi va prăda pre înş. Nu folosăsc averile la vreame de mînie, iară dereptatea izbăveaşte de la moarte. Murind, direptul părăsî grijea; pre îndemînă să face şi bucurioasă necuraţîlor perirea. Dereptatea celui fără prihană
II 33[r] taie di- // rept căile, iară cu necurăţîia cade cel fără de leage. Direptatea a bărbaţ direpţ îi izbăveaşte pre înş, iară cu necurăţîia loruş să vineadză[131] călcătorii de leage. Fîrşindu-să bărbatul direpţ, nu să stînge nedeajdea, iară lauda necuraţîlor piiare. Direptul din vînătoare scapă şi-n locul lui cade necuratul. În gura călcătorilor de leage – cursa cetăţeanilor, iară sîmţîrea direpţîlor – spornică. În bunătăţîle direpţîlor să-ndirepteadză cetatea, iară cu gurile necuraţîlor să sapă. În blagosloveniia direpţîlor să nalţă cetatea, iară în perirea necuraţîlor – veselie. Pîşcăiaşte cetăţeanii lipsitul de crieri, iară bărbatul cu minte tăceare poartă.

Luni, a patra săptămînă în post

La 6 ceas. Prochimen psalom 61, glas 6.

Pre Dumnădzău, mîntuinţa mea şi slava mea.

Stih. De au nu lui Dumnădzău s-a cuceri sufletul mieu?

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 14, 24*.

Aceastea grăiaşte Domnul Savaoth: „În ce chip am dzîs, aşea va fi, şi în ce chip am sfătuit, aşea va rămînea, întru să pierdzu pre Asirii din pămîntul mieu; şi pe dealurile meale vor fi în stropşit şi să va lua de pre dînşii giugul lor şi cinstea lor de pre umerile lor să va lua.” Acesta-i
II 33[v] sfatul care sfătui Do- / mnul preste toată lumea şi aceasta-i mîna cea naltă preste toate limbile! Că cealea ce Dumnădzăul cel svînt au sfătuit, cine va răsîpi? Şi mîna lui cea naltă cine o va întoarce? În anul care au murit Aház împăratul, fu cuvîntul acesta: „Nu vă veselireţ, toţ inoplemenicii, că s-au sfărîmat giugul celuia ce vă dezmierda pre voi! Că, dară, din sămînţa şerpilor iase prăsîla aspidelor şi prăsîla lor face şerpi zburători. Şi să vor paşte mişeii pentru Domnul şi toţ oamenii pre pace să vor odihni; iară sămînţa ta o va ucide cu foame şi rămăşiţa ta o va ucide. Boci-să-vor porţîle cetăţîlor şi să strige cetăţîle ceale turburate, inoplemenicii toţ! Că fumul de la miadzănoapte vine şi nu iaste de-a mînearea în tăbărîţîi lui.” Şi ce vor răspunde împăraţîi limbilor? Că „Dumnădzău au urdzît Siónul şi cu dînsul s-or mîntui smeriţii poporului.”

Prochimen psalom 62, glas 4.

[130] În text, scris ***акоко҃***, greşeală de tipar.

[131] În text, scris ***съвинѣ́ѧъ***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Aşea te voi blagoslovi întru viaţa mea.
Stih. Dumnădzău, Dumnădzăul mieu, cătră tine mînec.

La vecernie. Prochimen psalom 63, glas 6.
Audz, Dumnedzău, glasul mieu.
Stih. De frică de pizmaş scoate sufletul mieu.
Din Bítiia citenie. *Glava 8, 21*.

II 34[r] Dzîsă Domnul Dumnădzău: „Am socotit, nu voi adaoge // a mai blăstăma pămîntul pentru lucrurile oamenilor, că iaste pornit gîndul omului cu deadinsul la reale din tinereaţe, deci nu voi adaoge a mai ucide toată carnea vie, precum feci. Toate dzîlele pămîntului, sămenişul şi secerişul, frigul şi zăduvul, vara şi primăvara[132], dzua şi noaptea n-or mai părăsî." Şi blagoslovi Dumnădzău pre Nóe şi pre ficiorii lui şi le dzîsă lor: „Creaşteţî-vă şi mulţîţî-vă şi împléţ pămîntul şi-l stăpîniţ! Şi tremurul vostru şi frica voastră să fie preste toate herile pămîntului şi preste toate pasările ceriului şi preste toate ce să mişcă pre pămînt şi preste toţ peştii mării; supt mînă vă le dediu. Şi toată gînganiia ce iaste vie voă va fi de mîncat, ca buruianele ierbilor le dediu voă toate. Numai carnea în sîngele sufletului să nu mîncaţ, derep ce că sîngele vostru a sufletelor voastre din mînule herilor îl voi cerca şi din mîna omului fratelui lui voi cerca sufletul omului. Cela ce varsă sînge de om, pentru dînsul s-a vărsa a lui sînge, că în chipul lui Dumnădzău am făcut pre omul. Iară voi creaşteţ şi vă mulţîţ şi împléţ pămîntul şi-l domniţ!"
Prochimen psalom 64, glas 6.
Ascultă-ne, Dumnădzăul, mîntuitoriul nostru.
Stih. Ţie să cuvine laudă, Dumnădzău.
A Pildelor citenie. *Glava 11, 19.* /

II 34[v] Fiiul direpţ să naşte de viaţă, iară goana necuratului – de moarte. Greaţă Domnului căile strîmbate, iară priimiţ sînt lui toţ cei fără de vină în cale. În mînă cine-ş pune mînule, n-a hi necertat de răutăţ, iară cela ce samănă dereptate va lua simbrie cu direpţii. Cumu-i cercelul de aur în rîtul porcului, aşea-i la femeaie rea frîmseaţele. Poftele direpţîlor toate sînt bune, iară nedeajdea necuraţîlor va peri. Sînt ceia ce samănă al său şi fac mai mult şi sînt şi ceia ce iau de la alţî de-ş strîng şi vin la scădeare. Sufletele sînt blagoslovite toate ceale prostatece, iară omul apric, nu i-i bun chipul. Cela ce conteneaşte grîul îl cruţă limbilor. Cela ce suie preţul grîului blăstămat va fi de năred, iară blagosloveniia în capul celuia ce-l împarte. Cela ce tesluiaşte

[132] În text, accentuat *prímăvára*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

bunătăţ cearcă har bun, iară cela ce cearcă reale, l-or împresura pre însul. Cela ce să bizuiaşte pre a sa bogăţîie, acela va cădea, iară cela ce sprejeneaşte direpţii, acela va creaşte. Cela ce nu poartă grijea pregiur a sa casă va dobîndi vînturi, iară va sluji cel fără minte la cel înţălept. Din pomul direptăţîi pom de viaţă creaşte, şi să vor lua fără vreame sufletele călcătorilor de leage. De vreame ce direptul abia să spăseaşte, dară păcătosul şi necuratul ce să va face? Cela ce iubeaşte dojana, iubeaşte sîmţîre, iară cela ce ureaşte certarea iaste fără minte. Mai bunu-i cela ce află har la Domnul Dumnădzău, iară omul
II 35[r] călcătoriu de lea- // ge să va tăcea. Nu va isprăvi omul de la cela ce-i fără leage, iară rădăcinile direpţîlor nu să vor zmulge. Femeaia destoinică iaste cunună bărbatului ei, iară cumu-i în lemn viiarmele, aşea pre bărbat va piiarde muiarea făcătoare de rău. Gîndurile direpţîlor sînt giudeaţe şi ocîrmuiesc vicleşugurile necuraţîlor. Cuvintele necuraţîlor – vicleane şi crunte, iară rostul direpţîlor va izbăvi pre sine.

Marţ, a 4 săptămînă în post

La 6 ceas. Prochimen psalom 65.

Blagoslovit Dumnădzău ce n-au împins ruga mea.

Stih. Blagosloviţ, limbile, pre Dumnădzăul nostru.

De prorociia Isaíei citenie. *Glava 25, 1*.

Doamne, Dumnădzăul mieu, slăvi-te-voi. Lăuda-voi numele tău, că feceş minunate lucruri; sfatul cel di-nceput adevărat să fie, Doamne. Că pusăş cetatea de să feace movilă, cetăţ mari de cădzură din temelii. A necuraţîlor cetăţ în veaci nu s-or mai zidi. Pentr-aceasta blagoslovi-te-va nărodul cel mişel şi credinţa oamenilor asupriţ ce să tem de tine te vor blagoslovi. Că te feceş a toată cetate smerită agiutoriu şi celor leşinaţ de lipsă acoperemînt, de oameni vicleani vei izbăvi pre înş; acoperemînt însătaţîlor şi răcoreală oamenilor celor
II 35[v] asupriţ, ca neşte oameni cu puţîn suflet / însătaţ în Sion de oamenii cei necuraţ cărora ne dedéş. Pripăc într-acoperemînt de nuor viţa tare o va smeri. Şi va face Domnul Savaoth tuturor limbilor în muntele într-acesta băutură de cîntece, băutură de culesuri; vor bea veselie, vor bea vin, s-or unge cu mirosuri. Şi să vor tocmi în muntele acesta tocmeale şi va înghiţî în muntele acesta. Să le dai aceastea toate limbilor tu, că sfatul acesta-i preste toate limbile. Au înghiţît moartea c-au putut. Ce iarăş au lepădat Dumnădzău toată lacrăma de la tot obrazul. Ocara poporului au rădicat de pre tot pămîntul, că rostul Domnului au grăit aceastea. Şi vor dzîce în dzua aceaea: „Iaca Dumnădzăul nostru pre carele nedejdiuim şi ne bucurăm şi ne va mîntui pre noi acesta Domnul. L-am răbdatu-l şi ne-am bucurat şi ne vom veseli de spăseniia noastră!”

Prochimen psalom 66, glas 6.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Blagoslovi-ne-vei, Dumnădzău, Dumnădzăul nostru.
Stih. Dumnădzău să ne cruţe şi să ne blagoslovască.

La vecernie. Prochimen psalom 67, glas 6.
Cîntaţ Domnului, psălmuiţ numelui lui.
Stih. Cale faceţ celuia ce s-au suit pre apusuri.
Den Bítiia citenie. *Glava 9, 8.*
Dzîsă Domnul Dumnădzău lui Nóe şi fiilor lui cu dînsul dzîcînd: „Iaca, eu rădic legătura mea cu voi şi cu sămînţa voastră după voi ş-a
II 36r tot sufletul viu // ce-i cu voi, de pasări şi de dobitoace, şi a toată hiara pămîntului, cîtă cu voi iaste, den toate cîte au ieşit din curabie. Şi voi rădica de voi pune legătura mea cătră voi şi nu va muri toată carnea de apa potopului şi nu va camai fi potop de apă să strice tot pămîntul." Şi dzîsă Domnul Dumnădzău lui Nóe: „Acesta-i sămnul legăturii carea eu dau între mine şi tine şi-ntre mijloc de tot sufletul viu cîte sînt cu voi, în rudenii veacinice: curcubăul mieu îl puiu în nuor şi va fi în sămn de legătură. Şi va fi cînd voi nuora eu nuori pre pămînt, s-a ivi arcul mieu în nuor şi vei pomeni legătura mea carea iaste între mine şi-ntre voi şi-ntre mijloc a tot sufletul viu, în toată carnea; şi n-a camai hi apă să neace cît să măture toată carnea. Şi va fi arcul mieu în nuor şi voi vedea de-m voi aduce aminte de legătură veacinică între mine şi-ntre tot sufletul viu în tot trupul care iaste pre pămînt." Şi dzîsă Dumnădzău lui Nóe: „Acesta-i sămnul legăturii carea am pus între mine şi-ntre tot trupul ce iaste pre pămînt."
Prochimen psalom 68, glas 6.
Mîntuinţa ta, Dumnădzău, să mă sprejinească.
Stih. Vadză mişeii şi să să veselească.
A Pildelor citenie. *Glava 12, 8.*
Rostul înţăleptului iaste lăudat de omul, iară cel împutît cu inema
II 36v şi mîrşav să batgiocurea- / şte. Mai bunu-i omul fără boierie slujind şie decît cel cu boierie şi lipsit de pîine. Crúţă direptul sufletele dobitoacelor sale, iară inema necuraţîlor – fără milă. Cela ce lucreadză al său pămînt s-a sătura de pîine, iară ceia ce aleargă în deşert sînt lipsiţ de minte. Cela ce iaste lacom la vinuri a să-nprimbla, într-a sale tării va lăsa necinste. Poftele necuraţîlor – reale, iară rădăcinele credincioşilor în tării. Prin păcatul budzelor cade în cursă păcătosul şi hălăduiaşte dintr-însă direptul. Cela ce caută neated milui-să-va, iară cela ce tîmpină în uşi mîhneaşte suflete. Din roada rostului de om să va sătura sufletul lui de bunătăţ şi plata budzelor lui să va da lui. Căile nebunilor direapte – naintea lor, iară înţăleptul va asculta sfaturile. Nebunul într-aceaeaş dzî ş-a arăta mîniia şi ascunde a sa necinste

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

hîtrul. Arătată credinţă spune direptul, iară marturul strîmbilor – viclean. Sînt ceia ce dzîc de giunghe ca cu cuţîtul, iară limbile înţălepţîlor tămăduiesc. Budzele direapte isprăvăsc mărturiia, iară marturul grabnic limbă are strîmbă. Vicleşug – în inema celuia ce tesluiaşte reale, iară ceia ce vor să păciuiască să vor veseli. Nu place direptului nemică strîmb, iară necuraţîi s-or împlea de răutăţ. Greaţă-i Domnului budzele mincinoase, iară cela ce face cu credinţă priimitu-i la dînsul.

Miercuri, a 4 săptămînă în post //

II 37r *La 6 ceas. Prochimen psalom 69, glas 6*.

Să să veselească şi să să bucure de tine.

Stih. Să să-ntoarcă îndărăpt şi să să ruşineadze.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 26, 21*.

Iaca, Domnul de la svîntul loc aduce urgiia sa asupra lăcuitorilor de pre pămînt, să cearce fărădeleagea lăcuitorilor pămîntului asupra lor aşea. Şi-ş va descoperi sîngele pămîntul şi îş va acoperi ucişii de pre sine. Şi încă în dzua aceaea va supraaduce Dumnădzău sabiia sa cea svîntă şi cea mare şi tare asupra bălaurului, şearpele cel îndărăpnic, şi va ucide pre bălaurul în dzua aceaea, pre acel din mare. „Vie bună, dorul ei, a stăpîni preste dînsă. Eu cetate tare, cetate războiată. În zădar o adăpă, că să va dobîndi de s-a prăda noaptea, iară dzua îi va cădea zidiul, că nu iaste cine să o folosască. Cine m-ar pune să străjiuiesc păiuşul în ţarină? Pentru războiniţa aceasta o am lepădat.” Dece pentr-aceaea feace Domnul toate cîte orîndui. „Arsu-ne-am”, striga-vor lăcuitorii într-însă. „Să facem pace cu dînsul, pace să facem carii venim.” Cuconii lui Iácov vor creaşte şi va înflori Izraíl şi să va împlea lumea de roada lui. Nu ca el ce-au bătut, şi el aşea va fi rănit, sau cum el au ucis, şi el aşea să va ucide; luptîndu-să şi ponosluind va trimite pre înşii. Au nu tu eşti cela ce ocogi cu duhul tău cu cel aspru
II 37v să-i ucidz pre înşii cu duh de / mînie? Pentr-acea să va lepăda fărăleagea lui Iácov şi aceasta iaste blagosloveniia lui, cînd îi voi lua păcatul; cînd vor pune toţ pietrile pîrjolite a capiştilor ca neşte scrum mînuit şi nu vor rămînea idolii lui.

Prochimen psalom 70, glas 6.

Spre tine, Doamne, nedejdiuiiu să nu fiu de ruşine.

Stih. Cu direptatea ta izbăveaşte-mă.

La vecernie. Prochimen psalom 71, glas 4.

Blagoslovit Domnul Dumnădzăul lui Izraíl ce face mirate sîngur.

Stih. Dumnădzău, giudeţul tău împăratului dă-l şi dereptatea ta fiiului împăratului.

Din Bítiia citenie. *Glava 9, 18*.

Era fiii lui Nóe carii sînt ieşiţ din corabie Sim, Ham şi Iaféth; şi era

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Ham tatăl lui Hanaán. Tustrei aceştia sînt fiii lui Nóe, dintr-aceştia să sămănară preste tot pămîntul. Şi-ncepu Noe a fi om lucrătoriu de pămînt şi răsădi vie. Şi bău din vin şi să-mbătă şi să goli în casa sa. Şi vădzu Ham, tatăl lui Hanaán, golitura tătîne-său şi ieşi de spusă celor doi fraţ ai săi afară. Şi luînd Sim şi Iaféth o haină de pusără pre spatele lor şi purceasără înapoişurea cu faţa şi acoperiră golitura părintelui lor; şi feaţele lor înapoişurea şi golitura tatălui lor nu o vădzură. Şi să
II 38[r] trezi Nóe din // vin şi înţăleasă cîte-i feace fiiu-său cel mai tînăr. Şi dzîsă: „Blăstămat Ham ficiorul! Şerb va fi fraţîlor săi!" Şi dzîsă: „Blagoslovit Dumnădzău lui Sim şi va fi Hanaán şerb lui! Să mulţască Dumnădzău pre Iafeth şi să lăcuiască în sălaşele lui Sim şi să fie Hanaán şerb lui!" Şi custă Nóe după potop 350 de ai şi să feaceră toate dzîlele lui Nóe noă sute şi cindzăci şi muri. Aceastea-s, dară, rudele fiilor lui Nóe, Sim, Ham, Iaféth, şi li să născură lor ficiori după potop.

Prochimen psalom 72, glas 4.

Iară mie a mă lipirea de Dumnădzău, bine iaste.

Stih. Cîtu-i de bun Dumnădzău lui Izraíl, celor derepţ cu inema.

A Pildelor citenie. *Glava 12, 24*.

Bărbatul înţălegătoriu iaste scaun de sîmţîre, iară inema celor fără minte să va tîlni cu blăstămuri. Mîna aleşilor va ţînea cu lesne, iară vicleanii vor fi daţ în jac. Groaznicul cuvînt inema omului direpţ înspăimadză, iară veastea cea bună îl veseleaşte. Direptul cunoscătoriu şie iaste priiaten, iară cunoştinţile necuraţîlor – fără socoteală. Pre ceia ce fac păcate îi va agiunge rău, iară calea necuraţîlor îi va rătăci pre înşii. Nu va vîna vicleanul vînat, iară agonisita cea de cinste, bărbatul curat. În căile direptăţîi în viiaţă,
II 38[v] iară căile celor ce ţîn mînie – în / moarte[133]. Fiiul cu minte bună – ascultoi tatălui, iară cel neascultoi – în pierdzare. Din numele direptăţîi mînca-va ficiorul cel bun, iară sufletele călcătorilor[134] de leage vor peri fără vreame. Cela ce fereaşte a sa gură păzeaşte pre al său suflet, iară dîrzul cu budzele va spăriia pre sine. În pohte iaste tot acel fără de lucru, iară mînule lucroilor – la nevoinţă. Cuvintele strîmbilor le ureaşte direptul, iară cel fără de leage să ruşineadză şi n-are îndrăznire. Dereptatea fereaşte pe cei fără răutate, iară pre necuraţîi îi vinuiaşte păcatul. Sînt ceia ce să fac bogaţ pre sine, de n-au nemică, şi sînt şi ceia ce smeresc pre sine, de-s cu multă bogăţîie. Preţ de răscumpărat a suflet de bărbat – a sa bogăţîie, iară mişelul nu poartă groază. Lumină-i celor direpţ de pururea, iară lumina necuraţîlor să va stînge. Sufletele

[133] În text se repetă cuvântul *în*.

[134] În text, scris ***къ҃къпшрелоры***, probabil greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

vicleane să rătăcesc în păcate, iară direptii să-ndură şi miluiesc. //

III 1r[135] **Gioi, a patra săptămînă, la 6 ceas.** *Tropar glas 6*: **крⷭтⷭ твоємⷭ**[136]
Crucii tale ne-nchinăm, Despuitoriule, şi svînta a ta înviere slăvim.
Prochimen glas 4, *psalom 73*.
Iară Dumnădzău, împăratul nostru, de mainte de veaci lucrắ izbîndă pre mijloc de pămînt.
Stih. A ce, Dumnădzăule, urniş în fîrşit?
De prorociia Isáiei citenie. *Glava 28*.
Aceastea grăiaşte Domnul: „Ascultaţ cuvîntul Domnului, bărbaţ oscîrbiţ şi boiarii poporului acestuia ce sinteţ în Ierusalím! (Că dzîsăt:)[137] «Că feacem legătură cu iadul şi cu moartea împăcăciuni; şi holbură purtată de va treace, nu va veni preste voi. Pusăm minciună nedeajdea voastră şi cu minciuna acoperi-ne-vom.»” Drept aceasta, aceastea grăiaşte Domnul Dumnădzău: „Iacă, eu voi pune în urdzîturile Siónului piatră de mult preţ aleasă, de ungheari, de cinste, temelie în temeliile ei; şi care va creade într-însă nu să va ruşina! Şi voi pune giudeţul în nedeajde şi mila mea în cumpene şi ceia ce nedejduiesc în deşert minciunei, că nu va treace preste voi volbura! Şi n-oi lua de pre voi împăcăciunea morţîi şi nedeajdea voastră acea cătră iadul nu va rămînea. Volbură purtată de va suprăveni, fi-veţ ei în călcare; cînd va treace, va lua-vă! Că dimineaţă, dimineaţă va treace
III 1v în dzî şi-n no- / apte va hi nedeajderea; învăţaţî-vă a asculta! În strîmtoare încăputz; nu putem a ne lupta, că înşine slăbim a ne strîngerea ca muntele necuraţîlor. Ca întru Muntele Tăieturelor scula-să-va Domnul, ca în groapa lui Gavaón; cu mînie va face lucrurile sale, de amărăciune lucruri; iară mîniia lui streinată va trebui şi amărăciunea lui streină. Şi voi nu vă veţ veseli-vă, nice vor birui voaă legăturile; derep ce că obîrşite şi tăiate lucruri audzîiu la Domnul Savaoth, cealea ce va face preste tot pămîntul.”
Prochimen psalom 74, glas 4.
Iară eu mă voi bucura-mă în veaci.
Mărturisi-mă-voi ţie, Dumnădzău, mărturisi-mă-voi ţie.

De sară. Prochimen psalom 75, glas 8.
Făgăduiţi-vă şi daţ Domnului Dumnădzăului nostru.

[135] Începe, cu pagina 1r, altă numărătoare.
[136] În limba slavonă: „Crucii tale”.
[137] În text, fragmentul *Că dzîsăt* este între paranteze.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Ştiut iaste în jidovime Dumnădzău în Izrail[138].

De Bítiia cetenie

Aceastea-s neamurile fiilor lui Nóe pre rodurile lor şi pre limbile lor, dintr-aceştia să răsămănară óstrovele limbilor pre pămînt după potop. Şi era tot pămîntul rost unul şi glas unul tuturora. Şi cînd fu de purceasără ei de la răsărituri, aflară cîmp în pămîntul lui Senár şi descălecară de să aşedzară acoló. Şi dzîsă tot însul cătră de-aproapele
III 2[r] său: „Ie-mblaţ să facem leaspedz şi să le coacem în foc!” Şi le // fu lor leaspedea în loc de piatră şi var le era lor tina. Şi dzîsără: „Ie-mblaţ să ne zidim cetate şi turn căruia capul să fie pănă în ceriu; şi să ne facem şie nume mainte păn-a nu ne răssămăna noi preste faţa a tot pămîntul!” Şi să pugorî Domnul Dumnădzău să vadză cetatea şi turnul ce zidiră fiii[139] oamenilor. Şi dzîsă Domnul: „Iată-i-s, o rudă şi un rost a tuturora, ş-aceasta începură a face; ş-acmu nu va lipsi de dînş toate oarecîte să vor pune a face. Ia-mblaţ să ne pugorîm să le mestecăm lor acoló limba, ca să nu-ş audză tot însul glasului de-aproapelui.” Şi-i răssămănă pre înş Domnul Dumnădzău de de-acoleá preste faţa a tot pămîntul şi părăsîră a zidi cetatea şi turnul. Drept aceaea s-au chemat numele ei Mestecătură, că acoló mestecá Domnul Dumnădzău rosturile a tot pămîntul şi de-acoló răssămănă pre înşii Domnul Dumnădzău preste faţa a tot pămîntul.

Prochimen psalom 73, glas 7.

Cu glasul mieu pre Domnul strigaiu.

Stih. În dzua strîmtorii meale pre Dumnădzău cercaiu.

A Pildelor cetenie

Dorurile blagocistivilor îndulcesc sufletul, iară lucrurile necuraţîlor – departe de cunoaştere. Cela ce îmblă cu-nţălepţii înţălept va hi, iară cela ce îmblă cu nebunii cunoaşte-să-va. Pre ceia ce fac păcate
III 2[v] goni-va după dînş reale, iară pre cei direpţ îi vor agiun- / ge bunuri. Dulcele om ocina-va cuconi din cuconi. Strînge-să direpţîlor bogăţîia necuraţîlor şi direpţîi să vor îndulci de bogoţîie în ai mulţ, iară strîmbii vor peri de pripă. Cela ce cruţă al său toiag ureaşte pre-al său fiiu, iară cela ce-l iubeaşte îl ceartă cu deadins. Direptul, mîncînd, va sătura sufletul său, iară sufletele necuraţîlor – lipsite. Înţeleaptele femei zidiră case, iară cea fără de minte o săpă cu mînule ei.. Cela ce mearge direpţ să teame de Domnul, iară cela ce şuvăiaşte cu căile sale va păţî necinste. Din rostul nebunilor – toiag de ocară, iară budzile înţelepţîlor vor feri pre înş. Unde nu sînt[140] boi, iaslele-s curate, iară unde-s vipturi multe, vederoasă-i boului vîrtute. Martorul credzut nu bîrfeaşte, iară a

[138] În text, scris ***ꙇздраи́ль***, probabil greşeală de tipar.
[139] În text, scris ***ф́и.***
[140] În text, scris ***нѣ́сѫ́тъ.***

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

prinde pre minciună – martorul strîmbu. Vei cerca înţălepciune la cei răi şi nu vei găsî, iară sîmţîre la cei înţălepţ lesne.

Vineri, a patra săptămînă

Tropar кр҃ст҃ѳ тво́ем҃ѳ. *Prochimen psalom 77, 6 ceas, glas 6*.

Acela-i, dară, îndurat şi curăţeaşte păcatele noastre.

Stih. Luaţ aminte, oamenii miei[141], leagea mea.

Din Prorociia Isaíei citenie. *Glava 29*.

Aceastea dzîce Domnul: „Să apropie la mine poporul acesta cu rostul lor şi cu budzele lor mă cinstesc, iară inema lor departe stă de mine;

III 3[r] zădar, dară, // mă cinstesc învăţînd porunci omeneşti şi dăscălii. Drept aceasta, voi adaoge de voi muta poporul acesta şi voi muta pre înşii cu strămutare; şi voi piiarde înţălepciunea înţălepţîlor şi priceaperea pricepoşîlor lor voi ascunde. Amar celora ce adînc fac sfatul şi nu prin Domnul, ceia ce-ntr-ascuns sfatul fac şi va fi întunearec lucrurile lor! Şi vor dzîce: «Cine ne-au vădzut şi cine ne va cunoaşte, dară, acealea ce noi facem?» De au nu ca lutul olariului vă veţ socoti? Au doară va dzîce zidirea ziditoriului: «Nu tu m-ai plăzmuit»? Şi făptura făptoriului: «Nu înţălepţeaşte mă feceş»? De au nu încă puţînel şi să va muta Livánul ca muntele lui Hermél şi Hermélul ca o pădure să va socoti. Şi vor audzî în dzua aceaea surdzîi cuvinte de cărţ şi ce-i la-ntunearec şi ce-i în negură ochii orbilor vor zări. Şi să vor bucura mişeii pentru Domnul în bucurie şi cei scăpaţ de nedeajde dentru oameni să vor împlea de veselie; că lipsi cel fără de leage şi peri mîndrul şi să conceniră ceia ce fac fărădelegi pre răutate, carii fac a greşi pre oamenii în cuvînt şi pre toţ ceia ce-nfrunteadză în porţ poticală-i vor pune şi pusără costiş întru cei strîmbi pre cel direpţ.” Drept aceasta, aceastea grăiaşte Domnul supra casii lui Iiácov, carea ş-au osăbit din Avraám: „Nu amu să va ruşina Iiácov, nice acmu faţa sa va schimba; ce cînd vor vedea lucrurile meale, pentru mine vor

III 3[v] svinţi numele mieu şi vor svinţi pre svîntul lui Iiácov şi / de Dumnădzăul lui Izraíl să vor teame!”

Prochimen psalom 78, glas 5.

Agiută-ne, Dumnădzăule, mîntuitoriul nostru.

Stih. Dumnădzăule, veniră păgîni în ocina ta.

La vecernie, vineri. Prochimen psalom 79, glas 4.

Cela ce paşti pre Izraíl, ia aminte.

Stih. Cela ce şedzi pre heruvimi, iveaşte-te.

De Bítiia citenie

[141] În text, scris *мікѣ*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Dzîsă Domnul Dumnădzău lu Avraam: „Ieş din pămîntul tău şi din rudeniia ta şi din casa tatălui tău şi vino în pămîntul care-ţ voi arăta. Şi te voi face în limbă mare şi multă şi blagoslovi-te-voi şi voi mări numele tău şi vei hi blagoslovit. Şi voi blagoslovi pre carii te blagoslovăsc şi voi blăstăma pre carii te blastămă şi să vor blagoslovi în tine toate neamurile pămîntului.” Şi purceasă Avraám precum i-au dzîsu-i Domnul Dumnădzău şi mergea cu dînsul Lot. Iară Avraám era de 75 de ai cînd au ieşit den Harán. Şi luă Avraam pre Sára, femeaia sa, şi pre Lot, fiiul frăţîne-său, şi toată avearea lor, cît agonesiră în Harán, şi ieşiră să margă în pămîntul lui Hanaán. Şi-mblă Avraám pămîntul pre lungul ei pănă la locul lui Sihém, la ştejarul cel înalt. Iară hananeii atunce lăcuia acel pămînt. Şi să arătă Domnul lui Avraám şi dzîsă lui: „Seminţii tale da-voi pămîntul acesta.” Şi zidi acoló Avraám oltariu Dumnădzăului ce i s-au arătat lui. //

III 4[r] *Prochimen psalom 80, glas 2*.

Bucuraţî-vă lui Dumnădzău, agiutoriului nostru.

Stih. Luaţ psalom şi daţ tîmpănă.

A Pildelor cetenie

Nezlobivul bărbat creade a tot cuvîntul, iară cel isteţ vine la pocăinţă. Înţeleptul, temîndu-să, pleacă de la rău, iară nebunul face răul cu dîrjie; dîrjindu-să aprig, face fără de sfat, iară omul înţălept mult rabdă. Îş împart nebunii răutatea, iară ceia ce sînt cu minte să ţîn de sîmţîre. Luneca-să-vor răii de naintea celor buni şi necuraţîi vor sluji la uşile direpţîlor. Priiatinii vor urî pre priiatinii cei mişei, iară priiatini bogaţîlor sînt mulţ. Cela ce face necinste mişelului greşeaşte, iară cela ce miluiaşte pre mişei iaste fericit. Rătăcindu-să, strîmbii tesluiesc răutăţ, iară milă şi adevărătate tesluiesc cei buni. Nu ştiu mila şi credinţa teslarii răutăţîlor, iară milostivătăţîle şi credinţa – la teslarii cei buni. La tot însul ce să grijeaşte iaste de prisosît, iară cel dezmiierdat şi rînced în lipsă iaste. Cununa înţălepţîlor – bogăţîia lor, iară petreacerea nebunilor – rea. Izbăvi-va suflete de la răutăţ martorul credincios şi aprinde minciuni vicleanul. În frica Domnului – nedeajdea tarelui şi cuconilor săi va lăsa radzîm de pace.

Luni, a cincea săptămînă /

III 4[v] *Prochimen psalom 83, glas 3*.

Oltarele tale, Domnul puterilor.

Stih. Cîtu-s de drăgăstoase corturile tale.

De prorociia Isaíei citenie. *Glava 37*.

Aceastea dzîce Domnul puterilor supra-mpăratului asiriianilor: „Nu va întra în cetatea aceasta, nice va arunca asupră-i săgeată, nice va pune

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

peste dînsă pavăţă, nice va încungiura pregiur dînsa şanţ. Ce pre calea pre carea au venit, pre-aceaea s-a-ntoarce, şi-n cetatea aceasta n-a-ntra", dzîce Domnul. „Şi voi sprejeni cu scutul pentru cetatea aceasta întru să o mîntuiesc, pentru mine şi pentru Davíd, ficiorul mieu." Şi ieşi îngerul Domnului şi ucisă din oastea Asiríilor 185000, o sută optdzăci şi cinci de mii. Şi sculîndu-să demineaţă, aflară toate trupurile moarte şi să dusă vîrtejindu-să. Şi să întoarsă Senahirím, împăratul Asuriilor, şi lăcui în Ninévei. Şi cînd el să-nchina în casa lui Naázrah, a strămoşului patrarhului său, lui Adrameléh, şi Sarásar, fiii lui îl ucisără pre îns cu cuţitele, iară ei scăpară în Ţara Armenească. Şi stătu-mpărat Nahordan, fiiu-său, în locul lui. Şi fu în vreamea aceaea, să războli Ezéchiia pănă spre moarte. Şi veni la dîns Isaíia, fiiul lui Ammós prorocul, şi dzîsă cătră dîns: „Aceastea dzîce Domnul: «Rînduiaşte pentru casa ta, că vei muri tu şi nu vei trăi!»" Şi-ntoarsă
III 5[r] Izéchiia faţa sa la păreate şi // să rugă cătră Domnul dzîcînd: „Ţ-ad-aminte, Doamne, cum am îmblat naintea ta cu adevărătate şi cu inemă-ntreagă şi ceale plăcute naintea ta am făcut!" Şi plînsă Ezéchiia cu plîns mare. Şi fu cuvîntul Domnului cătră Isaíia dzîcînd: „Du-te de dzî lui Ezéchiia: «Aceastea dzîce Domnul Dumnădzăul părintelui tău: 'Audzîtu-ţ-am glasului rugii tale şi vădzuiu lacrămile tale; şi iată că-ţ adaog la anul tău ani 15. Şi din mîna[142] împăratului asuriianilor izbăvi-te-voiu, şi cetatea aceasta, şi voi sprejeni cu scutul pentru cetatea aceasta.'»"

Prochimen psalom 84, glas 8.

Arată-ne, Doamne, mila ta.

Stih. Binevruséş, Doamne, ţara ta.

La vecernie. Prochimen psalom 85, glas 4.

Îndireaptă-mă, Doamne, în calea ta şi voi mearge într-adevara ta.

Stih. Pleacă, Doamne, ureachea ta ş-ascultă-mi.

De Bítie citenie, 13

Avraám să mută cu lăcaşul în ţara lui Hanaán, iară Lot să mută cu lăcaşul în cetatea megiiaşilor şi să aşedză cu casa în Sódome. Iară oamenii cei din Sódome era vicleani şi păcătoş împrotiva lui Dumnădzău foarte. Iară Dumnădzău dzîsă lui Avraám după ce să despărţî Lot de la dîns: „Rădică-ţ ochii tăi de caută şi vedzi din locul
III 5[v] unde acmu eşti cătră miadză- / noapte şi cătră livă şi spre răsărite şi spre mare, că tot pămîntul care tu vedzi ţie ţî-l voi da şi seminţii tale în veaci. Şi voi face sămînţa ta ca arina mării; de poate cineva să numere

[142] În text, scris ***димиѫна***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

arina mării, şi sămînța ta va număra. Scoală-te de calcă țara ta pre lungul ei şi pre latul ei, că ție ți o voi da!" Şi rădicîndu-ş cortul Avraám, veni de-ş pusă sălaşul la ştejarul Mambrí la Hevrón şi zidi acolo oltari Domnului.

Prochimen psalom 186, glas 4.

Iubeaşte Domnul porțile Siónului.

Stih. Urdzîturile lui în munții cei svinț.

[143]**A Pildelor citenie.** *Glava 14*.

Frica Domnului – izvor de viață şi face a să da-n laturi de laturi de lațul morții. În multe năroade slavă-i împăratului, iară în lipse de gloate – zdrobitură putearnicului. Lung răbdătoriul om multu-i în minte, iară spăriosul putearnic îi nebun. Omul blînd – inemii vraci şi vindecăciune oaselor – inema sîmțîtoare. Cela ce cleveteaşte pre measerul întărîtă pre cela ce l-au făcut pre îns, iară cela ce cinsteaşte pre svinții sa miluiaşte pre mişel la răul lui. În răul său piiare necuratul, iară cela ce i-i nedeajdea pre Domnul cu a sa cuviință-i direpț. În inema cea bună să va odihni[144] înțălepciunea, iară în inema nebunilor nu să va cunoaşte. Dreptatea nalță limbă şi micşureadză pre neamuri păcatele. Priimit iaste împăratului sluga cu minte şi cu a lui
III 6[r] bună întorsură // va lepăda necinstea. Urgiia piiarde şi pre cei înțălepț, iară răspunsul suplecat vîrtejeaşte mîniia. Cuvîntul aspru scorneaşte urgii, iară limba înțălepțîlor bune ştie, iară rostul fără de crieri vesteaşte reale. Preste tot locul ochii Domnului socotesc pre cei buni şi pre cei răi. Vindecăciunea limbii – lemn de viață şi cela ce o fereaşte împlea-să-va de Duhul Svînt.

Marț, la 5 ceas. *Prochimen psalom 87, glas 6.*

Measer sînt eu şi-n osteneale din tinireața mea.

Stih. Doamne, Dumnădzăul mîntuinții meale, dzua am strigat.

Glava 40. **Din prorociia lui Isaíia citenie**

Aceastea grăiaşte Domnul: „Cui aț asămănat pre Domnul şi a ce închipuiciune l-aț asămănat pre îns? Au nu doară icoană au făcut teslariul, sau zlătariul, topind aurul, au ferecatu-o cu aurul? Au închipuiciune au tocmitu-o pre însă? Că lemn neputrigăios aleage teslariul şi-nțelepțeaşte cearcă cumu-ş va pune şie icoana şi să nu să clătească. Nu veț cunoaşte, nu veț audzi, nu vă s-au dat veaste di-nceput voaă, dară nu priceput voi, carii sinteț temeaia pămîntului?

[143] În susul paginii, la 5[v] şi 6[r], greşeală de datare: *Vineri a patra*.
[144] În text, scris ѡ҃ѧχѵ̀, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Cela ce ține crîngul pămîntului şi pre carii lăcuiesc într-însul, ca pre neşte lăcuste, cela ce pusă ceriul ca o cămară şi-l întinsă ca un cort de-a lăcuirea, cela ce deade boiari ca-ntr-o nemică a hi mai mari, iară
III 6[v] pămîntul ca o nemică / feace; că niceş vor sămăna, nice vor sădi, nice va rădăcina-să în pămînt rădăcina lor. Suflă asupră-le vîntul şi să uscară şi volbora ca nişte vrascuri îi va lua pre înş. Acmu, dară, cui mă asămănat? Şi-nnălța-mă-voi", dzîsă acela svîntul. „Căutaț spre nălțîme cu ochii voştri de vedeț cine le-au arătat aceastea toate! Acela ce scoate pre număr lumea sa şi toate pre nume le va chema. De multă slavă şi-n puteare de vîrtute, nemică nu s-au ascuns de tine! Au doară vei dzice, Iácove, şi ce grăiş, Izraílule: «Ascunsu-s-au calea mea de Dumnădzău şi Dumnădzăul mieu[145] giudecarea mea o luă şi să deade-n laturi»? Şi acmu nu cunoscuş, dară, n-ai audzît: Dumnădzăul cel veacinic, care tocmi marginile pămîntului, nu va flămîndzi, nice s-a osteni! Nice iaste aflare de-nțelepciunii lui dînd celor flămîndzi vîrtute şi celora ce nu muncesc voie rea. Flămîndzî-vor, dară, tinerii şi să vor trudi tinerii şi aleşii fără vîrtute vor hi; iară ceia ce rabdă pre Domnul s-or schimba în vîrtute!"

Prochimen psalom 88, glas 6.

Ferice de poporul ce şti văsclicnovenie.

Stih. Doamne, în lumina feații tale vor îmbla.

La vecernie. Prochimen psalom 89, glas 4.

Doamne, scăpare ne fuseş noă.

Stih. Mainte păn-a nu fi munții şi a să zidi.

De Bítie citenie. *Glava 15*. //

III 7[r] Fu cuvîntul Domnului cătră Avraám dzîcînd în visul noptîi: „Nu te teame, Avraám, eu te voi sprejeni. Simbriia ta multă va fi foarte." Şi dzîsă Avraám: „Domnitoriule, ce-m vei da? Iară eu mă duc fără cuconi, iară ficiorul Maséc, din casnica mea, acesta Damáscos Eliézer." Şi dzîsă Avraám: „De vreame că mie nu dedeş sămînță, casnicul mieu mă va ocina." Şi îndată glas fu cătră dînsul dzîcînd: „Nu te va ocina acesta, ce carele va ieşi din tine, acesta te va ocina." Şi-l scoasă pre dînsul afară şi dzîsă lui: „Caută în ceriu şi numără stealele, oare putea-vei să le numeri?" Şi dzîsă lui: „Aşea va fi sămînța ta." Şi credzu Avraám lui Dumnădzău şi să socoti lui în direptate. Şi dzîsă cătră dînsul: „Eu sînt Dumnădzăul care te-am scos din oraşul haldeilor ca să-ț dau ție țara aceasta, să o moşteneşti." Deci îi dzîsă: „Despuitoriule, de pre ce oi cunoaşte aceasta, c-oi moşteni-o?" Şi

[145] În text, scris ѧ҃ѱ҃ѕ҃.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dzîsă lui: „Ia-mi o vacă tretină şi capră tretină şi areate tretin şi turturea şi porumbiţă!” Şi le luă el aceastea toate şi le despică pe mijloc şi le pusă împotrivă cu faţa una aţiia, iară pasirele nu le despícă. Şi să pogoară pasirele pre trupurile pe despicăturile lor şi-mpreună şedzu cu dînse pre Avraám. Iară într-apusul soarelui, somn greu cădzu Avraám şi ádecă frică mare şi-ntunecată îl împrésură. Şi dzîsă cătră Avraám: „Cunoscînd vei cunoaşte că nemear-
III 7[v] nică va hi sămînţa ta, în ţară nu a sa, şi vor şerbí pre înş şi-i / vor supăra cu rău patru sute de ai; iară limba căriia vor şerbi voi giudeca eu şi dup-aceastea vor ieşi acicea cu povijie multă. Iară tu te vei duce cătră părinţii tăi în pace, astrucat în bătrîneaţe bune.”

Prochimen psalom 200, glas 5.

Carele petreci într-agiutoriul Celui de sus.

Stih. Dzîce-va Domnului: „Sprejenitoriul mieu eşti.”

De-a Pildelor citenie. *Glava 15, 7*.

Budzele înţălepţîlor să leagă de simţire, iară inema nebunilor nu-i fără sminteală. Jărtvele necuraţilor – greaţă lui Dumnădzău, iară rugile direpţilor priimite-s la dînsul. În greaţă sînt[146] Domnului căile necuraţîlor, iară pre ceia ce stignesc dreptatea îi iubeaşte. Învăţătura celui fără de răutate să cunoaşte de ceia ce trec, iară carii nu iubăsc dojana să sfîrşesc grozav. Iadul şi perirea sînt vederate la Domnul; dară cum să nu hie şi inemile oamenilor ştiute la Svinţia sa? Nu va iubi cel necertat pre ceia ce-l înfrunteadză şi cu cei înţălepţ nu va vorbi. A inema veaselă înfloreaşte obrazul, iară carea-i în scîrbe o mîhneaşte. Inema direaptă cearcă sîmţire, iară rostul necertaţîlor cearcă răutăţ. Pre toată vreamea ochii răilor aşteaptă reale, iară ceia ce sînt buni sînt lini pururea. Mai bună-i o părticea mică cu frica lui Dumnădzău decît visteari cu necurăţie. Mai bunu-i ospăţul cu verdeaţă de prieteşug şi de har decît viţel de iasle cu vrajbă. Omul aprig direage
III 8[r] vrăjbi, // iară cel îndelung răbdătoriu şi vrajba cea viitoare o potoale. Lung răbdătoriul om potoleaşte pîrîle, iară necuratul le scorneaşte mai vîrtos. Căile nelucroilor sînt aşternute cu spini, iară a celor bărbătîi[147] sînt neatede.

Miercuri, a cincea săptămînă

Prochimen psalom 91[148]*, glas 4*.

Bine iaste a să mărturisi Domnului.

Stih. A vesti dimineaţă mila ta.

---

[146] În text, scris ***сѝнѧ***.

[147] În text, scris ***бърбѣтлѝй***.

[148] În text, scris ***са***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

De prorociia Isáiei citenie. *Glava 41*.

Aşea dzîce Domnul: „Eu-s Dumnădzău întăiu şi-n ceale viitoare eu sînt. Vădzură-te limbi şi să-nfricoşară, sîmcealele pămîntului şi să spămîntară, s-apropiiară şi veniră împreună, giudecînd. Tot însul de-aproapelui s-agiute şi fratelui şi va dzîce: «Biruit-aiu!» Bărbat teslariu şi faur bătînd ciocanul, depreună lovind, a oare va dzîce: «Încuietoare bună iaste»; întăriră-le cu cuie, pune-le-vor şi nu să vor mişca. Dară tu, Izraíl, ficiorul mieu, Iiácov, carele am ales, sămînţa lui Avraám, pre care am iubit! Carele sprejeniiu de la marginele pămîntului şi din praveţele lui am chematu-te ş-am dzis ţie: Cuconul mieu eşti de te-am alesu-te şi nu te-am părăsîtu-te; nu te teame, că cu
III 8[v] tine sînt, nu te rătăci, că eu sînt Dumnădzăul tău ce te-am întărit / şi ţ-am agiutatu-ţ şi te-am aşedzatu-te cu dereapta mea cu cea direaptă. Iată că să vor ruşina şi s-or stidi toţ carii să pun împotrivă ţie; că vor hi ca cum n-ar hi şi vor peri toţ pizmaşii tăi! Cerca-i-vei şi nu-i vei afla pre oamenii carii s-or turbura de vin asupra ta, că vor hi ca cum n-ar hi şi nu vor hi aceia ce împotrivă te luptă. Că eu sînt Dumnădzău carele ţiiu direapta ta, carele dzîc ţie: Nu te teame, eu ţ-am agiutatu-ţ! Nu te teame, vermuleţ Iácov, împuţinat Iizraíl, eu ţ-am agiutatu-ţ!»”, dzîce Dumnădzău care te izbăveaşte, Svîntul lui Izraíl.

Prochimen psalom 92[149]*, glas 2*.

Domnul stătu-mpărat, în bunăcuviinţă s-au îmbrăcat.

Stih. S-au îmbrăcat Domnul cu puteare şi s-au încins.

Miercuri, la vecernie. Prochimen psalom 93[150]*, glas 4*.

Dumnădzău de răscumpărare, Domnul.

Stih. Înalţă-te, care giudeci pămîntul.

De Bitie citenie, *17*

Era Avraám de 99[151] de ai. Şi să arătă Domnul lui Avraám şi dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul tău; bine să placi naintea mea şi fii fără prihană; şi voiu pune testamîntul mieu în mijlocul mieu şi-n mijlocul tău şi te voi înmulţî-te foarte foarte.” Şi căzdu Avraám pre faţă; şi grăi lui
III 9[r] Dumnădzău grăind: // „Iată-o-i legătura mea cu tine; şi vei hi tată a mulţime de limbi şi nu să va chema de-amu numele tău Avram, ce fi-va numele tău Avraám[152], că tată a multe limbi te puş. Şi te voi creaşte foarte, foarte şi pune-te-voi în limbi, şi-mpăraţ din tine vor

[149] În text, scris ѧ҃сѣ.
[150] În text, scris ѧ҃сг.
[151] În text, sris ѧ҃сѯ҃.
[152] În text, scris Праа́мь, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ieşi. Şi voi pune legătura mea în mijloc de mine şi-n mijloc de tine şi-n mijloc de sămînța ta, în rodurile lor în testament veacinic, să fiu ție Dumnădzău şi săminții tale după tine. Şi voi da ție şi seminții tale ța̍ra în care tu găzduieşti, tot pămîntul lui Hanaán, în țineare veacinică, şi le voi fi lor Dumnădzău şi ei vor hi mie popor." Şi dzîsă Dumnădzău cătră Avraám: „Iară tu legătura vei păzî, tu şi sămînța ta după tine în rodurile lor."

Prochimen psalom 94[153], *glas 4*.

Cîntaț Domnului cîntec nou.

Stih. Cîntaț Domnului, blagosloviț numele lui.

A Pildelor citenie. *15, 21*[154].

Fiiul înțălept veseleaşte pre tatăl, iară fiiul fără crieri să strîmbă maică-sa. A ne-nțălegătoriului inemă lipsită-i de minte, iară bărbatul înțălept îndireptînd îmblă. Suppun gînduri ceia ce nu cinstesc săborul, iară în inemile celora ce sfătuiesc trăiaşte sfatul; că nice şi-l va asculta răul, nice va dzîce nărocit ceva obştii şi bun. Căi de viață – năsliturile înțăleptului, să să abată de cătră iad să să mîntuiască.

III 9^{v} Casele ocărîtorilor le sparge Domnul ş-au întărit hotarăle / văduvelor. Greață Domnului – gîndul cel nedirept, iară a curaților voroavele-s cinsteşe. Piiarde pre sine luătoriul de mîzde, iară cela ce ureaşte luarea mîzdelor va hi viu. Cu milosteniile şi cu credința să[155] curățăsc păcatele, iară cu frica lui Dumnădzău să dă în laturi tot însul de la rău. Inemile direpților iubăsc credințele, iară rostul necuraților va răspunde reale. Priimite sînt la Domnul căile bărbaților direpț, că drept dînsele şi pizmaşii priiatini să fac. Departe stă Dumnădzău de necuraț, iară rugile direpților le-ascultă. Vădzînd ochiul bine, veseleaşte inema, iară veastea cea de nume bun îngraşe oasele. Cela ce ascultă dojană de față, în mijloc de-nțelepț va petreace; cela ce leapădă dojana ureaşte pe sine, iară carele păzeaşte înfruntările iubeaşte pre al său suflet. Frica Domnului – dojană şi-nțălepciune şi-ncepătura slăvii va răspunde ei. La om osîrdiia inemii şi la Domnul răspunsul limbii. Cît eşti de mare, atîta te smereaşte şi-naintea Domnului Dumnădzău vei afla har. Toate lucrurile smeritului vederate-s la Dumnădzău şi întemeind duh – Domnul. Lipeaşte la Domnul lucrurile tale şi să vor întemeia gîndurile tale. Toate le lucră Domnul cu sine, iară necurații în dzi rea vor peri. Necuratu-i la Domnul tot cel cu inema naltă; în mînă mînule cela ce bagă cu strîmbătate nu să va nevinovăți. Începătura căii bune a facerea direptăț, că sînt priimite la Dumnădzău

[153] În text, scris ѧ҃ѳ҃.
[154] În Biblia sinodală actuală: 15, 20.
[155] Slova **с** nu este vizibilă în text.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 10[r] mai vîrtos decît a jărtvi jirtve. // Cela ce cearcă pre Domnul afla-va priceapere cu direptate şi ceia ce direpţ cearcă pre Svinţia sa afla-vor pace. Toate lucrurile Domnului cu direptate, să crúţă necuratul la dzi rea. Mai bună-i o mică bucăţea cu direptate decît multe vipturi cu strîmbătate. Inema a bărbat să cugeteadze direapte, ca de la Dumnădzău să să-ndirepteadze îmbletele lui.

Şi după Prejdesveştena gustăm vin la trepăzare.

Pavecerniţa facem prin chilii pentru Canonul cel Mare.

Gioi, a cincea săptămînă

La 6 ceas. Tropar glas 6.

Milosule, lung răbdătoriule, totputearnice Doamne,
Slobodz mila ta spre oamenii tăi.

Prochimen psalom 96, glas 6.

Domnul stătu crai, bucure-să pămîntul.

Stih. Veleleascâ-se óstrove multe.

De prorociia Isaíei citenie. *Glava 42*.

Aşea dzîce Domnul Dumnădzău, care feace ceriul şi-l închegă, care întări pămîntul şi ceale ce-s pre dîns şi deade dihanie de suflat oamenilor ce-s pre dîns şi duh de suflet carii îmblă pre dîns: „Eu, Domnul Dumnădzău, chematu-te-am în direptate şi voi ţinea de mîna ta şi-nvîrtucioşea-te-voi, că dediu-te în testament de leage a rodul
III 10[v] mieu[156] în lumină limbilor; să deşchidz ochii orbi- / lor, să scoţ din legături pre cei legaţ şi din casă de temniţă pre carii şed la-ntunearec. Eu – Domnul Dumnădzău, acesta-mi iaste numele. Slava mea altuia n-o voi da, nice bunătăţîle meale cioplиţilor. Ceale di-nceput iată că sosîră şi noavă carele eu acmu vesti-voi şi mainte pănă a nu vesti vă s-au spus voaă. Cîntaţ Domnului cîntec nou; începătura lui sus să slăveaşte, numele lui să slăveaşte din simceale de pămînt! Carii pugorîţ pre mare şi-nnotaţ pre dînsă şi ostroavele şi carii lăcuiţ într-înse! Bucură-te, pustie şi satele ei, curţile şi carii lăcuiţ în Chidár! Veseli-să-vor carii lăcuiesc pre piatră, din simceaoa munţilor striga-vor! Da-vor lui Dumnădzău slavă, bunătăţîle lui ostroavele lor vor vesti! Domnul Dumnădzăul puterilor ieşi-va frîngînd războiul, rădica-va rîhnă, da-va sămn, slobodzi-va chiot asupra pizmaşilor săi cu vîrtute! Tăcut-am din vac; au şi totdeauna să tac şi să sufăr, ca ceaea ce naşte? Voi zmulge şi voi dezrădăcina şi voi săca depreună şi voi pustii păraole în óstrove şi iazerele voi săca! Pustii-voi munţ şi dealuri şi toată iarba lor voi săca şi voi pune păraole în ostroave şi

[156] În text, scris *мiи€*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

luncile oi săca! Şi voi băga orbii în calea ce n-au cunoscut şi cărări ce n-au ştiut voi face să calce ei; face-le-voi lor întunearecul[157] în lumină şi căile ceale colţoase să hie neatede! Aceastea-s graiurile carile voi
III 11r face lor şi nu-i voi părăsî pre înş", dzîce // Domnul.

Prochimen psalom 97, glas 6.

Cîntaţ Domnului cîntec nou.

Stih. Mîntui pre îns direapta lui.

Sara la vecernie. Prochimen psalom 98, glas 7.

Nălţaţ pre Domnul Dumnădzăul nostru.

Stih. Domnul stătu crai să mînie năroadele.

De Bítie citenie, *18*

Dzîsă Domnul: „Strigarea Sodómului şi Gomórului s-au mulţît spre mine şi păcatele lor – mari foarte. Mă voi pugorî, dară, să văd, oare pre cumu li-i holca ce vine spre mine facu-să; iară de nu, eu să cunosc." Şi-ntorcînd de-acoló, bărbaţîi veniră în Sodóm.

Iară Avraám era în dvorbă înaintea lui Dumnădzău. Şi apropiindu-să Avraám, dzîsă: „Au doară piiarde-vei direptul depreună cu necuraţîi şi va hi cel direpţ ca şi cel necurat? De vor hi cindzăci de direpţ în cetate, piiarde-vei pre înş? Dară nu vei lăsa pentru cei cindzăci de direpţ, de vor hi într-însă? Nice-ntr-un chip, Svinţia ta, să nu faci cuvîntul acesta, a piiarderea pre cel direpţ cu necuraţîi, şi să fie cel direpţ ca şi cel necurat! Nice-ntr-un chip, cela ce giudeci tot pămîntul, să nu faci giudeţ ca acesta!" Şi dzîsă Domnul: „De voi afla în Sodoáme cindzăci direpţ în cetate, ierta-voi tot locul pentru dînşii." Şi răspundzînd Avraám, dzîsă: „Acmu începuiu a grăi cătră Domnu-mieu; ce eu-s pămînt şi cenuşe! De vor scădea cei cindzăci /
III 11v de direpţ la patrudzeci şi cinci, piiarde-vei pentru acei patrudzeci şi cinci?" Şi dzîsă Svinţia sa: „De voi afla acoló patrudzeci şi cinci, nu voi piiarde." Şi adaosă încă a grăirea cătră Domnul şi dzîsă: „Dară de s-or afla acoló patrudzeci?" Şi dzîsă Svinţia sa: „Nu voi piiarde pentru acei patrudzeci." Şi dzîsă: „Încă cevaş, Doamne, de-aş grăi! De s-or găsi acoló treidzeci?" Şi dzîsă: „Nu voi piiarde de voi afla acoló treidzeci." Şi dzîsă: „De vreame că am a grăi cătră Domnul mieu[158]: de să vor afla acoló doaădzeci?" Şi dzîsă: „Nu voi piiarde pentr-acei doaădzăci." Şi dzîsă: „Cevaş, Doamne, de-aş grăi încă dănăoară: de să vor afla acoló dzeace?" Şi dzîsă Svinţia sa: „Nu voi piiarde pentru cei dzeace." Şi să dusă Domnul cît părăsî de-a grăirea cu Avraám şi să

[157] În text, scris ѧ҃тѕрѣкѕль, greşeală de tipar.

[158] În text, scris мікѕ.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

vîrteji Avraám la locul său.
Prochimen psalom 99, glas 6.
Strigaţ Domnului, tot pămîntul.
Stih. Şerbiţ Domnului cu veselie.
A Pildelor citenie. *Glava 16, 18.*
Cela ce priimeaşte certarea în bunuri va fi, iară cela ce fereaşte dojeanile înţelepţî-să-va. Cela ce fereaşte ale sale căi păzeaşte pre al său suflet, iară cela ce-ş iubeaşte viaţă cruţă rostul său. Naintea sfărîmăciunii mearge ocara, iară mainte de căderea – mintea cea rea. Mai bunu-i cel blînd la mînie cu smerenie decît cela ce-mparte jacuri cu ocarnicii. Înţeleptul în treabe – aflători de bunuri, iară cela ce-i
III 12[r] nedeajdea pre Domnul iaste // fericit. Pre cei înţălepţ şi cu minte răi le dzîc, iară cei dulci în cuvînt mai mult asculta-să-vor. Fîntînă de viaţă – mintea celora ce-ş agonisăsc, iară pedeapsa nebunilor – rea. Înema-nţeleptului va priceape cealea ce sînt dintr-al său rost, iară pre budzele sale va purta înţălepciune. Fagur de miiare – cuvintele bune, iară dulceaţa lor – sănătate sufletului. Sînt căi direapte ce-ţ par de bărbat a fi; dară ce ceale mai de-apoi a lor văd în fundul iadului. Bărbatul în osteneale osteneşte şie şi-ş scoate paguba sa, iară îndărăpnicul pre gura sa poartă perirea sa. Omul fără minte sapă şie reale şi pre budzele sale grămădeaşte foc. Omul îndărăpnic sloboade reale şi fache de vicleşug lumineadză de face sămn răilor şi desparte priiatinii. Omul călcători de leage ispiteaşte priiatinii şi-i duce la drumuri nu bune. Cela ce-ş stîlpeaşte ochii cu vicleşug chiteaşte încîlcite, iară cela ce-ş roade budzele învaţă toate reale; acesta-i cuptoriul răutăţîi. Cunună de laudă sînt bătrîneaţele şi-n căile să găseaşte în ceale de direptate. Mai bunu-i bărbatul ce rabdă lung decît cel vîrtucios şi om înţălept de oraci mare, iară cela ce opreaşte mîniia mai bun iaste decît cela ce dobîndeaşte cetate tare. În sîn le vine toate strîmbilor, iară de la Domnul sînt toate direapte. Mai bine o pită cu dulceaţă în pace decît case pline de multe bunuri şi strîmbe strînsuri
III 12[v] cu sfadă. Sluga-nţăleaptă / va ţinea pre stăpînii cei fără minte, iară întru fraţ va-mpărţî[159] părţîle. În ce chip în cuptori să lămureaşte argintul şi aurul, aşea ceale alease inemi la Domnul. Răul ascultă limba celor fără de leage, iară direptul nu ia aminte budzelor mincinoase. Direptului – toată lumea cu aveare, iară necredinciosului – nice un şalău. Cela ce rîde de mişel mînie pre cela ce-l feace pre îns, iară carele miluiaşte, miluit va hi. Cela ce-i pare bine de perirea altuia n-a scăpa fără certare. Cununa bătrîneaţelor – cuconii cuconilor, iară lauda cuconilor – părinţii lor. Nu i să prind nebunului budzele

[159] În text, scris ***фрáь вцамѝпърцѫ***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

credincioase, nice direptului budze mincinoase. Plata bunătăţîlor – certarea celora ce o trebuiesc, că oriîncătro şi să va întoarce, spori-să-va. Cela ce ascunde strîmbătatea cearcă prieteşug, iară cela ce i-i urît a ascunde desparte priiatinii şi casnicii. Sfărîmă îngrozirea inema direptului, iară nebunul bătut cu toiage nu să sîmte. Price scorneaşte tot carele-i rău, iară Domnul înger nemilostiv va trimite lui. Cade grijea de la bărbatul cu minte, iară cel fără de minte cugetă reale. Cela ce dă reale pentru bune, nu s-a clăti răul din casa lui. Puteare dă cuvintelor începătura direptăţîi. Nainte mearge povaţă mişălătăţîi sfada şi războiul. Care pre cel strîmbu giudecă de-l face direpţ şi pre cel direpţ face strîmbu, acela iaste necurat şi spurcat naintea lui
III 13[r] Dumnădzău. Dară drep ce mai trebuie aveare omului fără de // minte? Că agonesirea înţălepciune bărbatul necurat şi nemilos la inemă nu va putea. Cela ce-ş face casa sa naltă cearcă răsîpiciune, iară cela ce şuvăiaşte de-a-nvăţarea cădea-va în reale. Preste toată vreamea priiatin să-ţ aibi; fraţii la nevoi de treabă să fie, că drept aceasta să fac. *Şi alaltă slujbă a Prejdesveşteniilor, întru carea ne şi priceştuim de svintele lui Hristos daruri.*

Vineri la 5 ceas, *tropar glas 8*

Preacîntat eşti, Hristoase, Dumnădzăul nostru, cela ce leageni pămîntul pentru să-ntorci şi să spăseşti carii lăcuiesc pre însul; şi iarăş l-întăreşti pentr-a ta bunătate pen nespusă milă; prin rugile Dumnădzău Născătoarei, miluiaşte-ne.

Prochimen psalom 100, glas 6.

Milă şi giudeţ cînta-voi ţie, Doamne.

Stih. Cînta-voi şi voi înţăleage în cale fără prihană.

De prorociia Isáiei citenie. *Glava 45.*

Aşea dzîce Domnul Dumnădzău, Svîntul lui Izrail, acela ce l-au plăzmuit, acela ce-au făcut ceale viitoare: „Întrebaţî-mă pentru fiii miei şi pentru fiile meale şi pentru lucrurile mînulor meale porunciţî-mi! Eu feciu pămîntul şi omul pre dîns. Eu cu mîna mea întăriiu ceriul. Eu tuturor stealelor dediu poruncă. Eu rădicaiu preste
III 13[v] dîns cu direptate împărat şi toate / căile lui – direapte. Acesta va zidi cetatea mea şi pleanul poporului mieu va-nturna, nu cu răscumpărătură, nice cu daruri”, dzîsă Domnul Savaoth. Aşea dzîce Domnul: „Să trudi Eghíptul şi neguţătoriile ethiopilor şi cei de Savaín, bărbaţ nalţ, preste tine vor îmbla şi ţie vor hi şerbi şi după tine vor urma legaţ, încătuşaţ; şi vor mearge cătră tine şi să vor închina ţie şi să vor ruga întru tine, că «Dumnădzău în tine iaste şi nu iaste Dumnădzău mai mult de tine; că tu eşti Dumnădzău şi nu ştiuseasem, Dumnădzăul lui Izraíl, mîntuitoriul. Ruşina-să-vor şi stidi-să-vor toţ carii să pun împotrivă lui

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şi să vor duce cu ruşine.»
Înnoiţî-vă către mine, óstrove! Izraílule, spăseaşte-te cu Domnul cu spăsenie veacinică! Nu să vor stidi, nice să vor ruşina până în veac", dzîce Domnul totputearnicul.
Prochimen psalom 101, glas 4.
Doamne, ascultă ruga mea şi striga mea.
Stih. Nu întoarce faţa ta de mine.

La vecernie după Sveatetíhii. Prochimen psalom 102, glas 4.
Îndurat şi milostivu-i Domnul, lung răbdătoriu.
Stih. Blagosloveaşte, sufletul mieu, pre Domnul şi toate ce-s înnontrul mieu.
De Bítiia citenie. *Glava 22*.
Fost-au după cuvintele aceastea, Dumnădzău ispitiia pre Avraám şi dzîsă lui: „Avraám! Avraám!" Şi dzîsă: „Iată-mă, eu!" Şi dzîsă: „Ia
III 14[r] pre fiiul tău pre cel iubit // care ţî l-ai îndrăgit, pre Isaác, şi te du la pământul cel înalt şi-l rădícă pre îns jirtvă de roadă-ntreagă într-unul de munţ carele-ţ voi spune." Şi sculîndu-să Avraam dimineaţa şi pusă şeaoa pre asînul său şi luă cu sine doi ficiori şi pre Isaác, pre fiiul său; şi despicînd leamne de jărtvă, să sculă de purceasă şi veni la locul carele îi dzîsă Dumnădzău, în dzua în a treia. Şi rădicînd Avraám căută cu ochii săi şi vădzu locul de departe; şi dzîsă Avraám ficiorilor săi: „Şedeţ acicea cu asîna, iară eu şi cuconul ne vom duce până ciia; şi deaca ne vom închina, iarăş la voi ne vom întoarce." Deci luă Avraám leamnele ceale de jărtvă şi le pusă în cîrca lui Isaác, fiiului său, şi luă focul a mînă şi cuţîtul şi purceasără amîndoi depreună. Şi dzîsă Isaác către Avraám, părintele său: „Teatio!" Iară el dzîsă: „Ce iaste, fătul mieu?" El dzîsă: „Iaca focul şi leamnele; dară unde-i oaia cea de jărtvă?" Şi dzîsă Avraám: „Dumnădzău îş va căuta şie oaie de jărtvă, fătul mieu." Şi ducîndu-să amîndoi împreună, veniră la locul care i-au dzîsu-i lui Dumnădzău. Şi zidi Avraám altariu şi pusă leamnele; şi-mpiedecînd pre Isaác, fiiul său, îl pusă pre oltariu deasupra leamnelor. Şi tinsă Avraám mîna sa să ia cuţîtul, să giunghe pre fiiul său. Şi-l strigă pre însul îngerul Domnului din ceriu şi dzîsă lui: „Avraám! Avraám!" Iară el dzîsă: „Iată-mă, eu." Şi dzîsă: „Nu
III 14[v] pune mîna ta pre fiiul tău, nice-i fă lui nemică, / că acmu am cunoscut că te temi tu de Dumnădzău şi nu te scumpiş de fiiul tău cel iubit pentru mine." Şi căutînd în sus Avraám cu ochii săi, vădzu, şi ádecă un berbeace prins cu coarnele în tufă de savec. Şi mearse Avraám de luă berbeacele şi-l rădică de întreg jărtvă în locul lui Isaác, fiiului său. Şi chemă Avraám numele locului aceluia „Domnul vădzut-au", ca să

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dzîcă astădz: „În munte Domnul s-au ivit”. Şi chemă îngerul Domnului pre Avraám a doa oară din ceriu dzîcînd: „Asupră de însumi mă giuraiu, dzîce Domnul: Prin care lucru feceş cuvîntul acesta şi nu te scumpiş de fiiul tău de cel iubit pentru mine, adevăr blagoslovind blagoslovi-te-voi şi mulţînd voi mulţî sămînţa ta, ca stealele ceriului şi ca arina cea pre lîngă budza mării. Şi va moşteni sămînţa ta cetăţîle pizmaşilor; şi blagoslovi-să-vor cu sămînţa ta toate limbile pămîntului pentr-aceaea ce ascultaş alui mieu glas”.

Prochimen psalom 103, glas 4.

Precum să măriră lucrurile tale, Doamne.

Stih. Blagosloveaşte, sufletul mieu, pre Domnul. Doamne, Dumnădzăul mieu[160], mărişi-te foarte.

A Pildelor citenie, *23*

Fraţîi la nevoi de treabă să fie, că pentr-aceasta să nasc. Bărbatul fără crieri saltă şi-ş face voie bună cu sine, ca cela ce să bagă chizeaş de ia în chizeşie pre al său priiatin, iară pre ale sale budze şi dinţ foc gră- //
III 15r mădeaşte. Iubitoriul de păcate bucură-să de sfădz, iară carele-ş nalţă porţîle sale cearcă zrobiciune, iară cel aspru la inemă nu va tîlni bunuri. Bărbatul lesne mutat cu limba cade în reale, iară inema nebună – duroare celuia ce şi o au agonesit. Nu să bucură tatăl de fiiul cel necertat, iară fiiul înţălept veseleaşte pre maică-sa. Inema voioasă face sănătate, iară omului mîhnicios usucă oasele. Cela ce ia mîzde în sîn cu strîmbătate nu-ş sporeaşte în căi, că depărteadză căile direptăţîi. Faţa a bărbat pricepători iaste înţeleaptă, iară ochii nebunului – la vîrvîrile pămîntului. Urgiia tătîne-său – ficiorul nebun şi muncă ceiia ce-l născu. Cela ce face pagubă a bărbat direpţîlor nu face bine, niceşi să cuvine a sfătui cu rău putearnicii asupra direpţîlor. Cela ce să scumpeaşte cuvînt a scoate aspru iaste cuminte, că-i lungu răbdătoriu bărbatul înţelept. Nebunul întrebînd înţelepciune, înţelepciune i s-a socoti, iară mut pre sine neştine făcînd, s-a părea înţelept a fi. Ocuri cearcă bărbatul care va să să desparţă de priiatini, dară preste toată vreamea ocărît va fi. Nu-i trebuiaşte înţelepciunea lipsitului de minte, că mai vîrtos să poartă cu nebuniia. Cînd va sosî necuratul într-adînc de răutăţ, nu bagă samă, dară-i vine lui necinste şi ocară. Apa adîncă – cuvîntul într-înemă de bărbat şi părău sus săritori – izvorul de-nţălepciune.
III 15v A să mira de faţa / necuratului nu-i bine, nice să cuvine a da-n laturi direptatea la giudeţ.

Şi alaltă slujbă a Prejdesveştenii. Iară sara Pavecerniţa cea mică cu canoane mărtvim şi din minei a svîntului dzîlii, că la itros iaste slujba Acathestului.

[160] În text, scris *мiiéѕ*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Lunea Ţveatonosii

La 6 ceas. Tropari glas 6.

Aceasta-i, Dumnădzăule, straşnica dzî, a căriia s-agiungem sară nu ne-am gîndit; şi aceasta să vedem cu om dragoste spodobit-ai, tresvinte, slava ţie.

Prochimen psalom 104, glas 6.

Bucure-să inema căror cearcă pre Domnul.

Stih. Rugaţî-vă Domnului şi chemaţ numele lui.

De prorociia Isaíei citenie, *48*

Aşea dzîce Domnul, cela ce te-au izbăvit, Svîntul lui Izraíl: „Eu sînt Domnul Dumnădzăul tău; înfricoşatu-te-am în folos, întru să afli tu calea mea în carea vei purceade într-însă. Că de-ai hi ascultat puruncilor meale, hi-s-ar făcut ca un părău pacea ta şi direptatea ta ca valul mării şi s-ar hi făcut ca arina mării sămînţa ta şi cuconii pîntecelui
III 16r tău, ca pulberea pămîntului. Şi nice acmu nu te vei răspiiarde, // nice va peri numele tău denaintea mea! Ieş din Vavilon, fugind de la haldei; glas de veselie vestiţ! Şi audzît să să facă aceasta, daţ veaste pănă la deapoiurile pămîntului! Spuneţ c-au izbăvit Domnul pre şerbul său Iiácov şi nu-l lăsă pre îns să-nseteadze prin pustii purtîndu-l! Apă din piatră le-a scoate lor, despica-s-a piatra şi va cură apă şi va bea poporul mieu. Nu iaste a să bucura necuraţîlor”, dzîce Domnul. „Audzîţî-mă, ostrovele, şi luaţ aminte, limbi! Prin vreame multă sta-va, dzîce Domnul. Din pîntece mă chemă şi din vintrele maică-mea chemă numele mieu. Şi pusă rostul mieu ca o sabie tăioasă şi supt scutul a pavăţa mîniii[161] sale mă ascunsă şi mă pusă ca o săgeată aleasă şi în tulbiţa sa mă ascunsă. Şi dzîsă mie: «Şerbul mieu eşti tu, Ierusalím, şi în tine slăvi-mă-voi!» Şi eu dzîş: «Deşert am ostenit în zădar şi-ntr-o nemică dediu vîrtutea mea. Drept aceasta-i giudeţul mieu la Domnul şi durearea mea denaintea lui Dumnădzău»”.

Prochimen psalom 105, glas 6.

Blagoslovit Domnul Dumnădzăul lui Izraíl, ce face minunate.

Stih. Rugaţî-vă Domnului, că-i bun, că-i în veaci mila lui.

Luni la vecernie. Prochimen psalom 106, glas 4.

Rugaţî-vă Domnului, că-i bun, că-i în veaci mila lui.

Stih. Spuie cei izbăviţ de Domnul.

De Bítiia citenie, *27* /

III 16v Fost-au deac-au bătrînit Isaác şi să tîmpiră ochii lui de a vedearea, chemă pre Isáv, pre fiiul său cel mai mare, şi-i dzîsă lui: „Hiiule.” Şi

[161] În text, scris ***мжнїй***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dzîsă lui: „Iată-mă, eu.” Şi dzîsă Isaác: „Iaca, eu am îmbătrînit şi nu ştiu dzua fîrşeniii[162] meale. Ce acmu îţ ia gluga ta şi tulbiţa şi arcul şi ieş la cîmpu şi să-m vinedzi vînat; şi fă-mi mîncări cum place mie şi-mi adă să mănînc, ca să te blagoslovască sufletul mieu[163] mainte pănă nu voi muri”. Iară Revéca audzî grăind pre Isaác cătră Isáv, hiiul său. Deci purceasă Isáv la cîmpu să vineadze vînat părintelui său; iară Revéca dzîsă cătră Iiácov, hiiul ei cel mai tînăr: „Iacă, eu audzîiu pre Isaác, tatăl tău, cătră Isáv dzîcînd: «Adă-mi vînat şi-m fă mîncări şi mîncînd să te blagoslovăsc denaintea Domnului, mainte pănă nu moriu.» Acmu, dară, hiiul mieu[164], ascultă-mă precum eu te voi învăţa şi pasă la oi de-m ia de-acoló doi iedzi moi şi buni şi voi face tătîne-tău mîncări cumu-i place; şi vei duce la tată-tău să mănînce, ca să te blagoslovască tatăl tău pănă nu moare”. Şi dzîsă Iiácov cătră Răvéca, maică-sa: „Iaste fratele mieu[165] flocos, iară eu sînt neated; cîndai să nu mă achipăiască părintele şi voi hi denaintea lui ca un nebăgătoriu de samă şi voi aduce asupra mea blăstăm şi nu blagoslovenie.” Şi dzîsă lui maică-sa: „Asupra mea blăstămul tău, hiiul mieu; numai ce ascultă glasului mieu şi purceade de-mi adă”.

III 17[r] Deci mearsă de luă şi // adusă la maică-sa; şi feace maică-sa mîncări cum iubiia tată-său. Şi luînd maică-sa, Revéca, haina lui Isáv, a hiiului ei celui mai mare, acea bună, carea era la dînsa în casă, de-mbrăcă pre hiiul ei cel mai mic; şi pielcealele iedzilor au pus pregiur mînule lui şi pregiur golurile grumadzilor lui. Şi deade mîncările şi pînele ce feace în mînule lui Iiácov, hiiului ei; şi dusă tatălui său şi dzîsă: „Tată.” Iară el dzîsă: „Cine eşti, hiiule?” Şi dzîsă Iiácov tatălui său: „Eu – Isáv, cel întăi născut al tău hiiu; am făcut precum mi-ai dzîsu-mi. Scoală şi şedz de mănîncă, ca să mă blagoslovască sufletul tău.” Şi dzîsă Isaác fiiului său: „Ce-i aceasta carea de sîrg aflaş, fătul mieu?” Şi dzîsă: „Ceaea ce deade Domnul Dumnădzău înaintea mea.” Şi dzîsă Isaác lui Iiácov: „Apropie-te de mine să te chipăiesc, hiiul mieu, de eşti tu hiiul mieu Isaáv au ba”. Şi să apropié Iiácov cătră Isaác, tatăl său; şi-l pipăi şi dzîsă: „Că glasul iaste glasul lui Iiácov, iară mînule-s mînule lui Isáv.” Şi nu-l cunoscu, că era mînule lui ca şi mînule lui Isáv, fratelui său, flocoase, şi nu-l cunoscu. Şi l-au blagoslovitu-l şi dzîsă: „Dară tu eşti hiiul mieu, Isaav?” Iară el dzîsă: „Eu-s.” Şi dzîsă: „Adă-mi de vînat să mănînc, fătul mieu, şi să te blagoslovască sufletul mieu.” Şi-i adusă lui de mîncă şi-i adusă şi vin de bău. Şi dzîsă lui Isaác, tatăl său:

[162] În text, scris ***фрщіе́нїй***.
[163] În text, scris ***мїе́й***.
[164] În text, sris ***мїе́й***.
[165] În text, scris ***мїе́й***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

„Apropie-te de mine să te sărut, hiiul mieu.” Şi să apropié de-l sărută.

III 17[v] Şi mirosî mirosul hainelor / lui şi-l blagoslovi pre îns şi-i dzîsă: „Iată mirosul hiiului mieu ca un miros de ţarină plină care-au blagoslovit-o Domnul! Şi să-ţ dea Dumnădzău din roa ceriului şi din grăsîmea pămîntului şi mulţîme de grîu şi de vin! Şi să-ţ slujască limbile şi să ţî să închine boiarii şi hii domn fratelui tău; şi ţî să vor închina fiii părintelui tău. Cine te va blăstăma, blăstămat să hie, iară care te va blagoslovi să hie blagoslovit!” Şi cînd fu deaca părăsî Isaác blagoslovind pre Iiácov, hiiul său, şi fu deaca ieşi Iiácov de la faţa lui Isaác, părintelui său, şi Isáv, fratele lui, veni de la vînat şi feace şi el mîncări; şi adusă părintelui său şi dzîsă: „Să să scoale părintele mieu şi să mănînce de vînatul hiiului său, ca să mă blagoslovască sufletul tău.” Şi dzîsă lui Isaác, părintele său: „Cine eşti tu?”. Iară el dzîsă: „Eu sînt hiiul tău cel întăi născut, Isaáv.” Şi să ciudi Isaác cu minune mare foarte şi dzîsă: „Dară cine iaste cela ce-m vînă vînat şi-m adusă şi mîncaiu din toate, mainte pănă a nu veni tu, şi l-am blagoslovitu-l şi blagoslovit va hi?” Iară deaca audzî Isaáv cuvintele lui Isaác, părintelui său, strigă cu goid mare şi amar foarte şi dzîsă: „Blagosloveaşte-mă, dară, şi pre mine, părinte.” Şi dzîsă lui: „Venit-au fratele tău ş-au luat blagosloveniia ta.” Şi dzîsă Isaáv: „Cu direptul i s-au pus numele lui Iiácov, că m-au poticălit amu de daori cu aiasta. Întăia naşterea mea îm luă şi acmu îm luă şi blagosloveniia.”

III 18[r] Şi dzîsă Isaáv părintelui său: „Dară // nu-m lăsaş şi mie blagoslovenie, părinte?” Şi răspundzînd Isaác, dzîsă lui Isaáv: „Dară de vreame ce domn îl feciu ţie şi pre toţ fraţîi lui îi feciu lui slugi, cu grîu şi vin întăriiu pre însul, dară ţie ce-ţ voi face, hiiule?” Şi dzîsă Isaáv cătră tatăl său: „Dară numai o blagoslovenie iaste la tine, părinte? Dă-i de mă blagosloveaşte şi pre mine.” Şi i să feace milă lui Isaác şi strigă cu goid Isaáv şi plînsă. Şi răspundzînd Isaác, tatăl său, dzîsă lui: „Iată, din grăsîmea pămîntului va fi petreacerea ta, din roa ceriului de sus, şi cu sabiia vei trăi şi fratelui tău vei sluji. Şi va fi vreamea cînd vei lepăda şi vei răsîpi giugul lui de pre cerbicea ta.” Şi ţinea mînie Isaáv lui Iiácov pentru blagoslovenie carea blagoslovi pre însul Isaác, tatăl lui.

Prochimen psalom 107, glas 7.

Înalţă-te preste ceriuri, Dumnădzău.

Stih. Gata-i inema mea, Dumnădzău.

A Pildelor citenie. *19*

Cela ce fereaşte poruncă păzeaşte pre al său suflet, iară cela ce nu bagă în samă a sale căi moare. Cela ce miluiaşte pre săracul împrumuteadză lui Dumnădzău şi precum îi va hi datul lui, aşea i să va da lui. Ceartă pre hiiul tău, c-aşea-ţ va hi nedeajdea bună, iară la sudalmă nu-ţ înălţa sufletul. Omul gînditoriu de rău mult să va păgubi,

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

iară de-i şi stricătoriu, şi sufletului îş adaoge. Ascultă, hiiule, dojana
III 18v părintelui / tău, ca să te faci înțelept la bătrîneațe. Multe gînduri-s la inema a bărbat, iară sfatul lui Dumnădzău va ținea în veaci. Roada a bărbat iaste milosteniia şi mai bunu-i mişelul direpț decît bogătaşul mincinos. Frica Domnului în dihaniia de bărbat, iară cela ce să rătăceaşte pre la uş să va sălăşlui la locurile cealea unde nu străjuiaşte veacinicul. Cela ce-ş ascunde în sînul său mînule cu strîmbătate, nice la gură nu şi le va aduce cînd foamea îl va bate. Nebunul mai măiestru în vicleşug să face, iară de vei înfrunta pre bărbatul cel cuminte, va-nțeleage sîmțîre.

Marț Țveatonosii. *La 6 ceas.*
Tropari glas 5.
Nebiruită cetate dat-ai oraşului tău, născut a tine, Ficioară. Pentr-a ei rugă, mîntuitoriule de reale împregiur ce năvălesc, mîntuiaşte, rugămu-ne, sufletele noastre.
Prochimen psalom 108, glas 4.
Agiută-mi, Doamne Dumnădzăul mieu.
Stih. Dumnădzău, lauda mea nu tăcea.
De prorociia Isáiei citenie. *Glava 49*.
Aceastea dzîce Domnul: „Iată că te dediu în testament de rod în lumină păgînilor ca să le fii tu de spăsenie pănă la fîrşitul pămîntului!”
III 19r Aşea dzîce // Domnul cela ce te-au izbăvitu-te, Dumnădzăul lui Izrail: „Svinți pre cela ce face nebăgat samă pre sine. Svinți pre cela ce face nebăgat samă sufletul său; pre cel urît de păgîni, pre şerbul boiarilor. Împărații vedea-l-vor pre îns; şi să vor scula boiari şi să vor închina lui dinaintea Domnului; că credincios iaste svîntul lui Izraíl şi te-au alesu-te.” Aşea dzîce Domnul: „La vreamea priimită ț-am ascultatu-ț şi la dzî de spăsenie ț-am agiutatu-ț. Şi te-am plăzmuit şi te-am dat şi te-am pus în testament veacinic ca să aşedzi pre tocmală pămîntul şi să ocinedzi ocina pustiii, dzîcînd celor din legături: «Ieşiț!», şi celor la-ntunearec: «Vă descoperiț!» În toate căile paşte-să-vor şi preste toate cărările – păşunea lor. Nu vor flămîndzi, nice vor însăta, nice îi va lovi pre înş pripăcul, nice soarele, ce cela ce-i miluiaşte îi va mîngîia pre înş!”
Prochimen psalom 109, glas 4.
Tu eşti preut în veaci, după rînduiala lui Melhisedéc.
Stih. Dzîsă Domnul Domnului mieu: „Şedzi na direapta mea.”

La vecernie. Prochimen psalom 110, glas 4.
Începătura înțelepciunii – frica Domnului.
Stih. Mărturisi-mă-voi ție, Doamne, cu toată inema mea.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

De Bítiia citenie. *31*

III 19v Dzîsă Domnul cătră Iiácov: „Întoarce-te la casa / părintelui tău şi la rudeniia ta.” Şi trimiţînd Iiácov, chemă pre Líia şi pre Rahíl la cîmpu la turme şi le dzîsă lor: „Vădzu eu faţa tatălui vostru că nu iaste cătră mine ca ieri şi ca alaltaieri; iară Dumnădzăul părintelui mieu era cu mine. Şi însevă ştiţ că cu toată vîrtutea mea am slujit tatălui vostru; iară tatăl vostru m-au zbătutu-mă ş-au schimbat simbriia mea a dzeace mieori. Nu-i deade lui Dumnădzăul părintelui mieu să-m facă rău. Că de vrea dzîce aşea: «Ceale pestiţe-ţ va fi simbriia», iale făta toate oile pestriţe, iară de vrea dzîce: «Ceale albe să-ţ fie sîmbriia», iale năştea toate oile albe. Şi luă Dumnădzău toate dobitoacele tatălui vostru şi le deade mie. Şi era cînd să mîrliia oile şi vădzui cu ochii miei în vis şi ádecă ţapii şi areţii încălecînd era pre oi şi pre capre – albîi şi pestriţ şi cenuşii stropiţ. Şi dzîsă mie îngerul lui Dumnădzău în vis: «Iiácov, Iiácov!» Iară eu dzîşu: «Ce iaste, Doamne?» Şi dzîsă: «Rădică de caută cu ochii tăi de vedz pîrcii şi areţii cum să suie pre oi şi pre capre, albîi şi pestriţ şi cenuşii stropiţ – c-am vădzut cîte Laván îţ face. Eu sînt Dumnădzăul tău ce m-am ivit ţie la locul lui Dumnădzău unde mi-ai unsu-mi acoló stîlpu şi-m făgăduiş acoló făgadă. De acmu te scoală şi ieş de la pămîntul acesta şi te du la pămîntul naşterii tale; şi voi hi cu tine.»” Şi răspundzînd Líia şi Rahiíl, dzîsără lui: „Au doară
III 20r ne iaste noaă parte şi ocină în // casa părintelui nostru? De au nu ca neşte streine fum socotite la dînsul, că ne vîndu pre noi şi mîncă cu mîncătură argintul nostru? Toată bogăţîia şi slava carea o luă Dumnădzău, a tatălui nostru, a noastră ne va hi şi cuconilor noştri. Deci acmu cîte ţ-au dzîsu-ţ Dumnădzăul tău, fă!”

Prochimen psalom 111, glas 1.

Milostivu-i şi-ndurat şi direpţ.

Stih. Ferice de omul ce să teame de Domnul.

A Pildelor citenie. *Glava 21*.

Fiiule, a face milă şi giudeţ mai bine place lui Dumnădzău decît jărtvele. Rădicarea ochilor iaste lăţîmea inemii, făcliia necuraţîlor iaste păcatul. Gîndurile omului tare pururea sînt în bişug, iară tot însul ce-i leaneş iaste în lipsă. Cine strînge bogăţîie cu limbă mincinoasă micşurat şi nebun iaste şi-ncurca-să-va în laţurile morţîi. Apucăturile mîncătorilor vor trage pre înşii, căce nu vrură a face giudeţ. Calea cea strîmbă a om depărtată-i de la Dumnădzău, iară cine-i curat, direapte-s lucrurile lui. Mai bine-i a şedea într-un unghi de pustie decît cu muiarea sfadnică în casă depreună. Sufletul necuratului doreaşte răul, nu i să face milă de de-aproapele său. Certînd pre răul, mai înţălept va fi puţîntel, iară de va urma înţeleptului, va dobîndi ştiinţă. Gîndeaşte
III 20v direptul de casa necuratului, ca să-ntoarcă pre / păcătoş de la rău. Cine

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

astupă a sa ureache la strigatul mişelului, el încă va striga şi nu-l vor asculta. Darul într-ascuns stînge mîniia şi darul în sîn dat potoale mai mare urgie. Bucurie iaste direptului a face giudeţ, iară celora ce fac reale iaste-le frică. Omul ce rătăceaşte din calea învăţăturii în ceată de ghiganţ va găzdălui. Cui iaste drag în ospeaţe în lipsă va fi şi cui place vinul şi masă grasă nu s-a îmbogăţî. În locul celui direpţ dat va fi vinovatul şi-n locul celui bun să va da cel rău. Mai bine să lăcuieşti în pustie decît cu femeaie sfadnică şi aprigă. Vistearіu dorit şi olei – în lăcaşul direptului, iară omul ne-nţălept răşchira-l-va. Cine mearge după direptate şi după milă afla-ş-va viaţă, direptate şi slavă.

Miercuri, la 6 ceas

Tropari, glas 5.

Mila ta, Doamne, fă-o cu noi şi nu da pre noi prin fărălegile noastre, svinte stăpînule totputearnicule, ţie ne rugăm.

Prochimen psalom 112.

Lăudaţ, cuconi, pre Domnul, lăudaţ numele Domnului.

Stih. Hie numele Domnului blagoslovit.

De prorociia Isaíei citenie, *18*[166]

Aşea dzîce Domnul: „Sus strigă în vîrtute şi nu cruţa, ca trîmbiţa
III 21[r] înalţă glasul tău şi vestea- // şte poporului mieu păcatele lor şi casii lui Iiácov fărădelegile lor. Pre mine dzi din dzi cearcă şi a cunoaşte căile meale doresc, ca un popor dereptate făcători şi giudeţul Dumnădzăului său nepărăsîtori. Îm cer acmu giudeţ direpţ şi a să apropiia la Dumnădzău doresc, dzîcînd: «Ce iaste că ne postim şi nu căutaş? Am smerit sufletele noastre şi nu cunoscuş.» Oi, că-n dzilele posturilor voastre vă aflaţ voile voastre şi pre toţ poddanincii îi boldiţ! Dară de ce treabă în pîri şi-n sfădz mi vă postiţ şi bateţ cu buşurile pre cel smerit; dară derep ce-m postiţ, ca astădz de să aude în strigare glasul vostru? Nu acesta post am ales şi dzuă ce-ş smereaşte omul sufletul său! Că nice deş ţ-ai gîrjovi ca un gînj grumadzii tăi şi sac şi cenuşă să-ţ aşterni, nice aşea nu veţ chema că iaste post şi dzi priimită Domnului, că nu ca acesta post eu am ales", dzîce Domnul. „Ce să dezlegi toată legătura strîmbătăţîi, dezleagă încurcăturile celor cu de-a sîla făcute schimbături, slobodzeaşte zdrobiţii în iertare şi tot zapisul cel strîmbu rumpe-l. Hrăneaşte flămîndul cu pita ta şi mişeii şi cei fără de casă du-i în casa ta. De vei vedea golul, îmbracă-l, şi de casnicii seminţii tale să nu-i laş nesocotiţ. Atunce va izbucni timpuriu lumina ta şi vindecăturile tale de sîrg vor răsări; şi va nainte mearge naintea ta

[166] În Biblia Sinodală actuală, 58; probabil greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 21[v] dereptatea ta şi slava lui Dumnădzău te va îmbrăca. Atunce / vei striga şi Dumnădzău îţ va audzî; încă grăind tu, îţ va dzîce: «Iată că ţ-am venit!» Şi de vei lepăda de la tine nodătura rea şi pusul mînulor şi cuvînt de cîrteală şi vei da flămîndului pîinea ta din sufletul tău şi suflet smerit vei împlea, atunce va răsări la-ntunearec lumina ta şi-ntunearecul tău la amiadzădza; şi va hi Dumnădzău cu tine totdeauna."

Prochimen psalom 113, glas 6.

Blagosloviţ sinteţ voi Domnului ce feace ceriul şi pămîntul.

Stih. Ceriul ceriului a Domnului.

La vecernie. Prochimen psalom 114, glas 4.

Bineplăcea-voi naintea Domnului în oraşul viilor.

Stih. Iubit-am, că va audzî Domnul glasul rugii meale.

A Bítii citenie. *43*.

Pusără lui Iosíf fraţîi lui pominoacele care le avea în mînule lor în casă şi să-nchinară lui cu faţa la pămînt. Şi-i întrebă pre înş: „Cum trăiţ?" Şi le dzîsă lor: „Sănătos iaste tatăl vostru bătrînul, care dzîsăt că încă-i viu?" Iară ei dzîsără: „Sănătosu-i sluga ta, tatăl nostru, încă trăiaşte." Şi dzîsă: „Blagoslovitu-i omul acela lui Dumnădzău." Şi plecîndu-să, să-nchinară. Şi rădicînd Iósif ochii, vădzu pre Veniamín, pre fratele său cel dintr-o maică, şi dzîsă: „Acesta-i fratele vostru cel mai tînăr, carele dzîsăt cătră mine că l-eţ aduce?" Şi dzîsără lui ei:

III 22[r] „Acesta iaste." Şi dzîsă: „Dumnădzău să te miluiască[167], // fiiule." Şi să tulburâ în dor Iósif; şi să porniră într-însul milostivirile şi cerca să plîngă; şi întrînd în cămară, plînsă acoló. Dacă să spălă pre obraz, să ţînu de plîns. Şi nu putea Iosíf suferi pre toţ carii dvoriia lui, ce dzîsă: „Scoateţ pre toţ de la mine!" Şi nu dvoriia nime lui Iósif cînd să cunoştea fraţîlor săi; şi slobodzî goid cu plîns şi audzîră eghipteanii şi audzît fu urechile lui Faraon. Şi dzîsă Iósif cătră fraţîi săi: „Eu sînt Iósif, fratele vostru; încă tatăl mieu viu iaste?" Şi nu putea fraţîi lui să-i răspundză lui, că să spămîntară. Şi dzîsă Iósif cătră fraţîi săi: „Apropiiaţî-vă la mine." Şi să apropiiară; şi dzîsă: „Eu sînt fratele vostru Iósif, carele-l vîndut la Eghípet. Ce acmu nu vă mîhnireţ, nice vă hie bănat căce m-aţ vîndut, că spre viaţă m-au trimisu-mă Dumnădzău înaintea voastră. Că acesta-i al doile an, foamete va hi preste pămînt, şi-ncă alţ cinci ai în carii nu va hi arătură, nice săcerătură. Că, dară, m-au trimisu-mă Dumnădzău naintea voastră să vă lase voaă rămăşiţă pre pămînt şi să vă hrănească rămăşiţă mare. Deci acmu nu voi m-aţ trimisu-mă acicea, ce Dumnădzău, şi mă feace ca un părinte lui Faraon şi domn a toată casa lui şi boiarin a toată ţara

[167] În text, scris *милꙋскж*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Eghíptului. Păzîţ, dară, de vă suiţ la părintele mieu şi dzîceţ lui: «Aceastea dzîce Iosíf, fiiul tău: ‘Făcutu-m-au Dumnădzău domn a tot
III 22v pământul Eghíptului; pugoară-te la mine şi nu rămînea; şi vei / lăcui în pământul Ghesém de Aráviia şi vei hi lîngă mine, tu şi hiii[168] tăi şi hiii[169] hiilor tăi şi oile şi boii[170] tăi şi cîte ai şi te voi hrăni acoló, că încă cinci ai foamete va hi!’» Iată că ochii voştri văd şi ochii lui Veneamín, fratelui mieu, că rostul mieu iaste ce grăiaşte cătră voi. Spuneţ, dară, părintelui mieu toată slava mea cea în Eghípet şi cîte văzdut şi, sîrguind, pogorîţ pre tatăl mieu acicea.” Şi căzdînd pregiur grumadzîi lui Veniamín, fratelui său, plînsă şi Veniamín plînsă[171] pre grumadzii lui. Şi sărutînd pre toţ fraţîi săi, plînsă preste dînşii. Şi dup-aceastea grăiră fraţîi lui cătră dîns şi să rădică glasul de sosî la urechile lui Faraon dzîcînd: „Veniră fraţîi lui Iósif.” Şi s-au bucurat Faraon şi toate slugile lui.

Prochimen psalom 115, glas 4.

Rugile meale Domnului voi da denaintea a tot poporul lui.

Stih. Credzuiu, drept aceaea grăiiu.

A Pildelor citenie. *21.*

Cela ce-ş fereaşte rostul său şi limba, feri-ş-va de scîrbă sufletul său. Dîrzul şi obraznicul şi trufaşul pierdzători să cheamă, iară cela ce ţine minte răul iaste călcători de leage. Pohtele pre leanişul îl ucig, că nu să-ndeamnă mînule lui să lucreadze ceva. Necuratul toată dzua
III 23r pofteaşte pofte reale, // iară direptul miluiaşte şi să-ndură necruţînd. Jirtvele necuraţîlor greaţă sînt Domnului, că fără de leage i le aduc pre înse. Martorul mincinos peri-va, iară omul ascultoi ferindu-să va grăi. Necuratul bărbat obraznic stă la faţă, iară cela ce-i direpţ însuş înţeleage căile sale. Nu iaste la om înţelepciune, nice bărbăţîie, nice sfat împotriva Domnului. Calul să găteadză la dzî de războiu, iară de la Domnul iaste agiutoarea. Mai cu folos iaste numele bun decît bogăţiia multă, şi decît aurul şi argintul – harul cel bun. Bogătaşul şi measerul să tîlniră înde sine; ce pre amîndoi i-au făcutu-i Domnul. Măiestrul, cînd veade răul certat, foarte pre sine să ceartă, iară ceia ce-s fără minte, trecînd, să păgubiră. Rudeniia înţelepciunii – frica Domnului şi bogăţie şi slavă.

Şi alaltă slujbă a Prejdesveşteniilor.

---

[168] În text, scris ***хíи***.
[169] În text, scris ***хíи***.
[170] În text, scris ***бóи***.
[171] În text se repetă cuvântul *plînsă*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Gioia Ţveatonosiilor.

Tropar glas 4.

Glasul şerbilor tăi, Doamne, nu-l uita, ţ-ad-aminte că pururea pre tine punem nedeajde, care toate le poţ, şi ne agiută, rugămu-ne.

Prochimen psalom 117, glas 4.

Aceasta iaste poarta Domnului, direpţii vor întra într-însa.

III 23^{v} *Stih*. / Rugaţî-vă Domnului, că-i bun.

De prorociia Isaíei citenie

Aşea dzîce Domnul: „În ce chip să va afla bobiţa la strugur şi vor dzîce: «Nu o strica, că blagosloveniia Domnului iaste pre dînsa», aşea, dzîce Domnul, voi face pentru cela ce-m slujeaşte; drept aceasta, nu voi piiarde pre toţ. Şi voi scoate acea din Iiácov sămînţă şi din Iúda şi va ocina muntele mieu cel svînt; şi vor ocina aleşii miei şi şerbii miei vor lăcui acoló. Şi vor fi în dumbrăvi ocoale de turme şi groapa lui Ahór – odihnă de ciredzi poporului mieu carii mă cercară. Iară voi, ceia ce m-aţ părăsît şi carii uitaţ muntele mieu cel svînt şi gătaţ nărocului masă şi-mpléţ dracului păhar, eu voi da-vă pre voi în sabie; toţ voi de giungheare veţ cădea, că v-am chemat pre voi şi n-aţ vrut să audzîţ, am grăit şi n-aţ ascultat şi feacet răul denaintea mea şi ceale ce eu nu vream v-aţ ales.” Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul: „Iată, ceia ce-m slujăsc vor mînca, iară voi îţ flămîndzî. Iată, ceia ce-m slujăsc mie vor bea, iară voi veţ însăta. Iată, ceia ce-m slujăsc mie să vor veseli, iară voi veţ ruşina. Iată, ceia ce-m slujăsc să vor învoieşea în veseliia inemii, iară voi veţ văieta de durearea inemii voastre şi de zrobitura sufletului veţ olecăi-vă. Că să va lăsa numele mieu în saţîu aleşilor miei, iară pre voi vă va ucide Domnul Dumnădzău. Iară celor ce-m slujăsc mie li să va pune nume nou carele blagoslovi-să-va pre

III 24^{r} pământ, // că vor blagoslovi pre Dumnădzău pre cel adevărat!”

Prochimen psalom 118, glas 4.

În calea poruncilor tale alergaiu, cînd lăţîş inema mea.

Stih. Mă pune în leage, Doamne, cu calea direptăţîlor tale.

La vecernie. Prochimen 119 psalom, glas 6.

Cătră Domnul, cînd avui scîrbă, strigaiu şi mă audzî.

Stih. Doamne, izbăveaşte sufletul mieu de budze nedireapte şi de limbă înşălătoare.

De Bítiia citenie.*46.*

Rădicîndu-să Izraíl sîngur şi toată avearea lui, veni la Puţul Giurământului de jărtvi jărtvă lui Dumnădzău a părintelui său, Isaác. Şi-i dzîsă Dumnădzău lui Izraíl în visul nopţii dzîcînd: „Iiácov, Iiácov!” El dzîsă: „Ce iaste?” Şi-i dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

părinţilor tăi; nu te teame a te pugorî la Eghípet, că-n limbă mare te voi face acoló. Eu mă voi pugorî cu tine în Eghípet şi eu te voi sui în fîrşit şi Iósif va pune mînule sale pre ochii tăi.” Deci să sculă Iiácov de la Puţul Giurămîntului şi-ncărcară fiii lui Iiácov pre Izraíl[172], părintele lor, şi povijiia şi femeile lor în carăle ce-au trimis Iósif să-l rădice pre îns. Şi-ncărcînd avearea lor şi toată agonesita ce-ş agonisiră în pămîntul lui Hanaán şi veniră în Eghípet Iiácov şi fiii săi cu dînsul
III 24[v] şi toată sămînţa lor, / feţii şi feţii fiilor lui, featele şi featele featelor lui şi toată sămînţa sa adusă la Eghípet.

Prochimen psalom 120, glas 6.

Domnul să te ferească de la tot răul.

Stih. Rădicat-am ochii miei la munţii de unde vine agiutoriul mieu.

A Pildelor citenie. *Glava 23.*

Fiiule, de va înţeleaptă fi inema ta, veseli-va şi pre a mea inemă, şi de vor freca budzele tale cuvinte cătră ale meale budze de vor direapte fi. Nu-ţ rîhnească inema pre păcătoş, ce-ntru frica Domnului hie toată dzua. Că de le vei pădzî aceastea fiţ-vor nepoţ şi nedeajdea ta nu să va da în laturi. Audz, hiiul mieu, şi-nţălept te fă şi-ţ înderepteadză gîndul inemii tale. Nu hii beţiu la vin, nice tinde sfaturi şi de cărni cumpărături, că tot beţivul şi curvăreţul va meseri şi să va îmbrăca în tearfe rupte şi-n drantii reale tot somnorosul. Audz, hiiule, pre tatăl ce te-au născut şi nu defăima căce au bătrînit maică-ta. Adevărătate agoniseaşte-ţ şi nu lepăda dojana şi-nţălepciunea şi priceaperea. Bine isprăveaşte tatăl direpţ şi pre fiiul cel înţelept să va veseli inema lui. Să să veselească tatăl tău de tine şi să să bucure ceaea ce te-au născut. Dă-m, hiiule, a ta inemă, iară ai tăi ochi ale meale căi să păzască. Oală frîntă iaste casa altuia şi puţu iaste strîmt cel strein; acesta, dară, de
III 25[r] pripă // va peri şi tot călcătoriul de leage să va topi. Cui iaste vai, cui gîlceavă, cui mîhniciuni şi prohituri, cui zdrobituri în deşert; cui-s cu vînătăi ochii? De-au nu celora ce să zăbăvăsc pre la vinuri şi celora ce pîndesc unde să fac băuturile? Nu vă îmbătareţ în vin, ce vă apropiiaţ la oameni direpţ şi voroviţ în primblări. Că de-ţ vei la cane şi la păhară da ochii tăi, mai apoi vei îmbla mai gol decît pilugul. Iară acea mai de-apoi ca de şearpe muşcat s-a lăţî şi ca de cherast i s-a răvărsa veninul pre dîns. Ochii tăi cînd vor vedea pre o streină, rostul tău va grăi sucituri şi va bolborosî ca-ntr-înema mării şi ca cîrmaciul în mare volbură. De-cíia vei dzîce: „Mă bătură şi n-am durut, mă ţînură rău, iară eu nu ştiiam cînd va hi demineaţă, ca să viu să cerc cu cine m-oi împreuna.” Hiiule, nu rîhni a bărbaţ răi, nice pofti a hi cu dînşii, că în

[172] De fapt, ar trebui să fie *şi-ncărcară fiii lui Israíl pre Iiácov, părintele lor*; probabil greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

minciună chiteaşte inema lor şi durori budzele lor grăiesc. Cu-nţălepciune să clădeaşte casa şi cu sîmţîre să-ndirepteadză şi cu-nţăleagerea să împlu cămările de toată bogăţîia de cea scumpă şi bună. Mai bunu-i înţăleptul decît cel vîrtucios şi bărbatul ce are minte decît un lucrători mare.

Vinerea Ţveatonosiilor

Tropar, glas 7. /

III 25[v] Nesuferită-i, Doamne, mîniia pre păcătoş îngrozirii tale şi nu sîntem vreadnici a zări ş-a ceare de la tine milă, ca nu cu urgia ta, nice cu mînia ta să ne pierdzi pre noi, carii din pămînt cu mîna zidiş.[173]

Prochimen psalom 121, glas 4

Pentru casa Domnului Dumnădzăului nostru.

Stih. Mă veseliiu de ceia ce-m dzîsără: „În casa Domnului să meargem."

De prorociia Isaíei citenie. *Glava 66.*

Veseleaşte-te, Ierusalím, şi bulciuiţ întru dîns, toţ carii iubiţ pre îns. Bucuraţî-vă împreună cu dînsul bucurie, toţ cîţ aţ plîns pentru dînsul, ca să sugeţ şi să vă săturaţ de ţiţele mîngîiarii lui, ca sugînd să vă îndulciţ dentr-altul slăvii lui! Că aceastea grăiaşte Domnul: „Iată, eu voi pleca într-înşii ca un părău de pace şi ca rîul ce undă slavă limbilor. Cuconii lor într-umere să vor rădica şi pre genunchi să vor mîngîia şi ca pre neştine ce maică-sa îl mîngîie, aşea şi eu voi mîngîia pre voi. Şi în Ierusalím vă veţ mîngîia şi-ţ vedea şi vă s-a bucura-vă inema şi oasele voastre ca pajiştea vor răsări. Şi să va cunoaşte mîna Domnului celora ce să tem de însul şi va da groază neascultoilor. Iaca, Domnul ca focul va veni şi ca volbura – armele lui, să plătească în mînie răscumpărarea sa şi izgonirea de la sine în pară de foc; că cu focul Domnului giudeca-să-va tot pămîntul şi cu paloşul lui multe trupuri cădzute vor hi de Domnul. Ceia ce să limpedzăsc şi să curăţăsc prin grădini şi denaintea unşorilor[174], ceia ce mănîncă carne de porc şi

III 26[r] ceale spurcate şi şoarecele depreună să vor topi, // dzîsă Domnul, şi eu lucrurile lor şi gîndul lor îl ştiu şi le voi plăti lor. Iată, ca să strîngu voi veni toate păgînimile şi limbile şi vor veni de vor vedea slava mea şi voi lăsa de la dînşii sămn. Şi voi trimite dintr-înşii spăsîţ în păgîni, la Tharsís şi Fud şi Lud şi Mosóh şi la Thovél şi în Eláda şi la óstrovele ceale departe carile nu mi-au audzîtu-mi numele, nice mi-au vădzutu-mi slava. Şi vor vesti slava mea în păgîni. Şi vor aduce pre fraţîi voştri de prin toate limbile dar Domnului, cu cai şi cocii, cu

[173] Întregul text al acestui tropar lipseşte din exemplarul de la Iaşi, posibil ca urmare a deteriorării filei.

[174] În exemplarul de la Iaşi: *uşilor*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

carîte de mîşcoi, cu poclituri, în svînta cetate Ierusalím, dzîsă Domnul, întru să-m aducă mie fiii lui Izraíl jirtvele sale, cu psalomi de cîntări, în casa Domnului. Şi dintr-înş îm voi lua popi şi diiaconi, dzîsă Domnul; că în ce chip va hi ceriul nou şi pămîntul nou carele eu fac să rămîie denaintea mea, dzîce Domnul, aşea va sta sămînţa voastră şi numele vostru. Şi va hi lună din lună şi sîmbătă din sîmbătă şi va veni toată carnea să să-nchine naintea mea în Ierusalím, dzîce Domnul. Şi vor ieşi de vor vedea odolanile[175] oamenilor celora ce călcară poruncile meale; că, dară, viiarmele lor nu va muri şi focul lor nu să va stînge. Şi vor hi de prăvire a toată carnea."

Prochimen psalom 122 glas 6.

Miluiaşte-ne, Doamne, miluiaşte-ne.

Stih. Spre tine rădicai ochii miei. /

III 26^{v} *La vecernie. Prochimen psalom 123, glas 6.*

Agiutoriul nostru în numele Domnului care feace ceriul şi pămîntul.

Stih. Că de n-ar fi că Domnul era cu noi.

De Bítiia citenie

Părăsî Iiácov poruncind fiilor săi şi-ntindzîndu-ş picioarele în pat, să răpăosă şi să adaosă cătră nărodul său. Şi cădzînd Iósif pre obrazul părintelui său, îl plînsă şi-l sărută. Şi porunci Iósif slugilor sale, cioclilor, ceia ce-ngroapă, să-ngroape pre tatăl lui şi-l astrucară cioclii pre Izraíl. Şi-i împlură lui la patrudzăci de dzîle, că aşea să numără dzîlele îngropării, şi plînsă Eghíptul şeaptedzeci de dzile. Şi deaca trecură dzilele plînsului, grăi Iósif cătră putearnicii lui Faraon dzîcînd: „De-am aflat har naintea voastră, grăiţ la urechile lui Faraon dzîcînd: «Părintele mieu m-au giurat dzîcîndu-mi: 'În mormîntul ce mi-am săpat mie în pămîntul lui Hanaan, acoló mă îngroapă!' Deci acmu mă voi sui de voi îngropa pre tată-mieu şi iarăş voi veni.»". Şi dzîsă Faraon: „Sui de-ngroapă pre tatăl tău, precum te-au giuratu-te." Şi să sui Iósif să-ngroape pre tatăl său şi-mpreună să suiră cu dînsul toţ ficiorii lui Faraon şi bătrînii casii lui şi bătrîni a toată ţara Eghíptului

III 27^{r} şi toată casa cea mutată a lui Iósif şi fraţîi lui şi // toată casa lui cea părinţască şi rudeniia şi oile şi boii, şi-mpreună să suiră cu dîns cară şi călărime şi să feace oaste mare foarte. Şi veniră la Area lui Atád, carea iaste decinde de Iordán, şi plînsără plîns mare şi tare foarte; şi feace plînsul tatălui său 7 dzile. Şi vădzură lăcuitorii pămîntului lui Hanaán plînsul în Area lui Atád şi dzîsără: „Plîns mare iaste eghipteanilor." Drept aceaea să numi numele locului acelui Plînsul

[175] În exemplarul de la Iaşi: *boldanile*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Eghíptului, ce-i decinde de Iordán. Şi-i feaceră lui aşea hiii lui Izraíl precum le-au poruncitu-le şi-l îngropară pre îns acoló de-l dusără fiii lui în pămîntul lui Hanaán şi-l băgară în peştera cea-ndoită ce ş-au cumpărat Avraám în cumpărătură de mormînt de la Efrón Hetteul, împotriva lui Mamvrí. Şi să vîrteji Iósif în Eghípet sîngur şi cu fraţii lui şi ceia ce-mpreună suisă să-ngroape pre părintele lui. Şi deaca vădzură fraţii lui Iósif că muri tatăl lor, dzîsără: „Nu cîndva să le ţie minte de rău Iósif şi ne va da noaă cu dare toate realele cealea ce-am arătat lui.” Şi venind naintea lui Iósif, dzîsără: „Părintele tău te-au giurat, pănă a nu să săvîrşi, dzîcînd aşea: «Spuneţ lui Iósif: ‘Iartă-le strîmbătatea şi păcatul lor, că vicleane ţie arătară!’» Ş-acmu priimeaşte strîmbătatea şerbilor Dumnădzăului părintelui tău.” Şi plînsă Iósif grăindu-ş ei cătră dîns. Şi dzîsără: „Iată-ne-i noi ţie şerbi.”

III 27[v] Şi dzîsă lor Iósif: „Nu vă teamereţ, / că a lui Dumnădzău sînt eu. Voi aţ sfătuit asupra mea spre reale, iară Dumnădzău au sfătuit pentru mine spre bune, pentru ca să fie ca astădz, ca să să hrănească nărod mult.” Şi dzîsă lor: „Nu vă teamereţ! Eu voi hrăni pre voi şi casele voastre.” Şi-i mîngîié pre îns şi le grăi la inemă. Şi să aşedză Iósif în Eghípet, el şi fraţii lui şi toată casa tatălui său. Şi trăi Iósif 110 de ai. Şi vădzu Iósif cuconii lui Efrém pănă la a treia rudă şi cuconii lui Mahír, a hiiului lui Manasí, să născură la braţele lui Iósif. Şi dzîsă Iósif fraţîlor săi dzîcînd: „Eu moriu. Iară cu cercetare va cerceta[176] Dumnădzău şi va sui-vă de la pămîntul acesta şi va băga-vă la pămîntul carele au giurat părinţilor voştri Dumnădzău, lui Avraám şi Isaác şi Iiácov.” Şi giură Iósif pre fiii lui Izraíl dzîcînd: „Cu socotinţă va socoti-vă Dumnădzău şi-mpreună veţ rădica oasele meale cu voi de-acicea.” Şi să săvîrşi Iósif fiind de 110 de ai şi-l astrucară pre îns în Eghípet.

Prochimen psalom 124, glas 4.

Carii să nădejduiesc în Domnul ca muntele Siónul.

Stih. Nu să va clăti în veaci care lăcuiaşte în Ierusalím.

A Pildelor citenie

Fiiule, deşchide al tău rost în cuvîntul lui Dumnădzău şi giudecă toate sănătos. Deşchide al tău rost şi giudecă direpţ şi răzgiudecă cu giudeţul

III 28[r] pre // mişel şi neputincios. Femeaie bărbată cine va găsî, mai de cinste[177] iaste decît pietrile ceale de mult preţ una ca aceaea. Să-nvoieşadză inema bărbatului ei de dînsa, una ca aceaea de agonesite nu va hi lipsită. Lucreadză[178] bărbatului bune, iară nu reale, preste tot anul. Aflînd lîni şi in, feace bune trebuituri cu mînule ei. Să

[176] În exemplarul de la Iaşi: *cu certare va certa*.
[177] În text, scris ***чи́нте***, greşeală de tipar,
[178] În text, în exemplarul de la Iaşi, scris ***лѡкрѣ́ꙗ.***

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

feace ca corabiia ce îmblă neguțătorind, de departe strînge şie bogățiia. Şi să sculă de noapte şi deade bucate în casă şi lucruri slujnicilor. Vădzînd arătură, o cumpără şi din roada ei răsădi moşie. Încingîndu-ş strîns mijlocul ei, rădică brațele sale la lucru. Gustă că iaste bine a lucrarea şi nu să stînge lumînarea ei toată noaptea. Mînule ei le-ntinde cătră ceale de folos, coatele ei întăreaşte la fus şi uşea ei au deşchis mişelului şi roadă au tins neavutului. N-are grije bărbatul ei cînd undeva să zăbăveaşte, că toț carii-s la dînsa sînt îmbrăcaț cu-ndoite veşminte. Şi şubi feace bărbatului ei şi de mătase şi de şocîrlate şi veşminte. Şi vederos să face la porț bărbatul ei, oricîndu-ş şeade în horbă cu bătrînii şi cu lăcuitorii țării. Viguri feace şi le deade văpsitorilor şi cingători hananeilor. Vîrtute şi bunăcuviință să-mbrăcă şi să veseli în dzîle de-apoi. Gura ei deşchié cu socotință şi cu leage şi rînd tocmi limbii sale. Strîmte – cărările caselor ei şi bucate cu leane
III 28[v] nu mîncă. Crescu / pre cuconii ei şi o lăudară pre însă şi bărbatul ei o pofăli pre însă: „Multe fiice feaceră puteare, multe agonesiră bogățiie, multe aflară slavă; iară tu întrecі şi covîrşiş pre toate! Mincinoase plăcături şi deşartă frîmseață a femeaie nu iaste întru tine!” Că femeaia cu minte blagoslovi-să-va şi frica Domnului înseş să o laude. Daț-i ei de roada budzelor ei şi să fie lăudat pre la porț bărbatul ei.

Şi alaltă slujbă a Prejdesveştenii cumu-i obicina. Şi să să ştie că de astădz nice Mîcenicină, nice Bogorodicină, nice Osmoglasniță să cîntă pănă la sîmbăta Thomínii Svîntului.

Sîmbătă sara, a Stavleflorí

Prochimen. **Гъ̀ въцарúсѧ**.[179]

De Bítiia citenie

Chemă Iiácov pre fiii săi şi dzîsă: „Ia-mblaț de vă strîngeți, să vă spui voaă ce va tîmpina-vă la dzilele de-apoi. Adunați-vă şi ascultaț, fiii lui Iiácov, audzîț pre Izraíl, părintele vostru! Iúdo, tine vor lăuda frații tăi. Mînule tale – în gîrba pizmaşilor tăi. Închina-să-vor ție fiii părintelui tău. Pui de leu, Iúda, din vlăstari, hiiul mieu, suişi-te. Să culcă de dormí ca leul şi ca puiul de leu; cine să-l stîrnească pre îns? Nu va
III 29[r] lipsi boiariu din Iúda şi povață din stinghile lui // pănă cînd va veni acela căruia să cruță; şi acela-i aşteptarea limbilor. Ce-ş leagă la vie mîndzul său şi la curpănul viei mîndzul asînului său. Spăla-va în vin veşmîntul său şi în sînge de strugur îmbrăcămîntul său. Veaseli ochii lui decît vinul şi albi dinții lui decît laptele.”

De prorociia lui Sofónie citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Bucură-te foarte, hiica Siónului, propoveduiaşte, hiică Ierusalím, veseleaşte-te şi te-nvoieşadză cu toată

[179] În limba slavonă în text: „Domnul a împărățit”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

inema ta, hiică Ierusalím! Luă de pregiur tine Domnul strîmbătăţîle tale, izbăvitu-te-au din mîna pizmaşilor tăi. Împărăţî-va Domnul în mijlocul tău; nu vei camai vedea rău de-acmu." În vreame în aceaea va dzîce lui Ierusalím Domnul: „Cuteadză, Siónule, nu ţî să slăbănogească mînule! Domnul Dumnădzăul tău în tine putearnicu-i să te mîntuiască. Aduce-va preste tine veselie şi-nnoi-te-va întru îndrăgitura sa şi să va veseli în desfătare ca la dzi de sărbătoare. Şi va aduna pre cei sfărîmaţ; vai de cela ce-au rădicat asupra ei ocară! Iaca, eu fac întru tine pentru mine, dzîce Domnul, în vreamea în aceaea şi voi mîntui pre acea părăsîtă şi prea acea urnită oi priimi şi voi pune pre înşii în laudă şi cu numele vestiţ preste tot pămîntul."

De prorociia lui Zaharie citenie /

III 29[v] Aceastea dzîce Domnul: „Bucură-te foarte, hiică Sion, propoveaduiaşte, hiică Ierusalím! Iaca, în pămîntul tău vine ţie direpţ şi mîntuind, sîngur blînd şi călare pre asîn de supt giug şi mîndz tînăr. Răspiiarde-va arme din Efrém şi cal din Ierusalím şi răspiiarde-să-va arcul războiaş şi mulţîme de pace din limbi; şi va hi mai mare[180] apelor de la mare pănă la mare şi de pîraoă pănă în obîrşiile pămîntului. Şi tu, cu sîngele testamentului tău, scoseş de slobodzîş legaţii tăi den groapa ce n-are apă, unde şedea în cetate tare ferecaţii săborului. Şi pentru o dzi a străiniciii tale îndoite ţi le voi da, dzîce Domnul. Direp ce că mi-am întinsu-te mie-mi, Iúdo, ca un arc, împlut-am pre Efrém. Şi voi rădica cuconii tăi, Siónule, preste cuconii elinilor şi te voi chipăi ca paluşul hărţaşului. Şi Domnul vedea-să-va preste dînş şi va ieşi ca fulgerul săgeata lui; şi Domnul Dumnădzău totputearnicul în trîmbită va bucina şi va purceade în turbureala certării sale. Şi Domnul totputearnicul cu pavăţa îl va sprejeni."

În svînta Lunea cea mare. *Tropariul prorocestviii*[181]

La 6 ceas, glas 6.

Cu suflet înfrînt căděm la svinţia ta şi ne rugăm ţie, mîntuitoriul lumii,

III 30[r] că tu eşti Dumnădzăul // celora ce să pocăiesc.

Prochimen psalom 125, glas 4.

Cînd va-nturna Domnul prada Siónul.

Stih. Atunce să-mplú de bucurie rostul nostru.

De prorociia lui Izíchiil citenie

Fost-au în al treidzeacele an, a patra lună, a cincea dzi a lunii, şi eu eram în mijlocul pleanului, pre părăul lui Hovár; şi să deşcheiară

[180] În exemplarul de la Iaşi: *va stăpîni*.

[181] În text scris ***пророчéствїй***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ceriurile şi vădzuiu vedearea lui Dumnădzău. În a cincea a lunii, acesta-i al cincelea an a prădzii lui împăratul Ioachím. Şi să feace cuvîntul Domnului cătră Iezichiíl, fiiul lui Vuzí, preutul, în pămîntul haldeilor, la părăul lui Hovár; şi fu pre mine mîna Domnului. Şi vădzuiu, şi ádecă duh rădicîndu-să veniia de la miadzănoapte şi nuăr mare într-însul şi lucoare împregiur dîns şi foc fulgerînd; şi la mijlocul lui – ca vedearea chihribariului în mijlocul focului. Şi strălucoare într-însul şi la mijloc, ca o închipuitură a patru vite. Şi aceasta li-i vedearea lor: închipuire de om într-înse şi patru obraze la una şi patru aripi la una şi stinghile lor – direapte şi-mpănate – picioarele lor şi scîntei cum fulgeră arama şi iuşoare – aripile lor. Şi mînă de om – dedesuptul aripilor lor de tutepatru părţile lor şi obrazele lor şi aripile lor, a tutepatru, aproape alta de altă. Şi obrazele lor nu să-ntorcea cînd
III 30[v] îmbla iale, tot însele denaintea obrazu- / lui lor purcedea. Şi-nchipuiciunea obrazelor lor: obraz de om şi obraz de leu – na direapta a tutepatru şi obraz de viţăl de na stînga a tutepatru şi obraz de hultur a tutepatru şi obrazele lor. Şi aripile lor întinse deasupra a tutepatru, a tot însul doaă îngiugate cătră oalaltă, şi doaă acoperiia deasupra trupului lor. Şi tot însul denaintea obradzului lor purcedea, unde era duhul mărgători mergea şi nu să întorcea iale. Şi-n mijlocul vitelor vedeare era ca jăratecul de foc ardzînd, ca chipul făcliilor ce să-mvîrtesc, în mijlocul vitelor, şi lucoare de foc şi din foc purcedea ca fulgerul. Şi[182] vitele mergea[183] şi să vîrtejiia ca vedearea lui Vezéc. Şi vădzuiu, şi ádecă car pre pămînt aproape de vite a tutepatru şi chipul roatelor şi făptura lor – ca chipul lui Tharsís. Şi schimbăciune în tutepatru şi vedearea lor şi lucrul lor era precum ar hi roată în roată. În tutepatru părţîle mergea şi nu să vîrtejiia cînd iale îmbla, nice dosurile lor, şi nălţîme era la dînse. Şi le vădzuiu pre înse şi dosurile lor pline de ochi, dimpregiur a tutepatru. Cînd îmbla vitele, îmbla şi roatele aproape de dînsele, şi cînd să rădica vitele de la pămînt, să rădica şi roatele. Oriîncătro nuărul, acoló era şi duhul de-a meargerea; purcedea vitele şi roatele să rădica cu dînsele, derep ce că duh de viaţă era în roate. //
III 31[r] *Prochimen psalom 126, glas 6.*
De nu va Domnul zidi casa, zădar să trudiră ziditorii.
Stih. De nu va Domnul păzî cetatea, zădar au privegheat străjeariul.

La vecernie. Prochimen psalom 127, glas 6.
Blagoslovască-te Domnul din Sión, care feace ceriul şi pămîntul.
Stih. Ferice de toţ carii sîntem de Domnul.

[182] În text, slova ѡ este ilizibilă.
[183] În text, scris мѧрꙋ҃.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

De la Ishod citenie

Aceastea-s numele fiilor lui Izraíl, cărora întrară la Eghípet depreună cu Iiácov, tatăl lor, tot însul cu toată casa lor întrară: Ruvím, Simeón, Leví, Iúda, Isáhar, Zavulón şi Veniamín, Dan şi Nethalím, Gad şi Asir. Iară Iosíf era în Eghípet; şi era toate sufletele ceale ieşite din Iiácov, cinci şi şeaptedzăci. Şi să sfîrşi Iósif şi toţ fraţîi lui şi tot rodul acela. Iară fiii lui Izraíl crescură şi să mulţîră şi ţărănoş să feaceră şi să-ntăriia foarte şi-mmulţî pămîntul pre înş. Şi s-au sculat împărat altul pre Eghípet, carele nu ştiia pre Iósif. Şi dzîsă neamului său: „Iaca neamul fiilor lui Izraíl, mare mulţîme, şi-i mai tare decît noi. Ce ie-mblaţ să-i măiestrim, să nu să cîndva înmulţască şi cînd ni să va
III 31[v] tîmpla / război, s-or adaoge şi ei cătră pizmaşii şi, biruindu-ne, vor ieşi din ţara noastră." Şi le pusără lor pristavi la lucruri, ca să-i supere cu răul lucrurilor. Şi zidiră trei cetăţi tari lui Faraon, pre Pithó şi pre Ramesí şi pre On, carea-i Cetatea soarelui. Şi pre cît pre înşii smeriia, pre-atîta mai mulţ să făcea şi să-ntăriia foarte. Şi era în greaţă eghipteanii fiilor lui Izraíl şi făcea sîlă eghipteanii fiilor lui Izraíl, cu de-a sîla, şi muncită viaţă le făcea cu lucrurile ceale greale a lutului ş-a cărămidelor şi cu toate lucrurile ceale ce-s la cîmpi şi preste toate lucrurile cu carile îi şerbiia pre înş cu de-a sîla. Şi dzîsă împăratul eghipteanilor moaşelor ovreieşti, numele uniia – Sepfóra şi numele ciiia a doa - Ful, şi le dzîsă: „Cînd moşiţ pre evreaice şi sînt cătră născut, de va hi făt, să-l omorîţ, iară de va hi fată să o cruţaţ." Şi să temură moaşele de Dumnădzău şi nu feaceră precum le porunci împăratul Eghíptului şi cruţa iale feţii. Şi chemă împăratul Eghíptului moaşele şi le dzîsă: „Ce-i aceasta de feacet lucrul acesta şi cruţaţ de înviiaţ feţii?" Şi dzîsără moaşele lui Faraon: „Nu ca muierile eghipteancile, aşea şi muierile evriiancile, că nasc mainte pîn-a nu-ntra la dînsele moaşele." Şi năştea şi bine făcea Dumnădzău moaşelor şi să-nmulţiia nărodul şi să-ntăriia foarte.

Prochimen psalom 128, glas 8. //

III 32[r] Blagoslovimu-vă pre voi în numele Domnului.

Stih. De dease ori mă luptară din tinireaţea mea.

De Iov citenie

Un om oarecarele era în ţara Avsítidei, căruia-i numele Iov. Şi era omul acela fără prihană, direpţ adevărat, lui Dumnădzău cinstitoriu, depărtîndu-să de la tot viclean lucru. Şi i să feaceră lui feţ şeapte şi feate trei. Şi era dobitoacele lui, oi şeapte mii, cămile trei mii, părechi de boi cinci sute, asîni parte fămeiască de păstură cinci sute; şi slujbă multă foarte şi lucruri mari avea pre pămînt. Şi era omul acela de bună rudă, de-a celor de la a soarelui răsărite. Şi făcînd primblări fiii lui unii cătr-alalţ, făcea mease în toate dzile, luînd depreună cu sine şi pre ceale trei surori ale lor să mănînce şi să bea cu dînş. Şi deaca să-mplea

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dzilele petrecăniii, trimitea Iov de-i curăţîia şi, sculîndu-să dimineaţă, aducea jirtve pentru dînş pre numărul lor şi un viţel drept păcat pentru sufletele lor. Că dzîcea Iov: „Să nu cîndva fiii miei în inema lor vicleane vor hi gîndit spre Dumnădzău.” Aşea făcea Iov toate dzîlele vieţii lor. Şi fu ca dzua aceasta şi veniră îngerii lui Dumnădzău să stea în dvorbă denaintea Domnului şi dracul veni cu dînş. Şi dzîsă Domnul cătră dracul: „Dincătro veniş?” Şi răspundzînd dracul Domnului,
III 32[v] dzîsă: „Cutrierînd pămîntul şi călcînd supt- / ceriul am venit.” Şi dzîsă Domnul: „Luaş aminte în gîndul tău supra slugii meale Iov, că nu iaste protivnic lui de cîţ îs pre pămînt, om fără prihană, direpţ adevărat, lui Dumnădzău cinstitoriu, depărtîndu-să de tot vicleanul lucru?” Şi răspundzînd dracul şi dzîsă înaintea Domnului: „Au doară în dar cinsteaşte Iov pre Dumnădzău? De au nu tu îngrădiş ceale dinlontru şi ceale din afara casii lui şi ceale din afara tuturora ce sînt a lui, din giur împregiur, lucrurile mînulor lui le blagosloviş şi dobitoacele i le multe fecéş pre pămînt? Ce iani slobodz mîna ta şi atinge toate cîte are, au doară nu în faţă te-a blagoslovi!” Şi dzîsă Domnul cătră dracul: „Iată, toate cîte sînt a lui la mîna ta le dau; iară de dînsul să nu te atingi.” Şi ieşi dracul de la faţa Domnului.

Şi Prejdesveştennaa cu Evanghelie **Въврáма ѿно сеⷣмѝ Исⷭсови**[184], *şi marţ şi miercuri. Şi mîncăm fără hertură pănă la Gioi Mari.*

Marţea cea mare, la 6 ceas.

Tropariul Prorociei, glas 1.

Cărora fără număr sînt greşiţ, de biv iartă, Mîntuitoriule, şi ne spodobeaşte fără de osîndă să ne-nchinăm la svînta ta înviere prin rugările a preacurata ta Maică, sîngur multmilostivule.

Prochimen psalom 129, glas 4. //

III 33[r] Că la Domnul îi mila şi multă-i la dînsul izbăvire.

Stih. Dintr-adîncuri strigaiu ţie, Doamne.

De prorociia lui Iezíchiil citenie

Cînd îmbla vitele, îmbla şi roatele, şi cînd sta iale, sta, şi cînd să rădica iale de la pămînt, să rădica cu dînsele şi roatele, că duh de viaţă era-n roate. Şi-nchipuitură era asupra vitelor ca un ceriu, ca o vedeare de cristal straşnic întins preste aripile lor deasupra; şi dedisuptul ceriului aripile lor întinse tropotindu-să alta de altă, a tot înse doaă împreunate, acoperindu-ş trupurile sale. Şi audziiam glasul aripilor lor ca glasul de apă multă, ca glasul lui Dumnădzău - sad daí destul cînd mergea iale, glasul tropotului ca glasul de oaste; şi cînd sta iale,

[184] În limba slavonă în text: „În vremea aceea, şezînd ai lui Iisus”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

odihniia aripile lor, că ádecă glas ieşiia de deasupra ceriului celui deasupra capetelor lor, şi cînd sta iale să slobodziia aripile lor. Şi din sus de ceriul celui supra capului lor, ca vedearea pietrii zamfirului, şi-nchipuire de scaun deasupra lui; şi pre închipuitura scaunului – închipuire ca chipul de om din sus. Şi vădzuiu ca vedeare de chihribariu, ca vedearea de foc dinlontrul lui împregiur şi de la vedearea mijlocului în sus; şi de la vedearea mijlocului în gios vădzui vedeare de foc şi strălucoarea lui împregiur ca vedearea de curcubău cînd iaste în nuăr la dzua de ploaie, aşea-i iaste vedearea strălucorii dimpregiur. Aceasta-i vedearea închipuirei slăvii Domnului. /

III 33[v] *Prochimen psalom 130, glas 4.*
Nedejduiască Izraíl pre Domnul, de de-acmu şi pănă în veaci.
Stih. Doamne, nu s-au înălţat inema mea.

Sara la vecernie, văhod cu evanghelie. Şi după Sveatetihii prochimen psalom 131, glas 6.
Scoală-te, Doamne, la odihneala ta, tu şi chivótul svinţeniei tale.
Stih. Pomeneaşte, Doamne, pre Davíd şi toată blîndeaţa lui.

A Ishodului citenie

Să pogorî fiica lui Faraon să să scalde în părău şi slujnicile ei îmbla pre lîngă părău. Şi vădzînd un săcriiaş la stuh, trimisă pre slujnica de-l scoasă. Şi deschidzîndu-l, veade cucon plîngînd în coşciug de papură. Şi-l cruţă fiica lui Faraon şi dzîsă: „De cuconii evreilor iaste acesta.” Şi dzîsă sora lui featei lui Faraon: „Vrea-vei să-ţ chem o femeaie aplecătoare din evrei şi-ţ va apleca cuconul?” Şi dzîsă ei fata lui Faraon: „Pasă[185].” Şi îmblắ tinireaoa de chemă pre maica cuconului, şi dzîsă cătră dînsa fata lui Faraon: „Să-mi păzăşti cuconul acesta şi să mi-l apleci, iară eu îţ voi da sîmbriia.” Deci luă femeaia pre cucon şi-l aplecă. Şi deacă să îmbărbătă cuconul, îl dusă la hiica lui Faraon şi-i fu ei în loc de ficior. Şi pusă numele lui Moiséi, dzîcînd: „Dintr-apă l-am scosu-l.” //

III 34[r] *Prochimen psalom 132, glas 4.*
Iată cîtu-i de bun şi cîtu-i de frumos, ca ceaea ce-i a petreace fraţii dempreună.
Stih. Ca mirul pre cap ce să pugoară pre barbă.

De-a lui Iov citenie

Fost-au ca dzua aceasta, şi fiii[186] lui Iov şi hiicele lui mînca şi bea în casa fratelui lor celui mai mare; şi ádecă un vestitori veni la Iov şi

[185] În text, scris ***пáсе***, greşeală de tipar.
[186] În text, scris ***ѳíйндь***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dzîsă lui: „Părechile boilor era şi prăsturile asinilor păştea aproape de dînse; şi venind prădătorii, le prădară şi pe ficiorii îi ucisără în rostul sabiii[187]. Şi scăpaiu eu sîngur şi veniiu să-ț dau veaste.” Încă acesta grăind, alt vestitori sosî la Iov, dzîcînd lui: „Foc căzdu din ceriu pre pămînt şi arsă oile, şi pre păstorii îi arsă aşijderea. Şi scăpaiu eu sîngur şi veniiu să-ț spuiu.” Încă acesta grăind, alt vestitori veni la Iov şi dzîsă lui: „De haldei călărime ne-au lovit de trei părț ş-au încungiurat cămilele şi le-au prădat şi duvalmii au ucis în sabii. Şi scăpaiu eu sîngur şi veniiu să-ț spuiu.” Încă acesta grăind, alt vestitori veni la Iov dzîcînd: „Fiii tăi şi fiele tale mîncînd şi bînd la hiiul tău, fratele lor cel mai mare, de năprasnă vînt mare veni de la pustie şi lovi în patru cornurile casii; şi s-au răsturnat casa pre cuconii tăi de muriră. Şi scăpaiu eu sîngur ş-am venit să-ț dau veaste.” Aşea deaca audzî Iov,
III 34[v] să sculă şi / rupsă hainele sale şi tunsă chica capului său şi turnă țărînă pre capul său; şi căzdu la pămînt de să închină Domnului şi dzîsă: „Însumi gol am ieşit din pîntecele maică-mea, gol mă voiu şi duce acoló. Domnul au dat, Domnul au luat; precum Domnului i-au părut, aşea s-au şi făcut. Fie numele Domnului blagoslovit în veaci!” Într-aceastea în toate ce să tîmplară lui n-au greşit Iov înaintea Domnului, nice în budzele sale, şi nu deade nebunie la Dumnădzău.
Da-se-a **Йсправиⷭ**[188] *şi Evangheliia cu Prejdesveştena*.

Miercurea cea mare la 6 ceas

Tropari, glas 2.

Astădz, acel viclean s-au strîns săbor şi asupra Svinţiii[189] tale deşearte să învăță. Astădz din voroavă laţul Iúda şi-l aravoneaşte, iară Caiiáfa fără de voie mărturiseaşte că unul pentru toț priimeşti patima[190] de voie. Îzbăvitoriul nostru, Hristoase[191] Dumnădzău, slava ție.

Prochimen psalom 133, glas 4.

Blagoslovască-te Domnul din Sión şi să vedz bunurile Ierusalímului.

Stih. Iată, acmu blagosloviț pre Domnul, toț[192] şerbii Domnului.

De prorociia lui Iezechiíl citenie

Dzîsă Domnul cătră mine: „Ficior de om, trimiţu-te eu cătră casa lui
III 35[r] Izraíl ceaea ce mă amăreaşte, carii // mă amărîră înşiş; şi părinţii lor

[187] În text, scris ***сáвїи***.
[188] În limba slavonă în text: „Îndreaptă”.
[189] În text, scris ***свѧщїи***.
[190] În text, scris ***пáтина***, greşeală de tipar.
[191] În exemplarul de la Iaşi, scris ***хрúсте***.
[192] În text, scris ***шóц҃***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

să lepădară împrotiva mea până în dzua de astădz. Şi oameni aspri cu obrazele şi vîrtoş de inemă să feaceră; eu te trimiţ cătră dînş, şi să le dzîci lor: «Aceastea grăiaşte Domnul!» Doară ei vor audzî şi doară s-or teame, că iaste casa amărîtoare, şi să cunoască că proroc eşti tu în mijlocul lor. Şi tu, ficior de om, să nu te temi de dînş, nice să te spari de obrazul lor, că să vor întărîta şi să vor pune asupra ta înpregiur şi-n mijloc de scorpii tu petreci; şi de cuvintele lor să nu te temi şi de obrazul lor să nu te spari, drep ce că iaste casă amărîtoare, şi tu, ficior de om, vei grăi cuvintele meale cătră dînş. Şi tu, fiiule de om, ascultă-mă care-ţ grăiesc cătră tine şi nu hii amărîtori ca şi casa cea amărîtoare! Cască gura ta şi mănîncă cealea ce eu voiu da ţie!" Şi ádecă mînă întinsă spre mine,şi-ntr-însă vălătuc de hîrtie; şi o dezvălătuci denaintea mea şi-ntr-însă scrisă era de din faţă şi din dos şi scriia într-însă boacet şi goid şi vai. Şi dzîsă cătră mine: „Fiiule de om, mănîncă vălătucul acesta şi pasă şi grăiaşte fiilor lui Izraíl!" Şi deşcheié gura mea şi mă hrăni cu vălătucul acela şi dzîsă cătră mine: „Hiiule de om, gura ta va mînca şi pîntecele tău s-a sătura de vălătucul acesta ce-i în tine." Şi-l mîncaiu şi să feace în gura mea ca marea de dulce. /

III 35[v] *Prochimen psalom 134, glas 4.*

Ceia ce vă teameţ de Domnul, blagosloviţ pre Domnul.

Stih. Lăudaţ numele Domnului, lăudaţ, şerbii Domnului.

Miercuri la vecernie.

Văhod cu Evanghelie Sveatetihii.

Prochimen psalom 135, glas 4.

Mărturisiţi-vă Dumnădzăului ceriului, că-i în veaci mila lui.

Stih. Mărturisiţi-vă Dumnădzăului Dumnădzăilor, că-i în veaci mila lui.

De-a Ieşitului citenie

În dzilele multele acealea, mare deaca să feace Moisí, ieşí la fraţîi săi, la fiii lui Izraíl, şi socotind durearea lor, vădzu pre un om eghiptean bătînd pre un evreu de ai săi fraţ, fiii lui Izraíl. Şi oglindindu-să dincoace şi dincoleá, nu vedea pre nime şi, ucigînd pre eghipteanul, îl ascunsă în năsîp. Şi ieşind a doa dzî, vădzu pre doi bărbaţ evrei bătîndu-să şi dzîsă celuia ce asupriia: „Pentru ce tu baţ pre de-aproapele?" Iară el dzîsă: „Cine te-au pusu-te boiarin şi giudecători preste noi? Au doară să mă ucidz ţi-i voia, în ce chip uciseş ieri pre eghipteanul?" Şi să temu Moisí şi dzîsă: „De s-au aşea vederat făcut cuvîntul acesta!" Şi audzî Faraon cuvîntul acesta şi cerca să ucigă pre Moisí. Şi să dusă Moisí de la faţa lui Faraon şi lăcui în pămîntul lui

III 36[r] Madiiám; şi deaca veni la pămîntul // lui Madiiám, şedzú la puţu. Iară popa lui Madiiám avea şeapte feate de păştea oile tatălui lor. Şi venind,

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

scotea pănă împlea adăpătorile ca să-ş adape oile tatălui lor; iară venind păstorii, le-mpinsără. Şi sculîndu-să Moisí, le izbăvi şi le scoasă apă şi adăpă oile lor. Şi deaca mearsără la Raguíl, tatăl lor, el le dzîsă: „Ce-i aceasta de-aţ sîrguit de-aţ venit astădz?" Iară iale dzîsără: „Un om eghiptean ne-au izbăvit de păstori şi ne-au scos apă ş-au adăpat oile noastre." Iară el dzîsă featelor sale: „Dară unde iaste şi direp ce aşea lăsat pre omul? Chemaţî-l, dară, pre îns, ca să mănînce pîine!" Şi să aşădză Moisí la omul şi-i deade pre Simfóra, pre hiică-sa, lui Moisí să-i hie femeaie. Şi luînd în pîntece femeaia, născu făt şi numi numele lui Moiséi Ghirsán, dzîcînd: „Că nemearnic sînt în ţară streină." Iară numele lui al doile numi Eliezér, „Că Dumnădzăul părintelui mieu, agiutoriul mieu, şi m-au izbăvitu-mă din mîna lui Faraon."

Prochimen psalom 136, glas 4.

Doamne, mila ta-i în veaci, lucrurile mînulor tale nu le treace.

Stih. Mărturisi-mă-voi ţie, Doamne, cu toată inema mea, şi denaintea îngerilor voiu cînta ţie.

De Iov citenie

Fost-au ca dzua aceaea şi veniră îngerii lui Dumnădzău să dvorească
III 36[v] înaintea Domnului şi dracul – în mijlo- / cul lor. Şi dzîsă Domnul cătră drac: „Dincătro tu vii?" Şi dzîsă dracul înaintea Domnului: „Cutrierat-am suptceriul şi-mpregiur am călcat pămîntul ş-am venit." Şi dzîsă Domnul cătră drac: „Ia aminte cu gîndul tău de sluga mea Iov, că nu iaste ca dînsul de cîţ-îs pre pămînt om potrivnic lui, fără prihană, direpţ adevărat, lui Dumnădzău închinători, depărtîndu-să de la tot răul. Şi-ncă să depărteadză de mînie, iară tu dzîsăş avearea lui de s-au stricat în zădar." Şi apucînd dracul, dzîsă cătră Domnul: „Coajă pentru coajă! Şi toate cîte are omul va da pentru sufletul său. Iară de nu, ian trimite mîna ta şi atinge de oasele lui şi de cărnile lui, oare nu te va din faţă blagoslovi?" Şi dzîsă Domnul dracului: „Iată că ţî-l dau pre dînsul, numai sufletul lui să-l fereşti." Şi ieşi dracul de la faţa Domnului; şi lovi pre Iov cu zgaibă ustunoaie de la picioare pănă la cap. Şi luă Iov scoică ca să-ş radză punoaiele sale; şi el şedea în gunoi denafară de cetate. Şi vreame multă deaca trecu, dzîsă lui Iov femeaia lui: „Pănă cînd vei aştepta dzîcînd: «Iacă, voi îngădui vreame încă puţintea aşteptîndu-mi nedeajdea spăseniii[193] meale»? Iată că ţ-au peritu-ţ pomana de pre pămînt, hiii tăi şi hiile tale, a pîntecelui mieu munci şi durori, carele în deşert am trudit cu osteneale; iară tu sîngur în punoaie de viermi şedz de mîi noaptea afară la senin, iară eu – rătăcită izbealeşte şi lucrătoare din loc în loc cutrierînd şi casă din
III 37[r] casă,aşteptînd pre // soarele cînd va apune ca să mă hodinesc de trudă

[193] În text, scris ***спъсенїй***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şi de osteneale şi de ceale ce m-au cuprins munci carile acmu mă ţîn. Ce dzî ceva cuvînt cătră Domnul şi mori!" Iară el, căutînd asupra ei, dzîsă: „Derep ce ca una din ceale fără de minte muieri grăiş aşea? Că de-am ceale bune priimit din mîna Domnului, dară ceale reale să nu suferim?" Într-aceastea în toate ce să tîmplară lui nu greşi Iov nice în budzele sale şi nu deade nebunie lui Dumnădzău.

De-acii da-se-a **испрaви́ть** *şi Evangheliia şi Prejdesveştena.*

La svînta Gioi Mari, la părvîi ceas

Tropari, glas 3.

Cela ce fuseş bătut cu palma preste obraz pentru rodul omenesc şi nu te-ai mîniiat, izbăveaşte din stricat viiaţa noastră, Doamne, şi ne mîntuiaşte.

Prochimen, glas 1.

Cunoască limbile că numele ţi-i Domnul.

Stih. Dumnădzău, cine să va asămăna ţie?

De prorociia Ieremiéi citenie

Doamne, arată-mi şi să cunosc; atuncea vădzuiu năsliturile lor. Iară eu, ca un miel fără de rău dus la giungheare, n-am cunoscut că asupra mea gîndiră gînd viclean dzîcînd: „Ie-mblaţ să băgăm lemn în pînea
III 37^{v} lui / şi să-l sfărîmăm din pămîntul viilor şi numele lui să nu să camai pomenească!" Domnul puterilor giudecă direpţ, iscodind inemile şi rărunchii[194]; vedeare-aş acea de la tine răscumpărare într-înşii, că spre tine descoperiiu dereptarea mea. Drept aceasta, aceastea grăiaşte Domnul supra bărbaţilor Anaftóth, ceia ce cearcă sufletul mieu, ceia ce dzîc: „Nu vei proroci pre numele Domnului; iară de nu, muri-veri în mînule noastre!" Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul puterilor: „Iată, eu voi cerceta preste dînş; tinireii lor în sabie vor muri şi fiii lor şi fiicele lor să vor sfîrşi în foame; şi rămăşiţă nu le va hi lor, că voi aduce reale supra lăcuitorilor Anaftóth în anul cercetării lor!" Direpţ eşti, Doamne, şi voi răspunde, însă giudeaţe voi grăi cătră tine: Ce iaste că calea necuraţîlor sporeaşte? Sporiră-să toţ carii calcă giurămînturile. Plîntatu-i-ai şi rădăcinară-să, feaceră cuconi şi feaceră roadă. Aproape eşti tu, Doamne, de gura lor şi departe de crierii lor. Şi tu, Doamne, cunoşti-mă, ştii-mă ş-ai ispitit inema mea naintea ta. Strînge-i de-i grămădeaşte ca oile la giunghiat şi-i curăţeaşte pre înş în dzua giungherii lor, pănă cînd să plîngă pămîntul şi iarba toată a cîmpului să seace de răutăţîle lăcuitorilor pre pămînt. Periră dobitoacele şi pasările, că dzîsără: „Nu va vedea Dumnădzău căile noastre!" Ţie
III 38^{r} picioarele ţ-aleargă şi deznoda-te-vor. // Strînge toate jigăniile cîmpului

[194] În text, scris ѻ҃рърѣ҃ники҃.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şi să vie să o mănînce pre însă. Păstorii mulţ stricară viia mea, scîrnăviră partea mea, deaderă partea mea cea dorită în pustie necălcată, pusără-o în perire de pierdzare. Că aceastea dzîce Domnul: „Pentru toţ vecinii cei vicleani ce să ating de ocina mea care-am împărţît poporului mieu, lui Izraíl, iaca, eu voi zmîci pre înş de la pămîntul lor şi casa Iúdei voi scoate din mijlocul lor. Şi va fi, deaca îm voi scoate pre înşii, voi întoarce şi voi milui pre înş şi voi sălăşlui pre înşii cineş la moşiia sa şi cineş la pămîntul său."

Prochimen, glas 8.

Făgăduiţ şi daţ Domnului Dumnădzăului nostru.

Stih. Ştiut iaste în Iudéa Dumnădzău, în Izraíl mare numele lui.

[195]*Să să ştie că Litiia de acmu să opreaşte pănă la Dumineca Thominii.*

La Gioi Mare, după Văhod cu Evangheliia şi Sveatetihii, cîntat:

Prochimen, glas1.

Scoate-mă, Doamne, de omul viclean.

Stih. Carii gîndiră strîmbătate.

De la Ishod citenie

Dzîsă Domnul cătră Moisí: „Pugori de mărturiseaşte poporului acestuia şi să-i curăţăşti astădz şi mîne şi să-ş lea cămeşile lor şi să fie gata dzua a treia, că în dzua a treia să va pugorî Domnul pre muntele /

III 38[v] lui Siná, denaintea a tot nărodul. Şi să osăbeşti nărodul împregiur, dzîcîndu-le: «Luaţ aminte pre sine să nu vă suiţ în munte, nice să vă atingeţ la ceva de dînsul, că tot fiecine ce s-a atinge de munte cu moarte să va sfîrşi. Să nu să atingă de dînsul mînă, că cu pietri împroşcat s-a ucide sau cu săgeţ să va săgeta; ori de-a hi om, ori dobitoc, nu va fi viu. Iară deacă să vor treace glasurile şi trîmbitele şi nuărul s-a treace de la munte, ei să vor sui pre munte.»" Şi să pugorî Moiséi la nărod de la munte şi i-au svinţitu-i şi-ş lăură veşmintele; şi dzîsă nărodului: „Fiţ gata, trei dzîle să nu întraţ la femeaie!" Iară cînd fu a treia dzî, făcîndu-să demineaţă, să feaceră glasuri şi fulgere şi nuăr neguros pre muntele lui Siná, glas de trîmbită răsuna tare. Şi să înfricoşară tot nărodul ce era în tabără. Şi scoasă Moiséi nărodul în tîmpinare lui Dumnădzău din tabără şi-i stătură supt muntele lui Siná. Iară muntele Sináiul să fumăga cu totul, drep ce să pugorî Dumnădzău pre dînsul cu foc. Şi să suia fumul ca văpaia de cuptoriu şi să spărié tot nărodul foarte. Şi să feaceră glasurile trîmbitei întrecînd camai tare foarte. Moisí grăiia, iară Dumnădzău răspundea lui cu glas.

Prochimen, glas 7.

Scoate-mă din vrăjmaşii miei, Dumnădzău.

[195] În text, această indicaţie liturgică este marcată printr-o cruce.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 39r *Stih*. // Izbăveaşte-mă de carii lucreadză fărăleage.

De Iov citenie. *Glava 31*.[196]

Dzîsă Domnul lui Iov prin vivor şi prin negură: „Cine-i acesta ce ascunde de mine sfat, ţîind graiuri în inemă, de mine-i pare că va ascunde? Încinge-ţ ca un bărbat mijlocul tău, întreba-te-voi şi tu să-m răspundz: Unde erai cînd am urdzît pămîntul? Spune-mi, de ştii priceapere. Cine au pus măsurile lui, de ştii, sau cine-i acela ce-au întins şvara preste dîns sau pre ce sînt stîlpii lui înfîpţ? Cine-i, dară, acela ce-au pus piatră de ugolniţă preste dîns? Cînd să feaceră stealele, lăudară-mă cu glas toţ îngerii miei şi mă cîntară. Ş-am îngrădit marea cu porţ cînd năvăliia pornită şi din pîntecele maică-sa ieşiia de purcedea; pus-am, dară, ei nuăr îmbrăcămînt şi cu negură ca-n scutec o am înfăşat. Pusu-i-am ei şi hotară, puind pregiur dînsă zăvoară şi porţ, şi i-am dzîs: «Pănă aciia să mergi şi să nu te urci să treci, ce întru tine-ţ să ţî să sfărîme valurile.» Au doară pre tine am orînduit lumina demineţii, iară luceafărul ştie al său rînd, a te apuca de aripile pământului, a scutura necuraţîi de pre dînsul. Dară tu luaş den pămînt lut de plăzmuiş vieţuitoriu şi grăitoriu pre însul pusăş pre pămînt? Luat-ai, dară, de la necuraţîi lumina, braţul, dară, trufaşilor zdrobitu-l-ai?

III 39v Mărs-ai pre pămîntul mării, dară în urmele pră- / păştii primblatu-te-ai? Dară deşchidu-ţî-să de frică porţîle morţîi şi portarii iadului, vădzîndu-te, spăriiatu-s-au? Socoteaşte cu mintea latul supceriului şi-m spune carea cîtă iaste? Şi-n care pămînt lăcuiaşte lumina ş-a-ntuneareculuiu carele-i locul? Au duce-mă-vei în hotarăle lor? Au doară şi ştii cărările lor? Ştiut-ai, dară, atunci, că vei să te naşti, dară numărul anilor tăi cîtu-i de mult?”

Glava 42, 1.

Şi răspundzînd Iov Domnului, dzîsă: „Ştiu că toate le poţ şi nemică nu-i să nu ţî să poată. Dară cine-i să ascundză de tine sfat? Cela ce să cruţă de cuvinte, şi de tine îi pare că va ascunde. Dară cine mi-a spune acealea ce nu vădzusăm mari şi minunate, carile nu ştiusăm? Ascultă-mă, dară, Doamne, ca şi eu să grăiesc, că întreba-te-voi, dară tu mă învaţă. Că cu audzul urechii audzîiamu-te dintăi, iară acmu ochiul mieu vădzutu-te-au.”

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 50*.

Domnul îm dă limbă de dojeane, ca să cunosc cînd să cade a dzîce cuvînt. Pusă-mă demineaţă, demineaţă, adaosu-mi-au ureache de audzît şi dojana Domnului îm deşchide urechile; iară eu nu preaget, nice pricesc. Spatele meale datu-le-am în bătăi de rane, iară fălcile meale – în izbituri de palme; iară faţa mea n-am întors de ruşinea

[196] În Biblia sinodală actuală: 38,1.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şchiopiturilor. Şi Domnul agiutoriu mie fu. Drept aceasta, nu m-am
III 40r dat în laturi, ce am // pus obrazul mieu ca o vîrtoasă piatră ş-am cunoscut că nu m-oi ruşina, că să apropie cela ce mă feace direpţ. Cine-i acela ce-a să mă giudece? Stea cu mine depreună. Şi cela ce-a să mă giudece apropiiadze-să la mine. Iaca Domnul, Domnul agiuta-m-va; şi cine-i să-m facă rău? Iaca, toţ voi ca o haină vechi-vă-veţ şi ca moliia va mînca pre voi. Cine-i în voi de să teame de Domnul asculte glasul cuconului lui! Aceia carii să duc la-ntunearec şi nu iaste la dînş lumină, nedejduiţî-vă pre numele Domnului şi vă rădzîmaţ pre Dumnădzău! Iată că toţ voi foc ardeţ şi întăriţ văpaie; păsaţî-vă cu lumina focului vostru şi cu văpaia carea aţ aprins. Pentru mine să feaceră aceastea voaă; în voie rea adormi-veţ!”

Diaconstele şi Aghios şi Prochimenul Apostolului, glas 7.

Boiarii să strînsără depreună.

A ce să zborîră limbile şi năroadele?

Apostol la Corintheani, glava 1.

Fraţîlor, eu am luat de la Domnul aceaea ce-am şi dat voaă. Că Domnul Iisus.

La ceasurile a Svînta Vinerea Mare le-au tocmit Svîntul Chiríl de Alexándriia.

La 1 ceas. Psalom 5 **Гл҃и моѧ** *şi 2* **Въскы́шетáшесѧ ꙗ҆зы́ци** *şi 21* **Бе҃ бе҃ мой въ́имими**.[197]

Şi după Aliluiia, tropariul, glas 1. /

III 40v Răstignindu-te pre cruce, Hristoase, s-au surupat năsîlniciia; s-au călcat putearea vrăjmaşului, că nice înger, nice om, ce însuţ, Doamne, mîntuitu-ne-ai, slava ţie.

Şi după **чтотѧ наречемь**[198] *cîntăm ceaste stihire, poftorindu-le cu stihuri, glas 6*:

Astădz, a beseariciì catapetazmă în probrăzală s-au despicat celor călcători de leage şi ale sale radze soarele ascunde, pre stăpînul vădzînd răstignit.

Verş şi stih:

Въскы́ѧ шетáшасѧ ꙗ҆зы́ци и҆ лю́дїе поѳчи́шесѧ пъщéтнимь.[199]

Ca oaia spre giungheare te trăseş, Hristoase împărate, şi ca un miel nezlobiv te bătuş cu piroane pre cruce de călcătorii legii bărbaţ pentru păcatele noastre, om iubitoriule.

---

[197] În limba slavonă în text: „Graiurile mele”, „Pentru ce se întărîtară neamurile” , „Doamne, Dumnezeul meu, ia aminte la mine”.

[198] În limba slavonă în text: „Cum te vom numi”.

[199] În limba slavonă în text: „Pentru ce s-au întărîtat neamurile şi popoarele au cugetat cele deşarte?”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Verş cu stih: **Прє^стáше цр҃їє зéмстїй и҃кнáзи съврáшасѧ**.[200]
Slava, glas 8.
Celora ce te prinsără, bezaconnici răbdînd, aşea le strigai, Doamne: „Săvai c-aţ lovit pre păstoriul ş-aţ împrăştiiat 12 oi, ucenicii miei, puteam mai mulţ de 12 leghioane a aduce de îngeri; dară îndelung răbd, ca să să plinească cealea ce-am spus voaă prin prorocii miei, ceale neştiute şi ascunse. Doamne, slava ţie.[201]
Инн҃ѣ[202] *iară aceasta. Şi prochimenul prorociei, glas 4.*
Inema lui adunat-au şie fărăleage.
Stih. Ferice de care ia aminte spre mişel şi measer.//

III 41[r] **Din prorociia Zahariei citenie**. *Glava 11***.**
Aceastea dzîce Domnul: „Lua-voi varga mea cea bună şi oi lepăda-o, ca să stric legătura mea carea am legat cătră toate năroadele pămîntului. Şi să va strica în dzua aceaea şi vor cunoaşte hananeii pre oile ceale străjuite mie, derep ce cuvîntul Domnului iaste. Şi voi dzîce eu cătră dînşii: «De iaste bine naintea voastră, daţ stăţînd plata mea sau vă apărаţ!» Şi postăţîră plata mea treidzăci de arginţ. Şi dzîsă Domnul cătră mine: «Bagă-i în topitoare şi caută, oare iscusît iaste în ce chip fuiu iscusit pentru dînşii.» Şi luaiu cei 30 de arginţ ş-am socotit şi i-am băgatu-i în casa Domnului în topitoare, precum mi-au poruncitu-mi Domnul.
Apostolul cătră Galateani, *6, 14*.
Fraţîlor, mie să nu-m fie a mă lăudarea, numai cu crucea Domnului Iisus, prin care mie lumea s-au răstignit, şi eu lumii.
И прóчаѧ.[203]
Şi Evanghelie din Matthei, **оу҃тр҃ же би́вш҃**, *27, 1 conеţul* **Има́пи с҃н҃ Зеведе́цв҃**[204] *26.*
Şi **сто́пимоѧ** *şi* **три с҃т҃ое**.[205] *Şi condacul, glas 8*: Acel pentru noi pre cruce răstignit veniţ toţ să lăudăm; că pre însul deacă-l vădzu Máriia pre lemnu, şi grăiia: „Săvai că şi cruce suferi, tu-m eşti fiiul şi Dumnădzăul mieu.”

[200] În limba slavonă în text: „Înainte au stat împăraţii pămîntului şi căpeteniile s-au adunat”.
[201] În exemplarul de la Muzeul Literaturii Române, Iaşi, colţul acestei pagini este rupt.
[202] În limba slavonă în text: „Şi acum”.
[203] În limba slavonă în text: „Şi celelalte”.
[204] În limba slavonă în text: „Făcîndu-se dimineaţă”, „şi mama fiilor lui Zevedeu”.
[205] În limba slavonă în text: „Paşii mei”, „Sfinte Dumnezeule (Trisaghion)”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 41[v] *Şi* **гл҃** **пѳми́ѳй** *40. Şi* **иже навъсѧ́кѡ врѧ́мѧ**. *Slava. /* **Ини҃ѣ**... **Чⷱнѣ ѷ̀ишѧ̀ хер8ви́мь**. *Popa:* **Бж҃е 8щедри́нїй**; **Хⷵ҇ сп҃е ѷ̈стинїй**.[206]

La 3 ceas sînt psalmii 33: **Сѫ́ди Гд҃и ѡ҃бидѣ́щихѧ** *şi psalmul 108:* **Бж҃е хвалѧ́моѧ непремѫ́лчѝ** *şi psalm 50:* **Поми́л8има Бж҃е**.[207] *Slava...* **Ини҃ѣ**... *Alliluia. Tropar glas 6:*

Doamne, osîndiră-te jidovii de moarte, viaţa a tuturora. Ceia ce Marea Roşie cu toiagul trecură pre cruce te răstigniră şi ceia carii din piatră miiare supsără, fiiare îţ adusără. Ce de voie le răbdaş, că pre noi să ne slobodzeşti de şerbiia vrăjmaşului; Hristoase Dumnădzău, slava ţie.

Slava... **Ини҃ѣ**...

Бц҃е пїѝ ѥ̀сѝ ло́за ѷ̈стнниа,[208] *şi cîntăm trei tropare poftorindu-le, glas 8, din ceale 12 de la strastii*.

Pentru frica jidovilor, priiatinul tău şi de-aproapele Petră[209] să lepădă de tine, Doamne; şi bocindu-să, aşea striga: „Lacrămile meale nu le tăcea, că dzîseasem că voi pădzî credinţă, milostivule, şi n-am ferit.” Şi a noastră pocăinţă aşea priimeaşte-o şi ne miluiaşte.

Verş şi stih: **Гл҃и моѧ вънѳшѝ гл҃и**.[210]

Glas 8:

Mainte de cinstită crucea ta jolnirii batgiocurindu-te, Doamne, cugetăreaţele oşti să-nspăima. Că te încununaş în cunună de ocară, cela ce pămîntul ai zugrăvit cu florile şi şubă de batgiocurit[211] îmbrăcat, //

III 42[r] cela ce cu nuării îmbraci vîrtoşitura ceriului. Că-ntr-aceasta socoteală s-au cunoscutu-ţ milostivirea, Hristoase, mila cea mare, slava ţie.

Stih: **Вомѧ́нмѝ гласъ млт҃ви мѡ́ѥ**[212] *şi iarăş aceaea. Şi slava, glas 5*:

Tras la cruce, aşea strigai, Doamne: „Pentru care lucru vreţ să mă răstigniţ voi, jidovilor? Căce slăbănogii voştri am strînsu, căce morţîi ca din somn i-am sculat, curătoare de sînge am tămăduit, hananeica am miluit. Pentru care lucru vreţ să mă ucideţ, jidovilor? Dară veţ vedea în cela care acmu cu sulița împungeţ Hristos, voi, călcătorii de leage.

Ини҃ѣ... *iarăş acelaş*. *Prochimen, glas 4*.

---

[206] În limba slavonă în text: „Doamne, miluieşte”, „Cel ce în toată vremea”, „Şi acum”, „Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii”, „Dumnezeule, milostiveşte-te; Hristoase, lumina cea adevărată”.

[207] În limba slavonă în text: „Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strîmbătate”, „Doamne, lauda mea nu o tăcea”, „Miluieşte-mă, Dumnezeule”.

[208] În limba slavonă în text: „Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată”.

[209] În text, scris ***Пе́тѫрь***.

[210] În limba slavonă în text: „Graiurile mele ascultă-le, Doamne”.

[211] În text, scris ***батꙋгори́т***, greşeală de tipar.

[212] În limba slavonă în text: „Ia aminte la glasul rugii mele”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Ѩкѡ а҃з на ра́нї гѡто́вь.[213]

Stih: **Гн҃ не ѩ҃ростїѭ твоего҃ ѡ҃бличѝ ме́не.**[214]

De prorociia Isaíei citenie

Domnul îm dă limbă de dojană, a cunoaşte cînd să cade a dzîce cuvînt. Pusu-m-au demineaţă, demineaţă, pusu-mi-au ureache de audzît şi dojana Domnului îm deşchide urechile; dară eu nu preaget, nice pricesc.

Scrisă-i înapoi, list 39.

De-acii **Apostolul cătră Rimleani**: **Бра́тїе, е҃ще хс҃ сѫ́щимь на́мь немо́щнимь.**[215]

Evanghelie de la Marco: „În vreamea aceaea îndată demineaţă”; conetul: „în Ierusalím.” /

III 42[v] Stih: **Гь҃ бъ҃ бл҃вень блогослвве́нь гь҃ дн҃ь дн҃е.**[216]

Тристо́е şi condacul: „Acel pentru noi pre cruce” şi **гн҃ помѝлѹй** 40. **Йже навъсѫ́кое**[217] **вр҃ѫмѧ**[218]... şi molitva.

La ceas 6.

Psalom 53: **Бг҃е въ и҆мѧ твое спсѝмѧ.**[219]

Psalom 139: **Изми́мѧ гн҃ѡ҃ ѿ чл҃ка лъка́ва.**[220]

Psalom: **Жи́вїй въпо́мощи ви́шнегѡ.**[221]

Tropariul, glas 2:

Mîntuinţă fecéş pre mijlocul de pămînt, Hristoase Dumnădzău; pre cruce preacuratele tale mîni le-ntinséş, adunînd pre toate limbile ce-ţ strigă: „Doamne, slava ţie.”

Slava... **Инн҃ѣ**... **Йко неима́ми дръзнове́нїе**...[222] *Şi cîntăm tropare, glas 8*:

Aceastea dzîce Domnul cătră jidovi: „Oamenii miei, ce v-am făcut sau ce ţ-am supărat? Orbii tăi am luminat, pricăjiţii ţ-am curăţît, om dzăcînd pre pat vă l-am sculat. Poporul mieu, ce ţ-am făcutu-ţ şi cu ce îm plătiş? Pentru mannă, fiiare; pentru apă, oţăt; în loc ce-ar fi să mă iubiţ, pre cruce m-aţ răstignit. Nu voi mai suferi de-acmu; chema-m-voi limbile şi iale slăvi-mă-vor cu Părintele şi Duhul, şi eu

[213] În limba slavonă în text: „Că eu spre bătăi gata sînt”.
[214] În limba slavonă în text: „Doamne, nu cu mînia ta să mă mustri pe mine”.
[215] În limba slavonă în text: „Fraţilor, încă Hristos, fiind noi neputincioşi”.
[216] În limba slavonă în text: „Domnul Dumnezeu este binecuvîntat, binecuvîntat este Domnul din zi în zi”.
[217] În text, scris ***навъсѫ́кѡ***, probabil greşeală de tipar.
[218] În limba slavonă în text: „Cel ce în toată vremea”.
[219] În limba slavonă în text: „Dumnezeule, în numele tău mîntuieşte-mă”.
[220] În limba slavonă în text: „Scoate-mă, Doamne, de la omul viclean”.
[221] În limba slavonă în text: „Cel ce locuieşte în ajutorul Celui de Sus”.
[222] În limba slavonă în text: „Şi acum... Că nu avem îndrăznire”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

lor dărui-le-voi viaţa acea veacinică."

Verş, stih: **Да́шѧ въсъни́ѣдь моѧ жъ́лчь йвъжа́ждѫ моѭ напои́шемѧ ѿцта.**[223]

Legiuitorii lui Izraíl, iudeii şi fariseii, ceata apostolilor strigă către

III 43[r] voi: „Iaca besearica carea voi // o răsăpit, iaca mieluşelul care voi aţ răstignit, groapei l-aţ dat; dară cu putearea sa s-au sculat. Nu vă amăgireţ, jidovilor, că acesta iaste carele în mare au mîntuit şi-n pustie au hrănit, acesta iaste viaţa şi lumina şi pacea lumii."

Stih: **Спси́ѧ бѣ̀ ꙗ̀кѡ въниде́ша во́ди до дш̑ѧ моего́ѧ.**[224]

Iarăş aceaea; şi slava, glas 5.

Veniţ, a lui Hristos purtătoare năroade, să vedem ce au sfătuit Iúda vîndzătoriul cu popii cei fără leage asupra Mîntuitoriului nostru. Astădz vinovat de moarte pre nemuritoriul cuvînt feaceră şi lui Pilát pridădindu-l, la Locul Ţestului răstigniră. Şi aceastea păţînd, striga Mîntuitoriul nostru, dzîcînd: „Iartă-le lor, Părinte, păcatul acesta, ca să cunoască limbile dintru morţ a mea îmviere."

Инѣ̀ѣ *iarăş aceasta*. *Prochimen, glas 4*.

Гн̑ѣ гь нашѝ ꙗ̀кѡ чю́дно и́мѧ твоѐ повъсю́и зѣ̀мли.[225]

Stih: **Ꙗ̀кѡ възы́мсѧ велелѣ́пота твоѧ̀ пре́ ви́ше нб̑сь.**[226]

Din prorociia Isaíei citenie. *52, 12*.

Aceastea dzîce Domnul: „Iată că va-nţăleage cuconul mieu şi înălţa-să-va şi proslăvi-să-va şi mai sus de toate nalturile să va înălţa foarte. Aşea neslăvi-să-va de oameni chipul tău şi slava ta de fiii cei omeneşti, aşea minuna-să-vor limbi multe pre dînsul şi-ş vor cuprinde împăraţii gura lor, că de cealea ce nu s-au povestit de dînsul vedea-vor

III 43[v] şi ceia ce n-au audzît în- / ţăleage-vor. Doamne, cine au credzut audzului nostru şi braţul Domnului cui s-au descoperit? Deadem veaste ca cuconul denaintea lui, ca rădăcina în pămînt însătat; nu iaste chip la dînsul, nice slavă; şi-l vădzum pre însul, şi n-avea chip, nice frîmseaţe. Ce chipul lui – fără cinste şi mai fîrşit decît toţ fiii omeneşti, om în rană fiind şi ştiutoriu a răbda dureare; că s-au vîrtejit faţa lui, necinstitu-s-au şi nesocotitu-s-au. Acela păcatele noastre le rădícă şi pentru noi duce dureare. Şi noi l-am socotitu-l pre însul a fi în dureare şi în rană de la Dumnădzău şi-n ticăloşie, dară el s-au rănit pentru păcatele noastre şi au priimit dureare pentru fărălegile noastre.

[223] În limba slavonă în text: „Dat-au spre mîncarea mea fiere şi în setea mea oţet".

[224] În limba slavonă în text: „Mîntuieşte-mă, Dumnezeule, că au intrat ape pînă în sufletul meu".

[225] În limba slavonă în text: „Doamne, Domnul nostru, cît este de minunat numele tău în tot pămîntul".

[226] În limba slavonă în text: „Că s-a înălţat slava ta mai presus de ceruri".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Dojana păcii noastre – pre dînsul, cu rana lui noi toţ ne-am tămăduit, toţ ca oile ne-am rătăcit, omul cu calea sa s-au rătăcit şi Dumnădzău au dat pre însul pentru păcatele noastre. Şi el pentru bătaie nu-ş deşchide rostul său; ca oaia la giunghiat fu tras şi ca mielul împotriva tundzătoriului fără glas, aşea nu-ş deşchide rostul său. În smereniia lui giudecata lui rădicatu-s-au; dară rudeniia lui cine o va povesti? Că să rădícă de la pămînt viaţa lui! De pre fărălegile poporului său să trasă la moarte. Şi da-voi pre vicleanii în locul îngropării lui şi pre bogătaşii în locul morţîi lui; că fărădeleage n-au făcut, nice s-au aflat vicleşug
III 44r în rostul lui. Şi va Domnul să-l curăţască pre însul de la // rană, de veţ da pentru păcat. Sufletul vostru vedea-va sămînţă lungă trăitoare. Şi va Domnul cu mîna sa să ia de la durearea sufletului lui, ca să-i arate lui lumină şi să plăzmuiască cu înţălepciunea, să-ndirepteadze pre cel direpţ ce bine slujeaşte a mulţ şi păcatele lor el le va rădica. Drept aceasta, el va ocina pre mulţ şi a putearnicilor va-mpărţî jacuri, drept cealea ce să deade în moarte sufletului lui şi între cei fără de leage fu socotit. Şi el păcate a mulţ au rădicat şi pentru păcatele lor s-au dat. Veseleaşte-te, stearpo, carea nu năşteai, rumpe şi strigă, ceaea ce nu boliiai de prunc, că cu multulu-s cuconii pustiei mai mulţ decît a ceiia ce avea pre bărbatul”.

Apostol: **Бра́тїе сп҃тмї и҆ ѡ҆ц҃а́емїй ѿ є҆дино́го вѣсѝ. Є҃вл҃їе ѿ л҃ѳкѝ**: **Съвра́шасѧ ста́рци**, *conețul*: **Зра́ѧесі́ѧ**; **Ско́ро предварѝ** *şi alalte a ceasului*.[227]

La ceasul 9, psalomii sînt aceştia: 68: **Спси́ѧ бе҃ і҆ако вънидо́ша во́ди дѡ̀ дш҃и мо́ѧ**, *59:* **Бе҃ въпомо́щь моѫ̀ въими**, *85:* **Приклонѝ гд҃и ѯ҃ху твоє**. *Slava...* **Инѣ҃ѣ** *... Alliluia 3*.[228]

Tropari, glas 8:

Vădzînd tîlhariul pre începătoriul vieţii pre cruce răstignit, dzîcea că: „De n-ar hi Dumnădzău întrupat acest cu noi răstignit, nu ş-ar hi soarele radzele ascuns, nice pămîntul, izbindu-să, s-ar cutremura. Dară
III 44v svinţia ta, carele toate le răbz, pomeneaşte-mă, Doamne, la împărăţîia / ta!”

Slava... **Инѣ҃ѣ Иже на́с ра́ди**.[229]

Şi tropare 3 din ceale 12, glas 7:

Ciudă era înspăimată a vedea pre a ceriului şi pămîntului Tvoreţ pre cruce răstignit, soarele întunecat şi dzua iarăş în noapte mutîndu-să şi

[227] În limba slavonă în text: „Fraţilor, cel ce sfinţeşte şi cei ce sunt sfinţiţi, dintr-unul sunt toţi. Evanghelie de la Luca: S-au adunat cei bătrîni”, „priveau”; „Degrabă să ne întîmpine”.

[228] În limba slavonă în text: „Mîntuieşte-mă, Dumnezeule, că au intrat ape pînă la sufletul meu”; „Doamne, spre ajutorul meu ia aminte”; „Pleacă, Doamne, urechea ta”.

[229] În limba slavonă în text: „Cel ce pentru noi”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pământul de prin gropi slobodzînd trupurile morţîlor. Cu carile închinămu-ne ţie, Doamne, mîntuiaşte-ne.

Stih: **Ръздѣли́шѧ ри́зи мо́ѧ себѣ**.[230]

Glas 2:

Cînd pre cruce răstigniră călcătorii de leage pre domnul slăvii, striga cătră dînşii: „În ce pre voi v-am mîhnit sau cu ce v-am mîniiat? Naintea mea cine pre voi v-au izbăvit de la scîrbă? Şi acmu ce îm plătiţ cu rău pentru bine? Pentru stîlpul de foc, la cruce m-aţ răstignit; pentru nuărul, mormînt mi-aţ săpat; pentru mannă, fiiare mi-aţ adus; pentru apă, cu oţăt m-aţ adăpat. De-acmu chema-m-voi limbile şi iale proslăvi-mă-vor cu Părintele şi Svîntul Duh."

Stih: Deaderă în mîncarea mea fiiare şi-n seatea mea adăpară-mă cu oţăt.

Iarăş aceaea şi slava, glas 6; întăi o citesc 3 la mijloc:

Astădz stă răstignit pre lemn cela ce pămîntul pre ape au spîndzurat. Cu cunună de spini să-ncunúnă cela ce iaste îngerilor împărat. Cu mincinoasă plaşcă împărătească să-mbracă acela ce îmbracă ceriul cu
III 45[r] nuării. Palmă au suferit acela ce în Iordán au slobodzît de la // nevoie pre Adám. Cu piroane pre cruce s-au răstignit mirele beseariciі. Cu sulița s-au pătruns fiiul Svintei Ficioare. Închinămu-ne patimilor tale, Hristoase, arată-ne şi slăvita ta înviere.

Ины́ѣ...*; iarăş aceasta*.

Şi cîntă **мно́га лѣта**[231] *domnului ţărîi*.

Prochimen: Dzîsă nebunul în inema sa: „Nu iaste Dumnădzău."

Stih: Nu iaste făcătoriul bine, nu iaste pănă-ntr-unul.

De prorociia Ieremíei citenie:

Doamne, spune-mi şi cunoaşte-voi; atunce am vădzut năsliturile lor. Iară eu, ca un miel nezlobiv dus de jărtvuit, n-am cunoscut că pre mine gîndiră gînd viclean, dzîcînd: „Ia-mblaţ să băgăm lemn în pita lui şi să-l şteargem pre însul din pămîntul viilor şi numele lui să nu să mai pomenească de-acmu." Domnul puterilor, giudecă direpт, ispitind inemile şi rărunchii; vedea-mi-aş acea de la tine răscumpărare de pre dînşii, că la tine am descoperit îndireptătura mea. Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul asupra bărbaţ Anathoth carii cearcă sufletul mieu, carii dzîc: „Să nu proroceşti pre numele Domnului, iară de nu, muri-vei de mînule noastre!" Drept aceasta, aceastea dzîce Domnul puterilor: „Iaca, eu voi cerceta asupra lor; tinereii lor de sabie vor muri, şi fiii lor şi fiele lor să vor fîrşi în foamete şi rămăşiţă nu le va fi lor, că voi

[230] În limba slavonă în text: „Împărţit-au hainele mele lor".
[231] În limba slavonă în text: „Mulţi ani".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

aduce reale asupra lăcuitorilor de Anathoth, în anul cercătării lor.” /

III 45[v] Direpţ eşti, Doamne, şi voi răspunde, însă giudecată voi grăi către tine: Ce iaste că calea necuraţîlor să sporeaşte? Buiecină-să toţ ceia ce pregeteadză pregetări, răsădit-ai pre înşii şi să rădăcinară; cuconi feaceră şi feaceră rod; aproape eşti tu, Doamne, de rostul lor şi departe de crierii lor. Şi tu, Doamne, ştii-mă, vădzutu-m-ai, ş-ai ispitit inema mea denaintea ta. Strînge-i pre[232] înşii ca oile spre giunghiat şi-i curăţeaşte pre înşii în dzî de giunghiarea lor. Pănă cînd să plîngă pămîntul şi iarba toată a cîmpului să să usuce de răutatea lăcuitorilor pre pămînt? Periră dobitoacele şi pasările, că dzîsără: „Nu va vedea Dumnădzău căile noastre!” A tale picioare aleargă şi dărîma-te-vor. Strînge toate jigăniile cîmpului şi să vie să o mănînce pre însă. Păstorii mulţ stricară viia mea, pîngăriră partea mea, deaderă partea cea dorită a mea în pustiiciunea necălcată. Pusu-s-au în perire de pierdzare, că aceastea dzîce Domnul: „Pentru toţ megiiaşii cei vicleani ce să ating de moşiia mea carea am împărţît poporului mieu, lui Izraíl, iaca, eu îi voi zmulge pre înşii din pămîntul lor şi casa Iúdii voi scoate din mijlocul lor. Şi va fi deaca-i voi scoate pre înşii, voi întoarce şi voi milui pre înşii şi-i voi aşedza pre înşii cineş la moşiia sa şi cineş la pământul său.”

III 46[r] *Apostol* **къ є҆вре́wмь**: // **Бра́тїе и҃мамїе дръзнове́нїе въ въхо́дь сты̑хъ**, coneţ: **въпа́сти въ рѫ́цѣ бг҃а жи́ва**.[233]

Ёв҃ліе ѿ і҃wа́на: **ведо́шѧ Іис҃а ѿ каїа́фи**, coneţul: **И҆ възра́тъ нане́гоже проводо́шѧ**.[234]

Stih: **Непреда́ждь на҃ дако́нца и҃мени твоє́го ра́ди гн҃**.[235]

Тро҃и҃чне пw ѡ҆чена́шь, *condacul:* **На́сь ра́ди распе́тагw**.[236]

Гн҃ поми́л8и 40 **и҆про́чѧ съ ѡ҆бѣ́дницѣ. Въ ца́рсвисѝ є҆гда прїи҆де́ши**.[237]

Astădz nice face Svînta Liturghie, nice Prejdesveştena, nice mîncăm nemică, că aşea am luat de la svinţii apostoli, să nu mîncăm în dzua de Vinerea Mare, precum dzîce Domnul Hristos către fárisei: **Ёгда ѿ**

[232] În text, slova **є** nu este vizibilă, probabil s-a şters cerneala.

[233] În limba slavonă în text: „Către evrei: Fraţilor, avînd îndrăzneală, la intrarea în Sfînta Sfintelor”; „Să cădem în mîinile Dumnezeului celui viu”.

[234] În limba slavonă în text: „Evanghelia după Ioan: L-au dus pe Iisus de la Caiafa”; „Vedea-vor pre acela pe care l-au împuns”.

[235] În limba slavonă în text: „Nu ne da pe noi pînă la sfîrşit pentru numele tău, Doamne”.

[236] În limba slavonă în text: „Sfinte Dumnezeule (Trisaghion), după aceea Tatăl nostru”; „Pe cel ce s-a răstignit pentru noi”.

[237] În limba slavonă în text: „Doamne miluieşte 40 şi celelalte cu rugăciunea. Cînd mergi în împărăţia ta”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

и҆ме́тсѧ ѿ ни́хъ жени́хъ, то́гда постѧ́тсѧ въ ты́ѧ дн҃и.[238]

Vinerea cea Mare. *Sara la vecernie*.

După Slava... văhod cu Evanghelie şi Sveatetihii.

Prochimen: **Раздѣли́шѧ ры́зы мои҃ себ҃ѣ и҆ ѡ҆ и҆ма́ти змѣмоѵ҆ мета́шѧ жр҃е́бі҃ѧ.**[239]

Stih: **Бе҃ бе҃ мои҃ въ҆ни́ми мѝ.**[240]

De la Ishod citenie. *Glava 34, 1.*

Grăi Domnul către Moisí de faţă la de faţă, ca neştine cînd grăiaşte către al său priiaten, şi să trimitea la tabără; iară sluga Iisús tînăr nu ieşiia din cort. Şi dzîsă Moisí către Domnul: „Iacă, tu îm dzîci:

III 46[v] «Scoate nărodul acesta», şi tu nu mi-ai / arătat pre cela ce-l trimiţ cu mine; dară tu mi-ai dzîsu-mi: «Ştiu-te decît pre toţ şi har ai la mine.» Deci de-am aflat har naintea ta, iveaşte-mi-te pre tine, ca de-nţăles să te vădz, ca să fiu aflat har denaintea ta şi ca să cunosc că-i poporul tău limba aceasta.” Şi dzîsă lui Domnul: „Eu sîngur voi purceade naintea ta şi voi odihni-te.” Şi dzîsă către dînsul: „De nu vei tu sîngur depreună purceade cu noi, nu mă scoate de acicea; dară cum s-a cunoaşte adevărat c-am aflat har naintea ta, eu şi poporul tău, decît toate limbile cîte-s pe pămînt?” Şi dzîsă Domnul către Moisí: „Şi acest cuvînt al tău ce-l dzîsăş, face-l-voi, c-ai aflat har denaintea mea şi te ştiu decît pre toţ.” Şi dzîsă Moisí: „Arată-mi a ta slavă.” Şi dzîsă: „Eu voi treace mainte de tine cu slava mea şi voi chema cu numele mieu, Domnul, denaintea ta, şi voi milui pre cine voi milui şi voi cruţa pre cine voi cruţa.” Şi dzîsă: „Nu vei putea vedea faţa mea, că nu va putea să vadză om faţa mea şi să viiadze.” Şi dzîsă Domnul: „Iaca loc la mine şi stăi pe piatră cînd va treace slava mea; şi te voi pune în gaura pietrii şi voi coperi cu mîna mea preste tine pănă ce voi treace; şi voi lua mîna mea şi atunce vei vedea denapoiurile meale, iară faţa mea nu ţî să va ivi.”

Prochimen, glas 4:

Giudecă, Doamne, pre carii îm fac strîmbătate.

III 47[r] *Stih*. // Ia armă şi scut.

De la Iov citenie:

Blagoslovit-au Domnul cealea de apoi a lui Iov, mai mult decît ceale dintăi, şi era dobitoacele lui: oi patrospreace mii, cămile şease mii,

[238] În limba slavonă în text: „Dacă se va lua de la dînşii mirele, atunci vor posti în acele zile”.

[239] În limba slavonă în text: „Împărţit-au hainele mele lor şi pentru cămaşa mea au aruncat sorţi”.

[240] În limba slavonă în text: „Doamne, Domnul meu, ia aminte la noi”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

părechi de boi o mie, asîne de prăstură o mie. Şi i să născură lui feţ 7 şi feate 3. Şi pusă nume cei întăie – Dzuă, ceii a doa – Cassíia, iară cea a treia – Amalthías Chéras, „de cerească capră corn". Şi nu să găsîia ca a lui Iov feate şi fiii mai buni decît dînşii în suptceriu; şi deade Iov featelor sale parte de ocină între fraţîi lor. Şi trăi Iov după rană ani o sută şi şeaptedzăci, iară toţ aii a vieţii lui – doaă sute patrodzăci şi optu, ş-au vădzut Iov pre fiii săi şi pre fiii fiilor săi, pănă a patra rod. Şi să sfîrşi Iov bătrîn şi plin de dzîle. Şi scris iaste iarăş să-l scoale pre însul cu carii Domnul va să scoale. Acesta să tîlcuiaşte din siriiasca carte, că în pămîntul lăcuind avsitidesc, pre hotarăle Iduméii[241] şi Aráviei, şi mainte era lui numele Iováv; şi luînd femeaie arravleancă, născu un fiiu ce i-i numele Enón. Iară el era din tatăl ce-l chema Zaréth, din fiii lui Isáv; pre maică-sa o chema Vosórra, cît era el al cincea de la Avraám.

Din prorociia Isaíei citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Iată că va-nţăleage cuconul mieu şi / nălţa-să-va şi proslăvi-să-va." *Scrisă-i napoi, la 6 ceas*.

III 47v

Prochimenul Apostolului, glas 6:

Pusără-mă în groapă adîncată.

Stih. Doamne, Dumnădzăul mîntuinţii meale, dzua strigat-am şi noaptea naintea ta.

Cătră Corintheani den Poslaniia Svîntului Apostol Pável citenie. *Poslania 1, glava 1:*

Fraţîlor, cuvîntul crucii celora amu ce sînt pieitori nebunie le iaste, iară cestor spăsîtori noaă, putearea lui Dumnădzău iaste. Scrisu-s-au, dară: „Piiarde-voi înţălepciunea înţălepţîlor şi priceaperea pricepoşilor oi lepăda." Unde-i înţălept, unde-i cărtulariu, unde-i întrebătoriul veacului cestuia? De au n-au brudivit Dumnădzău înţălepciunea lumii aceştiia? Că de vreame ce în înţălepciunea lui Dumnădzău n-au cunoscut lumea prin înţălepciune pre Dumnădzău, binevru Dumnădzău cu brudiviia propoveadaniei a spăsî pre carii cred. De vreame că şi jidovii săмn cer, şi ellinii înţălepciune cearcă, iară noi propoveaduim Hristos pre cruce răstignit: jidovilor scándală, ellinilor brudivie, iară a sînguri chemaţîlor iudei şi ellini Hristos, a lui Dumnădzău puteare ş-a lui Dumnădzău înţălepciune. Că brudiviia lui Dumnădzău mai înţăleaptă-i decît oamenii şi slăbiciunea lui Dumnădzău mai tare iaste decît oamenii. Vedeţî-vă, dară, chemătura voastră, fraţîlor, că nu mulţ înţălepţ de pre trup, nu mulţ putearnici, nu

III 48r

mulţ de rudă mare, // dară ceale brudive a lumii au ales Dumnădzău, ca pre cei înţălepţ să-i ruşineadze, şi ceale slabe a lumii aleasă

[241] În text, scris ***ıдѳмéи***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Dumnădzău ca să ruşineadze ceale putearnice, şi ceale de rudă proastă a lumii şi ceale de nemică aleasă Dumnădzău, şi cealea ce nu era, ca pre cealea ce sînt să le strice, pentru să nu să laude toată carnea naintea lui. Dintr-însul, dară, voi sînteţi în Hristos Iisus, carele ne fu noă înţălepciune de la Dumnădzău şi direptate şi svinţire şi izbăvire, ca precum scris iaste: „Cine să laudă, cu Domnul să să laude.” Şi eu, viind cătră voi, fraţîlor, venit-am nu cu întrecătură de cuvînt sau de înţălepciune, vestindu-vă mărturiia lui Dumnădzău. Că niceş am giudecat a vedea ceva la voi, fără numai pre Iisus Hristos şi pre acesta în cruce răstignit.

Alliluia, glas 1:

Mîntuiaşte-mă, Dumnădzăule, că întrară ape pănă la sufletul mieu.

Stih. Mustrare au aşteptat sufletul mieu şi ticăloşie. Întuneceadze-să ochii lor, să nu vadză.

Evangheliia de la Matthéi: **Съвѣтъ сътвори́шѧ**, coneţul: **Прiа́мѡ гро́вꙋ**.[242]

Şi **сподоби гⷭ̃, и прⷭ́чь**.[243]

Sîmbătă demineaţă după slavoslovie şi după aghios, la aer afară

Troparele şi prochimenul, glas 4. /

III 48v **Въскръ́сни бе̃ помоѕи на́мъ ѝ избави́ насъ**.[244]

Stih: **Бе̃ ꙋши́ма на́шима ѕслиша́хѡмъ** .[245]

Din prorociia lui Iezechiíl citenie

Fu pre mine mîna Domnului şi mă scoasă în duhul Domnului şi mă pusă în mijloc de cîmp, şi acela era plin de oase de oameni; şi mă purtă pregiur dînsele din giur împregiur, şi ádecă era multe foarte preste faţa cîmpului, şi ádecă era săci foarte. Şi dzîsă cătră mine: „Fiiule de om, oare învíe-vor oasele săci aceastea?” Şi dzîş: „Doamne, Doamne, tu le ştii aceastea.” Şi dzîsă cătră mine: „Fiiule de om, proroceaşte preste oasele aceastea şi vei dzîce lor: «Oase săci, ascultaţ cuvîntul Domnului! Aceastea dzîce Domnul oaselor acestora: ‘Iaca, eu aduc în voi duh de viaţă şi voi da în voi vine şi voi trage preste voi carne şi voi întinde preste voi piiale şi voi da în voi duhul mieu şi veţ învíe şi veţ cunoaşte că eu sînt Domnul.’»” Ş-am prorocit[246] precum mi-au poruncitu-mi Domnul. Şi să feace glas cînd eu prorociiu, şi ádecă cutremur, şi adusă oasele, os cătră armurele său. Şi vădzuiu, şi

[242] În limba slavonă în text: „Făcînd sfat”; „În faţa mormîntului”.
[243] În limba slavonă în text: „Învredniceşte, Doamne, şi celelalte”.
[244] În limba slavonă în text: „Scoală-te, Doamne, ajută nouă şi ne mîntuieşte pe noi”.
[245] În limba slavonă în text: „Doamne, am auzit cu urechile noastre”.
[246] În text, scris ***пророчитить***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ádecă preste dînsele vine şi carne creştea şi să suia preste dînsele piiale deasupra; şi duh nu era într-însele. Şi dzîsă cătră mine: „Proroceaşte[247] pre duh, fiiule de om, proroceaşte[248] şi dzî duhului: «Aceastea dzîce Domnul Domnul: ‘De la patru vînturi vie duh şi suflă în morţîi aceştia şi să înviiadze!’»” Şi am prorocit precum mi-au
III 49r poruncitu-mi; şi veni într-înşii duh şi // învisără şi stătură pre picioarele lor, săbor mult foarte foarte. Şi grăi cătră mine Domnul, dzîcînd: „Fiiule de om, oasele aceastea, toată casa lui Izraíl iaste. Ei dzîc: «Săci să feaceră oasele noastre, perit-au nedeajdea noastră, glăsîm cu glasul acel de-apoi!» Drept aceasta, proroceaşte şi dzî cătră dînşii: «Aceastea dzîce Domnul Domnul: ‘Iaca, eu deşchidzu mormînturile voastre şi voi scoate pre voi din mormînturile voastre, poporul mieu, şi voi băga pre voi în pămîntul lui Izraíl. Şi veţ cunoaşte că eu sînt Domnul cînd voi deşchide mormînturile voastre ca să vă scoţ pre voi din mormînturile voastre, poporul mieu. Şi voi da duhul mieu pre voi şi veţ învíe; şi voi pune pre voi pre pămîntul vostru şi veţ cunoaşte că eu sînt Domnul. Grăit-am şi face-voi!’»”, dzîce Domnul Domnul.

Prochimen, glas 7:

Въскрѣнѝ гн҃ѣ мо҃й давъзнесе́тсѧ рꙋ́ка твоѧ̀.[249]

Stih: **Исповѣ́мсѧ тевѣ̀ гн҃ѣ въсѣ́мъ ср҃цемъ̀ мои́мь.**[250]

Apostolul cătră Corintheani de la întăia poslanie

A Svîntului Pável Apostol citenie

Fraţîlor, mic covăsăţ toată frămîntătura covăseaşte. Curăţîţ, dară, vechiul covas, ca să fiţ nová frămîntătură, pre cumuş sînteţ fără covas; că, dară, pasha noastră pentru noi s-au jărtvit, Hristos. Drept aceaea, prăznuim nu în covas vechiu, nice în covas de răutate şi de vicleşug,
III 49v ce în fărăcovăsîte de curăţîie / şi de adevărătate. Că Hristos ne-au răscumpărat din blăstămul legii, făcîndu-să pentru noi blăstăm; că scris iaste: „Blăstămatu-i tot cela ce-i spîndzurat pre lemn”, pentru ca întru limbile blagosloveniia lui Avraám să să nască, prin Hristos Iisus, pentru ca făgăduiala duhului să luăm prin credinţă.

Alliluia, glas 5. *Şi evangheliia, ecteniia şi otpust*.

La Svînta Sîmbătă cea mare, sara.

Văhod cu evangheliia şi Sveatetihii cîntă şi-ndată citesc:

De la Bítiia citenie. *Glava 1*.

La-nceput feace Dumnădzău ceriul şi pămîntul.

[247] În text, scris ***прочѧ́ꙗе***, greşeală de tipar.
[248] În text, scris ***прочѧ́ꙗе***, greşeală de tipar.
[249] În limba slavonă în text: „Scoală-te, Doamne, Dumnezeul meu, să se înalţe mîna ta”.
[250] În limba slavonă în text: „Mărturisi-mă-voi ţie, Doamne, cu toată inima mea”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Scrisă-i luni, în săptămîna cea dintăi a păreasemilor, la vecernie.

Din prorociia Isaíei citenie

Lumineadză-te, lumineadză-te, Ierusalím, că-ţ vine a ta lumină şi slava Domnului pre tine au răsărit! Că, iaca, întunearec va-mpresura pămîntul şi negură – limbile; iară preste tine ivi-să-va Domnul şi slava lui pre tine vedea-să-va. Şi vor îmbla împăraţ în lumina ta şi limbi în strălucoarea[251] răsăritului tău. Rădică împregiur ochii tăi şi vedz strînş cuconii tăi. Veni-vor toţ fiii tăi de departe şi fiicile tale în cîrcă
III 50r rădica-să-vor. Atunce vedea-vei şi bucura-te-vei şi // teame-te-vei şi te vei înspăima cu inema, cînd va premeni în tine bogăţîia mării ş-a limbi ş-a năroade. Şi vor veni ciredz de cămile şi te vor acoperi cămilele lui Madiám ş-a lui Ghefár şi toţ de la Savá veni-vor aducîndu-ţ aur; şi tămîie aduce-ţ-vor şi piatră scumpă, şi spăseniia de la Domnul vor binevesti. Şi toate oile de Kidár strînge-să-vor ţie şi berbecii de Taveóth aduce-ţî-să-vor. Şi rădica-să-vor priimite pre altariul tău şi casa cea de rugă a mea proslăvi-să-va. Cine-s aceştia ca nuării de zboară şi ca neşte porumbiţe cu puişorii lor? Pre mine iaste Siónul, mine óstrovele aşteptară şi corabiile de Tharsís la întăiuri, întru să aducă cuconii tăi de departe şi argintul şi aurul lor cu dînşii, pentru numele Domnului cel svînt şi pentru ceaea că Svîntul lui Izraíl slăvit iaste. Şi vor zidi ficiorii de alt neam zidurile tale şi împăraţîi limbilor vor sta în dvorbă ţie, că pentru urgie bătutu-te-am şi pentru mila mea iubitu-te-am. Şi deşchide-să-vor porţîle tale, Ierusalím, totdeauna, dzua şi noaptea, întru să bage în tine putearea limbilor şi împăraţîi lor aduş. Că limbile şi-mpăraţîi carii nu vor sluji ţie peri-vor şi limbile cu pustie pustii-să-vor. Şi slava Livánului cătră tine veni-va, în chiparis şi peuc[252] şi chedru depreună, să proslăvăsc locul cel svînt al mieu şi locul picioarelor meale[253] slăvi-l-voi. Şi vor mearge /
III 50v cătră tine temîndu-să fiii celora ce te-au smerit şi te-au crîncenit şi închina-să-vor la urmele picioarelor tale toţ ceia ce te crîncinară. Şi numi-te-vei cetate Domnului, Sión a Svîntul lui Izraíl. Pentru ceaea ce te făcusăş părăsîtă şi urîtă şi nu era cine-ţ agiuta, pune-te-voi veselie veacinică, bucurie roduri de roduri. Şi vei suge laptele limbilor şi bogăţîia a împărat vei mînca. Şi vei cunoaşte că eu-s Domnul cela ce te mîntuiesc şi te izbăvăsc, Dumnădzăul lui Izraíl.

A Ishodului citenie 3.

Dzîsă Domnul cătră Moisí: „Luna aceasta – voă începătura lunelor, întăie va fi voă în lunile anului. Grăiaşte cătră tot săborul a fiilor lui

[251] În text, scris ***стрълѫкѫкоа́рѫ***, greşeală de tipar.
[252] În text, scris: ***пеӱкь***.
[253] În text, scris ***мѫ́ме***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Izraíl dzîcînd: «În a dzeacea dzî a lunii aceştiia, să-ş ia tot însul pre case de părinţîmi oaie de casă. Iară de vor fi puţîni în casă, cît să nu fie destui la oaie, să-ş ia cu sine pre vecinul, pre de-aproapele său, după numărul sufletelor; tot însul destulul său-ş va număra la oaie întreagă. Bărbăcuţ fără prihană de un an să fie voaă, din miei şi din iedz veţ lua, şi să vă fie socotit până în a patraspreace a lunii aceştiia; şi or giunghia-o toată mulţîmea săborului a fiilor lui Izraíl, cătră sară. Şi vor lua din sînge şi vor pune pre unşori şi pre pragul de sus şi prin case în carile îl vor mînca într-însele. Şi vor mînca cărnile acealea
III 51[r] fripte la foc şi adzîme cu // păpădii s-or mînca. Şi să nu mîncaţ de dînse crud, nice fiert într-apă, ce fripte cu foc, capul cu picioarele şi ficaţîi. Să nu lăsaţ de dînsul pre demineaţă şi os să nu frîngeţ de la dînsul. Iară ceale ce vor prisosî dentr-însul până demineaţă, în foc să le ardeţ. Şi aşea să-l mîncaţ: pîntecele vostru încis şi-ncălţările voastre în picioarele[254] voastre şi toiagele voastre în mînule voastre, şi-l veţ mînca cu steaje, pashă iaste Domnului.»".

Citenie 4:

Din prorociia lui Ioná citenie

Fu cuvîntul Domnului cătră Ioná a lui Emathí grăind: „Scoală de purceade la Niníva, cetatea cea mare, şi să strigi într-însă, că s-au suit strigarea răutăţîi ei cătră mine." Şi să sculă Ioná să fugă în Tharsís de la faţa Domnului. Şi să pugorî la Iop şi află corabie mărgătoare la Tharsís şi-ş deade chiriia sa şi întră în corabie să noate cu dînşii la Tharsís, de la faţa Domnului. Şi Domnul rădică vînt mare pre mare şi să feace holbură mare pre mare şi corabiia era în primejde să să zdrobască. Şi să-nfricoşară corăbiiarii şi striga tot însul la Dumnădzăul său şi lepădare făcea vaselor celor din corabie în mare, să iuşureadze. Iară Ioná să pogorîsă în pîntecele corabiii şi dormiia şi horoia[255]. Şi veni cătră dînsul cîrmaciul şi dzîsă lui: „Ce tu horoiedz?
III 51[v] Scoală-te şi roagă pre Dumnădzăul tău, / doară cumva ne-a mîntui şi să nu perim!" Şi dzîsă tot însul cătră de-aproapele său: „Ia-mblaţ să aruncăm sorţ şi să cunoaştem pentru cine-i răutatea aceasta pre noi." Şi aruncară sorţ şi căzdu sorţul pre Ioná. Şi dzîsără cătră dînsul: „Spune-ne, pentru cine-i răul acesta în noi? Şi ce iaste lucrul tău şi dincătro vii şi unde mergi şi din care ţară şi din care nărod eşti tu?" Şi dzîsă cătră dînşii: „Şerb Domnului sînt eu şi pre Domnul Dumnădzăul ceriului eu cinstesc, carele au făcut marea şi uscatul." Şi să înfricoşară oamenii cu frică mare şi dzîsără cătră dînsul: „A ce feceş aceasta?" Că pricepură oamenii că de la faţa Domnului era fugariu, că le povesti lor. Şi dzîsără cătră dînsul: „Ce-ţ vom face şi să să potoale marea de

[254] În text, scris ***пичоѵа́рєлє***, greşeală de tipar.

[255] În text, scris ***гχωроѫ***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pre noi?" Că marea purcedea şi rădica mai vîrtos holbura. Şi dzîsă Ioná cătră dînşii: „Luaţî-mă şi mă aruncaţ în mare şi va alinta marea de pre voi, c-am cunoscut eu că pentru mine holbura aceasta mare iaste pre voi." Şi să nevoia oamenii să-ntoarcă cătră pămînt şi nu putea, că marea să porniia şi să scula mai vîrtos asupra lor. Şi strigară cătră Dumnădzău şi dzîsără: „Nice într-un chip, Doamne, să nu perim pentru[256] sufletul omului acestuia şi nu da asupră-ne sînge dirept, că Svinţia ta, în ce chip vrusăş, feceş." Şi luară pre Ioná şi-l aruncară în mare şi stătu marea de turburatul ei. Şi să înfricoşară oamenii cu frică
III 52[r] mare de Domnul şi jărtviră // jărtvă lui Dumnădzău şi făgăduiră făgade. Şi porunci Dumnădzău chitului mare să înghiţe pre Ioná. Şi era Ioná în pîntecele chitului trei dzîle şi trei nopţ; şi să rugă cătră Domnul Dumnădzăul său din pîntecele chitului şi dzîsă: „Strigat-am în strînsoarea mea spre Domnul Dumnădzăul mieu şi mi-au audzîtu-mi; din pîntecele iadului strigării meale audzîş glasului mieu! Zvîrlitu-m-ai într-adîncuri de inema mării şi părao încungiurară-mă; toate nălţările tale şi valurile tale preste mine trecură. Şi eu dzîş: Urnitu-m-am din ochii tăi! Oare mai adaoge-voi să mai văd spre besearica svînta ta? Turnatu-mi-s-au apă pănă la sufletul mieu, prăpastea încungiuratu-m-au acea de-apoi, s-au afundat capul mieu în crepături de munţ, pugorîtu-m-am în pămînt căruia-s răteadzele lui încuitori veacinice; şi să să suie din putregiune viaţa mea spre tine, Doamne Dumnădzăul mieu. Îndată ce să fîrşiia din mine sufletul mieu, pre Domnul am pomenit; şi să vie spre tine ruga mea cătră besearica svînta a ta. Ceia ce păzăsc deşeartele şi minciunile mila lor părăsîră, iară eu cu glas de laudă şi de rugă voi jărtvi ţie, cîte am făgăduit da-voi ţie, de spăseniia mea Domnului!" Şi porunci Domnul chitului şi scoasă pre Ioná la uscat. Şi fu cuvîntul Domnului cătră Ioná a doa oară, dzîcînd: „Scoală-te de pasă în Níneva, cetatea cea mare, şi strigă într-însa, pre cuvîntul cel denainte carele eu am grăit cătră tine!"
III 52[v] Şi să sculă Ioná / şi purceasă în Níneva, precum i-au grăitu-i Domnul. Níneva era cetate mare lui Dumnădzău, ca de cale de trei dzîle. Şi începu Ioná a întra în cetate cale de o dzî şi strigắ de dzîsă: „Încă trei dzîle şi Níneva să va prăpădi!" Şi credzură oamenii Nínivei lui Dumnădzău şi strigară post şi să-mbrăcară în saci, din cel mic pănă la cel mare de dînşii. Şi sosî cuvîntul la împăratul Nínivei şi să sculă din scaunul său şi să dezvăscu de podoabele sale şi să-mbrăcă cu sac şi şedzu pre cenuşe. Şi să strigắ şi să cuvîntắ în Níneva de la împăratul şi de la boiarii lui dzîcînd: „Oamenii şi dobitoacele şi boii şi oile să nu guste nemică, nice să pască, şi apă să nu bea!" Şi să-mbrăcară în saci oamenii şi dobitoacele nu să păştea. Şi strigară la Dumnădzău cu

[256] În text, scris ***пєктрѳ***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

întins şi să-ntoarsă tot însul de la calea sa cea vicleană şi de la strîmbătatea cea din mînule sale, dzîcînd: „Cine-ţ ştie, cîndai va-ntoarce gîndul şi s-a mîngîia Dumnădzău şi s-a-ntoarce de cătră urgiia mîniii sale şi să nu perim!” Şi vădzu Dumnădzău lucrurile lor, că întoarsără de la căile lor ceale vicleane, şi întoarsă gîndul Dumnădzău de pre răutatea ce grăisă să le facă lor şi nu le feace. Şi să oscîrbi Ioná cu scîrbă mare şi s-au obiduit. Şi să rugă la Domnul şi dzîsă: „Oi, dară, Doamne, de au nu-s aceastea cuvintele meale ce-am grăit încă pănă eram în pămîntul mieu? Drept aceaea am păzît să fug
III 53[r] la Tharsís, drep ce ştiu că tu // milostiv eşti şi îndurat, lung răbdătoriu şi mult milostiv şi întorci gîndul de pre răutăţîle oamenilor. Şi acmu, Domnitoriule Doamne, ia sufletul mieu de la mine, că mai bine mi-i a muri, mai vîrtos decît a fi viu.” Şi dzîsă Domnul cătră Ioná: „Oare foarte te-ai obiduit tu?” Şi dzîsă: „Foarte m-am oscîrbit, pănă la oră de moarte”. Şi ieşi Ioná din cetate şi-ş feace colibă şi şedea supt dînsă la umbră pănă ar şti ce va fi cetăţîi. Şi porunci[257] Dumnădzău tigvei şi crescu de să sui deasupra capului lui Ioná să-i ţîie umbră de cătră nevoia lui. Şi să bucură Ioná de tigvă cu bucurie mare. Şi porunci Dumnădzău viiarmelui demineaţii de a doa dzî şi lovi pre tigvă şi săcă. Şi cînd fu îndată ce răsări soarele, şi porunci Dumnădzău vîntului fierbinte ce arde, şi lovi la capul lui Ioná şi leşina şi să lepădа de sufletul său. Şi dzîsă: „Mai bine mi-i să moriu decît a fi viu!” Şi dzîsă Domnul Dumnădzău cătră Ioná: „Oare foarte te scîrbiş tu pentru tigva?” Şi dzîsă: „Foarte m-am mîhnit, pănă cătră moarte.” Şi dzîsă Domnul cătră Ioná: „Dară tu cruţaş pentru tigvă, pentru carea n-ai ostenit pregiur dînsă, nice o ai hrănit, carea supt o noapte s-au născut şi supt o noapte au perit! Dară eu să nu cruţ pentru Níniva, cetatea cea mare, în carea lăcuiesc mai mult de doăspreace întunearece de oameni carii nu-ş cunoscură direapta lor sau stînga, şi dobitoace multe?” /
III 53[v] *Citenie 5*.

De la Iisú a lui Naví citenie

Tăbărîră-să fiii lui Izraíl în Gálgale şi feaceră Paştele în a patraspreace dzî a întăia lună de decusară, despre apusul Ierihónului, în ceaea parte de Iordan, în cîmp. Şi mîncară de viptul pămîntului a doa dzî de Paşte, adzîme şi crupe şi tinere în dzua aceaea. Şi să părăsî manna a doa dzî după ce mîncară ei de viptul pămîntului şi de-acii nu le mai era fiilor lui Izraíl mana, ce mîncară de roada pămîntului finicesc într-acel an. Şi fu cînd era Iisús la Ierihón, rădică-ă de căută cu ochii săi şi vădzu ivit om stînd naintea sa şi sabiia lui – goală a mîna lui. Şi să apropié Iisus de-i dzîsă lui: „Al nostru eşti, au de a pizmaşilor?” Iară el dzîsă lui:

[257] În text, scris ***порчи***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

„Eu-s arhistrátig puterii Domnului, acmu am venit.” Şi căzînd Iisus pre faţa sa la pămînt, dzîsă lui: „Domnitoriule, ce porunceşti slugii tale?” Şi dzîsă arhistratigul Domnului către Iisus: „Dezleagă încălţămintea din picioarele tale, că locul în care tu stai pre dînsul pământ svînt iaste.” Şi feace Iisus aşea.

Citenie 6, glava 13, 20.

De la Ishod citenie

Rădicîndu-să fiii lui Izraíl din Sohóth şi să tăbărîră în Othóm, lîngă pustie. Iară Dumnădzău povaţă le era lor, dzua cu stîlp de nuăr, să le
III 54[r] arate // calea, iară noaptea cu stîlp de foc, să le ţîie lumină. N-au lipsit stîlpul de nuăr dzua şi stîlpul de foc noaptea denaintea a tot nărodul.

Glava 14:

Şi grăi Domnul către Moisí dzîcînd: „Grăiaşte fiilor Izraíl şi, întorcîndu-să, să-ş puie corturile în preajma lui Fi-Háhirot[258], între Magdál şi-ntre mare, împrotiva lui Veelsepfón. Denaintea lor vei pune tabăra asupra mării. Şi va dzîce Faraon oamenilor săi de fiii lui Izraíl: «Aşea îmblă rătăciţ în pământ, că i-au închisu-i pustiia.» Iară eu voi năspri inema lui Faraon şi va goni după dînşii. Şi mă voi proslăvi în Faraon şi-n toată oastea lui şi vor cunoaşte toţ eghipteanii că eu sînt Domnul.” Şi feaceră aşea. Şi să spusă lui Faraon şi slugilor lui pentru nărodul. Şi dzîsără: „A ce feacem noi aceasta, de lăsăm pre fiii lui Izraíl să nu ne slujască noaă?” Şi înhămă Faraon harmatele sale şi toţ oamenii săi luă cu sine; şi luă şease sute de cotigi de războ alease şi toată călărimea Eghíptului şi hatmani[259] preste toţ. Şi năspri Domnul inema lui Faraon, împăratul Eghíptului, şi feace goană după fiii lui Izraíl; iară fiii lui Izraíl mergea cu mînă naltă. Şi goniră eghipteanii după dînşii şi-i aflară tăbărîţ lîngă mare; şi toată călărimea şi harmatele lui Faraon şi călăreţii şi oastea lui – împrotiva lui Fi-Hahiróth[260], în
III 54[v] preajma lui Veelsepfón. Şi Faraon mergea nainte, / apropiind; şi rădicîndu-ş israilteanii ochii lor, vădzură şi ádecă eghipteanii să tăbărîră din dosul lor şi să înfricoşară foarte. Şi strigară fiii lui Izraíl către Domnul şi dzîsără către Moisí: „Pentru ce nu era mormînturi în Eghípet, scosăş pre noi să ne umori în pustiia aceasta? A ce o feceş noaă aceasta, de ne scosăş din Eghípet? De au nu acesta era cuvîntul ce-am grăit către tine dzîcînd: «Lasă-ne să slujim eghipteanilor?» Că mai bine era noaă a sluji eghipteanilor decît a muri în pustiia aceasta!” Şi dzîsă Moisí către nărod: „Cutedzaţ! Staţ şi prăviţ mîntuinţa acea de la Domnul carea va face voaă astădz; că în ce chip vădzut pre

[258] În text, scris ***фигхáхиротъ***.
[259] În text, scris ***гхáтмани***.
[260] În text, scris ***фигхагхиротъ***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

eghipteanii astădz nu veţ adaoge a-i mai vedea de-acmu în văcuită vreame. Domnul va bate războiu pentru voi, voi veţ tăcea.” Şi dzîsă Domnul cătră Moisí: „Ce strigi cătră mine? Grăiaşte fiilor lui Izraíl să îngiuge; şi tu îţ ia toiagul tău şi tinde mîna ta preste mare şi o despică. Şi să între fiii lui Izraíl în mijlocul mării preste uscat. Şi, iaca, eu voi învărtoşea inema lui Faraon ş-a boiarilor lui ş-a eghipteanilor tuturora şi vor întra după dînşii; şi mă voi proslăvi în Faraon şi-n toată oastea lui şi în carăle ceale de războiu şi în caii lui. Şi vor cunoaşte toţ eghipteanii că eu sînt Domnul, proslăvindu-mă eu în Faraon şi în armele lui şi în caii lui.” Şi să rădicắ îngerul lui Dumnădzău cela ce
III 55[r] mergea naintea taberii fiilor lui // Izraíl şi mergea denapoi. Şi s-au rădicat şi stîlpul de nuor din faţa lor ş-au stătut dindosul lor, de-au întrat la mijloc între tabăra eghipteanilor şi-ntre tabăra fiilor lui Izraíl; şi să feace întunearec[261] şi negură şi trecu noaptea şi nu să împreunară unii cu alalţ toată noaptea. Ş-au întins Moisí mîna preste mare şi împinsă Domnul marea în vînt de austrul reapede toată noaptea şi feace marea sacă. Şi să despicắ apa şi întrară fiii lui Izraíl în mijlocul mării preste săc şi apa le era păreate de-a direapta şi păreate de-a stînga. Şi goniră eghipteanii după dînşii şi întră după dînşii toată călărimea lui Faraon şi armele şi-ncălecătorii în mijlocul mării. Iară cînd fu în strajea demineţii, şi căută Domnul în oastea eghipteanilor cu stîlp de foc şi de nuor şi îngrozî tabăra eghipteanilor şi împiedecắ osiile armelor lor şi-i ducea cu de-a sîla. Şi dzîsără eghipteanii: „Să fugim de faţa izraileanilor, că Domnul bate pentru dînşii pre eghipteani!” Şi dzîsă Domnul cătră Moisí: „Întinde mîna ta preste mare şi să să tocmască la loc apa şi să împresure pre eghipteani şi preste arme şi încălecători.” Deci întinsă Moisí mîna preste mare şi să tocmi apa spre dzuă cătră fund, iară eghipteanii fugiia supt apă. Şi scuturắ Domnul pre eghipteani în mijlocul mării şi să răsturnă apa de
III 55[v] acoperi armele şi încălecătorii şi hatmanii şi / toată putearea lui Faraon carii întrasă după dînş în mare şi nu rămasă de dînşii nice unul. Şi fiii lui Izraíl[262] trecură pre uscat prin mijlocul mării, iară apa le era păreate de-a direapta şi păreate de-a stînga. Şi izbăvi Domnul pre izrailteani în dzua aceaea din mîna eghipteanilor şi vădzu Izraíl pre eghipteanii morţ pre lîngă marginile mării. Şi vădzu Izraíl mîna cea mare carea feace Domnul eghipteanilor şi să temu poporul de Domnul şi credzură lui Dumnădzău şi lui Moisí, ogodnicului său. Atunce cîntắ Moisí şi fiii lui Izraíl cîntecul acesta Domnului, şi dzîsără: „Să cîntăm Domnului slăvit ce să proslăvi.”

[261] În text, scris ѓ҃тꙁиꙁрєкь, probabil greşeală de tipar.
[262] În textul de la Iaşi, scris *Ираи́ль*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Acest stih îl cîntă într-îmbe strane aşea: **Пои́мъ гⷭ҃ви сла́вно бо҃ прослáвисѧ**[263] *până la fîrşitul peasnii*.

Calul şi pre călăreţ au aruncat în mare. Agiutoriu şi acoperitoriu fu mie în spăsenie. Acesta mi-i Dumnădzău şi voi slăvi pre însul, Dumnădzău părintelui mieu, şi voiu nălţa pre însul! Domnul sfărîmînd războaiele, Domnul – numele lui. Cotigele lui Faraon şi putearea lui aruncat-au în mare. Aleşii călăreţi tristaţ înecat-au în Roşiia Mare. Cu luciul acoperi pre înşii, să afundară într-adînc ca piatra. Direapta ta, Doamne, proslăvitu-s-au în vîrtute, direapta ta mînă, Doamne, fărîmat-au pre pizmaşii şi cu mulţîmea slăvii tale ai zrobit supostatnicii.

III 56[r] Trimis-ai urgiia ta şi i-au // mîncatu-i ca păiuşii, şi cu duhul urgiii tale să desfeace apa. Să-ndesară ca păreatele apele, să închegară şi valurile în mijlocul mării. Dzîsă pizmaşul: „Goni-i-voiu, agiunge-i-voi, împărţî-voiu jacuri, împlea-voi sufletul mieu, tăia-voiu cu sabiia mea, stăpîni-i-va mîna mea.” Trimis-ai duhul tău, acoperitu-i-au marea, afundară-să ca plumbul în apă tare. Cine-i aseamenea ţie în dumnădzăi, Doamne, cine-i aseamenea ţie? Proslăvit în svinţ, minunat slăvit, făcînd mirate? Întins-ai direapta ta, înghiţit-au pre înşii pămîntul! Povăţat-ai cu direptatea ta poporul tău acesta, care l-ai izbăvit, mîngîiat-ai cu vîrtutea ta la lăcaşul cel svînt al tău. Audzîră păgînii şi să mîniară, durori cuprinsără pre ceia ce lăcuia în Filistiím. Atuncea pripiră domnitorii lui Edóm şi boiarii moaviteanilor luatu-i-au cutremur; topiră-să toţ carii lăcuiesc în Hanaán. Cadză preste dînşii frică şi cutremur de mărirea braţului tău, să să împietrească, până cînd va treace poporul tău, Doamne, până cînd va treace poporul tău acesta ce-ai dobîndit. Băgînd[264] răsădeaşte-i pre înş în muntele ocinii tale, în gătatul lăcaşul tău care-l lucraş, Doamne, svinţitoarea, Doamne, carea o gătară mînule tale. Domnul împărăţînd veacilor şi preste veac şi încă. Şi cînd întră călăriia lui Faraon cu cotigele şi cu călăreţii în mare şi adusă preste dînşii Domnul apa mării;

III 56[v] iară fiii lui Izraíl / trecură pre uscat prin mijlocul mării.

Citenie 7. Glava 3, 8.

Din prorociia lui Sofónie citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Agădui-mă la dzua sculării meale de mărtorie. Derep ce că-i giudecata mea în adunări de păgîni, să aştept împărat, să-m vărs preste dînşii urgiia mea, toată urgiia mîniii meale. Drep ce că în focul rîvnii meale să va topi tot pămîntul. Că atunce oi întoarce de oi da popoarelor limbă de rost ales ca să cheame toţ numele Domnului, să-i slujască supt un giug. De la obîrşiile păraălor

[263] În limba slavonă în text: „Să cîntăm Domnului, că cu slavă s-a proslăvit”.
[264] În text, scris *бъгѫ́гдь*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Ethiópiei aştepta-voi pre carii mă roagă, cu împrăştiiaţii aduce-m-voi jărtve în dzua aceaea. Nu vei păţî ruşine de toate năsliciunile tale carile ai păgînăţît spre mine, că atunce voi lua de pre tine ocărîturile sudălmii tale şi de-acii nu vei mai adaoge a te gurguţa pre muntele cel svînt al mieu. Şi voi lăsa în tine popor blînd şi smerit şi să vor bineveghea de numele Domnului rămaşii lui Izraíl şi nu vor face nedireptate şi nu vor grăi deşearte şi nu să va găsî în rostul lor limbă înşălătoare. Derep ce că ei să vor naşte în hrană, vor dormi şi nu va fi cine-i spăriia pre înşii. Bucură-te foarte, hiică Sión, propoveaduiaşte, fiică Ierusalím; veseleaşte-te şi te desfeteadză cu toată inema ta, hiică Ierusalím! Luat-au de pregiur tine Domnul strîmbătăţîle tale, izbăvitu-te-au din mînule pizmaşilor tăi. Împărăţî-va
III 57[r] Domnul // în mijlocul tău, nu vei mai vedea de-acmu răutate!”

Citenie 8:

Den A-mpăraţîlor a treia carte citenie

Fu cuvîntul Domnului către Ilíe dzîcînd: „Scoală de pasă în Aréftha Sidoníei, la poarta cetăţîi, şi să şedz acoló; iată că voi porunci acoló o femeaie văduo să te hrănească.” Şi să sculă şi purceasă în Aréftha şi veni la poarta cetăţîi, şi ádecă acoló o femeaie văduo culegea lemnuşeale. Şi strigắ Ilíia după dînsă şi dzîsă ei: „Ia-mi, dară, puţîntea apă în vas şi să beau.” Şi purceasă să-i ia. Şi strigắ Ilíia după dînsă şi dzîsă ei: „Să-m iai, dară, şi o bucăţea de pîine a mîna ta.” Şi dzîsă femeaia: „Viu Domnul Dumnădzău tău, nu-i la mine adzîmă de supt spudză, ce cît ar hi un pumn de făină într-o vadră şi puţînel undelemn[265] în urcior. Şi iată că culeg vro doaă surceale şi oi întra de o voi face mie şi cuconilor miei şi vom mînca şi vom muri.” Şi dzîsă Ilíia către dînsă: „Cuteadză, întră de fă pre cuvîntul tău, dară să-m faci de-acoló turtă sup spudză mică întăi şi să-mi aduci, iară ţie şi cuconilor tăi vei face mai apoi. Că aşea dzîce Domnul Dumnădzău lui Izraíl: «Vedriţa cu făninа n-a mai scădea şi urciorul cu undelemnul n-a mai împuţîna pănă la dzua ce va da Domnul ploaie pre faţa a tot pămîntul.” Şi mearsă femeaia de feace pre cuvîntul lui Ilíe; şi mîncă
III 57[v] ea şi el şi cuconii ei. Şi dintr-aceaea dzî vedriţa / de făninа n-au mai scădzut şi urciorul de undelemn n-au mai împuţînat, pre cuvîntul Domnului ce-au grăit cu mîna lui Ilie. Şi fu după cuvintele aceastea şi să războli fiiul femeii, stăpînei casii, şi era boala lui grea foarte, pănă cînd n-au rămas într-însul suflet. Şi dzîsă femeaia către Ilíe: „Ce-i mie şi ţie, omule a lui Dumnădzău? Veniş la mine a pomeni păcatele meale şi a umorî pre fiiul mieu?” Şi dzîsă Ilíe către femeaie: „Dă-mi pre fiiul tău acicea.” Şi-l luă pre însul de la sînul ei şi-l sui în cerdac în

[265] În text, scris *ѳндєлéнь*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

carele el şedea acoló şi-l culcă pre însul în patul său. Şi strigă Ilie şi dzîsă[266]: „Vai mie, Doamne, marturul veduvei cu carea eu lăcuiesc cu dînsa, tu ai asuprit a umorî pre fiiul ei!" Şi suflă pre cucon de trei ori şi chemă pre Domnul şi dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul mieu, să să-ntoarcă, dară, sufletul cuconului acestuia într-însul!" Şi fu aşea. Şi strigă în goid şi audzî Domnul glasul lui Ilie şi să-ntoarsă sufletul cuconului la nontrurile lui şi învisă. Şi luă Ilie pre cucon şi-l pugorî din cerdac în casă şi-l deade maică-sa. Şi dzîsă Ilie: „Caută, viu-i fiiul tău!" Şi dzîsă femeaia: „Acmu am cunoscut că om a lui Dumnădzău eşti tu şi cuvîntul Domnului în rostul tău adevărat."

Ceteniia 9:

Din prorociia Isaíei citenie:

Să să bucure sufletul mieu de Domnul, că m-au îmbrăcat cu cămeaşe
III 58[r] de mîntuinţă şi cu îmbrăcămînt de // veselie m-au învăscut. Ca mirelui pusu-mi-au mitră şi ca mireasa m-au împodobit cu podoabă. Şi ca pămîntul ce-ş creaşte floarea sa şi ca grădina sămănăturile sale ce-ş răsare, aşea va răsări Domnul direptate şi bucurie împrotiva tuturor limbilor. Pentru Sión nu voi tăcea şi pentru Ierusalím nu voi suferi, pănă cînd va ieşi la lumina direptatea mea şi spăseniia mea ca fecliia va arde. Şi vor vedea limbile direptatea ta şi toţ împăraţîi pămîntului – slava ta şi te va chema tine cu numele tău cel nou carele Domnul îl va numi. Şi vei fi cunună de frîmseaţe în mîna Domnului şi diadimă de împărăţîie în mîna Dumnădzăului tău. Şi de-acii nu ti-i mai chema-te „Părăsîtă" şi pămîntul tău nu s-a mai chema „Pustii", că ţie numi-să-va „Voia a mea" şi pămîntului tău, „Lume lăcuită", că va binevoi Domnul în tine şi pămîntul tău să va descăleca în lăcuit. Şi ca şi cînd petreace de lăcuiaşte tînărul cu ficioară, aşea vor lăcui fiii tăi cu tine; şi va fi în ce chip să veseleaşte mirele de mireasă, aşea să va veseli Domnul de tine.

Citenie 10.

Din Bítiia citenie. *22*.

Fost-au după cuvintele aceastea, şi Dumnădzău ispitiia pre Avraám şi dzîsă lui: „Avraám, Avraám!" Şi dzîsă: „Iata-mă-i, eu." Şi dzîsă: „Ia pre fiiul tău pre cel iubit ce ţî l-ai iubit, pre Isaác, şi te du la pămîntul
III 58[v] cel nalt şi să-l rădici acoló de jărtvă cu de toată roada / deasupra unui munte carele-ţ voi spune." Şi să sculă Avraám demineaţă, înşălă asînul său şi luă cu sine doi argaţ şi pre Isaác, fiiul său; şi despicînd leamne de jărtvă a toată roada, să sculă de purceasă şi sosî la locul ce i-au dzîs Dumnădzău în dzua a treia. Şi rădicînd Avraám ochii săi, vădzu locul de departe. Şi dzîsă Avraám argaţîlor săi: „Şedeţ acii cu

[266] În text, scris ѕ҃ѳ҃сѫ.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

asîna, iară eu şi cuconul om treace până ciia şi, închinîndu-ne, cătră voi ne vom întoarce.” Şi luă Avraám leamnele de jărtva totplodiei şi pusă în cîrca lui Isaác, fiiului său, şi luă focul a mînă şi cuţîtul şi purceasără amîndoi depreună. Şi dzîsă Isaác cătră Avraám, părintele său: „Părinte!” Iară el dzîsă: „Ce iaste, fiiule?” Şi dzîsă: „Iaca focul şi leamnele; unde iaste oaia cea de olocarpomă?” Şi dzîsă Avraám: „Dumnădzău ş-a căuta şie oaie de olocarpomă, fiiule.” Şi ducîndu-să amîndoi împreună, sosîră la locul carele i-au dzîsu-i Dumnădzău. Şi zidi Avraám altariu şi clădi leamnele, şi-mpiedecînd pre Isaác, fiiul său, îl pusă pre altariu deasupra leamnelor. Şi întinsă Avraám mîna sa să ia cuţîtul să giunghe pre fiiul său. Şi-l chemă îngerul Domnului din ceriu şi dzîsă lui: „Avraám, Avraám!” Iară el dzîsă: „Iată-mă-i, eu.” Şi dzîsă: „Nu pune mîna ta pre cucon, nice să-i faci nemică, că acmu am cunoscut că te temi tu de Dumnădzău şi nu cruţaş pre fiiul tău cel
III 59[r] iubit pentru mine.” Şi rădicînd Avraám ochii // săi, vădzu şi ádecă un berbeace prins de coarne în tufă de savec. Şi mearse Avraám şi luă berbeacele şi l-au rădicat în olocarpomă pentru Isaác, fiiul său. Şi numi Avraám numele locului aceluia „Domnul vădzut-au”, ca să dzîcă astădz: „În munte Domnul s-au ivit.” Şi chemă îngerul Domnului pre Avraám a doáoră din ceriu, dzîcînd: „Asupra mea m-am giurat, dzîce Domnul, prin carea feceş cuvîntul acesta şi nu cruţaş pre fiiul tău cel iubit pentru mine, drept aceaea blagoslovind blagoslovi-te-voi şi-nmulţînd voi mulţî sămînţa ta ca stealele ceriului şi ca arina ce-i pre la budza mării. Şi va moşteni sămînţa ta cetăţîle pizmaşilor şi blagoslovi-să-vor în sămînţa ta toate limbile pămîntului, drep ce c-ai ascultat glasului mieu.”

Citenie 11.

Din prorociia lui Isaíia citenie

Duhul Domnului pre mine pentru carele unsu-m-au, să binevestesc mişeilor trimisu-m-au, să tămăduiesc pre cei înfrînţ cu inema, să propoveaduiesc robiţilor slobodzenie şi orbilor vedeare, să slobodzăsc pre cei sfărîmaţ în slobodzenie; să chem an Domnului priimit şi dzuă de plata Dumnădzăului nostru; să mîngîiu pre toţ carii plîng, să să dea celor ce plîng Sión slavă în loc de cenuşe, unsoare de veselie celora ce plîng, îmbrăcămînt de slavă în loc de duh de mîhniciune. Şi să vor numi Rod de direptate, Săditură Domnului în slavă. Şi vor zidi pustiile
III 59[v] veacinice pustiite den- / tîi, rădica-să-vor şi înnoi-să-vor cetăţ pustii, pustiite de la rod în rod. Şi vor veni cei de altă rudă păscînd oile tale şi inoplemenicii – plugari şi viiari voaă. Iară voi preuţ Domnului chema-vă-veţ, slujitori Dumnădzăului nostru dzîce-să-va voaă. Vîrtutea limbilor viţ mînca şi în bogăţîia lor minunaţ veţ fi. Pentru ruşinea voastră cea-ndoită şi pentru stideala să va bucura partea lor.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Drept aceasta, pămîntul lor de-a doa oară vor ocina şi veselie veacinică deasupra capului lor. Că eu, dară, sînt Domnul, de iubăsc direptatea şi urăsc apucătura de strîmbătate. Şi voi da munca lor direpţîlor şi leage veacinică voi tocmi lor. Şi cunoaşte-s-a în limbi sămînţa lor şi nepoţîi lor în mijloc de năroade. Şi cine-i va vedea, cunoaşte-i-va că aceştia sînt sămînţă blagoslovită de Dumnădzău şi cu veselie să va bucura de Domnul.

Citenie 12.

Din A-mpăraţîlor a patra carte citenie

Fost-au o dzî de trecu Elisaé în Somán. Şi acoló – o femeaie, giupîneasă mare, şi-l opri să mănînce pîine, şi cînd fu din destul ce mergea el de întră, stătu să mănînce acoló. Şi dzîsă femeaia cătră bărbatul ei: „Iată c-am cunoscut că omul lui Dumnădzău svînt treace pre la noi totdeauna; să-i facem, dară, lui cerdac, loc mic, şi să-i punem acoló pat şi masă şi jilţ şi candílă; şi va fi cînd va veni el pre
III 60[r] la // noi, va abate acoleá.” Şi fu într-o dzî, mearsă acoló de întrắ şi să abătu în cerdac şi masă acoló. Şi dzîsă cătră Ghiezí, sluga sa: „Cheamă-mi pre sumanita aceasta.” Şi o chemă şi stătu denaintea lui. Şi dzîsă lui: „Spune cătră dînsă: «Iată că ne-ai slujit minunat toată mirată slujba aceasta. Dară noi ce-ţ vom sluji? Au doară ai vrun cuvînt cătră împăratul sau cătră hatmanul?” Iară ea dzîsă: „N-am; în mijlocul oamenilor miei eu lăcuiesc.” Şi dzîsă: „Ce trebuie a-i face?” Şi dzîsă Ghiezí, sluga lui: „N-are cucon, şi bărbatul ei nu iaste bătrîn.” Şi dzîsă: „Cheamă-o.” Şi o chemă şi stătu la uşe. Şi dzîsă Elisseé cătră dînsă: „În vreamea aceasta, ca ceasul cel viu, tu vei dobîndi fiiu.” Iară ea dzîsă: „Nu, Doamne, omule a lui Dumnădzău, nu minciuná pre şarba ta.” Şi purceasă grea femeaia şi născu fiiu pre vreamea aceasta ca-n ceasul cel viu, cum au grăit Elissaé. Şi crescu cuconul; şi cînd fu de ieşi la tată-său cătră secerători, dzîsă tatălui său: „Capul mieu, capul mieu!” Şi dzîsă slugii: „Ia-l de-l du la maică-sa.” Şi-l dusă la maică-sa şi să culcắ pre genunchile ei pănă amiadzădz şi muri. Şi l-au suitu-l în cerdac de l-au culcatu-l în patul omului lui Dumnădzău şi închisă uşea preste dînsul şi ieşi. Şi chemă pre bărbatul ei şi dzîsă: „Trimite-mi pre unul din ficiori şi o ásînă şi voi cură pănă la omul lui Dumnădzău şi oi întoarce.” Şi-i dzîsă: „Cum să mergi tu la dînsul
III 60[v] astădz,că nice-i / lună noaă, nice sîmbătă?” Iară ea dzîsă: „Pace.” Şi aşternu pre ásînă şi dzîsă cătră sluga ei: „Ia-mblă de pasă, nu-m zăbăvi a mă sui, că de-ţ voi dzîce, vino şi să purcedz; şi vei mearge la omul lui Dumnădzău în muntele Carmílul.” Şi fu deaca vădzu Elisaé venită pre însă, dzîsă cătră Ghiezí, sluga sa: „Iaca somaniteana ceaea. Acmu aleargă în tîmpinarea ei şi-i vei dzîce: «Pace ţie?»” Şi cursă în tîmpinarea ei şi dzîsă ei: „Pace ţie? Pace bărbatului tău? Pace-i

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

cuconului?" Iară ea dzîsă: „Pace." Şi veni la Elissaé în munte şi să prinsă pregiur picioarele lui. Şi să apropié Ghiezí să o dea în laturi şi dzîsă Elissaé: „Lasă-o, că sufletul ei în duroare iaste şi Domnul au ascuns de la mine şi nu mi-au spus." Iară ea dzîsă: „Dară cerşut-am eu cucon de la Domnul mieu? Căce am dzîs: «Nu glumi de mine!»" Şi dzîsă Eliasseé lui Ghiezí: „Încinge mijlocul tău şi ia toiagul mieu a mîna ta şi pasă; că de vei afla om, să-l blagosloveşti pre însul, şi de te va blagoslovi omul, să nu-i răspundz lui, şi vei pune toiagul pre obrazul cuconului." Şi dzîsă maica cuconului: „Viu Dumnădzău şi viu sufletul tău, de te-aş lăsa-te." Şi să sculă Eliassaé şi purceasă după dînsă. Şi Ghiezí sosî mainte de dînsă şi pusă toiagul pre faţa cuconului, şi nu era glas, şi nu era audzîre. Şi să-ntoarsă în tîmpinarea lui şi-i spusă lui dzîcînd: „Nu s-au sculat cuconul." Şi întrá Eliassaé în
III 61[r] casă şi ádecă cuconul murit, culcat în patul lui. Şi întrá // Eliasaé în casă şi încuié uşea preste amîndoiş şi să rugă lui Dumnădzău. Şi să sui de să culcá preste cucon şi-ş pusă gura sa preste gura lui, şi ochii săi preste ochii lui, şi mînule sale preste mînule lui, şi picioarele sale preste picioarele lui; şi-l suflá şi să încujbá preste dînsul şi să încăldzî carnea cuconului. Şi întoarsă de să primblá încoace şi încoleá şi să sui şi plecă preste cucon pănă înde şeapte ori şi-ş deşchisă cuconul ochii săi. Şi strigá Eliassee pre Ghiezí şi dzîsă: „Cheamă pre somanita aceasta." Şi o chemă şi întrá cătră dînsul şi dzîsă Eliasseé: „Ia-ţ cuconul tău." Şi întrá femeaia şi cădzu la picioarele lui şi să închiná la pămînt; şi-ş luă cuconul ei şi ieşí.

Citenie 13. Glava 63, 11.

De prorociia Isaíei citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Unde iaste cela ce-au scos din pămînt pre păstoriul oilor? Unde iaste cela ce-au pus într-înşii duhul cel svînt? Acela ce-au scos cu direapta pre Moisí, braţul slăvii lui? S-au întărit apa de faţa lui, ca să facă lui nume de slavă veacinică. Povăţatu-i-au prin prăpaste ca caii prin pustie, şi nu să ostenirá, şi ca dobitoacele prin cîmp, şi nu să spăriiará. S-au pugorît duh de la Domnul şi i-au povăţîtu-i. Aşea ţ-ai purtatu-l poporul tău, ca să-ţ faci nume de slavă. Caută din ceri, Doamne, şi vedz din casa ta svîntă şi din slava ta: Unde
III 61[v] iaste mulţîmea milii / tale ş-a cruţărilor tale? Că ne-ai suferitu-ne, Doamne. Că tu eşti Părintele nostru! Avraám nu ne-au ştiut şi Izraíl nu ne-au cunoscut; dară tu eşti, Doamne, Părintele nostru, izbăveaşte-ne; de la-nceput numele tău pre noi iaste. A ce ne rătăciş, Doamne, de la calea ta? Ai născprit inemile noastre a nu ne teame de svinţia ta! Întoarce pentru şerbii tăi, pentru neamurile ocinii tale, ca puţîntel să moştenim muntele svîntul tău. Pizmaşii noştri călcară svinţitoarea ta. Feacemu-ne ca de la-nceput cînd nu ne stăpîniiai, nice să numiia

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

numele Svinţiii[267] tale pre noi. De vei deşchide ceriul, cutremur va cuprinde de la tine munţîi şi să vor topi ca ceara cum să topeaşte de foc şi va arde foc pre pizmaşii tăi, şi vederat va fi numele tău pizmaşilor tăi şi de faţa ta limbile spămînta-să-vor; cînd faci cealea slăvite, cutremur prinde de la tine munţîi. Din veaci n-am audzît, nice ochii noştri au vădzut Dumnădzău fără tine, şi lucrurile tale-s adevărate. Şi vei face celor ce te rabdă milă, că va tîlni milă pre ceia ce fac ce-i direptul şi căile tale pomenesc.

Citenie 14. Glava 31, 31.

Din prorociia Isaíei citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Iaca, dzîle vin şi voi lega casii lui Izraíl şi casii lui Iúda legătură noaă, nu ca legătura carea am legat părinţilor lor la dzua luîndu-i eu de mîna lor de i-am scosu-i din pămîntul Eghíptului.
III 62[r] Că ei nu // rămasără în testamentul mieu şi eu încă am prigetat de dînşii, dzîce Domnul. Că acesta testament carele îl voi testămentui casii lui Izraíl după dzîlele acealea, dzîce Domnul: dîndu-mi legile meale în cugetul lor şi pre inema lor scrie-le-voi, şi fi-le-voi lor în Dumnădzău şi ei vor fi mie în popor. Şi nu vor învăţa de-acii tot însul pre de-aproapele său şi tot însul pre fratele său, dzîcînd: «Cunoaşte pre Domnul», că toţ mă vor şti-mă, de la cel mic pănă la cel mare a lor, dzîce Domnul, că milostiv voi fi pre nedireptăţîle lor şi de greşealele lor nu voi mai pomeni.”

Citenie 15. Glava 3.

De prorociia lui Daniíl citenie

În anul al optspreace, Navuhodonósor împărat feace icoană de aur, naltul ei – 60 de coţ şi latul ei – şease coţ, ş-au pusu-o în cîmpul lui Deirá, în ţînutul Vavilónului. Şi trimisă Navuhodonosór împărat să strîngă pre toţ ipaticii şi voievodzîi şi toparhii, igumenii şi tiranii şi cei preste stăpînimi şi pre toţ boiarii ţărîlor, să vie la obnovleniia icoanei ce-au rădicat Navuhodonosór împărat. Şi să strînsără toparhii, ipatii, voievodzîi, igumenii, tiranii, marii spre stăpînimi şi toţ boiarii ţărîlor la obnovleniia icoanei carea au rădicat Navuhodonosór împărat şi stătură denaintea icoanei. Şi cranicul striga în vîrtute: „Voaă vă să dzîce, păgîni, popoară, neamuri, limbi: «În ce ceas veţ audzî glasul
III 62[v] de / trîmbită, de surlă şi ceateră, samvică şi psaltire şi de simfónie şi de tot fealiul de muzícă, să căderţ să vă-nchinaţ la icoana de aur carea au pus Navuhodonosór împăratul; iară care nu va cădea să să-nchine, într-acela ceas să va arunca în cuptoriul cel de foc ce arde.” Şi cînd fu deaca audzîră năroadele glasul de trîmbită, surlă şi ceateră, samvică şi psaltire şi simfónie şi tot fealiul de muzícă, cădzînd năroadele,

[267] În text, scris ***свѣщій***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

neamurile, limbile, să-nchina la icoana de aur carea o pusă Navuhodonosór împărat denaintea lor. Atunce s-apropiiară bărbaţ haldei de pîrîră pre iiudei la-mpăratul Navuhodonosór, dzîcînd: „Împărate, în veaci să trăieşti! Tu, împărate, pus-ai poruncă a tot omul, careleş deaca va audzî glasul trîmbitei, surlei, ceaterii, samvichei şi psaltirei şi simfóniei ş-a tot fealiul de muzícă, şi de nu va cădea să să-nchine icoanei de aur carea ai făcut, fi-va aruncat în cuptoriul de foc ce arde. Deci sînt neşte bărbaţ jidovi carii i-ai pus pre lucrurile oraşului Vavilónului: Sedráh, Misáh şi Avdenagó, carii n-ascultă de purunca ta, împărate, şi dumnădzăilor tăi nu slujesc şi icoanei de aur ce-ai rădicat nu să închină." Atunce Navuhodonosór, cu mînie şi cu urgie, dzîsă să aducă pre Sedráh, Misáh şi Avdenagó. Şi bărbaţîi aceştia să adusără naintea împăratului. Şi răspunsă Navuhodonosór şi dzîsă lor: „Oare adevărat, Sedráh, Misáh
III 63[r] şi Avdenagó[268], dumnădzăilor // miei nu slujiţ şi icoanei de aur carea am rădicat nu vă închinaţ? Ce acmu să fiţ gata, ca deaca veţ audzî glasul trîmbitei, surlei şi ceaterei, samvichei şi psaltirei şi simfóniei ş-a tot fealiul de muzícă, să cădeţ să vă-nchinaţ icoanei de aur carea feciu; iară de nu vă veţ închina, într-acel ceas veţ fi aruncaţ în cuptoriul focului ce arde. Şi cine iaste Dumnădzăul carele-i să vă scoaţă din mînule meale?" Răspunsără Sedráh, Misáh şi Avdenagó grăind împăratului Navuhodonósor: „N-avem noi treabă de cuvîntul acesta să răspundem ţie! Că iaste Dumnădzăul nostru în ceriuri căruia noi slujim putearnic să ne scoaţă din cuptoriul focului ce arde şi din mînule tale, împărate, izbăvi-ne-va. Iară de nu, la ştire să-ţ fie, împărate, că dumnădzăilor tăi n-om sluji şi icoanei tale de aur ce-ai rădicat nu ne vom închina." Atunce Navuhodonosór să-mplu de mînie şi vedearea obrazului lui să schimbă asupra lui Sedráh, Misáh şi Avdenagó şi dzîsă: „Înfierbîntaţ cuptoriul cu şeapte părţ pănă cînd de tot să va înfoca!" Şi a bărbaţ vîrtucioş dzîsă: „Legaţ pre Sedráh, Misáh şi Avdenagó de-i aruncaţ în cuptoriul de foc ce arde!" Atunce bărbaţîi aceia fură ferecaţ cu nădragii[269] lor şi cu cumănacele şi cu pulpările şi îmbrăcămintele lor fură aruncaţ în mijlocul cuptoriului de foc ce ardea, drep ce că cuvîntul împăratului s-au întărit şi cuptoriul s-au înfierbîntat cu asupră. Şi pre bărbaţîi ceia ce-au pîrît pre Sedráh, /
III 63[v] Misáh şi Avdenagó i-au umorîtu-i para focului dinpregiur. Iară bărbaţîi tustrei aceştia, Sedráh, Misáh şi Avdenagó, cădzură în mijlocul cuptoriului de foc ce ardea, ferecaţ. Şi îmbla pren mijlocul

[268] În text, scris ***Авдєлагѡ***, probabil greşeală de tipar.
[269] În text, scris ***ѫдра́цїй***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pării, lăudînd pre Dumnădzău şi blagoslovind pre Domnul. Şi astîndu-le Azariia striga aşea şi deşchidzînd rostul său în mijlocul focului, dzîsă: „Blagoslovit eşti, Doamne Dumnădzăul părinţilor noştri, şi lăudat şi preaproslăvit numele tău în veaci. Că dirept eşti pentru toate care feceş noaă şi toate lucrurile tale-s adevărate şi direapte căile tale şi toate giudeaţele tale-s adevărate. Şi giudecări de adevărătate feceş preste toate ce-ai pornit asupra noastră şi pre cetatea svîntă a părinţilor noştri, Ierusalim; că cu adevărătate şi cu giudeţ aduseş toate aceastea asupra noastră pentru păcatele noastre. Că greşim postîmpind de la tine şi greşim întru toate; şi poruncile tale nu le-am ascultat, nice am păzît, nice am făcut cum ai poruncit noaă, ca să ne fie bine. Şi toate cîte feceş noaă şi toate cîte aduseş asupra noastră, cu dirept giudeţ ai făcut! Şi dedeş pre noi în mînule a pizmaş fără de leage, spurcaţ călcători, şi a împărat nedirept şi mai viclean decît tot pămîntul. Şi acmu n-avem să ne deşchidem gura, ruşine şi ocară de feacem şerbilor tăi şi cărora te cinstesc. Ce nu ne da pre noi
III 64[r] pănă în fîrşit pentru numele tău şi nu strica // legătura ta. Şi nu depărta mila ta de pre noi, pentru Avraám cel iubit de tine şi pentru Isaác şerbul tău şi pentru Izraíl svîntul tău, cărora le grăiş că vei înmulţi sămînţa lor ca stealele ceriului şi ca arina ce-i pre marginea mării. Că, Despuitoriule, micşuratu-ne-am decît toate limbile şi sintem smeriţ în tot pămîntul astădz pentru păcatele noastre. Şi nu iaste în vreamea aceasta boiarnic şi proroc şi povaţă, nice jirtvă cu întreg de ars, nice giungheare, nice prescuri, nice tămîie, nice loc de-a facerea jărtvă naintea ta şi să aflăm milă. Ce cu sufletul înfrînt şi cu duh smerit să him priimiţ. Ca în jărtvele cealea cu-ntregul de ars şi de berbeci şi de tauri, ca în dzeci de mii de mieori graş, aşea să fie jărtva noastră naintea ta astădzi şi să să obîrşască după tine; că nu iaste ruşine celora ce să nedejduiesc spre tine. Şi acmu îţ urmăm cu toată inema şi ne teamem de tine şi cercăm faţa ta. Nu ne lăsa la ruşine, ce fă cu noi după blîndeaţea ta şi după mulţimea milii tale. Scoate-ne pre noi după miratele tale şi dă slavă numelui tău, Doamne; şi să să ruşineadze toţ carii arată şerbilor tăi reale. Şi să să stideascâ din toată vîrtutea şi tăriia lor să să sfărîme; şi să cunoască că tu eşti Dumnădzău unul şi slăvit în toată lumea.” Şi nu părăsiia aceia ce-i aruncară pre înşii, slugile împăratului, ardzînd cuptoriul cu naft şi cu smoală şi cu cîlţ şi
III 64[v] cu viţă uscată. Şi să / vărsa para deasupra cuptoriului în coţ patrudzeci şi noaă şi încungiură şi pîrjoli pre carîi află pregiur cuptoriul de haldei. Iară îngerul Domnului să pugorî îndată la cei cu îlde Azariia în cuptoriu şi scutură para focului de la cuptoriu. Şi feace în mijlocul cuptoriului ca un vînt de roaă şuierînd şi nu s-au atins de dînşii nice leac focul, nice i-au mîhnit, nice le-au supărat lor. Atunce aceşti trei ca dintr-un

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

rost cînta şi blagosloviia şi slăviia pre Dumnădzău în cuptoriu, grăind: „Blagoslovit eşti, Doamne, Dumnădzăul părinţilor noştri, şi preacîntat şi preaînălţat în veaci. Şi blagoslovit numele slăvii tale cel svînt, cel preacîntat şi preaînălţat în veaci. Blagoslovit eşti în besearica svintei slăvii tale şi preacîntat şi preaînălţat în veaci. Blagoslovit eşti, cela ce vedz prăpăştile, şedzînd pre heruvimi, acel preacîntat şi preaînălţat în veaci. Blagoslovit eşti pre scaunul slăvii împărăţiii tale, acel preacîntat şi preaînălţat în veaci. Blagoslovit eşti în tăriia ceriului şi preacîntat şi preaînălţat în veaci."

Ne sculăm acii de cîntăm în strane ceastă la toate stihuri pripală:

Pre Domnul lăudaţ şi-l preaînălţaţ preste toţ veacii! Blagosloviţ, toate lucrurile Domnului, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre însul în veaci! Blagosloviţ, îngerii Domnului, ceriurile Domnului, pre Domnul;
III 65[r] cîntaţ şi preaînălţaţ pre // însul în veaci! Blagosloviţ, apele toate ceale din sus de ceriuri, toate puterile Domnului, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre însul în veaci! Blagosloviţ, soarele şi lună, stealele ceriului, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre însul! Blagosloviţ, toate ploi şi roaă şi toate vînturile, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre însul în veaci! Blagosloviţ, foc şi pripăc, frigul şi fierbinteală, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre însul în veaci! Blagosloviţ, roăle şi chidele, gheţile şi gerul, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre însul în veaci! Blagosloviţ, brumile şi omeţii, fulgerile şi nuării, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţăm pre îns în veaci! Blagosloviţ, lumină şi întunearec, nopţile şi dzilele, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre însul în veaci! Blagosloviţ, pămîntul, munţii şi dealuri şi toate ce cresc într-înse, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagosloviţ, fîntîni, mări şi părao, chiţii şi toate ce să clătesc într-ape, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagosloviţ, toate pasirile ceriului, fierile şi toate dobitoacele, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagosloviţ, fiii oamenilor, blagoslovască Izraíl pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagosloviţ, preuţii Domnului, şerbii Domnului, pre Domnul, cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagosloviţ, duhuri şi sufletele direpţilor, cuvioşii şi /
III 65[v] smeriţii cu inema, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagosloviţ, Anánie, Azárie, Misaíl, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagosloviţ, apostolii, prorocii şi mîcenicii Domnului, pre Domnul; cîntaţ şi preaînălţaţ pre îns în veaci! Blagoslovim Tatăl şi Fiiul şi Svîntul Duh, pre Domnul cîntăm şi preaînălţîm întru toţ veacii! Lăudăm, blagoslovim, închinămu-ne Domnului, cîntînd şi preaînălţînd pre însul în veaci!

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Canonul Paştilor Învierii Domnului nostru Iisus Hristos

Peasna 1, glas 1.

A de înviere dzuă, oameni, să ne luminăm! Pasha Domnului, pashă! Că din moarte către trai şi de la pământ spre ceri Hristos Dumnădzău pre noi ne-au trecutu-ne, de biruire ce-i cîntăm.

Să ne curăţîm sîmţîrile şi să vedem pre neatinsă lumina cea de-mviere, pre Hristos străluminînd. Bucuraţî-vă strigînd, vederat să-l audzîm, de biruire cîntîndu-i.

Ceriurile-m vrednicie veseleascâ-să, pământul bucure-să şi să prăznuiască
III 66[r] lumea cea vădzută toată şi ne- // vădzută, că Hristos s-au rădicat, veselie veacinică.

Peasna 3, irmos.

Veniţ, beare noavă de vom bea, nu din piatră stearpă minunatecă, ce nerumpăcios izvor din mormînt ce ne-au ploat Hristos, cu carele ne-ntărim.

Acmu toate să-mplú de lucori: ceriul şi pământul şi ceale ce-s dedesupt. Să prăznuiască, dară, toată fapta scularea lui Hristos, în carea s-au întărit.

Ieri cu tine mă-ngropam, Hristoase; cu tine mă stîrnesc astădz, ce te-ai sculatu-te. M-am răstignit ţie ieri; însuţ proslăveaşte-mă, Doamne, întru-mpărăţiia ta.

Peasna 4, irmos.

Pre straje dumnădzăiască, Dumnădzău grainic Avvácum, să stea cu noi şi să arate cu port luminat înger, cu cutedzare grăind: „Astădz îi mîntuinţă în lume, că s-au sculat Hristos, precum toate le poate."

Bărbătesc precum deşchisă acela ficioresc svînt zgău[270], fu Hristos; însă cumu-i om, mieluşel dzîce-să. N-are prihană, că-i neatins de tină; ale noastre le paşte şi ca Dumnădzău adevărat deplin grăiaşte-să.

Ca de un an mieluşel, acel blagoslovit noaă, cununâ Hristos, din voia sa prin toţ s-au jărtvitu-să, pasha cea curăţîtoare; şi iarăş din mormînt cu frîmseaţe a dereptăţîi noaă ne-au lucit soarele. /

III 66[v] Tatăl lui Dumnădzău, Davíd, naintea raclii cortului sălta şi giuca; iară gloata lui Dumnădzău cea svîntă, izbînda plăzăturilor vădzînd, să ne bucurăm în Domnul, că s-au sculat Hristos ca un totputearnic.

Peasna 5, iermos.

Să mînecăm mînecuş adînc şi, în loc de mir, cîntecul să-i aducem Stăpînului; şi pre Hristos să vedem, a dereptăţîi soarele, tuturor viaţă străluminînd.

Nenumărata a ta milă cei de a iadului lanţuje înfăşurat vădzîndu-o,

[270] În text, scris ѕгга8.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

spre lumină grăbiia, Hristoase, cu piciorul cel veasel, pasha giucînd acea veacinică.

Să ne-apropiem, fecliiaşii, la purcedzătoriul Hristos de la mormînt ca un mire, şi-mpreună să sărbăm cu dragi de praznice şiruri pasha Domnului, slobodnica.

Peasna 6, irmos.

Deştins-ai în dedesupturi de pămînt ş-ai zrobit încuietori văcuite închisori a obădaţîlor, Hristoase; şi a treia dzî, ca dintru chit Ioná, te-ai rădicat din groapă.

Ferind peceţile întregi, Hristoase, te-ai sculat de la groapă, care cheile ficioarei n-ai stricatu-le la naşterea ta, ş-ai deşchisu-ne noaă porţîle de la raiul.

Mîntuitoriule, vie şi negiunghiată jirtvă, ca un Dumnădzău însuţ tine

III 67[r] de voie te-ai adus Părintelui şi ţ-ai rădicat // cu tot rodul pre Adám, sculîndu-te din groapă.

Peasna 7, irmos.

Tinerii din cuptoriu ce-au mîntuit, de s-au făcutu-să om, pate muritori; şi prin chin, mortateca cu de nestricat o-mbracă frîmseaţe, sîngurul blagoslovit, a părinţ Dumnădzău şi preaproslăvit.

Tîlc:

Ádecă Domnul Hristos Dumnădzău, carele cei trei otroci aruncaţ în foc de Navuhodonosór împărat i-au apărat nebetejiţ de foc, acela s-au făcut om şi, cu patima şi moartea sa şi cu învierea sa, ne-au îmbrăcat firea noastră cea muritoare cu bunăcuviinţa nestricării ş-a vieţii veacinice, carea o aşteptăm la giudeţ cînd ne va îmvie Svinţia sa.

Muieri cu miruri dumnădzăieştile după tine cursără, care ca un mort şi cu lacrămi cercînd, închinară-să veasele, viu Dumnădzău şi Paşte de tăinuit alor tăi, Hristoase, ucenici, binevestiră.

A morţîi prăznuim umorîciune, iadului surpăciune, de altă viaţă, de veacinica-ntăie pîrgă; şi giucînd, să cîntăm vinovnicul, pre sîngur blagoslovit, a părinţilor Dumnădzău şi preaproslăvit.

De-adevăr svinţită, în tot sărbăratecă, această svobodnică noapte cu lucori, a străluminateca dzî a învierii fiind vestitoare, în carea cea fără an lumină, de la mormînt cu trupul la toţ au străluminat. /

III 67[v] *Peasna 8.*

Aceasta ce-i chemată şi svîntă dzuă, carea-i una din sîmbete, împărătească şi doamnă, praznicilor praznic şi sărbătoare iaste sărbătoarelor, ce-ntr-însă blagoslovim pre Hristos cu veacii.

Veniţ, de cea noavă a viei roadă, dumnădzăiasca bucurie, în bună sămnata dzî a învierii, de împărăţîia lui Hristos să gustăm, lăudîndu-l ca pre Dumnădzău preste toţ veacii.

Caută-ţ tîlcul la Matthéi 26, 29, Luca 21, 18.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Rădică-ţ împregiur ochii, Siónule, de vedz; că iată că-ţ veniră de Dumnădzău lucind ca luminătorii, dintr-apus, din sevér şi de la mare şi din răsărit, cuconii tăi, în tine blagoslovind pre Hristos cu veacii.
Isaiía 49, 18.

Tată totputearnic, Cuvîntule şi Duhule, în trei împreunată de staturi osăbite, fire suprăfiinţatecă şi preadumnădzăiatecă, în tine ne-am botedzat şi pre tine blagoslovim preste toţ veacii.
Isaía 60, 1.
Peasna 9, irmos.

Lumină-te, lumină-te, noul Ierusalím, că slava lui Dumnădzău pre tine au răsărit! Saltă acmu şi hi voios, Sión! Iară tu, curată, te înfrîmşadză, a lui Dumnădzău Maică, la scularea născutului tău.
O, de dumnădzăiescul, o, de drăgăstosul, o, de dulcele tău glas! Că cu noi în de-adevăr ai giuruit se petreci pănă-n hotarul vacului, Hristoase; care creştinii anghiră de nedeajde avînd, bucurămu-ne.
Matthéi 28, 20.

III 68[r] O, pasha cea mare şi preasvinţită, Hristoase! O, înţelepciune // şi Cuvîntule a lui Dumnădzău şi puteare, dă-ne mai chiar să te luăm întru neînsărata dzuă a împărăţîi tale!
Sveatilnă:

Cu trupul dormiş ca mortul, Împăratul şi Domnul, a treia dzî te-ai sculat, pre Adám sculînd din stricat, şi ai răsipit pre moarte; pasha neputredzîrii, lumii de mîntuire.
На[271] *Hvalite, glas 1.*

Cîntămu-ţ, Hristoase, spăsîtoarea patimă şi slăvim a ta înviere.

Cruce cela ce ai răbdat şi moartea ai călcat şi te-ai sculat de la morţ, împacă-ne viaţa, Doamne, ca un sîngur de toate putearnic.

Care ai prădat iadul şi ai sculat pre omul cu scularea ta, Hristoase, spodobeaşte-ne cu inemă curată să te cîntăm şi să te slăvim.

Dumnădzăioasa ta pugorîciune slăvind, strigăm ţie, Hristoase. Născutu-te-ai din ficioară şi nedespărţît erai de la Părintele; păţît-ai ca omul şi de bunăvoie ai suferit cruce; sculatu-te-ai din mormînt, ca din cămară de nuntă ieşind, pentru să spăseşti lumea, ca un iubitoriu de om.
Таже стихи́рїи па́сцѣ[272]. *Glas 5.*
Stih: **Давъскр҃нет бъ и҆разидѫ́тсѧ вра́зи е҆гѡ.**[273]

III 68[v] Pasha cea svinţită astădz ni s-au arătat. Pashă noavă / svîntă, pashă tăinuită, pashă întru tot cinstită, pashă Hristos izbăvitoriul; pashă fără prihană, pashă mare, pashă credincioşilor, pashă porţîle raiului ce

[271] În limba slavonă în text: „la”.
[272] În limba slavonă în text: „Apoi stihirile Paştelui”.
[273] În limba slavonă în text: „Înviază Dumnezeu şi să risipească vrăjmaşii lui”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ne-au deşchis, pashă pre toţ ce svinţeaşte credincioş.

Stih: **Ѩ́ко и҆ще́зае́тъ дїмъ́ да и҆стезнѧ́тъ**.[274]

Veniţ de la prăvire, femei de bine vestitoare, şi Sióanei dzîceţî-i: „Priimeaşte de la noi de bucurie veştile a îmvierii lui Hristos. Desfeteadză-te, saltă şi te bucură, Ierusalímule, pre Împăratul Hristos prăvindu-l de la mormînt ca pre un mire ieşind."

Stih: **Т҃а́ко дапогибнѧ́тъ гр҃ѣшници ѿ ли́ца бж҃і́а**.[275]

De miruri purtătoare femei foarte demineaţă astătură la groapa a dătătoriului vieţii, aflară îngerul pre piatră şedzînd; şi acela le grăi aşea de le dzîcea: „A ce cercaţ viul cu morţîi? A ce plîngeţ neputredul în stricămînt? Păsaţ de strigaţ ucenicilor lui."

Stih: **Съ́й дн҃ь и҆́же сътвори́ гд҃ъ възрадꙋ́е́тсѧ**.[276]

Pasha cea desfătată, pasha Domnului, pashă! Pashă tot cinstită ne-au strălucitu-ne! Pasha, în bucurie unul pre alalt să ne cuprindem! O, pashă răscumpărare de la voie rea! Că acmu din mormînt astădz ca din cămară strălucind Hristos, femeile de bucurie le împlú, dzîcînd: „Strigaţ apostolilor!"

Slava... **Ии҃ѣ**..., *glas 5:* **Въскр҃се́нїѧ дн҃ь**.[277]

III 69[r] A de înviere dzuă, şi să ne strălumінăm cu praznicul // şi unii cu alalţ să ne cuprindem. Să dzîcem „fraţîlor" şi celora ce ne urăsc; să le iertăm toate cu învierea şi aşea să strigăm: „Hristos s-au sculat de la morţ, cu moarte moartea călcînd, şi celor din mormînturi viaţă dăruind."

Evanghelie la liturghie.

De la Ioán svînta Evanghelie citenie.

La-nceput era Vuvîntul, şi Cuvîntul era cătră Dumnădzău, şi Dumnădzău era acela Cuvîntul. Acesta era la-nceput cătră Dumnădzău. Toate de însul făcute sînt şi fără dînsul nu s-au făcut nice una cîte sînt făcute. Întru dînsul viaţă era şi viaţa era lumina oamenilor. Şi lumina la-ntunearec lumineadză, şi-ntunearecul pre însă n-au cuprins. Fu un om trimis de la Dumnădzău, numele lui – Ioán. Acesta au venit la mărtorie ca să mărturisască de lumină, ca toţ să creadză pentru dînsul. Nu era el aceaea lumina, ce ca să mărturisască pentru lumină. Era lumina cea adevărată, carea lumineadză pre tot omul viitoriu în lume. În lume era, şi lumea de însul făcută iaste; şi lumea pre însul nu-l cunoscu. Întru ale sale au venit, şi ai săii pre îns nu-l priimiră. Iară cîţ îl priimiră pre însul, datu-le-au puteare cuconi lui Dumnădzău să să facă, celora ce cred în numele lui; carii nu de pre

[274] În limba slavonă în text: „Cum dispare fumul, să dispară".
[275] În limba slavonă în text: „Aşa pier păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu".
[276] În limba slavonă în text: „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm".
[277] În limba slavonă în text: „Ziua Învierii".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

sîngiuri, nice din voie de trup, nice din voie de bărbat, ce de la Dumnădzău să născură. Şi Cuvîntul acela trup să feace ş-au sălăşluit în
III 69[v] noi şi / vădzum slava lui slavă, ca sîngur născutului din Părinţele, plin de har şi de adevărătate. Ioán mărturiseaşte de dînsul şi strigă grăind: „Acesta era carele am dzîs, acel după mine viitoriu naintea mea fu, că mainte de mine era, şi din plinul lui noi toţ am luat şi har pentru har, că leagea prin Moisí dată iaste, iară harul şi adevărătatea prin Iisus Hristos fu."

Напрεполовлéнїε пѫ[т]дεсѧ[т]нїцїй[278]
Văhod, prochimenul dzîlii şi citeniile.
De prorociia Isaíei citenie. *Glava 2, 2.*
Aceastea grăiaşte Domnul: „Din Sión va ieşi leage şi cuvîntul Domnului din Ierusalím. Şi va giudeca pre mijloc de năroade multe şi va înfrunta limbi[279] putearnice, pănă departe; că toate năroadele vor mearge careaş pre calea sa, iară noi vom mearge în numele Domnului Dumnădzăului nostru în veaci." Aceastea dzîce Domnul totputearnicul: „Ascultaţ, voi, dealuri şi munţîi şi văile şi urdzîturile pămîntului, că-i giudeţul Domnului cătră poporul său! Că-ş va întreba cu Izraíl dzîcînd: «Poporul mieu, ce ţ-am făcut ţie? Sau ce te-am mîhnitu-te? Răspunde-mi! Au căce te-am scosu-te din ţara Eghipétului şi din casă de şerbie te-am izbăvitu-te ş-am trimis nainte feaţii tale pre
III 70[r] Moiséi şi pre // Aaron? Poporul mieu, ce sfătuiră asupra ta nepriiatinii şi cine ţ-au datu-ţ ştire? Că ţ-am datu-ţ ştire eu, omule, ce-i bine! Şi ce Domnul cearcă la tine? Ce numai ca să faci giudeţ şi să iubeşti mila şi să fii gata a meargerea în urma feaţii Domnului Dumnădzăului tău. Derep ce că-n vîrtute s-a mări Domnul şi va paşte turma sa cu pace pănă la marginile pămîntului.»"
De prorociia Isaíei citenie. *Glava 55, 1*.
Aceastea grăiaşte Domnul: „Ceia ce sinteţ însătaţ, purceadeţ la apă, şi cîţ n-aveţ argint, ie-mblaţ de cumpăraţ şi să mîncaţ şi să beaţ fără de bani şi fără preţ vin şi grăsîme. Că aceastea dzîce Domnul totputearnicul voaă: *glava 12, 3*: «Poporul mieu, cerpiţ cu cofa apă în veselie den fîntînele ceale de spăsenie.» Şi vei dzîce în dzua în aceaea: «Lăudaţ în cîntec pre Domnul, strigaţ numele lui, vestiţ în păgîni slava lui, pomeniţi-vă, că s-au înălţat numele lui!»"
Glava 55, 3: „Poporul mieu, ascultaţi-mă şi veţ mînca bunuri şi să va dezmierda în bunuri sufletul vostru. Luaţ aminte cu urechile voastre şi urmaţ căilor meale. Ascultaţi-mă şi va viia în bunuri sufletul vostru şi

[278] În limba slavonă în text: „La jumătatea Peatdeseatniţei".
[279] În text, scris ***лйвї***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

voi tocmi voaă leage veacinică şi veţ chema, cînduşi veţ apropiia-vă cătră mine. Să-ş părăsască necuratul căile sale şi vă-nturnaţ cătră mine; şi voi milui pre voi şi voi ierta păcatele voastre, că niceş sînt
III 70[v] sfaturile meale ca sfaturile voastre, dzîce Domnul. Ce pre cît / stă departe ceriul de la pămînt, aşea stă departe calea mea de la căile voastre şi gîndurile voastre de la gîndurile meale. Ca şi cînd ar cădea ploaie sau omăt den ceriu şi nu s-a-ntoarce de-acoleá, pănă ce va-mbăta pămîntul şi va topi şi va creaşte şi va da sămînţă celuia ce samănă şi pită de mîncat, aşea va hi cuvîntul mieu, carele, de va ieşi din rostul mieu, nu s-a-nturna la mine deşert, pănă cînd va obîrşi toate cîte am vrut şi voi spori căile meale şi porunciturile meale. Că cu veselie îţ ieşi şi cu bucurie vă veţ învăţa; că munţîi şi dealurile să vor schimba, aşteptîndu-vă cu bucurie, şi toate leamnele cîmpului vor tropoti cu ramurile lor. Şi în loc de stivă va sui chiparís, iară în loc de urdzîcă va sui mirsínă. Şi va hi Domnul în nume şi în sămn veacinic, şi nu va lipsi", dzîce Domnul Dumnădzău, Svîntul lui Izraíl.

A Pildelor citenie. *Glava 9, 1*.

Înţălepciunea zidi şie casă şi înfipsă stîlpi şeapte. Giunghé a sale giungheri şi direasă în păharul ei vin şi gătă a ei masă. Trimisă pre ale ei slugi depreună chemînd cu naltă strigare la păhar, dzîcînd: „Cela ce-i fără crieri abată-să spre mine." Şi celor lipsiţ de crieri dzîsă: „Veniţ de mîncaţ a mea pită şi beaţ vin ce-am dires voaă. Lepădaţ nebuniia şi veţ trăi! Şi cercaţ mintea, ca să vieţuiţ şi să isprăviţ minte
III 71[r] în cunoştinţă. Care ceartă răni // îş va dobîndi necinste, cela ce va dojeni pre necuratul îş va da prihană şie, că dojeanile necuratului îi sînt beşici lui. Nu înfrunta pre cei răi, ca să nu te urască; înfruntă pre-nţeleptul şi te va-ndrăgi. Dă-nţeleptului prihană şi mai înţelept va hi. Arată direptului şi va adaoge a priimirea. Începătura înţălepciunei – frica[280] Domnului şi sfatul svinţilor – înţeleagere, iară a cunoaşterea leagea, amintea iaste cea bună. Cu acesta, dară, chip multă vei trăi vreame şi ţi să vor adaoge ai de viaţă."

De la Defteronmión citenie

Dzîsă Moisí cătră popor: „Acmu, Izraílule, ascultă direptările şi giudeaţele cîte eu voi învăţa pre voi astădz a face, ca să hiţ vii şi să feriţ şi să faceţ; că aceasta-i înţălepciunea voastră şi mintea înaintea tuturor limbilor, oricîte or audzî îndereptările aceastea. Şi vor dzîce: «Aceştia oameni sînt înţelepţ şi măiestri şi neam mare-i aiesta.» Că Domnul Dumnădzăul nostru iaste întru toţ carii ce-l vom striga. Şi acmu vă luaţ aminte pre sine, toată casa lui Izraíl, şi vă feriţ sufletele voastre foarte. Şi nu uitareţ toate cuvintele care vădzură ochii voştri şi

[280] În text, scris doar ***ка***, probabil greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

să nu păşască în laturi de la inema voastră, în toate dzilele vieţii voastre. Şi să aduceţ ficiorii voştri şi ficiorii ficiorilor voştri, în dzua ce dzîsă cătră mine: «Strînge la besearecă oamenii şi ca să audză graiurile /
III 71[v] meale, pentru ca să deprindă a să teame de mine toate dzilele cîte vor petreace ei pre pămînt şi ficiorii săi să-ş înveaţe. Şi v-apropiiaţ de staţ la munte.» Şi muntele ardea cu foc pănă-n ceri, întunearec, ceaţă şi fum, şi glasul Domnului Dumnădzău cătră voi în munte din mijloc de foc. Glasul graiurilor voi-l audziiaţ şi chip n-aţ vădzut, ce glas. Şi v-au spus voaă leagea sa carea-au legat voaă a face. Şi mie mi-au legat Domnul în vreamea aceaea ca să vă învăţ pre voi la-ndereptări şi giudeaţe ca să faceţ pre pămînt. Vă grăi voaă Domnul în muntele lui Horív din mijloc de foc."

La Văznesenie de cu sară

Stihire la vecernie, glas 6: **Гъ̀ възнесе́сѧ на нб҃са, да посла́ть ѻтѣши́телѧ ми́рѻ.**[281]

Poftorindu-le în dzeace.

Domnul s-au înălţat în ceruri ca să trimiţă pre Mîngăietoriul lumii. Ceriurile gătară scaunul lui, nuării – suirea lui; îngerii să mirară, om vădzînd din sus de dînşii. Părintele aşteaptă pre cela ce-l are în sînuri depreună văcuitoriu. Duhul cel Svînt porunceaşte tuturor îngerilor săi: „Rădicaţ porţ, boiari, ale voastre. Toate limbile, tropotiţ cu mînule, că au suit Hristos undeş era dintru-ntăi." //

III 72[r] Doamne, de a ta văznesenie să înspăimară heruvimii, deacă te vădzură tine, pre Dumnădzău, pre nuări în sus venind, pre cela carele preste dînşii şedz; şi slăvimu-te, că-i dulce mila ta, slava ţie.

În munţîi în cei svinţ prăvindu-ţ năluările, Hristoase, cela ce eşti strălucoarea slăvii a Părintelui, sus lăudămu-ţ străluminatul faieş a feaţii chip; închinămu-ţ patimile, cinstim învierea, slăvita văznesenie slăvind, miluiaşte-ne.

Doamne, apostolii deaca te vădzură în nuori rădicat, cu plînsuri de lacrămi, viaţă dătătoriule Hristoase, de mîhniciune împluţ, hlipind dzîcea: „Stăpînule, nu ne lăsa săraci, carii din milă îndrăgiş pre şerbii tăi, ca un milostiv; ce să ne trimiţ, precum ni te-ai făgăduit noaă, preasvîntul tău Duh, străluminînd sufletele noastre."

Doamne, a socotelii deacă împluş taină, luînd pre ai tăi ucinici, la Muntele Maslinilor suiai şi ádecă vîrtoşitura ceriului o trecuş. Acela ce pentru mine mizărăţîş ca mine şi te suiş de unde nu te despărţîsăş, preasvîntul tău Duh trimite, luminînd sufletele noastre.

Slava.... Инн҃ѣ... Glas 6.

De sînurile a Părintelui nedespărţîndu-te, dulcele Iisúse, şi cu

[281] În limba slavonă în text: „Domnul s-a înălţat la cer, ca să trimită pe Mîngîietorul lumii".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

peminteanii depreună deacă vieţuiş, astădz de pre Muntele Maslinilor te nălţaş în slavă şi cădzuta fire a noastră, cu milă deacă o suiş, cu /
III 72[v] Părintele depreună o aşedzaş. Drept aceaea, cereştile a celor fără trup şiraguri, de minune înspăimîndu-să, să buiguia miraţ şi, de tremur cuprinş, a ta omdragoste măriia. Cu carii şi noi, ceşti de pre pămînt, acea pre noi a ta împreună pugorîre şi acea de la noi suire blagoslovind, ne rugăm ca neşte şerbi, dzîcînd: „Cela ce pre ucenicii şi ceaea ce te născu, svîntă Dumnădzău Născătoare, de bucurie nepovestită împluş într-a ta nălţare, şi pre noi spodobeaşte a aleşilor tăi bucurie pentru rugile lor, pentru mare mila ta.”

Văhod şi Sveatetihii şi prochimenul dzîlei.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 6.*

Aceastea dzîce Domnul: „Fi-va în ceale de-apoi dzîle vederos muntele Domnului şi casa lui Dumnădzău în vîrvîrile măgurilor. Şi să va nălţa mai presus de holmii şi vor veni într-însul toate limbile şi vor purceade năroade multe şi vor dzîce: «Ia-mblaţ să ne suim în măgura Domnului şi în casa Dumnădzăului lui Iiácov; şi ne va spune calea sa şi vom purceade pre însă.”

Din prorociia Isaíei citenie. *62, 10*.

Aceastea dzîce Domnul: „Purceadeţ de vă primblaţ prin porţîle meale, tocmiţ calea mea, faceţ cale poporului mieu şi pietrile de pre cale în laturi le lepădaţ. Rădicaţ sămn în păgîni, că, iaca, Domnul audzît feace
III 73[r] până la marginea pămîntului. Spuneţ // fiicei[282] Sióncei: „Iaca, mîntuitoriul ţ-au venitu-ţ, avînd a sa plată cu sine şi lucrul lui naintea[283] de faţa lui. Şi numi-l-va popor svînt, izbăvit de Domnul, iară tu numi-te-vei Cercată cetate, şi nu Părăsîtă.” Cine-i acesta ce vine din Edóm, roşitura hainelor lui – din Vosór? Acesta-i frumos în veşmîntul său. Strígă cu vîrtute multă: „Eu îmi întrebu direptate şi giudecată de mîntuinţă.” Derep ce-ţ sînt roşii hainele şi îmbrăcămintele tale ca de călcătoarea teascului, plină de tescuială? Teascul călcatu-l-am sîngurel şi din a limbilor nu iaste om cu mine. Mila Domnului pomenit-am şi bunătăţîle Domnului pomeni-voi. Lauda Domnului – prespre toate carile va să ne dea noaă. Domnul – giudecătoriu bun casii lui Izraíl, aduce-ne-va noaă după mila sa şi după mulţîmea direptăţîi sale. Şi dzîsă: „De au nu[284] poporul mieu sînteţ, cuconi, şi nu vor fi neascultoi.” Şi le fu lor de mîntuinţă din toată scîrba lor. Nice sol, nice înger, ce sîngur Domnul mîntuit-au pre înş pentru că iubiia pre înş şi-i cruţa pre înş; însuş au izbăvit pre înş

[282] Cuvântul de semnalare de la sfarşitul paginii anterioare este *fiicii*.
[283] În text, scris *наи́тѫ*.
[284] În text, scris *дєи́нѣ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şi i-au rădicatu-i pre înşii şi i-au prea-nnălţatu-i toate dzîlele veacului.
Din prorociia Zahariei citenie. *Glava 4, 4.*[285]

Aceastea dzîce Domnul: „Iaca, dzua vine a Domnului; şi vor sta picioarele lui în dzua în aceaea pre Muntele Maslinilor împotriva Ierusalímului, despre răsăritele soarelui. Şi în dzua în aceaea ieşi-va apă
III 73[v] vie din Ierusalím, / giumătate de dînsă în marea cea dintăi şi giumătate de dînsă în marea cea de-apoi, în seacere şi-n primăvară fi-va aşea. Şi fi-va Domnul în împărat preste tot pămîntul în dzua aceaea şi va fi Domnul unul şi numele lui unul, încungiurînd tot pămîntul şi pustiia de la Gavaá pănă la Remvón şi spre-austru de Ierusalím. Şi nălţa-să-va şi pre loc va rămînea, de la turma lui Veniamín pănă la locul porţîi ceii dintăi, pănă la poarta lui Gomór şi pănă la turnul lui Anameíl, şi pănă la turnul unghiurilor[286] şi pănă la storcătorile teascurile împăratului. Şi vor lăcui într-însă şi anathema nu va camai fi; şi va petreace Ierusalimul cu nedeajde."

La litie. Stihire glas 1.

Въше́дь нанебе́са.[287]

Suindu-te în ceriuri, de unde te-ai şi pugorît, să nu ne laş săraci, Doamne, ce să vie al tău Duh aducînd pace lumii. Arată fiilor oamenilor lucrurile puterii tale, Doamne, slava ţie.

Glas 1.

Suitu-te-ai, Hristoase, la ne-nceputul tău Părinte, cela ce de necuprinsele în scris a lui sînuri nu te-ai despărţît, şi adăosătură şireagurile la lauda Tresvîntului nu luară, ce un fiiu, şi după ce te feceş om cunoscură tine, Doamne, sîngur născut Părintelui. În mulţîmea milostivătăţîlor tale, miluiaşte-ne.

Glas 1.

III 74[r] Îngerii tăi, Doamne, apostolilor grăiia: „Bărbaţ galileeani, // ce staţ căutînd în ceriu? Acesta iaste Hristos Dumnădzău ce s-au nălţat de la voi în ceriu; acesta va veni iarăş, în ce chip îl vădzut pre însul mărgînd în ceriu. Slujiţ lui cu preacuviinţă şi cu direptate."

Glas 4.

Cînd veniş în Muntele, Hristoase, a Maslinelor, a Părintelui să împli bună păreare, îmbuiguiară-să cereştii îngeri şi să înspăimară cei mai dedesupt. Astătură şi ucenicii cu bucurie tremuraţ, cumuş le grăiiai lor. Ca un scaun să gătiia din preajmă nuorul aşteptînd şi porţîle ceriul deşchidzînd cu frîmseaţe să vedea. Şi pămîntul ascundzătorile descopere, a lui Adám pugorîre cît să să cunoască şi acea iarăş suire. Ce urmă să nălţa ca de

[285] În text, probabil, greşeală de tipar; trimiterea corectă este 14, 4.
[286] În text, scris *Ѳигѳрилшрь*, greşeală de tipar.
[287] În limba slavonă în text: „Suind la ceruri".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

mînă, iară rostul cu mare blagosloviiá, precum să audzîia. Nuărul pre didesupt[288] te lua şi ceriul înontru tine te sprejini. Lucrul acesta, Doamne, îl lucraş mare şi preaslăvit, în spăseniia sufletelor noastre.

Glas 4.

Pugorîta fire a lui Adám în ceale de mai de gios părţ a pămîntului, Dumnădzăule, deaca o înnoiş şie, cu tineş mai sus de toată începătura şi stăpîniia o suiş astădz. Că, precumuş o îndrăgiş, depreună o posădiş şi, precumuş o miluiş, o împreunaş ţieş. Deaca o-mpreunaş, depreună păţîş, ca un fără patimă pătimind, o şi împreună slăviş. Dară cei fără de trup, „Cine-i acesta", grăiia, „frumosul bărbat? Dară nu-i om numai,

III 74[v] ce-i şi Dumnădzău şi om, îmbe depreună (firi)[289]/ care să veade." Drept aceaea, primeniţ îngerii în veşminte[290] împregiur zbura de ucinici, unii amu îngeri stînd, „Barbaţ", striga, „galileeani, acest de la voi ce să duce, acest Iisus om Dumnădzău, Dumnădzău om iarăş va veni, giudeţ viilor şi morţilor şi credincioşilor, dăruind de greşeale iertare şi acea mare milă."

Glas 4.

Cînd te sus luaş în slavă, Hristoase Dumnădzău, ucenicii prăvind nuorii te sprijeniia cu trupul; porţîle să rădicară ceale cereşti, horiul îngerilor să bucura cu veselie, ceale mai de sus puteri striga grăind: „Rădicaţ porţ, boiari, ale voastre, şi va întra Împăratul slăvii." Iară ucinicii, spăimîndu-să, dzîcea: „Nu te despărţî de noi, păstoriul cel bun, ce trimite-ne Duhul tău cel preasvînt care-ndirepteadză şi-ntăreaşte sufletele noastre."

Slava... **Иⷭ҃ѣ**.... *Glas 4*.

Doamne, taina cea din veaci ascunsă şi din roduri deaca o împluş ca un bun, veniş cu ucinicii tăi la Muntele Maslinilor avînd pre carea te născu tine, pre tvoreţul a tuturora şi făcători, că pre-aceaea carea în patima[291] ta ca o maică mai presus de toţ au durut, i s-au căzdut şi cu slava trupului tău mai cu asupră să să-ndulcească de bucurie. De carea şi noi dobîndind parte cu a ta la ceriuri suire, Despuitoriule, mila ta acea mare, carea în noi să feace, o slăvim.

La Nastihoavne.[292] *Glas 2*. //

III 75[r] Te-ai născut precum ai vrut, te iviş precum vruseş, păţîş trupeaşte,

[288] În text, scris ***дидєсѳ̑нть***, greşeală de tipar.

[289] Paranteze în text.

[290] În textul de la Iaşi, scris ***вєшми́нєт***, greşeală de tipar.

[291] În text, scris ***па́тина***.

[292] Altă posibilă lecţiune: *La* ***На стиχо́вне***. Credem, însă, că denumirea slavonă a acestor cântări era românizată (ca şi în cazul altora), datorită practicii îndelungate, altfel nu se explică dublarea prepoziţiei.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Dumnădzăul nostru. Din morţ te sculaş călcînd moartea, sus te în înălţaş în slavă, cela ce toate le împli, şi trimiséş noaă Duh dumnădzăiesc ca să lăudăm şi să slăvim a ta dumnădzăire.

Stih: Toate limbile, ropotiţ în palme.

Suindu-te, Hristoase, de pre muntele Eleónului, puterile, prăvind alaltă cătră alta, striga: „Cine iaste acesta?" Şi dzîsă cătră dînse: „Acesta iaste cel mare şi putearnic[293], acesta iaste acel putearnic în războiu, acesta iaste[294] adevăr Împăratul slăvii!" „Şi derep ce-i sînt lui roşii veşmintele?" „Din Vosór vine, carea iaste a trupului." Ce însuţ ca un Dumnădzău na direapta deaca şedzuş a mărirei, trimiseş noaă Duhul cel svînt, ca să povăţască şi să mîntuiască sufletele noastre.

Stih: Suitu-s-au Dumnădzău cu naltă strigare.

Te sus luaş în slavă din Muntele Maslinilor, Hristoase Dumnădzău, de naintea alor tăi ucinici, şi şedzuş na direapta Părintelui, cela ce toate le împli cu dumnădzăirea, şi trimiseş lor Duhul cel svînt, care lumineadză şi-ntăreaşte şi svinţeaşte sufletele noastre.

Slava... **Иннѣ**... *Glas 6*.

Suitu-s-au Dumnădzău cu naltă strigare, Domnul cu glas de trîmbită, pentru să înalţe cădzuta icoană lui Adám şi să trimiţă Duh mîngîietori să svinţască sufletele noastre.

Нн҃ѣ ѿпѳ҇ма́еши.[295]

Tropari, glas 4. /

III 75[v] Sus te luaş în slavă, Hristoase, Dumnădzăul nostru, voioş făcînd pre ucinici cu giuruita Svîntului Duh, adeverindu-să ei prin blagoslovenie că tu eşti Fiiul lui Dumnădzău, izbăvitoriul lumii.

La útărnă seadealne:

La 1 stiholog seadealna, glas 1.

Пѡ^ ка́мени знамена́н҇.[296]

Îngerii mirîndu-să de-a suişului strein şi ucinicii înspăimîndu-să de-mfricatul nălţării, te suiş cu slavă ca un Dumnădzău şi porţile ţie să rădicară, Mîntuitoriule. Drept aceasta, puterile ceriurilor să minuna strigînd: „Slava pugorîrii tale, Mîntuitoriule! Slava împărăţiii[297] tale! Slava nălţării tale, sîngur om iubitoriule!"

Verş.

Нà ѣ҆ стихолѡ́гъ *glas 3:* **Красо́те дв҃тва**.[298]

---

[293] În text, scris *пѳ҇тнй҃*, greşeală de tipar.

[294] În text, scris *а҆́ста*, greşeală de tipar.

[295] În limba slavonă în text: „Şi acum slobozeşte".

[296] În limba slavonă în text: „Podobii: Piatra care a fost pusă".

[297] În text, scris *т҃пръцій҃*.

[298] În limba slavonă în text: „La stihologhia a doua: Frumuseţea fecioriei".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Cel mainte de veaci Dumnădzău şi ne-nceput, ceaea ce ş-au luatu-ş fire omenească îndumnădzăind cu tainǎ, astădz s-au înălţat. Îngerii nainte curînd apostolilor arăta pre-acesta ducîndu-să întru ceriuri cu slavă multă, iară lui închinîndu-să, dzîcea: „Slava lui Dumnădzău căruia s-au înălţat."

Seadealne după polileu, glas 5: **Съвезначáлноє**.[299]

Pugorîndu-te din ceriu la ceaste de pre pămînt, şi acea gios dzăcută într-a iadului temniţă depreună sculaş ca Dumnădzău adamiiasca formă, cu nălţarea ta, Hristoase, în ceriuri suindu-o, cu scaunul Părintelui tău

III 76[r] depreună a şedea o feceş, ca un milostiv şi iubitori de // om.

Stepenele antifoanelor[300].

Troparul evangheliei, glas 4. Suitu-s-au Dumndzău cu naltă strigare, Domnul.

Stih: Toate limbile, bateţ în palme.

Pásapnoi[301]. **Є҃ѵ҃ліѥ ѿтрна г҃** *şi* **Въскр҃сéніе Х҃во**[302]*, psal. 50.*

Slava..., glas 2. **Зà а҃пт҃ль мл҃твь... Иній҃ѣ...Завцє**.[303]

De-acii **Помилѹинáсь бе҃** повели҃[304], *glas 6*:

Astădz întru ceruri ceale de sus puteri, a noastră fire prăvind, să miră de-a strein chip suire, nepricepîndu-să unele cătr-alalte, dzîcea: „Cine-i acesta ce vine?" Şi deaca vădzură pre al său Stăpîn, cereştile porţ să rădice învăţa. Cu carile şi noi neoprit să cîntăm pre cela ce-i cu trupul de-acoló iarăş viitori, ca un giudeţ a tuturora şi Dumnădzău totputearnic.

Canoanele. *Cel* **Пáтий**[305] *cu iermoasele în 8 şi cel 4 în 6.* **І** *Ioán Monah.*

Peasna 1, glas 5, irmos.

Canun la Văzneseniia Domnului nostru Iisus Hristos

Peasna 1:

Сп҃сителю бг҃ йиже въмóри лю́ди ногáми немóкрънами наста влъто҃м҃ и фарáѡна въсє воúнсвомь потоплъшо҃м҃ то́м҃ є҆дúно҃м҃ въспоúмь йа҃кѡ прослáвисѧ.

III 76[v] Spăsîtoriului Dumnădzăului căruia în mare poporul cu picioare / neudate

[299] În limba slavonă în text: „Împreună cu cel care nu are început (fărăînceputul)" („Cel care împreună cu cineva nu are început").

[300] În text, scris ***антóанелрь***, greşeală de tipar.

[301] Πᾶσαπνοή („Toată suflarea").

[302] În limba slavonă în text: „Evanghelia dimineţii 3"; „Înălţarea lui Hristos".

[303] În limba slavonă în text: „De la Apostol citire... Şi acum... Născătoarei de Dumnezeu".

[304] În limba slavonă în text: „Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule, după mare...".

[305] În limba slavonă în text: „al cincilea".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

au povăţat şi pre Faraon cu toată oastea ce-au înecat, acelui sîngurului să-i cîntăm, că s-au proslăvit.

Tîlc:

Aceasta o cîntă poetícul, ádecă tvóreţul, făcătoriul canoanelor, din cîntecul lui Moisí, peasna cea dintăi de la stihologhii, unde dzîce: „Să cîntăm Domnului slăvit ce să proslăvi. Calul şi călăreţul au aruncat în mare!", c-au înecat Dumnădzău pre trúfaşul şi sămăţul, pre Faraon şi toată oastea lui şi teleagele ceale de her cu harmată cum era pre-atunce, de ieşiia la război cotigă pre 2 roate, coşul de oţăl cu 2 cai, şi din coş zvîrliia cu fuşturi ascuţîte viteajii de trecea prin platoşe. Cu război tare ca acela au mărs Faraon după mişeii izrailteani pedestri şi fără arme şi cu cróşnele în cîrcă. Pentr-aceaea Dumnădzău au smerit pre sămăţul Faraon, căce cutedzắ împrotiva lui Dumnădzău a ieşi asupra mişeilor izrailteani, că le-au audzît de rugă de pedeapsă în vreame lungă şi i-au izbăvitu-i. Deci şi noi, creştini, să-i cîntăm cîntec de izbîndă lui Hristos ce ne-au izbăvit de Faraon – de diavol şi de Eghipet – de iad şi ne-au petrecut prin apa svîntului botedz şi într-însă au necat toată putearea păcatelor.

Сѿгѡ Ивáна Дамаскúна твореніе.[306]

Въспоúмь вьсѝ людіе йже нарáмѣ херовúмскѣ възнесшѧсѧ съ слáвѡжѧ Хѵ̀ ѝсъпосадúвшѧ нáсь ѡ̀десняѧ ѻ̑ца, пѣснь побѣдѧжѧ ꙗкѡ прослáвисѧ. //

III 77r Să cîntăm, toate popoarăle, celuia ce pre umere de heruvimi s-au nălţat cu slavă Hristos şi cu sine ne-au pus a şedea în direapta părintelui, cîntec de bucurie că s-au proslăvit.

Tîlc:

Aicea peaveţul îmbie creştinătatea şi dzîce: „O, popoară blagocestive, veniţ cu toţîi să cîntăm şi să lăudăm pre Domnul Hristos ce s-au înălţat în umerile heruvimilor în scaun şie leagăn, carîtă vie însufletată, nu de lemn, nice cai pedestri, ce carîtă cu miile înfrîmşată şi scaun de heruvimi, svinţii îngeri cei cu feaţe de prunci nezlobivi, cu slavă şi cinste mare. Să-l cîntăm şi să-l lăudăm pre Domnul nostru Hristos acesta ce-au suit firea noastră de o au înscăunat în na direapta părintelui în scaun proslăvit, cu cîntec de biruinţă şi de izbîndă ce s-au proslăvit cu dumnădzăirea."

Хѡ́датáе бѵ̀ ѝчл҃кѡмь Хѵ̀ лúци а҃гг҃льстíй видáцѥ съплъ҃тїѫ̀ въвúшниχь ѕдивлѣχѫ̀сѧ, съ глáснѡже въспѣвáχѫ̀ пѣнїе побѣдну ꙗкѡ прослáвисѧ.

Pre mijlocitoriul lui Dumnădzău ş-a oamenilor, pre Hristos, horiurile[307] îngerilor deaca vădzură cu trupul întru cei de sus, să minuna şi-ntr-o-ntinsoare de glas sus cînta cîntare de biruire, că s-au proslăvit.

[306] În limba slavonă în text: „Creaţie a Sfîntului Ioan Damaschin".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Tîlc:

Aicea dzîce svîntul peaveţ cum îngerii, deaca vădzură pre Hristos ce să feace mijlocitori, ádecă stătu la mijloc între Dumnădzău Părintele şi-ntre omul, de-mpreună omeniia cu dumnădzăirea, de încuscră şi
III 77[v] înrudeni rodul omenesc cu / ruda lui Dumnădzău, Fiiului Dumnădzău Hristos, deaca-l vădzură Dumnădzău fiind şi om, deaca-l vădzură cu peliţă şi trup pemintesc şi să suia cătră năl̑tîme în ceri, să minuna şi să sîia nu numai îngerii aceia ce-l suia şi-i slujiia, ce şi alalte şireaguri, heruvimii, serafimii, şi într-o-ntinsoare de tocmală de glas cînta cîntecul cel de biruire, ádecă „Aghios, aghios, aghios, Domnul Hristos cu Părintele şi Duhul Svînt, plinu-i ceriul şi pămîntul de slava ta.”

Ивлъшомсѧ бг̃ нагорѣ Синà изакóнь дáвшомѹ бг̃ювиѧцѹ Мѡѵсéѹ маслúчнїѧ ѿгóри възнесшѳсѧ плъ́тїѫ, поúмь ꙗ̀ко прослáвисѧ.

Lui Dumnădzău ce s-au ivit pre Muntele Sináiului ş-au dat leagea vădzătoriului de Dumnădzău Moiséi, de pre Muntele Maslinilor ce s-au înălţat cu trupul, că s-au proslăvit.

Tîlc:

Aicea iară-mbie poetícul pre creştini să slăvască pre Domnul Hristos şi dzîce: „Voi, oamenilor, popoarălor, gloatelor, veniţ să lăudăm şi să proslăvim pre Dumnădzău ce-au dat leagea lui Moisei în Muntele Sináiului, carele s-au arătat întăi în rugă lui Moiséi, acmu întrupat şi înălţat cu trupul de pre Muntele Maslinilor, pre acesta sîngur Dumnădzău să-l proslăvim, că s-au proslăvit cu minunile şi atunce şi acmu astădz ce s-au înălţat.

Прчт҃аа мт̃и бжт̀іа въплъщшагѡсѧ ѝсте́бе, ѝ ѿ на́дрь роди́телѧ
III 78[r] **не ѿстжплъ́шагѡ бг̀а, непрестáно мѡлѝ въсѧ́каго // ѡ̀бстоáнїѧ спсти и̏хже създà.**

Preacurată Maica lui Dumnădzău, pre-acela ce s-au întrupat din tine şi de sînul Părintelui nu s-au despărţît Dumnădzău, nepărăsît roagă-l de toată încungiurarea să mîntuiască pre carii au plămădit.

Tîlc:

Aicea întoarce svîntul peaveţ cătră Precesta şi o proslăveaşte cu slava Fiiului ei şi-i dzîce: „O, Ficioară curată şi Maică lui Dumnădzău, roagă-te pentru noi lui Dumnădzău, Fiiului tău, nepărăsît, ce s-au născut dintru tine şi din sînul Părintelui n-au lipsit, nice s-au despărţît, roagă-te lui totdeauna să ne spăsască, ce ne-au zidit” (ádecă aşea lesne cum soagem noi pita din aloat şi de-acii o şi coacem de ni-i de saţîu vieţii, aşea lesne Svinţia sa ne-au frămîntat din lut şi ne-au sopt şi

[307] În text, scris *гхо́ркрилє*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ne-au însufleţît)[308], „roagă-l să ne scoaţă de la tot toiul şi năvala şi încungiurarea nevoilor şi primejdilor.”

Alt canon a svîntului Iósif pre az veade, glas 4, irmos.

Ѿвръзѫ̀ ѕстáмоа, ѝнаплънáтсѧ дⷭ̀ха, ѝслóвѡ ѿригнѫ̀ цр҃ци мáтери, Ипавлáсѧ свѣ́тлаѡ тръжествⷭ̀ѧ и въспоѫ̀ радⷭ̀áсѧ ѥ́ѧ чⷭ̀десà.

Deşchide-m-voiu rostul mieu şi să va-mplea de duhul cel svînt şi cuvînt voi izbucni Împărăteasii Maicii; şi m-oi arăta străluminat prăznuind şi voi cînta bucurîndu-mă pentr-a ei minuni.

Tîlc: /

III 78[v] Acesta irmos îl ia poetícul din psaltire, psalomul **Ѿригнѫ̀ срц҃е мое слóво бг҃ѡ**.[309] Că acesta psalom arată naşterea lui Hristos din Părintele şi naşterea Svinţiii sale din Preacista şi-l arată pre Svinţia sa ca pre un împărat putearnic, iară pre Maica Svinţiii sale ca o hiică Împăratului şi Împărătească Duhului Svînt, cu mare adîncuri de înţăles pentru Svinţia sa Preacista şi slava ei ş-a Fiiului Svinţiii sale. Cine-i dăruit de la Dumnădzău cu priceapere, citească şi tîlcuiască acela psalom; de iaste slab la priceapere, citească Osmoglasnicul, ádecă Octáihul, ce-i dzîcem noi Anghilestul, că va afla toate cuvintele acestuia psalom răşchirate tîlcuite prin canoane, prin stihire, prin slave.

Въскръ́се трúдневенъ ѝ́же поестéствⷭ̀ бесъмрътнíй ѝмáвилсѧ ѥ̀сѝ ѥ̀дúна десáтимⷭ̀ ѝвъсáхъ ѕ҃нкѡмⷭ̀ ѝвъстечѐ Хⷭ̀ къ ѿцⷭ̀ ѿблакомь носúмь, ѝ́же въсéмⷭ̀ цр҃ъ.

Sculatu-te-ai a treia dzî, acel pre fire fără de moarte, şi te-ai ivitu-te celor unsprădzeace şi tuturor ucinicilor şi cursăş, Hristoase, la Părintele pre nuăr călătorind, cela ce eşti a toate Împărat.

Tîlc:

O, Hristoase, a treia dzî ai învis, cela ce eşti hiriş[310] fără de moarte, cela ce dai viaţa a toată dihaniia; şi te-ai arătat la toţ apostolii şi ucinicii şi ca astădz ai încălecat pre nuăr călare, în carîtă de nuăr, de te-ai suit la

III 79[r] Părintele, ca cela ce eşti împărat[311] preste // toate şi le-ai făcut toate.

Nuărul acela poate să fie ca şi la preobrajeniia Svinţiii sale.

Въпíеть ѩвестъ́внѫ, поѧ̀ Дв҃дь бг҃ѡ дъхновéнїй, възúйдѐ гⷭ̀ къ небéснимь, въвъсликновени ѝтрѧ́би глáса, ѝкъ пръ́вѡ свѣ́тьвномⷭ̀ ѿцⷭ̀ достижѐ.

Strígă camai vederat cîntînd David, acel sufletori de dumnădzăire: „Suitu-s-au Domnul cătră ceale cereşti, cu strigare şi de bucin glas, şi

[308] Parantezele îi aparţin editorului.
[309] În limba slavonă în text: „Cuvînt bun răspuns-a inima mea” (psalmul 44).
[310] În text, scris *гхúришѝ*.
[311] În text, scris *ѩпърáтїѝ*; greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

cătră începătoriul luminelor Părinte sosî.”

Tîlc:

Acesta-i din **Въсѝ ѩзи́ци въсплещи́те рѫка́ми**[312], ce-au David prorocit, ádecă „O, Hristoase, cum te sui cătră ceri cu holcă[313] mare de cîntări şi de urlete de trîmbite şi bucine şi cîntări îngereşti, de sosîş la Dumnădzău, Părintele tău ş-a Duhului Svînt.”

Състарѣ́вшїисѧ гр҃и̑ ми́рь мно́гими съгрѣше́нми, ѡ҆бновлѣ́ стра́стїѫ ѷвъста́нїемь сѝ, възи́де ѡ҆блáкwмь поеи́мь къ҆ нб҃ным слáва слáвѣ твое́и.

Îmbătrînită, Doamne, lumea de multe greşeale o ai înnoit cu patima şi îmvíerea ta. Te-ai suit cu nuărul purtat spre ceale cereşti, slava slăvii tale.

Tîlc:

O, Despuitoriule Iisuse Hristoase Dumnădzău, Împărate ceriului ş-a pămîntului! Aceasta lume de gios carea au greşit de ţ-au ieşit din svînta poruncă şi s-au vechit şi s-au îmbătrînit în păcate, acmu Svinţia

III 79[v] ta o ai înnoit / şi o ai întinerit cu patimile şi cu svîntă învierea ta. Şi deac-ai împlut toată spăseniia noastră, te-ai suit în carîtă de nuăr de te-ai aşedzat la lumea cea de sus de-mpărăţăşti cu Părintele şi cu Duhul Svînt preste toate lumile, ceale de sus şi ceaste de gios, slava să fie şi cinste slăvii tale.

Вл^кѫ рwди́ла є҆сѝ въсѣ́хъ въсенепорѡ́чнаа вл^чце, и҆́же стра́сть во́лнѫѧ прїе́мшагw, ѷвъзше́дша къ҆ свѡ́емѹ ѿцѹ, є҆гоже неѡставѝ а҆́ще ѷпла́ть възмѣ́ть.

Domnitoriu născuş tuturor, întru tot nevinovată Despuitoare, carele patimă volnică au priimit şi s-au suit cătră al său Părinte, pre carele n-au lăsat, săvai că trup ş-au luat.

Tîlc:

Cătră Svinţia sa Preacista dzîce peaveţul svînt: „O, Despuitoare Domnitoare ce domneşti şi stăpîneşti îngeri şi pre pămînt, carea ai născut pre Stăpînul, pre Domnitoriul şi Tvoreţul lumii ş-a tuturor, carele au suferit de bunăvoia sa cu sfatul Părintelui şi a Duhului Svînt de-au rădicat pre sine patima noastră şi ca astădz s-au suit la Părintele său cel nedespărţît, carele nicedănoară nu s-au despărţît de Fiiul său, săvai că s-au întrupat.

Catavasiia.

Бж҃́вним покрывеи̑ бы́в къ҆́снw ѩзы́чний мра́кwмь, ска́за бг҃w начьрта́нныи̑ зако́нь, Ти́нѫ бѡ҆ ѿтрїа҃́ ѡ҆чесѐ разѹ̑мнагw, зри́т҃ сѫщагw ѷнаѹ̑ча́етсѧ дѹ̑ха, разѹ̑м҃ почита́ѧ бж҃твными пѣсньми. //

III 80[r] Cu dumnădzăiască acoperit gîngavul negură, tîlcui de Dumnădzău

[312] În limba slavonă în text: „Toate popoarele, bateţi din palme” (psalmul 46).

[313] În text, scris *гѫ́лъ*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

scrisa leage. Că tina scuturînd de la ochiul minţîi, veade pre cela ce iaste şi să-mvaţă de-a Duhului înţălepciune, cinstind cu dumnădzăieşti cîntări.[314]

Tîlc:

Adecă Moisí, deaca s-au suit în Muntele Sináiului la Dumnădzău, unde s-au pugorît svinţia sa cu foc şi cu glasuri mare de trîmbite şi de tunete şi fulgere, muntele ardea cu pară. Acoló s-au suit Moisei şi Dumnădzău l-au acoperit cu nuăr şi i-au scris leagea pre leaspedz de piatră de i-au dat şi de-amănunt l-au învăţat; şi de gîngav şi neslobod la limbă ce era, l-au făcut de-au grăit bine, căce c-au slujit bine lui Dumnădzău. Au lepădat tina păcatelor cu postul şi cu ruga şi cu slujba. Au curăţîtu-ş mintea, ochiul sufletului, au vădzut pre cela ce iaste, ádecă pre Dumnădzău, că Svinţia sa era şi iaste şi fi-va şi pre noi, ce nu eram, ne-au făcut şi ne-au dăruit de sîntem şi ne va dărui de vom fi. Acoló s-au învăţat minte de la Duhul Svînt de-au proslăvit şi au mulţămit lui Dumnădzău cu cîntări dumnădzăieşti.

Peasna 3.

Сúлѫ кръстà твоéгѡ хѐ, ѳтвръдѝ мѡѐ помышлéнїе, пѣти ѝслъвúти твоѐ спсúтелное възнесéнїе.

Cu putearea crucii tale, Hristoase, întăreaşte-mi cugetul a cînta şi a slăvi a ta spăsîtoare înălţare. /

III 80^{v} **Възшéлъ є̀сѝ жизнодáвче хѐ къ ѿцѫ ѝвъзнесль є̀сѝ нáшѫ рѡ́дь чл҃ко лю҃бе, не ѝзречéнимь бл҃го жтрóвїемь своúмь.**

Suitu-te-ai, viaţă dătători Hristoase, la Părintele şi ai înălţat a noastră rudă, iubitori de om, cu nespusă bună mila ta.

Чúни а҃гг҃льстíй спсе, члч҃кое є̀стéствѡ видáще съвъсходúмѡ тебѝ, непрестáннѡ ѳдивлáеми славлѣ́хѫ.

Ceatele îngerilor, Hristoase, omenească fire văzînd suită cu tine, nepărăsît mirîndu-să slăviia.

Оу҃жасáахѫсѧ а҃гг҃льстíй лúци Хѐ, зрáще съплъти́ю възнешáсѧ ѝвъспѣваáхѫ спое ти възнесéнїе.

Să înspăima îngereştile horiuri, Hristoase, văzînd cu trupul înălţîndu-te, şi lăuda a ta svîntă înălţare.

Bogorodicina.

Мл҃и непрестáннѡ пречúстаа въплъщшагосѧ ѝзложéснь твоúхь ѝзбавúтисѧ прелъ́ста клевéтничѫ пѡ́щиⷯтѫ мп҃и бж҃ïа.

Roagă nepărăsît, Preacurată, pre cela ce s-au întrupat din matrica ta să să izbăvască de înşălăciunea pîrîşului carii te cîntă, Maică lui Dumnădzău.

[314] Pe exemplarul de la Muzeul Literaturii Române, Iaşi: marginal, de mână, apar o cruce şi nota: *Catavasis*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Твоѧ пѣснѡ слове́цѧ бц^е, жи́вїй и҆нетлѧнїй и҆сто́чниче, ли́кь съвъкѵплъ́шїѧ тебѣ дѵхове́нь ѵтверьдѝ ивъ бж҃ествьнѣ́й сла́вѣ твоеи́, вѣ́нца сла́ви сподобѝ.

Pre ai tăi lăudători, Născătoarea lui Dumnădzău, viu şi neputred izvorule, hoară ce ţ-au strînsu-ţ sufletească întăreaşte-o şi la dumnădzăiasca slava
III 81[r] ta de cununa slăvii // spodobeaşte-o.

Възмѣ́тѥ вра́та нб҃наа, сѐ прїи́дѐ Хс҃ цр҃ь тва́ри, въ тѣ́лѡ ѡ҆блъ́ксѧ зе́мнѡ, гѡриѣ́шимъ гл҃а́хѫ сила́мь дѵ҃нѣ́йшїа.

„Rădicaţ porţîle ceriului, iac-au venit Hristos, Împăratul faptelor, în trup îmbrăcîndu-să pemintesc", celor mai de sus grăiia puteri ceale mai de gios.

Поиска́вь Хѐ прелъщѥ́ннагѡ лъ́стїю зъмїи́нѡѫ А҆да́ма, ꙗ҆кѡ сегѡ̀ ѡ҆блъ́ксѧ, възше́л҆ ѐсѝ и҆ сѣ́л҆ ѐсѝ ѡ҆дѐснѫѧ, ꙗ҆ко съ пр҃то́лень ѵ҃ц8, пожи́мимь а҃гг҃ломь тебѣ.

Cercaş, Hristoase, pre înşelatul cu nada şearpelui, pre Adám, deaca-ntr-acesta te-mbrăcaş, suitu-te-ai de-ai şedzut de-a direapta, ca ce eşti de un scaun cu Părintele, cîntîndu-ţ îngerii ţie.

Tîlc:

Ádecă: O, Doamne Hristoase, Svinţia ta ai cercat pre Adám cel rătăcit de-nşălătura şearpelui ce să-mbrăcasă într-însul dracul, iară Svinţia ta n-ai lăsat să fie pieitori, ce te-ai milostivit şi ai priimit de te-ai făcut om, te-ai îmbrăcat cu trupul nostru cel pemintesc ş-ai îmblat de l-ai cercat prin vistearele iadului de l-ai scos, deaca l-ai aflat pre Adám ce te-ai îmbrăcat într-însul, şi te-ai suit de şedz de-a direapta Părintelui tău, ca ce eşti de-atocma şi de-aseamenea şi într-un scaun cu Părintele. Şi cu aceaea ce-ai făcut ai mîntuit ş-ai scos la acea cinste naltă pre Adám şi Éva cu tot rodul nostru, care te cîntăm cu svinţii tăi îngeri, ce
III 81[v] te-au cîntat atuncea / la slăvita ta nălţare ş-acmu te proslăvăsc şi te cîntă nepărăsît în slava ta cea veacinică.

Зе́млѧ празн8е́ть и҆ ликъствѳть, радѳ́тсѧ и҆ нб҃о, възнесе́нїѥмь дн҃е тво́рца тва́ри, и҃же проѡ҆вле́нно съ ѐдини́вшаго растожи́маасѧ хотѣ́нїе.

Pămîntul prăznuiaşte şi gioacă, să bucură şi ceriul cu înălţarea astădz a Făptoriului faptei, carele vederat au împreunat ceale despărţîte de voie.

Tîlc:

Adecă-ş face voia bună şi prăznuiaşte pămîntul şi să bucură ceriul, adecă oamenii de pre pămînt şi îngerii cu ceriul, de nălţarea Domnului Hristos, Tvoreţului lor, carele Svinţia sa au împreunat ş-au împăcat ce era firea peminteanilor despărţîtă de la Dumnădzău şi depărtată şi urgesîtă de voia sa ce-au greşit Adám şi Éva; nime nu i-au silit de greşiră şi să despărţîră, iară astădz firea peminteanilor o au împreunat încă mai presus de cum era în rai, pentru rudeniia ce s-au rudit cu noi Dumnădzău şi ne-au făcut şie moşneani cu Iisus Hristos, iubit Fiiul său.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Съмъ́рти рwждéши раздр8ши́тєлѧ, є҆ди́ного бесъмрътнагw бг̑а, дв̑w мр̑ти пр҃чтаа, то́го прúсню мл̑и 8мръцвлѧ́жщїѧмѧ стра́ти 8мръ҃твúти и҆спа́стимѧ.

Morţîi ce-ai născut pre stricătoriul, pre sîngurul fără de moarte Dumnădzău, Ficioară, Maică preacurată, acela pururea roagă-l, pre
III 82r acealea ce mă umoară chinuri să le // umoară şi să mă spăsască.

Разврзѐ ѫ҆тро́бы безчѧдств8ѫщыи ѫ҆зы, досадѧжé́зло 8дръжи́мѧѧ бг̑го чѧдств8ѫщои, є҆дина мл̑тва пророчúци дре́влеáни, носѧ́щоѝ д8ѫ҆хъ съкр8ше́нь къси́лном8 и҆ в̑8 раз8момь.

Rumt-au zgăului a stearpă legături şi dosada cea nesuferită a ceii cu plodul bun sîngură ruga proorociţei de mult Ánnei, ce-ş purta sufletul înfrînt către putearnicul şi Dumnădzăul gîndurilor.[315]

Tîlcul:

Acesta irmos iaste din istoriia Ánnei, îmei lui Samuíl. Avea bărbatul ei, Elcaná, 2 femei, pre Ána şi pre Fenána. Şi Fenána făcea cuconi, iară Ánna nu făcea, că era stearpă. Deci cînd veniia Elcaná de la besearică, aducea Fenánei parte şi pre cuconii ei părţ, iară Ánnei aducea numai o parte a ei, că cuconi n-avea, şi o lua în batgiocoră Fenána. Deci ea mearsă la besearică cu inemă înfrîntă de să rugă lui Dumnădzău să-i dea cuconi, să nu rămîie stearpă, şi să i-l închine Svinţiii sale. Şi acea rugă a ei cu inema înfrîntă au rumt legăturile sterpiei zgăului ei şi au tăiat şi mustrarea ce păţîia de soţîia ei, că i-au datu-i Dumnădzău cucon pre Samoíl şi l-au închinatu-l lui Dumnădzău, cum i-au giuruit, şi i-au datu-i Dumnădzău de-au făcut şi alţ 6 cuconi după Samoíl, numai cu ruga sîngură din inemă înfrîntă
III 82v cătră putearnicul Dumnădzău, ce ştie gîndurile şi / cugetul cel ascuns, ştie cine-i sămăţ şi cine-i smerit, nefăţărind ca ipocriţii ce să arată din gură smeareni, iară din inemă sînt sămeţ.

Peasna 4.

О҆у҆слыша́хъ сл8хъ си́ли кръстà ѩ҆ко ра́й ѿвързе́сѧ є҆гора́ди и҆възъпи́х҆ сла́ва си́лѣ твое́й гн̑.

Audzît-am audzul puterii crucii, cum raiul s-au deşchis pentru dînsă, ş-am strigat: „Slava puterii tale, Doamne!”

Tîlc:

Aceasta o ia peaveţul de la Avácom proroc, ce-au prorocit de răstignirea Domnului Hristos; că pentru lemnul ce să închisease raiul, acmu pentru putearea lemnului svintei crucii s-au deşchis şi Adám iarăş ş-au încăput la cinstea cea dintăi. Pentr-aceaea strigăm: „Slava puterii tale, Hristoase!”

[315] În exemplarul de la Iaşi, adăugat de mână pe margine, de mână: *Cata[va]sii*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Възнесе́сѧ възсла́вѣ и҃же а҃гг҃лωмь цр҃ю ѳтѣши́телѧ на҆ ѿ ѻ҃ца посла́вь. Тѣ́мже въпїе́мь, сла́ва си́лѣ твое́и гн҃.

Nălţatu-te-ai în slavă, cela ce eşti îngerilor Împărat, pre Mîngîitoriul noaă de la Părintele trimisăş; pentr-aceaea strigăm: „Slava[316] puterii tale, Doamne!”

Ꙗ҆кѡ възы́де сп҃сь къ ѻ҃цѳ съплъ́тїѫ, ѳдиви́шасѧ є҆мѹ̀ а҃гг҃льскаа вои́нства и възпи́ша сла́ва си́лѣ твое́и гн҃.

Deacă să sui Mîntuitoriul cătră Părintele cu trup, i să mirară lui a îngerilor
III 83r şiruri şi strigară: „Slava // puterii tale, Doamne!”

Гѡ́рнїѧ си́ли горнѣ́ншим҃ въпїа́хѫ, вра́та възмѣ́тє хѵ̀ на́шемѳ цр҃ю, є҆го́же въспѣва́емь въ кѵ̀пѣ съ ѻ҃цемь и дѵ̀хомь.

De mai de sus puteri celor mai de sus striga: „Porţîle rădicaţ lui Hristos, al nostru Împărat, carele îl cîntăm împreună cu Tatăl şi Duhul.”

Дв҃аа роди́ и҆ма́терних҄ нераздѣ́мѧ, нъҀ ма́ти ѳбше дѣ́вааже́а пр҄ѣви́сть, ѫ́же въспѣва́ѫщїе, радѹ́йсѧ бц҃е възива́емь.

Ficioara născu şi rîndurile maicelor nu pricepu, însă maică iaste, iară ficioară au rămas; carea cîntînd, „Bucură-te, Născătoare de Dumnădzău”, strigăm.

Tîlc:

Adecă Svinţia sa Preacista ficioară născu pre Hristos şi cumu-i rîndul maicelor nemică n-au priceput. Că rîndurile maicelor sînt aceastea: adecă culcuşul cu bărbat şi stricatul fetiei şi dureare şi deşchisul zgăului şi plod de la bărbat la îngrecat; iară la născut, munci şi durori greale şi deşchisătură zgăului şi sînge mult şi dzăcare 6 săptămîni pănă a să-nchega. Iară la Svinţia sa nemică de-aceastea, ce numai Duhul cel svînt au umbrit cu putearea celui de sus. Sîngur Dumnădzău în svîntul pîntecele ei din svîntul ei sînge ş-au plămăditu-ş trup şi, deaca ş-au împlut 9 luni, l-au născut cum sîngur Dumnădzău au ştiut;
III 83v iară / svînta Ficioară, cum l-au[317] îngrecat fără patimă, aşea l-au şi născut, fără leac de durori şi de rînduri femeieşti; şi întăi ficioară, şi la naştere ficioară, şi după născut ficioară, adevărata lui Dumnădzău Maică, blagoslovită Mariia.

І҆нь[318] *irmos*.

Сѣдѧ́й въсла́вѣ напр҄тлѣ бжст҃внѣ, на ѻ҃блацѣ ле́гцѣ пр҄їи́де Ꙗ҆С пре бж҃тьвный, ѿ пречи́стїѧ дв҃ы и҆ сп҃е҆ въпїѫщѫ́ сла́ва си́лѣ твое́ гн҃.

Acela ce şeade în slavă pre scaun de dumnădzăire pre nuor iuşor veni Iisus acel prea dumnădzăiesc, din preacurata Ficioară, şi mîntui pre carii strigă: „Slava puterii tale, Doamne!”

---

[316] În text, scris ***сла́ве***, greşeală de tipar.
[317] În text, scris ***лѣѳ***, probabil greşeală de tipar.
[318] În limba slavonă: „Şi acum”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Tîlc:

Aceasta-i de la prorocul Isaíia, ce-au prorocit de-au dzîs de Domnul Hristos: „Iată, Domnul va veni pre nuor iuşor, nu cu hreamăt şi cu groază ce-au făcut în Eghípet, ce în braţe de ficioară” - cînd au pugorît Svinţia sa la Eghípet fugind de Iród, acoló au surupat toată putearea iadului. Suitu-s-au şi îngeri cu svîntul său nuăr iuşor, cinstitul său trup. „Cu nuorul cel iuşor” iaste întăi svînta Ficioară Máriia ce l-au purtat în pîntece şi în braţe. Al doile rînd, „nuor iuşor” iaste cinstitul său trup, ce poartă plinul dumnădzăirei, că Svinţia sa iaste Dumnădzău deplin, săvai că-i şi om deplin. A treia oară iaste sîngură vîrtucioasă a lui puteare, c-au făcut toate cîte au vrut şi ne-au şi spăsît.

III 84[r] **Їс҃ жи́зно да́вец, по́е҃мь ѩ́же възлюбѝ, намасли́чнѫмъ // гѡ́рѫ҃ въсходи́тъ, ѝси́хъ бл҃ꙋ́вѝ ѝ ѡ҃ц҃а̀ ѡ҃бла́комь носи́мь нѣ́дра дости́же, ѩ́же ника́коже ѡ҃ставѝ.**

Iisus de viaţă dătătoriul, luînd carii şi-au iubit, la Maslinilor Munte să suie şi pre-aceştia au blagoslovit; şi-a Părintelui cu nuorul purtat sîn agiunsă, care nice într-un chip n-au părăsît.

Tîlc:

Ádecă Domnul Hristos luă iubiţîi săi ucinici şi cu dînşii să sui la Muntele Eleónului şi-ncălecă pre nuor. Pre ucenici blagoslovi, iară Svinţia sa sosî tocma în sînul Părintelui său, de care sîn nice dănăoară n-au fost depărtat, nice despărţît.

Ми́рь в҃е̑ празнꙋ҆е́атъ види́мый ѝневиди́мїи҃, въра́достїи а҃г҃ли ликꙋ҆́ютъ ѝ ч҃л҃ци, славоцлова́ще непрести́нно възнесе́нїе ѩ́зплъ́тїѧ҃ съ є҆дини́вшагѡсѧ на́м҃ бл҃гостїѧ҃.

Lumea toată prăznuiaşte, vădzută şi nevădzută, cu bucurie îngerii sălteadză şi oamenii, slavoslovind nepărăsît înălţarea căruia cu trupul s-au făcut una cu noi de bunătate.

Tîlc:

Au împreunat firea omenească a nostră cea slabă cu firea lui Dumnădzău prin bunătatea sa, de-au făcut milă cu noi în chip ca ceaea cînd împăratul îş ia împărăteasă din robii săi şi-i face moşneani împărăţîi sale pentru împărăteasa sa, că să rudesc cuconii împăratului cu cuconii robilor pentru împărăteasa şi să fac una şi un sînge şi o casă domnul cu robul; ce-au fost roabă întăi, apoi iaste moşnean. /

III 84[v] **Раздрꙋ҆ши́вь дръжа́вѫ҃ съмъ́рт҃їѫ҃, ѩ́кѡ бесъмръ́тенъ҆ гъ̀, бесъмръ́тїе въсѣ́мь даровáлъ є҆сѝ ч҃л҃кѡ лю́бче, ѝвъзнесе́сѧ въсла́вѣ҆, зра́щимтѫ҃ чѣ́снымь ꙋ҆чени́кѡмь Ї҃сѐ въсѣ̀ си́лне.**

Rumt-ai putearea morţîi ca un nemuritori domn, nemuritorie tuturor ai dăruit, de om iubitoriule, şi te-ai înălţat în slavă prăvindu-te cinstiţii ucenici, Iisuse totputearnice.

Бл҃жино чре́во тво҆ѐ въсѣ̀ непоро́чнаа бы҃ ижебочрѣ́вѡ а҃дово прѣсла́вно

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ѝстъщи́вшагѡ несказа́ннѡ въмѣсти́ти сподоби́сѧ, ѥ́гоже мл҃и сп҃ти на́сь пожѫ́щихѫ.

Fericit pîntecele tău, în tot Nevinovată, să feace, că pre cela ce pîntecele iadului preaslăvit l-au deşertat, netîlcuit a-l încăpea te-ai spodobit; pre carele roagă-l să ne spăsască, carii te cîntăm.

Tîlc:

Că Svinţia sa Preacista au încăput în pîntecele Svinţiii sale pre Dumnădzău, carele lucru în ce chip şi cum nu să poate spune, cum cela ce nu-l încap ceriurile l-au putut încăpea Svinţia sa. Pre cela ce-au deşertat pîntecele iadului, c-au scos de-acoló sufletele direpţilor ş-a tuturor carii au credzut cuvîntului[319] Svinţiii sale.

Citeaşte la 1 **посла́нїе пе́трова**[320]*, glava 3, verşul 19*.

Peasna 5.

Оу҃трънѹ́ѫще въпіе́мти гн҃ сп҃сины, тѝ бо ѐсѝ бъ́ на́шь, развѣ́тебѣ ѝно́го бо́ незна́емь.

Mînecînd strigăm ţie: „Doamne, mîntuiaşte-ne, că tu eşti[321] //

III 85r Dumnădzăul nostru, fără tine pre altul Dumnădzău nu ştim.”

Ѝспълни́вь весели́ѧ въсѫ́чьскаа мл҃тве, го́рнїимь си́лами съ плъ́тїѫ прише́ль ѐсѝ.

Împlînd toate de veselie, Milostivule, la puterile de sus cu trup ai venit.

Ѧ҆гг҃лскыѧ си́ли възе́млематѫ вида́ще вра́та възыва́ахѫ цр҃ю на́шемѹ̀ възмѣ́те.

Îngereştile puteri rădicat vădzîndu-te, „Porţîle, striga, Împăratului nostru rădicaţ!”

Ап҃о́столи вида́вше възвыша́ема сп҃са, сътрепе́тѡмь възыва́ахѫ, цр҃ю на́шемѹ̀ сла́ва тебѣ́.

Apostolii, deaca vădzură înălţat pre Mîntuitoriul, cu cutremur striga: „Împăratului nostru, slava ţie!”

Дв҃ѫ порѫ̑ствѣ въспѣваемѫ́ѧ бц҃ѧ҆, ты́бо ба́ плътїѫ ми́рови роди́ла ѐсѝ.

Ficioară după naştere te cîntăm, de Dumnădzău Născătoare, că tu pre Dumnădzău cu trup lumii l-ai născutu-l.

Оу҃диви́шасѧ въсѫ́чьскаа, ѡ҆ бж҃тьвнѣ́й сла́вѣ твое́й, ты́бо не ѝскѹ̀сѡ бра́шнаа дв҃ѡ, прїѧ́лъ҆ въ҆тро́бѣ ѝже надвъсѫ́ми сѫ́щаго ба́, ѝроди́ла ѐсѝ безлѣ́тнаго сн҃а, въсѣ́мъ въспѣва́ѫщимъ҆ тѧ ми́рь подава́еши.

Minunară-să toate de dumnădzăiască slava ta, că tu, neatinsă de nuntă Ficioară, ai priimit în zgău pre carele-i preste toate Dumnădzău şi ai născut pre cel fără de ani Fiiu. Tuturora ce te cîntă pace le dăruieşti. /

---

[319] În text, scris *кѹ́внтѹлѹ̑*, greşeală de tipar.

[320] În limba slavonă: „Epistola lui Petru”.

[321] În text, scris *къ тéєцѝ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 85^{v} **Оу҆мрътви́вь съмъ́рть, своѭ̀ съмъ́ртїѫ̀ гн҃и, прїе́мь и҆́хже възлюби́вь, възше́ль є҆сѝ намасли́чнѫѫ гѡ́рѫ сп҃ѫ̀, и҆ ѿ тѣ́дѣ въстечѐ хр҃ѐ къ свое́мѣ роди́телю ѡ҆блака́шмь носи́мь.**

Deacă umorît moartea cu a ta moarte, Doamne, luaş pre carii ţ-ai iubit, te-ai suit la a Maslinilor Muntele cel svînt şi de-acoló merseşi în sus, Hristoase, cătră al tău Născătoare pre nuăr călătorind.

Стра́нню твѡѐ рѡжде́ствѡ, стра́нню твоѐ въскръсе́нїе, стра́нню и҆стра́шное ти живода́вче, е҆́же ѿгѡ́ри бж҃е́твнѡе възнесе́а́нїе е҆́же и҆зобража́ѫ и҆лі́ѫ, четво́рѡ ко́нїѣ въсхожда́аше, въспѣва́мтѧ чл҃ку лю́бче.

Minunată ţi-i naşterea, minunată ţi-i învíerea, minunată ţî-i şi straşnica ta, de viaţă dătătoriule, acea de la munte dumnădzăiască înălţare, carea închipuind Ilíia cu 4 cai în sus zbura, cîntîndu-te, de om iubitoriule.

Slava.

Зра́цимь а҆по́столѡмь вѣцаа́хѫ а҆́гг҃ли, мѫ́жїѧ галиле́истїи҆́, что҆̀ чюди́тесѧ възнесе́нїю жизнода́вца хр҃а, съи҆́ прїи҆́детъ па́ки назе́млѧ, сѫди́ти ми́рѹ҆ въсе́мѹ, а҆́ко сѫ́дїа праведнѣ́и҆шїи҆.

Prăvindu-le, grăiia apostolilor îngerii: „Bărbaţ galileeani, ce vă miraţ de nălţarea vieţuitoriului Hristos? Acesta va veni iarăş pre pămînt, să giudece lumea toată ca giudeţul cel preadirept.”

Ин҃ѣ...

III 86^{r} **Дв҃ѫ съхрани́вта порожⷭ̾ьствѣ нетлѣ́нѫ, въсходи́тъ хр҃с҃ // къ ѿцѹ҆ бг҃о роди́теѣлнице, е҆го́же неѡстави́, а҆́ще́и плъ҃т прїа́тъ и҆стевѐ ѹ҆мнѫжей ѡ҆ дш҃евле́нѫ замилѡсть не и҆зрече́нѫѧ.**

Реши́телнѡ sau **и҆змива́телнѫ.**[322]

Ficioară deaca te-au ferit după naştere nestricată, să suie Hristos cătră Părintele, de Dumnădzău Născătoare, pre carele n-au lăsat, săvai că şi trup au luat din tine cugeţît şi însufleţît, prin milă negrăită.

Că focul destramă, dezleagă, curăţeaşte.

Измива́тенлѫ ѡ҆чище́нїе съгрѣ́шенїемь, ѡ҆гнедъхнове́нїѫѧ прїимѣ́тє дх҃а ро́сѫ, ѡ҆ ча́да свѣ́тѡ ѿбразнаа цр҃квнаа, ни́нѣ ѿсїѡ́на бѡ и҆зы́де зако́нь, а҆зы́кѡ ѿгне зра́чна дх҃а бл҃гѡде́тъ.

Lăutoare curăţîciune de păcate, cu foc suflăreaţă priimiţ a Duhului roaă, o, cuconi cu obraze luminaţ a besearicii, că astădz din Sión au ieşit leage, acel de limbi înfocate a Duhului dar.

Tîlcul.

O, voi, cuconii cei cu obrazele pline de lumina cunoştinţii cu Dumnădzău, cuconii svintei besearici, că v-au născutu-vă svînta

[322] Scrisă oarecum aparte, aceasta pare o notaţie a lui Dosoftei; este posibil ca tipograful s-o fi preluat automat.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

besearică, priimiţ roaă a Duhului Svînt, roă înfocată, roaă nu umădă şi cu aburel de vînt pemintesc, ce roaă înfocată cu aburel dumnădzăiesc, ce suflă cu foc (nu cu foc de cesta ce arde şi veştedzeaşte, ce foc luminători şi întrămători)[323] şi de păcate curăţîtoare, roaă înfocată ce scaldă şi curăţeaşte (înfocată că arde şi dezleagă păcatele); că astădz
III 86[v] au ieşit leage din Sión / şi darul Duhului Svînt ca neşte limbi.

Peasna 6.

Ѡбыдѣ́мѧ бе́зна гро́бже ми́ кит҃ бысть, а҆́зже възъпи́хъ кте́бѣ гл҃кш лѳвцѳ, и҆спсе́мѧ де́сница твоа гн҃.

Încungiuratu-m-au prăpastea, mormînt chitul îm fu; iară eu strigaiu spre tine, iubitoriul de om, şi m-au spăsît direapta ta, Doamne.

Aceasta o ia peaveţul de la prorocul Ioná, ce-l înghiţîsă chitul în mare ş-au strigat cătră Dumnădzău din rîndza chitului şi l-au scos Dumnădzău sănătos. Aşea şi noi, cînd cădem în primejdile valurilor lumii[324] sălcie, şi cînd iarăş cădem de ne înghite chitul păcatelor, să nu tăcem, ce să strigăm cătră milostivul Dumnădzău, că ne va spăsî şi ne va scoate de la moarte ca şi pre Ioná, aşea de lesne.

Възыгра́шасѧ а҆по́столи зра́ще навысо́мш дн҃є ѕиждѝтелѧ възе́млема, ѳповаи҃мь дѳха и҆стра́хѡмь зовѣ́хѫ, сла́ва въсхо́дѳ твое́мѳ.

Săltară apostolii prăvind la nălţîme astădz pre Ziditoriul luat, de nedeajdea Duhului Svînt, şi cu frică striga: „Slava suitului tău!”

Tîlc:

Să bucurară svinţii apostoli şi le sălta inema şi sufletul şi de nedeajdea Duhului Svînt ce le-au giuruit Domnul Hristos că le-a trimite şi, vădzîndu-l pre Svinţia sa în slavă cerească suit, de pre pămînt cu frică îl proslăviia.[325] //

III 87[r] **Предста́ше а҆́гг҃ли въпі҃а́ще Хе҃ ѳчени́кѡмь твои́мь, и҆мже ѡ҆бра́зомь видѣ́сте Ха҃ въсходѣ́ща плъ́тїѫ па́кы прїиде́ть прав҃е́день и҆́же въсѣ́хъ сѫ́дїѧ.**

Astătură îngerii strigînd, Hristoase, ucinicilor tăi: „În ce chip văzut pre Hristos suindu-să cu trupul, iarăş va veni direptul a tuturor giudeţ.”

И҆́кѡ видѣ́ше тѧ̀ спсе́ наш҃ нб҃нїа си́ли, навысо́тш възе́млема съпѣ́ло́мь, възыва́хѫ гл҃ще, вели́кѡ вл҃ко чл҃кѡ лю́бїе твоѐ.

Deacă te vădzură, Mîntuitoriul nostru, cereştile puteri la nălţîme suit cu trupul, striga grăind: „Mare-i, Despuitoriule, de om dragostea ta.”

Кѫпи́нѫ тѧ̀ немпалимѫ и҆го́рѫ, и҆лѣ́ствицѫ ѡ҆ дш҃евле́нѫѧ, и҆ две́рь небе́снѫѧ достоі́но славі́мь Ма́рїе сла́внаа правосла́внымь похва́лѡ.

---

[323] Parantezele din acest paragraf îi aparţin editorului.

[324] În text, scris *лѳмїи*.

[325] În textul de la Iaşi, foaia este ruptă, iar ultimele două silabe ale acestui cuvânt sunt completate ulterior, de mână (*-vie*).

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Rugule, tine, cel nears şi munte şi scară însufleţîtă şi uşe cerească pre vreadnicie[326] slăvim, Márie slăvită, pravoslavnicilor laudă.

Tîlc:

Aicea iarăş laudă şi fericeaşte pre Svinţia sa Preacista peaveţul şi-i dzîce: „O, Ficioară de Dumnădzău, noi creştinii te slăvim şi te cinstim şi mărturisim şi-ţ dzîcem «rugul cel nears cu foc ce-au vădzut Moiséi pre Dumnădzău» şi «muntele lui Daniíl ş-a lui Avácum», şi «poarta lui Iezechiíl ş-a lui Iácov» şi «scara iarăş a lui Iácov cerească»; şi, cădzîndu-să, te slăvim, Márie, Doamnă slăvită, lauda creştinilor de spăsenie.” /

III 87v **Бж҃твное сѣ̀ въсечѣ́сное, съвършава́ѭще празденствò, бг҃о мѫдрі́и бж҃їа мі҃ре, пріи́дѣте рѫка́ми въсплещи́мь, и́же ѿне́а рѡждє́шагѡсѧ вѣ́рѣѳѧ слава́ще.**

Dumnădzăiasca aceasta şi cu totul cinstita făcînd sărbare, cugetăreţîi de Dumnădzău, a Maicii lui Dumnădzău, veniţ, mînule să săltăm, acel dintru dînsă născut Dumnădzău cu credinţă slăvind.

Дака́плаⷨ на́ⷨ съви́ше ѡ҆бла́ци весели́е вѣ́чнѡ, Хс҃ бо ѿ́блакѡмь і҆ако херѳви́мѡмь носи́мь, къ҆ свое́мѹ ѿ́цѹ въсходи́мь дн҃е.

Să picureadze la noi de sus nuorii veselie veacinică, că Hristos de nuor, ca de heruvimi, călare către-al său Părinte să suie astădz.

Tîlc:

Aicea aduce din cuvintele proorocului Isaíei poetícul şi face un feali oarecare de înfăţărare, prosopoporían, şi dzîce să picureadze sau să stropască preste noi de sus nuorii bucurie şi veselie veacinică, că Hristos iaste nuăraşul şi roa, şi cum era suit în carîtă de heruvimi, aşea să suie astădz la Dumnădzău, Părintele său.

Плъ́ти і҆авла́ѣсѧ подо́бıе, и҆́же пре́ждерастожи́маасѧ, въ҆ є҆ди́нѡ събра́ѧ є҆сѝ чл҃кѡ лю́бче, и҆възнесе́сѧ зра́ѧимта, твои́мь ѳчени́кѡмь ц҆е́дре къ҆ нб҃нымь.

Cu de trup ivindu-te chip, ceale dintăi despărţîte le strînsăş într-una, iubitori, şi te-ai înălţat, prăvindu-te ai tăi ucinici, înduratule, spre ceale cereşti.

Tîlc: //

III 88r O, Hristoase împărate, de vreame ce te-ai ivit cu chip de trup, ádecă om deplin, ai împreunat ş-ai împăcat ceale de mult despărţîte – ádecă pre oamenii ce era urghisiţ de la Svinţia sa i-au împăcat şi i-au făcut iubiţ; că veniş Svinţia ta de te-ntrupaş din sîngele nostru omenesc, din svîntă Ficioară, şi ne-ai făcutu-ne Svinţiii[327]tale fraţ şi moşneani către iubit Părintele tău Dumnădzău; şi te-ai suit în ceri, prăvindu-te ucinicii tăi.

[326] În text, scris ***вр҃дничїѥ***, posibil datorită influenţei singularului.

[327] În text, scris ***свѧщїй***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Чтѡ҆ чрълéни ри́зы, плъ́ти съ ѥ҆дини́вшагосѧ дебе́сти, сті́и ѧ҃гг҃ли Хр҃а зра́ще вещáахѫ, стра́сти чи́снїѧ бж҃тви҃нїѧ но́сѧща ѡ҆́брази.

„Ce-s roşii veşmintele cu a trupului ce s-au împreunat grosîme?” svinţii îngeri pre Hristos prăvind dzîcea, a patimii cinstite, dumnădzăieşti purtînd chipuri.

Tîlc:

Să mira svinţii îngeri şi-ntreba înde sine şi dzîcea: „Ce-s roşii hainele lui Hristos?” Că-l vedea cu trup gros ca şi noi, ádecă om deplin, şi-i vedea suişul că-i dumnădzăiesc; îl vedea pre seamne adevărate că-i Dumnădzău şi-mpăratul lor şi iarăş să mira vădzîndu-l om deplin şi de-acii vădzîndu-l rănit în svintele palme şi svînta coastă şi svintele picioare şi hainele Svinţiii sale muiate în svînt sîngele său. Vedea chipuri şi seamne de chinuri, că ducea la Părintele său Dumnădzău

III 88[v] jărtvă cătră Părintele pentru / noi. Vedea şi, mirîndu-să, întreba de-acea svîntă şi îngerilor neştiută taină. Aceasta de demult o au prorocit Isaíia, glava 63, verş 2.

Пше́мѫ ѡ҆трокови́це твое҆ зача́тїе, пое́мь твое҆ не ѝзрече́ное рождествѡ҆, и҆́же ѝзбави́хѡмсѧ тлѣ҆ ѝѡзлѡбле́нїѧ ита́жкагѡ чи́стаа а҆́дова затворе́нїѧ.

Cîntămu-ţ, Pruncă, a ta îngrecare, cîntăm a ta nespusă naştere cu carea ne-am izbăvit de putregiune şi de dosadă şi de grea curată a iadului închisoare.

Tîlc:

O, preasvîntă Cucoană, noi, credincioşii creştini, cîntăm şi proslăvim[328] îngrecarea ta şi lăudăm naşterea ta această şi nepovestită cu carea noi am hălăduit de la pierdzare şi de la rău şi la închisori greale şi mîhnite a iadului, că de-aceastea de toate ne-au izbăvit Fiiul tău, blagoslovită Márie.

Catavas.

Ѡ҆цѣще́нїе на́мъ Хе҃ ѝспасе́нїе влⷭ҆кѡ въсїа́ль ѥ҆сѝ ѝзде́вы, да ꙗ҆́кѡ проро́ка ѿзвѣ́рѣ мо́рскаго ѿпры́се ѝ Іѡа́на, ѿ тлѣ҆ ѝсхити́ши, въсе́гѡ а҆да́ма въсеро́дь напа́дша.

Condac, glas 2.

Ёже ѡ҆на́сь съвръши́вь съмотре́нїе ѝ ꙗ҆же на́земли съ ѥ҆дини́вь снебе́снымы възнесе́сѧ Хе҃ бе҃, ника́коже ѿ лжчá҆м нъ пребыва́м неѿстꙋ́пнѡ ивъпїѧ́ лѳба́цимъ а҆́зь ёсмь съва́ми ѝни́ктоже навы. //

III 89[r] Acea[329] pentru noi împlînd socoteală şi ceale de pre pămînt împreunînd cu ceale din ceri, te-ai înălţat în slavă, Hristoase Dumnădzău, nice într-un chip despărţîndu-te, ce petrecînd nedepărtat

[328] În text, scris ***пролъви́мь***, greşeală de tipar

[329] Cuvântul de semnalare de la sfârşitul paginii anterioare: *aceastea*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

şi strigînd cărora te iubăsc: „Eu sînt cu voi şi nime nu-i asupra voastră!”

Icos.

Їйже наземлѝ на́земли ѡ҃ставлѣ́ше, ѝпепе́лнаа пѫ́рсти ѳтжпа́жще прїи́дѣте въспрѧне́мь, ѝнавысотѫ̀ възведѣ́мъ ѿ҃чи ѝми́слы простра́мь зрѣнїѭ̀ ѝчю́бства въкѳпѣ на нб҃наа вра́та мъртвный, непщѳимь би́ти намасли́чнѣи въго́рѣ. Ѝвъзира́ти на ѝзбавла́жщагѡ на ѿ҃блацѣ въше́дша, ѿтжда̀ бо̀ гъ̀ на нб҃са въстечѐ, та́мѡ ѝ любо дарова́тїй да́ри раздадѐ ѧпо́столѡмь свои́мь, ѳтѣши́вь ꙗ҃кѡ ѿ҃ц҃ъ, ѝѳтвръди́вь и҃хъ, наставѝвь ꙗ҃кѡ сн҃вь, игла́вь цъ ни́мь, неѿ҃лжча́жсѧ ва́сь, азь е҃смь̀ съва́ми ѝни́ктоже на́вы.

Cealea ale pămîntului pre pămînt lăsînd şi cealea ale cenuşii ţărnei părăsînd, veniţ să ne strînim şi la nălţîme să suim ochii şi gîndurile, să tindem vederile şi sîmţîrile împreună spre porţîle ceriului noi, mortacii, să gîndim a fi la Eleón în munte şi a prăvi la cela ce ne izbăveaşte pre nuor purtat, că de-acoleá Domnul cătră ceri purceasă, acoló şi iubitul dăruitori daruri au împărţît apostolilor săi, i-au mîngîiat ca părintele şi i-au întăritu-i, i-au îndereptat ca neşte fii ş-au
III 89[v] grăit cătră dînşii: / „Nu mă desparţ de voi. Eu sînt cu voi şi nime nu-i asupră-vă.”

Stihuri la prolog.

Sinaxarion.

Ek dexias cathí sas patriki Loghe.

Pístin mathitaís vevaiotéran deíxas.[330]

Ѿдео́снѫ сѧ́дь ѿ҃ц҃а своего́ сло́ве,

Вѣ́рѫ ѳчени́ккѡмь тврьдѣ́ишѳ показа́вь.

De-a direapta deaca şedzuş a Părintelui tău, Cuvîntule,

Credinţa ucinicilor mai tare o feceş.

Într-aceastaş dzî, gioia, a cincea săptămînă după Paşte, Înălţarea prăznuim a Domnului şi Dumnădzău şi Mîntuitoriul nostru Iisus Hristos. De vreame ce cînd era lăcuind cu ucinicii săi, mainte de patime, le-au giuruit venirea Duhului Svînt, dzîcînd: „Mai folos vă va fi să măr eu; că de n-oi mearge eu, Mîngîitoriul nu va veni.” Şi iarăş: „Cîn’, dară, va veni acela, va-mvăţa-vă în toată dereptatea.” Şi deaca au învis din morţ patrudzăci de dzîle, li să arăta lor nu în gloate, ce osăbi cu dînşii petrecînd, mîncînd şi bînd, adeverindu-le a sa învíere. Mai apoi multe de împărăţîia ceriului le-au făgăduit. Şi le porunci de la Ierusalím să nu să desparţă, ce să petreacă acoló, să aşteapte fericita venire a Duhului Svînt, să să boteadze şi din Svinţia sa, că numai

[330] Εκ δεξιᾶς καθίσας πατρικῆς, Λόγε, / Πίστιν μαθηταίς βεβαιοτέραν δείξας.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 90[r] într-apă sîngur era // botedzaţ de Ioán întăi. (Mai apoi săvai că povesteaşte svîntul Epifánie, episcopul de Chípru, cum bogoslovinu Ioán să fie botedzat pre Svinţia sa Preacista, şi iarăş Pétră cu Ioán pre alalţ apostoli.)[331] Şi le-au poruncitu-le să petreacă în Ierusalím pentru ca să să adevereadze întăi acoló evangheliia, ca nu cumva, ducîndu-să în streinătate, să-i poată cleveti, şi căce că trebuia ca neşte viteaj de-acoló să-ş găteadze şi să-ş tocmască armele Duhului Svînt şi de-acii gata să purceadză asupra pizmaşilor lui Hristos. Ce de vreame c-au sosît ceasul Înălţării, i-au suitu-i pre ucinici la Muntele Eleónului – şi să cheamă aşea muntele căce-i plin de pomăt de maslini; şi vorovind cu dînşii de propoveadaniia carea vor mărturisi preste lume şi încă şi de nepovestită a lui şi viitoare împărăţîie. Şi vădzîndu-i că vor să-l întreabe pre Svinţia sa de cealea ce le sînt de treabă, fiind de faţă şi preasvînta a lui Maică, le pusă îngeri nainte, arătîndu-le suişul ceriului. Şi prăvind ei, să luă din mijlocul lor, că-l rădică nuărul, şi aşea îngerii petrecîndu-l şi strigînd cătră alalţ să rădice porţîle şi mirîndu-să de roşiul sîngelui trupului Svinţiii sale, să sui şi şedzu de-a direapta Părintelui, îndumnădzăind trupul. Şi îndrăznesc de voi dzîce că-l feace de-atocma cu dumnădzăirea prin care noi ne feacem pace, vrajba bătrînă răsîpind. Deci apostolilor îngerii în chip de voinici[332] să
III 90[v] feaceră şi / le dzîsără: „Bărbaţ galileeani, a ce staţ aşea înspăimaţ mirîndu-vă şi cătră ceriuri prăvind? Acesta Iisus Dumnădzău carele-l vedeţ cu trupul mărgînd în ceri, acesta iarăş va veni cu trupul precum îl vedeţ, însă nu prosteaşte, ca dintăi, şi mîlcomiş, ce cu slavă mare, precum vedeţ acmu că-l petrec svinţii îngeri.” Atunce apostolii, deacă obîrşiră de prăvit, să-ntoarsără de la Muntele Eleónului, că iaste aproape de Ierusalím, 2000 şi 40 de paş, că atîta numai avea voaie evreii sîmbăta a călători[333], că aşea au aşedzat Moiséi, atîţa paş să calce sîmbătă, că atîta le era şi cortul legii, ádecă besearica, de aproape de tabără atîţia paş, atîta cale era volnici a îmbla sîmbăta, cît numai să le fie de mărs la rugă, iară mai mult, nu; pentr-aceaea să cheamă „cale de sîmbătă”. Unora le pare că sîmbătă au fost năltarea Svinţiii sale, ce de-aceaea o ei greşesc, carii le pare aşea. Iară apostolii, deacă să-nturnară, să suiră în casa cea de sus, unde era de să aduna, cu mironosiţele şi preasvînta Maica lui Iisus, cu rugă şi cu molitve şi cu slujbe îndelepnicindu-să şi aşteptînd fericita pogorîre a Duhului Svînt, precum li s-au făgăduit. Care te năltaş în slavă, Hristoase Iisuse, adevăratul nostru Dumnădzău, miluiaşte-ne adevăr. *Peasna 7*.

[331] Paranteze în text.
[332] În text, scris **воиичь**, greşeală de tipar.
[333] În text, accentuat *călătóri*, probabil greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 91[r] **Йже въпе́щи ѡгнынѣй пѣснѡ слѡ́вцѧ спсьдѣ́ти, бл҃ве́нь // бъ̀ ѡ҆ц҃ъ на́шихъ.**

Carele în cuptoriul de foc cîntăreţii mîntuiş cuconi, blagoslovit Dumnădzăul părinţilor noştri.

Йже нашбла́цѣ свѣ́та възнесе́йсѧ и҆спа́сь ми́ра бл҃ве́нь бъ̀ ѡ҆ц҃ъ на́шѡүхъ.

Carele pre nuori de lumină te nălţaş şi mîntuiş lumea, blagoslovit Dumnădzăul părinţilor noştri.

Нара́мѡ Хѐ заблѫ́жде́ншсе възѧ́ть е҆сте́ствѡ, възнесе́сѧ вⷭ҇ и҆ ѡ҆ц҃ѧ приве́ль е҆сѝ.

De-a umăr, Hristoase, rătăcita rădicaş de luaş fire, nălţîndu-te lui, Dumnădzău şi Părintelui o adusăş.

Tîlc.

O, Hristoase Împărate, dzîce poetícul, carele ai rădicat de-ai dus pre umere firea omenească cea rătăcită, oaia cea pierdută, păstoriul cel bun, şi o adusăş la Dumnădzăul nostru şi al tău Părinte, blagoslovit să fie Dumnădzăul nostru carele eşti de ne-ai mîntuit şi ne-ai dus pominoc lui Dumnădzău.

Възше́дый въплъ́ти къвестеле́сномѧ ѡ҆ц҃ѧ благослове́н бъ̀ ѡ҆тець на́шихъ.

Carele te-ai suit cu trupul la Părintele cel fără trup, blagoslovit Dumnădzăul părinţilor noştri.

Tin necrothéisan imon tì amartia aras fisin, tò so idío patrí sóter prosígaghes.[334]

Umorîta a noastră prin păcat rădicaş fire, alui tău hiriş Părinte, Mîntuitoriule, o aduseş. /

III 91[v] *O ek parthénu tehtheis in Theotókon apirgáso evloghitós o Theos o ton patéron imon.*[335]

Care din ficioară te născuş şi de Dumnădzău Născătoare o feceş, blagoslovit Dumnădzăul părinţilor noştri.

Йнь. *Irmos*.

Непосл8жи́ша тва́ри бг҃о мр҃дрі́й па́че ѕиждѝтелѧ, нъ̀ ѡ҆гнѣ́нѡе преще́нїе мр҃жъ́скы попра́вше, радова́хжсѧ пое́ще, прѣпѣ́тый ѡ҆тецѣ̀ на́шихъ бе҃ благо́словен еси҆̀.

Nu slujiră faptei de Dumnădzău cugetăreţii, decît Făptoriului, ce a focului îngrozîtură bărbăteaşte călcînd, să bucura cîntînd: „Preacîntatule a părinţilor noştri Dumnădzău, blagoslovit eşti.”

---

[334] Τὴν νεκρωθεῖσαν ἡμῶν τῇ ἁμαρτίᾳ ἄρας φύσιν, τῷ σῷ ἰδίῳ πατρὶ σῶτερ προσήγαγες.

[335] Ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς ἧν θεοτόκον ἀπειργάσω εὐλογιτὸς ὁ θεός ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Tîlc.

Navuhodonosór, împăratul cel mare, ş-au făcutu-ş trupul de aur vărsat foarte mare, ca de uriiaş, şi l-au pus într-un cîmp larg, anume Deirá, pre temelie scumpă. Ş-au din toată lumea craii şi domnii şi putearnicii şi nărod mare la svinţeniia icoanei sale, asămănîndu-să şi potrivindu-să cu Dumnădzău, ş-au făcut şi un cuptori mare şi groaznic şi l-au aprins. Ş-au strigat crainicii: „Cine nu să va-nchina cu faţa pănă la pămînt naintea icoanei cînd va audzî trîmbitele şi musíchiia, acela va fi aruncat într-acel cuptori.” Deci să-nchinară toţ. Numai trei copii din casa împăratului nu vrură să să-nchine. Deci îi pîrîră neşte clevetnici
III 92[r] şi le luă sama împăratul. Şi ei dzîsără: „Noi, împărate, // altui Dumnădzău nu ne vom închina, fără de unuia Dumnădzău ce-au făcut ceriul şi pămîntul şi toată dihaniia, făceţi-i voia.” Şi fură aruncaţ în cuptori în mijlocul focului, legaţ şi ferecaţ. Iară îngerul lui Dumnădzău s-au pogorît la dînşii în cuptori de i-au ruărat şi i-au dezlegat. Şi focul era de 49 de coţ de pălăia ş-au sorbit pre toţ ce era pregiur cuptori de arunca zăgneată. Atunce vădzu împăratul şi să-nchiná şi el lui Dumnădzău căruia slujiia Ananíia, Azaríia, Misail. Citeaşte peasna 7 şi 8 de la stihologhii sau la prorocul Daniíl, că te vei umili. Aceştiia cuconi au închipuit întruparea Domnului Hristos, carele sîngur ne-ntrupat Fiiul lui Dumnădzău, de mare sfat înger, s-au pugorît la dînşii şi i-au ruărat cu Duhul Svînt, că era harnici devestăvnici cu trupul şi cu sufletul. Aceştia-s ficiori lui Ezechíia împărat acelui bun ce-au mutat soarele 6 spiţe înapoi.

Свѣтель тебѣ свѣтъ сѫща подáть ѿблакь гй, ѿземлѧ пáче 8ма въспріемлéма инебéсній събóри въсхвалíша съ ѧпóстоли гáще бе̑ благословéнь ѐсй.

Luminat tine lumină fiind te-au rădicat nuor, Doamne, de la pămînt mai presus de cuget înălţat, şi săboarăle ceriului lăudară cu apostolii grăind: „Dumnădzău, blagoslovit eşti!”

Tîlc.

O, Hristoase Împărate, Despoitoriule, dzîce poetícul, nuăr prealuminat
III 92[v] te-au rădicat de la pămînt, că tu eşti / lumina cea nelutatecă, şi te-au suit mai sus de unde agiunge mintea omului, ádecă din sus de toate ceriurile şi de toate nălţîmile, tocma la Părintele în scaun de-a direapta. Şi suindu-te, svinţii îngeri te petrecea cu laudă şi cu cîntări de biruire şi apostolii, gios, depreună te proslăviră, că tu eşti blagoslovitul Dumnădzău părinţilor noştri.

Рѫками въсѝ радѕѫщесѧ въсплещúмь, възнесéнїемь Христóвимь, ѝвъскликнѣмь възы́де бъ̑ въглáсѣ трѫбнѣ, ѝсѣдѐ ѡдéснѫѧ ѩкѡ съпрестóлень ѿцѕ въвѣки.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Cu mînule toţ, bucurîndu-ne, să săltăm de nălţarea lui Hristos şi să strigăm sus: „Suitu-s-au Dumnădzău în glas de trîmbită şi şedzu de-a direapta, ca cela ce-i de un scaun cu Părintele în veaci!”

Tîlc.

O, voi, creştinilor, credincioşilor, veniţ toţ să ne bucurăm şi să săltăm cu mînule la svînta înălţare şi suire ce s-au suit Domnul nostru Hristos şi să facem holcă şi chiot sufletesc cu cîntec de biruire; ca ceia ce fac chiot deaca biruiesc la război, aşea noi cu sufletul într-adîncul inemii în taină să strigăm, să s-audză la Dumnădzău, că Domnul nostru Hristos cu glas de trîmbiţe şi de musícă îngerească s-au suit şi şeade de-a direapta Părintelui în scaun, că Svinţia sa iaste de un scaun cu Părintele, de şeade şi împărăţeaşte în veaci, depreună cu Duhul Svînt nedespărţît Dumnădzău.

III 93r **Пое҃ дрⷭ́влѥ мѡѵсѝ велі́кїй възнвáаше, дапоклонѧ́тсѧ // въсходѧ́ще хⷭ҇ небе́снїй а҃гг҃ли і҆ако въсⷭ́х҃ ц҃рю, є҆мⷭ҇же зове́мь ѡ҃цемъ и҆ бъ҃ благослове́нь є҆сѝ.**

Cîntînd de demult Moiséi marele striga: „Să să-nchine suindu-să lui Hristos cereştii îngeri, ca-mpăratului tuturor!”. Căruia strigăm: „A părinţilor Domnul şi Dumnădzău, blagoslovit eşti!”

Tîlc.

Acicea aduce peaveţul mărturie pre Moiséi, prorocul cel mare, unde strígă să să-nchine Domnului Hristos ce să suie în ceri: „Bucuraţî-vă, voi, ceriuri, depreună cu dînsul!” şi ca să să-nchine lui toţ îngerii lui Dumnădzău. Bucuraţî-vă şi voi, limbile, cu poporul lui şi să i să-ntărească lui toţ fiii lui Dumnădzău!

ѡ҃ ч҆дéсь прeсла́вныхъ, ка́ко въмѣсти́ла є҆сѝ ба҃ невъмѣсти́маго бг҃о благода́тнаа и҆жеплъ́тїѫ ѡ҆бнища́вшаго, и҆съсла́вшѫ мно́гѫ въневе́снаа възнесшагосѧ днесь҆, и҆ ѡ҆божи́вша чл҃ки.

O, de ciudease preaslăvite, cum ai încăput pre Dumnădzău cel ne-ncăput, Dăruita lui Dumnădzău, pre cela ce cu trupul să lăsă measer şi cu slavă multă întru ceale cereşti s-au înălţat astădz ş-au îndumnădzăit oamenii.

Tîlc.

Dzîce cîntecul: „O, preasvîntă Ficioară, o, minuni preaslăvite ce vedem, cum încăpuş pre Dumnădzău ce nu-l încape toată lumea, acela ce să feace measer cu trupul pentru noi de petrecu în lume să milcuiască pre toţ, şi să înălţă cu slavă mare să proslăvască pre toţ; din

III 93v stricaţ / ce eram, ne-au de iznoavă lămurit şi ne-au curăţît şi ne-au dumnădzăit, dăruindu-ne împărăţie şi viaţa cea veacinică.”

Catavasiia.

Съгла́сно ѡ҆стрaшѝ ѡ҆рга́нскаа пѣ́снь, почита́ти зла́то сътворе́нный вездѫшнѝй ѡ҃бразь, ѻ҆тешѝтелеваже свѣтоно́сныа благоде́тѣ,

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

почита́ет е́же въпи́ти тр҃цѐ ѐди́на, равномо́щна безнача́лна благослове́нь ѐсѝ.

Tocmitul în glas turbură a organelor cîntec să cinstească[336] acel de aur făcut fără de suflet obraz; iară a mîngăietoriului a străluminatul dar cinsteaşte a striga: „Troiţă sîngură aseamenea de puteare ne-ncepută, blagoslovită eşti!”

Tîlc.

Acicea arată trîmbitele şi bucinele şi toată mulţîmea de musícă carile au turburat ş-au îngrozît acel nărod din toată lumea strîns ca să facă cinste acelui obraz de aur a lui Navuhodonósor, fără suflet, nice de un folos; şi arată iarăş acel svînt sunet a Duhului Svînt, a Mîngîitoriului, carele mîngîie şi ne lumineadză a cunoaşte pre adevăratul Dumnădzău, Dumnădzăul viu, şi ne arată cum vom face cinste Svinţiii sale proslăvindu-l în trei întregi státuri şi feaţe osăbite şi nedespărţîte, Svînta Troiţă, unul Dumnădzău blagoslovit.

Peasna 8.

Йже ѝз ѡ́ц҃а пре́жде вѣ́кь рожде́на сн҃а ѝ бг҃а, ѝвънесла́дньа лѣ́томь въпльще́нна ѝз дв҃ы мр҃е, сн҃ци пои́те лю́дїе, ѝпрѣвъзноси́те въвъсѧ̀ вѣ́кы. //

III 94[r] Pre acel din Părintele mainte de veaci născut Fiiu şi Dumnădzău şi în ceale de-apoi a anilor întrupat din Ficioara Maică, preuţîi cîntaţ, poporeanii, şi preaînălţaţ întru toţ veacii.

Tîlc.

Aicea, arătînd îmbe naşterile a Domnului Hristos, cea din Părintele, ce s-au născut de mai denainte de toţ veacii şi de toate începăturile, şi cea din svînta Ficioară Máriia, în veacul cest mai de-apoi ce s-au întrupat şi s-au născut, îndeamnă şi strigă poetícul cu glasul cuconilor din cuptori să-l cînte pre Svinţia sa toată lumea cea vădzută şi cea cugetată, precum să veade la 8 peasnă a stihologhiilor.

Йже въдво́ю сжще́ствꙋ возлетѣ́вша жизнода́вца хр҃а, на нб҃са сосла́вожⷣ ѝ ѡ́цꙋ сосѣ́ща, сн҃ци пои́те лꙋ́дїе превъзноси́те ѐгѡ̀ вѣ́кы.

În doaă fiinţe ce-au zburat dătătoriul de viaţă Hristos în ceriuri cu slavă şi cu Părintele alaturea ce şeade, preuţîi, cîntaţ, poporeanii, preaînălţaţ preste toţ veacii.

Tîlc.

Ádecă Domnul Hristos, cum s-au suit în ceriuri cu doaă fiinţe. Fiinţa să cheamă lătineaşte *substanţie*, greceaşte *usía*, rumîneaşte *fiinţă*. Că fiinţa iaste un lucru ce iaste. Deci toată lumea cea sus şi ceastă de gios întăi nu era, şi din nefiind le-au făcut Dumnădzău în fiinţă, ádecă le-au făcut de sînt. Noi, încă, cînd cugetăm să facem ceva, un meşterşug,

[336] În text, scris *сѣчистѣслѫ*, greşeală de tipar

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 94[v] de-l facem, el iaste, / de nu-l facem, el nu iaste; sau cuconi, de-i facem, ei sînt fiinţă, iară de nu-i facem, ei nu sînt. Însă omul iaste pre lume fiinţă mai de-a hirea, căce că-i cugetătoriu şi cuvîntăreţ şi cunoscători şi volnic a face bine şi slobod; toate le are de la Dumnădzău, carele i-au făcutu-i fiinţa din nefiinţă. Iară Dumnădzău, fiind cu fiinţa mai presus de toată fiinţa, căce că Svinţia sa au făcut toată fiinţa şi firea tuturor şi le-au dat a fi din ce nu era şi le-au dăruit şi a trăi; acela milostivul Dumnădzău au împreunat fiinţa sa cea dumnădzăiască cu fiinţa noastră ceastă omenească, că s-au născut Svinţia sa de s-au făcut om deplin, în fiinţă în deplină în sfat şi în fire, şi s-au făcut unul statul, în doaă fiinţe de firi întregi. Cu aceale îmbe firi şi fiinţe au zburat la Părintele său ce l-au născut din fiinţa sa, Părintele fără maică mainte de toţ veacii şi de toată fiinţă; la acela au zburat Svinţia sa cu slavă după ce s-au născut pre pămînt fără tată, din ficioară preacurată şi preasvîntă şi aleasă din toată lumea, iubită Părintelui, Maică[337] Fiiului său celui iubit. Şi şeade de-a latura în scaunul dumnădzăirii sale cu Părintele, omul Hristos Dumnădzău.

Йже ѿрабо́ты тва́рь и҆до́лскїѧ и҆збавлѧ́шагѡ и҆предста́влѧша тѫ́ свобо́днѫ свое́мꙋ ѡ҃цꙋ, тѫ́ сп҃се́ пое́мь и҆тѫ́ и҆прѣ́вѧзноси́мь вѣ́кы.

III 95[r] Cela ce lumea din şerbiia idolească ai izbăvit şi o // ai pusu-o slobodă naintea Părintelui tău, tine, Mîntuitoriule, cîntăm şi tine înălţăm preste toţ veacii.

Tîlc.

Iarăş dzîce peaveţul gîndul poveştii, cum noi oamenii, Hristoase împărate, lăudăm şi te proslăvim, Fiiul lui Dumnădzău, c-ai mîntuit ş-ai slobodzît lumea şi făptura de la şerbiia şi slujba idolilor şi o ai suit de o ai arătat Părintelui tău mîntuită şi slobodzîtă şi ferită; şi o ai cinstit mai presus şi mai mult decît îngerii şi i-ai datu-i înpărăţîia ceriului cea fericită; că întăi era de să stricasă lumea din voia ei, prin greşală.

Йже свои́мь съхожде́нїемь низло́жшаго съпоста́та и҆свои́м възше́ствїемь сънрославлѧ́шагѡ ч҃ла́ка, сп҃не́нїй пои́мте лю́дїе и҆превъзноси́мь въвѣ́ки.

Pre cela ce cu a sa pugorîre au oborît pre pizmaşul şi cu a sa suire de-a laturea ce-au proslăvit pre omul, preuţîi, cîntaţ, poporeanii, preanălţaţ preste toţ veacii.

Tîlc.

Aicea îmbie gloatele şi dzîce: „O, voi, gloatelor, preuţ şi poporeani, cîntaţ şi înălţaţ pre Domnul Hristos carele au plecat la pace cu rodul nostru ce era pieitori, iară Svinţia sa s-au plecat şi s-au smerit pentru noi, vinovaţîi, cel nevinovat; pentru robii Stăpînul au plecat la pace, au rădicat asupra sa vina noastră, au curăţît greşala, au iertat vina, au

[337] În text, scris ***ма́кѫ***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 95[v] luat de-al nostru şi ne-au / dat de-al său; s-au făcut om şi ne-au dăruit dumnădzăirea, ne-au făcut ai săi, ce eram streinaţ de Svinţia sa; au supus pre pizmaşul şi îndemnătoriul răului şi l-au oborît sup talpele noastre, şi pre noi cu sine ne-au proslăvit la Dumnădzău, Părintele său.”

Ton heruvim ipertéra anedihthis Theotóke agni, en ti gastrí su ton tútois epohúmenon evástasas, on vrotí imnúmen ke iperipsúmen eis pántas tus eónas.[338]

De heruvimi mai naltă te-arătaş, Născătoarea lui Dumnădzău curată, că în zgăul tău pre cela ce şeade pre dînşii în carîtă ai purtat în braţe; pre acela noi, peminteanii, cîntăm şi preanălţăm în toţ veacii.

Ѡтро́ки бг҃го чъсти́вїѧ въне́ци, рожде́ство бг҃ро҇че спа́слѡ е҆́сть, то́гда ѕво҆ ѡ҆бразве́мо нн҃ѣже дѣ́йствѣемо веселе́аннжѫ въсѧ̀ въздвиже҆̀ пожи́мж г҃а҃ въспѣва́ете дѣ́ла и҆превъзноси́те е҆гѡ̀ въвъсѧ̀ вѣ́кы.

Cuconi cu bună credinţă în cuptori naşterea Născătoarei de Dumnădzău i-au mîntuit, atunce închipuind, iară acmu plinindu-să. Lumea toată au sculat cîntînd: „Pre Domnul cîntaţ, lucrurile, şi preaînălţaţ preste toţ veacii!”

И҆ви́шесѧ ѕми а҆по́столѡмь навъзнесе́нїе и҆вѣщава́хж чтѡ̀ възира́жще стои́те дивѣ́щесѧ сы́й въсходя́н въ небе́снаа прїи́детъ па́кы сѫди́ти и҆же наземлѝ чл҃кѡмь сѫдї́ѧ сы́й е҆ди́нь.

III 96[r] Iviră-să cugetele la apostoli[339] în văznesenie şi spunea: // „A ce staţ prăvind, mirîndu-vă? Acesta ce să suie întru ceale din ceriuri veni-va iarăş să giudece oamenilor de pre pămînt, giudeţ fiind sîngur.”

Tîlc.

Aicea spune cum să iviră cugetele, ádecă îngerii – că sînt fără trup, n-au trup să să vadză, ce sînt ca cugetul – iară ei să iviră în chip de oameni cătră apostoli la înălţare şi le dzîcea: „Ce prăvind staţ de vă miraţ înspăimaţ cătră ceri? Vedeţî-l cum mearge cătră ceri; aşea iarăş va veni de va giudeca lumea ca un giudeţ adevărat.”

Дади́м҆ ѕ҃ вели́чїе, хва́лы съгла́сїе въскликнѣ́мь, въспои́мь ликѕи́мь рѫка́миже въсплещи́мь, възы́де ѕ҃ъ на́шь нѧ̀ нб҃са ѿземлѧ̀ а҆гг҃лѡмь а҆рха́нгелѡмь пожи́мь тогѡ̀, а҆кѡ влк҃ѫ и҆тво́рца въсѣ́хъ.

Să dăm lui Dumnădzău mărire de laudă, viers tocmit să strigăm, să cîntăm, să dănţuim, cu mînule să săltăm. Suitu-s-au Dumnădzăul nostru de pre pămînt în ceri, îngerii, arhanghelii cîntîndu-l, ca Despuitoriul şi Tvoreţul tuturor.

Бл҃ви́мь ѡ҆ц҃а и҆сн҃а и҆сп҃гѡ дх҃а г҃а.

[338] Τῶν χερουβὶμ ὑπερτέρα ἀνεδείχθης θεοτόκε ἁγνή, ἐν τῇ γαστρί σου τὸν τούτοις ἐποχούμενον ἐβάστασας, ὃν βροτοὶ ὑμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν εἰς πάντας τούς αἰῶνας.

[339] În text, scris *а҆пáстолї*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Blagoslovim pre Părintele, Fiiul şi Svîntul Duh, Domnul.

Възмо́тсѧ прєви́шше а҆гг҃лы є҆с҃тво на́ше и҆спа́дшее, и҆на п҃рплѣ бы҃ посажде́нно бж҃ѣ҃твнѣ па́че съми́сла, прїидѣ́те тръжьствова́имь и҆вьзовѣ́мь, гі҃ по́йте дѣ́ла и҆прѣвьзноси́те є҆гѡ̀ вьвѣ́ки. /

III 96[v] Înălţatu-s-au din sus de îngeri firea noastră cea căzdzută şi pre scaun fu pusă dumnădzăiesc, mai presus de cugetul. Veniţ să sărbăm şi să strigăm: „Pre Domnul cîntaţ, lucrurile, şi-l preaînălţaţ preste toţ veacii!”

Сѐ сі҃ъ твоѝ вц҆е плѣни́вь кр҃ъстомь свои́мь съмр҃ть, въскр҃ъсе придъне́вень и҆вчени́кѡмь свои́мь а҆вла́жсѧ, въстечѐ къ нб҃ни́мь, съни́миже тебѣ́ покланя́ющесѧ по́емь и҆прѣвъзноси́мь вьвъсѧ вѣ́ки.

Ia, Fiiul tău, Născătoarea lui Dumnădzău, prădînd cu crucea sa moartea, s-au sculat a treia dzî şi ucinicilor săi s-au arătat, să sui la ceale din ceri; şi cu dînşii ţie închinîndu-ne, te cîntăm şi preînălţăm preste toţ veacii.

Peasna 9.

Тебѐ є҆же па́че ѳма и҆сло́ва ма́терь бж҃їѫ вълѣ́то безлѣ́тнаго неизрече́ннѡ ро́жьшѫ, вѣ́рнїй є҆ди́но мл҃дрънѡ велича́емь.

Tine, ce mai presus de cuget şi de cuvînt, Maică lui Dumnădzău, în an pre cel fără de ai negrăit ce l-ai născut, credincioşii într-un gînd mărind.

Тебѐ и҆збави́телѧ ми́рѳ Хр҃а бг҃а, а҆по́столи видѣ́ще божестъвнѣ възвыша́ема, състра́хѡмь и҆гра́ще велича́ахѫ.

Tine, Izbăvitoriul lumii Hristos Dumnădzău, apostolii deaca vădzură dumnădzăiaşte înălţat, cu frică giucînd măriia. //

III 97[r] **Твѫ҆ ѡ҆божи́вшѫсѧ пло́ть зра́ще хе҃, нависо́тѫ а҆́гг҃ли дрѳ́гъ дрѳ́гѳ възива́хѫ, въ и҆́стинѫ сы́нъ е҆́сть бъ҃ на́шь.**

Al tău îndumnădzăit trup vădzînd, Hristoase, la nălţîme, îngerii altul către-alalt striga: „Adevăr acesta-i Dumnădzăul nostru!”

Tîlc.

O, Hristoase, dzîce poetícul, îngerii tăi, deaca vădzură trupul tău îndumnădzăit de să suia la naltul nălţîmii, unii către-alalţ dzîcea: „Adevărat acesta iaste Domnul şi Dumnădzăul nostru şi să ne-nchinăm Svinţiii sale!”

Se ton asomáton táxeis, He o Theós, en nefélais airómenon idúsai ekráigazon: to tis dóxis vasileí pílas arate.[340]

Tine a fără trup ceate, Hristoase Dumnădzău, în nuori rădicat deaca vădzură, striga: „A slăvii Împăratului porţîle rădicaţ!”

Тебѐ съше́дшагѡ да́же до послѣ́днѧѧ землѧ́ и҆чл҃ка сп҃ша, и҆вьсхожде́нїемь твои҆̑ сегѡ̀ възвиси́вша велича́емь.

[340] Σὲ τῶν ἀσωμάτων τάξεις, Χριστὲ ὁ θεός, ἐν νεφέλαις αἰρόμενον ἰδοῦσαι ἐκραύγαζον· τῷ τῆς δόξης βασιλεῖ πύλας ἄρατε.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Tine, ce te-ai pugorît până în deapoiurile pământului şi pre omul ai spăsît şi cu suişul tău pre acesta l-ai înălţat, te mărim.

Радѹ́йсѧ бц҃е мт҃и Хⷭ҃а бⷣ, є҆гоже роди́ла є҆сѝ, дн҃есь ѿ зе́млѧ възноси́ма, съ а҆по́столи зра́ци възвелични́ла є҆сѝ.

Bucură-te, Născătoare de Dumnădzău, Maica lui Hristos Dumnădzău

III 97[v] care l-ai născutu-l, astădz de la pământ înălţîndu-să / [341]cu apostolii prăvind l-ai mărit.

Peasna 9.

Въсе́кь зе́мнѡ ро́днїй давъзигра́етсѧ дⷭ҃хомь просвѣща́емь, и҆далиⷦ҃ствѹ́етѫже невещьствъ́нихъ ѕмовь є҆ⷭ҃ствѡ́, почита́ѫщи сⷣ҃ное тръжъствѡ́ бж҃ïа мт҃ре, и҆давъпїе́т҃, ра́дѹйсѧ преблаже́ннаа бц҃а҆ѥа чи́ста при́сно дв҃ѡ.

Tot peminteanul să gioace cu duhul străluminat şi să facă horbă a nelutatece cugeturi fire, cinstind svinţita sărbătoare a Maicei lui Dumnădzău, şi ca să strige: „Bucură-te, prefericită Născătoare de Dumnădzău, pururea[342] ficioară!”

Pripeala.

И҆ггли въсхожде́нїе прч҃тїѧ видѣвше ѕжаса́хѫсѧ ка́кѡ съ сла́вожⷣ възма́тсѧ ѿземлѧ нанб҃ѡ.

Îngerii suirea Despuitoriului deaca vădzură, să mirară cum cu slavă s-au rădicat de la pământ în ceri.

О҆͡ да́рвь и҆же па́че постиже́нїа, ѡ͡ таи́нства стра́шна въсе́ми бѡ҃ вл҃ⷱ҃твѹ́ѧй ѿземлѧ ѿходѧ къ нб҃нимь, ѕчени́кѡмь послѧ дх҃ъ сⷭ҃ы́й, просвѣти́вїй и҆хъ съмы́сль и҆ ѻ҆́гнь нисъдѣ́лѧ блг҃а҆тїѫ.

O, de daruri ce-s prespre agiuns, o, de tainã streinã, că cela ce preste toate stăpîneaşte, de la pământ ducîndu-să cătră a ceriului, ucinicilor trimisă Duhul cel Preasvînt ce le-au strălumînat mintea şi de foc i-au făcut cu darul!

III 98[r] **Ли́ци ѕченичⷭ҃тїй гⷭ҃ъ рече́, вы҆ сѣ́дите въ І҆ерⷭ҃алѷ́ме // и҆ а҆́зь ниспошлѧ ва́мь ѕтѣши́телѧ и҆ногѡ, ѿцⷭ҃ съпрестѡ́лна и҆мнѣ ра́внѡ чⷭ҃на є҆́гоже ви́дите възима́ема и҆ ѻ҆́блакѡмь свⷮ҃лоⷨ҃ нⷭи́ма.**

Ceatele ucinicilor Domnul dzîsă: „Voi şedeţ în Ierusalím, şi eu voi trimite-vă Mîngăitori altul, Părintelui de un scaun şi mie aseamene cu cinstea, carele mă vedeţ rădicat şi cu nuor luminat purtat.”

Aggheloi tin anodon tu Despótu oron exeplíttonto pos meta dóxis epírthi apo tís ghis eis tá ano.[343]

---

[341] În text se repetă cuvântul *înălţîndu-să*.

[342] În text, scris ***пⷣра***, greşeală de tipar.

[343] ῾Αγγέλοι τὴν ἄνοδον τοῦ Δεσπότου ὁρῶντες ἐξεπλήττοντο πῶς μετὰ δόξης ἐπίρθη ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὰ ἄνω. [= Îngerii, văzând înălţarea Stăpânului, s-au cutremurat cum a fost ridicat cu slavă de la pământ la cele înalte.]

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Възма́тсѧ ѩ҆вѣ велелѣпїе вы́ше небе́сь, плъ́тїѭ ѡ҆бнища́вшагѡ и҆ съсѣдѣнїемь ѿ҆ца почѣте́сѧ є҆сте́ствѡ на́ше ѿпа́дшее, тт҃рѣжъствꙋ́имь и҆съгла́снѡ вьсѝ въскликнѣмь, и҆вьсплещи́имь рѫка́ми радꙋ́ѭщесѧ.

Rădicatu-s-au vederat mare cuviinţa pre din sus de ceriuri a celuia ce-au cu trupul meserit, şi cu de-a laturea în şedeare cu Părintele s-au cinstit firea noastră cea căzută. Să sărbăm şi cu viers tocmit toţ să strigăm şi să săltăm cu mînule bucurîndu-ne.

Tîlc.

Iarăş poetícul dzîce cum firea noastră, ce era scăpată şi căzută de la cinste, acmu s-au rădicat aiavea, ádecă vederat, de să veade, că mai sus decît toate nalturile şi decît toate cinstile s-au suit şi s-au înălţat

III 98[v] pentru Domnul Hristos. Că Svinţia sa s-au pugorît de la / Părintele nedespărţît de-au venit pre pămînt, născîndu-să din svînta Ficioară om deplin; firea noastră cea lipsită şi neputincioasă şi slabă şi ticăloasă de lipsă, foame, seate, osteneală, boală şi dureare, streinătate şi nemilă, toate aceastea le-au suferit naltul Dumnădzău pentru noi, cei căzuţ, că noi aceastea nu le vream avea di n-am fi greşit. Şi încă şi-n suflet eram morţ, că eram depărtaţ de darul lui Dumnădzău. Iară acmu mai mult ne-au dăruit Dumnădzău, smerindu-să Svinţia sa cu a noastră neputinţă de meserătate; mai mult ne-au dăruit, că firea noastră o au suit de-au pusu-o alaturea în scaun cu Părintele. Că Svinţia sa s-au dat firii noastre de iaste hiriş firea noastră, ádecă om deplin; cu ceaea ce iaste om deplin s-au rudit cu noi şi s-au înfrăţît de-adevărat, cu ceaea ce-i Dumnădzău deplin ne-au scos de la cădeare şi de la sîla păcatelor ş-a puterii iadului şi ne-au dăruit împărăţîie cu sine în viaţa de veaci în cinste de-a direapta puterii, unde-i Svinţia sa cu Părintele în cuviinţa cea naltă a Svinţii sale, mai sus de toate ceriurile. Deci să sărbăm cu lucruri bune şi cu glas tocmit toţ să strigăm; ádecă cumu-i cîntecul scóposul de-l cîntă mulţ odată şi-l dzîc toţ odată şi nu-l greşesc să tragă unul într-o parte, altul într-alta, ce să margă şi viersul, şi cuvîntul într-o-ntinsoare nesmintită, într-un gînd, într-o pravoslavie şi credinţă

III 99[r] curată, să dăm chiot bucurîndu-ne de izbîndă ce-au făcut // pentru noi Împăratul nostru Iisus Hristos, c-au biruit de ne-au izbăvit şi s-au proslăvit şi ne-au dat şi noaă să biruim şi să ne proslăvim. Chiuitul iaste la noi într-adîncul inemii ruga şi cîntarea cu tăceare, să ştie numai Dumnădzău văsclicnoveniia noastră şi taina curăţîii graiului sufletesc; fără mîndrie, cu smerenie, bucurîndu-ne să săltăm mînule, făcîndu-ne svînta cruce şi dînd milostenie.

Свѣть ѿсвѣта въсїа́вїй въсѐ непоро́чнаа и҆стевѣ въсїѧ́ имра́кь безбожі́а вє҆ раздрѳшѝ, и҆вънѡ́ци спа́щихъ просвѣтѝ, сего ра́ди въсѝ подлъгѳ тѫ въ вѣкы при́снѡ ѳблажа́смь.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Lumina din lumină ce-au strălucit, dintru tot Nevinovată, din tine au răsărit şi ponegreala nedumnădzăirei toată o au răsăpit şi pre cei în noapte adormiţ i-au străluminat. Pentr-aceaea, pre datorie tine în veaci pururea fericim.

Tîlc.

Aicea iarăş cîntătoriul cătră preasvînta Născătoarea de Dumnădzău dzîce: „O, Ficioară preasvîntă şi curată Maică lui Dumnădzău, Fiiul tău şi Cuvîntul lui Dumnădzău, Fiiul tău ce iaste lumină din lumină, ádecă din Părintele, ce-i lumină; acela Fiiul tău Hristos, ce era nevădzută lumină, ádecă ce nu-s harnici ochii păcătoşilor să o poată vedea, lumina acea strălucoasă s-au ivit, s-au născut din tine, Ficioară,

III 99[v] Maică lui Dumnădzău, s-au / născut din tine şi-au răsărit de-au străluminat în lume şi-au gonit şi-au răsîpit tot întunearecul şi ponegreala păgînătăţîi şi nedumnădzăirei. Şi-au străluminat şi pre cei dormiţ ce-au adormit în noaptea neştiinţii, ádecă ceia ce era limbi de nu ştiia de Dumnădzău şi din nepriceaperea lor să-nchina idolilor şi-au murit aşea, neştiind pre Dumnădzău. Pentr-aceia carii au adormit, ádecă au murit în noaptea neştiinţei, că neştiinţa-i ca şi noaptea, că nu veade omul noaptea ce face; aşea era mainte de venirea Domnului Hristos, noapte, ádecă neştiinţă. Că atunce încă era în lume 2 ceate de oameni, cumu-s şi-acmu; că unii iubăsc a face bine, alţîi iubăsc a face rău. Şi acmu ceia ce iubăsc a face bine văd ce fac şi cui fac şi pentru ce fac, că ştiu că slujesc lui Dumnădzău, făcînd bine pentru viaţa şi împărăţîia veacinică. Aşea şi ceia ce fac reale şi iubăsc a face rău, văd ce fac şi cui fac şi pentru ce fac, că fac răul şi-l fac nepriitoriului slujbă, pentru muncă veacinică. Iară atunce era noapte, ádecă neştiinţă, şi ceia ce iubiia a face bine nu ştiia cui l-or face, că-l făcea idolilor. Deci pre aceia adormiţ în noaptea neştiinţii s-au pugorît Domnul Hristos la dînşii în iad de i-au străluminat şi i-au încredinţat şi depreună cu cei credincioş i-au scos, ádecă cu ceia ce avea leage pre Dumnădzău. Că deosăbi de păgîni era şi cu leage oameni pre lume;

III 100[r] era leage din fire, era şi leage scrisă, // pănă cînd au venit dzua cea luminată, ádică Domnul Hristos, de-au străluminat preste toate neştiinţele şi-au răsîpit toate întunearecurile şi-au curăţît ponegreala păcatelor de pre credincioş. Pentr-aceaea noi, ca neşte datori cu miile ce sîntem Svinţiii tale, Maică blagoslovită a lui Dumnădzău Fiiului tău iubit Iisus Hristos şi Ficioară blagoslovită şi neputredă, în veaci te lăudăm cu ferice şi cu mulţămită, spăseniia noastră şi binele nostru cel veacinic.

Радѹи́сѧ ц҃р҃це мі҃р҃е дв҃амь сла́вѡ, въсс́ка бѡ̀ ѯдѡбобращ́а́телна и҆дѡбро бл҃гѡ Хы́тростнаа г҃лива ѯста вѣ́тїй ствова́ти немогѫ́ть пѣ́титѫ дѡстои́нѡ, иизѯмѣва́етже ѯмь въсс́а́̀ твоѐ рожде́свѡ ръзѯмѣ́ти, тѣ́мже тѧ̀ съгла́снѡ слави́мь.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Bucură-te, împărătească maicelor, featelor slavă, că tot rostul lesne-ntorcători şi binegrăitoriu a măiestri nu pot să te cînte cum să cade şi slăbeaşte gîndul tot naşterea ta a priceape; pentr-aceaea tine cu tocmit glas slăvim.

O, Ficioară şi svîntă Maică a svîntului Dumnădzău şi împărătească, bucură-te şi te veseleaşte, că tu eşti cinstea şi lauda maicelor şi tu eşti cinstea şi lauda featelor ficiorițelor curate. Toate rosturile a măiestrilor celora ce ştiu grăi frumos şi ştiu purta cuvîntul bine nu pot birui cum

III 100^{v} să cade să te laude cu cît au învăţat ei ritorícă, ádecă graiul cel / măiestru, învăţat la şcoală, niceş poate mintea tuturor, ádecă şi a îngerilor, şi oamenilor, să poată a o cugeta naşterea ta cea svîntă în ce chip fu şi în ce chip tainá straşnică ca aceasta, Dumnădzău să să facă om. Pentr-aceaea, cu un glas tocmit şi potrivit, cu toţîi cu credinţă şi cu dragoste te slăvim şi te cîntăm, Ficioară preasvîntă şi Maică lui Dumnădzău.

Exapostilárion aftómelon.[344]

Свѣтúлна самоглáсна.[345]

Оу҃ченúкwмь зрáщимтѫ възнесéсѧ Хⷭ̀ къ ѡ҃ц8[346] **съсѣдѫ, а҃гг҃ли предѣ текáщε зwвáхж, възмѣтε врáта възмéтε, цр҃ь бо҃ възы́дε кънача́лном8 свѣт8 слáвы.**

Ucinicii prăvindu-te, te-ai suit, Hristoase, la Părintele unde, şedzînd de-a laturea, îngerii, sîrguind nainte, striga: „Rădicaţ porţ, rădicaţî-le, că-mpăratul s-au suit la-ntăi strălumănătoarea slavă!”

Ádecă la Părintele luminelor, ádecă a Fiiului şi a Duhului Svînt.

Na hvalite. *Glas 1.* **Пw**^{A} **нб҃нымь чи́нwмь.**[347]

Нача́лници а҃гг҃лwмь съмагрáжε сѧ҃се, въсхожде́нїа стра҃нwе, недо8мѣвáахжсѧ др8гь др8г8, что҃ видѣ́нїе сè, чл҃кw 8бw зрáкwмь види́мїй, ꙗкwже бъ превы́ше нб҃сь съ плъ́тїж въсхо́дивь.

Începătorii îngerilor socotind, Mîntuitoriule, a suitului strein, nu să

III 101^{r} pricepea unul cătr-alalt // ce-i videaniia aceasta, că-i om cu chipul acesta ce să veade şi ca un Dumnădzău din sus de ceriuri cu trupul să suie.

Галилеáне зрáщε възнесѐна́тѫ, ѿмасли́чнꙋ съплъ́тїж сло́ве, слышáхж а҃гг҃лwмь въпїю́щимь и҃мь, что҃ стои́те зрáщε, съ҃й прїи́детъ пáкы съплъ́тїж, и҃мже ѡ҃бразwмь видѣ́стε.

Galileeanii, vădzînd înălţîndu-te de la Eleónului cu trupul, Cuvîntule, audzîia pre îngerii strigîndu-le: „Ce staţ prăvind? Acesta va veni iarăş cu trupul, în ce chip l-aţ vădzutu-l.”

---

[344] Ἐξαποστειλάριον αὐτόμελον.

[345] În limba slavonă în text: „Luminânda”.

[346] În text, scris *8ц8*, greşeală de tipar.

[347] În limba slavonă în text: „Cu ceata cerească”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Й҃гл҃ски и҆же въмі́рѣ тръжъсв8ѧ́щіе, и҆́же напрестóлѣ слáвѣ б҃8 носи́мом8, възъпі́емь пѣ́ніе, Свѭ́тъ є҆сѝ ѡ҆́це нб҃ный, съпри́снѡ сѫ́щное слóвѡ, свѭ́тъ є҆сѝ и҆ дш҃е пре сп҃ый.

Îngereaşte carii sîntem în lume sărbînd, celuia ce pre scaun de slavă Dumnădzău şeade să-i strigăm cîntare: „Svînt eşti, Părintele ceresc, cu de pururea fiind Cuvîntule, svînt eşti, şi Duhul acel preasvînt.”

Slava. **и҆нѣ҃.**

Рождúлсѧ є҆сѝ ꙗ҆кѡ сáмь въсхотѣ́ ꙗ҆ви́сѧ ꙗ҆кѡже и҆зноли́вь, пострадáвь плъ́тїѫ҆ бе҃ на́шь, измръ́твихъ въскрѣ́се попрáвь смръ́тъ, възнесе́сѧ въслáвѣ и҆́же въсѧ чъ́скаа и҆сплънѧ́ѩ, и҆посли́вь на́мь дх҃ь божетвéнїй и҆же въспѣва́ти и҆слáвиши твоѐ вжéствѡ.

III 101[v] Născutu-te-ai cum sîngur vrusăş; ivitu-te-ai pre- / cum ţ-ai învoit; chinuit-ai cu trupul, Dumnădzăul nostru. Din morţ te-ai sculat, călcat-ai moartea; te-ai nălţat în slavă, cela ce toate le plineşti, şi ne trimisăş Duhul cel dumnădzăiesc, ca să slăvim şi să cîntăm a ta dumnădzăire.

Tîlcul.

Dzîce iarăş peaveţul sau cîntecul cătră Domnul Hristos: „O, Hristoase, născutu-te-ai pentru spăseniia noastră cum ai vrut, cu naştere minunată şi slăvită. Ivitu-te-ai în lume precum te-ai milostivit, suferit-ai patimă şi moarte pre trup. Ce tu eşti Dumnădzăul nostru, că ai călcat iadul şi-ai răsîpit moartea cea sufletească şi te-ai sculat din morţ. Şi te-ai suit de-ai zburat cu slavă în carîtă de nuăr străluminat, cu slavă, Svinţia ta, acela carele toate le împli; c-ai împlut ceriurile toate de îngeri ce-ai făcut şi pămîntul de toată dihaniia şi marea şi văzduhul. Că toate le-ai făcut şi toate le împli şi tutinderea te afli, tuturor credincioşilor într-agiutori. Şi ne-ai trimis de la Părintele Duhul tău cel Preasvînt de ne-ai împlut de darul tău cel nedeşertat şi de-nţălepciune, să te ştim cînta pre Svinţia ta, Iisus Hristoase, cu Părintele şi Duhul acel Svînt, acel curat, acel străluminători, acel mîngîitori şi adeverit.”

A Nedelii **Сп҃ыхъ ѡ҆ц҃ъ**[348] *cată la dechevrie după 17* **Прѣ^рождествꙋ́мь Христóвимь.**[349] //

III 102[r][350] **La Peatideseniţă**.

De cu sară, la **г҃и҆ възва́хъ**.[351]

Punem stihire 10 şi cîntăm ceale-ntăi trei stihire. Poftorim cea dintăi, de-acii ceale a doa stihire iarăş poftorim cea dintăi. Iară ceaste-s pe glas 1.

[348] În limba slavonă în text: „(Duminica) Sfinţilor Părinţi”.
[349] În limba slavonă în text: „Înainte de Naşterea lui Hristos”.
[350] Filă nenumerotată în text.
[351] În limba slavonă în text: „Doamne, strigat-am”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Petdeseatnița prăznuim ş-a Duhului venire şi de mainte pus timp de giuruită ş-a nedeajde împlutură şi tainǎ cîtă ca o mare şi cinstită. Drept aceaea strigăm ție: „Ziditoriule a tuturora, Doamne, slava ție!”

Б҃ш҃ тъ́ждє.[352]

Cu limbi de alt neam ai înnoit, Hristoase, pre ai tăi ucinici, ca cu dînse să te strige, pre fără moarte Cuvînt şi Dumnădzău, carele dai sufletelor noastre acea mare milă.

Тъ҃.[353]

Toate le dă Duhul cel Svînt: izvoreaşte prorocíi, preuț obîrşeaşte, necărturăreț înțălepciune au învățat, păscari bogoslovnici arătă, toată aduneadză pusoarea besearicii. Cela ce eşti de o-mpreună ființă şi de o-mpreună scaun Tatălui şi Fiiului, Mîngîietoriule, slava ție!

Glas 2.

Vădzum lumina cea adevărată, luăm Duhul ceresc, aflăm credință adevărată, nedespărțîtă Troiță închinînd, că ea pre noi ne-au spăsît.

III 102[v] În proroci ne-ai spusu-ne cale de mîntuință şi-ntr-apostoli / ai străluminat, Mîntuitoriule al nostru, darule Duhului tău. Tu eşti Dumnădzău întăi, tu şi după aceastea, şi în veaci tu eşti Dumnădzăul nostru.

Т҃.

În curțîle tale cînta-te-voi, lăudînd pre Mîntuitoriul lumii; şi plecînd genunchile, închina-ț-voi nebiruita puteare, în sară şi-n dimineață şi-ntr-amiadză-ț, şi-n toată vreamea blagoslovi-te-voi, Doamne.

Тъ́҃.

În curțîle tale, Doamne, credincioşii genunchiul sufletului ş-a trupului suplecînd, te cîntăm, pre ne-nceputul Părinte şi pre dinpreună Fiiu şi cel de pururea fiind şi preasvîntul Duh, carele lumineadză şi svințeaşte sufletele noastre.

Тъ́ж҃.

Troiță într-o ființă să lăudăm, pre Părintele şi Fiiul şi Svîntul Duh, că aşea au strigat toț prorocii şi apostolii cu mîcenicii.

Slava. **Инѡ҃ѣ.** *Glas 8*.

A lui Léon Dispot împărat.

Veniț, năroade, a-n trei stături Dumnădzăire să ne-nchinăm, Fiiul în Tatăl cu Svîntul Duh, că Tatăl fără de ai născu Fiiu de pururea fiind cu-mpreună de scaun; şi Duhul Svînt era întru Tatăl cu Hiiul slăvit,ună puteare,ună ființă,ună dumnădzăire. Căriia închinîndu-ne toț dzîcem: „Svîntul Dumnădzău, cela ce toate în şir le feceş prin Fiiul cu-mpreună lucrarea Svîntului Duh, Svîntul tare, prin care pre Tatăl cunoscum şi Duhul cel Svînt veni în lume, Svîntul fără moarte,

[352] În limba slavonă în text: „La fel ca mai sus”.
[353] În limba slavonă în text: „La fel”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 103[r] mîngîitoriul Duh // care de la Părintele purceade şi-n Fiiul odihneaşte; Troiță svîntă, slava ție!”

Văhod Sveatetihii. Prochimenul dzîlii şi citeniile.

De la Cisle citenie. *Glava 11*.

Dzîsă Domnul cătră Moisí: „Strînge-mi şeaptedzeci de bărbaț din bătrînii poporului, carii sîngur tu ştii că aceştiia sînt bătrînii poporului şi cărtularii lor. Şi să-i aduci în cortul mărturiei şi vor sta acii cu tine. Şi mă voi pugorî şi voi grăi acoleá cu tine şi voi lua de duhul ce-i pre tine, de voi pune deasupra lor. Şi vor împreună sprejeni cu tine pornitura poporului şi să nu-i porț tu sîngur.” Şi adună Moisí şeaptedzăci de bărbaț din bătrînii poporului şi-i pusă pre înşii dinpregiurul cortului. Şi să pugorî Domnul în nuor şi grăi cătră Moisí şi luă din duhul celui de pre dîns şi pusă preste cei şeaptedzeci de bărbații cei bătrîni. Şi deacă să odihni duhul pre dînşii, şi prorocestvuiră în tabără şi nu camai adaosără. Şi rămasără doi bărbaț în tabără, numele unuia – Eldád şi numele lui al doile – Moldád, şi să odihni pre dînşii duhul. Şi aceştia era din cei scriş şi nu-ntrasă la cort şi prorocestvuiră în tabără. Şi alergă un tînăr de deade veaste lui Moisí

III 103[v] şi-i spusă grăind: / „Eldád şi Moldád prorocesvuiesc în tabără.” Şi răspundzînd Iisús a lui Naví, cela ce dvorbiia înaintea lui Moisí, alesul lui, de dzîsă: „Doamne Moisí, opreaşte-i!” Şi dzîsă Moisí cătră dîns: „Au îț pare rău pentru mine? O, că de-ar da să fie tot poporul Domnului proroci, deaca dă Domnul Duhul său pre dînşii!” Şi să dusă Moisí în tabără, el şi bătrînii lui Izraíl. Şi duh ieşi de la Domnul şi adusă cîrstei de peste mare şi aşternu pregiur tabără, de o parte cale de o dzî, şi cale de o dzi de altă parte dinpregiurul taberii, şi ca doi coț de la pămînt.

Din prorociia lui Ioíl citenie. *Glava 2*.

Aceastea dzîce Domnul: „Cuconii tăi, Siónule, bucuraț şi vă veseliț de Domnul Dumnădzăul vostru, că vă deade voaă mîncări în dereptate; şi va ploa voaă ploaie timpurie şi tîrdzîie, ca şi de mainte. Şi să vor împlea arile tale de grîu şi de pline s-or vărsa cădzîle tale de vin şi de undelemn la călcat. Şi voi întoarce de voi da voaă, pentru aii ce-au mîncat lăcusta şi cărăbuşii şi rugina şi găsealnița, putearea mea cea mare carea trimiş întru voi, şi veț mînca mîncînd şi veț sătura, şi veț lăuda numele Domnului Dumnădzăului vostru, carele feace cu voi minunate. Şi nu să va ruşina poporul mieu în veac. Şi veț cunoaşte că

III 104[r] în mijlocul lui Izraíl eu sînt, şi eu – // Domnul Dumnădzăul vostru, şi nu iaste altul mai mult decît mine; şi nu să va mai ruşina de-acmu poporul mieu în veac. Şi va hi după aceastea, voi turna din Duhul mieu preste toată carnea şi vor prorocestvui ficiorii voştri şi featele voastre, şi bătrînii voştri visuri vor visa, şi tinerii voştri videnii vor

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

vedea. Şi, dară, pre şerbii miei şi pre slujnicile meale, în dzilele acealea, voi turna de Duhul mieu şi vor prorocestvui. Şi voi da minuni în ceri, sus, şi seamne pre pământ, gios, sînge şi foc şi pară de fum. Soarele să va răstoarce în întunearec şi luna în sînge, mainte de ce va veni dzua Domnului cea mare şi luminată. Şi va hi, tot însul cela ce va chema numele Domnului spăsî-să-va."

Din prorociia lui Ezichiíl citenie. *Glava 36, verş 24*.

Aceastea dzîce Domnul: „Lua-vă-voi din păgîni şi voi strînge-vă din toate neamurile şi voi băga-vă în pământul vostru. Şi voi stropi preste voi apă curată şi veţ curăţî-vă de toate necurăţîile voastre şi de la toţ idolii voştri[354] şi voi curăţî-vă pre voi. Şi voi da voaă inemă noaă şi duh nou voi da voaă. Şi voi lua inema cea de piatră din trupul vostru şi voi da voaă inemă de carne şi Duhul mieu voi da întru voi. Şi voi face
III 104[v] ca-ntru îndireptările meale să-mblaţ şi giudecăţîle meale să feriţ / şi să faceţ şi să lăcuiţ pre pământul care am dat părinţilor voştri. Şi-m veţ hi mie în poporeani, iară eu voi hi voaă în Dumnădzău."

La litie. Samoglasnice, glas 2, trei din vecernie.

Въпрорѡ́цехъ възвести́ль є̀сѝ пр҃ть спасе́нїе.

Въдвѡ́рѫхъ твои́хъ въспо҃мѧ спа́са ми́рѳ. *şi*

Въдво́рѫ҃ твѡ́и́хъ гн҃ вѣ́рнїй колѣ́нѣ дш҃ї и҃пѣ́лѳ по^кло҃ше.[355]

Slava. **Инѣ҃.** *Glas 8*.

Є҃гда дх҃ъ свои низпосль є̀сѝ гн҃.[356]

Cînd Duhul tău l-ai gios trimis, Doamne, şedzuţîlor apostolilor, atunce a evreilor cuconi, prăvind, să-nspăimară cu mirat, că-i audziia pre înşii spuind cu alte streine limbi, precum Duhul le da lor; că prostaci ei fiind, să-nţălepţiră şi pre păgîni cătră credinţă vînară; ceale dumnădzăieşti ritoriciiá. Drept aceaea, şi noi strigăm ţie: „Cela ce pre pământ te iviş şi de la înşălăciune mîntuiş pre noi, Doamne, slava ţie!"

La Nastihoavne. Samoglasnice, glas 8.

Nepricepînd păgînii, Doamne, a preasvîntului Duh în apostolii tăi făcuta puteare, schimbăciunea limbilor beţie a fi să gîndiia; iară noi, întăriţ de dînşii, nepărăsînd aşea grăim: „Duhul tău cel Svînt nu-l lua de la noi, rugămu-ne, om iubitoriule!"

III 105[r] *Stih*. // Inemă curată zideaşte în mine, Dumnădzăule.

---

[354] În text, scris ***ви́ирїй***.

[355] În limba slavonă în text: „Prin proroci ai binevestit să cînte mîntuire"; În cetăţile tale să fie cîntat Mîntuitorul lumii"; În cetăţile tale, Doamne, credincioşii au închinat genunchiul sufletului şi al trupului".

[356] În limba slavonă în text: „Cînd l-ai trimis pe Duhul tău, Doamne".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Doamne, a Svîntului Duh suprăvenire pre apostolii tăi de saţîu împlînd, într-alte limbi a grăi i-au tocmitu-i. Drept aceaea, preaslăvitul celor amu necredincioş beţie să părea, iară credincioşilor solie de spăsenie. A căruia de strălucoare şi pre noi spodobeaşte, rugămu-ne, om iubitoriule.

Stih: Nu mă lepăda de la faţa ta şi Duhul tău cel Svînt nu-l lua de la mine.

Împăratul ceriului, Mîngîitoriule, Duhul adevărătăţîi, care tutinderea eşti fiind şi toate le plineşti, vistearul bunurilor şi de viaţă dătătoriu, vino şi te sălăşluiaşte întru noi şi ne curăţeaşte pre noi de la toată imăciunea şi mîntuiaşte, bunule, sufletele noastre.

Slava. **Ѝнѣ.** *Glas 8*.

Limbile oarecînd de mult să mestecară pentru cutedzarea făcăturii trupului, iară limbile acmu să înţelepţîră pentru slava a Dumnădzău cunoaşterei. Acoló au osîndit pre necuraţîi cu greşala; acicea lumínă Hristos pre păscarii cu Duhul. Atunce să deşertă amuţîia cătră certare, iară acmu să noiaşte împreunarea graiului cătră spăseniia sufletelor noastre.

Tropari de slobodzît şi de **бг҃ъ гд҃ъ**[357] *glas 8*:

Blagoslovit eşti, Hristoase, Dumnădzăul nostru, care cu totul înţălepţ

III 105[v] pre păscari arătaş, trimiţîndu-le Duhul / cel Svînt, şi prin înşii lumea cu năvodul vînaş; iubitori de om, slava ţie.

La itros, după-ntăiul stiholog.

Şedeare glas 4. **Подо́бїе Ѻ҆ ди́висѧ Ѝ́сифь.**[358]

Cel după praznic credincioş şi de obîrşire praznic să prăznuim luminat. Aceasta iaste de Cinzeci, de făgadă împlutură şi de întăi pusoare, că-ntr-însă focul Mîngîietoriului să pogorî pre pămînt ca în chipul de limbi şi ucenici au luminat şi pre-aceştia cereşti tăinuitori feace. Lumina veni a Paraclitul şi lumea au luminat.

Şi pun citenie. Şi după al doile stiholog, şedeare iarăş pre **ѻ҆ ди́висѧ Ѝ́сифь.**

A Duhului izvor pogorîndu-să la cei pre pămînt în foc purtate rîuri împărţîndu-să cugetat, pre apostoli-i ruăra străluminîndu-i şi le fu lor nuăr ruăros, focul luminîndu-i pre înş şi ploîndu-i para. Pentru carii noi am luat darul, pentru focul şi pentru apă. Lumina veni a Paraclitul şi pre lumea au luminat.

Verş. Şi iarăş citenie. Şi după poleleu, şedeare glas 8: **Пwвѣлéнwе таи́нсвw.**[359]

[357] În limba slavonă în text: „Dumnezeu este Domnul”.
[358] În limba slavonă în text: „Alcătuire (podobie): Minunatu-s-a Iosif”.
[359] În limba slavonă în text: „Taina cea poruncită”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

După sculare, Hristoase, acea din mormînt şi cătră naltul ceriului dumnădzăiesc suit, bogovidnicilor slava ta trimiţînd, înduratule, Duh
III 106[r] adevăr deacă-nnoiş pre // ucenici, deci ca o ceatere musicească, la toţ vederat spusără cu dumnădzăiescul bătăuş tăinuit, Mîntuitoriule, răsunările şi socoteala ta.

Verş.

Şi antifonul treapcelor, cel dintăi, glas 4: **Ѿ ю҆но́сти мое́м҃**.[360]

Şi prochimenul, glas 4.

Duhul tău cel bun mă va-ndirepta la pămînt direpţ.

Stih. Doamne, ascultă rugii meale.

Па́сапиw҃й. *Evanghelie utrăna 9: De la „Ioán cînd fu sara” pănă la „Să nescăror veţ opri, opri-să-vor”.*

Въскръсе́нїѧ хв҃w *nu dzîcem, ce îndată* **Помо́лѳй ме бе҃**. *Slava.* **За а҆по́столь. Инѣ҃. За богороди́це**. *De-acii stihul lui* **пwми́ѳймѧ бе҃** *pe glas 6*. **Цр҃ю нб҃ый** *şi canoanele prazniculuí*.[361]

Canon la svînta Petdeseatniţă

Căruia-i **краегране́сiѧ**[362] *Penticostin eortázomen*[363], *Peatideseatniţă prăznuim*.

Peasna 1, glas 7, irmos.

Пѫчи́нwѫ пwкры́ фараẃна съwрѫ́жїемь, съкрѳша́вый бра́ни высо́кwѫ мы́шцею пои́мь е҆мѳ я҆кw просла́висѧ.

Bulboaca coperi pre Faraon cu carăle. Cela ce sfărîmă războaiele cu naltul său braţ, să-i cîntăm lui, că s-au proslăvit. /
III 106[v] **Дѣлwмь я҆кwже дре́вле ѳчени́кwмь ѡ҆вѣщáсѧ, ѳтѣши́тель дѳха пwсла́л е҆сѝ, Хе҃, въсїа́вь ми́рь Свѣтъ чл҃кw лю́бче.**

Cu lucrul precum demult ucenicilor te-ai giuruit, Mîngăietoriul Duh trimis-ai, Hristoase; ai strălucit lumii lumină, iubitori de om.

Зако́нwмь дро́вле проповѣда́нnwе и҆проро́ки, и҆спльни́сѧ бжт҃внагw дѳха дъне́сь, въсѣмьвѡ вѣ́рнимь блг^ть и҆злїа́сѧ.

Cu leagea de demult propoveaduitul şi cu prorocii împlutu-s-au a Duhului dumnădzăiesc astădz, că tuturor credincioşilor darul s-au turnat.

И҆нь *canon iamvicesc, căruia-i capul rîndului Theioghenés Lóghe, Pnéuma parákliton pálin allon ek ghenétou kólpon icas epihthoníois*

[360] În limba slavonă în text: „În tinerețele mele”.

[361] În limba slavonă în text: „Învierea lui Hristos”; „Miluieşte-mă, Dumnezeule”; „Pentru Apostol”; „Şi acum...”; „Pentru Născătoarea de Dumnezeu”; „Miluieşte-mă, Doamne”; „Împăratul ceresc”.

[362] În limba slavonă în text: „acrostih”.

[363] În limba greacă în text: „Cincizecimea sărbătorim” (Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν).

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

oia pyrós glossisi féron theótitos aylou símateı̃s fytlis kai hárin ymnopólois.[364]

Ádecă: „O, de Dumnădzău născute Cuvîntule!” sau: „O, Fiiule şi Cuvîntule a lui Dumnădzău, Duhul Mîngîitoriul iarăş altul de la Părintele din sîn trimis-ai peminteanilor ca de foc limbi, aducea de dumnădzăiasca şi fără trup sămn de a ta rudă şi dar cărora te cîntă.” //

III 107[r] Acest canon iamvicesc, aşea să cheamă meşterşugul făpturii lui în verşuri iamviceşti, şi căpeţealele cuvintelor, în tropare, începăturile verşurilor, cuprind aceale slove toate ce să tîlcuiesc precum le-am scris rumîneaşte. Iară dáscalul iaste chir Ioán Arclá.

Glas 4.

Th **Бж҃твнымь покръве́нь бы́вь къснw ѩзы́чнїй мра́кwмь**

E **Сказа҆ бг҃о писа́нный закwнь.**

I **ти́нж бо҆ ѿпра́сь wчесе рамнагw**

O **зри́ть сѫ́щагw ина8ча́ется д8ха**

G **Ра́з8мь пwчита́м бwжестъвними пѣсн҃ми.**

Cu dumnădzăiesc acoperit tîrdzîul de limbă nuor,

Tîlcuí de Dumnădzău scrisa leage,

Tina ce ş-au scuturat de la ochiul gîndului,

Veade pre cela ce iaste şi să-mvaţă de Duhul,

Înţălepciune cinstind cu dumnădzăieşti cîntări.

Tîlc.

Moiséi prorocul era la limbă tîrdzîu, că era din pruncie ars la limbă, băgasă în gură cărbune aprins. Acesta Moiséi l-au acoperit în Muntele Sináiului nuorul lui Dumnădzău şi l-au împlut de înţălepciune, de-au putut tîlcuí leagea cea scrisă de deagetul lui Dumnădzău, căce c-au grăit gură cu gură cu Dumnădzău şi l-au vădzutu-l pre Svinţia sa, pre Acela ce iaste. Că l-au întrebat Moiséi să-ş spuie numele, ca să ştie cum va răspunde lui Faraon cînd l-a-ntreba: „Care Dumnădzău te-au

III 107[v] mînat?” / Şi Svinţia sa i-au spusu-i lui Moiséi: „Aşea să dzîci: «Cela ce iaste m-au trimis, Oѽ̃н, cum vedem scris în cununa la Domnul Hristos, ce să dzîce **Сый Сѫ́щагw Сѫ́щомь Сѫ́щагw, ѡ҃ Сый Сѫ́щимь ѡсѫ́щwмь**.”[365]

E **Рекѹ́ше чи́стаа и҆бж҃ъствна 8ста҆**

N **разлѫче́нїе ва́мь небѫ́деть ѡ҃ тр8зи**

[364] Θειογενὲς Λόγε, Πνεῦμα παράκλητον πάλιν ἄλλον ἐκ γενέτου κόλπων ἧκας ἐπιχθονίοις οἷα πυρὸς γλώσσησι φέρον θεότητος ἀϋλου, σῆμα τεῆς φύτλης, καὶ χάριν ὑμνοπόλοις.

[365] În limba slavonă în text: „Acesta sfîntul celui care sfinţeşte pe cel care sfinţeşte”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

E ѧ́збѡ҆ на ѡ́чемь бы́шнагѡ престо́лѣ
S съсѣдѧ҆ и҆злѣѫ дх҃а,
L въсїа́ти любе́щимь благ^ть ѡ҆би́лнѫѧ,
O Нагѡрѫ҅ въше́дь и҆сти҃нѣ́йшее сло́вѡ
G ти́хѡ ѡ́бразнѡ съвъ҆рша́еть ср^це
E дѣлѡмь бѡ҆ скѡнча́вь възвесели҆ дрх҃гы
P диха́нїемь нѫ҅жднѡмь и҆ ѡ́гньними ꙗзы́ки
N ръздра́вь дх҃ь Хс҃ ꙗкѡже ѡ҆вещя́ся.[366]
Grăi curatul şi dumnădzăiescul rost:
„Despărţîre n-iţ avea, o, priiatini,
Că eu într-a Părintelui de sus scaun
Alaturea şedzînd, voi turna de Duh
Să scripască iubiţîlor darul ne-mputat.”
În munte suind, adeveritul Cuvînt
Cu lin obraz face inemă;
Cu lucrul c-au obîrşit, au veselit priiatinii
Cu suflare reapede şi înfocate limbi
Au împărţît Duh Hristos, cum s-au făgăduit.
Tîlc.

III 108[r] Ádecă suind Hristos la Muntele Eleónului la văznesenie, // alintindu-le inema şi mîngîindu-i pre iubiţîi săi priiatini şi apostoli, să nu dorească de ducerea Svinţiii sale, ce le-au atunce giuruit că le va trimite, acmu au împlut cu lucrul, că le-au trimis de la Părintele Duhul Svînt şi le-au împărţît limbi de foc cu darul Svinţiii sale.

Peasna 3.

Ѫ́же съвы́ше сѫ́лѫ҅ ѯчени́комъ Хе҃, дѡ́ндеже ѡ҆блече́тесѧ рекѫ́ль є҆сѝ. Сѣди́те въ и҆ерѯсали́мѣ, ѧ́зже ꙗкѡ ме́не ѯтеши́телѧ и҆нѡ́гѡ, дх҃а мое́гѡже и҆ ѡ́чѧ пѡслѧ҆, ѡ҆не́мже ѯтвръди́тесѧ.[367]

„Acea de sus puteare”, ucinicilor, Hristoase, „până veţ îmbrăca-vă”, dzîsu-le-ai, „şedeţ în Ierusalim, iară eu ca mine Mîngîitor pre altul, Duhul mieu ş-a Părintelui, voi trimite, de care veţ întări-vă.”

Ꙗ҆́же бож҃твнагѡ дх҃а наше́дшаа си́ла, раздѣлшїи́ѧ дре́вле гла́сь, злѣ҆ є҆ди́нѡ мисли́вшихъ, въ є҆ди́нѡ ми́слїе бж҃твьнѣ съвъкѯпи҆ разѯмь, въразѯмля́ѫщи вѣ́рныѧ пр҃цѫ, ѡ҆неже ѯтвърди́хѡмсѧ.

Acea dumnădzăiască a Duhului pogorîtă puteare, acel despărţît de mult glas cu rău ce sfătuisă, într-o-ntinsoare de sfat dumnădzăiaşte le-au împreunat mintea, înţălepţînd pre credincioş cu Troiţa, de carea ne-am întăritu-ne.

[366] Textul slavon şi echivalentul în limba română sunt plasate în coloane paralele.
[367] Textul slavon şi traducerea sa în limba română sunt plasate în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Tîlc.

Aicea aduce istoríia cum această[368] dumnădzăiască a Duhului Svînt puteare ce s-au pugorît pre svinţii apostoli au împreunat sfatul şi ştiinţa
III 108[v] la un loc, care mai de / mult iarăş această svîntă puteare au împărţît limbile acelor ce cutedzasă de făcea turnul; că era lumea toată strînsă de lucra şi avea graiul unul toţ, pre o limbă grăiia toţ. Şi pentru acea greşală s-au pugorît Dumnădzău şi le-au despărţît limba în 72 de limbi. Iară acmu la svinţii apostoli s-au pugorît Dumnădzău şi le-au împreunat limbile toate, că apostolii grăiia pre o limbă şi toate năroade de prin toate ţărîle audzîia cineş în limba sa şi-nţălegea propoveadaniia svinţilor apostoli, precum spune la **Дєа́ніє**[369], glava 2, verş 6: **Сънидє́сѧ нарẃдь і҆смѣси́сѧ і҆ако слиша́хѫ є҆ди́нь къ́ждоихъ свои́мь і҆зы́кwмь гл҃ющихъ, і҆про́чаѧ.**[370] Şi să-mplú lumea de darul lui Dumnădzău în Svînta Troiţă creştinîndu-să şi înţălepţîndu-să.

Инь. *Irmos*.

E **Растрѣжє҆ ѫ҆трẃби без чѧдствwѫ҆́щіїѧ ѫ҆́зы,**

Y **досá дѫжезлѡ҆ wдрѣжи́мѫ҆ бл҃гwчѧ^ствwѫ҆́щwи҆**

M **є҆ди́на млт҃ва проро́чицѫ҆ древлє҆**

A **и҆́нии нwсѫ҆́щwи҆ дwхъ съкрwшє̀нь,**

P **кьси́лнwмwѫ҆ и҆ б҃wѫ҆ разwмwмь.**

Rumt-au zgăului stearpei legăturile
Şi mustrarea cea nesuferită a ceii plodnice
Sîngură ruga a proroci̦tei de mult,
Annei, ce purta suflet înfrînt
Cătră cel tare şi Dumnădzăul gîndurilor.[371]

Tîlc. //

III 109[r] Elcaná avea 2 femei. Fenána-i făcea cuconi, Anna era stearpă; şi, mustrată de Fenána, feace rugă la Dumnădzău şi ruga ei rumpsă legătura sterpiei din zgăul ei, de născu pre Samoíl proroc, şi rumpsă şi mustrarea ce o mustra Fenána. Aşea svînta besearică mainte cînd era stearpă o mustra ceia cu leagea, ádecă evreii, iară acmu aceaea mustrare s-au rumt, că besearica noastră plodeaşte sufleteaşte cuconii săi dintru Hristos, bărbatul ei. *54, 1, Isaíia*.

A **Нєпостúжна є҆́сть б҃гw нача́лнаа,**

R **вѣ́тїѧ бо҃ і҆з і҆авѝ безкни́жніѧ,**

[368] În text, scris *а҆ча́тѫ*, greşeală de tipar.
[369] În limba slavonă: *Faptele apostolilor*.
[370] În limba slavonă în text: „S-a adunat mulţimea şi s-a tulburat, căci auzea fiecare pe fiecare vorbind în limba sa”.
[371] Textul slavon şi traducerea sa în limba română sunt plasate în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

A довѡ́лны пре мѫ́дрцѧ въ҃з ѳцѧ́ѭщихъ сло́вомъ,
K и҆глѧ́бо́кїѧ нѡ́щи и҆зима́щихъ
L лю́ди безчилы́нѧ бливлистáнїемь дⷯха.
I Ба́ше и҆схо́день ѿ нерѫжде́нна свѣ́та,
T въсеси́лнѡ дѣ́истьно свѣ́тна неизрече́нна за́рѧ
O ѥ҆гѡже е҆же сн҃ѡмь ѡ҆течѣ́скѫѧ вла́сть
III 109v N нн҃ѣ҆ и҆з ѣ҆влѧ́еть съ- / е҆́ствнѡ зарéнїе,
P ѡ́гньнїй гла́сь въсїѡ́нѣ ѣ҆зи́кѡмь.
III 109r Necuprinsă-i acea de dumnădzăire-ncepătoare,
Dáscali c-au arătat pre acei necărtulari,
Destul măiestri înfrîngînd rosturi cu cuvîntul
Şi dintr-adîncă noapte scoţînd
Gloate nenumărate cu strălucoarea Duhului.
Era purcedzătoriu din nenăscută lumină,
Totputearnică lucrăreaţă luminată, nespusă lucoare,
A căruia cea prin Fiiul părinţasca puteare
III 109v Acmu o arată de o fire / strălucoare
Înfocatul glas în Sión năroadelor.[372]

Tîlc.

Dzîce tropariul cum că Duhul cel Svînt era şi este purcedzători din Părintele, din lumina cea nenăscută, Duhul cel Svînt acel putearnic în toate, acel lucrăreţ, c-au făcut lumea ş-au lucrat de-au gătat; acel strălumînători, c-au strălucit din Părintele de-au luminat lumea şi trupeaşte, şi sufleteaşte; Duhul cel Svînt, carele-i prin Fiiul a Părintelui puteare, că Fiiul de la Părintele său au luat de-au trimis Duhul său cel Svînt apostolilor; carele-i de o dată cu Părintele, de o fire; şi ca astădz glasul cel înfocat arată în Sión limbilor strălucoarea acea dumnădzăiască a Svîntului Duh.

Peasna 4.

Съмартрѧ́ѧ проро́къ ѥ҆́же въ послѣ́днѣа твѡѥ҆̀ Хⷭ҆̀ пришéствїе, въпїѧ́ше, твоѫ҆̀ ѳслиша́хъ гⷭ҆̀и си́лѫ, ѣ҆ко въсѧ́ спа́сти хри́сти твоѫ҆̀ пришéль е҆сѝ.[373]

Socotind prorocul acea de-apoi a ta, Hristoase, venire, striga: „Audzîtu-ţ-am, Doamne, putearea, că pre toţ să mîntuieşti pomazannicii tăi ai venit!”

Йже въпрорóцѣхъ гл҃авый и҆зако́нѡмь провѣда́нный, пръвѣе

[372] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt plasate în coloane paralele.
[373] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt plasate în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 110[r] **несъвръше́ннымь, бъ҃ и҆́стинїй ѳтеши́тель, въ // слы́ва слѫжи́телехъ и҆ввѣди́телехъ познава́етсѧ дн҃сь.**

III 109[v] Carele în proroci au grăit şi de leage-i mărturisit, mai dintăi celor

III 110[r] nedesăvîrşit, Dumnădzău adevărat mîn- // gîitoriul, într-a cuvîntului slujitori şi mărturisitori să cunoaşte astădz.

Знаме́нїе бж҃тва нwсѧ, а҆по́столwмь w҃гнемь дх҃ъ раздѣли́сѧ, истра́нными ꙗ҆зы́ки и҆зъ́ви, ꙗ҆кw w҃ ѿ҃ца бж҃твнаа си́ла гра҃дѧ́щаа е҆́сть самоповелѣ́ннаа.

Sămn de dumnădzăire purtînd, apostolilor cu foc Duhul s-au împărţît şi cu streine limbi au arătat cum că-i de la Părintele dumnădzăiască puteare viitoare, sîngură poroncită.

Tîlc.

Aicea arată cum Duhul Svînt au venit de-au adus şi s-au împărţît apostolilor cu limbi de foc şi străluminate. Că Dumnădzău iaste foc de arde pre păcătoş şi lumineadză pre cei direpţ. Ş-au adus şi sămn de dumnădzăire, de să arătă şi să cunoscu la apostoli cu minunate limbi. Şi cum sîngur volnic au venit de la Părintele cu puteare şi domnie şi cum iaste sîngur voit, nesilit mearge unde iubeaşte. Şi s-au arătat cu limbi, că limba iaste de spune şi arată cugetele şi sfaturile gîndului; că aşea şi Duhul Svînt spune şi arată sfaturile şi gîndurile lui Dumnădzău.

A **Цр҃ь цр҃емь ꙗ҆́кwвь и҆зпа́кwваждѐ е҆ди́нь,**

L **слы́во прошє́дь и҆з w҃ц҃а непови́нна,** /

III 110[v] I **ра́внw мо́цнїй сво́й дⷭ҇хъ а҆по́столwмь,**

N **и҆стине́нь посла́лъ е҆сѝ ꙗ҆́кw блгⷭ҇тель**

A **пожи́мь сла́ва дръжа́вѣ твое́и гн҃.**[374]

III 110[r] Împărat împăraţîlor, hiriş din hiriş, sîngur Cuvîntul ieşind din Părintele cel fără cauză, /

III 110[v] Potrivnic de puteare al său Duh apostolilor

Adeverit trimis-ai, ca un bunătăţîtori,

Cărora cînta slava puterii tale, Doamne.

Tîlc.

Ádecă: „O, Împărate preste toţ împăraţîi, Fiiule şi Cuvîntule a lui Dumnădzău! Tu eşti lumină din lumină, tu eşti Dumnădzău din Dumnădzău, *Oios ex oiu*[375], ***ꙗ҆́кwвь и҆з ꙗ҆́кwважⷭ҇е***, cum din cum sau aşea dintr-aşea sau hiriş din hiriş. Că cumu-i Tatăl Dumnădzău, aşea-i şi Fiiul. Deci Fiiul au ieşit din trupul ca sine, ádecă din Părintele. Însă Fiiul şi Duhul Svînt au cauză pre Părintele, că sînt din Părintele, iară

[374] Textul slavon şi cel în limba română sunt dispuse pe coloane paralele.

[375] Οἷος ἐξ οἵου; sintagma este scrisă cu caractere slavone în text (**ѻ҆́ос ѐ҆ѯ҃ ѻ҆ѵ҆ѕ**).

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Părintele n-are cauză pre nime, că nu-i născut, nice-i venit de nicăiuri; iară Fiiul iaste hiriş născut din Părintele şi Duhul Svînt purceade iarăş de la Părintele şi sînt de o dată cu Părintele, nu de-aiurea veniţ. Numai la atîta sînt osăbiţ, că Fiiul să naşte din Părintele şi Duhul Svînt purceade din Părintele. Deci Svinţia sa Domnul Hristos, Împăratul împăraţîlor, aseamenea din de-aseamenea sîngur, Cuvîntul ieşind din Părintele cel fără cauză, ádecă nenăscut de-aiuri. Şi trimisă Duhul său cel Svînt, cel de-aseamene cu putearea şi cu cinstea, şie l-au trimis
III 111[r] învoit ucinicilor săi de la // Părintele de unde-i şi Svinţia sa, de-acoló au luat, de la iubitul său Părinte, de-au dat iubiţîlor săi ucinici.

L **Бáнѧ бж҃твнжѧ кáки бы́тїѧ,**
L **слóвѳ растворúвь съ лóжнимь ѥ̀стéсвомь**
O **дъ҃ѫ҃доточúшими стрѳ̑ѧ ѿнетлѣ́нна,**
N **провоѕéнна тѝ ребрà ѿ҃ бж҃їй слóве,**
E **запечатлѣ́ѧ тѡ́плотwѫ̀ дѳ̑ха.** [376]

Scălduş dumnădzăiesc de prăfacere,
Cuvînt mestecînd cu-ncheiata fire,
Plói-mi şipot din neputredă
Împunsă a ta coastă, o, a lui Dumnădzău Cuvîntule,
Pecetluind cu căldura Duhului.

Tîlc.

Ádecă scăldătoarea svîntului botedz cu carele ne prefacem, ádecă ne naştem de iznoavă, ca şi un vas scump, odor de aur ce-i stricat şi-l topăsc acela aur de iznoavă, de-l fac vasul iarăş în podoaba cea dintăi, aşea svîntul botedz ne noiaşte, că Cuvîntul lui Dumnădzău cel prisne s-au făcut una cu firea omului cea mestecată. Că omul iaste din doaă încheiat, ádecă trup şi suflet. Deci acel Cuvînt a lui Dumnădzău s-au mestecat cu firea omului cea încheiată şi din coasta sa ne-au ploat şipot îndoit din împuntura suliţii, sînge şi apă, sîngele Svinţiii sale, să ne priceştuim, iară apa, să ne botedzăm. Şi pecetluiaşte, ádecă obîrşeaşte cu căldura Duhului Svînt, carele astădz le-au trimis. Că
III 111[v] şi / pruncul în pîntecele maică-sa are căldură, de-l creaşte şi-l naşte, şi la faptul lumii Duhul Svînt a lui Dumnădzău să purta deasupra apei de-ncăldzîia şi înviia şi obîrşiia. Că Dumnădzău cu Cuvîntul au întărit ceriurile şi cu Duhul Svînt din rostul său toată putearea lor; acela Cuvîntul, ádecă Fiiul Svinţiii sale, au mestecat de s-au făcut om deplin şi nice leac n-au smintitu-ş dumnădzăirea ce au îndumnădzăit omenirea, cu svîntă întruparea sa, fără de nice o turburare.

K **Прекланáѥть въсѧ̀ ѳтѣшúтелю колѣ́на**

[376] Texul slavon şi traducerea sa sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

G сѝнѳже ѿ҃ч҃ѳ ѿ҃ц҃ѳ съ є҃стъвнѳ
E въли́цѣхъ бо̀ вѣ́ст҃и трі́е҃хъ сѫщьствѡ̀
N ѝстѝнnѡ непрестѫ́пnѡ везлѣ́тnѡ ѐди́нѡ,
E въсїа́ бо̀ свѣ́тъ благодѫ́тъ дѳ̃ха.[377]
Pleacă-ş toate la Mîngîitori genunchile
Şi Fiiului Părintelui şi Părintelui ce-i de o fire,
Că în feaţe trei îş ştie fiinţa
Adevărată, ne-apropiată, fără ai sîngură,
C-au străluminat lumină darul Duhului.
Ádecă toată lumea de sus şi de gios pleacă genunchile de închină[378] Svîntului Duh Mîngîitoriului şi Fiiului Părintelui şi Părintelui, că-i de o fire Svinţia sa cu Fiiul său şi cu Duhul său. Că-ş ştie Svinţia sa fiinţa că-i în trei osăbite feaţe de státuri; iaste adevărată fiinţa Svinţiii sale, iaste neapropiată, că nemică nu să poate atinge de Svinţia sa; iaste
III 112r fără ani, că Svinţia sa // au făcut aii şi veacii şi vremile ceale de sus de veaci şi veacii ceşti de-apoi şi ceia ce nu vor avea sfîrşenie. Că Svinţia sa-i din sus de toate neapropiiată, necuprinsă, ş-au străluminat darul Duhului Svînt ucinicilor.

T Съвръша́итьсѧ въсѝ бг҃о нача́лноѫ,
O ѐли́ци слѳжи́теле трисе́ннагѡ сѫщ҃ъ́ства,
Y па́че ѐстества бо̀ съвъръша́ет ѩ̀кѡ блг҃а̑тель,
K ѝ ѡ҃гнє зрачи҃т҃ Хс ѐсп҃нїе
O въсю̀ пода́ѧ҃т҃ блг҃а̑ть дх҃а.[379]
Gătaţî-vă toţ cu de dumnădzăire-ncepătornică,
Cîţ slujitori a de trei strălucori fiinţă,
Că mai presus de fire dereage ca un bunătăţîtori
Şi-i înfocadză Hristos în spăsenie,
Tot dăruind darul Duhului.
Aicea îndeamnă poetícul pre toţ oamenii şi dzîce: „Cîţ sînteţ şerbi şi slujitori Svintei Troiţe ceii în trei strălucori o fire şi o dumnădzăire, veniţ de slujiţ şi vă-nchinaţ Svintei şi începătoarei de dumnădzăire Troiţe, că Hristos pre din sus de fire găteadză şi întregadză şi înnoiaşte ca un bunătăţîtori şi face luminaţ şi înfocaţ spre spăsenie pre oamenii cei credincioş şi le dăruiaşte tot darul Duhului Svînt.”

Peasna 5.

Стра́ха ра́ди твое́гѡ прї҃ѧ҃тїи҆ гі҃ въчре́вѣ҆ проро́кѡмь, ѝрожде́ннїи҆

[377] Texul slavon şi traducerea sa sunt dispuse în coloane paralele.
[378] În text, scris ѧ҃ки́кѫ, greşeală de tipar.
[379] Textul slavon şi cel în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 112^{v} **назе́мли дⷭ҃ъ спасе́нїа, а҆по́столска срц^{ᴀ}а / зижде́тьс чи́ста, и҆въвѣ́рныхъ пра́вь ѡ҆бнавла́етсѧ, свѣ́тъ бо҃ и҆ми́рь занѐ твоа҃ повелѣ́нїа.**

III 112^{r} Acel pentru frica ta priimit, Doamne, în pîntecele prorocilor şi

III 112^{v} născut pre pămînt Duh de spăsenie, apostoleşti inemi / zideaşte curate şi în credincioş direpţ să înnoiaşte, că-i lumină şi pace, direp ce a tale porunci.

Наше́дшаа си́ла дн҃е, си́еть дⷭ҃ъ пра́вь, дⷭ҃ъ премр҃дрости божи́а, дⷭ҃ъ ѿ ѻ҆ц҃а и҆сходи́, и҆си́номь вѣ́рнымь на́м҃ а҆влѧ́сѧ пода́телей, въни́хже въселя́етсѧ е҆сте́ствомь, въне́нже зри́тсѧ сп҃ости.

Pugorîta puteare astădz, acesta-i Duhul cel bun, Duhul înţălepciunii lui Dumnădzău, Duh de la Părintele purces, şi prin Fiiul credzuţîlor noaă ce s-au arătat dători, în carii să sălăşluiaşte[380] cu firea, în care să veade cu svinţie.

L **Рѣши́телнѡ ѡ҆чище́нїе съгреше́нїемъ**

P **ѻ҃гне дⷯновéнѫ приимѣ́те дⷭ҃а ро́сѫ,**

W **ѻ҃ ча́да свѣ́то ѻ҃бразна́а църкóвна,**

N **нн҃ѣ ѿсию́на бо҃ и҆зи́де зако́нь,**

I **а҆зы́кѡ ѻ҃гне зра́чнаа дх҃а бл^{ᴀ}гт҃и.**[381]

Dezlegătoare curăţîciune[382] de păcate,

Foc suflăreaţă priimiţ a Duhului roaă,

O, cuconi de lumină-mfăţaţ a besearicii,

Acmu din Sión c-au ieşit leage,

De limbi foc înfeţît a Duhului dar.

Tîlc.

O, cuconi luminaţ a svintei besearici, priimiţ[383] scăldătoarea şi curăţîciunea[384] cea cu foc suflăreaţă roaă, ádecă roaă ce suflă cu

III 113^{r} foc de curăţeaşte păcatele, care roaă iaste a Duhului Svînt. // Că acmu astădz în Sión în Ierusalím au ieşit leage şi împăcăciune şi dar, a de bunătatea şi darul Preasvîntului Duh ce s-au ivit şi s-au arătat în chip de limbi de foc pentru curăţîtul păcatelor şi învăţătura bunătăţîlor ce strălumineadză spre viaţă de vecie.

K **Ꙗ҆кѡже бл҃гѡ и҆зволи́ са́мовла́сне҃,**

A **неѡбладáннїй съходи́тъ дⷭ҃ъ ѿ ѻ҆ц҃а,**

S **ѕпрмч^{ᴀ}ра́ѧ а҆зи́ки а҆по́столї,**

---

[380] În text, scris ***съльтлѧ́ще***, greşeală de tipar.

[381] Texul slavon şi traducerea sa sunt dispuse în coloane paralele.

[382] În text, scris ***кѫръцъцѫчю́не***, probabil greşeală de tipar.

[383] În text se repetă cuvântul *priimiţ*, greşeală de tipar.

[384] În text se repetă secvenţa *şi curăţîciunea*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

E **запечатлѣ́мъ живоно́сное сло́во,**
P **ѡ҃т҃е си́лнѡ съ ѡ҃бра́зно є҆же сп҃сь рече҆.**[385]
Precum binevru de sine învoit,
Nestăpînit pugoară Duhul de la Părintele,
Înţălepţînd cu limbi pre apostoli,
Pecetluind purtătoriul de viaţă Cuvînt,
A Părintelui vîrtute de un obraz Mîntuitoriul ce-au dzîs.
Ádecă cum s-au făgăduit, aşea au şi împlut Hristos ucinicilor, că le-au trimis de la Părintele Duhul cel Svînt, cel nestăpînit, ce i-au înţălepţît cu limbi.
I **Йсцѣлѣ́аше съми́сль ѳ҆бо ѿ грѣ́ха**
X **и҆сѣвѣ҆ ѳ҆страа́ше а҆по́столѡмь**[386]
Th **бъ҃ сло́во въсенача́лное пречи́сть до́мь,** /
III 113v O **є҆ди́нѡ мо́цнагѡже и҆ съ сѫ́мьствъ́нагѡ,**
N **нн҃ѣ̀ въселѣ́етъ дх҃а сі҃а́нїе.**[387]
III 113r Tămăduia amu crierii de păcat
Şi şie-ş tocmiia apostolilor
Dumnădzău Cuvîntul pre tot mai marele preacurată casă /
III 113v Acelui de o puteare şi de o fiinţă,
Acmu însălăşluiaşte a Duhului lucoare.
Dzîce cîntecul cum Hristos, şedzînd la cină cu ucinicii, cînd le dzîsă: „Voi sinteţ curaţ, însă nu toţ.”, atunce le tămădui sufletul şi mintea de păcate şi-i feace de-i gătă şie casă curată şi cinstită şi de treabă la propoveadaniia credinţei. Iară astădz lumina şi strălucoarea şi darul Svîntului Duh, ce iaste de o puteare şi de o fiinţă şi de un scaun de-aseamenea cu Părintele şi cu Fiiul, au aşedzatu-să în lăcuinţă în Svinţii săi apostoli şi au luminat şi i-au învăţat să margă în lume să strige taina credinţii.

[388]*Tîlcul acesta-i lui* **Їи҆кѡже бл҃гѡ и҆зволи҆ са́мовла́снѣ**, *ce-am uitat*:
Duhul cel Svînt, cel de o fiinţă şi un scaun, au venit de-au pugorît de la Părintele cu puteare şi stăpînie a sa, cum au vrut ş-au iubit; care Svînt şi Mîngăitori Duh au înţălepţît ş-au luminat ş-au învăţat pre apostoli cu limbi străluminate şi înfocate ş-au adeverinţat ş-au întărit a Fiiului lui Dumnădzău acel purtăreţ de viaţă şi dătători de viaţă, ádecă

[385] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.
[386] În text, scris ***а҆столѡмь***, probabil greşeală de tipar.
[387] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.
[388] În text, în acest loc apare o cruce, care face trimitere la versurile din seria anterioară (marcate şi ele printr-o cruce, cf. nota 370, şi al căror început este reprodus aici de Dosoftei), neurmate de un *tîlc*, din eroarea mitropolitului, pe care şi-o şi mărturiseşte.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

cuvîntul ce-au dzîs apostolilor Hristos: „Cînd va veni Mîngăitoriul, Duhul dereptăţîi, va-nderepta-vă la toată dereptatea. Şi de la al mieu
III 114[r] va lua şi va spune voaă”, ádecă // „de la a mea învăţătură”; „şi mărturiia va lua să vă spuie pre un cuvînt cu mine.”

Peasna 6.

Плава́ѫщаго вѣ́рѣѫ жи́тѣ́йскыхъ мъ́лвь, и҆съкора́блем҃ пота́плѣем҃ грѣ́хы, и҆дѣ́шетлѣ́нн҃ѣ зва́рю примѣта́емь, ꙗ҆кѡ І҆ѡна҆̀ Хр̃ѐ въпїѫ́щти, ѿ съмръ́тонѡ́снꙗ мѧ̀ глѫби́ни възведи́.[389]

Ameţît de spumele valurilor lumii, cu curabiia necat de păcate şi a stricătoare de suflet hiară aruncat ca Ioná, Hristoase, strig ţie: „De aducătoarea morţîi adîncime scoate-mă!”

Tîlc.

Ioná prorocul au fugit de unde-l mîna Dumnădzău să prorocească nineviteanilor, să le prorocească că-i va prăpădi; şi cunoscînd că va ierta Dumnădzău, au fugit, să nu iasă de minciună. Ş-au mărs pre Marea Albă, iară marea s-au turburat de era să piiaie toată curabiia pentru dunsul. Şi le-au spus vina sa şi s-au dat de l-au aruncat în mare. Şi l-au înghiţît chitul, l-au purtat trei dzîle în rîndză; şi s-au rugat lui Dumnădzău şi l-au borît chitul şi i-au căutat numai de-au mărs unde-l mînă şi n-au scăpat de ce să temea. Aşea şi eu, Doamne, ameţît de turbureala mării de mă loveaşte greaţă, ce vor să mă neace grijile aceştii lumi cu curăbiiari cu tot, ádecă păcatele, şi sînt aruncat nu chitului ce mănîncă la trup, ce chitului ce mănîncă suflete; ce mă rog: scoate-mă, cum ai scos pre Ioná. /

III 114[v] **Ѡ҆ дх҃а твое́гѡ напла́ть въсѧ́кѫ, ꙗ҆кѡже рекль є҆сѝ бога́тнѡ и҆зліѭ҆̀ и҆ и҆сплъни́шесѧ въсѧ́чьскаа разѳ́ма гн҃и, ꙗ҆кѡ ѿ ѿц҃а сн҃ь нетлѣ́нно роди́лсѧ є҆сѝ, и҆дѣ́хъ нераздѣ́лнѣ про и҆сходи[т].**[390]

De Duhul tău preste peliţa toată, precum ai dzîs, de-agiuns ai turnat, de să-mplură toate de-nţălepciune, Doamne; că din Părintele Fiiu fără putredzîie te-ai născut şi Duhul nedespărţît purceade.

Tîlc.

Aşea astădz precum au prorocit prorocul Ioíl дѣа҃[391] 2, verş 17: Pre tot omul ai turnat Duhul tău cel Svînt de să-mplú lumea toată de ştiinţa ta, Doamne. Ştiu în toată lumea că ţi-i naşterea din Părintele şi purceaderea Duhului Svînt nedespărţîtă. Naşterea ţi-i fără putregiune ş-a Svîntului tău Duh fără patimă purcesul din Părintele prin Svinţia ta şi nedespărţît de Svinţia ta.

І **Ѡ҆цѣще́нїе на́мь Хр̃ѐ и҆спасе́нїе,**

[389] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.
[390] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.
[391] Denumirea slavonă a cărţii *Faptele apostolilor*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

O вла҃ка въсїа́л є̀си ѿ дв҃н
I да і̀ако прорóка ѿ ꙁвѣ́рѧ мо́рскаго,
S ѿ пръ́си Іѡнѫ̀ ѿ тлѧ̀ ѝсхити́ши,
O въсе́го а̀да́ма въсеро́дна па́дша.[392]

Milostivire ne eşti, Hristoase, şi spăsenie; Despuitoriul, ai străluminat din Ficioară, ca cum prorocul din hiara mării, din guşe pre Ioná de putregiune s-apuci, pre tot Adámul cu tot rodul căzdut.

Tîlc. //

III 115r O, Hristoase, tu eşti mila noastră, că te-ai milostivit pre noi şi ne-ai mîntuit; Despuitoriul nostru şi Stăpînul, ai străluminat din svînta Ficioară de-ai mîntuit rodul nostru; cum ai mîntuit pre Ioná prorocul din guşea chitului, dintr-acea hiară groaznică de mare l-ai apucat neputred, aşea pre Adám din rîndza iadului cu tot rodul ce căzdzusă ai apucat de-ai scos. Că Svinţia ta eşti milostivirea şi curăţîciunea noastră, că te-ai rădicat jărtvă Părintelui pentru noi de l-ai milostivit pre noi; ce eram urgisiţ şi streinaţ şi căzduţ de la milă, acmu ne-ai făcut iubiţ şi miluiţ şi ai săi ţie, Dumnădzăului nostru, şi iubitului tău Părinte. Că ne-ai curăţît de toate păcatele şi de păgînie şi din gura şearpelui vicleanului ce-au viclenit pre Adám.

I Въжделѣ́й на́м҃ пра́вь въ҃тро́бах, вѣ́чно при҃е́мшим҃ дх҃ъ ѡ҃бновле́нїй
A ѿ҃чѐ ѝсхо́дей, въсе́гда съвъкѹпле́нь,
P ти́ни мръ́скїѫ̀ пали́телей̀ сквъ́рнь,
Y ка́лаже съми́слѡмь чисти́телей̀
R въседръжи́телю.[393]

Dorit noă dirept în ficaţ, cu vecie ce-am luat Duh de-nnoire de la Părintele purcedzători[394] pururea-mpreunat, de tina urîtă ardzători de spurcăciuni, de imăciunea gîndului curăţîtoriu, totputearnice.

Tîlc.

O, putearnice şi veacinice-mpărate Hristoase, acel dorit şi adevărat

III 115v şi curat Duhul tău cel Svînt, ce-l ai de la / Părintele pururea nedespărţît, pururea-mpreunat, acela cu vecie ni l-ai dat să-l avem, ce-am luat în ficaţîi noştri, cum dzîce prorocul Davíd: дх҃ъ пра́вь ѡ҃бновѝ въ ѫ҃тровѣ̀ мое́и, „Duhul tău cel Svînt înnoiaşte în ficaţîi miei”, ádecă în inemă şi-m plămîne, de-m svinţeaşte toate sîmţîrile. Duhul tău cel Svînt, ce arde şi curăţeaşte toată tina păcatelor şi imăciunilor celor sufleteşti, Duhul tău cel putearnic ne-ai dat de-am luat, cu care totdeauna ne-nnoieşti şi ne svinţeşti.

[392] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.
[393] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.
[394] În text, scris *пѡчезътóрїѝ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

О желáтелнw достоáнїе ѧпóстwлwмь,
S сwнáнwмь ждⷦщимѧ твоѐ пришéствїе,
G познáнїе дⷭхъ ѿ҃ц҃е рождествъ́на слáва
L блⷭ҇ѧ вестⷭ҇нѫ ѩ҆зичъ́скихъ ласкáнїй
W скóрw показⷭ҇еши ѿгнеджхнwвéнниѧ сѣдéнїемѧ.[395]
Îndrăgit dar apostolilor
Sioneani ce-aşteaptă a ta venire,
Cunoştinţă Duh a din Părinte născut Cuvînt
Minciuna dîrză a păgîneşti lingăriciuni
De sîrg[396] arăţ cu de foc suflăreaţa şedeare.
Tîlc.
O, dragă şi dorită dăruinţă, o, Duhul cel Svînt, cel dorit, că tu ai arătat de-am cunoscut pre Domnul Hristos că-i adevărat Fiiul lui Dumnădzău. Tu ai arătat toată taina Svintei Troiţe cu pugorîrea ta. Tu eşti doritul dar apostolesc ce te-au aşteptat în Sión sioneanii ceriului.

III 116[r] Tu ne-ai dat a cunoaşte că-i de la Părintele // Cuvîntul Hristos, Domnul nostru. Tu ai înfruntat păgînii şi batgiocuritorii carii lua în rîs şi lingăriia pre svinţii tăi apostoli de-i făcea că-s beaţ. De sîrg le-ai tăiat ocara, că te-ai pugorît cu suflare înfocată de-ai şedzut preste dînşii cu sămn de limbi de foc, de te-au propoveaduit în toate limbile cu Părintele şi cu Fiiul.
Condac glas 6.
Ѳгдà съшедь ѩ҆зúки размѣсѝ, раздѣлѧ́ше плéмена вы́шнїй, ѥ҆гда ѿгньнїѫ ѩ҆зúки раздаáше, въсъ ѐдиненіе ѥдúно въсѣ́хъ призвà ѝсъгласно славúмь прⷣ сⷭ҇тїй дⷭ҇хъ.[397]
Cînd s-au pugorît de-au limbile mestecat, despărţîia năroadele cel de sus. Cînd de foc limbi împărţî, într-o uniciune pre toţ chemă şi într-o-ntinsoare de glas slăvim Preasvîntul Duh.
Icos.
Sîrgă şi stavără dă mîngîiare şerbilor tăi, Iisuse, cînd să mîhnesc sufletele noastre. Nu te despărţî de sufletele noastre la scîrbe, nu te depărta de crierii noştri la încungiurări, ce pururea sîrguiaşte la noi de vino şi te apropie. Acela ce eşti tutinderea şi precum cu apostolii tăi ai petrecut depreună pururea, aşea şi pre carii te doresc ţii împreună la tine, milostivule; ca fiind împreunaţ, pre tine să cîntăm şi să proslăvim Preasvîntul Duh.
Sinaxarion. /

[395] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.
[396] În text, scris ***десѧ́рькъ***, greşeală de tipar.
[397] Textul slavon şi traducerea în română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 116^{v} *Pnoi viaía glossopyrseutos nemei, Hs. tò theion pneuma tois apostolois.*[398]
Cu reapede vînt limbi înfocate-mparte
Hristos Duhul său Preasvînt apostolilor.
Ekkehytai megalo eni imati pneuma alieusi.[399]
Turnatu-s-au în mare dzî Duh păscarilor.

Într-aceastaş dzî, dumineca a opta de la Paşte, Svînta Peatdeseatniţă, ádecă Cindzăcile, sărbăm. Şi aceasta o luăm din cărţîle evreieşti, că cum prăznuia ei Cindzăcile, cinstind a şeaptea număr, că şi de la Paşte trecînd 50 de dzîle luară leagea, aşea şi noi, de după Paşte sărbînd 50 de dzîle, Duhul cel Svînt luăm, carele ne tocmeaşte leagea şi ne-ndireaptă la toată adevara, rînduindu-ne în cealea ce plac lui Dumnădzău. Şi să să ştie că la evrei era trei sărbători mari: Paştele, Cindzăcile şi Cucicele. Deci Paştele făcea pentru pomenirea trecutului Mării Roşie, că *pasha* să tîlcuiaşte „trecătoare" sau „mutare". Aceaea trecătoare de atunci a evreilor au fost închipuind trecătoarea noastră de la întunecatul păcat cătră rai iarăş mutare şi suire. Cindzăcile sărba pentru pomenirea patimilor pustiei şi cum cu multe scîrbe au străbătut de-au întrat în ţara cea făgăduită, că atunce şi de roadă de grîu şi
III 117^{r}[400] de vin să-ndulciră. // Şi închipuia patima[401] necredinţii noastre, a limbilor ce-am străbătut de-am hălăduit la credinţă în svînta besearică, că atunce şi noi ne priceştuim de stăpînescul trup şi sînge. Deci unii dzîc că pentr-aceaea să prăznuia la evrei Cindzăcile, iară alţîi pentru cinstea celor 50 de dzîle ce-au postit Moiséi de-au luat leagea cea scrisă de Dumnădzău, într-aceaeaşi pomenind şi jirtva de jirtviră viţălului vărsat şi de alte carile Moiséi, suind în munte şi pugorînd, au isprăvit. Iară unora li s-au părut Cindzăcile evreii să fie scornit pentru căce cinstiia a şeaptea, cum am dzîs, că şi şeaptele, el de sine înşeptit, face Cindzăcile, neagiungînd o dzî. Deci cinstea Peatdeseatniţii nu numai în dzăci, ce şi în ai deaca soseaşte, din carii şi acel la dînşii ce fac de-i dzîc „Iovileon", ce să tîlcuiaşte „iertare"; că înşeptind aii de şeapte ori aşea iaste, cînd şi ţarinile lăsa nesămănate şi viile ierta şi dobitoacele ierta de lucru spre odihnă şi robilor celor cumpăraţ iertare şi slobodzenie de să ducea.

Iară al treile praznic – Schinopighiia, ádecă Cucicele, că-ş făcea sălaşe de frundze; care prăznuia după culesul a toată roada, după cinci luni de la Paşte. Şi să face acesta praznic în pomana dzîlei în carea Moiséi

[398] Πνοῇ βιαίᾳ γλωσσοπυρσεύτως νέμει, Χς τὸ θεῖον πνεῦμα τοῖς ἀποστόλοις.
[399] Ἐκκέχυται μεγάλῳ ἑνὶ ἵματι πνεῦμα ἁλιεῦσι.
[400] În text, scris ***ρз***, greşeală de tipar.
[401] În text, scris ***пáтина***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

mainte au întins acel în Muntele Sináiul vădzut de nuor şi făcut de Veseleíl, marele meşter, cort; că sălaşe şi ei făcînd, aceaea sărbătoare
III 117^{v} prăznuiesc şi, / în ţarini petrecînd, mulţămind lui Dumnădzău, roada agonisitei sale culegea. Într-aceasta dzî să pare că şi Davíd psalomii culesurilor să fie scris, *iper ton línon*[402], aşea i-au deasupra titluit; chip era ş-aceaea de învierea noastră din morţ. Că fiind răsăpite a noastre corturi, ádecă trupurile, şi iarăş închegate, de roada agonisitei noastre atunce ne vom îndulci prăznuind în corturile, sălaşele ceale veacinice. Şi trebuie a şti că într-aceaea dzî de Cindzăcile făcîndu-să, Duhul cel Svînt la svinţii ucinici s-au pugorît, iară de vreame ce svinţii socotiră şi învoiră a aşedza praznicele, iată şi noi pentru mărirea Preasvîntului şi făcătoriului de viaţă Duhului, căce că iaste una din Svînta şi viaţă-ncepătornică Troiţă; iată şi noi pre mîine om spune: „Duhul Svînt au venit."

Prin a svinţilor apostoli rugi, Hristoase, Dumnădzăul nostru, miluiaşte-ne. Amen.

Peasna 7.

Иже въпе́щь ѿгнькѫ̀ въвръже́ни при^бнїй ѡ̀тро́ци, ѡ̀гнь въро́сѫ преложи́ша, пѣнїѫ̀ си́це въпїѫ̀щε, благослwве́нь є̀сѝ гⷭ̄и бε̄ ѿ́цѣ на́шихъ.

Acei în cuptoriul înfocat aruncaţ svinţ cuconi focul în roaă premeniră, cu cîntare aşea strigînd: „Blagoslovit eşti, Doamne, Dumnădzăul părinţilor noştri!"[403]

III 118^{r} **Вѣт8ѫ́щимь божествѣ́на величи́ѧ а̀по́столwмь, // д8ха дѣ́нство непщева́шесѧ пїѫ́нство невер8ѫ́щимь, ѝмже тро́ица познава́етсѧ є̀ди́нѣ бъ̄ ѿ́тец на́шихъ.**

III 117^{v} // III 118^{r} Ritoricind dumnădzăieştile măriri apostolii, a Du- // hului facere să părea beţie necredincioşilor, prin carea Troiţa să cunoaşte unul Dumnădzău a părinţilor noştri.

Tîlc.

Dzîce poetícul cum necredaşii şi păgînii, deacă audzîră pre apostoli spuind şi strigînd aceale dumnădzăieşti şi preaslăvite măriri şi taine a lui Dumnădzău, gîndiră că sînt beaţ de vin şi nu pricepusă că-i darul cel dumnădzăiesc a Preasvîntului Duh, că nu ţînusă minte de prorocul Ioíl, unde dzîce că să va-nturna darul Duhului Svînt în tot trupul de om. Prin dar şi facere să cunoaşte Svînta Troiţă, unul Dumnădzău. Că apostolii era neînvăţaţ de ritorícă şi limbi nu ştiusă, iară atunci să feaceră mai presus de toţ retóricii şi ştiură toate limbile, de grăiia tuturor căruiaş în limba lor, şi s-au proslăvit Dumnădzăul părinţilor noştri.

---

[402] Ὑπὲρ τῶν ληνῶν [= pentru teascuri]. În text, scris ***χύπωπ***, probabil greşeală a tipografului.

[403] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Нераздѣ́лное є̀стествѡ̀ правwсла́внw бг҃о слови́мъ, ба҃ ѡ҃ц҃а безнача́лнагw, то́ѫжде вла́сти сло́ва ѝ д8ха, благослове́нь бъ҃ ѡ҃тец на́шихъ҃.

Nedespărţîta fire cu pravoslavie să de Dumnădzău cuvîntăm, Dumnădzău Părinte ne-nceput, de-aceaeaş puteare Cuvîntul şi Duhul, blagoslovit Dumnădzăul părinţilor noştri.

Tîlc.

III 118[v] Aicea dzîce poeticul: „Cînte-i Svintei Troiţe cum noi, / oamenii, cu bună închinăciune şi cu direaptă cinste slavoslovim şi cîntăm şi lăudăm firea şi fiinţa dumnădzăirii acea nedespărţîtă şi nedespreunată, carea nice să desparte, nice să despreună. Întăi cîntăm Dumnădzău pre Părintele cel ne-nceput, ce n-are începătură, şi pre Fiiul şi Cuvîntul lui Dumnădzău Părintele şi Duhul cel Svînt, carile sînt tot într-aceaeaş puteare, tutetreale feaţe, neosăbită firea şi putearea şi dumnădzăirea. Blagoslovit Dumnădzăul părinţilor noştri.

S **Съгла́сnw 8страшн҃ѡ̀ ѡ̀рга́нскаа пѣ́снь,**

S **почита́ти зла́тw съторе́нний бе҃з д8҃ний ѡ́бра҃,**

I **ѹ̀тѣ́шѝтелева свѣ́тоно́сnаа блг҃а́ть**

P[404] **почита́еть е́же въпи́ти тро́ице є̀ди́на.**

I Tocmit-ai glas spărié a organelor cîntare,

A cinsti de aur făcutul fără suflet obraz,

Iară a Mîngîitoriului luminătoarea bunătate

Cinsteaşte a striga: „Troiţă sîngură,

De potrivă putearnică fără-ncepătură, blagoslovită eşti!”

Tîlc.

III 119[r405] Aicea spune poetícul poveastea lui Navuhodonósor împărat, ce-au pus icoana sa să i să-nchine gloatele şi năroadele. Şi cei trei otroci nu vrură să i să-nchine. Şi-i aruncară în cuptoriul cel înfocat. Spune poetícul cum cîntecul dzîcăturilor şi grăiniciia şi strigarea acelor organe, adecă fluiere, lăute, // cimpoi, trîmbite, surle şi alte măiestrii de urlete, sunete ce-au făcut Navuhodonísor, aceaea musícă tocmită au înturburat năroadele şi le-au dat frică năroadelor să să-nchine acelui chip de aur a lui Navuhodonósor, acelui chip fără suflet. Iară darul Mîngîitoriului, Duhului Svînt, îmbie şi îndeamnă să cinstească şi să să închine lui Dumnădzău celui în trei ipostase, ádecă státuri, şi să dzîcă: „O, Troiţă de o fiinţă şi de un scaun şi fără-ncepătură, tu eşti blagoslovită şi slăvită pururea!”

[404] Probabil, greşeală de tipar sub influenţa iniţialei din textul slavon; aici ar fi trebuit să fie *S*.

[405] În text scris ρ҃д, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

F **Гл҃а пророковѣщ҆а́телный неразꙋмѣ́іе,**
E **гл҃ахѫ̀ ви́нꙋ съдѣла҃ное безꙋмнїи́ пі҃ство**
R **рѣ́чи стра҃ни ꙗ҆кѡ слыша́шѧ а҆по́столе**
O **бл҃гочьсти́вїи́же ти въпїе́мь божествънѣ**
Th[406] **ѡ҆божи́телю въсѣ́хъ** благослове́нь е҆сѝ.
Glasul de prorocii grăit necunoscînd,
Grăia de vin făcută nebunii beţîie
Graiuri minunate deac-audzîră la apostoli.
Binecredzătorii strigăm ţie dumnădzăiaşte:
„Dumnădzăitoriul tuturor, blagoslovit eşti!”
Tîlc.
Spune poetícul cum necredincioşii evreii nu cunoştea glasul acela ce-au prorocit prorocul Ioíl, cum va să să toarne Duhul Svînt preste tot trupul. Ei dzîcea că cuvintele ceale preaslăvite ce propoveaduia
III 119[v] apostolii sînt beţîie de vin şi neştiinţă. Şi dzîcea / că acela grai iaste plin de vin şi nu pricepea că ei grăiesc în toate limbile din toată lumea ce era strînse acoló pentru praznicul, pentru să-nţăleagă toţ, cineş în limba sa. Iară noi, binecredzătorii creştini, dzîcem şi strigăm dumnădzăiaşte, cum să cade: „O, Dumnădzău a toată lumea, blagoslovit eşti!”
Th **Бж҃твьный възгрьмѣ̀ вида́́й гла́са**
E **Бж҃тъ́вный і҆ѡи́ль бг҃ѡ началнѣ́ншагѡ**
O **Имже и҆зла́ѫ рекша ꙗ҆кѡже сло́вѡ**
T **ѿ дх҃а мое́гѡ, съвъзпїи́ть, е҆сте́ствѡ**
I **Трисїа́нно свѣ́тлое благослове́нь е҆сѝ.**
Dumnădzăiesc tină vădzătoriul glas,
Dumnădzăiescul Ioíl, de dumnădzăire-ncepătoriul
„Cărora voi turna, ce-au dzîs, ca şi Cuvîntul,
De Duhul mieu, de vor împreună striga:
«Fire-n trei strălucori luminată, blagoslovit eşti!»”[407]
Tîlc.
Aicea spune cum văzătoriul cel dumnădzăiesc, ádecă dumnădzăiescul proroc Ioíl, tunắ dumnădzăiesc glas de mărturisi de Duhul Svînt că-l va trimite Părintele, începătoriul de dumnădzăire, cum au trimis şi pre Cuvîntul său, ádecă pre Fiiul. Aşea au dzîs Ioíl din rostul Părintelui că în dzîlele de-apoi dzîce Domnul: „Voi turna din Duhul mieu preste tot trupul şi vor proroci cuconii voştri şi featele voastre”, glava 2, verş 28.

[406] Probabil, greşeală de tipar; conform cheii acrostihului, aici ar fi trebuit să fie *N*.
[407] Textul slavon şi versiunea românească sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 110a[r408] Aşea au tunat glas dumnădzăiesc de la // Părintele, că va trimite şi Duhul Svînt, ca şi pre Fiiul, de-au împreunat credincioşii a striga aşea: „O, fire svîntă şi blagoslovită, Dumnădzău în trei strălucori, blagoslovită să fii!”

T Трéтiй 8бw глг҃о 8дѣлúвь чáсw҃ бл҃го дáть

O ѩкw дà ѩви҃ тристáви почитáти

S Въпростóтѣ влáсти

A Нъ̀ въедúномь нн҃ѣ дн҃е госпóдскwмь

Y сн҃ь ѿц҃ъ ѝ д8х҃ благослwвень є̀сú.[409]

Al treia bine ne-mpărţî din ceasuri dar,
Pentru ca s-arate trei státuri a cinsti
Într-o sîngurăciune de puteare.
Însă într-una acmu de dzî domnească
Fiiul, Părintele, Duhul, blagoslovit eşti.

Tîlc.

Ádecă al treile ceas s-au nărocit de-au împărţît darul, că-n al treile ceas au trimis Dumnădzău Svîntul Duh. Şi aceasta încă-i tainǎ, ca să ne arate a cinsti trei státuri a lui Dumnădzău într-o sînguratǎ puteare, ádecă să nu dzîcem trei puteri, ce numai una: una domniia, una firea, una voia. Prostota să cheamă fiece va fi într-una, ca şi să dzîcem vinul: de-a hi într-una, va fi prisne, iară de-a hi în 2, iată că nu-i prisne, ce-i îndoit cu apă sau cu miiare; sau argintul, cînd iaste prisne sau mestecat. Deci Dumnădzău iaste prisne, unul ne-ndoit, ne-ntreit, ne-mpătrit, ce-i într-una, ádecă prisne. Deci ce iaste prisne n-are mestecătură, nice adaosură. /

III 110a[v] Deci Dumnădzău de pre fire şi de pre stăpînie şi vlastie iaste într-una şi voia, şi facerea, iară státurile obrazelor sînt trei la Svinţia sa, ádecă Părintele, Fiiul şi Duhul Svînt. Şi svoinstve trei, că Părintele iaste sîngur Părinte Fiiului şi Fiiul iaste Fii Părintelui sîngur şi Duhul Svînt iaste sîngur Duh Părintelui şi Fiiului şi i-i purcesătura din Părintele şi odihna întru Fiiul. O sîngurăciune de vlastie, carea s-au adeverit că astădz, în svîntă dzî duminecă, blagoslovit să fie.

Peasna 8.

Неwпáлна ѿгню въсинáй припричáщшїмсѧ кѫпúна, бг҃а сказà, кѣснw ѩзúчнѫ ѩгѫгнúвѫ Мwѵсéѡ̀ ѝдѣти ръвéнїе божíе трѝ, не ѩзнѫрéни ѿгнемь пѣвцѫ показà, въсѧ̀ дѣла гд҃споднe гд҃а поúте ѩпре възноси́те є̀гw въвъсѧ̀ вѣкы.[410]

[408] Greşeală de numerotare în text.
[409] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.
[410] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Nepîrlită de foc în Sinái ce s-au lipit căpinul, pre Dumnădzău au arătat tîrdzîului de limbă şi gîngavului Moiséi şi pre cuconi rîhna lui Dumnădzău trei nemistuiţ de foc cîntători îi feace. Toate lucrurile Domnului, pre Domnul cîntaţ şi-l preaînălţaţ preste toţ veacii.

Tîlc.

Aicea aduce istoríia rugului ce-au vădzut Moiséi în Muntele Sináiului, că era înfocat şi nice leac nu să pîrjoliia, nice să veştedzîia de acel svînt foc carele arăta că-i sîngur Dumnădzău viu de-au ferit căpinul
III 120r neatins. // Şi istoriia otrocilor, de rîhna ce avea pentru Dumnădzău nu s-au putut lipi focul de dînşii, ce încă i-au făcutu-i peaveţ de-i cîntară aceale blagoslovenii svinte şi minunate, precum să veade, peasna 8. Că aşea şi pre svinţii apostoli nu i-au ars, ce i-au străluminat şi i-au făcut propoveadnici şi mărturisitori Svintei Troiţe focul ce s-au pus preste dînşii în chip de limbi.

Живо́тнѫ съви́ше бо́рнѫ но́симѫ, шѫмо́внѣ въсе свт҃гw дѫха рибаре́мь дихáнїю, ѡ҃гнь нови^ниχь ꙗ҆зыкь, вели́чїа бож҃ıѧ вѣпїи́ствова́ахѫ. въсѧ дѣ́ла гẃсподнѧ гд҃а по́йте и҆ превъзноси́те є҆гѡ̀ въвъсѧ вѣ́ки.[411]

Viiatecă de sus reapede purtată, sunătoare a a Preasvîntului Duh păscarilor suflare, cu de foc închipuite limbi măririle lui Dumnădzău le grăiia. Toate lucrurile Domnului, pre Domnul cîntaţ şi-l preaînălţaţ întru toţ veacii.

Tîlc.

C-au suflat Dumnădzău în obrazul lui Adám suflare vie de l-au făcut viu. Aceaea suflare veiatecă a Duhului Svînt, ca vîntul reapede ce face sunet sau tunet, aşea au fost pugorîrea Duhului Svînt pre svinţii apostoli, de i-au împlut de toată înţălepciunea şi ştiinţa a grăi de Dumnădzău.

Ꙗ҆кѡ нà некаса́емѫѧ превъсχwдя́ще го́рѫ, небоя́щесѧ ѡ҃гнѧ
III 120v **страшя́ща, / прїидѣ́те и҆ста́нѣмь въго́рѣ сїѡ́нѣ, въгра́дѣ живáгw ба҃, дѫха насыще́нимь 8чени́кwмь нн҃ѣ съликъствѫ́щее, въсѧ дѣ́ла гд҃на гд҃а по́йте и҆прѣвъзноси́те є҆гѡ̀ въвъсѧ вѣ́кы.**[412]

III 120r Ca la neatinsul suindu-ne munte, netemîndu-ne de focul ce sparie,
III 120v veniţ / şi să stăm în Muntele Siónului, în cetatea viului Dumnădzău, cu de Duhul Svînt sătuii ucinici acmu horbind, toate lucrurile Domnului pre Domnul cîntaţ şi-l preaînălţaţ preste toţ veacii.

Tîlc.

Iarăş peaveţul înviteadză şi îndeamnă şi îmbie pre credincioşii creştini şi dzîce: „O, creştini blagosloviţ, blămaţ să ne suim să stăm în Muntele Siónului – ádecă în svînta besearică, în cetatea lui Dumnădzău viu. Veniţ, nu vă teamereţ de focul cela ce înfricoşea şi înspăima pre Moisí

[411] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.
[412] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

în Muntele Sináiului, cînd luă din mîna lui Dumnădzău leaspedzîle. Să cutedzăm, că acmu au venit Dumnădzău nu să ne-ngrozască, ca pre izrailteanii, cînd nu cutedza nice să s-apropie de Muntele Sináiului, ce numai prăviia de departe cu multă frică. Blămaţ cu dragoste să stăm în svînta besearică, să ne-ndulcim de Dumnădzău. Veniţ să facem hoară[413] cu ucinicii cei sătui de Duhul Svînt. Şi faptele toate a lui Dumnădzău, lăudaţ pre Dumnădzău şi-l preaînălţaţ preste toţ veacii."

L **рѣшит҃ ѯ҃зы ѝwрwша́ѥть пла́мень,**

III 121[r] O **Трисвѣтлі́й бг҃онача́-** // **лїѧ ѡ҃бразь,**

Y **пожт҃ь дѣти, благослови́тже ѐди́наго, спа́са ѝ**

S **съдѣтелѧ ꙗ҆кѡ благодѣтелѧ,**

I **сътворе́ѥннаа въсѧчьска тва́рь.**

III 120[v] Dezleagă legăturile şi ruoreadză para

III 121[r] Treluminatul de bogonacea- // lie chip.

Cîntă cuconii şi blagosloveaşte pre unul Mîntuitoriu şi

Tot Făptoriu, c-a binelui făcători,

Făcuta-n şir toata zidire.

Tîlc.

Aceasta încă-i istoríia otrocilor, cum Svînta Troiţă, cu chipul Svinţiii sale, c-au fost cuconii trei, deci acela svînt chip le-au dezlegat legăturile şi le-au răcorit para focului. Şi ei, cuconii acei trei, blagoslovăsc şi slăvăsc pre Dumnădzău. Şi toată zidirea, ádecă toată lumea, că-i zidită şi făcută de Dumnădzău, îl mărturiseaşte şi-l ascultă ca şi focul, că nu s-au nice leac atins de acei trei cuconi. *Bogonacealie* iaste un cuvînt legat din 2, *dumnădzăiască-ncepătorie*, ádecă că Svînta Troiţă iaste începătoare de dumnădzăire şi de domnie, **господь нача́лїѥ**. /

III 121[v] M **Пома́нь Хс҃ чл҃ко спа҆́ниҳь слове́сь,**

A **ꙗ҆же ѿ҃ ѻ҃ца слиша́вь ап҃о́столѡмь рече́,**

T **дⷭ҃ь твори́ть ꙗ҆зы́кѡ ѻ҃гнь**

E **нимь вид҆ѣнїе́мь наса́дь, благослове́ннагѡ присва-**

I **а҃́жци, ѡ҆тⷭ҃жде́на пое҆т҃-** / **тѧ тва́рь.**[414]

III 121[r] Pomenirea Hristos a de oameni spăsîtoare cuvinte

Ce-au de la Părintele audzît apostolilor spusă.

Duhul face limbi înfocate cu chipul şedzînd,

III 121[v] Pre blagoslovitul făcîndu-l al său, streinata te cîn- / tă lumea.

Tîlc.

[413] În text, scris *гхwа́рѫ*.

[414] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Aicea dzîce Hristos cătră apostoli cuvintele ce-au audzît de la Părintele şi le spusă şi pomenirea acelor de spăsenie cuvinte. Şi Duhul Svînt ce s-au ivit în limbi de foc le-au dat pomenire şi le-au adus aminte şi i-au înţălepţît cu cuvîntul dumnădzăiesc ce le-au dat Domnul Hristos. Şi lumea şi fapta cea înstreinată de demult acmu s-au împrietinit cu Dumnădzău, de-l cîntă şi-l proslăveaşte pre Svinţia sa.

S **Сп҃стелнѣ само вл^чнѣ прихwдѧ, свѣтъ**

F **самосїѧ́телень и҆пода́телень свѣта сы́й,**

Y **приш҃е́ль є҆сѝ насыща́ѧ а҆по́столы,**

T **чъ́сно ꙗ҆кw диха́нїе твои́мь рабо́мъ, 8тѣши́телнїй жѐ д8хъ пода́еши.**

Mîntuitoreaşte sîngur stăpîneaşte viind, lumină
sîngur strălucoroasă şi dătăroasă de lumină fiind,
venit-ai, săturînd pre apostoli,
cinstită ca suflarea alor tăi şerbi, Mîngîitoriul Duhul Svînt le dai.

Tîlc.

O, Hristoase Împărate, Svinţia ta, cu mîntuinţă şi cu stăpînie ce ne-au venit Duhul tău cel svînt, lumina acea sîngură de sine luminată şi dăruitoare de lumină, aceaea ce-au venit la apostoli de i-au împlut şi i-au săturat de dar de cinste şi de-nţălepciune, Duhul cel Svînt, cel
III 122r cinstit şi slăvit, ca o suflare // şi ca un vînt. Că tu, Fiiule şi Cuvîntule a lui Dumnădzău şi Împăratul slăvii, să ne dăruieşti şi să ne dai Duhul cel Svînt, acel mîngîitori, să ne mîngîie şi să ne-mpace la Părintele tău pre noi, şerbii tăi.

I **Въспѣша проро́кы д8ха насыще́на 8ста҃ твоѐ тѣ**

S **лесно҃ ѿ ц҃рю приш҃е́ствїе**

K **и д8хъ ѿ̄ на́дрь ѡ҆ч҃е́скыхъ про҆и́зше^**

A **несъзда́нь съсъдѣ́телей̀ съпресто́лень твои́,**

I **посла́лъ є҆сѝ въ чл҃ве́нїѧ, вѣ́рнымь почъ́сть.**[415]

Cînta a proroci de Duh sătulul rost, a ta cu trupul, o, împărate, venire.
Şi Duhul din sînul părinţesc venind,
nezidit, depreună ziditori, depreună în scaun cu tine,
trimis-ai, pentru întruparea[416], credincioşilor cinste.[417]

Tîlc.

Dzîce cum rostul cel svînt, cel plin şi sătul de Duhul Svînt, a prorocilor au cîntat şi-au lăudat, Hristoase Împărate, Domnul slăvii, a ta venire şi-ntrupare ce-au venit în lume. Şi iarăş tu, iubitul lui Dumnădzău Fii, ai trimis de la Părintele Duhul cel Svînt la svinţii tăi

[415] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.
[416] În text, scris *҃трwпа́чѧ*, greşeală de tipar.
[417] În text, scris *чи́нте*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

apostoli, Duhul tău cel Svînt ce purceade din sînul Părintelui, Duhul cel Svînt, cel nezidit, cel de o-mpreună fiinţă şi de o-mpreună în scaun cu tine şi de o-mpreună în slavă şi cinste şi-mpărăţîie; de-aseamene-mpreună cu Svinţia ta, Fiiul şi Cuvîntul lui Dumnădzău şi Părintele, ai trimisu-l de la Părintele de-au cinstit ş-au proslăvit a ta svîntă întrupare la credincioş.

Peasna 9. /

III 122^{v} **Нєтлѧ́иск8сѡм҃ рождє́ши, и҆въсєхытръц8 сло́в8 плъ^{т} заимова́вши, ма́ти нєи҆ск8сѡмѫ́жнаа дв҃о богороди́це, прїѧти́лище непостоа́ннагѡ въмѣсти́лище безмѣ́рнагѡ съдѣ́телѧ твоє́гѡ тє́бе велича́емь.**

Nu cu de stricare ispită ai născut ş-a totmăiestrului Cuvînt peliţă ai prumutat, Maică neispitită de bărbat, Ficioară de Dumnădzău născătoare. Priimitoarea nesuferitului, încăpătoarea nesămuitului Ziditoriului tău, pre tine mărim.

Tîlc.

Aicea iarăş dzîce poetícul cătră preasvînta Preacistă, la a 9 peasnă: „O, Preasvîntă Ficioară şi Maică lui Dumnădzău, Svinţia ta, ce fuseş vas şi sprejinitoare de sprijiniş pre Fiiul lui Dumnădzău în svînt pîntecele tău! Svinţia ta, ce fuseş încăpătoare celui ne-ncăput şi Făcătoriului tău, că l-ai născut fără leac de ispită bărbătească, ai împrumutat din svînt trup şi sîngele tău cel ficioresc Tvoreţului tău, de s-au născut din svîntă fetiia ta, Ficioară. Cela ce-au făcut pre Adám din lut, celuia ce-au scos pre Éva fără maică din tată, acela s-au prumutat din Svinţia ta cum au vrut ş-au iubit, de s-au născut. Svinţiii tale ne-nchinăm şi mărim slava ta!”

Напола́ѧєн дре́вле ѡ҃гньнен коле́сници, ревни́тель ѡ҃гнє дъхнове́ннїи

III 123^{r} **радѫ́сѧ но- // симь, є҆же нн҃ѣ въсїа́вшєєнадѣ дѫхнѫ́тїе сказа́аше съвы́ше а҆по́столѡмь, ѿ не́гоже ѡ҆свѣти́вшесѧ, тро́ицѫ въсѣ́мь скъза́ашѧ.**[418]

III 122^{v} Pre pălăitoare de mult înfocată carîtă rîvnaciul foc suflăreţ

III 123^{r} bucurîndu-să // purtat, ceastă de-acmu strălucită suflare spunea de sus apostolilor; de la care străluminîndu-să, Troiţa tuturor arătară.

Tîlc.

Aicea arată minunea ce s-au făcut la Ilie prorocul, cînd s-au suit cu carîtă de foc spre ceri. Şi o aduce aceasta poetícul pentru adeverinţa şi încredinţarea tainei Svîntului Duh. Spune poetícul că oarecînd, demult, fulgera şi pălăiá străluminînd carîta acea de foc. Ilie acel svînt şi rîhnaci, ce rîhniia pentru Dumnădzău, era veasel mărgînd călare în carîtă de foc ca aceaea. Acela plăzuia taina şi darul ce-au străluminat astădz svinţilor apostoli de la naltul ceriului, suflare înfocată a

[418] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Duhului Svînt. Cum atunce la Ilie, aşea şi acmu la svinţii apostoli s-au arătat darul Duhului Svînt în limbi de foc. De la care dar deaca să luminară, ce fusease întăi necărtulari şi neînvăţaţ, ei cunoscură şi ştiură taina Svintei Troiţe, de tîlcuiră tuturor credincioşilor.

Зако́на є҆сте́ствь кро́мѣ, стра́нnw слиша́шесѧ, 8чени́кwмь є҆диnwм8

III 123^{v} **вѡ҆ гла́с8 гаса́щ8, д8ха благода́тїѫ разли́чнѣ ѡ҆глаша́хѫсѧ, / лю́дїе пла́мена ѝ҆зы́ци, божестъ́вnаа вели́чїѧ, троицѫ раз8м8 на8ча́еми.**

III 123^{r} De leagea firilor osăbi minunat să audzîia; ucinicilor unul, dară,

III 123^{v} glas glăsînd, cu a Duhului dar împărţît să răsuna, / gloate, năroade şi limbi dumnădzăieştile măriri, a Troiţei înţăles învăţîndu-să.

Tîlc.

Spune peaveţul cum streinat şi preaslăvit lucru s-au audzît, denafară de obicina firii omeneşti, direp ce că de la un glas şi de la un grai de limbă ce ştiia apostolii, (ádecă evreiaşte numai, că altă limbă nu ştiusă)[419], iară cu darul Duhului Svînt, glasul graiului lor să-mpărţîia pre toate limbile, de să-nţălegea răsunînd într-audzul lor. Că era părtheani, mideani, elamiteani, aravi, criteani, chipriiani şi alte multe limbi strînse, să mira unde-ş audzîia limbile sale din rostul apostolilor şi înţăleasără de să-mvăţară taina Svintei Troiţe şi mărirea dumnădzăirii Svinţiii sale o lăţîră în toată lumea.

Pre-aceale vremi de veaci era-n toată lumea slujba idolilor, că-mvăţasă vrăjmaşul pre oameni de-ş făcusă dumnădzăi drăceşti. Cine ce rău făcea, aşea avea dumnădzău aceluia feali de păcat. Curvele şi curvarii avea pre dzîna dragostelor, lătinii îi dzîcea Vénera şi o mutară la luceafărul cel mare, că acela luceafăr face tărie gónităelor, de să gonesc dobitoacele, şi oamenilor le face poftă spre plod, de să mulţăsc oamenii pre lume şi vita. Grecii o chema acea dzînă Chípra şi Afrodíta şi dzîna dragostelor; iară noi, creştinii, îi

III 124^{r} dzîcem // dzîna spurcăciunelor ş-a necurăţîilor ce ş-au scornit păgînii, oamenii cei nestîmpăraţ a păgînătăţîi. Şugubeţii avea pre Cron, lătineaşte-l chema Saturnus, Luceafărul Sîmbetei. Spurcăcioşii iubiia pre Zéves, lătineaşte-i dzîcea Iovís, ádecă Gioi; să fie fost şi om ca acesta spurcat şi după moarte l-au pus nebunii, oamenii iubitorii de spurcăciuni, în dumnădzăi, de-l cinstiia, de făcea toate pîngăriturile fără nice un păcat. Şi i-au pusu-i nume Dumnădzăul Tunului şi-l scriu a mînă cu fulgerul, în car înfocat cu 2 hulturi înhămaţ. Cine iubiia curăţîia, aceluia încă-i scornisă vrăjmaşul pre Athína, dzîna-nţălepciunilor, ca nice cei înţălepţ şi curaţ să nu fie fără păcat. Era Soarele, Luna, Marţ şi Miercuri şi Luna şi alte multe basne de dumnădzăi. Şi deprinş fiind oamenii cu multe fealiuri de dumnădzăi,

[419] Paranteză în text.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

audzîia veaste de izrailteani că au numai un Dumnădzău şi-i întreace pre toţ din toată lumea; carele n-are începătură, carele au potopit lumea cu apă şi Sodómul cu foc şi pre Faraon cu Marea Roşie; carele au hrănit pre izrailteani în pustie 40 de ai cu bucate din ceri şi hainele nu li s-au mai vechit; carele s-au pugorît în Muntele Sináiului de-au dat leage. Pre acesta Dumnădzău curat şi iubitori dereptăţii ştiindu-l că au izrailteanii, veniia din toată lumea păgînii, limbile, în veaste la
III 124^{v} Ierusalím, la Paşte, de să-nchina. Dară / de unde ştiia ei şi cine-i îndrepta? Era izrailteani răşchiraţ în toată lumea, din prădz ce de multe ori era prădată acea ţară svîntă pentru păcatele lor, cînd scîrbiia pre milostivul Dumnădzău; şi pre-acoló, prin ţări pre unde era aşedzaţ ei, siliia la Paşte de năzuia să să afle la Ierusalím, că aşea scrie leagea lui Moiséi: de trei ori într-un an tot omul să să afle la Ierusalím, ádecă la Paşte şi la Rusalii şi la cules. Deci să lua cu dînşii şi de-aceale limbi de pre unde lăcuia ei de veniia cu dînşii; pentr-aceaea era atîtea limbi strînse la svînta Peatdeseatniţă. Şi încă nu numai atîta, ce şi evreii acei veniţ nu ştiia evreiaşte, că-ş uitasă limba, ca şi pănă astădz, cum vedem, că jidovii grăiesc nemţeaşte şi frînceaşte şi ruseaşte, iară limba sa o au uitat. Pentr-aceaea era atîta fealiuri de limbi la Ierusalím.

X **радѹи́сѧ ц҃р҃це ма́терѡ дв҃вамь сла́вѡ,**

A **въсе́каѳо благѡхы́трѡстны҃на и҆до́брѡ гл҃ива ѯ҆ста,**

R **вѣ҆ти҃йствова́ти немо́же^{т} пр҃ѣти тѧ҆ досто́йнѡ**

I **и҆ зѳмѣва́ѣть ѯ҆мьвъсе́ѧ҆ рожде́ство твое́ развмѣти,**

O[420] **тѣмже тѧ҆ съ҆любѡ́вїѫ҆ слави́ть.**[421]

Bucură-te,-mpărătească, maice featelor slavă, că tot bun măiestru şi bine grăitori rost a ritoricí nu poate să te cînte cum să cade şi ameţeaşte gîndul tot născutul tău a-l gîndi. Pentr-aceaea, tine cu drag slăvim.

Tîlc. //

III 125^{r} Iarăş poetícul cătră svînta Preacistă dzîce: „O, Ficioară preasvîntă, Născătoarea lui Dumnădzău şi Împărătească, bucură-te şi te veseleaşte, că Svinţia ta eşti cinstea şi slava maicelor şi featelor ficioare. Că tot rostul de rítor, de învăţaţ şi măiestri şi înţălepţ, nu poate să agiungă a te slăvi cum să cade şi toată mintea omenească şi îngerească ameţeaşte şi nu poate să priceapă svînta ta naştere cum să feace şi să împlú, de să născu om Dumnădzău, Dumnădzău om. Pentr-aceaea, cu dragoste te slăvim şi te cîntăm, blagoslovită Maică lui Dumnădzău, Ficioară.”

Y **пѣ҆ти подоба́ѣть е҆сте́ство жи́зньнѫ҆ ѡ҆трокови́цѫ҆,**

M **е҆ди́на бо въ чре́вѣ҆ съкры҇ сло́во,**

[420] Probabil greşeală de tipar; conform cheii acrostihului, aici ar fi trebuit să fie *N*.
[421] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

N **недѫ́гдѫщее и҆сцелѧ́ющее чловечъ́ское є҆́стество҃, є҆́же**
O **дре́сними сѣда́лищи нр҃ѣ посажде́ннѡ ѻ҃ца**
P **посла́вь бл^гть дх҃а.**[422]

A cînta să cade fire-mviereaţă Pruncă, că sîngură în pîntece ascunsă Cuvîntul, neputincioasa tămăduind omeneasca fire; carea-n direapta-n scaun acmu ce-i aşedzată la Părintele, de-au trimis darul Duhului.

Tîlc.

Iarăş cătră preasvîntă Preacista poetícul dzîce: „O, Ficioară, de Dumnădzău Născătoare, cade-să şi să cuvine cu direptate să te cîntăm şi să te proslăvim, preasvînta Ficioară şi Pruncă fire-mviereaţă, c-ai
III 125[v] Svinţia ta învis firea noastră cea omorîtă şi muricioasă o ai / învis şi o ai tămăduit, firea noastră[423] cea lîngedă, pentru svîntă îngrecarea ta. C-ai îngrecat din Duhul Svînt pre Cuvîntul, pre Fiiul lui Dumnădzău, ce cu cuvîntul învie morţîi, născutu-l-ai, carele ne-au tămăduit de moarte veacinică şi ne-au dăruit viaţă de vecie şi ne-au făcut loc de-a direapta scaunului unde şeade cu Părintele depreună de-mpărăţeaşte. Acoló au aşedzat firea noastră şi de-acoló ne-au trimis darul Duhului Svînt."

O **Ѳли́цѣмъ҇ дъхнѫ҃ бг҃оточна бл^гть,**
L **сѣтли́щесѧ блъстѧ́щесѧ и҆змѣне́ни,**
O **стра́нними и҆змѣне́нїемь влголѣпнѣишимь,**
I **равнѡмощьствѡ́ще, несѣко́мѡ вѣдо́ще,**
S **премѫ́дро присвѣтлѡ сѫщ҃ствѡ славим҇.**[424]

A cîţ au suflat de Dumnădzău cursul dar, străluminînd fulgerînd mutaţ, cu streină mutare în dumnădzăiască frîmseaţe,

Acea de o aseamene în puteare nedespărţîtă ştiind, prea-nţăleaptă trelucorată fiinţă slăvim.

Tîlc.

Dzîce poetícul: „O, oamenilor, întru cîţ v-au suflatu-vă şi v-au venitu-vă darul cel de Dumnădzău turnat a Duhului Svînt de-au curs la inemile voastre de sînteţ luminaţ ca lumina şi ca fulgerul de scripiţ, mutaţ din fire peminteascâ în fire cerească şi premeniţ de gînduri peminteşti şi împodobiţ şi schimbaţ cu podoabă cuvioasă dumnădzăiască a svîntului botedz, într-acea streină, minunată, //
III 126[r] frumoasă podoabă şi slăvită mutaţ, ádecă schimbaţ! O, oamenilor, noi toţ cîţ ne-au dăruit Dumnădzău cu lumina sa aceasta de-am vădzut ş-am cunoscut cu deadins taina Svintei Troiţe[425] ce iaste nedespărţîtă,

[422] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.
[423] În text, scris ***ноа́срѫ***, greşeală de tipar.
[424] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.
[425] În text, scris ***тро́нче***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

că nu să taie, nice să desparte, şi iaste aseamene de puteare, slăvim şi cîntăm acea svîntă trelucorată, că-i în trei lucori, ádecă trei státuri, ipostase, acea svîntă fiinţă şi fire înţăleaptă în trei lucori, în trei sori, şi nevădzută, şi cu cugetul neagiunsă, şi cu mintea necuprinsă, slăvim.”

Sveatílna.

Въсѐ сѭ́и дш҃е и҆сходя́н и҆з ѡ҃ца, и҆ сы́нмь пришеді́й безкни́жнимь ѳчени́кмь, и҆же тѧ҆ ѣ҃а позна́вшихъ сѭ́си ѡ҆ сѭ́и въсѣ́хъ.[426]

Preasvîntul Duh, ce ieşi din Părintele şi prin Fiiul ai venit necărtulăreţîlor ucenici, pre carii te Dumnădzău cunoscură, spăseaşte-i, svinţeaşte-i pre toţ.

Свѣ́тъ ѡ҃ц҃ъ, свѣ́тъ сло́во, свѣ́тъ и҆ сві́тый дх҃ъ, и҆же въ и҆зы́цѣхъ ѡ҃гньнихъ а҆пⷭ́толомь прі́йде, и҆тѣ́мь въсѧ́тварь наставля́ѭть къ свѣ́тѣ ѓо҃ разѳмі́ѧ.

Lumină Părintele, lumină Cuvîntul, lumină şi Svîntul Duh carele în limbi de foc apostolilor au venit şi cu dînsul toată lumea o-ndireaptă cătră lumina cunoştinţei lui Dumnădzău.

Nahvalite, glas 4. /

III 126[v] **Пресла́внаа дъне́сь видѣ́ша въсѝ и҆зы́ци въгра́дѣ дави́довѣ, є҆гда дх҃ъ съ ни́де сп҃ы́й въ ѡ҃гньнихъ и҆зи́цѣхъ, и҆кѡже бого гл҃и́вїй лѫ́ка напи҃сѣ́тъ. Рече́ бо҃ съвра́нншмь ѳчени́комь Христо́вѣмь, бы́сть гла́сь и҆кѡже носи́мѫ нѫ́жнѫ дихáнїю, и҆ и҆сплни҃ до́мь и҆де́же бѧ́хѫ съдя́ще, и҆въсі́ нача́ша вѣщáти, стра́нними гл҃ы, стра́нними велѣ́нмы, стра́нними ѳче́нми сты́м тро́ицѣ.**[427]

Preaslăvite astădz vădzură toate limbile în cetatea lui David, cînd Duhul s-au pugorît cel Svînt cu focate limbi, precum şi de Dumnădzău grăitoriul Lúca scrie, că dzîsă: „Deaca să strînsără ucinicii lui Hristos, fu glas ca şi cînd bate reapede vînt şi împlú casa unde era de şedea. Şi toţ începură a grăi cu streine graiuri, cu streine porunci, cu streine îmvăţături, de-a Svintei Troiţe.”

Дх҃ъ сп҃ий бѧ́ше ѳвѡ пр҃и́сно и҆ є҆сть и҆бѧ́детъ, ни́же начина́емь ни́же прест҃а́емь къ пр҃и́сно ѡ҃ц҃ѳ и҆ сы́нѳ, съчине́нь и҆ съчисля́емь, живо҃т҃ и҆ живѡтворѧ́, свѣ́тъ ѿсвѣ́та про҃ и҆схѡдя́, самобла́гъ и҆ и҆сто́чникь бл҃гости, и҆́мже ѡ҃ц҃ъ познава́етсѧ и҆ сы́нъ слави́тсѧ и҆ ѿ҃въсѣ́хъ

III 127[r] **зна́етсѧ, є҆ди́на си́ла // є҆ди́нѡ съчета́нїе є҆ди́но поклоліе сты́м тро́ицѣ.**

III 126[v] Duhul cel Svînt era amu pururea şi iaste şi fi-va, nice începînd, nice părăsînd, ce pururea Părintelui şi Fiiului de-a laturea în ceată şi în număr, viaţă şi învieţători, lumină din lumină purcedzătoriu, de sine bun şi fîntînă de bunătate, prin carele Părintele să cunoaşte şi Fiiul

[426] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.
[427] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 127[r] să slăveaşte // şi de toţ iaste ştiut, una putearea, una adunăciunea, una închinăciunea Svintei Troiţe.

Tîlc.

Aicea ia mărturiia poetícul de la **свт҃ый**[428] Grigórie Bogoslóv, la cuvintele lui, cum Duhul Svînt era pururea şi iaste şi fi-va, ádecă Duhul Svînt şi dumnădzăirea era pururea şi iaste şi totdeauna va fi şi fîrşit n-are. Şi cînd dzîce „Duhul cel Svînt”, arată dumnădzăirea toată, că Duhul Svînt mîngîitoriul nicedănăoară nu s-au început, nice s-a mai svîrşi, ce pururea-i cu Părintele şi cu Duhul şi să numără şi Svinţia sa şi să cinsteaşte de-aseamene Dumnădzău deplin ca şi alalte 2 feaţe sau státuri, ádecă Tatăl şi Fiiul, numai căce au osăbiciune cu al săul: ádecă cum are Părintele al săul său a naşte pre Fiiul şi a scoate Duhul Svînt, şi cum are Fiiul al săul său a să naşte din Părintele, aşea şi Duhul Svînt are al săul său a purceade din Părintele şi a să odihni pre Fiiul. Aşea li-i osăbiciunea, numai cu cît să osăbăsc al săurile persoanelor: Părintele are osăbiciune cu părinţiia şi Fiiul cu fiiia şi Duhul Svînt purceaderea. Că Părintele naşte, Fiiul să naşte, Duhul purceade. Deci Duhul Svînt iaste viaţa, de şti tot ce-i în Părintele şi în Fiiul, cum şti sufletul omului tot ce-i în mintea lui şi în cuvîntul lui. Duhul Svînt iaste viaţă şi face vieţîle şi iaste lumină şi iase din lumină, din

III 127[v] Părintele, / şi iaste sîngur de sine bun şi izvor şi fîntînă bunătăţîi. Cu acesta şi pentr-acesta Părintele cunoaşte-să şi creade-să şi Fiiul să slăveaşte şi să cinsteaşte şi de toţ să cunoaşte şi să slăveaşte. Una putearea şi cinstea iaste a Svintei Troiţe, una-i împreunăciunea şi una-i închinăciunea şi slavoslóviia şi cîntarea, nedespărţîtă.

Дх҃ъ сн҃тїй и҆живо́тъ и҆жи́вь и҆сто́чникъ 8мень, д8хъ премд҃рости д8х҃ разв8ма, бла́гъ пра́вь ѹ҆мень бл҃чствѳ́й ѹ҆чища́ѧ съгрѣше́нїѧ, б҃ъ и҆ вгтворѧ́, ѿ҆гнь ѿ҆ ѿ҆гнѧ и҆сх҃о́дѧ, гл҃ѧ, дѣ́ѧ, раздѣла́ѧ дарова́нїѧ, и҆мже проро́ци въсѝ и҆ бж҃їи а҆по́столи, съ мч҃ени́ки вѣнча́шасѧ, стра҃нw слиша́нїе, стра́нnw видѣ́нїе, ѿ҆гнь ръздѣла́ѧсѧ въраза́нїѧ дарова́нїемь.

Duhul Svînt, lumină şi viaţă şi viu izvor cugetat, Duh de înţăles, bun, dirept cugetăreţ, stăpînitori, curăţînd greşealele, Dumnădzău şi dumnădzăitori, foc din foc ieşind, grăind, lucrînd, împărţînd darurile, prin carele prorocii toţ ş-a lui Dumnădzău apostoli cu mîcenicii să-ncununară, streină audzîre, streină vedeare, focul împărţîndu-să în împărţîturi de daruri.

[428] În limba slavonă: „Sfântul”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Tîlc.

Iarăş poetícul ţîne gîndul cel dintăi şi dzîce cum Duhul cel Svînt iaste lumină şi viaţă şi izvor viu şi cugetat netrupăreţ şi iaste, cum dzîce prorocul Isaíia, Duh de-nţălepciune[429], Duh de cunoştinţă şi //

III 128r priceapere, curat, bun şi dulce stăpînitori, că domneaşte şi-l stăpîneaşte şi ştearge păcatele oamenilor, că iaste Dumnădzău şi face pre oameni dumnădzăi, după dar şi pusoare. Foc din foc, că iase din Părintele şi grăiaşte şi-nţălepţeaşte şi tălmăceaşte şi lucreadză şi face şi-mparte daruri tuturor, cît trebuie şi să cade. Că prin mijlocul Svinţiii sale să feaceră prorocii şi apostolii toţ şi să-ncununară şi să proslăviră depreună cu svinţii mîcenici. Strein preaslăvit iaste audzîtul, strein şi slăvit iaste vădzutul şi prăvitul Svîntului Duh. Jeratec şi foc iaste cugetat şi să-mparte în împărţîturi de daruri.

Slava. *Glas 6*.

Цр҃ю нб҃ный 8пѣшúтелю дш҃е йстины йже въздє сы́й йвсѧ́ йсплньмѧ, скрóвище блáгихъ йжúзни подáтелю, прїйдú йвселúсѧ вънú йчистú нú ѿ въсѧ́кѡѧ скврънє и спáси блáгíй д8ша нáша.

Împăratul ceriului, Mîngîitoriule, Duhul direptăţîi, care tutinderea eşti şi toate le plineşti, vistearíu de bunuri şi viaţă dătătoriule, vino şi te sălăşluiaşte în noi şi ne curăţeaşte de toată imăciunea şi mîntuiaşte, dulce, sufletele noastre.

Tîlc.

Iarăş poetícul acealeaş cuvinte dzîce cătră Duhul cel Svînt şi să roagă să vie să lăcuiască întru dînsul şi întru credincioşii creştini. Dzîce:

III 128v „O, Împăratul / ceriului, Duhul cel Svînt, cel mîngîitori, Duhul direptăţîi, cela ce te afli pretutinderea la inemile ceale curate şi le plineşti toate, ádecă ceale ştirbite şi stricate sau ceale neplinite, cum şi di-nceput cu cuvîntul Domnului ceriurile să-ntăriră, şi cu tine, Duhul rostului lui celui svînt, toată putearea lor. Că tu eşti vistearíul a tot binele, tu eşti viaţa şi dai viaţă: Şi suflắ Dumnădzău în obrazul lui Adám suflare de viaţă de-i feace sufletul într-însul. Că tu eşti dătoriul vieţii şi agiutoriul vieţii. Vino, rugămu-te, Duhul cel Svînt, de petreci în inema şi mintea noastră, ca să fim curăţîţ de toată tina păcatelor şi să ne spăseşti sufletele de la moartea veacinică. Că fără tine noi sîntem morţ sufleteaşte, fără lumină la-ntunearec[430] şi fără viaţă, iară cu Svinţia ta vom fi luminaţ şi cu tine vom vedea lumină şi vom fi în viaţă veacinică, cu sufletul mîntuit, că tu eşti dulcele nostru Dumnădzău de la Părintele pentru Iisus Hristos adevăr.

[429] În text, scris ***дєнцъпчю́нє***, greşeală de tipar.

[430] În text, scris ***лантδнá́рєнь***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

тѧ́же славосло́вїе вели́кѡ и҆ ѿпѹ́сть, си́цевь.[431]
Йже въвидѣ́нїй ѡ҆гньнихъ ѩ҆зы́къ съ҃нб҃се ниспосла́вїй пр҃тїй свои́ дх҃ъ на сн҃тїѧ своѧ҆ ѹ҆ченики и҆ а҆по́столи, Хс҃ йстинні́й бъ҃ на́шь, мплитва́ми
III 129[r] **пре // чи́стїѧ е҆гѡ̀ ма́терь, свѧтихъ сла́вниха҆ вѣсѣ̀ хва́лниха҆ а҆по́сто҃ль и҆ вѣсѣ́хъ сн҃тихъ, помилѹ́ѥть и҆спасе́т ны, ѩ҆кѡ бла́гь и҆ чл҃кѡ лю́вець.**[432]
III 128[v] Cela ce în chip de-mfocate limbi din ceri au trimis Preasvîntul său
Duh spre svinţii săi ucinici şi apostoli, Hristos adevărat, Dumnădzăul
III 129[r] nostru, pentru ruga preacistei sale Maice şi a svinţ slăviţ // şi în tot
lăudaţ apostolii şi a tuturor svinţilor, să ne miluiască şi să ne spăsască
ca un dulce şi de om iubitori.
La svînta liturghie. Antifoanele.
În loc de **сн҃тїй бе**: **е҆ли́цѫ въ хр҃а крьсти́стесѧ**[433]: Cîţ în Hristos v-aţ botedzat, în Hristos v-am îmbrăcat. *Aliluiia*.

Dumineca Tuturor Svinţilor
Din prorociia Isáiei citenie. *Glava 43*.
Aceastea dzîce Domnul: „Toţ păgînii să strînsără în grămadă şi să vor strînge boiari dintru dînşii. Cine va vesti aceastea întru dînş, sau ceale di-nceput, cine audzîte va face-le voaă? Aducă-ş marturii săi şi să-nderepteadze şi spuie cu direptul: «Hiţi-m marturi.» Şi eu – martur, Domnul Dumnădzău, şi cuconul ce l-am alesu-mi, ca să cunoaşteţ şi să-m creadeţ şi să-nţăleageţ că eu sînt şi naintea mea n-au fost alt Dumnădzău şi după mine nu va fi. Eu sînt Dumnădzău şi nu iaste fără mine cine mîntui; eu am dat veaste ş-am mîntuit, am probrăzit şi
III 129[v] n-au fost întru voi / strein. Voi – mie martori, şi eu martur, Domnul Dumnădzău. Că de la-nceput[434] eu sînt, şi nu iaste cine din mînule meale să scoaţă. Voiu face, şi cine să-ntoarcă aceaea?" Aşea dzîce Dumnădzău, cela ce ne izbăveaşte pre noi, Svîntul lui Izraíl.
Alte doă caută-le la dechevrie în 5, ceale dintăi.

Сѣ҃тѣйшомѹ гп҃ну҃ і҆ѡакі́мѹ, патрі́архѹ Ца́рскаго Гра́да Мо́скви и҆ вс҃е́ѧ Рѡ́сі́и, вели́кѡм и ма́лѡм и҆̂ про́чїѧ
Сти́хи вѡло́скиѣ.[435]
Lăudată s-aibă direptul pomană

[431] În limba slavonă în text: „Apoi slavoslovia mare şi otpustul, astfel".
[432] Textul slavon şi traducerea în limba română sunt dispuse în coloane paralele.
[433] În limba slavonă în text: „Sfinte Dumnezeule"; „Cîţi în Hristos v-aţi botezat".
[434] În text, scris ***дѥанчепѹть***, greşeală de tipar.
[435] În limba slavonă în text: „Sanctităţii sale Domnului Ioachim, patriarhul oraşului împărătesc al Moscovei şi al întregii Rusii, al celor mari şi al celor mici şi al celorlalţi. Versuri de binecuvântare".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

În ceriu şi pre lume, fără de prihană,
Că şi de la Móscvă luceaşte lucoare,
Întindzînd lungi radze, -n bun nume supt soare.
Ioachím svîntul, a svînta cetate
Acea-mpărătească[436], de creştinătate,
La dîns pentru mila cine năzuiaşte
Cu ovilit suflet, bine-l dăruiaşte.
C-am năzuit şi noi la svînta lui faţă;
Priimitu-ne-au bine ruga cu dulceaţă.
Din patrierşie datu-ne-au tipare,
Sufletească treabă, şi bine ne pare. //
III 130[r] Dea-i Dumnădzău parte şi-n ceriu să lucească,
De-a rîndul cu svinţii să să proslăvască. Amin.

Сн҃ъ сп҃остви твоє́м смере́ный Дwсwде́й митрополи́ть Сѳча́вскій.[437]

Aceasta o aflaiu acmu şi-n cartea a cincea lui Evsévie Svîntul de Pamfíliia, episcopul de Chesáriia Palestínii, unde scrie viaţa marelui Constantín împărat, în a cincea carte:

I *Iudiţii fuerit cum signum, terram adebit,*
A giudeţului sămnul fi-va, cînd pămîntul va asuda,
E *E ţelo veniet prinţeps per secula futurus*,
Din ceriu veni-va Domnitoriul prin veacii ce va să vie
S *Ştiliţet ut carnem prezens et iudiţem orbem*,
Pentru ca trupul de faţă şi să giudece lumea,
O *Omnis homo hunc*[438] *fiduscve Deum, inviduscve videbit,*
Tot omul pre-acesta creştin domn şi cel urît vedea-l-va,
Y *Una cum sanctis exţelsum fine sub aevi*,
Împreună cu svinţii pre naltul în sfîrşit supt veacul,
S *Sede sedens animas ţensebit corpora et ipsa*,
-N scaun şedzînd, sufletele va-ntreba şi trupure înse.
H *Hersos erit mundus*[439]*, spinas ferit undicve tellius,*
Ţelini-s-a lumea şi spini creaşte-vor pre tot pămîntul,
R *Reiiţiens simulahra homines*[440] *et munera ditis*,
Lepădînd idoli oameni şi darurile bogaţîlor, /

[436] În text, scris ***а҆ча́лі҆пъръ тѫ́скѫ***.
[437] În limba slavonă în text: „Fiul Sfinţiei tale cel smerit Dosoftei, mitropolitul Sucevei”.
[438] În text, scris ***гхѡ́мо***, ***гхѡнкь***.
[439] În text, scris ***мѫ́нд҃ѣ***.
[440] În text, scris ***гхо́минесь***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 130^{v} I *Incvirens portas, infringhet carţeris atri*,
Cercînd porţîle zdrobi-va a temniţei iadului.
S *Sic et enim cunctae venit liux libera carni*,
Aşea şi dară a tot va veni lumină slobodă trup.
T *Tunc sanctis ignis sontes aeternus aduret*,
Atunci svinţilor focul pre vinovaţ veacinici va arde,
O *Occultos actus omnes tunc cviscve locvetur*,
Ascunsele fapte toate atunci tot însul va spune,
S *Sed tenebrosa Deus colliustrans pectora pandet*,
Ce-ntunecoasele Domnul luminînd piepturi va deşchide.
Th *Threnus erit cunctis et stridor dentis adesi*,
Jeale fi-va-n toţ şi scrîşnet dintelui ros,
E *Effughiet solis iubar, astrorumcvae horeae,*
Fugi-va soarelui radza şi a stealelor şireaguri,
O *Omne poli liumen solvetur et aurea liuna,*
A tot ceriu lucă s-a rumpe şi acea de aur lună,
Y *Vallies extolliet, colliescve avertiţe perdet*,
Văile nălţa-va, dealuri de vîrv gios le-a răsîpi-le.
Y *Uscvam nec ţelsum mortalibus, aut grave cvic cvam*
Nice-au mai fost nalt mortacilor, sau greu ceva ca aceasta,
I *Inde aecvi montes campis, hinc*[441] *ţerulia ponti*,
Dincoace tocma munţ cu şesuri, dincolea apele mării,
O *Omne ratis spernen onus, hişţet*[442] *fulmine telius*,
Tot a corabie or lepădа tar, va căsca cu fulger pămîntul,
S *Sic fontes simul aresţent, et fliuminis alvei*,
Aşea fîntîni cu tot vor săca ş-a părăului matce. //

III 131^{r} S *Stridulia tum cverulium sonitum tuba fundet olimbo*,
Zbierătoriu atunce groaznic sunet bucinul va da din ceriu,
O *Orbis grande malium rughiens et damna futura,*
Lumii năvarnic rău rugind şi osînde fiitoare,
T *Tartareumcve haos monstrabit terra de hişţens*[443],
Ş-a Tartarului prăpaste va ivi pămîntul căscînd,
I *Et venient omnes reghes, domini ante tribunal*,
Şi veni-vor toţîi craii la Domnul nainte-n giudeţ.
R *Refliuet e ţelo tunc sulfuris amnis et ignis*,

[441] În text, scris ***гхи́нкъ***.
[442] În text, scris ***гхи́сцетѣ***.
[443] În text, scris ***гхи́сценѣ***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Va curra din ceriu atunci de iarbă pucioasă părău şi de foc.
S *Sic cunctorum hominum*[444] *fient manifesta sepulhra*,
Aşea tuturora oamenii vor fi deşchise mormînturi,
T *Tunc lignum*[445] *fidis erit exoptabile cornu,*
Atunce lemneul svinţilor fi-va foarte dorit cornu,
A *Atcve piorum vita hominum*[446] *nocumentacve mundi*,
Ş-a bunilor viaţă oameni şi supărările lumii
Y *Undis liustrabunt bis seno in fonte vocatos*,
Cu apele limpedzî-vor într-a 12 fîntîni pre chemaţ,
R *Rex pastoris erit nobis et ferrea virga*,
Crai a păstoriu fi-ne-va noă şi de her vargă.
O *Omnipotens Deus est praescriptus versibus istis,*
Totputearnic Dumnădzău iaste scrisul cu verşuri aceastea,
S *Servator nostro aeternus rex passus amore*,
Spăsîtoriu pentr-a nostru veacinic crai ce-au păţît liubov.[447]

[444] În text, scris ѓхо́мнѵѣмь.
[445] Marginal, la finalul versului, marcată în text printr-o paranteză, nota: *-gneum*.
[446] În text, scris ѓхомі́нѵѣмь.
[447] Iudicii fuerit cum signum, terra madebit, / E coelo veniet princeps per secula futurus, / Scilicet ut carnem presens et iudicet orbem, / Omnis homo hunc fidusque Deum, infidusque videbit / Una cum sanctis excelsum fine sub aevi, / Sede sedene animas censebit corpora et ipsa. / Hersos erit mundus, spinas ferit undique tellus, / Reiciens simulachra homines et munera ditis, / Inquirens portas, infringet carceris atri, / Sic et enim cunctae venit lux libera carni, / Tunc sanctis ignis sontes aeternus aduret, / Occultos actus omnes tunc quisque loquetur, / Sed tenebrosa Deus collustrans pectora pandet, / Threnus erit cunctis et stridor dentis adesi, / Effugiet solis iubar, astrorumque choreae, / Omne poli lumen solvetur et aurea luna, / Valles extollet, collesque avertice perdet, / Usquam nec celsum mortalibus, aut grave quic quam, / Inde aequi montes campis, hinc cerulia ponti, / Omne ratis spernen onus, hiscet fulmine tellus, / Sic fontes simul arescent et fluminis alvei, / Stridula tum querulum sonitum tuba fundet olimbo, / Orbis grande malum rugiens et damna futura, / Tartareumque chaos monstrabit terra dehiscens, / Et venient omnes reges, domini ante tribunal, / Refluet e coelo tunc sulphuris amnis et ignis, / Sic cunctorum hominum fient manifesta sepulchra, / Tunc lignum (ligneum) fidis erit exoptabile cornu, / Atque piorum vita hominum nocumentaque mundi, / Undis lustrabunt bis seno in fonte vocatos, / ex pastoris erit nobis et ferrea virga, / Omnipotens Deus est praescriptus versibus istis, / Servator nostro aeternus, rex passus amore. *Cf*. şi Ursu, *Note şi variante*, p. 482-482, care reproduce transcrierea făcută de Ştefan Ciobanu; Munteanu, *Lexicologie*, p. 175, nota 130. Opţiuni pe care le considerăm eronate în transcrierea anterioară (în afară de cele corectate deja de Eugen Munteanu): v. 5: *individusque* în loc de *infidusque*; v. 8: *tellis* în loc de *tellus* (E. Munteanu propune aici ca soluţie *terris*); v. 15: *choreae* în loc de *horae*; v. 18: *quisquam* în loc de *quic quam*; v. 22: *querulum* în loc de *querulium*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 131^{v} Şi aceasta-i sivila Erithréa, carea însăş pre sine / a şeasea după potop rudenie au trăit ş-au fost popă lui Apolón. Şi cu dumnădzăiasca însuflare au prorocit cu verşuri, la-ncepătură avînd tot verşul careleş cîte una de-aceaste slove pre rînd, precum şi le-am scris pre marginea verşurilor, carele dzîc aşea: „Iisus Hristos, Theou yiós sotír stavros", ádecă „Iisus Hristos, a lui Dumnădzău Fiiu, Spăsîtoriu, cruce".

Fost-au în dzîlele lui Ghedeón sivila Eritréa Erofíli aceasta, şi era mai cinsteşe de alalte sivile, cînd Ghedeón au mîntuit pre izrailteani de Amalíc. De-aceasta scrie Apolodórus Eritreánul să-i fie fost dintr-un oraş, ádecă din Erítru. Scris-au de Troáda că să va strica şi de alte monárhii. Să purta în port călugăresc şi purta în cap cămălaucă, era miadză vîrstă, mîhnită la faţă, sabie goală a mînă, măr rătund supt picioare cu steale, în chip de ceriu. Scris-au ş-aceastea de Domnul Hristos:

In ultima aetate humiliabitur[448] *proles divina, et puelliari offiţio educabitur*,[449]

În veacul cel de-apoi să va smeri plodul lui Dumnădzău şi cu pruncească slujbă să va scoate,

Iunghebitur humanitati deitas, iaţebit infeno agnus Deus et homo[450]*, elighitcve sibi ex piscatoribus e lectis numerum duodeţinarium*.[451]

Smeritul Dosoftei, Mitropolitul Suceavschii. //

III 132^{r} Şi iată-le-s şi leşeaşte.[452] /

III 132^{v} Liactánţius de la siville de dzua giudeţului scrie: Cînd va veni sfîrşitul lumii vor fi spaime mari carile n-au mai fost. Tot fealiul de răutate s-a ivi în oameni. Dereptatea în oameni, credinţa, pacea, stidinţa, mila, inema cea milostivă şi îndurată şi alte bunătăţ or peri. Ceia ce vor fi buni vor păţî rău de cei răi, nice o milă pre cuconi şi pre săraci şi mişei nu va fi. Lăcomiile şi pricile preste măsură, bărbăţîia lor

[448] În text, scris *гѫмилїавитьрь*.

[449] In ultima aetate humiliabitur proles divina et puellari officio educabitur.

[450] În text, scris *гѫманитáти*, *гѫóмѡ*.

[451] Iungebitur humanitati deitas, iacebit infeno agnus Deus et homo, elligitque sibi ex piscatoribus et lectis numerum duodecinarium. [Divinitatea va fi unită cu omenescul, Va sta în fîn mielul, Dumnezeu şi om, şi îşi va lua aleşi dintre pescari, doisprezece la număr].

[452] Urmează versuri în polonă, cu alfabet chirilic; transcrierea lor este reprodusă la Ursu, *Note şi variante*, p. 483-484. Marginal, trimiteri biblice: *Isaíia 49* (versul 5), *Psalom* **Въсвѣтлотїѭ** (v. 6), *Apocalipsis* (v. 7), *Isaíia 40* (v. 8), *Matthéi 24* (v. 9), *Solonean. 2* (v. 10), *Isaíia 6* (v. 13), *Ioan 5* (v. 15), *Corinth. 4* (v. 17), *Lucá 12* (v. 20), *Lucá 14* (v. 21), *Ioíl 2* (v. 24), *Isaíia 40* (v. 26), *Isaíia 4* (v. 27), *Varúh 6* (v. 29), *Isaíia 33* (v. 30), *Ezechiíl 38* (v. 32), *Isaíia 18* (v. 33), *Corinthea. 15* (v. 34), *Isaíia 5* (v. 35), *Rimleani 14* (v. 37), *Ioíl 4* (v. 38), *Lucá 6* (v. 39).

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 133[r] va-ntoarce în domnie blăstămăţască: războaie împărecheate, tatăl // asupră de ficior, ficior asupră de tată; scaunele maimarilor vor fi fără cinste şi fără ascultare ş-or scorni legi cine ştie pentru asuprealele maimarilor besearicii. Înţălepţîi şi cei harnici vor fi de rîs.
Blaznii, mîniiacii, nebunii, beţîvii, fărmăcătorii vor fi la cinste. Bătrînii cu tinerii s-or pomcişea. Soarele, luna, stealele, ceriul din fire s-or schimosî. Foameţ, umoruri, oşti, cutremururi de pămînt, întunecăciuni de soare şi de lună adease, comituri, ádecă steale cu coadă, pohoaie mari de ape, războaie, gîndaci. De-aciia împărăţîile s-or rumpe, s-a ţînea lumea cu dzeace putearnici. S-a rădica unul dintre dînşii mai cumplit şi mai rău, carele Ásiia şi África va cuprinde şi alte ţări supt sine va supune; şi va rumpe legile şi va pune a sa leage şi va aşedza, domniia sa o va muta dintr-o parte de lume la altă parte. După dînsul, s-a scula altul mai amar, carele rămăşiţele celui dintăi va supăra; cît n-au stricat cela, va strica cesta. Atunce va fi cătră Dumnădzău mare strigare, suspini, boacete nestîmpărate de la toţ oamenii de-a valoma, groază de nevoi şi de muncă. Odihnă şi somn n-a mai hi şi toată lumea şi svînta besearică s-a pustií de om. De-aciia un mincinos proroc s-a scula; pre oamenii cei svinţ, direpţ şi dumnădzăieşti va face goană 42 de luni şi va da poruncă să-l laude,
III 133[v] să-l facă că-i Hristos. Şi seamne va face / şi mulţ oameni va trage la sine cu-nşălăciuni şi-i va înhera în frunte şi să vor închina seamnelor lui. Carii nu vor vrea să să-nchine, va face goană asupră-le, de să vor bejeni fugind, mistuindu-să prin munţ şi prăpăşti pustii; şi-i va-ncungiura. Atunce credincioşii vor striga la Dumnădzău cu glasuri mare, plîngînd şi suspinînd, şi vor dzîce: „Doamne, Dumnădzăul nostru, fie-ţ milă de noi!” Lui Dumnădzău i s-a face milă de glasurile lor şi va mîna la dînşii înger din soare carele toată lumea va potoli şi o va odihni de armăşiia lui. Va lepăda giugul cel greu de pre oameni şi va răcori inemile lor. De-aciia Domnul Dumnădzău s-a pogorî cu putearea sa şi-i va ieşi înainte mare strălucoare şi puteare necugetată cu mulţîme de îngeri şi va ucide pre toţ carii s-or lepăda, cît va cură sîngele ca păraole. Şi domnul lor va sili să scape; ce îl vor prinde şi-l vor lega cu lanţuje de foc şi-l vor arunca la locul lui în iad, ca să odihnească lumea cu pace. Şi de-aciia, deaca va aşedza pacea, giudeţ mare de pripă pentru viii şi pentru morţîi pre pămînt va fi. Şi credincioşilor carii vor fi vii le va da supt puteare toată păgînimea, iară morţîi îi va aduce la mila sa. Iară răilor le va dzîce: „Duceţî-vă în muncă veacinică!” Şi va sta împărăţîia direpţilor 1000 de ai. Atunce vor fi vremile de aur, de carile au scris de demult. Soarele, luna, stealele vor fi mai luminoase. Pămîntul fără trudă-ş va da toată roada.
III 134[r] Miiare, // lapte din pămînt vor izvorî. Herile-ş vor uita sălbăticiia; leul

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

cu vacile, lupul cu oile depreună vor lăcui, porumbii cu uliii depreună vor zbura, şearpele ş-a curăţî veninul, nice o săzdanie nu s-a hrăni cu sîngele altuia. Iară după 1000 de ai, cînd iarăş dracul s-a dezlega, va turbura oamenii cei păgîni asupra credincioşilor, atîta cît vor porni iarăş gonenie asupra direpţilor şi-i vor scoate din lăcaşe, atîta cît s-or vîrî prin pămînt de vor petreace de răul lor ascunş. De-aciia Dumnădzău va slobodzî asupră-le din ceri iarbă pucioasă cu foc şi va arde oamenii cei răi şi spurcaţ şi idoloslujiteli. Iară credincioşii de prin pămînt ascunş vor vedea aiavea răscumpărarea asupra pizmaşilor săi carii s-a desface pămîntul şi-i va înghiţî. Atunce Domnul Dumnădzău cu foc lumea şi oamenii va înnoi, atîta cît va fi pămîntul ca cristalul de limpede. Iară oamenii vor lua trup slăvit şi luminat şi sănătos şi vor petreace în loc ales în mila lui Dumnădzău putearnic.

Aceastea Liactánţius au scris în cărţîle sale mai apoi la fîrşit, scoţîndu-le din cărţîle sivilelor şi din proroci. Dară noi avem destul Svînta Evanghelie, de spune camai adevărat.

Canonul la svînta Blagoveaştenie /

III 134[v] Căruia greceaşte i-i vlavele troparelor pre az veade, ádecă 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, iară rumîneaşte n-ai cum le pune, aşea că limba-i alta. Ceastă dintăi iaste cuvîntul rugătoriului, iară glagoli iaste a lui Gavriíl, iară P a Preacistii.

Glas 4, **ѿвръзж ѕстáмоа.**[453]

Cînte-ţ, Despuitoare, trăgîndu-ş vioara duhului, Davíd, părintele tău! Ascultă-mă, fiică, bucuratecul glasul arhanghelului bucurie-ţ vesteaşte acea negrăită. *Psalom 44, 11*.

G: Strigu-ţ, bucurîndu-mă: Pleacă-ţ ureachea şi-mi adintă, a Domnului spuindu-ţ culcuş nesămănat; c-ai aflatu-ţ dar denaintea Domnului, ce n-au mai aflat cîndva alta, Preacurată." *Lucá 1, 42*.

P: Vădeaşte-mi, îngerule, a graiurilor puteare cum va fi precum dzîsăş; grăiaşte-mi limpede cum voi îngreca, fată fiind ficioară, dară cum m-oi face-mă maică tvoreţu-mieu? *Lucá*.

G: Cu-nşălăciuni a-ţ grăi o cugetedz, precum să veade, şi mă bucur vădzîndu-ţ paza ta cea tare. Cuteadză, Doamnă, că lui Dumnădzău, cînd va, cu lesne i să plinesc şi preaslăvitele. *Lucá*.

Peasna 3.

твоѥ пѣснwслóвцѧ богорóдице. бы[r][454] *49, 10*.

III 135[r] P: Lipsit-au boiarin din Iúda şi vreamea de-acmu înc-au // sosît, în

[453] În limba slavonă în text: „Deschide-voi gura mea".

[454] În limba slavonă în text: „Ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu. Facerea".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

carea s-a ivi sine a limbilor nedeajdea Hristos; iară tu cum îl voi naşte, ficioară fiind, limpedzeaşte-mi. *Luca 1, 34*.

G: Întrebi de mine a şti, Ficioară, acel chip a-ngrecării tale; ce acesta-i netîlcuit, iară Duhul acel Preasvînt cu lucrăreaţă puteare umbrindu-te, va deisvui. *Luca 1, 35*. **бы**т 3.

P: Strămoaşe-mea Evva, priimind sfatul a şearpelui, de rai s-au scăpat, de Dumnădzău fu gonită; deci de-aceaea eu mă tem, de privitişul tău strein, avînd sîială de lunicuş. *Lucá 1, 30*.

G: A Domnului dvorbitori trimis sînt, dumnădzăiescul vestindu-ţ sfat. A ce mi te temi, Totcurată, de care tine să teame; ce mi te sîieşti, Stăpînă, de mine-n frică cinstea ce-ţ pasc?

Peasna 4.

Сѣдѧ́н въ слáвѣ на прⷭстóлѣ бѡже.[455] *Isaïia 7, 14*.

P: De o svîntă ficioriţă ce-a să nască audzît-am, prorocul de demult pre Emmanuíl ce l-au prorocit; ce eu doresc să pricep cum de-a lui Dumnădzău mestecare firea de om va putea răbda? **Исхо**[456] *3, 2*.

G: Dat-au veaste demult rugul neatins de foc ce-au rămas, ce-au suferit para; dăruită ce eşti, Preacîntată, pentru tine taina ceaea ce-i preaslăvită, după născut rămîi curată, pururea ficioară.

P: Străluminat de lucoarea lui Dumnădzău putearnicul, direptăţîi
III 135[v] crainic, spune, Gavriíl, cu direptate, / cum nestricată rămîind[457] curăţîia mea, Cuvînt voi naşte cu trup pre acel fără de trup?

G: Cu sîială-ţ ca o slugă îţ dvoresc, Doamnă, nainte, cu frică, Ficioară, a le socoti cu sîinţă mi-i. Ca ploaia preste lînă pogorî-să-va pre tine cuvîntul Părintelui ce-au binevrut. *Psalom 71, 6.*

Peasna 5.

8дúвишесѧ въсѧ́чъскаа.[458]

P: Să pricep nu ţî le poci covintelor de-adevărat, că minuni s-au făcut de multe ori în dumnădzăiasca sîlă făcînd minuni, chipurile seamnele legii; iară fără mărituş n-a mai fost să nască fată.

G: Mărite Preacurată, mirată ţî-i şi minunea, că însăţ pre marele-mpăratul iai în găoace de-au întrupatu-să. Tine te plăzuiesc a proroci pilde şi ciumilituri ş-a legii sămnăturile.

P: Acel de toţ ne-ncăput şi tuturor ce-i nevădzut, cum acesta va putea-n fetescul zgău lăcui ce-au el însuş plămădit? Cum voi îngreca eu Dumnădzău, Cuvîntul cel ne-nceput Părintelui şi Duhului?

---

[455] În limba slavonă în text: „Cel ce stai în slavă pe scaun, Doamne”.
[456] Denumirea slavonă a cărţii *Ieşirea*.
[457] În text, scris ***рѣмжúндь***.
[458] În limba slavonă în text: „Toţi s-au minunat”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

G: Cătr-al tău strămoş Davíd de giuruită ce i-au dzîs că va pune plodul zgăului tău în scaunul[459] a-mpărăţîii sale, bunătatea tine lui Iacov, sîngură ce te-au ales, cuvîntăreţ svînţit sălaş. *Psalom 46, 5*.

Peasna 6, irmos. //

III 136^{r} *Evóise protypon tin tafín tin triimeron o profytis Ionas en to kítei deómenos: Ek fthoras me rysai, Iisu vasileu ton dynámeon*.[460]

Strigat-au închipuind îngroparea de trei dzîle gîcitoriul Ioná-n nontrul de chit rugîndu-să: „Din pierdzare ia-mă, Iisuse, -mpăratul puterilor!”

P: Graieloru-ţ, Gavriíle, glasu-ţ de bucurie ce-am priimitu-ţ, veseliia Domnului împlutu-m-au, că bucurie-m spui, bucurie-m vesteşti ce n-are sfîrşit.

G: Deade-ţî-să svînta bucurie, Maica Domnului; bucură-te, ţie toată fapta-ţ strigă, Mireasă Domnului, că însăţ Maică Fiiului Domnului te-arăţ chiar.

P: A Évvei acmu cu mine să să strice osînda şi să să dea de pre mine datoriia ei astădz; şi cu mine vina cea bătrînă să să dea cum mai di-ntreg.

G: Giuruitu-s-au Dumnădzău lui Avraám strămoşul să-ş ureadze în sămînţa lui limbile, Curată; pentru tine istov, giuruita deplin şi-au luat astădz.

Peasna 7. **непосл8жи́ша**.[461]

P: Lumina ne-ncărnată-m spui cu carne de trup, carea să-mpréună prin mila sa cea multă, luminate bune veşti, dumnădzăieşti strigări, acmu strigîndu-mi: „Blagoslovitu-i, Curată, plodul svînt pîntecelui tău!”

III 136^{v} G: Bucură-te, Doamnă Ficioară preacurată şi a lui Dumnădzău / svînt vas, făclie de lumină! Scularea lui Adám eşti, Évei răscumpărul, muntele cel svînt, luminată besearică, casa nuntii fără moarte.

P[462]: Sufletul ţ-au limpedzît şi trupul ţ-au svinţit, besearică te-au făcut ca să-ncapi pre Dumnădzău; cort de Dumnădzău frîmşat, însufletat sălaş! Asupră-ţ venirea Duhului acel Preasvînt şi vieţii curată Maică!

G: Luminată lumînare de Domnul faptă, casă nuntei te vădz şi secrii într-aurat. Pre dătătoriul legii îţ ia, Mireasă a Domnului, ce-au de bine vrut omenescul a izbăvi cu tine, chipul cel stricat.

Peasna 8. Catavas. **Сли́ши ѡ́трокови́це**.[463]

---

[459] În text, scris ***ска́8ль***, greşeală de tipar.

[460] ’Εβόησε προτυπῶν τὴν ταφὴν τὴν τριήμερον ὁ προφήτης’Ιωνᾶς ἐν τῷ κήτει δεόμενος· ’Εκ φθορᾶς με ῥῦσαι ’Ιησοῦ βασιλεῦ τῶν δυνάμεων.

[461] În limba slavonă în text: „Cei ce nu au slujit (nu s-au plecat)”.

[462] Probabil greşeală de tipar; replica este a lui Gabriel.

[463] În limba slavonă în text: „Ascultă, fecioară”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Acue, córi parthéne agní, eipáto di o Gavriíla
Audz, Pruncă Ficioară curată, spuie, dară, Gavriíl
Vulín ypsístu arháian alithinín,
Sfatul Celui de sus bătrîn adevărat:
Ghenu pros ypodohín etoimi Theu
„Fii de-a luarea gătată pre Dumnădzău,
Diá su gar o ahoritos vrotois synanastréfetai,
Că pentru tine ne-ncăputul cu peminteanii lăcuiaşte,
Dió kai háiron voo: Evlogheite, pánta ta erga Kyriu, ton Kirion.
Şi, bucurîndu-mă, strig: Blagosloviţ, toate lucrurile Domnului, pre Domnul!”
Ennoia pasa ittatai vronton, antéfisei i parthénos,
„Cugetul tot să-nvince omenesc, i-au răspunsu-i Ficioara, //
III 137r *Zitúsa aper moi fthégki parádoxa*,
Cercînd aceastea care-m spui, preaslăvite,
Isthin su tois lógois alla dédoika,
Mă-ndulciiu de cuvintele-ţ; ce temu-mă,
Thamvitheisa mi apáti me os Evan pórro nempseis Theu,
Că m-am spăriiat, nu cu nadă, ca pre Éva, să mă-mparţ de Domnul,
Allomos ide voás: Evlogheite, pánta ta erga Kiriu, ton Kirion.
Ce, însă, te vădz că strigi: «Blagosloviţ, toate lucrurile Domnului, pre Domnul!»”
Ide su to aporon lélytai, fisí pros táuta o Gavriíl,
„Iată-ţ, nepriceaperea să dezlegă, dzîsă spre-aceastea Gavriíl,
Kalos gar efis to pragma distékmarton,
Bine că dzîsăş că-i lucrul cu nelesne,
Lógois son heiléon peitharhúsa loipon
Cuvintelor budzeloru-ţ plecîndu-te de-acmu,
Mi amfívalle os plásmati,
Nu te-ndoí ca de omizî,
Os prágmati de písteue, ego gar háiron voo: Evloghite.
Ca de-adevărului creade, că eu, bucurîndu-mă, strig: Blagosloviţ, toate lucrurile Domnului, pre Domnul!”
Nómos utos Theóthen vrotóis, i amemptos authis fisí,
„Leagea ceasta-i de la Dumnădzău oamenilor, Neocita iarăş dzîsă,
Xynú erotos tókon proérhesthai,
Din a doi iobostea cuconul să iasă,
Ukoida syzýgu pantelós idonín,
Nu ştiu de mărituş nice leac dulceaţă; /

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

III 137^{v} *Pos un légheis oti téxomai? Fobúmai mi apáti laléis*.
Dară cum grăieşti că voi naşte? Temu-mă să nu cu nadă dzîci.
Allómos ide voás: Evlogheite, pánta ta erga Kiriu, ton Kirion.
Ce, însă, iată că strigi: «Blagosloviţ, toate lucrurile Domnului, pre Domnul!»”
Rímata aper moi fthégghi semní, o anghelos pálin voa,
„Cuvintele ce-m spui, Preacurată[464], arhanghelul iarăş strígă,
Syníthus pélei lohéias[465] *anthrópon thniton*.
A obicnită iaste naştere de oameni mortaci.
Ton ontos Theón soi epagghélomai
Pre-adevăratul Dumnădzău îţ făgăduiesc,
Yper lógon te kai ennoian sarkúmenon os oiden ek sú.
Pre din sus de cuvînt şi de cuget întrupat cum ştie din tine.
Dio kai háiron voo: Evlogheite, pánta ta erga Kiriiu.
Deci, veselindu-mă, strig: Blagosloviţ, toate lucrurile Domnului!”
Faini moi alitheías rítor, katétheto i parthénos,
„Mi te-arăţ dereptăţîi grainic, priimi de dzîsă Ficioara,
Harás gar koinis elílithas agghelos,
De bucuriia, dară, tuturor venit-ai sol,
Psyhin un epí kathígnismai Pnéumati,
Sufletul că mi-am curăţît cu Duhul Svînt.
Os to rima su ghenéstho moi skinúto en emoi o Theos,
Pre cuvîntul tău facă-mi-să, mîie în mine Dumnădzău,
Pros on voo metá su: Evlogheite, pánta ta erga Kyriu, ton[466].
La care strig cu tine: Blagosloviţ, toate lucrurile Domnului, pre Domnul şi pre din sus îl înălţaţ preste toţ veacii!” //

III 138^{r} *Peasna 9. Pre az veade îndărăpt*.
Os empsýho Theu kivoto,
Ca la-nsufleţît Dumnădzăului chivot,
Psavéto midamós heir amyíton,
Să nu s-atingă mîni a ne-ncredzuţ,
Heili dé piston ti Theotóko asighítos,
Iară rostul credzuţîlor Preacistii netăcut
Fonín tu agghélu anamelpéto

[464] În text, scris ***прѣкѳрáтѫ***.
[465] În text, scris ***логхéїас***.
[466] Lipseşte din text ultimul cuvânt al frazei.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Glasul arhanghelului[467] sus să-i cînte,
En agalliásei voonta: Haíre, Keharitoméni, Kirios meta sú.
În bucurie care strigă: „Bucură-te, Dăruită, Domnul iaste cu tine!”
Yper énnoian syllavúsa Theón
Din sus de gînd zemislind pre Dumnădzău,
Tis fýseos thesmús elathes córi,
A firii hotar ai trecut, Ficioară,
Sy gar en to tíktein ta mitéron diédras
Că tu la născut de-ale maicelor ai scăpat,
Reystí fýsis per kathestikya
Curătoare fire săvai fiind. Deci în vrednicie îţ audz:
Othen epaxíos akueis: Haíre, Keharitoméni, o Kyrios meta su.
„Bucură-te, Dăruită, Dumnădzău cu tine!”
Pos thilázeis gála parthéne agný
Cum apleci cu lapte, Ficioară curată,
U férei exeipein glóssa vroteia,
Nu poate să spuie limbă peminteană, /
III 138[v] *Xénon gar fýseos epideíknysai prágma*,
Că strein firii arăţ lucru,
Nomímu gonís orus ypervaínon.
A legii de naştere hotariu covîrşind.[468]
Othen epaxíos akueis: Haíre, Keharitoméni, o Kyrios meta su.
Deci cum să cade îţ audz: „Bucură-te, Dăruită, Domnul cu tine!”
Mistikos tais ierotéyktois Grafais
Cu ascuns de svînt făcutele Scripturi
Laleítai peri sou míter Ypsístu
Să dzîce de tine, Maică Naltului,
Klímaka gar pálai Iakov se protipúsan
Că scară de demult Iácov tine plăzuind,
Idón vásis Theu auti efi i kai epaxios akúeis
Deaca vădzu radzîm lui Dumnădzău, aceasta-i dzîsă, carea cum să cade audz:[469]
Haíre, Keharitoméni, o Kirios meta sú.

[467] Lecţiunea este incertă. În text, cuvântul este scris ***а҃ггєлѡ҃ви***. Este posibilă şi o încercare de copiere a termenului grecesc.
[468] În text, acest vers este scris în continuarea celui grecesc, pe marginea paginii, posibil pentru a corecta o eroare tipografică iniţială.
[469] În text, secvenţa *care audz* este scrisă pe marginea rândului următor, separată de textul grecesc printr-o paranteză, probabil din dorinţa de economisire a hârtiei.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Bucură-te, Dăruită, Domnul cu tine!
Thaumaston to ierofanti Moisei
Minunată sfîntariu lui Moiséi,
I vátos kai to pyr edeixe téras
Căpinul şi focul deade minune
Ziton de to péras eis diávasin hrúnu
Şi cercînd împlutul în treacăt de vreame,
En córi agní efi katoptéyso i os Theotóko[470] *lehthei*
În Pruncă curată, dzîsă, voi vedea ei ca Maicii Domnului să să dzîcă.
Haíre, Keharitoméni, o Kirios meta sú
Bucură-te, Dăruită, Domnul cu tine,
Daniíl se oros kalí noitón.
Daniil te munte dzîce cugetat. //
III 139[r] *Ghennítrian Theu, Isaías,*
Maică lui Dumnădzău, el Isaiía
Vlepei de os pókon Ghedeón, o Davíd de
Te veade ca lîna Ghedeón, iară Davíd
Aghíasma fáskei, pýlin dé se allos,
Svinţitoare-ţ dzîce, uşe-ţ dzîce altul,
O dé Gavriíl soi kraygázei: Haíre, Keharitoméni, o Kýrios meta sú.
Iară Gavriíl, el îţ strigă: „Bucură-te, Dăruită, Domnul iaste cu tine!”[471]

---

[470] În text scris **ⲑⲉⲟⲕⲟ̀ⲕⲟ**, greşeală de tipar.

[471] ῞Ακουε, κόρη παρθένε ἁγνή, εἰπάτω δὴ ὁ Γαβριήλ / Βουλὴν ῾Υψίστου ἀρχαίαν ἀληθινήν. / Γενοῦ πρὸς ὑποδοχὴν ἑτοίμη θεοῦ / Διὰ σοῦ γὰρ ὁ ἀχώρητος βροτοῖς συναναστρέφεται / Διὸ καὶ χάιρων βοῶ· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κύριου, τὸν Κύριον. / ῞Εννοια πᾶσα ἡττᾶται βροτῶν, ἀντέφησεν ἡ παρθένος, / Ζητοῦσα ἅπερ μοι φθέγγῃ παράδοξα, /῎Ησθην σου τοῖς λόγοις, ἀλλὰ δέδοικα, / Θαμβηθεῖσα μὴ ἀπάτῃ με ὡς Εὔαν πόρρω πεμψῃς θεοῦ, / ᾽Αλλ᾽ ὅμως ἴδε βοᾷς· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον. / ῞Ιδε σοι τὸ ἄπορον λέλυται, φησὶ πρὸς ταῦτα ὁ Γαβριήλ, / Καλῶς γὰρ ἔφης τὸ πρᾶγμα δυστέκμαρτον. / Λόγοις σῶν χειλέων πειθαρχοῦσα λοιπόν, / Μὴ ἀμφίβαλλε ὡς πλάσματη, / ῾Ως πράγματι δὲ πίστευε, ἔγὼ γὰρ χαίρων βοῶ· Εὐλογεῖτε. / Νόμος οὗτος Θεόθεν βροτοῖς, ἡ ἄμεμπτος αὖθης φησί, / Ξυνοῦ ἔρωτος τόκον προέρχεσθαι, / Οὐκ οἶδα συζύγου παντελῶς ἡδονήν. / Πῶς οὖν λέγεις ὅτι τέξομαι; φοβοῦμαι μὴ ἀπάτῃ λαλῇς, / ᾽Αλλ᾽ ὅμως ἴδε βοᾷς· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον. / ῾Ρήματα ἅπερ μοι φθέγγῃ σεμνή, ὁ ἄγγελος πάλιν βοᾷ, / Συνήθους πέλει λοχείας ἀνθρώπων θνητῶν, / Τὸν ὄντως Θεὸν σοι ἐπαγγέλλομαι, ῾Υπὲρ λόγον τε καὶ ἔννοιαν σαρκούμενον ὡς οἶδεν ἐκ σοῦ. / Διὸ καὶ χαίρων βοῶ· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου. / Φαίνῃ μοι ἀληθείας ῥήτωρ, κατέθετο ἡ παρθένος, / Χαρᾶς γὰρ κοινῆς ἐλήλυθας ἄγγελος, / Ψυχὴν οὖν ἐπεὶ καθήγνισμαι Πνεύματι, / ῾Ως τὸ ῥῆμα σου γενέσθω μοι, σκηνούτω ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός, / Πρὸς ὃν βοῶ μετὰ σοῦ· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν[Κύριον]. /῾Ως ἐμψυχῷ Θεοῦ κιβωτῷ, / Ψαυέτω μηδαμῶς χεὶρ ἀμυήτων, / Χείλη δέ πιστῶν

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Din a lui Súida

Въ дн҃и благочъстúвагw і҆стúна цр҃ѧ бѧ́ше нѣкто нача́лникъ і҆де́wмь и҆менемь Θеwдо́сїе. Йже бѧ́ше зна́емъ мно́гими и҆ самѡ́мѣ цр҃ви. И и҆мѣ́аше дрѣ́га Христелни́на, сре́бро кѣ́знъца и҆́менемь фнлúппа. Бѣхѫ́же wб҃wи писмени́ти ѕ҃лw. Nѣко́гдаже порица́ѭщѣ и҆́дейнwви христїани́нь, wнеѣвѣре́нїи въ Хр҃а̀ бг҃а̀ на́шегw, ѿнже, вѣрѫ̀ мѝ и҆мѣ́и дрѣ́же, і҆ѧкw и҆ѕѧ́лw и҆звѣстúхсѧ ѡ҆ хр҃тѣ̀ і҆ѧкw и҆стине́нь е҆́сть бж҃їй сн҃ь, въсеми́рнагw ра́ди спасе́нїѧ съше́дшь, ѿ бг҃а̀ wц҃а̀, и҆въплъти́всѧ. Nъ насилѣ́емми пристра́стїе богатъ́ства, и҆сла́ва привре́менная. Вѣ́мѣ бѡ҃ а҆́ще кръщѫ́сѧ, несъ́твwра́тмѧ патрїа́рха. Nѫ̀ е҆́ще да́сѧ ѣвѣри́ши wмнѣ̀ йже е҆́смь и҆звѣще́нь, сли́ши ѿ ме́не, крїе́тсѧ въна́шем рѡ́дѣ свúтwнь конди́чнїй въне́мже е҆гда бѧ́ше цѣ́ла цр҃ковь Соломо́нwва, въ Йерѣсалїи́мѣ. Писwва́хѫсѧ свщ҃ници по҆и́мени кѣ҆ сѫ́ще чи́слwмь, / почúсл҃ѣ бѣквамъ̀. Йпочúсл҃ѣ кни́гамь сп҃имь. (толи́кw бw кни́гь сп҃их҃ъ въве́тсѣн) и҆ е҆́гда кто҃ ѿтѣ́х҃ кѣ҆ ѣмира́ше, събира́хѫсѧ про́чїи, и҆сѫ́дwмь и҆жрѣ́вїемь йнwгw wбира́хѫ, и҆ и҆сплънѣ́хѫ мѣ́стw мрътвагw. Йпа́кw прилѣчúсѧ Христо́ви, и҆збра́тисѧ сѫ́дwмь тѣ́хъ кѣ҆ сщ҃никь и҆ е҆́гда въсхwтѣ́ша ѣписа́ти е҆гѡ̀, призва́ша ма́тере. (Іwси́фь бѡ҃ ѣже бѣ́ше ѣмрль) Ивъпроси́ша х҃ѣ и҆ и҆сповѣдà, і҆ѧкw ѿц҃а на́земли сн҃ь мwи҆ съ҆́й неима́ть. Nъ а҆гг҃ль бл҃гw вѣсти́ми, и҆ и҃ма е҆мѣ̀ наре́чѐ. Тѣ́мже дв҃wѫ̀ породи́хъ, и҆ прѣ҆бы́х҃ порождéствѣ е҆гѡ̀ дв҃оѫ̀ досе́лѣ. Йпризва́ше ба́ви и҆ испита́вше, wбрѣто́ша та́кw. Дà і҆́ѧкwже ѣвѣри́вшесѧ въписа́ше ѕ҃лw дивúвшесѧ, сúце начърта́вше. Въ wнь си́ца дн҃ь скоича́са wн҃ си́ца сщ҃нїкь, и҆въне́гw мѣ́стw би́сть ѿбщимь на́шимь и҆зволе́нїемь їс҃ сн҃ъ бг҃а живáгw, и҆дѣ́вїѧ Ма́рїа. Исви́тwкь тъ҆́й

III 139^{v}

τῇ Θεοτόκῳ ἀσιγήτως / Φωνὴν τοῦ ἄγγέλου ἀναμέλποντα / ’Εν ἀγαλλιάσει βοώντα· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, Κύριος μετὰ σοῦ. / ‘Υπὲρ ἔννοιαν συλλαβοῦσα Θεόν, / Τῆς φύσεως θεσμοὺς ἔλαθες κόρη, / Σὺ γὰρ ἐν τῷ τίκτειν τὰ μητέρων διέδρασ, /‘Ρευστὴ φύσις περ καθεστηκυῖα. /”Οθεν ἐπαξίως ἀκούεις· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. / Πῶς θηλάζεις γάλα, παρθένε αγνὴ, / Οὐ φέρει ἐξειπεῖν γλῶσσα βροτεία, / Ξένον γὰρ φύσεως ἐπιδείκνυσαι πρᾶγμα, / Νομίμου γονῆς ὅρους ὑπερβαίνον· / ”Οθεν ἐπαξίως ἀκούεις· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. / Μυστικῶς ταῖς ἱεροτεύκτοις Γραφαῖς, / Λαλεῖται περὶ σοῦ, μῆτερ ‘Υψίστου, / Κλίμακα γὰρ πάλαι ’Ιακὼβ σε προτυποῦσαν, / ’Ιδὼν βάσεις Θεοῦ αὕτη ἔφη ᾗ καὶ ἐπαξίως ἀκούεις·Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. / Θαυμαστόν τῶ ἱεροφαντῃ Μωσεῖ, / ‘Η βάτος καὶ τὸ πῦρ ἔδειξε τέρας / Ζητῶν δὲ τὸ πέρας εἰς διάβασιν χρύνου / ’Εν κόρῃ ἀγνῇ ἔφη κατοπτεύσω ᾗ ὡς Θεοτόκῳ λεχθείη· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. / Δανιὴλ σε ὄρος καλεῖ νοητόν. / Γεννήτριαν Θεοῦ ‘Ησαΐας, / Βλέπει δὲ ὡς πόκον Γεδεών, ο Δαυῒδ δέ /‘Αγίασμα φάσκει, πύλην δὲ σε ἄλλος. / Ο δὲ Γαβριὴλ σοι κραυγάζει· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

сѝрѣчь кѡ҃дикь да́же до и҃ѣ̀ хране́нь е́сть̀ въцѣ́лости въпивері́а́дѣ сѣ́лѡ таи҃ стѣ́внѣ̀, и҃менѐ сподоби́шѧ видѣ́ти ѐгѡ.[472]

Din a lui Súida

Oti[473] Ávgust Chésari deaca stătu împărat, mearsă la capiştea idolească să-ntreabe pre Pythíia idolul cine va-mpărăţî[474] după dînsul. Şi-i dzîsă: „Cucon evreu îm porunceaşte, a dumnădzăi fericiţ ce-mpărăţeaşte, această casă să lipsăsc şi la iad de-acmuş să lăcuiesc. Deci te du mîlcom din capiştile noastre.” Şi ieşind de la vraje Ávgust, au rădicat în Capetólie oltariu ş-au scris deasupra lătineaşte: *Oltariul acesta-i a-ntăi născutului Dumnădzău*: *O nomos utos esti tu protogonu Theu*.[475] //

IV 1r[476] **Prorociile şi parimii preste an la sărbători şi la praznice ce îmblă cu mineiul**

Septevrie 1. *La vecernie.*

Din prorociia Isaíei citenie

[472] În zilele binecredinciosului Iustinian împărat era un conducător al iudeilor cu numele Teodosie, cunoscut de mulţi şi de însuşi împăratul. El avea un prieten creştin, meşter în argint, pe nume Filip. Erau amândoi foarte învăţaţi. În vremea aceea, iudeii nu-i acceptau pe noii creştini, nu credeau în Hristos, Dumnezeul nostru, pe care, prin credinţă, noi îl avem aproape, căci de mult s-a vestit că Hristos este adevărat Fiul lui Dumnezeu, care s-a întrupat de la Dumnezeu Tatăl ca să vestească mîntuirea întregii lumi, neacceptând patima bogăţiei şi slava vremelnică dacă ne botezăm lui, patriarhului celui nefăcut. Dar în această privinţă a fost dat să se convingă despre mine, că sunt vestit. Ascultă la mine. A fost ascuns în neamul nostru un act în care atunci era toată biserica lui Solomon, la Ierusalim. Se scriau (numeau) preoţii după numele a 22 de numere sfinte şi după numărul sfintelor cărţi. (Atâtea cărţi sfinte erau cunoscute.) Şi când cineva dintre aceştia 22 murea, se adunau ceilalţi şi prin sorţi îl alegeau pe cel care era pus în locul mortului. Şi aşa i s-a făcut şi lui Hristos să fie ales prin sorţi alături de cei 21 de preoţi. Şi atunci când au vrut să-l înscrie pe el, au chemat-o pe mama [lui] (Iosif atunci era deja mort). Şi au întrebat-o şi a mărturisit că „Tată pe pământ fiul meu nu are. Un îngerul l-a binevestit şi a spus numele lui. Aşa fecioară am născut şi înainte de a-l naşte am rămas fecioară.” Şi le-au chemat pe bătrâne şi au cercetat şi au aflat că aşa era. Ca să se încredinţeze, au scris mult, mirându-se, şi la fel au aflat. În locul preotului aceluia săvârşit în acea zi, a fost numit cel hotărât pentru noi Iisus, Fiul lui Dumnezeu celui viu şi al Fecioarei Maria. Şi acest zapis, adică condac, până azi, este păzit întreg la Tiberiada, în mare taină; şi pe mine m-a învrednicit să-l văd.

[473] Este conjuncţia grecească ὅτι ‘căci’.

[474] În text, scris ***вапъръцѫ***.

[475] Ὁ νομός οὗτος ἐστὶ τοῦ προτογόνου Θεοῦ.

[476] Începe altă numărătoare.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Duhul Domnului pre mine, prin carele pomăzuitu-m-au a binevesti measerilor, trimisu-m-au a tămădui pre cei înfrînţ cu inema, a striga prădaţîlor slobodzenie şi orbilor vedeare, a chema anul Domnului priimit şi dzuă de dată Dumnădzăului nostru; a mîngîia pre toţ carii plîng, a da cela ce plîng Sión slavă în loc de cenuşe, unsoare de veselie celora ce plîng, podoabă de slavă în loc de suflet mîhnit. Şi chema-să-vor rudă direptăţîi, plîntarea Domnului în slavă. Şi vor zidi pustietăţîle ceale de demult, pustiite dintăi. Rădica-să-vor şi înnoi-vor cetăţ pustiite din rod în rod; şi vor veni cei de altă rudă de vor paşte
IV 1[v] oile tale / şi inoplemenicii plugari şi viiari voă, iară voi preuţ Domnului veţ numi-vă, slujitori Dumnădzăului vostru dzîce-să-va voă. Vîrtutea limbilor mînca-veţ şi în bogăţîia lor mînaţ veţ fi. Pentru ruşinea voastră cea îndoită şi pentru stideala bucura-să-va partea voastră. Drept aceasta, ţara lor de-a doa oară ocina-vor şi veselie veacinică pre capetele lor. Că eu, dară, sînt Domnul, ce iubăsc direptatea şi urăsc apucările strîmbătăţîi. Şi da-voi munca lor direpţilor şi legătură veacinică voi lega lor. Şi cunoaşte-să-va întru limbi sămînţa lor şi nepoţîi lor în mijloc de năroade. Şi cine-i va vedea, cunoaşte-i-va că aceaşte sînt sămînţă blagoslovită în veaci de la Dumnădzău şi cu veselie veseli-să-vor de Domnul.

Din Levit citenie

Grăi Domnul fiilor lui Izraíl, dzîcînd: „De veţ în poruncile meale îmbla şi îmvăţăturile meale feri şi veţ face-le, da-voi ploaia în vreamea sa şi pămîntul da-va vipturile sale şi leamnele cîmpilor da-ş-vor poamele lor. Şi vă să va agiunge trierul cu culesul viilor, şi culesul să va agiunge cu sămănatul. Şi viţ mînca pîinea voastră în saţîu şi veţ lăcui cu nedejde mare în ţara voastră. Şi voi da pace în ţara voastră şi nu va fi cine să vă sparie. Şi voi piiarde fierile din ţara voastră şi războiu de oaste nu va treace prin ţara voastră. Şi vor cădea
IV 2[r] vrăjmaşii voştri denaintea voastră şi vor // goni din voi cinci pre o sută şi o sută de voi goni-va dzăci de mii. Şi voi căuta preste voi şi voi blagoslovi pre voi şi voi creaşte-vă şi voi mulţî-vă şi voi pune legătura mea cu voi. Şi viţ mînca ceale vechi şi vechi preste vechi şi ceale vechi din faţa celor nová le veţ osăbi. Şi nu va fi greaţă sufletului mieu de voi. Şi voi îmbla prin voi şi voi fi voă Dumnădzău şi voi îm veţ fi popor. Iară de nu-m veţ asculta, nice veţ face îmvăţăturile meale aceastea, ce le veţ lepăda-le şi de giudecăţîle meale n-a băga samă sufletul vostru, cît voi să nu faceţ toate poruncile meale, şi eu voi face-vă aşea: oi pune asupra voastră becisniciia şi veţ sămăna în deşert sămănăturile voastre şi vor mînca munca voastră pizmaşii voştri. Şi voi opri faţa mea asupra voastră. Şi viţ cădea denaintea vrăjmaşilor voştri şi vor goni-vă şi veţ fugi, nime gonindu-vă, şi voi sfărîma ocara

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

sămeţiii voastre. Şi voi pune ceriul vostru ca de fier şi pământul vostru ca de aramă. Şi va fi în deşert vîrtutea voastră; şi pământul vostru nu-ş va da sămînţa sa şi leamnele cîmpului nu-ş vor da poamele sale. Şi voi slobodzî asupră-vă fierile ceale sireape a pământului şi vor conceni dobitoacele voastre; şi va împuţîna-vă pre voi sabiia cea pornită asupră-vă. Şi va fi ţara voastră pustie şi curţîle voastre pustii. Că voi purceasăt spre mine lăturiş, şi eu încă voi purceade spre voi cu mînie
IV 2[v] de curmedzîş," dzîce Domnul Dumnădzău totpu- / tearnicul, Svîntul lui Izrail.

Din Înţălepciunea lui Solomón citenie

Direptul de va sosî a să sfîrşi, în odihneală va fi. Că bătrîneaţă-i cinsteşte, nice-a de mulţ ani, nice cu cislă de ani să numără; iară cărunteaţea iaste mintea oamenilor, şi vîrsta de bătrîneaţe – viaţa cea neîntinată. Plăcut lui Dumnădzău fiind, s-au îndrăgit şi vieţuind cu păcătoşii, s-au mutat, s-au apucat, ca nu cumva răutatea să schimbe mintea lui sau vicleşugul să înşeale sufletul lui. Că rîhneala răutăţîi ne grăiaşte ceale bune şi învierbădzarea pohtei strămută mintea cea fără răutate. Fîrşindu-să în puţînel, au împlut ani lungi, că plăcut era Domnului sufletul lui; drept aceasta, au stejit din mijlocul vicleşugului. Iară năroadele, deaca vădzură şi nu pricepură, nice pusără în gînd una ca aceasta, că darul şi mila în cuvioşii lui şi socotinţa într-aleşii lui.

Septevrie 8. **Рождествѡ прⷱтоꙗ бц҃ы.**[477]

Prochimenul dzîlei.

Şi propocestviile caute-le în avgust în 15, la slujba **Ѹспе́нїѩ бц҃ы.**[478] //

IV 3[r] **Septevrie 14, la dzua Svintei Cruci**

Prochimenul dzîlei.

De la Ishod citenie

Rădicắ Moiséi pre fiii lui Izraíl de la Marea Roşie şi-i dusă la pustie Sur. Şi îmblară trei dzîle prin pustie şi nu găsîia apă nice să bea. Şi veniră la merra şi nu putea să bea apă din merră, că era amară; drept aceaea numiră numele locului aceluia Amărăciune. Şi cîrtiia nărodul asupra lui Moisii, dzîcînd: „Ce vom bea?" Şi strigắ Moisii cătră Domnul şi i-au arătatu-i Domnul lemn şi l-au băgat într-apă şi s-au îndulcit apa. Acoló i-au pusu-i Dumnădzău direptări şi giudecăţ. Şi acoló îl ispitiia şi-i dzîsă: „De vei cu ascultare asculta de Domnul Dumnădzăul tău şi cealea plăcute naintea lui de vei face şi-ţ vei băga

[477] În limba slavonă în text: „La Naşterea preacuratei Născătoare de Dumnezeu".
[478] În limba slavonă în text: „Adormirii Maicii Domnului".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

în urechi poruncile lui şi vei feri toate direptările lui, toată boala carea
IV 3[v] am pornit asupra eghipteanilor nu voi porni / asupra ta. Că eu sînt Domnul, carele te isţelesc." Şi veniră în Elím şi era acoló 12 fîntîni de apă şi 70 de stîlpări de finicuri. Şi descălecară acoló, pre lîngă ape. De-acii să rădicară de la Elím şi veni toată nărodzîme fiilor lui Izraíl în pustiia Sim, carea iaste între Elím şi între Siná.

A Pildelor citenie. *Glava 3.*

Fiiule, nu te slăbi de certarea Domnului, nice te leşina de dînsul mustrat. Că pre carele iubeaşte Domnul îl ceartă şi bate pre tot fiiul pre care priimeaşte. Ferice de omul ce-au aflat înţălepciune şi de miriciosul ce ştie priceapere, că mai bine aceasta să-ş cîştige, decît de aur şi de argint visteare; mai de cinste iaste decît pietrile scumpe, nu să potriveaşte ei nice un rău. Binecunoscută iaste tuturor celora ce o iubăsc şi tot lucrul cinstit nu iaste vreadnic ei. Că lungime de trai şi ani de viaţă – în direapta ei, iară în stînga ei – bogăţîie şi slavă. Din rostul ei purceade direptate, leage şi milă pre limbă poartă. Căile ei – căli bune şi toate cărările ei – cu pace. Lemn de viaţă iaste tuturor cărora să ţîn de dînsă şi celora ce să radzîmă într-însă, ca pre Domnul, fără sminteală.

Din prorocie Isaíei citenie. *Glava 60.*

IV 4[r] Aceastea dzîce Domnul: „Deşchide-să-vor porţîle tale, Ie- // rusalim, dzua şi noaptea, şi nu să vor închide, întru să aducă în tine putearea limbilor şi pre împăraţîi lor aduş. Că, dară, limbile şi împăraţîi carii nu vor sluji ţie peri-vor şi păgînii cu pustietate să vor pustii. Şi slava Livánului la tine va veni, cu chiparís şi pevg şi cu chedru depreună, să slăvăsc locul cel svînt al mieu şi locul picioarelor meale proslăvi-l-voi. Şi vor mearge cătră tine înfricoşeaţ fiii celora ce te-au smerit şi te-au amărît şi să vor închina la urmele picioarelor tale toţ carii te-au amărîtu-te. Şi te vei chema „Cetatea Domnului", Sión a Svîntului lui Izraíl, pentru ceaea ce te făcusăş părăsîtă şi urîtă şi nu era cine-ţ agiuta. Şi pune-te-voi veselie veacinică şi bucurie a rude de roduri. Şi vei suge laptele limbilor şi bogăţîia împăraţîlor mînca-vei. Şi vei cunoaşte că eu sînt Domnul cela ce te mîntuiesc şi te izbăvăsc, Svîntul lui Izraíl."

Septevrie 26, la Prestavlenie Svîntului Evanghelist Ioán Bogoslov

Въхо́дъ. Проки́менъ дн҃ю. И чте́нїѧ г҃. Нани́ѫ́же несѣдю́емъ, нѡ́ стои́мъ.[479]

Din Săbornica întăie Poslanie a Svîntului / Ioán citenie 1. *1 Glava*

[479] În limba slavonă în text: „Văhod. Prochimenul zilei şi citenia 3. La acestea nu ne aşezăm, ci stăm drept".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

IV 4v *3, 21.*
Iubiţilor, de nu ne va inema noastră vinui pre noi, îndrăznire avem la Dumnădzău, şi oriceş om ceare, lua-vom de la Svinţia sa. Căce poruncile lui păzîm şi ceale plăcute naintea lui facem. Şi aceasta-i porunca lui, ca să creadem în numele Fiiului său Iisus Hristos şi să iubim unii pre-alalţ, precum ne-au dat îmvăţătură. Şi cela ce păzeaşte poruncile lui întru dînsul petreace, şi el într-însul. Şi prin aceasta ştim că rămîne în noi din Duhul care ne-au dat noă.
4, 1. Iubiţîlor, nu a fiecare duh creadeţ; ce să ispitiţ duhurile, oare de la Dumnădzău sînt, că mulţ mincinoş proroci veniră în lume. Prin aceasta să cunoaşteţ Duhul lui Dumnădzău: tot duhul care mărturiseaşte pre Iisus Hristos în trup venit de la Dumnădzău iaste, şi tot duhul care nu mărturiseaşte pre Iisus Hristos în trup venit de la Dumnădzău nu iaste, ce acesta iaste a lui Antíhrist, care îţ audzît că va veni şi acmu în lume iaste amu. Voi de la Dumnădzău sînteţ, cuconaşilor, ş-aţ biruitu-i pre înşii; că mai mare iaste cel în voi decît cel în lume. Ei din lume sînt, drept aceasta din lume grăiesc şi lumea pre înşii ascultă. Noi de la Dumnădzău sîntem; acela ce cunoaşte pre
IV 5r Dumnădzău ascultă pre noi, iară cela ce // nu iaste de la Dumnădzău nu ne ascultă noă.

Din Săbornica Poslanie a lui Ioán citenie

Iubiţilor, de-au aşea Dumnădzău îndrăgit pre noi, şi noi datori sîntem unii pre-alalţ să iubim. Dumnădzău nímerea undeva cîndva au vădzut. De ne vom iubi unii pre-alalţ, Dumnădzău în noi petreace şi dragostea lui întregată[480] iaste întru noi. În aceasta cunoaştem că întru dînsul petreacem şi el întru noi, că dintru Duhul său dat-au noă şi noi vădzum şi mărturisim că Părintele au trimis pre Fiiul mîntuitoriu lumii. Cela ce va mărturisi că Iisus iaste Fiiul lui Dumnădzău, Dumnădzău într-acela petreace şi acela întru Dumnădzău. Şi noi cunoscum şi credzum dragostea care o are Dumnădzău întru noi. Dumnădzău dragoste iaste. Şi acela ce petreace întru dragoste, în Dumnădzău petreace şi Dumnădzău într-însul.

Din Săbornica Poslanie a lui Ioán citenie

Iubiţilor, să neştine va dzîce: „Iubăsc pre Dumnădzău” şi pre fratele său ureaşte, mincinos iaste. Că acela ce nu iubeaşte pre fratele său ce-l veade, pre Dumnădzău, ce n-au vădzut, cum poate să iubască? Şi
IV 5v această poruncă avem de la dînsul, ca / cela ce iubeaşte pre Dumnădzău să iubască şi pre fratele său.
Glava 5, 1. Fiecarele ce creade că Iisus iaste Hristos, de la Dumnădzău născut iaste; şi fiecarele ce iubeaşte pre cela ce-au născut,

[480] În text scris *ѵнтеграѧтѫ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

iubeaşte şi pre cel născut dintr-însul. Într-aceasta să cunoaşte că iubim pre fiii lui Dumnădzău, cînd pre Dumnădzău iubim şi poruncile lui le păzîm. Aceasta, dară, iaste dragostea lui Dumnădzău, ca poruncile lui să le păzîm. Şi poruncile lui greale nu sînt. Că tot ce-i născut din Dumnădzău biruiaşte pre lumea. Şi aceasta iaste biruirea carea au biruit pre lumea, credinţa noastră. Cine iaste care biruiaşte lumea, de nu cela ce creade că Iisus iaste Fiiul lui Dumnădzău?

La liturghie. Prochimen, glas 8.

Въвъсѧ зе́млѧ и҆ зи́йде вѣщма́нїѥ и҆хъ.

Stih: **Нб҃са повѣдаю́тъ сла́вѫ бж҃їѭ.**[481]

Din Săbornica Poslanie a svîntului Ioán citenie. *4, 12.*

Pre Dumndzău nimenea nicăirea n-au vădzut. De iubim unii pre-alalţ, Dumnădzău în noi petreace şi dragostea lui întregată-i în noi. În aceasta cunoaştem că-ntru dînsul petreacem şi el întru noi, că din Duhul său au dat noă. Şi noi vădzum şi mărturisim că Părintele au
IV 6[r] trimis pre Fiiul mîntuitoriu lumii. // Cela ce va mărturisi că Iisus iaste Fiiul lui Dumnădzău, Dumnădzău într-îns petreace şi acela în Dumnădzău. Şi noi cunoscum şi credzum dragostea carea o are Dumnădzău în noi. Dumnădzău dragoste iaste, şi cela ce petreace întru dragoste, în Dumnădzău petreace şi Dumnădzău într-însul. Într-aceasta s-au întrăgit dragostea lui Dumnădzău cu noi, pentru să avem îndrăznire la dzua giudecăţîi. Că precum acela iaste, şi noi sîntem în lumea aceasta. Frică nu iaste dragoste, ce întreaga dragoste afară scoate frica, că frica muncă are, ş-acel ce i-i frică nu să întregadză întru dragoste. Noi îl iubim pre însul, că Svinţia sa întăiul au îndrăgit pre noi.

Alliluia. Glas 1.

Йсповѣда́тъ нб҃са чюдесà твоà гд҃и.

Stih: **Бг҃ъ прослави́мъ въсъвѣтѣхъ сп҃ыхъ.**[482]

De la Ioán Svînta Evanghelie citenie

În vreamea aceaea, sta la crucea lui Iisus maica lui şi sora maică-sa, Máriia a lui Cléopa, şi Máriia Magdalína. Iară Iisus, vădzînd pre maică-sa şi pre ucinicul stînd, carele iubiia, dzîsă maicii sale: „Nevastă, iaca fiiul tău.” De-acii dzîsă ucinicului: „Iaca maică-ta.” Şi dintr-acela ceas luă ucinicul pre însă întru ale sale. Acesta iaste ucinicul care mărturiseaşte pentr-aceastea ş-au[483] scris aceastea şi
IV 6[v] ştim că adevărată iaste mărturiia lui. / Sînt, dară, şi alte multe cîte au

[481] În limba slavonă în text: „În tot pămîntul să iasă vestirea lui”; „Cerurile vestesc slava lui Dumnezeu”.

[482] În limba slavonă în text: „Cerurile mărturisesc slava ta, Doamne”; „Pe Dumnezeu să-l proslăvim, pe Sfîntul sfinţilor”.

[483] În text, scris *ашѕ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

făcut Iisus, carile, de s-ari scrie cîte una, nice însăş îm pare lumea c-ar încăpea aceale ce s-ari scrie cărţ.
Прича́стна въвъсѧ̀ зе́млѧ̀.[484]

Octovrie după 11 dzîle, dumineca **сѣ́тыѧ̀ ѿць**[485], *parimiile caute-le după Văznesenie sau la dechevrie după 12*: **Неде́лѧ предрождествó́мь хр҃то́вомь.**[486]

Octovrie 14, caute dechevrie 5.

Octovrie 26, la Sveatîi Dimitrie
Văhod, prochimen dzîlei.
Den prorociia Isaíei citenie. *Glava 63*.
Întoarce-te din ceriu, Doamne, şi caută din svîntul tău şi din slava ta: Unde iaste rîvna ta şi vîrtutea ta? Unde iaste mulţîmea milei tale şi ieftinătăţîi tale? Că ne îngăduiai, Doamne. Că tu eşti Părintele no- //
IV 7r stru. Avraám nu ne ştie pre noi şi Izraíl nu ne cunoaşte; ce tu eşti, Doamne, Părintele nostru. Izbăveaşte-ne; di-nceput numele tău pre noi iaste. A ce ne şuvăiş, Doamne, de-am rătăcit de la calea ta, ai înăsprit inemile noastre a nu ne teame de tine? Întoarce pentru şerbii tăi, pentru plemile moşteniii tale, ca puţîntel să moştenim muntele cel svînt al tău. Pizmaşii noştri călcară svinţitoarea ta. Ne feacem ca şi întăi, cînd nu stăpîniiai preste noi, nice să chema numele tău pre noi. De vei deşchide ceriul, tremur va cuprinde de tine munţîi şi să vor topi ca ceara de faţă de foc topită şi va arde focul pre pizmaşii şi vederit va fi numele tău pizmaşilor tăi. De faţa ta păgînii turbura-să-vor. Cînd faci aceale slăvite, tremur cuprinde de tine munţîi. Din veaci n-am audzît, nice ochii noştri vădzură Dumnădzău mai mult de tine, şi lucrurile tale-s adevărate. Şi vei face celora ce te rabdă milă, că va tîmpina milă pre ceia ce fac dereptate şi căile tale pomenesc. Şi acmu, Doamne, Părintele nostru tu eşti, iară noi sîntem tină; şi tu – Plăzmătoriul nostru şi lucruri mînulor tale toţ noi. Nu te mîniia pre noi, Doamne, pănă în foarte şi nu în vreame pomeni păcatele noastre. Şi acmu cată, Doamne, că nărodul tău sîntem toţ noi.
Den prorociia Ieremiei citenie. *Glava 2*.
IV 7v Aceaste grăiaşte Domnul: „Mi-am adus aminte de mi- / la tinereaţelor tale şi de ibostea logodnei tale, ceaea ce urmai tu Svîntului lui Izraíl.”

[484] În limba slavonă în text: „Aşteptare în tot pământul”.
[485] În limba slavonă în text: „Sfinţilor Părinţi”.
[486] În limba slavonă în text: „Duminica dinaintea Naşterii lui Hristos”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Grăiaşte Domnul, Svîntul lui Izraíl: „Domnului pîrgă vipturilor lui. Toţ carii mănîncă pre însul greşesc, reale vor veni asupră-le, grăiaşte Domnul. Audzîţ cuvîntul Domnului, casa lui Iiácov şi toată părinţiia casii lui Izraíl! Aceastea grăiaşte Domnul: «Ce aflară părinţii voştri în mine greşală, de fugiră departe de mine şi purceasără în urma deşerţîlor şi să deşertăţîră şi dzîsără: 'Unde iaste Domnul ce ne-au scos din pămîntul Eghipétului şi ne-au povăţat în pustie, în pămînt necercat şi necălcat, în pămînt fără de apă şi fără de plod şi în umbră de moarte, în pămînt în carele n-au trecut printr-însul om, nice s-au sălăşluit fiiu de om acoló?' Şi v-am băgatu-vă în Carmíl, ca să mîncaţ roada lui şi dulceţîle lui. Ş-aţ întrat ş-aţ spurcat pămîntul mieu şi ocina mea o pusăt în pîngăriciuni. Popii nu dzîsără[487]: 'Unde iaste Domnul?' şi ceia ce ţîn leagea nu mă ştiură şi păstorii păgînăţîră împrotiva mea. Şi prorocii prorocestvuiră cu Vaál şi în dosul celor fără folos purceasără. Pentr-aceasta încă mă voi giudeca cu voi, grăiaşte Domnul, şi cătră fiii fiilor voştri îm voi întreba. Păsaţ de treaceţ la óstrovele Hettím şi căutaţ în Chidar şi trimiteţ de socotiţ foarte; şi să vedeţ de s-au făcut unele ca aceastea. Şi de-ş schimbă păgînii dum- //
IV 8r nădzăii săi, şi ei nu sînt dumnădzăi; iară nărodul mieu au schimbatu-ş slava sa din carea nu să vor folosî. S-au înspăimat ceriul de-aceasta ş-au tremurat cu multul foarte»", grăiaşte Domnul.

A-nţălepciunea lui Solomón citenie

A direpţîlor suflete – în mînule lui Dumnădzău şi nu s-a atinge de dînşii munca. Să părură în ochii neînţălepţîlor a murirea şi s-au socotit răutăţîre ieşitul lor şi acea de la noi ducere – sfărîmare. Ei, dară, sînt în pace, că deşi în faţa oamenilor vor lua muncă, upovăinţa lor de fără moarte-i plină; şi cu puţînteale certîndu-să, cu mari daruri dăruiţ vor fi. Că Dumnădzău i-au cercatu-i şi i-au aflatu-i destoinici şie. Ca aurul în ulcea i-au lămuritu-i şi ca o cu de toată roada întreagă jărtvă i-au priimitu-i la sine. Şi la vreamea căutării lor vor străluci şi ca scînteaiele în păiuşuri vor cură. Vor giudeca pre păgîni şi vor stăpîni pre năroade şi va împărăţî cu dînşii Domnul în veaci. Ceia ce nedejdiuiesc spre însul vor priceape adevara şi credzuţîi întru dragoste vor răbda lîngă dînsul; că harul şi mila – întru preacuvioşii lui şi căutare – întru aleşii lui.

IV 8v **Noievrie 8, Săborul Svinţilor / Îngeri.**

Văhod. Sveate tihii. Prochimenul dzîlei **и** *citeniia 3*.

De la Iisus a lui Naví citenie. *Glava 5.*

Fost-au, cúmuş era Iisus în Iérihon, rădicắ de căută cu ochii săi şi vădzu om stînd în preajma sa şi sabiia zmultă lui în mîna lui. Şi apropiindu-să Iisus, dzîsă lui: „Al nostru eşti, au de-a pizmaşilor?"

[487] În text, scris ѕѫсъра.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Iară el dzîsă lui: „Eu-s arhistratigul puterii Domnului, acmu am venit.” Şi Iisus căzdu cu faţa la pămînt şi dzîsă lui: „Domnitoriule, ce porunceşti şerbului tău?” Şi dzîsă arhistratigul Domnului cătră Iisus: „Dezleagă călţămintea de la picioarele tale, că locul pre carele tu stai pre dînsul svînt iaste.” Şi feace Iisus aşea.

A Giudecilor citenie. *Glava 6*.

Fost-au în dzua aceaea, şi s-au întărit Madiám asupra fiilor lui Izraíl. Şi ei strigară cătră Dumnădzău şi ádecă îngerul Domnului veni şi şedzu supt stăjarul ce iaste în Efrátha. Şi Ghedeón, fiiul lui Ioás, mlătiia grîu într-are şi păzîia să fugă de faţa lui Madiám. Şi să ivisă cătră dînsul îngerul Domnului şi dzîsă cătră dînsul: „Domnul cu tine, putearnic de vîrtute!” Şi dzîsă cătră dînsul Ghedeón: „Cu mine,
IV 8a[r488] Doamne! Şi deaca iaste Domnul // cu noi, dară direp ce ne-au aflatu-ne pre noi toate realele aceastea? Şi unde sînt toate minunatele lui, cîte ne povestiră noă părinţii noştri, dzîcînd: «De au nu din Eghípet ne-au scos pre noi Domnul?»? Şi acmu ne-au lepădat pre noi şi ne-au datu-ne în mîna lui Madiám!” Şi căută spre dînsul îngerul Domnului şi dzîsă lui: „Pasă cu putearea ta cu aceaea şi vei mîntui pre Izraíl din mîna lui Madiiám; iată că te trimiş!” Şi dzîsă cătră dînsul Ghedeón: „Cu mine, Doamne; cu ce voi mîntui pre Izraíl? Iacă, miia mea iaste mai suptîie în Manasí şi eu sînt mai mic în casa părintelui mieu.” Şi dzîsă cătră dînsul Domnul: „Că voi fi cu tine şi vei bate pre madiamii ca pre un om sîngur.” Şi dzîsă cătră dînsul Ghedeón: „Şi de-am aflat har naintea ochilor tăi şi-m vei face astădz toate cîte grăiş cu mine, nu te duce de-aciia pănă voi veni la tine şi-m voi aduce jărtva mea de voi pune naintea ta.” Şi dzîsă îngerul Domnului: „Eu sînt; şi voi şedea[489] pănă te vei întoarce-te.” Şi Ghedeón întră şi feace un ied de la capre şi o efi măsură de făninâ adzîme şi carnea pusă în blid, iară dzama turnă în oală. Şi scoasă la dînsul supt stăjar şi închinắ. Şi-i dzîsă îngerul Domnului: „Ia carnea şi pîinile ceale fără covas şi pune pre piatră.” Şi feace aşea. Şi tinsă îngerul Domnului capătul toiagului celui din mîna sa şi să atinsă de carne şi de adzîme şi s-au aprins
IV 8a[v] foc din piatră / ş-au mîncat toată jirtva. Şi îngerul Domnului să dusă din ochii lui. Şi vădzu Ghedeón că îngerul Domnului iaste şi dzîsă Ghedeón: „Vai mie, Doamne, că vădzuiu îngerul Domnului faţă cătră faţă!” Şi dzîsă lui Domnul: „Pace ţie. Nu te teame, nu vei muri.” Şi zidi Ghedeon oltar Domnului acoló şi i-au pusu-i numele „Pacea Domnului”, pănă în dzua de astădz.

Din prorociia lui Isaíei citenie. *Glava 4*[490].

[488] Greşeală de numerotare în text.
[489] În text, scris ***ша дѧ*̀**.
[490] De fapt, este cap. 14; la Dosoftei, probabil, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Aceastea dzîce Domnul: „Tot pămîntul să strige cu bucurie! Şi leamnele Livánului s-or bucura asupra ta şi chedrii Livánului vor dzîce: «De cînd tu te-ai adormit, nu s-au suit cine taie pre noi!» Iadul gios s-au amărît tîlnindu-te, venindu-ţ tu, au rădicat asupra ta uriiaş, pe toţ carii au stăpînit pămîntului; carii să sculară de pre scaune, toţ împăraţîi limbilor. Toţ vor răspunde şi vor dzîce ţie: «Dară şi tu fuseş prins în robie, ca şi noi, şi între noi fuseş numerat.» S-au pugorît în iad slava ta şi acea multă a ta veselie[491]. Supt tine vor aştearne putregai şi acoperemîntul tău – viiarmele. Cum cădzu din ceriu Luceafărul, acela ce demineaţă răsare! Te zdrobiş în pămînt, cela ce trimiteai în toate limbile! Ce tu dzîsăş în gîndul tău: «În ceriu m-oi sui-mă, din sus de steale ceriului voi pune scaunul mieu; voi şedea în munte nalt, preste munţîi cei nalţ ce-s spre miadzănoapte. Şi mă voi sui-mă din sus de
IV 9r nuori şi voi fi // aseamenea Celui de sus.» Iară acmu în iad te vei pogorî, în fundurile pămîntului. Ceia ce te vor vedea mira-să-vor de tine şi vor dzîce de tine: «Acesta om carele ascuţîia pămîntul? Carele clătiia împăraţîi, carele pusă lumea toată pustie şi cetăţîle ei au răsîpit, pre cei în robie n-au slobodzît la casele lor?» Toţ împăraţîi pămîntului adormiră cu cinste, omul în casa sa; iară tu vei fi lepădat în munţ, ca un mort mîrşav, cu mulţ morţ giunghiaţ de sabie de să pogoară în iad. În ce chipu-i cămeaşea cruntă în sînge, de nu-i curată, aşea nice tu nu vei fi curat, direp ce că pământul mieu ai stricat şi pre oamenii miei ai ucis!”

Noievrie 13, la Sveatîi Ioán Zlatoust

Sveate tihii.

Lumină mîngăioasă, a svîntă slavă, a fără moarte Părinte ceresc, Svînt fericit, Iisuse Hristoase, venind într-a soarelui scăpătat de vădzum lumină de sară, cîntăm Tatăl şi Fiiul şi Svîntul Duh Dumnădzău. Cade-să tine în toate vremi a cînta în toate glasuri cuvioase, Fiiule a lui Dumnădzău, viaţă ce dedeş; pentr-aceaea lumea te slăveaşte.

Prochimenul dzîlei şi parimiile. /

IV 9v **Din a Pildelor a lui Solomón citenie**

Pomana direptului – cu laude şi blagosloveniia Domnului în capul lui. Ferice de omul ce-au aflat înţălepciune şi muriciosul ce ştie priceapere, că mai bine-i aceaea să-ş cîştige decît de aur şi de argint visteare; că mai de cinste iaste decît pietrile scumpe şi tot lucrul scump nu iaste vreadnică ei. Că din rostul ei purceade direptatea, leage şi milă pre limbă poartă. Drept aceaea, ascultaţî-mă, o, cuconaşilor, că cinsteşe voi grăi, şi ferice de omul carele a meale căi

[491] În text, scris **вєлíє**, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

va păzî. Că ieşiturile meale-s ieşituri de viaţă şi să găteadză vreare de la Domnul. Drept aceasta, vă rog pre voi şi slobodzăsc al mieu glas fiilor omeneşti. Că eu, înţălepciunea, am tocmit svat şi cunoştinţă şi pricepere. Eu am chemat, al mieu-i svatul şi tăriia, a mea-i priceaperea şi a mea-i vîrtutea. Eu pre carii mă iubăsc îm sînt dragi şi ceia ce mă cearcă afla-vor har[492]. Să gîndiţ, dară, nepricepoşii, hîtrie[493], şi cei nedomoliţ, băgaţ inemă. Ascultaţî-mă şi iarăş cinsteşe că voi grăi şi deşchidzu din budze cele direapte. Că adevărătate va chiti gîtlejul mieu, că-s urîcioase denaintea mea budzele mincinoase. Cu direptate-s toate graiurile rostului mieu, nemică nu-i într-înse sucit, nice noduros.

IV 10[r] Toate neatede sînt celora ce înţăleg şi // direapte celora ce află pricepere. Că vă spuiu voă cu direpţ, ca să fie în Domnul nedeajdea voastră şi să vă împleţ de duh.

Din Înţălepciunea lui Solomón[494] citenie

Rostul direptului picureadză înţălepciune şi budzele a bărbaţ ştiutoare sînt de haruri[495]. Rostul înţălepţîlor chiteaşte înţălepciune şi direptatea izbăveaşte pre înşii de la moarte. Fîrşindu-să omul direpţ, nu piiare nedeajdea, că fiiul direpţ să naşte spre viaţă şi în bunurile sale poamă de direptate-ş va culeage. Lumina direpţîlor totdeauna şi de la Domnul afla-ş-vor har[496] şi slavă. Limba înţălepţîlor bune ştie şi în inema lor să odihneaşte înţălepciunea. Iubeaşte Domnul cuvioase inemi, priimiţ, dară, sînt lui toţ ceia ce-s fără prihană în cale. Înţălepciunea Domnului lumineadză faţa celui cu minte, că-i agiunge pre ceia ce o doresc pre însă pănă a nu să priceape şi cu bună îndemînă să veade celora ce o iubăsc. Cine să va mîneca la dînsă, nu s-a osteni, şi cela ce nu va dormi pentru dînsă, de sîrg fără grije va fi. Că pre ciia ce sînt vreadnici ei ea încungiură cercînd şi prin cărări li să năluceaşte cu bună inemă. Înţălepciunii nu va birui nice dănăoară răutatea. Pentr-aceastea şi iubostariu mă feaciu frămseaţelor ei şi o sărutaiu pre însă şi o am cercat din tinereaţea mea. Ş-am cerşutu-o mireasă să o

IV 10[v] aduc mie, / că cela ce a tuturora stăpînul o au îndrăgit pre însă. Că tăinuitoriu svînt iaste a ştiinţii lui Dumnădzău şi aflătoriu lucrurelor lui. Ostenealele ei sînt plăcute bunătăţ şi minte întreagă de curăţîie şi gînd bun ea îmvaţă, dereptate şi bărbăţîie, decît carile mai de treabă nu iaste nice una în traiul oamenilor. Iară deşi multă îmvăţătură de dăscălie pofteaşte cineva, ştie ceale di-nceput şi ceale fiitoare asămeneadză. Ştie întorsuri de cuvinte şi dezlegături de ciumilituri.

---

[492] În text, scris ***гха́рь***.
[493] În text, scris ***гхжтріе***.
[494] În text, scris ***соломо́нь***, greşeală de tipar.
[495] În text, scris ***гха́рѳрїи***.
[496] În text, scris ***гха́рь***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Seamne şi ciude mai denainte le ştie şi izbîndirile timpurilor şi vremilor, şi tuturora dătătoare de sfat iaste bună. Că nemuritorie iaste într-însă şi bună slavă la împreunăciunea cuvintelor ei. Drept aceasta, m-am rugat Domnului şi m-am cucerit lui ş-am dzîs din toată inema mea: „Dumnădzăul părinţilor şi Domnul milei, cela ce feceş toate cu cuvîntul tău şi cu înţălepciunea ta ai înfirat de-ai gătat pre omul, ca să stăpîneadze preste ceale de tine făcute fapte şi să poarte în cîrmă lumea cu preacuviinţă şi cu direptate; dă-mi pre ceaea ce-i la scaunele tale lîngă tine şedzătoare înţălepciune şi nu mă cu probă lepăda de la cuconii tăi, că eu-s şerbul tău şi ficior slujnicei tale. Trimite-o de la svînt lăcaşul tău şi de la scaunul slăvii tale ca, depreună fiind cu mine, să mă înveaţe ce iaste bineplăcut la tine şi să mă povăţască la cunoştinţă şi să mă ferească întru slava ei. Că gîndurile mortacilor
IV 11[r] toate-s fricoase // şi de sminteală sînt cugetăţîle lor.”

De Înţălepciunea lui Solomón citenie

Cînd să cinsteaşte cu lăudări svinte direptul, veseli-să-vor năroadele. Că nemuritorie iaste pomeana lui, căce şi lui Dumnădzău iaste cunoscut, şi la oameni, şi-i plăcut la Domnul sufletul lui. Să doriţ cu drag, drept aceaea, o, oamenilor, înţălepciunea şi să o poftiţ, şi veţ îmvăţa-vă. Că începătura ei iaste liubovul şi paza legilor. Cinstiţ înţălepciunea, ca în veaci să împărăţîţ. Spune-vă-voi şi n-oi ascunde de voi tainele lui Dumnădzău; că acela şi înţălepciunii povăţaş iaste, şi înţălepţîlor îndireptătoriu, şi toată mintea ş-a lucrărilor meşterşug. Ceaea ce este tuturor minte învăţat-au înţălepciune. Că iaste într-însă duh cugetăreţ svînt, strălucoare a lumină văcuitoare şi icoană bunătăţîi lui Dumnădzău. Ea priiateni lui Dumndzău şi proroci isprăveaşte şi mai de-a firea iaste decît soarele şi de toate a stealelor pusoare. Cu lumina potrivindu-o, să află mai denainte. Ea pre ceia ce-i slujesc ei din durori au izbăvit ş-au îndereptatu-i[497] în cărări direapte; datu-le-au cunoaştere svîntă şi i-au apăratu-i de ceia ce vineadză. Şi vitejie vîrtucioasă le-au dăruit lor, ca să înţăleagă toţ că mai tare decît toate iaste credinţa cea bună şi nu va birui nice dănăoară răutatea asupra
IV 11[v] înţălepciunii, nici-ş va treace pre vicleanii înfruntîndu-i / giudecata. Că dzîsără întru eiş, sfătuind nu direpţ: „Să facem sîlă asupra celui direpţ, să nu cruţăm cuviinţa lui, nice să ne ruşinăm de cărunteaţea a bătrîn de mulţ ai. Fie-ne noă putearea leage. Şi să căpuim pre cel direpţ, că nu ni-i de treabă noă şi să pune împrotivă lucrurilor noastre şi ne îmfrunteadză greşelele certării noastre. Să spune că are cunoştinţa lui Dumnădzău şi ficior Domnului pre sine numeaşte. Ne fu noă de îmfruntare gîndurilor noastre. Greu ne iaste noă şi vedem că nu să potriveaşte cu altora viaţa lui şi schimbate cărările lui. În

[497] În text, scris *ѩдерптáтѣи*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pîngăriciune ne-am menit lui şi să depărteadză de la căile noastre ca de necurăţîi şi fericeaşte ceale de-apoi direpţilor. Să vedem, dară, oare sînt cuvintele lui adevărate? Şi să ispitim ceale în izbînda lui, cu ocară şi cu muncă să le cercăm, ca să cunoaştem blîndeaţea cea miloasă a lui şi să-i iscodim nezlobiviia lui. Cu moarte grozavă să-l osîndim pre însul, că va fi pravăţ din cuvintele lui." Aceastea gîndiră şi să rătăciră, că i-au orbitu-i pre înşii răutatea lor şi nu cunoscură tainele lui Dumnădzău, nice giudecară că tu eşti Dumnădzău sîngur, carele a vieţii ai şi a morţîi stăpînie şi mîntuieşti la vreame de scîrbă şi izbăveşti de la tot răul, acela înduratul şi milostivul şi dătătoriul cuvioşilor tăi har[498] şi cu al tău braţ trúfaşilor te pui împotrivă. //

IV 13r[499] **Noievrie 21, la Văvedenie**

Прє Сѵ̑т́ѣй Бц̑и[500]

Văhod. Prochimenul dzîlei **и** *citeniia 3*.

De la Ishod citenie

Grăi Domnul cătră Moisí, dzîcînd: „În dzua întăie a luna întăia vei întinde cortul mărturiei şi vei pune chivotul şi-l vei acoperi cu catapeteazmă. Şi vei băga masa şi sveaştnicul şi vei pune cădilniţa cea de aur, de tămîiat denaintea chivotului mărturiei. Şi vei pune acoperemîntul catapetazmei pre uşea cortului mărturiei. Şi vei lua undelemnul cel de pomăzanie şi vei pomăzui cortul şi toate cîte-s într-însul şi-l vei svinţi, şi toate vasele lui, şi vor fi svinte. Şi vei svinţi oltariul şi va fi oltariul Svîntă Svintelor". Şi feace Moisí toate cîte porunci lui Domnul Dumnădzău, Svîntul lui Izrail. Şi acoperi nuorul cortul mărturiei şi de slava Domnului s-au împlut cortul. Şi nu putu Moisii să între în cortul mărturiei, că umbriia deasupră-i nuorul, şi de slava Domnului să împlu cortul. /

IV 13v **Din A triia împărăţie citeniia**

Fost-au, deaca obîrşi Solomón de-a zidirea casa Domnului, şi gătă de besearică pre toţ bătrînii lui Izraíl în Sión, întru să aducă chivotul legăturii Domnului din cetatea lui David, aceasta iaste Sion. Şi rădicară preuţii chivotul legăturii Domnului şi cortul mărturiei şi toate vasele svinte, şi împăratul şi tot Izraílul – nainte chivotului. Şi băgară preuţii chivotul legăturii Domnului la locul său în davirul casii, în **Сѵ̑ѧа Сѵ̑тыχъ**[501], supt aripile heruvimilor. Şi heruvimii întinse avea aripile preste locul chivotului şi acoperiia heruvimii preste chivot şi preste svintele lui deasupra. Şi nu era în chivot mai mult de ceale doaă

[498] În text, scris *гχа́рь*.
[499] Greşeală de numerotare în text.
[500] În limba slavonă în text: „Preasfintei Născătoare de Dumnezeu".
[501] În limba slavonă în text: „Sfânta Sfintelor".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

table a legii carile le-au pus Moisí în Horív, cealea ce feace legătură Domnul. Şi cînd fu deaca ieşiră preuţîi din svîntul, şi nuorul împlu casa şi putură preuţii să stea să slujască de faţa nuorului, că împlusă slava casa Domnului Dumnădzăului atotputearnicul.

De prorociia lui Iezichiil citenie

Aceastea dzîce Domnul: „Fi-va, de la dzua cea a opta şi mai presus, face-vor preuţii pre oltariu jărtvele cu-ntreg de ars ale voastre şi ceale a spăseniii[502] voastre şi voi priimi-vă pre voi", dzîce Adonai Domnul.

IV 14r Şi mă-n- // toarsă pre calea uşii Svintelor ceii mai denafară, ceiia ce caută cătră răsărituri, şi aceaea era încuiată. Şi dzîsă Domnul cătră mine: „Fiiule de om, uşea aceasta încuiată va fi, că Domnul Dumnădzăul lui Izrail va treace pintr-însă, şi va fi încuiată. Că voievodul acesta şeade într-însă să mănince pîine. De cătră calea Elámului prin uşe va întra şi pre calea lui va ieşi". Şi mă băgă pre calea uşii Svintelor ceii de cătră seaver, împotriva argealii. Şi vădzui, şi ádecă-i plină de slavă casa Domnului.

Noievrie 30, **Сто҃го сла҃внаго а҆по́стwла А҆ндре́а Пъръвозва́нагw**[503]

Din săbornica întăie Poslanie a Svîntului Petră Apostol citenie. *Zacealo 58*.

Petră, apostolul lui Iisus Hristos, aleşilor nemearnicilor răşchirării, Pontului, Galátiei, Cappadóchiei, Asiei ş-a Vithíniei, de pre providenţiia lui Dumnădzău Părintele cu svinţirea Duhului, în ascultarea şi stropirea sîngelui lui Iisus Hristos, har voă şi pace să

IV 14v să înmulţască! Iubiţilor, pentru carea spăse- / nie a sufletelor cercară şi ispitiră prorocii, carii pentru acel viitoriu în voi dar au prorocit, ispitind în care şi în ce fealiu de tîmp sămna acel întru dînşii Duh a lui Hristos, de mainte ce mărturisiia ceale de pre Hristos patimi şi ceale după dinsele slăvi. Cărora mi s-au descoperit cum că nu lor, ce noă, ce slujiia acealea carile acmu să spusără voă, prin ceia ce vă binevestiră cu Duhul Svînt trimis din ceriu, în cealea ce doresc îngerii să prăvască. Drept aceaea, încingîndu-vă şoldurile gîndului vostru, preveghind deplin, să nedejduiţ spre acel ce să aduce voă dar la arătarea lui Iisus Hristos, ca neşte cuconi ascultoi, neshimosîndu-vă în ceale dintăi în nepriceaperea voastră pohte; ce precumu-i cela ce v-au chemat pre voi svînt, şi înşivă svinţ în toată petreacerea să fiţ. Pentr-aceaea scris iaste: „Svinţ fiţ, că eu svînt sînt." Şi de vreame că Tată chemaţ pre cela ce nefăţărit giudecă după a fietecăruia lucru, cu frică a străiniciii voastre vreame să petreaceţ, ştiind voi că nu

[502] În text scris ***спъсенїй***.

[503] În limba slavonă în text: „A sfîntului slăvitului apostol Andrei, cel întîi chemat".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

putredzători argint şi aur v-aţ răscumpărat din deşarta voastră petreacere din părinţ dată, ce cu cinstitul sînge ca de mieluşel fără prihană şi fără imăciune Hristos, orînduit de mainte de-nceputul[504] lumii şi ivit în ceaste de-apoi vremi pentru voi, carii prin însul creadeţ în Dumnădzău, în cela ce l-au sculat din morţ şi slavă lui ce i-au dat, cît credinţa voastră şi nedeajdea să fie în Dumnădzău. Sufletele

IV 15[r] voastre ce le-aţ curăţît într-ascultarea adevărătăţîi cu // duhul, cu iubire de frăţîie nefăţărită, din curată inemă unii pre-alalţ să iubiţ cu întins, rănăscîndu-vă nu din sămînţă putreditoare, ce din neputreditoare, prin cuvîntul a lui viu Dumnădzău şi treitoriu în veaci. Derep ce că toate trupurile-s ca iarba şi toată slava omului iaste ca floarea ierbii: au săcat iarba, şi floarea ei au căzdut. Iară cuvîntul Domnului petreace în veaci. Şi acesta-i cuvîntul care s-au binevestit în voi. Lepădînd, dară, toată răutatea şi tot vicleşugul şi ipocrisiile şi zavistiile şi toate clevetele, ca neşte acmu născuţ cuconaş cuvîntăreţul şi nevicleniciosul lapte să doriţ, ca într-însul să creaşteţ, de vreame ce-aţ gustat că iaste bun Domnul. La carele deacă veţ veni, la piatra acea vie de oameni nebăgată-n samă, iară de Dumnădzău aleasă şi cinstită, şi înşivă ca neşte pietri vii vă veţ clădi casă sufletească, preuţîie svîntă, întru să rădicaţ jărtve sufleteşti, bine priimite lui Dumnădzău prin Iisus Hristos. Drep ce şi cuprinde în Scriptură: „Iaca că puiu în Sión piatră de pus la capul unghiului aleasă, cinstită, şi cela ce va creade într-însă nu să va ruşina."

Din săbornica Poslanie a svîntului apostol Petră citenie. *Zacealo 59*.

Iubiţilor, Hristos pentru noi păţînd, voă lăsînd iscălitură de izvod,

IV 15[v] ca să urmaţ după urmele lui, / carele păcat n-au făcut, nice s-au aflat vicleşug în rostul lui, carele, suduit, nu întorcea să suduiască, păţînd, nu îngroziia, ce lăsa pre certarea celuia ce giudică cu direptate. Carele păcatele noastre însuş le-au rădicat cu trupul său pre lemn ca, de păcate părăsîndu-ne, cu direptatea să vieţuim. Cu a căruia a lui rană v-aţ sănătoşat, că eraţ ca neşte oi rătăcite, dară v-aţ întors acmu la păstoriul şi socotitoriul sufletelor voastre.

Glava 4, 1.[505]

Aşijdere femeile, subdîndu-vă alor voştri bărbaţ, ca şi săvai oarecarii nu să potol cuvîntului pentr-a femeilor cu dînse petreacere, fără cuvînt dobîndi-să-vor deaca vor oglindi acea cu frică curată petreacerea voastră. Cărora le fie nu acea din afară împletitura cosîţălor şi podobitura cu peteală sau a îmbrăcămîntului de haine podoabă, ce acel

[504] În text, scris ***дѣ҃чєпѣ́тѧ***, greşeală de tipar.
[505] Este cap. 3, 1 în Biblia sinodală actuală.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

ascuns a inemii om în cea neputredzîtoare a blîndului linului Duh, carea iaste denaintea lui Dumnădzău de multă cinste. Că aşea oarecînd şi svintele femei care nedejdiuia pre Dumnădzău podobiia pre sine, subdîndu-să alor săi bărbaţ, precum Sárra au ascultat pre Avraám, domn pre însul chemîndu-l, cărora vă feacet cuconi, bine făcînd şi netemîndu-vă nice de o frică. Bărbaţîi, aşijdere, depreună lăcuind după ştiinţă, ca unui mai slab vas femeiesc împărţînd cinste, ca ce şi-mpreună ocinători darului vieţîi, întru să nu curmaţ rugile voastre.

IV 16r Iară cea de-apoi[506], toţ întru-mpreunat[507] cuget, miloş, // iubitori de fraţ, miloş de la inemă, priiatnici, ne-ntorcînd rău pentru rău sau sudalmă drept sudalmă, ce împrotivă blagoslovind, ca ceaea ce ştiţ că spre ceastă sînteţ şi chemaţ, ca blagoslovenie să ocinaţ.

Din Săbornica întăia poslanie a svîntului apostol Petră citenie. *Zaceali 61*.

Iubiţîlor, Hristos amu deacă pătimi pentru noi cu trupul, şi voi-n-acelaş gînd să vă-mplătoşaţ; că cela ce pătimi pre trup s-au părăsît de păcat, întru nu camai a omeneşti pohte, ce voii lui Dumnădzău alaltă cu trupul să vieţuiască vreame. Destul, dară, vă-i trecutul timp a traiului voia păgînilor ce-aţ lucrat, petrecînd în necurăţîi aselghiceşti, pohte, vinării, mîncaturi, băuturi şi fără cădinţă slujbe idoleşti, în carea să miră căce n-alergaţ voi în aceaeaş a nesaţîu de păcat mestecare suduind. Carii vor da samă la cela ce are gata să giudece viii şi morţîi. Că drept aceastaş şi morţîlor s-au binevestit, ca să să giudece amu după cumu-s oameni cu trupul şi să viiadze după cumu-i Dumnădzău cu duhul. A tuturor, dară, fîrşit s-au apropiiat; drept aceaea, vă-nţălepţiţ şi preveghiaţ la rugi. Şi mainte de toate, acea între voi dragoste întinsă avînd, că liubovul va acoperi mulţîmea păcatelor.

IV 16v Iubitori de oaspeţ unii cătr-a- / lalţ fără de-mputat, fietecarele cum ş-au luatu-ş darul între dînşi-vă slujindu-l ca neşte buni ispravnici a tot fealiul de darul lui Dumnădzău. Să neştine grăiaşte, ca cuvintele lui Dumnădzău; să neştine slujeaşte, ca din putearea carea i-o dă Dumnădzău, ca întru toate să să slăvască Dumnădzău prin Iisus Hristos, a căruia iaste slava şi domniia în veaci de veaci. Amin.

Acest canon de rugă cătră svinţia sa Precista, vădzînd că-i prea frumos de rugă şi umilenie şi ispoveadanie, l-am tipărit. Aflatu-l-am că mearge naintea canoanelor a svîntului apostol Andrei în 30 a lui noievrie. Pre glas 1.

[506] În text, scris ѧ҃поѳ҃, greşeală de tipar.
[507] Altă lecţiune posibilă: *într-un preunat*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Irmos: **Пѣснь побѣдныѧ**.[508] Pripeala.
Пр҃та́а Бц҃е сп҃и́ма грѣшнаго.[509]
Ca însăţ pre cel fără de ani, în ai ce l-ai născut întrupat, Preasvîntă, Preacurată, toate ceale cu anii a ticălosului-mi suflet patimi iştealeaşte.
Ranele, Preacurată, alui mieu suflet ş-a inemii nesîmţîre, gîndului întunecare şi a mintii schimbături curăţeaşte ca o milostivă cu ale tale rugi. Slava.
Lumina ce o născuş, pre izbăvitoriul mieu, de la-ntunearec scoate-mă
IV 17[r] şi de la munci, Preacurată, de ceale veacini- // ce de-acolea, ca, spăsîndu-mă, să laud mărirea ta.
A mintii meale, Preacurată, ponegreale cu lumina depărteadză-le, carea lumina născuş acea din sus de minte, şi-m dăruiaşte, Milostivă, lumina să prăvăsc acea dintru tine răsărită noă.
Peasna 3, irmos. **Да҆твъ҆рдѝтсѧ ср҆̾це мое҆̀**.[510]
A sterpitului gîndului mieu sterpiia toată depărtează-o şi rodit sufletul mieu în bunătăţ să-l arăţ, preasvîntă Dumnădzău Născătoare, agiutoare creştinilor.[511]
Izbăveaşte-mă de la toată osînda şi de multe poticale a şearpelui, de văcuitul foc şi de-ntunearec, întru tot Nevinovată, ceaea ce lumina o născuş noă acea ne-nsărată. *Slava*.
Acea neapărată giudecată şi focul acel nestîns şi răspunsul, Curată, acela straşnic cu totul temu-mă. Pripeaşte, mîntuiaşte mainte de fîrşit, bună milostivă, pre şerbul tău. **Йни́нѣ.**
Blagoslovit a pîntecelui tău plod, Ficiorea tot lăudată, că pre acei stricaţ cu plodul pomului, prin lemnul crucii sale, nestricării feceş partnici cu dumnădzăiescul dar.
Catavasiia. **Сп҃си ѿ҃вѣ́дь рабы̀ своѧ̀**.[512]
Şi aceasta: Caută de sus cu milă, tot cîntată Dumnădzău Născătoare, preste a mea cumplită a trupului boală şi sănătoşadză a sufletului mieu neputinţă.
Sădealna, glas 8: **Премр҃дрости**.[513]
IV 17[v] Idoleasca dîrjie gios oborînd şi a Domnului Hristos pa- / timi dorind, Andréie fericitule, arătatu-te-ai apostol, din ceriu tuturora izvorînd minunile, şi limbilor te feceş fericit îmvăţătoriu. Deci a ta pomană cum să cade o cinstim şi, cu cîntări lăudînd, cu credinţă te mărim. A

[508] În limba slavonă în text: „Cîntare de victorie”.
[509] În limba slavonă în text: „Preacurată Născătoare de Dumnezeu, mîntuieşte-mă din greşeală”.
[510] În limba slavonă în text: „Să se întărească inima mea”.
[511] În text, scris ***крѣпи́лорь***, greşeală de tipar.
[512] În limba slavonă în text: „Mîntuieşte din nevoie pe robii tăi”.
[513] În limba slavonă în text: „Înţelepciunea”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Domnului apostole, roagă pre Hristos Dumnădzău de greşeale iertare să ni să dea, căror cu cinste slăvim svîntă nevoinţa ta. *Slava.* **Ин҃ѣ**.

Soarele lu nuorule celui cugetat, a dumnădzăiasca lumină sveaştnicule de aur strălucos, ne-ntinată, neimată, întru tot fără prihană Domnitoare, întunecosulu-mi suflet de orbiciunea patimilor cu a nepătimirii zări lumineadză-l, rogu-mă, şi spurcata inema mea spală-o cu şiurile umileniei, iară cu de păcăinţă lacrămi de glodiştea izbăveaşte-mă a păcatelor, pentru să-ţ strig cu liubov, spăsîndu-mă: „Dumnădzău Născătoare, pururea Ficioară, roagă Fiiul tău şi Dumnădzăul mieu de păcate iertare să mi să dea, că pre Svinţia ta nedejdiuiesc[514], şerbul tău.”

Peasna 4. **Дх҃мь провидѧ, пр҃тѵ́а бц҃е сп҃ѵ̀ на́сь.**[515]

Ficioară preasvîntă, neimatul cort a lui Dumnădzău, imatul mine în greşale curăţeaşte-mă acmu, cu a milostivătăţîlor tale picuri preacurate, şi-m dă mînă de-agiutoriu, ca să strig: „Slava ta ţie, Curată, de Dumnădzău slăvită!”

Besearică svinţită te-arătaş lui Dumnădzău, ce-au în tine lăcuit, Ficioară, preste minte; lui te roagă, de-a păcatelor pre noi tină să ne curăţască, ca să ne facem şi lăcaş Duhului Svînt. //

IV 18[r] Miluiaşte-mă, însăţ ce-ai născut izvorul milei, Dumnădzău Născătoare, şi dezleagă cumplita sufletului mieu boală şi depărtarea inemii de lacrămi şiuri şi umilenie mainte de fîrşit, dumnădzăiască dăruindu-mi cu ruga ta. **Ин҃ѣ**.

Cugetînd prorocul în Duhul lui Dumnădzău, munte tine scrisu-te-au umbrit, Preacurată; pre topiţii de arsura multelor greşeale răcoreaşte-i, curăţeaşte-i cu ruga ta, Ficioară, însăţ păminteanilor îndireptare.

Peasna 5, irmos. **Тво́й ми́рь да́ждь на́мь.**[516]

A ta pace dă noă, Fiiule a lui Dumnădzău, că altul fără tine Dumnădzău nu ştim, numele tău numim, că Dumnădzău viilor şi morţîlor tu eşti.

Vederile inemii meale deşchide-o, Curată, să-m vădz luminat dumnădzăiasca lucoare şi a ta slavă acea nepovestită, ca milă să dobîndesc şi veacinică slavă.

În doă voi pre unul, din cinstita născuş Troiţă, Preacurată, purtînd unul stat; pre carele întins roagă-l pre toţ pre noi să ne mîntuiască. *Slava.*

Preacurată, ca ce născuş Mîntuitoriu şi Dumnădzău, roagă-te din toată mine scîrba şi de boale şi de răutate întreg să hălăduiesc eu, al tău netreabnic şerb. **И҃**.

---

[514] În text, scris: ***днєєждю́єскь***, greşeală de tipar.

[515] În limba slavonă în text: „Cu duhul cugetând... Preacurată Născătoare de Dumnezeu, izbăveşte-ne pe noi”.

[516] În limba slavonă în text: „Pacea ta dă-ne-o nouă”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Roagă pre carele-l născuş, Ficioară, preste gînd, să să spăsască carii cu credinţă ţie strigă: „Bucură-te, Ficioară tot nevinovată, bucură-te, blagoslovită lumii folosîtoare!” /

IV 18v *Peasna 6, irmos*[517]. **Прорóкъ ѝωнꙋ подоба́сѧ.**[518]

Pre prorocul Ioná închipuindu-l, îţ strig: „A mea viaţă, bunule, izbăveaşte de stricat şi scoate-mă, mîntuitoriul lumii, ce-ţ strig: Slava ţîie! În multe ce-s întinat păcate, cu necutedzat obraz mă rog Svinţiii[519] tale, cea adevăr bună, cort lui Hristos ne-ntinat, spală-mă de toată tina cu ruga ta.

Chivernisătoriu îm fii, pururea ce-s înotînd în luciul cumplitelor a lumii năpăşti, şi mă mîntuiaşte, spre-a spăseniii vad îndireptîndu-mă. *Slava.*

Trevalure[520] de gînduri şi de patimi adusori şi adîncuri de păcat ticălosul mieu suflet îmvăluiesc; agiută-mi, svîntă Despuitoare. **Иӣнъ.**

Măriri ţie pururea făcut-au Domnul Hristos, care roagă-l pururea să-ş mărească pre mine bogatele sale mile, Svinţia ta, de Dumnădzău dăruită.

Într-aceastaş dzî cuvînt pentru ivirea botegiunii Ţărîi Rusăşti de svîntul apostol Andréi, cum veniia în Ţara Rúsiei ş-au blagoslovit locul şi cruce au înfipt, unde-i acmu Chievul.

Svîntul apostol Andréi, lăcuind în Sinóp îmvăţînd nărodul şi botedzîndu-i, de-acoló trecu în Corsún. Şi audzînd că-i aproape gura Dníprului[521] şi poate de-acoló mearge la slaveani şi la vareaj şi de la

IV 19r vareaghi la Rîm; iară deasupra Dníprului audzî că iaste // Volócul, pădure spre apa Vólota, şi pre Vólotă să între în Ilmen, iazer mare, din care cură părăul Volhovul şi mearge în iazerul mare Nevó şi aceluia iazer întră gura în marea vareajilor. Şi pre-aceaea mare mărgi pănă la Rîm şi de la Rîm pre aceaeaş mare vii la Ţarigrád şi de la Ţarigrád întri iarăş în Marea Neagră în carea cură Dníprul. Iară Dníprul vine din pădurea Vólocov de cură spre-amiadzăţ. Iară Dviná dintr-aceaeaş pădure cură spre miadzănoapte, de întră în marea vareajilor. Dintr-aceaeaş pădure cură şi Vólga spre răsărit şi întră cu 70 de guri în Marea Hvalísca[522]. Drept aceaea, din Rósiia poţ a mearge pre Vólga la bolgari şi la Hvalis, şi la răsărit a mearge în soartea lui Sim; iară pre Dviná, la vareaş şi din vareaj la Rîm şi la pleamea lui Ham. Iară

[517] În text, scris ***Ірось***, greşeală de tipar.
[518] În limba slavonă în text: „Pe prorocul Iona imitîndu-l”.
[519] În text, scris ***свѝцiй***.
[520] În text, accentuat ***трéвáлꙋ́ре***.
[521] În text, scris ***Днúприлꙋ́йи***, probabil greşeală de tipar.
[522] Veche denumire a Mării Caspice.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Dníprul cură în Marea Neagră cu trei guri ce să cheamă Marea Rusască. Deci pre acea mare au învăţat svîntul Andréi şi de-acolea mearse la Rîm. Şi veni la gura Dníprului şi luă pre Dnípru în sus; şi cu tîmplarea lui Dumnădzău veni de stătu supt dealuri la ţărmuri unde-i oraşul Chíevul. Şi dimineaţă, sculîndu-să, dzîsă ucinicilor celor cu sine: „Vedeţ măgurile aceastea, că în munţîi aceştia va străluci bunătatea, darul lui Dumnădzău, şi s-a face oraş mare şi besearici multe va rădica Dumnădzău acie şi cu svîntul botedz va lumina ţara aceasta.” Şi suindu-să în munţii aceştia, i-au blagoslovit şi, făcînd
IV 19v rugă la Dumnădzău, pusă cruce. Şi de-acoló / mearse la Novogrod şi de-acoló la Rîm. Iară în Peloponís fu răstignit pentru Hristos de Egheát, împăratul Tírului. Deci să-i dzîcem toţ: „Bucură-te, svinte Andréie apostole, ce-ai blagoslovit ţara noastră şi ai proobrăzuit svîntul botedz ce-am noi dobîndit de la credinciosul Vladimér! Bucură-te, c-ai sămănat svînta învăţătură în toată lumea! Bucură-te, ucenice a lui Hristos şi al nostru învăţătoriu! Nu părăsî pentru noi rugîndu-te cu preasvînta Dumnădzău Născătoare, cu Ioan Crăstitel şi cu apostolii svinţ, cu carii ne izbăviţ rugîndu-vă Domnului Hristos.” Amin.

Peasna 7. **Ижевъпéцїї ѡтрóки твоѫ сп҃се**.[523]

Pre cei în cuptoriu cuconii tăi, Mîntuitoriule, nu i-au atins, nice i-au supăratu-i focul; atunce tutetrei ca dintr-un rost lăuda şi blagosloviia grăind: „Blagoslovit Dumnădzăul părinţilor noştri!”

Spurcăţîtul mieu, Preacurată, suflet svinţeaşte-l pururea şerbului tău, Preasvîntă, şi a gîndului cumplitele prădz şi a inemii depărtări ş-a dimonilor năvăli de sîrg curăţeaşte.

Umorît de chinurile trupului, tot Nevinovatecă, înviiadză mintea mea şi a lui Dumnădzău plăcute a face întăreaşte-mă, ca să te măresc şi să slăvăsc pururea bunătatea ta. *Slava.*

Umoară-mi, Domnitoare curată, a trupului patimi ş-a sufletului
IV 20r mieu smerit, tina cumplită ştergînd, Fi- // cioară, şi de datul sămii amar la nevădzuţîi vrăjmaş izbăveaşte şi mîntuiaşte-mă.

Tine, preasvîntă Curată cinsteşe, şerbii tăi pururea dzua şi noaptea cădem cu zdrobită inemă, cu necutedzat obraz rugîndu-ne izbăvire de greşeale să aflăm prin ruga ta.

Peasna 8. **Ёгѡ́же бо́ѧтсѧ а҃г҃гли и҆вѫсѧ̀ воиньства**.[524]

De carele sătăm[525], îngerii şi toate vonicimile, ca de Ziditoriul şi Domnul, lăudaţ, preuţ, slăviţ, cuconi, blagosloviţ, năroade, şi-l preaînălţaţ preste toţ veacii!

[523] În limba slavonă în text: „Pe cei în cuptor tinerii tăi, mîntuitorule”.
[524] În limba slavonă în text: „De care se tem îngerii şi toate armatele”.
[525] Conform versului de mai sus („se tem”), ar fi aici o greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Să-ntrupadză cel fără trup din tine dumnădzăiaşte; căruia roagă-te, Totcurată, patimile sufletului mieu să le umoară şi să-l îmvie pre îns, ce-i umorît de mult de răul păcat.

Tămăduiş sfărîmătura lui Adám peminteanul, pre mîntuitoriul născînd, Preacurată, pre Dumnădzău, lui te roagă ranele sufletului mieu să lecuiască şi nevindecatele boale. *Slava.*

Rădică-mă, ce-s căzdut într-adîncul răutăţîlor; pre aceşti ce mă luptă bate-i vrăjmaş, ce-mi săgetară cu necădzute dulceţ sufletul. Preacurată, nu mă treace, ce te milostiveaşte şi spăseaşte-mă. **Ѝнинѣ**.

Lecuiaşte, Curată, patimile inemii meale, ce-ai născut pre vraciul tuturor, şi mă fă părtaş la partea direpţilor, Ficioară, pre Hristos rugînd.

Peasna 9, irmos. **Свѣтонѡ́сный ѡ́блакь вы́йже въсѣ́хъ**.[526] /

IV 20^{v} Luminatul nuor în carele a tuturora stăpînul ca ploaia din ceriu pre lînă s-au pugorît şi s-au întrupat pentru noi, de s-au făcut om, acel fără-nceput, să o mărim toţ, ca o Maică a Dumnădzăului nostru preacinstită curată.

Iubitoriu păcatelor ce sînt, cu nebăgare samă-m petrec şi de giudecata cea neşuvăită mă cutremur, Preacurată; la carea fereaşte-mă cu ale tale svinte rugi, dumnădzăiască Ficioară, neosîndit, să proslăvăsc pre Svinţia ta ca folosîtoarea sufletului mieu.

Cutremuru-mă de divanul, Ficioară, şi de neascundzătorii ochi a Fiiului tău, lucruri de greaţă pre pămînt ce-am isprăvit. Drept aceasta, strig ţie: „Tot milostivă Domnitoare, agiută-mi, şi de nevoia[527] cea de-atunci scoate şi mă mîntuiaşte, Preacurată. *Slava.*

Cîtă-i de straşnică dzua a-ntrebării, Ficioară, cîtu-i răspunsul[528] de îmfricat, cîtă-i de cumplită ruşinea! Cine va putea să stea de-aciia? Preacurată Despuitoare, miluiaşte ticălosulu-mi suflet şi mainte de fîrşit dăruiaşte-mi iertare, Preacurată. **Ѝни́нѣ**.

Lumina ce născuş dumnădzăiască, mine întunecatul în toate ticalele vicleanului şi-n toate răutăţîle, ce-am mîniiat pre milostivul Fiiul tău şi Dumnădzău, ceaea ce eşti cu totul fără prihană, lumineadză-mă, ducînd spre bune fapte, ca ceaea ce eşti prilej tuturor bunătăţîlor.

Пр҃тца бц҃е сп҃и насъ.[529] //

IV 21^{r} [530]Supt a ta milostivire carii năzuiesc cu credinţă şi să-nchină cu direaptă închinăciune Fiiului tău, Ficioară, Dumnădzău Născătoare, ca

[526] În limba slavonă în text: „Luminatul nor în care al tuturor”.
[527] În text, scris ***невѡ́ж***.
[528] În text, scris: ***ръспѡмсѡ́л***.
[529] În limba slavonă în text: „Preacurată Născătoare de Dumnezeu, mîntuieşte-ne pe noi”.
[530] În exemplarul de la Iaşi, filele următoare, până la final, lipsesc; porţiunea echivalentă din parimiar este copiată de mână, ulterior, după o variantă diferită de cea a lui Dosoftei.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

unui Dumnădzău şi Domn a toată lumea, roagă-te să mă izbăvască de stricat, de primejdii şi de tot fealiu de năpăşti.

Slava Svîntului, glas 8.

Pre strigătoriul credinţei şi slujitoriul cuvîntului, pre Andréi, să-l binecinstim, că acesta pre oamenii dintr-adînc undeaşte, în loc de undilişte, crucea în mînă ţînînd; şi ca struna slobodzînd putearea, scoate sufletele de la înşelăciunea vrajmaşului şi le închină lui Dumnădzău, dar bun priimit. Pururea pre acesta noi, credincioşii, cu ceata ucinicilor lui Hristos să-l binecinstim, să să roage Svinţiii[531] sale să ne fie milostiv la dzua de giudeţ.

Ини́нѣ. *Bogorodicina*.

Priimeaşte, Vitleém, pre a lui Dumnădzău mitropolie, că lumina cea nescăpătată la tine să o nască vine. Îngeri, miraţî-vă în ceriu; oameni, slăviţ pre pămînt; vălhovnici de la Persídă, treslăvitul dar aduceţ de-i închinaţ; păstori, fluierînd, tresvîntul cîntec cîntaţ, toată dihaniia să laude pre a tuturora Făcătoriul!

Dechevrie 5, preacuviosul părintele nostru Sava osvinţitul. /

IV 21[v] *Văhod, prochimenul dzîlei* **и** *citenie 3*.

Di-nţălepciunea lui Solomón citenie. *Glava 3*.

A direpţilor suflete – în mîna lui Dumnădzău şi nu să va atinge de dînşii muncă. Să părură în ochii nebunilor a murirea şi ş-au menit răutate ieşitul lor şi acea de la noi ducere, sfărîmăciune, iară[532] ei sînt întru pace. Că, dară, şi-ntre ochii oamenilor de vor lua muncă, nedeajde lor iaste de fără moarte plină şi cu puţîntel dojeniţ, cu mare bunătăţ să vor dărui, că Dumnădzău i-au cercatu-i şi i-au aflatu-i destoinici şie. Ca aurul în topitoare i-au ispititu-i şi ca olocarpomă de jirtvă i-au priimitu-i. Şi la vreamea cercetării lor vor strălumina şi ca neşte scîntei în păiuş vor cură, vor giudeca pre păgîni şi vor stăpîni pre popoară; şi va împărăţî cu dînşii Domnul în veaci. Ceia ce nedejdiuiesc spre însul vor priceape adevărătatea şi credincioşii în dragoste vor lăcui cu dinsul; că harul şi mila – îm precuvioşii lui şi cercetare – întru aleşii lui.

Di-nţălepciunea lui Solomón citenie. *Glava 5*.

Direpţîi în veaci vieţuiesc şi cu Domnul – plata lor şi grijinţa lor de la Cel de sus. Drept aceaea, vor lua împărăţîia cea de bună cuviinţă şi diadimă frîmseţii din mîna Domnului, că cu direapta sa va acoperi pre

IV 22[r] înş şi cu braţul său va scuti pre înş. Lua-ş-va armă- // tură rîvna sa şi va întrarma stíhiile lumii în răscumpărare pizmaşilor. Îmbrăca-va

[531] În text, scris ***свнцїи***.

[532] În text, scris ***Шръ***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

platoşe direptatea şi-ş va obloji coiful giudeţ nefăţărit. Lua-ş-va pavăţă nebiruită preacuviinţă şi-ş va ascuţî năprasnică urgie în loc de sabie. Va rădica cu dîns războiu lumea asupra nebunilor. Purceade-vor bine chibzuite săgeţ de fulgere şi ca din bun încujbat arc a nuorilor la proşce lovăsc şi din praştie de piatră de mînie pline vor cădea smide. Mînia-să-va asupra lor apa mării, iară păraole vor năvăli cu potop de năprasnă. Împotrivă le va sta lor duhul puterii şi ca vivorniţa îi va vîntura pre înş, de va pustii tot pămîntul fărăleagea şi fapturile ceale reale va răsturna scaune de putearnici. Deci ascultaţ voi, împăraţ, şi să înţăleageţ; învăţaţî-vă, putearnicilor a hotarălor pămîntului! Ascultaţ, ceia ce ţineţ mulţîmile şi vă dîrjiţ cu năroade de limbi! Că vă s-au dat de la Domnul ţînearea voastră şi puterniciia de la Cel de sus.

Din Înţălepciunea lui Solomón citenie

Direptul de va sosî a să fîrşi, în răpaos va fi. Că bătrîneaţea cea de cinste nu-i de mulţ ai, nice în număr de ai să numără; şi cărunteaţele iaste înţălepciunea oamenilor şi vîrstă de bătrîneaţe, viaţă nespurcată. Bineplăcut lui Dumnădzău fiind, îndrăgit fu şi, petrecînd pre mijloc de
IV 22^{v} păcătoş, s-au pristăvit, fu apucat ca cu răutatea să izmenească / înţălesul lui sau înşelăciunea să prelăstească sufletul lui. Că iubostea răului întunecă binele şi zburdarea poftei premeneaşte minte fără de rău. Sfîrşindu-să în puţîn, împlu ai mulţ, că plăcut fu lui Dumnădzău sufletul lui; derept aceasta s-au grăbit din mijloc de vicleşug. Iară oamenii, vădzînd şi ne-nţălegînd, nice puind în gînd una ca aceasta; că bunul dar şi mila – în precuvioşii lui şi socotinţa – în aleşii lui.

Dechevrie 6, a dentru svinţ părintele nostru Nicoláe, arhiepiscópul de Mirlichíia, făcătoriul de minuni. *Parămiile caute-le la noievrie 13, la sveatîi Ioán Zlatoústii.*

Dechevrie 12, a dentru svinţ părintele nostru Spiridón. *Parămii caute-le la noievrie 13.*

Dechevrie 13, svinţii mîcinici Evstrátia, Avxéntia, Evghénia, Mardária şi и Orésta. *Parămiile caute-le la octovrie 26*.

Dechevrie 17, svîntul proroc Daniíl.

Sara la văhod. Prochimenul dzîlei и *citenia 3*.

Din prorociia lui Daniíl citenie. *Glava 7*.

Dzîsă Daniil: „Vădzut-am în videniia mea noaptea, şi ádecă patru
IV 23^{r} vînturile ceriului rădzîmară în marea // cea mare. Şi patru fieri mari ieşiia din mare, nesămănîndu-ş şie. Vedeam, şi ádecă a patra hiară –

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

sămaţă şi straşnică şi vîrtucioasă preste măsură. Dinţii ei – de fier mari şi unghile de-a aramă, mîncînd şi zdrumicînd, şi rămăşiţele în picioare călcînd; şi aceaea îş dessămăna cu multul decît fierile de-ntăi şi coarne avea dzeace. Şi căutam şi-l oglindiiam, şi ádecă alt corn mititel au răsărit în mijlocul lor, trei coarne denainte să rumpsără denaintea lui. Şi ádecă ochi ca de om – în cornul acela şi gură ce grăiia mare şi făcea războiu cu svinţii. Prăviiam, pănă cînd scaunele să pusără şi cel vechiu de dzîle şedzu; şi haina lui – albă ca omătul şi părul capului lui – ca lîna cea curată. Scaunul lui – pară de foc, carîta lui – foc pălăitoriu, rîu de foc cura de mergea pre denaintea lui, mii de mii slujiia lui şi dzăci de mii de-ntunearece dvoriia naintea lui. Giudeţul şedzu şi cărţîle să deşchisără. Şi vădzuiu atunce din glasul cuvintelor mare carile cornul acela grăiia, pănă ce s-au ucis fiara ş-au perit şi trupul ei s-au dat să ardză în foc; şi a celoralalte fieri li s-au premenit stăpîniia şi lungare de trai li s-au dat lor pănă în an şi în timp. Prăviiam în visul nopţîi, şi ádecă cu nuării ceriului ca un fiiu de om venind era şi pănă la vechiul dzîlelor au sosît şi denaintea lui să adusă. Şi lui i să deade stăpîniia şi
IV 23[v] cinstea şi împărăţîia şi toate năroadele, neamu- / rile şi limbile lui vor sluji. Stăpîniia lui – stăpînie veacinică, carea nu s-a mai treace, şi împărăţîia lui nu s-a mai răsîpi.

Din prorociia lui Daniíl citenie. *Glava 6*.

În dzua aceaea dzîsă nărodul cătră împăratul Dárie: „Daniíl din fiii[533] pleanului jidovăsc nu s-au plecat poruncii tale, împărate, şi nu bagă în samă de sorocul ce-ai pus, că în trei vremi să nu-ş ceaie la Dumnădzăul său cerşerile sale.” Atunce, dacă audzî împăratul cuvîntul acesta, i s-au făcut jeale de-aceasta şi de Daniil şi cerea să-l izbăvască. Şi era pănă-n sară rugînd să-l mîntuiască. Atunce, bărbaţîi aceia grăiră împăratului: „Caută, împărate, că mideanilor şi persilor nu place a schimba sorocul şi ustavul ce-a pune împăratul.” Atunce împăratul dzîsă de adusără pre Daniíl şi-l aruncară în groapa leilor. Şi dzîsă împăratul lui Daniíl: „Dumnădzău, căruia tu slujeşti pururea, izbăvi-te-va.” Şi adusără o piatră de astupară gura gropii şi pecetlui împăratul cu inelul său şi cu inealele boiarilor săi, ca să nu să schimbe facerea pentru Daniíl. Şi să dusă împăratul şi să culcă fără cină şi bucate nu-i dusără; şi somnul să dusă de la dînsul. Şi încheie Dumnădzău gurile leilor şi nu dodeiră lui Daniíl. Atunce împăratul să sculă demineaţă la lumină şi veni reapede la groapa leilor. Şi apropiindu-să spre groapă, la Daniíl, strigă cu goid mare: „Daniíle,
IV 24[r] şerbul lui Dumnădzău viu, Dumnădzăul tău, // căruia tu slujeşti pururea, potut-au să te scoaţă din gurile leilor?” Şi dzîsă Daniíl cătră

[533] În text, scris ***фíй***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

împăratul: „Împărate, în veaci să trăieşti! Dumnădzăul mieu trimis-au îngerul său şi-au încheiat gurile leilor şi nu-m stricară; că s-au aflat dereptatea mea naintea lui şi naintea ta, împărate, greşală n-am făcut.” Atunce împăratul s-au bucurat de dînsul şi dzîsă pre Daniíl să scoaţă din groapă. Şi-l scoasără pre Daniíl din groapă şi betejie nu s-au aflat pre dînsul, c-au credzut în Dumnădzăul său. Şi dzîsă împăratul de adusără pre oamenii carii pîrîsă pre Daniíl şi-i aruncară în groapa leilor, şi copiii[534] şi femeile lor; şi nu sosîia la fund, pănă-i învinciia leii şi le sfărîma ciolanele. Atunce Dárie împărat scrisă la toate năroadele, pleamenilor şi limbilor, lăcuitorilor în tot pămîntul: „Pacea să vă să înmulţască! Din faţa mea poruncitu-s-au poruncă, cum prin tot pămîntul împărăţîii meale să tremure şi să să teamă de faţa Dumnădzăului lui Daniíl! Că acela-i Dumnădzău viu şi trăitoriu în veaci şi-mpărăţîia lui nu să va răsîpi. Şi stăpîniia lui pănă-n fîrşit sprejineaşte şi izbăveaşte şi face seamne şi minuni în ceriu şi pre pămînt, acela ce-au izbăvit pre Daniíl din gura leilor.”

Din prorociia lui Daniíl citenie. *Glava 14*.

În vremile acealea era în Vavilón un zmău mare şi-l cinstiia
IV 24[v] vaviloneanii. Şi dzîsă împăratul cătră Da- / niíl: „Au dzîce-vei şi acesta că-i de-a aramă? Acesta-i viu, mănîncă şi bea. N-ii putea să dzîci că nu-i acesta Dumnădzău viu. Deci închină-te lui.” Şi dzîsă Daniíl: „Domnului Dumnădzăului mieu m-oi închina, că acela-i Dumnădzău viu. Iară tu, împărate, dă-mi voie şi-l voi ucide pre zmău, fără sabie, fără băţ.” Şi dzîsă împăratul: „Dau-ţî-l.” Şi luă Daniíl smoală şi iarbă pucioasă şi lînă şi le hiarsă împreună şi feace gămălie şi o aruncă în gura zmăului; şi o înghiţî şi crepă. Şi dzîsă Daniíl: „Iată-vă-s cinstealiştele voastre.” Şi deaca audzîră vaviloneanii, bănuiră foarte şi să porniră asupra împăratului. Şi dzîsără: „Iiudeul stătu împărat; pre Vil l-au zdrobit şi pre zmău l-au ucis şi pre popi au tăiat.” Şi dzîsără, venind la-mpăratul: „Să ne dai pre Daniíl; iară de nu, te vom ucide, şi casa ta.” Şi vădzînd împăratul că-l strîng foarte şi de sîlă deade pre Daniíl. Iară ei îl aruncară în groapa leilor ş-au şedzut 6 dzîle. Şi era în groapă 7 lei şi le da pre dzî doă trupuri şi doă oi. Iară atunce nu le dedease nemică, pentru să mănînce pre Daniíl. Iară Avvácum prorocul era în Ţara Jidovască. Şi hiarsă hertură şi, dumicînd pîine în coşniţă, mergea[535] în cîmp să ducă săcerătorilor. Şi grăi îngerul Domnului cătră Avvácum să ducă prîndzul ce are în Vavilón, lui Daniíl, în groapa leilor. Şi dzîsă Avvácum: „Doamne, Vavilónul nu-l ştiu; şi cum să ştiu groapa?” Şi-l luă îngerul Domnului

[534] În text, scris ***копіи***.
[535] În text, scris ***маршѧ***.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

IV 25[r] de creaşte- // tul lui şi ţîindu-l de părul lui şi-l pusă în Vavilon, deasupra gropii, în reapede duhului; şi strigă Avvácum grăind: „Daniíle, Daniíle, priimeaşte-ţ prîndzul ce ţ-au trimis Dumnădzău!” Şi dzîsă Daniíl: „Dară ţ-ai adus aminte, Doamne, şi n-ai lăsat pre carii te iubăsc!” Şi să sculă Daniíl de mîncă. Iară îngerul Domnului pusă pre Avvácum îndată la locul său. Iară împăratul veni a şeapte dzî să jeluiască pre Daniíl. Şi veni deasupra gropii şi căută şi ádecă Daniíl şeade. Şi strigă împăratul cu glas mare şi dzîsă: „Mare eşti, Doamne, Dumnădzăul lui Daniíl, şi nu-i altul, fără tine!” Şi-l trasă de-l scoasă, iară pre vinovaţîi pagubii lui i-au aruncatu-i în groapă şi-i mîncară denaintea lui.

Dechevrie după 17, **Нєдéлѧ сты҃х ѻ҃ц҃ь прєдрѡждéствомъ Христóвымь.**[536]

Aceastea-s şi la **Нєдéлѧ сты҃хъ ѻ҃ц҃ь** *şi la toate săboară*.

Văhod, prochimenul dzîlei **и** *citenia 3*.

De la Bitie citenie. *Glava 8, 14*.[537]

Audzînd Avraám că s-au robit Lot, nepotu-său de frate, numără pre ai săi ficiori de casă, trei sute şi optspreace, şi goni lungînd după dînşii pănă în Dan. Şi au lovit pre dînşii noaptea, sîngur şi ficiorii săi cu dînşii, şi i-au înfrîntu-i şi i-au luat în goană pănă la Hovál, carea
IV 25[v] iaste în na stinga Damáscu- / lui; ş-au întors toţ caii sodomilor şi pe Lot, nepotulu-ş de frate, l-au întors, şi toată avearea lui şi femeile şi nărodul. Şi ieşi împăratul Sodómelor în tîmpinarea lui, după ce s-au înturnat ei de la tăietura lui Hodologomór, şi cu împăraţîi cei cu dînsul, în zăpodiia lui Saví; aceasta era Cîmpul Împăraţîlor. Şi Melhisedéc, fiiul împăratului Salím, scosu-le-au pîine şi vin, că era, dară, preut lui Dumnădzău celui de sus. Şi blagoslovi pre Avraám şi dzîsă: „Blagoslovit Avraám lui Dumnădzău celui de sus, carele au zidit ceriul şi pămîntul! Şi blagoslovit Dumnădzăul cel de sus, carele deade pre vrăjmaşii tăi supt mîna ta!”

De la Defteronomíon citenie. *Glava 10*.

Dzîsă Móisi cătră fiii lui Izraíl: „Căutaţ, iacă, vă dediu naintea voastră pămîntul; întraţ de-l ocinaţ, care s-au giurat Domnul părinţîlor voştri, lui Avraám şi lui Isaác şi Iacóv, să-l dea lor şi săminţii lor după dînşii. Ş-am dzîs cătră voi în vreamea aceaea, dzîcînd: «Nu voi putea însumi să port pre voi. Domnul Dumnădzău au înmulţît pre voi şi, iacă, astădz sînteţ ca stealele ceriului de mulţ. Domnul Dumnădzăul părinţîlor voştri să vă adaogă voă, ca să fiţ cu miile îndoiţ, şi să vă blagoslovască pre voi, precum au grăit voă!» Ş-am luat din voi bărbaţ

[536] În limba slavonă în text: „Duminica Sfinţîlor Părinţi, înainte de Naşterea lui Hristos”.
[537] Probabil greşeală de tipar; în Biblia sinodală actuală: 14, 14.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

înțălepț şi măiestri şi schitaci şi i-am pusu-i pre înş să oblăduiască
IV 26r preste // voi: miiaş şi sutari şi cindzăceari şi vătaş pre dzăci şi diiaci giudecilor voştri. Şi am poruncit voă în vreamea aceaea dzîcînd: «Ascultaț între mijloc de fraților voştri şi giudecaț direpț între mijloc de bărbat şi-ntre mijloc de fratele lui şi-ntre mijloc de venitul lui. Să nu cunoaşteț obraz la giudeț, după mic şi după mare să giudeci, să nu te sfieşti de faţă de om, că giudeţul a lui Dumnădzău iaste!»”

De la Defteronomíon citenie. *Glava 10*.

Dzîsă Móisii cătră fiii lui Izraíl: „Iaca, a Domnului Dumnădzăului tău – ceriul şi ceriul ceriului, pămîntul şi toate şi cîte-s într-însul. Însă pre părinții voştri i-au de mainte ales Domnul să-ş îndrăgească pre înşii ş-au ales sămînța lor cu dînşii decît toate limbile, ca şi-n dzua aceasta. Şi să rătedzaț împregiur năspriia inemile voastre şi cerbicea voastră nu o mai spărliciț de-acmu. Că, dară, Domnul Dumnădzăul vostru, acesta-i Dumnădzău dumnădzăilor şi Domn domnilor, Dumnădzăul cela mare şi vîrtucios şi straşnic, carele nu minuneadză obrazul, nice va lua mîzdă; face giudeț nemernicului şi săracului şi vădovei şi iubeaşte pre nemearnicul, să-i dea pîine şi veşmînt. De Domnul Dumnădzăul tău să temi şi lui unuia să slujeşti şi la dînsul să te lipeşti şi cu numele lui ti-i giura. Acela-i lauda ta şi acesta-i Dumnădzăul tău, carele ț-au făcutu-ț aceaste mari şi slăvite, ce le[538] vădzură ochii tăi.” /

IV 26v **Dechevrie în 25, de pre trup Născutul Domnului şi Dumnădzăului şi Mîntuitoriului nostru Iisus Hristos.**

Văhod cu evangheliia şi sveate tihii şi prochimenul dzîlii.

Ⱃ Bitiia citenie. *Glava 1*.

Di-nceput feace Dumnădzău ceriul şi pămîntul. Iară pămîntul era nevădzut şi netocmit şi-ntunearec – deasupra prăpăştii; şi duhul lui Dumnădzău să purta pre deasupra apei. Şi dzîsă Dumnădzău: „Facă-să lumină.” Şi să feace lumină. Şi vădzu Dumnădzău lumina că-i bună. Şi osăbi Dumnădzău în mijloc de lumină şi-n mijloc de-ntunearec. Şi numi Dumnădzău lumină dzuă, iară întunearecul numi noapte. Şi să feace sară, şi să feace dimineaţă[539], dzua întăie. Şi dzîsă Dumnădzău: „Facă-să întăritură în mijlocul apei şi să fie despărțînd între mijloc de apă şi apă.” Şi fu aşea. Şi feace Dumnădzău întăritura şi despărțî
IV 27r Dumnădzău între mijloc de // apă cea de deasupra întăriturii şi-ntre mijloc de apă cea desuptul întăriturii. Şi numi Dumnădzău întăritura ceriu. Şi vădzu Dumnădzău că-i bine. Şi să feace dimineaţă, dzua a doa. Şi dzîsă Dumnădzău: „Strîngă-să apa cea de supt ceriu într-o adunătură şi ivască-să uscatul.” Şi fu aşea. Şi să strînsă apa cea

[538] În text, scris ѧ҃лє, posibil greşeală de tipar.
[539] În text, scris димнаа҃цѫ, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dedesuptul ceriului întru adunările sale şi să ivi uscatul. Şi pusă Dumnădzău nume uscatului pământ, iară strînsurilor apelor le pusă nume mări. Şi vădzu Dumnădzău că-i bine. Şi dzîsă Dumnădzău: „Să răsare pământul buruiană de iarbă sămănînd sămînță, pre rudă şi pre sămănăciune, lemn de roadă ce face poame, căruia i-i sămînța lui într-însul, pre rudă pre pământ.” Şi fu aşea. Şi scoasă pământul buruiană de iarbă sămănînd sămînță, pre rudă şi pre sămănăciune, şi lemn de roadă ce face poame, căruia-i sămînța lui într-însul, pre rudă pre pământ. Şi vădzu Dumnădzău că-i bine. Şi să feace sara, şi să feace dimineață, dzua a treia.

Din Cisle citenie. *Glava 24*.

Fu duhul lui Dumnădzău pre Valaám; şi luînd ciumilitura sa, şi dzîsă: „Cîtu-s de bune casele lui Iiácov, sălaşele tale, Izraíl! Ca nişte văi cu păduri umbroase şi ca nişte pomeate pră păraoă şi ca nişte corturi ce le-au înhiptu-le Domnul, ca de chedri, lîngă ape. Ieşi-va om din sămînța lui şi va domni a limbi multe şi să va nălța împărățiia lui şi să
IV 27[v] va creaşte. Dumnădzău l-au îndireptatu-l de la Eghípet, / ca slava inorogului său. Mînca-va țara pizmaşilor săi şi grăsîmile lor din măduhă le va suge şi cu săgețile sale va săgeta pre pizmaşii. Să culcă de să odihni ca leul şi ca puiul de leu; şi cine-l va stîrni pre însul? Ceia ce te blagoslovesc, blagosloviț sînt, şi ceia ce te blastămă, blăstămaț sînt. Răsări-va steaoa din Iiácov şi să va scula om din Izraíl şi va zdrobi pre maimarii lui Moáv şi va jecui fiii lui Sith. Şi-i va hi Edóm uric şi-i va hi uric Isáv, pizmaşul lui, şi pre Izraíl feace vîrtute.”

Din prorociia lui Mihéi citenie. *Glava 4*.

„În dzîlele acealea, dzîce Domnul, voi strînge pre acea sfărîmată şi pre acea lepădată o voi priimi şi pre carii am părăsît. Şi voi pune pre acea sfărîmată în rămăşiță şi pre acea părăsîtă în limbă tare şi va împărăți Domnul preste dînşii în muntele Siónului, de pre acmu şi pănă în veac. Şi tu, Vifleém, casa lui Efrátha, au doară împuțînată eşti în miile lui Iúda? Că dintru tine îm va ieşi maimarele, să fie boiarin în Izraíl. Ieşiturile lui dintru-ntăi din dzîle de veac. Derept aceaea, da-i-va pre înşii pănă la vreamea născătoarei. Naşte-va, şi rămaşii fraților lui vor întoarce pre fiii lui Izraíl. Şi va sta şi va căuta şi va paşte turma sa în vîrtute Domnul şi cu slava numelui Domnului Dumnădzăului lor
IV 28[r] stăpîni- // vor, derep ce că acmu să vor mări pănă la marginile pămîntului.”

De-acii ne sculăm de cîntăm cest tropari, glas 6:

Ascundzînd te născuş sup vîrtoapă; ce ceriul iarăş tine te propovedui, ca o gură pre steaoa nainte scoțînd, Mîntuitoriule; şi vălhovnici ț-au adusu-ț cu credință, carii să-nchina ție; cu carii miluiaşte-ne.

Stih 1: Temeliile lui în munții svinț.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Şi iaca, inoplemenicii[540] şi Tírul şi nărodul ethiopilor.

Domnul povesti-va în scriptură năroadelor şi boiarilor cestora ce să născură într-însă. *Slava.*

Fîrşitul tropariului. **Ѝнúнѣ** *tropariul deplin.*

De-acii iarăş citeniile.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 11*.

Aceastea grăiaşte Domnul: „Ieşi-va toiag din rădăcina lui Ieséi şi floare din rădăcina lui să va sui. Şi să va odihni pre însul duhul lui Dumnădzău, duh de-nţălepciune şi de priceapere, duh de sfat şi de vîrtute, duh de cunoaştere şi de bună credinţă; duh de frica lui Dumnădzău va-mplea pre însul. Nu după slavă va giudeca, nice după grai va înfrunta, ce va giudeca întru dereptate a smeriţilor giudeţ şi va înfrunta cu dereptariul pre slăviţii pămîntului. Şi va bate pămîntul cu cuvîntul rostului său şi cu duhul din budzele sale va ucide necuraţîi. Şi
IV 28[v] va hi cu dereptate încins pregiur / mijlocul său şi cu dereptate înfăşat coastele sale. Atunce împreună să va paşte lupul cu cîrlanii şi pardul împreună va odihni cu iedul şi viţălul cu leul şi cu taurul depreună să vor paşte şi-mpreună cuconii lor vor hi; şi leul ca boul va mînca paie. Şi cucon sugărel pre bortă de aspide şi cel înţărcat pre covrul puilor de aspide mîna îş va pune şi nu-i vor putea face rău, nice vor să piardză nice pre unul în muntele cel svînt al mieu. Că s-au împlut tot pămîntul a cunoaştere pre Domnul, ca apa cea multă să-mpresure mările. Şi va hi în dzua aceaea rădăcina lui Ieséi şi acela ce să scoală a hi mai mare pre păgîni şi pre dînsul limbile nădejdiuiesc, şi va hi odihneala lui cinste."

Din prorociia Ieremíei citenie. *Glava 3.*

Acesta-i[541] Dumnădzăul nostru, nu să va meni altul spre dîns. Aflat-au toată calea de ştiinţă ş-au datu-o lui Iiácov, ficiorului său, şi lui Izraíl, celui iubit de dînsul. După aceastea, pre pămînt s-au ivit şi cu oamenii împreună au petrecut. Aceasta-i partea poruncilor lui Dumnădzău şi leagea ceaea ce iaste în veac. Toţ carii o ţîn pre însă, li-i în viaţă, iară carii o părăsăsc pre însă vor muri. Întoarce-te, Iiácove, şi te prinde de dînsă, aleargă pre zare îm preajma luminii ei; nu da altuia slava ta şi cealea ce-ţ sînt de folos ţie a limbă streină. Ferice de noi, de izrailteanii[542], că cealea ce plac lui Dumnădzău la noi ştiute sînt. //

IV 29[r] **Din prorociia lui Daniíl citenie.** *Glava 2*.

Dzîsă Daniíl lui Navohodonosór: „Tu, împărate, prăviiai, şi ádecă o icoană mare. Şi icoana aceaea şi obrazul ei înălţat stînd denaintea

[540] În text, scris *ѝноплемéчiй*, greşeală de tipar.
[541] În text, scris *а҃чéстаѧ*, greşeală de tipar.
[542] În text, scris *ѝздраилтѧ́нiй*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

feaţii tale şi visul ei – straşnic. Icoană a căriia-i era capul de aur curat, mînule şi pieptul şi braţele ei de argint; pînticele şi stînghile de aramă, fluierile de her; picioarele, parte oarece de her şi parte oarece de hîrb. Prăviiai, pănă cînd să tăie piatră de la munte fără mînă şi lovi pre icoană la picioarele ceale de her şi de hîrb şi le sfărîmă de tot. Atuncea să sfărîmară deodată hîrbul, herul, arama, argintul şi aurul şi să feaceră ca pravul di-ntr-are de vară. Şi le-au rădicatu-le mulţîmea vîntului şi loc nu s-au găsît lor; şi piatra ceaea ce-au lovit pre icoană să feace în munte mare şi împlu tot pămîntul. Acesta-ţ iaste visul, şi dezlegătura lui spune-vom înaintea împăratului. Va rădica Dumnădzăul ceriului împărăţîie carea în veaci nu să va strica, şi-mpărăţîia lui nărodului altuia nu să va lăsa. Şi va supţiia şi va vîntura toate împărăţîile şi ea să va rădica[543] în veaci, în ce chip vădzuş că din munte să tăie o piatră fără de mînă şi zdrumică pre hîrbul, pre herul, pre arama, pre argintul, pre aurul. Dumnădzăul mare arătă împăratului cealea ce să cade a fi dup-aceastea; şi adevăratu-i visul şi credzută-i dezlegătura lui." /

IV 29^{v} *Tropari, glas 6*.

Răsîpiş, Hristoase din Ficioară, cugetatul soarele direptăţîi şi steaoa te-au arătat, în vîrtoapă încăput, acel nenăscut; vălhovnici îndereptaş la-nchinarea ta, cu carii te mărim, viaţă dătătoriule[544], slava ţie.

Stih. Domnul stătu împărat, în bună cuviinţă s-au îmbrăcat.

Rădicară păraole, Doamne, rădicară păraole glasurile lui.

Minunate-s nălţăturile mării, minunatu-i întru nalturi Domnul.

Slava. Fîrşitul tropariului. **Ѝнúнѣ** *tropariul tot.*

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 4*.

Cucon să născu noă, fiiu, şi s-au dat noă, căruia începătura să feace pre umărul lui; şi să cheamă numele lui A de mare sfat înger, Minunat săveatnic, Dumnădzău vîrtucios, Stăpînitoriu, Boiarin păcii, Tată fiitoriului veac". Că va aduce pace preste boiari, pace şi sănătatea lor. Mare-i stăpîniia lui şi păcii lui nu iaste obîrşie. Pre scaunul lui Davíd şi pre împărăţîia lui va şedea să o tocmască şi să o sprijenească pre însă în giudeţ şi-n dereptate de pre-acmu şi pănă în veac. Rîhna Domnului Dumnădzăului Savaoth face-le-va aceastea.

Din prorociia Isaíei citenie[545]. *Glava 7*.

IV 30^{r} Adaosă Dumnădzău a grăi cătră Aház dzîcînd: „Ceare-ţ // ţie sămn de la Domnul Dumnădzăul tău, într-adîncime şi-n nălţîme." Şi dzîsă

[543] În text, scris ***ръдиикà***, greşeală de tipar.
[544] În text, scris ***дътиóрюлє***, greşeală de tipar.
[545] În text, scris ***порочи́м***, **тє́нїє**, greşeli de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Aház: „Nu voi ceare, nice voi ispiti pre Domnul.” Şi dzîsă Isaíia: „Ascultaţ, dară, casa lui Davíd! Au doară-i puţîn voaă ostenealã a da oamenilor? Şi cum Domnului daţ dodeialã? Derept aceasta, va da Domnul sîngur voaă sămn. Iaca, ficioara în pîntece va lua şi va naşte fiiu, şi vor chema numele lui Emmanuíl. Unt şi miiare va mînca; mainte pănă a nu cunoaşte el sau a osăbi ceale vicleane, va aleage cel bun, derep ce că mainte pănă a nu cunoaşte cuconul binele sau răul va lepăda răul, întru să aleagă cel bun.”

Glava 8: Şi dzîsă Domnul cătră mine: „Ia-ţ ţie hîrtie novă mare şi scrie într-însă cu scriptură de om: ascuţît prada să facă în jacuri, că au sosît amu. Şi marturi să-m faci credincioş oameni, pre Úrie preutul şi pre Zaharíia, fiiul lui Varáhie.” Şi mă apropiiaiu cătră prorociţă şi-n pîntece luă şi născu fiiu. Şi dzîsă[546] mie Domnul: „Cheamă numele lui De sîrg pradă ascuţît jecuiaşte, derep ce că mainte pănă a nu şti cuconul a chema tată sau mamă, lua-va putearea Damáscului şi dobîndele Samaríei în preajma împăratului Asírilor. Cu noi – Dumnădzău, să cunoaşteţ, limbi, şi fiţ învincite! Audzîţ pănă-n obîrşeniile pămîntului, vîrtucioşii, învinciţi-vă, că dară iarăş de vă veţ învîrtucioşea, şi iarăş învinciţ veţ fi! Şi orice sfat veţ sfătui, răsîpi-l-va Domnul, şi cuvînt orice-aţ grăi, nu va trăi întru voi, că-i cu noi Dumnădzău! /

IV 30^{v} *Şi iase diaconul de dzîce* **пáки**[547] *şi popa răspunde* **Ѩко свѧ́ть є̀си бе̄ нш̄ь**[548] *şi cîntă aghios. Şi prochimenul apostolului, glas 1.*

Domnul dzîsă cătră mine: „Fiiul mieu eşti tu.”

Stih. Ceare de la mine şi voi da ţie limbile.

Cătră evrei poslaniia svîntului apostol Pavel citenie

Cu multe părţ şi în multe chipuri demult Dumnădzău deaca grăi părinţilor cu prorocii, mai apoi în dzîlele aceastea grăi noaă cu Fiiul, care-l pusă ocinători tuturor, prin carele şi veacii feace. Carele şi-i fiind strălucoare slăvii şi şăruitoriu statului lui şi purtînd pre toate cu cuvîntul puterii sale, prin sine curăţîciune făcînd păcatelor, şedzu în direapta scaunului măririi întru nalturi, cu atîta camai bun fiind decît îngerii, cît camai osăbit decît dînşii au ocinat nume. Că cui au dzîs cîndva din îngeri: „Fiiul mieu eşti tu, eu astădz te născui”? Şi iarăş: „Eu voi hi lui Tată, iară el îm va fi Fiiu”? Şi cînd, iarăş, aduce pre cel întăi născut în lume, dzîce: „Să i să închine lui toţ îngerii lui Dumnădzău.” Şi, dară, cătră îngerii dzîce: „Cela ce face pre îngerii săi duhuri şi slujitorii săi de foc pară.” Iară cătră Fiiu: „Scaunul tău, Dumnădzău, în veacul de veac! Toiag de dereptate – toiagul împărăţîi

[546] În text, scris ѕсѫ, greşeală de tipar.
[547] În limba slavonă în text: „Iarăşi, din nou”.
[548] În limba slavonă în text: „Căci sfînt eşti, Dumnezeul nostru”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

IV 31[r] tale.” Iubit-ai dereptatea ş-ai urît strîm- // bătatea; derept aceaea, te unsă, Dumnădzăule, Dumnădzăul tău cu oloi de bucurie, mai presus decît părtaşii tăi.” Şi tu de-nceputuri, Doamne, pămîntul întemeiaş, şi lucruri mînulor tale sînt ceriurile! Iale vor peri, iară tu tot vei trăi; şi toţ ca haina să vor vechí şi ca o îmbrăcăminte le vei învăli şi să vor schimba! Iară tu tot acelaş eşti şi aii tăi nu vor lipsi. Dară cătră carele de îngeri au dzîs cîndva: „Şedz de na direapta mea pănă cînd voi pune pre pizmaşii tăi podnojie picioarelor tale”? De-au nu toţ sînt de slujbă duhuri în slujbă trimise, pentru ceia ce vor să ocineadze spăseniia? Drept aceasta, să cade camai cu multul noi să luăm aminte acestor audzite, să nu cîndva să ne scăpăm. Că de vreame acel prin îngeri grăit cuvînt fu adeverit şi toată călcarea şi neascultarea au luat direaptă simbrie, cum noi să scăpăm de-atîta mare negîndind spăsenie? Carea începătura luînd a să grăi prin Domnul, de la ceia ce-au audzît întru noi s-au întărit.

Aliluia. Glas 8.

Stih. Dzîsă Domnul Domnului mieu: „Şedz de-a direapta mea.”

Toiag de puteare va trimite ţie Domnul.

Din pîntece de mainte de luceafăr te-am născut.

Evanghelie de la Lúca

În dzîlele acealea, ieşi poruncă de la Chésar Avgust să să scrie în

IV 31[v] toate lumea. / Aceasta scrisoare întăi să feace domnind în Siríia Chirichíe. Şi mergea toţ de să scriia cineş la a sa cetate. Deci să sui şi Iósif de la Galiléa, din cetatea Nazarét, în jidovime, la cetatea lui Davíd, carea să cheamă Vithléem, drep ceaea ce era el din casa şi din moşiia lui Davíd, să să scrie cu Mariiám, logoditǎ şie femeaie, fiind grea. Şi fu cînd era ei acoló, să-mplură dzîlele să nască ea; şi născu pre hiiul ei pre cel întăi născut şi-n scutece l-au înfăşat şi l-au culcat în iasle, derep ce că nu le era lor loc de găzduit. Şi păstorii era în satul într-acelaş priveghind şi străjuind străjile nopţii pregiur turma lor. Şi ádecă îngerul Domnului astătu la dînş şi slava Domnului au luminat pregiur dînş. Şi să îmfricoşară cu frică mare. Şi dzîsă lor îngerul: „Nu vă teamereţ! Iată că vă binevestesc voă bucurie mare, carea va hi tuturor oamenilor. Că să născu voaă astădz mîntuitoriu, carele iaste Hristos Domnul, în cetatea lui Davíd. Şi aceasta-i voă sămnul: afla-veţ prunc în scutece înfăşat culcat în iasle.” Şi de pripă să feace cu îngerul mulţîme de oaste cerească ce cînta pre Dumnădzău şi dzîcea: „Slava întru cei de sus lui Dumnădzău şi pre pămînt pace, întru oameni bună vreare.” Şi fu deaca să dusără de la dînş în ceriu îngerii, iară oamenii, păstorii, dzîsără unii cătr-alalţ: „Ian blemaţ pănă la Vithleém şi să

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

vedem cuvîntul acesta[549] ce să feace, carele Domnul ne-au arătat noă." Şi mearseră păzînd. Şi aflară pre Mariiam şi pre Iósif şi pruncul culcat
IV 32r în iasle. Şi // deaca vădzură, spusără de cuvîntul ce li s-au dzîs lor, de cuvîntul acesta; şi toţ carii audzîră să minunară de aceale grăite de la păstori. Iară Mariiám toate le socotiia cuvintele aceastea, clădindu-le în inema ei. Şi să-nturnară păstorii slăvind şi cîntînd pre Dumnădzău, pentru toate cealea ce audzîră şi vădzură, precum s-au grăit cătră dînşii.
Şi de-a rîndul Svînta Liturghie Marelui Vasilie.
Priceasna: Eníte ton kyrion.[550]

Dechevrie 27. Svîntul apostol şi întăi mîcenic şi arhidiacón Stéfan
Sara la vecernie. Prochimenul dzîlei şi parimiile 3; caute-le la noievrie 30, ceale doă dîntăi, iară a treia să o cauţ la dechevrie, în 5: Direptul de va sosî.

Ghenuarie 1, la Obreazanie
Din Bitiia citenie. *Glava 17*.
Ivitu-s-au Domnul lui Avraam şi dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul
IV 32v tău; slujeaşte cu bună plăceare naintea mea şi / fii fără prihană. Şi voi pune testamentul mieu între mijlocul mieu şi-ntre mijlocul tău şi-nmulţî-te-voi foarte şi fi-vei tată a mulţîme de limbi. Şi nu să va chema numele tău Avram, ce fi-va numele tău Avraám, că tată a multe limbi pusu-te-am. Şi creaşte-te-voi foarte, foarte şi pune-te-voi în limbi şi împăraţ din tine ieşi-vor. Şi pune-voi testamentul mieu între mijlocul mieu şi-ntre mijlocul tău şi-ntre mijlocul seminţii tale, după tine, în rudeniile lor, în testamentul veacinic, şi fi-voi lor Dumnădzău." Şi cădzu Avraám pre faţa sa şi să închină Domnului. Şi dzîsă Dumnădzău cătră Avraám: „Tu, dară, testamentul mieu vei păzî, tu şi sămînţa ta după tine, în rudeniile lor. Şi acesta-i testamentul carele îl vei păzî, între mijlocul mieu şi-ntre mijlocul sămînţei tale după tine, în rudeniile lor: rătedza-să-va voă tot bărbătăscul şi veţ rătedza pelíţa puţîşoarei voastre şi fi-va în sămn de testament între mijloc de mine şi de voi. Şi cuconul de opt dzîle să va rătedza voă, tot bărbătescul în născările voastre. Şi fătul parte bărbătească carele nu ş-a rătedza pélița puţîşoarei lui în dzua în a opta, piiarde-să-va sufletul acela din rudeniia lui, căce testamentul mieu au stricat."
Din a Pildelor citenie. *Glava 8, 22*.
Domnul ziditu-m-au începătură căilor sale, în lucrurile sale; mainte
IV 33r de veac întemeiatu-m-au, // la începătură, mainte pănă pămîntul a nu-l face, pănă prăpăştile a nu le face, mainte pănă a nu veni izvoarăle

[549] În text, scris *ἀνέμα*, greşeală de tipar.
[550] Αἰνεῖτε τὸν Κύριον [= Lăudaţi-l pe Domnul].

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

apelor, mainte pănă a nu munţîi să-ntăriră şi mainte de toţ holmii mă naşte. Domnul feace oraşe şi nelăcuite şi hraniţe lăcuite celor pre sup ceriu. Cînd gătiia ceriul, depreună eram cu dînsul, şi cînd osăbiia al său scaun de vînturi, cînd vîrtucioase făcea ceale de sus neguri şi cum vîrtoase punea izvoară celor sup ceriu; cînd punea mării tare pusoarea ei, şi apele nu trec gura ei, şi tari făcea urdzîturile pămîntului, eram lîngă dînsul de-aseamenea. Eu eram cu carea să bucura şi în toate dzîle mă veseliiam în faţa lui, pre toată vreamea.

Din a Pildelor citenie. *Glava 10*.

Rostul direptului picură înţălepciune.

Scrisă-i la noievrie 13.

Ghenuarie 6, la Bogoiavlenie

Văhod cu evanghelie. Prochimenul dzîlei **и** *citenia* **по ρѧд**ꙋ[551]. *Cea dintăi iaste scrisă la Născut; a dooa-i aceasta:*

De-a Ieşitului citenie. *Glava 14*.

Dzîsă Domnul cătră Moisei: „Ce strigi cătră mine? Grăiaşte cătră
IV 33[v] fiii lui Izraíl şi să-ngiuge. Iară / tu rădică toiagul tău şi-ntinde mîna ta preste mare şi o rumpe şi să între fiii lui Izrail în mijlocul mării, pre uscat. Şi, iaca, eu voi năspri inema lui Faraon şi a slugilor lui şi a eghipteanilor tuturor şi vor întra după dînş. Şi mă voi proslăvi în Faraon şi în toată oastea lui şi în cotigile lui şi în caii lui. Şi vor cunoaşte toţ eghipteanii că eu sînt Domnul, proslăvindu-mă în Faraon şi în cotigi şi în călăreţii lui.” Întinsu-ş-au, dară, Moisei mîna preste mare; şi împinsă Domnul marea cu vînt de-amiadzădz năvarnic preste toată noaptea şi feace marea sacă şi să despică apa. Şi întrară fiii lui Izraíl în mijlocul mării, preste uscat, şi apa le era păreate de na direapta şi păreate de na stînga. Şi alergară eghipteanii şi-ntrară după dînşii, toţ caii lui Faraon şi cotigile de războiu şi călărimea, în mijlocul mării. Îş întinsă, dară, Moisí mîna preste mare şi tocmi apa de cătră dzuă la locul său; iară eghipteanii fugiia supt apă. Şi scutură Domnul pre eghipteani în mijlocul mării. Şi-ntorcîndu-să apa, vîrtejind au acoperit cotigele şi călăreţii şi toată putearea lui Faraon ce întrasă după dînşii preste mare; n-au rămas de dînşii nice unul. Iară fiii lui Izraíl îmblară pre uscat pre mijlocul mării.

Din a Ieşitului citenie. *Glava 15*.

IV 34[r] Rădică Moisí pre fiii lui Izraíl de la Mare Roşie // şi-i dusă în pustiia ce să cheamă Sur. Şi îmblară trei dzîle prin pustie şi nu afla apă cît nice să bea. Şi veniră la merra şi nu putea să bea apă din merra, că era amară; drept aceaea, s-au numit numele locului aceluia Amărăciune.

[551] În limba slavonă în text: „rar; deosebit”.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Şi holciia[552] nărodul asupra lui Moisí, dzîcînd: „Ce vom bea?” Şi strigắ Moisí cătră Domnul. Şi i-au arătatu-i Domnul lemn; şi l-au băgatu-l într-apă şi s-au îndulcit apa. Acoló îi pusă lui Dumnădzău direptări şi giudeaţe şi acoló pre însul îl ispitiia şi-i dzîsă: „De vei cu audzul audzî glasul Domnului Dumnădzăului tău şi ceale plăcute înaintea lui de vei face şi-ţ vei băga în urechi poruncile lui şi vei feri toate direptările lui, toată boala ceaea ce-am adus asupra eghipteanilor nu o voi aduce asupra ta; că eu sînt Domnul, cela ce te tămăduiesc pre tine.” Şi veniră la Elím şi era acoló doaăspreace fîntîni de ape şi şeaptedzăci de steble de finic; şi să tăbărîră acoló pre lîngă ape. Rădicară-să, dară, de la Elím şi veni tot săborul fiilor lui Izraíl la pustiia ce să cheamă Sim, carea iaste între Elim şi între Sinái.

Tropar, glas 5.

Ivişi-te în lume, cela ce-ai făcut lumea, ca să luminedzi pre cei la-ntunearec ce şed; om iubitoriule, slava ţie. *Stih*.

Dumnădzăule, cruţă-ne şi ne blagosloveaşte,

Ca să luminedz pre cei la-ntunearec ce şed. *Stih*. /

IV 34[v] Întru să cunoaştem pre pămînt calea ta.

Ca să luminedz pre cei la-ntunearec[553] ce şed.

Stih. Mărturisască-ţî-să năroadele, Dumnădzău,

Ca să luminedz pre cei la-ntunearec ce şed. Om iubitoriule, slava ţie.

Slava. **Ѝнѝнѣ** *cea dintăi:* Ivişi-te.

De la Iisus a lui Naviin citenie. *Glava 3*.

Dzîsă Domnul cătră Iisus: „În dzua aceasta, începe-voi a te înălţa denaintea tuturor fiilor lui Izraíl, ca să cunoască că precum am fost cu Moisí, aşea voi hi cu tine. Şi acmu, porunceaşte popilor şi celora ce rădică chivotul legii, dzîcîndu-le: «Deaca veţ întra în partea apei Iordánului, să şi staţ în Iordán.»” Şi deaca purceasără popii ce rădícă chivotul legii în Iordán, şi picioarele popilor celora ce rădică chivotul să-ntinsără în partea apei Iordánului. Iară Iordánul să împlea preste tot temeiul său, ca în dzîlele săceratului grînelor. Şi să opriră apele cealea ce să pugorîia de sus într-o grămadă, stînd departe foarte de la Damín cetatea, pănă la partea lui Cariathiarím; iară ceaea ce să pugorîia s-au pugorît în Marea lui Aravá, pănă la Marea Slátinilor, pănă de tot ce-au lipsit. Şi nărodul sta în preajma Erihónului. Şi stătură popii ceia ce purta chivotul Legii Domnului, pre uscat în mijlocul Iordánului gata. Şi toţ fiii lui Izraíl trecură pre uscat, pănă ce fîrşi tot nărodul trecînd //

IV 35[r] la pustie.

[552] În text, scris ѓҳѡлчиѧ.

[553] În text, scris *лиѭтвна́рекк*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Din A-mpărăţîilor a patra citenie. *Glava 2*.

Dzîsă Ilie cătră Eliséi: „Şedz, dară, acicea, că Domnul m-au mînat pănă la Iordán.” Şi dzîsă Elisaé: „Viu Domnul şi viu sufletul tău, de te-aş lăsa-te.” Şi purceasără amîndoi. Şi cindzăci de bărbaţ din fiii prorocilor veniră şi stătură în preajmă de departe, iară ei amîndoi sta deasupra Iordánului. Şi luă Ilie sarica sa şi o învălătuci şi lovi cu dînsa apele; şi să curmắ apa dincoace şi dincolea şi trecură amîndoi pre uscat. Şi cînd fu deaca trecură, dzîsă Ilie cătră Elisaé: „Ceare ce-ţ voi face, mainte pănă nu m-oi lua de la tine.” Şi dzîsă Elisaé: „Să fie, dară, duhul ce iaste pre tine, îndoit pre mine.” Şi dzîsă Ilíe: „Ai năsprit cerşind; însă de mă vei vedea luîndu-mă de la tine, fi-ţ-va ţie aşea, iară de nu mă vei vedea, nu-ţ va hi.” Şi cînd fu mărgînd ei şi vorovind, adecă un car de foc şi cai de foc şi despărţî între mijlocul amînduror; şi să luă sus Ilíe cu volbură ca în ceriu. Şi Elisaé prăviia şi el striga cătră ceriu: „Tată, tată! Tu eşti carîta lui Izraíl şi carîtaşul lui!” Şi nu l-au mai vădzut de-cíi. Şi s-au apucat Elisaé de haina sa şi o rupsă în doă şi sprejeni saríca lui Ilíe Elisaé, ce-au cădzut deasupra lui. Şi să
IV 35^{v} în- / toarsă Elisaé şi stătu la budza Iordánului şi lovi apele şi nu să despărţîră. Şi dzîsă Elisaé: „Unde iaste Dumnădzăul lui Ilie, părintelui mieu?” Şi lovi Elisaé apele de-a doara şi s-au despărţît apele şi au trecut pre uscat.

Din A-mpărăţîilor a patra citenie. *5*.

Venit-au Neemán, boiarinul împăratului Asiriilor, cu carîtele sale şi cu caii lui, şi stătu la uşea lui Elisaé. Şi trimisă Elisaé vestitoriu cătră dînsul, dzîcînd: „Pasă de te spală în Iordán de şeapte ori; şi s-a întoarce peliţa ta la tine şi te vei curăţî.” Şi să mînié Neemán şi să dusă şi dzîsă: „Iată, eu dzîceam că va ieşi la mine şi va chema cu numele Domnului Dumnădzăului său şi-ş va pune mîna sa pre pricăjiciune şi o va strînge de pre trupul mieu. Dară nu-i mai bun Arvaná şi Farfá, păraole Damáscului, decît Iordánul şi decît toate apele lui Izraíl? De-au n-aş mearge să mă scald într-însele şi să mă curăţăsc?” Şi să-ntoarsă şi să dusă cu mînie. Şi să apropiară ficiorii lui de-i dzîsără: „Părinte, că de ţ-are fi mare cuvînt grăit cătră tine prorocul, de au nu l-ai face? Ce precum ţ-au dzîsă-ţ, scaldă-te şi te curăţeaşte.” Şi s-au pugorît Neeman şi s-au botedzat în Iordán de 7 ori, pre cuvîntul omului lui Dumnădzău; şi s-au întors peliţa lui pre dînsul ca de cucon mic şi s-au curăţît. //

IV 36^{r} *Tropar, glas 6*.

Păcătoşilor şi vameşilor prin mulţîmea milei tale ivitu-te-ai, Mîntuitoriul nostru; dară unde vrea avea lumina ta să lumineadze, fără numai celor la-ntunearec ce şed? Doamne, slava ţie!

Stih. Domnul să împărăţî, cu bunăcuviinţă s-au îmbrăcat.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Unde vrea avea lumina ta să lumineadze[554].

Stih. Rădicară păraole, Doamne, rădicară păraole glasurile lor.

Unde vrea avea lumina ta.

Stih. Minunate-s nălţările mării, minunatu-i în nalturi Domnul.

Slava. ѝинѣ. Păcătoşilor şi vameşilor: *tot tropariul*.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 7*.

Aceastea dzîce Domnul: „Scăldaţî-vă şi curaţ face-veţ. Lepădaţ vicleşugurile de la sufletele voastre de denaintea ochilor miei. Părăsîţî-vă de vicleşugurile voastre. Învăţaţî-vă bine a face. Căutaţ giudeţul, izbăviţ asupritul, giudecaţ săracul, îndereptaţ văduva. Veniţ şi să ne-ntrebăm, grăiaşte Domnul. Şi de vor hi păcatele voastre ca mohorîţala, ca omătul voi albi, iară de vor hi ca roşala, ca noatena voiu albi. Şi de veţ vrea şi de m-eţ asculta, bunurile pământului veţ mînca; iară de nu veţ vrea şi de nu m-eţ asculta, sabiia va mînca-vă pre voi, că rostul Domnului le-au grăit aceastea."

De la Bitiia citenie. *Glava 32*.

IV 36[v] Rădicînd ochii Iiácov, vădzu oastea lui Dumnădzău tă- / bărîtă. Şi-l tîmpinară pre îns îngerii lui Dumnădzău. Şi dzîsă Iiácov deaca vădzu pre înşii: „Oastea lui Dumnădzău-i aceasta?" Şi pusă numele locului aceluia Oaste. Şi trimisă Iiácov soli naintea sa cătră Isáv, fratele său, în pământul lui Asír, în ţara lui Edóm, şi le deade poruncă dzîcînd: „Aşea veţ dzîce Domnului mieu, lui Isáv: «Aşea grăiéşte sluga ta Iiácov: 'Cu Laván am petrecut ş-am zăbăvit pănă pre-acmu. Şi mi-am făcutu-mi oi şi boi şi asini şi robi şi roabe. Şi am trimis să dau ştire Domnului mieu, lui Isáv, să găsască har sluga ta naintea ta.'»" Şi vîrtăjiră solii cătră Iiácov, dzîcînd: „Mearsem la Isáv, fratele tău, şi vine la tîmpinarea ta; şi patru sute de bărbaţ – cu dînsul." Şi să temu Iiácov foarte, de să mira ce-a face. Şi despărţî gloata cea cu dînsul şi boii şi oile în doaă pîlcuri. Şi dzîsă Iiácov: „De va veni Isáv la un pîlc şi-l va tăia, fi-va pîlcul al doile de hălăduit." Şi dzîsă Iiácov: „Dumnădzăul părintelui mieu, lui Avraám, şi Dumnădzăul părintelui mieu, lui Isaác, Doamne, cela ce mi-ai[555] dzîsu-mi: «Întoarce-te la pământul născutului tău şi bine îţ voi face», soseaşte-mi de toată direptatea şi de toată adevărătatea carea o feceş slugii tale, că cu toiagul mieu cu acesta am trecut Iordánul."

Din a Ieşitului citenie. *Glava 2*.

[554] În text sunt notate numai primele două silabe ale cuvântului, *сълѧми*.

[555] În text, scris *мїи̃и*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

IV 37r Pugorîtu-s-au fata lui Faraon să să scalde în părău // şi roabele să primbla pre lîngă părău. Şi vădzînd un sicriiaş în stuh[556], trimisă pre roabă să-l ia; şi dacă-l deşchisă, veade cucon plîngînd în sicriiu. Şi l-au cruţatu-l fiica lui Faraon şi dzîsă: „Din cuconii ovreilor iaste acesta.” Şi dzîsă sora lui featii lui Faraon: „Vrea-vei să-ţ chem o femeaie aplecătoare din evrei şi-ţ va apleca cuconul?” Şi dzîsă ei fata lui Faraon: „Pasă.” Şi mearse tinereaoa de chemă pre maica cuconului. Şi dzîsă cătră dînsă fata lui Faraon: „Socoteaşte-mi cuconul acesta şi mi-l apleacă, iară eu îţ voiu da simbriia.” Şi luă femeaia cuconul şi-l apleca. Şi deaca să îmbărbătă cuconul, l-au dusu-l la fata lui Faraon şi-i fu ei în loc de fiiu. Şi i-au pusu-i numele lui Moisii, dzîcînd: „Că dintr-apă l-am luatu-l.”

Din a Giudeaţelor citenie. *Glava 6*.

Dzîsă Ghedeón cătră Dumnădzău: „De mîntuieşti cu mîna mea pre Izrail, în ce chip dzîsăş, iată, eu oi pune o lînă de noatină înfăţare; şi de s-a naşte roaă preste lînă numai, iară preste tot pămîntul uscăciune, voi cunoaşte că mîntuieşti cu mîna mea pre Izraíl, în ce chip ai grăit.” Şi fu aşea. Şi mînecîndu-să Ghedeón demineaţă, apucă lîna şi stoarsă roaă de pre lînă, plin un căuş de apă. Şi dzîsă Ghedeón cătră

IV 37v Dumnădzău: „Să nu să mînie urgiia ta asupra mea; şi / voiu chema încă o dată şi voiu ispiti încă o dată cu lîna, să fie, dară, uscăciune numai pre lînă, iară preste tot pămîntul roaă.” Şi feace Dumnădzău aşea în noaptea aceaea; şi fu uscăciune numai pre lînă, iară preste tot pămîntul să feace roaă.

Din Împărăţîile a patra citenie. *Glava 18*.[557]

Dzîsă Ilie cătră nărod: „Daţî-vă spre mine.” Şi să deade tot nărodul spre dînsul. Şi luă Ilie 12 pietri pre numerul a doaăsprădzeace neamuri a lui Izraíl, cum au grăit Domnul cătră dînsul, dzîcînd: „Izraíl fi-va numele tău.” Şi zidi pietrile şi tămădui altariul Domnului acel săpat şi feace hăleşteu încăpătoriu ca de doaă brăzdări de sămănat pregiur oltariu şi pusă despicăturile pre oltariul ce feace. Şi demică jirtva cea de ars cu-ntregul şi o pusă pre despicături de o clădi pre oltariu. Şi dzîsă Ilie: „Luaţî-mi patru veadre de apă şi să să toarne preste oltariu şi preste jîrtve şi preste despicături. Şi dzîsă: „Îndoiţ.” Şi îndoiră. Şi dzîsă: „Întreiţ.” Şi întreiră. Şi mergea apa împregiurul altariului şi hăleşteul să împlu de apă. Şi strigă Iliia în ceriu şi dzîsă: „Dumnădzăul lui Avraám şi Dumnădzăul lui Isaác şi Dumnădzăul lui Iácov, audzî-mi astădz pentru foc! Şi să cunoască tot nărodul acesta că tu eşti sîngur Domnul Dumnădzăul lui Izraíl şi eu – şerbul tău şi

[556] În text, scris ***ст҃рхъ***.
[557] În Biblia sinodală actuală: 3 Regi 18, 30.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

IV 38[r] pentru tine le feci toate aceastea şi // tu vîrtejiş inema nărodului acestuie după tine." Şi căzdzu foc din ceriu şi mîncă jărtvele olocaftomatelor şi despicăturile şi apa de pre dînsele şi apa cea din hăleşteu[558], şi pietrile şi ţărna linsă focul. Şi căzdzu tot nărodul pre faţa lor şi dzîsără: „Adevăratu-i Domnul, acelaş iaste Dumnădzău."

Din A-mpărăţîilor a patra citenie. *Glava 2*.

Dzîsără oamenii cetăţîi Ierihónului cătră Eliseé: „Iaca, descălicătura cetăţîi aceştiia iaste bună, precum şi tu, Doamne, vedz, şi apele sînt reale şi stearpe." Şi dzîsă Elisaé: „Luaţ o cofă noă şi băgaţ într-însă sare." Şi o luă. Şi ieşi la ieşiturile apelor. Şi lepădă acoló sarea şi dzîsă: „Aceastea dzîce Domnul: «Vindec apele aceastea, n-a camai hi într-acolea muritoriu, nice stirpită drep dînsele.»" Şi să tămăduiră apele pănă în dzua aceasta, pre cuvîntul ce-au grăit Elisaé.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 49*.

Aceastea dzîce Domnul: „La vreame priimită ascultatu-ţ-am şi la dzî de mîntuit agiutatu-ţ-am. Şi plăzmuitu-te-am şi datu-te-am şi pusu-te-am în legătură de pace cu limbile, întru să aşedz pămîntul şi să ocinedz ocină pustiei, grăind celor în legături: «Ieşiţ!» şi celor la întunearec: «Descoperiţi-vă!» Întru toate căile paşte-să-vor şi în toate cărările – păşunea lor. N-or flămîndzî, nice or însăta; nice-i va lovi
IV 38[v] pripăcul, / nice soarele. Ce acela ce-i miluiaşte mîngîia-i va pre înş şi pre fîntîni de ape va purta pre înş. Şi voi pune toţ munţîi în cale şi toate cărările de păşuni lor. Iaca, ceştia de departe veni-vor, ceştia de la miadzănoapte şi de la mare, iară alţîi din pămîntul persilor. Veseleascăsă ceriurile şi bucure-să pămîntul; arunce munţîi veselie şi dealurile dereptate, că milui Dumnădzău nărodul său şi pre smeriţii nărodului mîngîiatu-i-au. Drept aceaea dzîsă, dară, Siónul: «Părăsîtu-m-au Domnul şi Dumnădzău m-au uitatu-mă.» Au uita-va maica cuconul ei, sau să nu-i fie milă de cuconii pîntecelui ei? Iară de le va şi aceastea uita femeaia, iară eu nu te voi uita-te," dzîce Domnul totputearnicul.

De-aciia diacoste mici şi cîntă aghios.

Prochimenul, glas 3.

Domnul, luminătoriul mieu şi mîntuitoriul mieu, de cine să mă tem.

Stih. Domnul, scutitoriu vieţii meale.

Apostol cătră Corintheani, zacealo 143: De iaste post pănă la giumătate, iară de nu este post, de la giumătate.

Aliluia. Glas 6.

Izbucnit-au inema mea cuvînt bun.

Stih. Ghizdav în frămseaţe decît fiii omeneşti.

[558] În text, scris *хлѣвиѣ́ѳ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Evanghelie. Lúca, zacealo 9.
Şi de-a rîndul dumnădzăiască Liturghie marelui Vasilie.
Priceasna. Hvalite **г҃а**. //

IV 39r **Ghenuarie 17. Svîntului Antónie.**
Caută-le la dechevrie, în 5.

Ghenuarie 18. *Caută-le la noievrie 13*.

Ghenuarie 20. *Caută-le la dechevrie 5*.

Ghenuarie 25, с҃тый Grigórie Bogoslov. *Caută-le la noievrie 13*.

Ghenuarie 30, Svinţilor Trisvetitlielor. *Caută-le la Nedelea* **сѣ҃хь ѿц҃ь** *napoi, la dechevrie* **пр҃ѣдрождествомъ Хр҃товимъ.**
Una de la Devteronomíon, glava 10: Dzîsă Moisí cătră fiii lui Izraíl: „Iaca, a Domnului Dumnădzăului tău ceriul."
Alta de la Devteronomíon, glava 1: Dzîsă Moisí cătră fiii lui Izraíl: „Căutaţ, iacă, vă dediu naintea voastră pămîntul, întraţ de-l ocinaţ."
Iară a treia-i la octovrie în 26:
Din Înţălepciunea lui Solomón *citenie*.
A direpţilor suflete în mîna lui Dumnădzău. /

IV 39v **Făuvrar 2, la svînta Streatenie a Domnului năstru Iisus Hristos**
Văhod. Prochimenul dzîlei **и** *citeniia tri*.
Din a Ieşitului citenie. *Glava 12*.[559]
Grăi Domnul cătră Moisí în dzua aceaea carea scoasă pre fiii lui Izrail din pămîntul Eghipétului, dzîcînd: „Svinţeaşte-mi tot întăi născutul ce să naşte întăi de deşchide zgău întru fiii lui Izraíl." Şi purceasă Moisí şi strînsă tot nărodul şi dzîsă: „Ţîneţ minte dzua aceasta în carea aţ ieşit din pămîntul Eghipétului, din casă de şerbie, că cu mînă vîrtucioasă Domnul v-au scos pre voi de-acicea, şi să feriţ leagea aceasta. Şi fi-va deaca va băga pre voi Domnul Dumnădzău în pămîntul hananeilor, în ce chip au giurat părinţilor voştri, şi să desparţ tot întăiul născut, ce deşchide zgău, ceia ce sînt feţ Domnului. Şi fi-va deaca te va întreba după aceastea hiiul tău grăind: «Ce iaste aceasta?», şi vei dzîce lui: «Că în mînă putearnică ne-au scos pre noi Domnul din pămîntul Eghipétului, din casa de şerbie. Dară cînd să năspri Faraon
IV 40r a ne slo- // bodzî pre noi, ucisă Domnul tot întăiul născut în pămîntul

[559] În Biblia sinodală actuală: 13, 1.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Eghipétului, de la întăi născuţîi de om până la întăi născuţîi dobitoacelor. Drept aceasta, eu jărtvăsc Domnului tot deşchidzătoriul de zgău, cealea ce sînt bărbătuş, şi tot întăiul născut a fiilor miei voiu descumpăra; şi va fi în sămn pre mîna ta şi neclătit denaintea ochilor tăi. Că aşea au dzîs Domnul totputearnicul: 'Că întăi născuţîi a fiilor tăi da-i-vei mie.'» Şi fi-va, tot însul ce va naşte făt parte bărbătească, în dzua a opta va rătedza peliţa puţii lui şi treidzeci şi trei de dzile nu va întra în svinţitoarea lui Dumnădzău cătră popa, până să vor împlea dzîlele curăţîrei. Şi după aceastea vei aduce Domnului mieor de un an, fără prihană, de ars cu întregul jărtvă, şi pui de porumb sau de turturea la uşea cortului mărturiei cătră preutul. Sau în locul acestora vei aduce denaintea Domnului doi puişori de porumb sau doaă turtureale şi va milostivi pentru dînsul preutul. Că cu dare daţ în platăă aceştia mie-m sînt din toţ fiii lui Izraíl şi i-am luatu-i pre înş. Şi i-am svinţitu-i pre înş mie, pentru întăi născuţîi eghipteanilor, întru carea dzî am bătut tot întăiul născut în pămîntul Eghipétului, de la om până la dobitoc", dzîs-au Dumnădzău naltul, Svîntul lui Izraíl.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 6*. /

IV 40^{v} Fost-au în anul care au murit Óziia împărat, vădzuiu pre Domnul şedzînd pre scaun nalt şi rădicat şi plină casa de slava lui. Şi serafimi sta dimpregiurul lui, şease aripi la unul şi şease aripi la altul; şi, dară, cu ceale doaă acoperiia obraze sale, iară cu doaă îş acoperiia picioarele lor şi cu ceale doaă zbura. Şi striga altul cătră celalalt şi grăiia: „Svînt, svînt, svînt Domnul Savaoth[560], plinu-i ceriul şi tot pămîntul de slava lui!" Şi s-au rădicat pragul deasupra uşii de glasul ce striga şi casa s-au împlut de fum. Şi dzîş: „O, ticălosul de eu, că m-am împuns în umilenie! Că om fiindu-mi şi necurate budze avîndu-mi, în mijloc de nărod necurate budze ce au eu lăcuiesc şi pre Împăratul Domnul Savaoth vădzuiu cu ochii miei!" Şi să trimisă la mine unul din serafimi şi în mîna lui avea cărbune înfocat, care cu cleaşte luă din altariu; şi atinsă la rostul mieu şi dzîsă: „Iacă, s-au atins aceasta de budzele tale, şi va lua de pre tine fărălegile tale şi păcatele tale va curăţî." Şi audzîiu glasul Domnului grăind: „Pre cine să trimiţu? Şi cine va mearge cătră nărodul acesta?" Şi dzîşu: „Iaca eu, trimite-mă!" Şi dzîsă: „Pasă! Şi să dzîci nărodului acestuia: «Cu audzul veţ audzî, şi nu veţ priceape, şi căutînd veţ căuta, şi n-iţ vedea.» Că s-au îngroşeat inema nărodului acestuia şi cu urechile greu

IV 41^{r} audzîră şi cu ochii // lor mijiră, nu cîndva să vadză cu ochii şi cu urechile[561] să audză şi cu inema să priceapă şi să să întoarcă şi să

[560] În text, scris ***Савѡ́ѳ***, greşeală de tipar.

[561] În text, scris ***оу҆рі́килє***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

tămăduiesc pre înş." Şi dzîş: „Pănă cînd, Doamne?" Şi dzîsă: „Pănă ce să vor pustii cetăţîle, ca să nu să lăcuiască, şi case, ca să nu fie a oameni[562], şi pămîntul să va părăsî pustiiu. Şi după aceastea va lungi pre oamenii[563] şi[564] să vor înmulţî acei rămaş pre pământ."

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 19*.

Iaca, Domnul şeade pre nuoraş iuşurel şi va mearge în Eghípet. Şi să vor scutura făcutele de mîni a Eghíptului de faţa lui şi inema lor să va micşora într-înşii. Şi să va turbura duhul lor într-înşii şi sfatul lor va răsîpi şi va da pre Eghíptul în mînule de stăpîni. Că aceastea dzîce Domnul Domnitoriul, svîntul Savaoth: „Bea-vor eghipteanii apa de marginea mării, [565]iară părăul va lipsi şi va săca." Aceastea dzîce Domnul: „Unde-ţ sînt acmu înţălepţii tăi? Vestească ţie şi spuie ţie ce-au sfătuit Domnul Savaoth Eghíptului! La dzua aceaea, fi-vor eghipteanii ca muierile în frică şi în cutremur de faţa mînei Domnului Savaoth carea însuş va pune preste dînş. Şi va fi altariu Domnului în ţara eghipteanilor şi stîlpul spre hotarul ei Domnului şi va fi de sămn în veac Domnului Savaoth în ţara Eghíptului. Că vor striga cătră Domnul şi va trimite lor Domnul om carele va mîntui pre înşii. Şi
IV 41[v] cunoscut va hi Domnul eghipteanilor şi vor cunoaşte eghi- / pteanii pre Domnul în dzua aceaea şi vor face jărtvă şi dar şi să vor ruga şi vor da făgadele sale Domnului.

Mart 9, la Svinţii 40 de mîcinici. *Caută-le la octovrie în 26*.

Mart 25, Svînta Blagoveaştenie a presvintei Domnitoarei noastre Dumnădzău Născătoarei şi pururea Ficioarei Máriei.

Cate-le la septevrie în 8.

Iară la liturghie, de-a hi dzî de post, să dzîc 4, din Triod doă şi ceastea doă a prazniculuí.

De la Ishod citenie. *Glava 3*.

Întră Moisí în muntele lui Dumnădzău Horív şi i s-au arătat lui îngerul Domnului în pară de foc din tufă de rug. Şi veade că tufa arde cu foc şi tufa nu să pîrjoliia; şi dzîsă Moisí: „Voi treace să văd videniia mare această, ce iaste de nu să arde tufa." Iară deaca vădzu Domnul că să aprópie să vadză, l-au chematu-l din tufa de rug dzîcînd: „Moisí,
IV 42[r] Moisí!" Iară el dzîsă: „Ce iaste, Doamne?" Şi // dzîsă: „Nu te apropiia acii. Dezleagă legătura de la picioarele tale, că locul în care tu stai

[562] În text, scris *а҃ѡ́менї*, greşeală de tipar.
[563] În text, scris *а҃ѡ́менїи*, greşeală de tipar.
[564] În text se repetă conjuncţia *şi*.
[565] În text apare, înaintea acestui cuvânt, secvenţa *пъ*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pământ svînt iaste.” Şi dzîsă lui: „Eu sînt Dumnădzăul tatălui tău, Dumnădzăul lui Avraám şi Dumnădzăul lui Isaác şi Dumnădzăul lui Iiácov.” Şi-ş ascunsă Moisí faţa sa, că să sîia a căuta naintea lui Dumnădzău. Şi dzîsă Domnul cătră Moisí: „Vădzînd vădzuiu răul poporului mieu în Eghípet şi ţîpătul lor l-am audzît de ceia ce-i mînă la lucru. Vădzut-am durearea lor şi m-am pugorît ca să-i scoţ pre înşii din ţara aceaea şi să-i bag pre înşii în ţară dulce şi multă, în pământ ce cură miiare şi lapte.”

Din a Pildelor citenie. *Glava 8*.

Domnul ziditu-m-au începătura căilor sale.

Scrisă-i la Obreazanie, ghenuar 1.

April 23, Svîntul mare mîcinic Gheorghie.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 43*. *Caută-le la* **нєдѣлѧ въсѣ̑х сⷭ̑тыⷯ**[566].

Mai 8. *Caută-le la septevrie 26*.

IV 42^{v} **Mai 21, Pomenirea svinţilor slă-** / **viţ de Dumnădzău stemiţ şi tocma ca apostolii mare**[567] **împărat Constantín şi Eléna**

Văhod şi sveate tihii şi prochimenul dzîlii. Şi de s-a tîmpla la Văznesenie sau la Petideseatniţă, întăi să pui părimiile a praznicului, deci a svinţilor.

Din A-mpăraţîlor a patra citenie. *Glava 8*.

Stătu Solomón denaintea feaţii oltariului Domnului, în faţa a toată beseareca lui Izraíl, şi-ş tinsă mînule în ceriu şi dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul lui Izrail, nu iaste Dumnădzău ca tine în ceriu sus şi pre pământ gios! De vreame că ceriul ceriului nu te vor cuprinde, cum casa aceasta carea am zidit numelui tău? Ce pentr-aceaea şi vei căuta pre ruga mea, Doamne, Dumnădzăul lui Izraíl, întru să audz rugii şi făgadii cu carea şerbul tău să roagă naintea ta cătră tine astădz, întru să fie ochii tăi deşchiş la casa aceasta dzua şi noaptea, carea dzîsăş: «Fi-va numele mieu acolea, întru să audz rugării ce să roagă şerbul tău în locul acesta, dzua şi noaptea.» Şi vei audzî rugăciunile şerbului tău şi a poporului tău, Izraíl, cînd să roagă la locul acesta; şi tu să audz la locul lăcaşului tău în cer şi să faci şi milostiv să fii lor.”

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 61*.

Bucureadze-să sufletul mieu de Domnul, că mă îmbrăcă cu îmbrăcămînt

IV 43^{r} de spăsenie şi cu cămeaşe de veselie // mă-nvăscu, ca unui mire îm

[566] În limba slavonă în text: „Duminica tuturor sfinţilor”.

[567] În text, scris ***мрáє***, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pusă cunună şi ca mireasa mă-mpodobi cu podoabă. Şi ca un pământ ce-ş creaşte floarea sa şi ca gradina ce-ş sămănăturile răsare, aşea va răsări Domnul direptate şi bucurie denaintea tuturor limbilor. Pentru Sión nu voi tăcea şi pentru Ierusalím nu voi părăsî, până cînd va ieşi ca lumina dereptatea mea şi mîntuința mea ca făcliia va arde. Şi vor veadea limbile dereptatea ta şi toț împărații pământului – slava ta; şi te va chema cu numele tău cel nou carele Domnul ți-l va numi. Şi vei hi cunună de bunătate în mînule Domnului şi diadimă de-mpărățîie în mîna Dumnădzăului tău. Şi nu te vei camai chema părăsîtă şi pămîntul tău nu să va camai chema pustiiu, că ție să va numi numele mieu cel nou şi țara ta – lăcuită. Că va binevoi Domnul întru tine şi pămîntul tău împreună să va lăcui. Şi ca cela ce împreună lăcuiaşte giune cu ficioară, aşea vor lăcui cuconii tăi cu tine. Şi va hi, în ce chip să va veseli mirele de mireasă, aşea să va veseli Domnul de tine.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 60*.

Lumineadză-te, lumineadză-te, Ierusalím, că-ț vine a ta lumină şi slava Domnului pre tine au răsărit! Că iată că-ntunearec va împresura
IV 43[v] pământul şi negură preste limbi, iară / preste tine să va ivi Domnul şi slava lui pre tine să va vedea. Şi vor purceade împărați pre lumina ta şi limbi pre strelucoarea răsăritului tău. Rădică împregiur ochii tăi şi-ț vedz adunați cuconii tăi. Vini-ț-vor toț fiii tăi de departe şi fiicele tale pre brațe să vor rădica. Atunce vei vedea şi te vei bucura şi te vei teame şi te vei buigui cu inema, că va muta întru tine bogățîia mării şi păgînesc popor. Şi-ț vor veni turme de cămile şi te vor acoperi cămile de Madiám şi de Ghefár; şi toț de la Savvá îț vor veni aducîndu-ț aur şi tămîie aduce-ț-vor şi piatră scumpă şi izbînda de la Domnul îț vor binevesti. Şi toate oile de Chidár țî să vor strînge ție şi berbeci de Naveóth îț vor veni ție. Şi să vor rădica priimite pre oltariul tău şi casa rugii meale proslăvi-să-va. Cine sînt, dară, ia caută-i, ca nuorii de zboară şi ca porumbițele cu puişorii săi? Pre mine iaste Siónul, pre mine ostrovele aşteptară şi corabii de Tharsis întru-ntăiuri să-ț aduc cuconii tăi de departe, şi argintul şi aurul lor cu dînşii, pentru numele Domnului cel svînt şi pentru ca Svîntul lui Izraíl slăvit să fie. Şi vor zidi ficiorii altor neamuri zidiurile tale şi împărații limbilor vorbi-vor ție înainte; că prin urgie te bătui şi prin mila mea te îndrăgiiu. Şi să vor deşchide porțile tale, Ierusalím, totdeauna dzua şi noaptea şi nu să vor închide, întru să bag la tine putearea limbilor
IV 44[r] şi // împărații lor aduş. Că limbile şi împărații carii nu vor sluji ție peri-vor şi păgînii de pustieciune pustii-să-vor. Şi slava Livánului la tine va vini, cu chiparis şi pevg şi chedru depreună, să slăvăsc locul cel svînt al mieu şi locul picioarelor meale slăvi-l-voi. Şi vor mearge cătră tine înfricoşeați ficiorii celor ce te smeriră şi te mîniiară şi să vor

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

închina la urmele picioarelor tale toţ ceia ce te-au mîniiat. Şi te vei chema Cetatea Domnului, Siónul a Svîntului Izraíl, pentru ceaea ce te făcusăş[568] părăsîtă şi urîtă şi nu era cine-ţ agiuta. Şi te voi pune bucurie veacinică, de veselie a rod de rod. Şi vei suge laptele limbilor şi bogaţîia împăraţîlor vei mînca. Şi vei cunoaşte că eu sînt Domnul carele te mîntuiesc şi te izbăvăsc, Dumnădzăul lui Izraíl. Şi-n loc de aramă îţ voi aduce aur şi-n loc de her îţ voi aduce argint şi în loc de leamne îţ voi aduce aramă şi în loc de leamne – her. Şi voi da boiarii tăi pre pace şi episcopii tăi în dereptate şi nu s-a camai audzî strîmbătate în pămîntul tău, nice sfărîmătură, nice becisnicie în hotarăle tale, ce să va chema Mîntuinţă zîdiurile tale şi porţîle tale – Podoabă. Şi nu-ţ va camai hi soarele în lumină de dzî, nice răsăritul lunii îţ va lumina noaptea, ce-ţ va fi Domnul lumină veacinică şi Dumnădzău – slavă. Că nu va apune soarele ţie şi luna nu ţî s-a ştirbi, că-ţ va hi Domnul lumină veacinică; şi-ţ vor treace dzîlele cealea de
IV 44[v] jalobă[569] şi poporeani ţie – toţ direpţii şi prin / vac vor ocina pămîntul, păzînd răsada lucrurilor mînulor lui în slavă. Cel puţîn va hi cu miile şi cel mai mic – în limbă mare; şi eu, Domnul, pre vreame îi voi strînge pre înş.

Iiunie 12, Precuviosul părintele nostru Onúfrie Eghipteanul. *Caută-le la dechevrie 5*.

Iunie 24, la ро҃ждество[570] svîntului slăvit proroc Predteci[571] şi Botedzătoriu Ioan

După prochimen, citenia tri.

Din Bitiia citenie. *Glava 17*.

Dzîsă Domnul Dumnădzău lui Avraám: „Sára, femeaia ta, nu să va chema numele ei Sára, ce Sárra va fi numele ei. Şi o voi blagoslovi pre însă şi-ţ voi da dintr-însa cucon şi blagoslovi-l voi; şi va fi în limbi şi împăraţ limbilor dintr-însul ieşi-vor.” Şi căzdu Avraám pre faţa sa şi dzîsă în gîndul său: „Dară celui de o sută de ai naşte-să-va fiiu? Şi Sárra, de noădzăci de ai fiind, oare naşte-va?” Şi dzîsă Dumnădzău lui Avraám: „Aşea iaste. Iaca, Sárra, femeaia ta, va naşte ţie fiiu şi vei chema numele lui Isaác. Şi voi pune testamentul mieu cătră dînsul în
IV 45[r] legătură veacinică.” Avraám, dară, şi Sa- // rra era bătrîni, trecuţ cu

[568] În text, scris *фъкдсѡшесь*, greşeală de tipar.
[569] În text, accentuat: *jálóbă*.
[570] În limba slavonă: „Naşterea”.
[571] În text, scris *прⷮтечь*; altă lecţiune posibilă: *prediteci*, mai aproape de etimonul slavon (*прѣдитеча* ‘praecursor’, cf. F. Miklosich, *Lexikon*).

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

dzîlele. Şi rîsă Sárra întru sine, dzîcînd: „Deaca nu mi-au fost pănă acmu, şi domnu mieu iaste bătrîn.” Şi dzîsă Domnul Dumnădzău lui Avraám: „Ce iaste de rîsă Sárra întru sine dzîcînd: «Oare de-adevărat voi naşte? Şi eu sînt îmbătrînită!» De au nu să poate la Dumnădzău tot cuvîntul?” Şi Domnul Dumnădzău cercetă pre Sárra, precum au grăit. Şi purcedzînd grea, născu lui Avraám fiiu în bătrîneaţe, precum i-au grăit lui Domnul Dumnădzău. Şi l-au obrezuit a opta dzî, precum i-au poroncit Domnul Dumnădzău. Şi Avraám era de o sută de ai cînd i s-au născut fiiu-său Isaác. Şi dzîsă Sárra: „Rîs îm feace Domnul Dumnădzău, că oricineş va audzî, bucura-mi-să-va.” Şi dzîsă: „Cine va da ştire lui Avraám că apleacă Sárra, c-am născut cucon la bătrîneaţele meale?” Şi crescu cuconul şi să înţărcă. Şi feace Avraám ospăţ mare în carea dzî s-au înţărcat Isaác, fiiu-său.

Din a Giudecilor citenie. *Glava 13*.

În dzîlele acealea, fu un om din neamul lui Dan, şi numele lui – Manóe; şi femeaia lui – stearpă şi nu năştea. Şi să arătă îngerul Domnului cătră femeaia şi dzîsă cătră dînsa: „Iaca, tu eşti stearpă; şi în pîntece vei lua şi vei naşte fiiu. Şi acmu, fereaşte să nu beai vin şi băuturi ce îmbată şi să nu mănînci de tot ce nu-i curat. Că, iaca, tu în pîntece vei lua şi vei naşte fiiu, şi fier să nu îmble pre capul lui; că
IV 45[v] nazireu svinţit lui Dumnădzău va fi cuconul / din pîntece.” Şi mearse femeaia de spusă bărbatului ei, dzîcînd: „Că omul lui Dumnădzău au venit cătră mine; şi chipul lui – ca chipul de îngerul lui Dumnădzău, luminat foarte. Şi-m dzîsă: «Iaca, în pîntece vei lua şi vei naşte fiiu; şi acmu să nu beai vin şi rachiu şi să nu mănînci tot ce nu-i curat, că nazireu lui Dumnădzău va fi cuconul dîn pîntece pănă la moartea sa.»” Şi să rugă Manoé lui Dumnădzău şi dzîsă: „Rogu-mă, Doamne, omul care trimisăş la noi să vie iarăş şi să ne lumineadze ce vom face cuconului ca să să nască.” (Şi ascultă Dumnădzău ruga lui Manóe.)[572] Şi veni îngerul la Manóe şi dzîsă: „De toate cîte am dzîs cătră femeaia ta ca să să ferească, cîte ies din vie să nu mănînce, şi vin şi rachiu să nu bea.” Şi dzîsă Manóe cătră îngerul Domnului: „Cum ţi-i numele? Ca deaca va veni cuvîntul tău, să te slăvim.” Şi dzîsă îngerul Domnului: „A ce întrebi numele mieu? Că acela iaste minunat.” Şi n-au adaos de-acii îngerul Domnului a să ivi la Manoé şi la femeaia lui.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 40*.

Aceastea grăiaşte Domnul: „Mîngîiaţ, mîngîiaţ oamenii miei, dzîce Dumnădzău. Preuţ, grăiţ în inema Ierusalímului, rugaţî-l, că s-au împlut smereniia lui. Că i s-au dezlegat ei greşala, c-au luat din mîna Domnului îndoite păcatele ei. Glasul strigătoriului în pustie: «Gătiţ calea Domnului, direapte faceţ cărările Dumnădzăului nostru!» În

[572] Între paranteze în text.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

IV 46[r573] munte nalt te suie, cela ce bineveşteşti // Siónului, nalță cu vîrtute glasul tău, ce te binevesteşti Ierusalímului; nălțaț, nu vă teamereț! Eu, Domnul Dumnădzău, eu voi audzî, Dumnădzăul lui Izraíl, şi nu-i voi părăsî pre înşii; ce voi deşchide din munț părao şi-n mijloc de cîmpi, izvoară. Face-voi pustiia cu iazere şi pămîntul cel însătat, cu adăpători. Veselească-să ceriul de sus şi nuorii picureadze dereptate! Să răsaie pămîntul şi să vlăstireadze milă, şi dereptate să vestească depreună! Glas de veselie răspundeț, audzîtă să fie aceasta pănă la marginile pămîntului! Spuneț c-au izbăvit Domnul pre şerbul său Iiácov; şi de vor însăta prin pustie, le va scoate apă din piatră. Veseleaşte-te, stearpă, ceaea ce nu năşteai; rumpe şi strigă, ceaea ce nu boliiai de prunc! Că mulț îs cuconii pustiei cu mai mare mulțîme decît a ceiia ce avea pre bărbatul.

Iiunie 29, la Svinții slăviț şi în tot lăudaț apostoli Pétr şi Pável

Văhod, prochimenul dzîlei **и** *citeniia tri*.

Din Săbornica întăie poslanie a svîntului apostol Petr citenie

Fraților, blagoslovit Dumnădzău şi Părintele Domnului nostru

IV 46[v] Iisus Hristos, care după multul milei sale au / rănăscut pre noi spre nedeajde vie, prin învierea lui Iisus Hristos din morț, spre moştenie nestricăcioasă şi neimată şi neveştedzîtoare, ferită în ceriuri pentru noi, carii cu putearea lui Dumnădzău sîntem păzîț prin credință, în spăsănie gata să să descopere la vreamea de-apoi. Întru carea a vă bucura puțînel acmu cu dulce iaste, căce v-aț mîhnit în mult fealiul de năpăşti. Pentru ca lămuritura voastră a credinței, cu multul mai de cinste decît aurul cel spălat şi prin foc lămurit, să să afle în laudă şi slavă şi cinste la descoperemîntul lui Iisus Hristos care, nevădzîndu-l, iubiț. În carele acmu neoglindind, dară credzînd, vă veseliț cu bucurie negrăită şi proslăvită, dobîndindu-vă[574] obîrşiia credinții voastre, spăsenie sufletelor.

Din Săbornica întăie poslanie a svîntului apostol Petr citenie

Iubiților, încingînd şoldurile gîndului vostru, preveghind, cu-ntregul să nedejdiuiț[575] spre aducătoriul voaă har[576], la ivitura lui Iisus Hristos, ca neşte cuconi ascultoi, neschimosîndu-vă cu ceale dintăi în neştiința voastră pofte. Ce precumu-i cela ce v-au chemat pre voi svînt, şi voi svinț în toată petrecaniia să fiț, derep ce că scris iaste: „Svinț fiț, că şi eu svînt sînt.” Şi de vreame că Părinte chemaț pre cela ce nefățărat

IV 47[r] giudecă după fiete a căruia lucru, în frică cel a nemerniciii voa- // stre timp îl petreaceț, ştiind că nu cu putregăioase de argint sau de aur v-aț

[573] În text scris 45, greşeală de numerotare.
[574] În text, scris *дивжйдиѣдвѫ*, greşeală de tipar.
[575] În text, scris *нєждюйщѝ*, greşeală de tipar.
[576] În text, scris *гхáрь*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

izbăvit din deşarta voastră de la moş dată petreacere, ce cu cinstit sîngele ca de mieluşel fără prihană şi fără întinare Hristos.

Din Săbornica întăie poslanie a svîntului apostol Petr citenie

Iubiţîlor, rogu-vă, ca neşte nemearnici şi veniţ, să vă depărtaţ de trupeştile pofte carile să oştesc asupra sufletului, petreacerea voastră avînd bună între păgîni, pentru ca în cealea ce vă clevetesc pre voi ca făcători de rău, din ceale bune fapturi oglindind, să laude pre Dumnădzău în dzua căutării. Plecaţî-vă, drept aceaea, a toată omeneasca săzdanie, pentru Domnul; săvai a împărat, ca ce că-i mai de sus; săvai a ighemoni, ca ce că-s de dînsul trimiş, de răscumpărare amu făcătorilor de rău, iară de laudă celora ce fac bine. Că aşea iaste voia lui Dumnădzău: bine făcînd, să ascultaţ gura neştiinţei a oameni neînţălepţ, ca neşte slobodaş şi nu ca ce-aţ avea acoperemînt răutăţii slobodniciia; ce, ca neşte slugi a lui Dumnădzău, pre toţ să cinstiţ, frăţîia să iubiţ, de Dumnădzău să vă teameţ, pre împăratul să cinstiţ. Slugile, fiţ ascultoi întru tot stăpînilor voştri, nu numai celor buni şi
IV 47[v] miloş, ce şi celor aspri. Că aceas- / ta-i harul, cînd neştine pentru ştiinţa lui Dumnădzău sufere de rabdă scîrbele, păţînd cu strîmbul. Că, dară, ce laudă-i dintr-aceaea cînd veţ greşi şi viţ răbda bătaie? Ce cînd veţ face bine şi păţînd veţ răbda, aceasta-i har la Dumnădzău. Că ş-într-aceasta sînteţ chemaţ. Că şi Hristos au păţît pentru noi, noă lăsînd izvod ca să urmaţ urmelor lui; carele păcat n-au făcut, nice s-au aflat înşelăciune în rostul lui. Carele, suduit, nu întorcea[577] sudalma, păţînd, nu îngroziia, ce lăsa pre sama celuia ce giudecă cu direptate. Careleş şi greşealele noastre însuş le-au rădicat cu trupul său pre lemn, ca murind de cătră păcate, să vieţuim direptăţîi. Celuia ce cu a lui vănătăi v-aţ tămăduit; că eraţ ca oile rătăciţ, dară v-aţ întors acmu la păstoriul şi socotitoriul sufletelor voastre.

Iulie 20, Svîntul proroc Ilíe

Văhod şi prochimenul dzîlei.

Din A-mpăraţîlor a treia citenie. *Glava 17*.

Fu cuvîntul Domnului cătră Ilie prorocul şi dzîsă cătră Aháv: „Viu Domnul Dumnădzăul puterilor, Dumnădzăul lui Izraíl, căruia lui
IV 48[r] dvoredz denaintea lui astădz, // de va hi într-aii aceştia roaă şi ploaie, fără numai prin rostul mieu.” Şi fu graiul Domnului cătră Ilíe, dzîcînd: „Pasă de-acicea spre răsărituri şi te ascunde la părăul Horáth, ce-i în faţa Iordánului. Şi va hi, din părău de vei bea apă şi corbilor oi porunci să te hrănească [578]acoló.” Şi purceasă şi feace Ilíe pre cuvîntul

[577] În text, scris ѓ"тоáрчѧ, greşeală de tipar.

[578] În text, scris гхръиáскѫ.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Domnului, şi şedzu la părău Horáth, la faţa Iordánului. Şi corbii aducea lui pîini dimineaţa şi carne înde sara şi din părău bea apă. Şi cînd fu după dzile şi săcă părăul şi nu fu ploaie pre pămînt. [579](Şi fu graiul Domnului cătră Ilíe, dzîcînd: „Scoală de pasă la Arétha Sidónului şi vei şedea acoló. Şi, iacă, voi porunci unii muiere văduve să te hrănească.” Şi să sculă de mearsă la Arétha, la poarta cetăţîi, şi ádecă acoló o muiare văduvă culegea lemnuşeale. Şi strigắ Ilíe după dînsă şi dzîsă ei: „Adă-mi puţinea apă într-un văscior şi voi bea”. Şi purceasă să-i aducă. Şi strigă Ilié după dînsă şi dzîsă: „Ia-mi, dară, şi o bucăţea de pîine de-m adă în mîna ta şi ca să mănînc”. Şi dzîsă femeaia: „Viu Domnul Dumnădzăul tău că de iaste la mine pîine de supt spudză, ce numai cîtu-i un pumn de făninä în putinä şi puţînel undelemn în urcior. Şi iacă-m culegu doaă lemnuşeale şi voiu mearge de-m voiu face mie şi cuconilor miei şi vom mînca şi vom muri.” Şi dzîsă Ilíe cătră dînsă: „Cuteadză de întră şi fă pre graiul tău. Dară să-mi faci mie de-acolea adzîmioară mică întăi şi să-mi scoţ să-mi
IV 48[v] aduci; iară / ţie şi cuconilor tăi vei face mai apoi. Că aceastea dzîce Domnul Dumnădzăul lui Izraíl: «Vadra cu făninа n-a mai scădea şi urciorul cu undelemnul nu să va mai împuţîna, pănă la dzî ce va da Domnul Dumnădzău ploaie pre faţa a tot pămîntul.»” Şi purceasă femeaia şi feace după graiul lui Ilie. Şi-i deade lui şi mîncă el şi ea şi cuconii ei. Şi din dzua aceaea, vadra cu făninа n-au mai scădzut şi urciorul cu undelemnul nu s-au mai împuţînat, după cuvîntul Domnului ce-au grăit cu mîna lui Ilíe. Şi fu după graiurile aceastea, şi să războli fiiul femeii, stăpînii casii; şi era boala lui mare foarte, pănă cînd nu rămasă într-îns suflet. Şi dzîsă femeaia cătră Ilie: „Ce-i mie şi ţie, omule a lui Dumnădzău? Ai întrat la mine a pomenirea păcatele meale şi a umorîrea pre fiiul mieu.” Şi dzîsă Ilíe cătră dînsa: „Dă-mi pre fiiul tău.” Şi luă pre îns din braţele ei şi-l dusă în cerdac unde el şedea acoló şi-l culcắ în patul lui. Şi strigắ Ilie şi dzîsă: „Vai mie, Doamne, martorule văduvei cu carea eu trăiesc cu dînsa, şi o supăraş de-i umorîş pre fiiul ei!” Şi suflắ pre cucon de trei ori şi chemă pre Domnul şi dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul mieu, întoarcă-să, dară, sufletul cuconului acestuia într-însul!” Şi să feace aşea. Şi strigắ pre cuconul. Şi audzî Domnul în glasul lui Ilíe şi să întoarsă sufletul cuconului la nontrurile lui şi învisă. Şi luă Ilíe pre cucon şi-l pugorî de la cerdac în casă şi-l deade maică-sa. Şi dzîsă Ilie: „Vedz că-i viu fiiul
IV 49[r] tău.” // „[580][Cu]noscuiu că tu omul eşti a lui Dumnădzău şi graiul Domnului în rostul tău adevărat.”)

[579] În text, paranteza este precedată de o cruce.
[580] Lipseşte un pasaj din text, probabil dintr-o eroare a tipografului.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Din A-mpărăţîilor a treia citenie. *Glava 18.*

([581]Şi fu după dzile multe şi graiul Domnului fu către Ilie în anul cel al treia, dzîcînd: „Du-te şi te arată lui Aháv, şi voi da ploaie pre faţa pămîntului.” Şi purceasă Ilie să să arate lui Aháv. Şi era foamete tare în Samáriia. Şi chemă Aháv pre Avdiu, pre ispravnicul casii; şi Avdíu era temîndu-să de Domnul foarte. Şi era cînd ucidea Iezavéla pre prorocii Domnului şi luă Avdiu o sută de bărbaţ proroci de i-au ascuns cîte cindzăci în doaă peşteri şi-i hrăniia pre înşii cu pîine şi cu apă. Şi dzîsă Aháv către Avdíu: „Vino să cutrierăm prin ţară şi pre la izvoarăle apelor şi pre la toate păraole, doară vom găsî iarbă şi ne vom cruţa caii şi mîşcoii[582] şi să nu piiaie din dobitoace.” Şi-ş împărţîră calea ca să o petreacă printr-însă. Aháv purceasă pre o cale însuş şi Avdiu au purces pre altă cale sîngur. Şi era Avdiu în drum şi veni Ilíe în timpinarea lui. Şi Avdiu să sîi de cădzu cu faţa la pămînt şi dzîsă: „Tu eşti însuţ, domnul mieu, Ilie?” Şi dzîsă Ilíe către Avdiú: „Eu sînt. Purceade de spune Domnului tău: «Iaca Ilie.»” Şi dzîsă Avdiu:

IV 49[v] „Ce-am greşit de dai pre şerbul tău pre mînule / lui Ahav, să mă umoară? Viu Domnul Dumnădzăul tău de iaste limbă sau împărăţîie[583] să nu hie trimis Domnul mieu să te cearce. Ş-am dzîs: «Nu iaste»; ş-au pătruns împărăţîia şi oraşele ei şi nu te-au aflat. Şi acmu tu dzîci: «Purceade de spune Domnului tău: «Iaca Ilie.» Şi va hi, cum eu voiu mearge de la tine, şi duhul Domnului te va lua într-alt pămînt carele eu nu ştiu; şi deaca voiu întra de voiu spune lui Aháv, şi nu te va găsî şi mă va ucide. Şi iacă şerbul tău iaste temîndu-să de Dumnădzău din tinereaţea sa. Dară nu ţî s-au spusu-ţ domnului mieu în ce chip feciu cînd ucidea Ezavéla pre prorocii Domnului? Şi am luat din prorocii Domnului o sută de bărbaţ de i-am ascuns în peşteri, cîte cindzăci, şi i-am hrănitu-i cu pîine şi cu apă. Şi acmu tu îmi dzîci: «Du-te de spune domnului tău: ‘Iaca Ilíe’», şi mă va ucide.” Şi dzîsă Ilie: „Viu Domnul puterilor căruia dvoresc naintea lui, că astădz mă voi arăta lui.” Şi purceasă Avdíu în tîmpinarea lui Aháv şi-i spusă lui. Şi alergă Aháv în timpinare lui Ilie. Şi fu, cum vădzu Aháv pre Ilie, dzîsă către dînsul: „Tu eşti acela ce surupi pre Izraíl?” Şi dzîsă Ilíe: „Nu surup eu pre Izraíl, ce tu şi casa tatălui tău, cînd lăsat voi pre Domnul Dumnădzăul vostru şi v-aţ dus după Vaalím. Şi acmu trimite de strînge la mine pre tot Izraílul, la muntele lui Carmíl, şi pre prorocii lui Vaal şi cei cindzeci[584] a ruşinei şi prorocii pădurilor, carii mănîncă

[581] Paranteză în text.
[582] În text, scris *мъшко҃*.
[583] În text, scris *и҆мпърже́*, greşeală de tipar.
[584] În text, scris *чи҆́зєзь*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

IV 50[r] masa Ezavélii.” Şi trimisă Aháv în tot Iz- // raílul şi strînsă şi pre toţ prorocii la muntele lui Carmíl. Şi dzîsă lor Ilie: „Pănă cînd voi veţ şchiopăta într-îmbe subgenunchile voastre? De iaste Domnul Dumnădzău, purceadeţ după dînsul; iară de iaste Vaál acela, păsaţ după dînsul.” Şi dzîsă Ilíe cătră nărod: „Eu am rămas proroc Domnului sînguratec, şi prorocii pădurii foarte-s mulţ.” Şi dzîsă Ilíe: „Să ni să dea, dară, noaă doi boi şi să-ş aleagă ei şie pre unul; şi să şi-l demice şi să-l puie pre leamne, şi foc să nu puie. Şi eu voiu face pre boul celalalt, şi foc nu voiu pune. Şi strigaţ cu numele dumnădzăului vostru, şi eu voiu chema în numele Domnului Dumnădzăului mieu; şi fi-va, dumnădzăul cela carele va audzî cu foc, acesta-i Dumnădzău.” Şi răspunsă tot nărodul şi dzîsă: „Bunu-i graiul ce grăiş astădz.” Şi dzîsă Ilíe prorocilor ruşinii: „Aleageţî-vă şie pre viţelul pre unul şi faceţ voi întăi, că sinteţ mulţ voi, şi chemaţ în numele dumnădzăului vostru, şi foc nu punereţ.” Şi luară viţălul şi feaceră aşea; şi chemară cu numele lui Vaál de dimineaţă pănă amiadzădz şi dzîsără: „Audzî-ne, Vaále, audzî-ne!” Şi nu era glas, şi nu era audzîre, şi alerga pregiur jărtăvnic ce făcusă. Şi fu amiadzădz; şi batgiocori pre înş Ilíe Thezviteanul şi le dzîsă: „Strigaţ cu glas mare, că are voroavă, sau îş trebuiaşte, sau doară doarme, şi să să deşteapte!” Şi-l chema cu glas mare şi să croia pre obiceaiul lor cu cuţîte şi cu croiale pănă în
IV 50[v] vărsatul sîngelui pre dînşii. Şi pro- / rociia pănă cînd trecu după amiadzădz; şi cînd fu la[585] vreamea să să suie jărtva, şi nu era glas. Şi grăi Ilíe Thezviteanul cătră prorocii spurcărilor dzîcînd: „Daţî-vă în laturi de-acmu, şi eu voiu face jirtva mea cea cu totul de ars.” Şi să deaderă în laturi. Şi dzîsă Ilíe cătră nărod: „Apropiiaţî-vă cătră mine!” Şi să apropiară tot nărodul cătră dînsul. Şi luă Ilie doaăspreace pietri, pre numărul a doaăspreace neamuri a lui Izraíl, cum au grăit Domnul cătră dîns dzîcînd: „Izraíl fi-va numele tău!” Şi zidi pietrile în numele Domnului şi vindecă altariul Domnului cel săpat şi feace hălăşteu să încapă doaă măsuri de sămînţă pregiur altariu. Şi clădi leamnele pre altariu ce feace şi demică jirtva cea de ars cu-ntregul şi o pusă pre despicăturile ceale de leamne. Şi dzîsă Ilíe: „Aduceţî-mi patru veadre de apă şi le turnaţ preste jărtvă şi preste leamne!” Şi feaceră aşea. Şi dzîsă: „Îndoiţ!” Şi îndoiră. Şi dzîsă: „Întreiţ!” Şi întreiră. Şi mergea apa împregiurul altariului şi hăleşteul să-mplu de apă. Şi strigă Ilíe cătră ceriu şi dzîsă: „Doamne, Dumnădzăul lui Avraám şi Isaác şi Iiácov, audzî-mă astădz pentru foc şi astădz să cunoască tot nărodul acesta că tu eşti sîngur Domnul Dumnădzăul lui Izraíl şi eu – şerbul tău şi pentru tine feciu toate lucrurile aceastea! Audzî-mă, Doamne,

[585] În text se repetă cuvântul *la*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

audzî-mă pentru foc şi să cunoască nărodul acesta că tu eşti Domnul
IV 51[r586] Dumnădzăul lui Izraíl şi tu ai vîrtejit inema nărodului // acestuia după tine.” Şi căzdu foc de la Domnul din ceriu şi mîncă olócavsta jărtvă şi leamnele şi apa cea din hălăşteu şi pietrile şi ţărna au lins focul. Şi căzdu tot nărodul gios pre faţa lor şi dzîsără: „Adevărat Domnul iaste sîngur Dumnădzău.” Şi dzîsă Ilíe cătră nărod: „Prindeţî-mi pre prorocii lui Vaál, nime să nu scape de dînşii.” Şi-i prinsără pre înş. Şi i-au pugorîtu-i Ilie la părăul lui Chirson şi i-au giungheatu-i pre înş acoló. Şi dzîsă Ilíe cătră Aháv: „Sui de mănîncă şi bea, că vine glas de picioare de ploaie.” Şi să sui Aháv să mănînce şi să bea. Şi Ilíe să sui în Carmíl şi să plecă la pămînt şi pusă obrazul său între genunchile sale şi dzîsă slugii sale: „Sui-te de caută în calea mării.” Şi să sui de oglindi ficiorul şi dzîsă: „Nu iaste necăiurea.” Şi dzîsă Ilíe: „Şi tu te întoarce de şeapte ori.” Şi să întoarsă ficiorul de şeapte ori. Şi cînd fu n-a şeaptea, adecă o neguriţă mititea cîtu-i o urmă bărbătească suind apă din mare. Şi dzîsă: „Sui de dzî lui Aháv: «Înhamă carul tău şi să te cubori să nu te apuce ploaia.” Şi cînd fu pănă cicea şi pănă ciia, şi ceriul să întunecă de nuori şi de vînt şi să feace ploaie mare. Şi plîngea şi mergea Aháv pănă la Izraíl. Şi mîna Domnului fu pre Ilie şi-ş strînsă cu brîul pîntecele său, şi alerga naintea lui Aháv pănă la Izraíl. *Glava 19*. Şi spusă Aháv Ezavélii, muierii sale, toate cîte feace Ilie şi cum ucisă prorocii în sabie. Şi trimisă Ezavél de-i dzîsă: „Tu /
IV 51[v] eşti Ilie, şi eu – Ezavéla. Aceastea să-m facă mie dumnădzăii şi aceastea să-m adaogă, că într-aceasta vreame voiu pune sufletul tău ca unuia de-aceia.” Şi să temu Ilíe şi să sculă şi să dusă pentru capul său. Şi veni la Virsaveé, în pămîntul Iúdii, şi lăsă ficiorul său acoló, şi el să dusă la pustie, cale de o dzî, şi veni de şedzu supt brădet şi-ş cerea sufletului său să moară. Şi dzîsă: „Agiunge-mi acmu, ia-mi, dară, sufletul mieu de la mine, Doamne, că nu sînt mai bun eu decît tată-mieu.” Şi adormi de somnă acoló, supt pom. Şi ádecă oarecine s-au atins de dînsul şi dzîsă lui: „Scoală de mănîncă şi bea.” Şi căută Ilíe, şi ádecă la căpătîiul său adzîmă de alac şi urcior cu apă. Şi să sculă de mîncă şi bău şi să-ntoarsă de adormi. Şi să-ntoarsă îngerul Domnului a doaoră şi să atinsă de dînsul şi-i dzîsă lui: „Scoală de mănîncă şi bea, că departe de tine calea.” Şi să sculă şi bău şi mearsă în vîrtutea mîncării aceiia 40 de dzîle şi 40 de nopţ, ([587]până la muntele lui Dumnădzău Horív. Şi-ntră acoló în peşteră şi masă acoló. Şi ádecă graiul Domnului cătră dînsul şi-i dzîsă: „Ce cauţ pre cicea, Ilíe?” Şi dzîsă Ilíe: „Jeluind am jeluit Domnului totputearnicului, că te

[586] În text, scris ***ѓка***, greşeală de tipar.
[587] Paranteză şi majusculă în text; înaintea parantezei apare un ornament floral.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

părăsîră fiii lui Izraíl. Altarele tale le răsîpiră şi prorocii tăi umorîră în sabie. Ş-am rămas eu sînguratec şi-m cearcă sufletul mieu să mi-l ia.” Şi dzîsă: „Vei ieşi mîine şi vei sta înaintea Domnului în munte. Iacă,
IV 52[r] va treace Domnul. Şi ádecă vî- // nt mare şi putearnic topind munţii şi sfărîmînd pietrile denaintea Domnului în munte; nu-i în vînt Domnul; şi după vînt – vivor, şi nu-i în vivor Domnul; şi după vivor – foc, şi nu-i în foc Domnul. Şi după foc – glas de vintecel suptîre, şi aci-i Domnul.” Şi cînd fu deaca audzî Ilie, acoperi obrazul său cu sareca sa şi mearsă de stătu supt peşteră. Şi ádecă cătră dînsul glas şi dzîsă: „Ce tu acicea, Ilie?” Şi dzîsă Ilie: „Jeluind am jeluit pre Domnul totputearnicul, că părăsîră legămîntul tău fiii lui Izraíl. Oltarele tale răsîpiră şi prorocii tăi ucisără cu sabiia; şi rămaş eu sîngurăţăl şi cearcă sufletul mieu să mi-l ia.” Şi dzîsă Domnul cătră dînsul: „Pasă de te-ntoarce în calea ta. Şi vei mearge în drumul pustiei Damáscului şi vei pomăzui pre Azaíl împărat Siríii şi pre Iiú, fiiul lui Namesí, vei pomăzui împărat preste Izraíl, şi pre Elisaé, fiiul lui Safát de la Velmaulá, vei pomăzui în proroc pentru tine.”

De A-mpărăţîilor a patra citenie. *Glava 2*.

Dzîsă Ilíe cătră Elisaé. *Scrisă-i ghenarie 6, list 25*.

Avgust 6, la Svînta Preobrejenie

Sara la vecernie. Prochimenul dzîlei **и** *citenia tri*.

De la Ishod citenie. *Glava 24*. /

IV 52[v] Dzîsă Domnul cătră Moiséi: „Sui-te cătră mine în munte şi stăi acicea. Şi da-ţ-voi leaspedzîle ceale de piatră, leagea şi poruncile carile am scris, să le înlegiuieşti lor.” Şi să sculă Moiséi şi Iisús, ce-i dvoriia lui, şi să suiră în muntele lui Dumnădzău. Şi bătrînilor dzîsără: „Mîlcomiţ acii pănă ne vom întoarce cătră voi. Şi ia, Aáron şi Or cu voi; să nescui s-a tîmpla giudeţ, margă la dînşii.” Şi să sui Moiséi în munte şi acoperi nuor muntele. Şi s-au pugorît slava lui Dumnădzău pre muntele Sináiului şi l-au acoperit 6 dzîle. Şi chemă Domnul pre Moiséi a şeaptea dzî din mijlocul nuorului; iară videniia slăvii Domnului – ca focul ardzînd pre vîrvul muntelui, în preajma fiilor lui Izraíl. Şi întră Moiséi în mijlocul nuorului şi să sui pre munte; şi era acoló pre munte 40 de dzîle şi 40 de nopţ.

Ѿ Йсхóда[588] **citenie**. *Glava 34*[589].

Într-acealea dzîle, grăi Domnul cătră Moiséi faţă cătră faţă, ca neştine cînd grăiaşte cătră al său priiatin, şi să trimitea la săbor. Iară sluga Isus, fiiul lui Naví, tînăr, nu ieşiia din cort. Şi dzîsă Moiséi cătră

[588] În limba slavonă: „Din Ieşirea”.

[589] În Biblia sinodală actuală: 33, 11.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Domnul: „Iată, tu îm dzîci: «Scoate oamenii aceştia!» Şi tu nu-mi arătaş pre carele vei trimite cu mine, ce tu mi-ai dzîsu-mi: «Ştiu-te
IV 53r mai presus decît pre toţ şi dar ai de la mine». Deci // de-am aflat dar denaintea ta, arată-mi-te însuţ di-nţăles să te vădz, ca deac-am aflat dar denaintea ta, şi ca să cunosc că-i poporul tău neamul acesta.” Şi dzîsă: „Însumi nainte îţ voi mearge şi te voi odihni-te.” Şi dzîsă cătră Svinţia sa: „Că de nu vei tu-mpreună mergea[590] cu noi, nu mă scoate de-aciia. Dară cum s-a şti adevăr c-am aflat dar la tine eu şi poporul tău? Ce de vei mearge Svinţia ta cu noi, şi mă voi proslăvi eu şi poporul tău decît toţ păgînii, limbile ce-s pre pămînt.” Şi dzîsă Domnul cătră Moiséi: „Şi acesta cuvînt ce dzîsăş ţî-l voi face, că aflaş dar denaintea mea şi te ştiu mai presus decît pre toţ.” Şi dzîsă: „Arată-mi slava ta.” Şi dzîsă Svinţia sa: „Eu voi treace mainte de tine cu slava mea şi vei chema cu numele mieu pre Domnul nainte-ţ. Şi voiu milui pre cine miluiesc şi voi cruţa pre cine cruţ.” Şi dzîsă: „Ni-i putea vedea faţa mea, că nu poate vedea omul faţa mea şi să fie viu. Iaca locul la mine şi vei sta pre piatră; şi deaca va treace slava mea, şi te voi pune în gaura pietrii şi voi coperi cu mîna mea preste tine pănă voi treace; şi-m voi lua mîna, şi atunce vei vedea napoiurile meale, iară faţa mea nu ţî s-a arăta.” Şi să mînecă Moiséi de demineaţă şi ieşi la muntele Sináiului, cum i-au dzîsu-i Domnul[591]. Şi să pugorî Domnul în nuor şi stătu nainte-i acii Moiséi şi chemă cu numele Domnului şi veni Domnul naintea feaţii lui. Şi chemă Domnul
IV 53v Dumnădzău înduratul şi milostivul, îndelung / răbdătoriu şi mult milostiv şi adeverit. Şi grăbi Moiséi de să plecă la pămînt şi să-nchină Domnului.

Din A-mpărăţîilor a treia citenie. *Glava 19*.

În dzîlele acealea, veni Ilíe în Bersabeé, carea iaste pămîntul Iúdii, şi-ş lăsă ficiorul acii. Şi el mearsă în pustie cale de o dzî şi veni de şedzu supt brădet şi cerşu să-ş dea sufletul. Şi dzîsă: „Agiunge-mi acmu, ia-mi, dară, sufletul de la mine, Doamne, că nu sînt eu mai bun decît tată-mieu.” Şi să culcă de adormi acoló supt molidvu. Şi ádecă oarecine s-au atins de dînsul şi-i dzîsă: „Scoală de mănîncă şi bea.” Şi să-mpregiur căută Ilíe; şi ádecă la căpătiiul lui – adzîmă de alac şi cană cu apă. Şi să sculă de mîncă şi bău şi să-ntoarsă de adormi. Şi să-ntoarsă îngerul Domnului de-a daora de l-a deşteptat şi i-au dzîsu-i: „Scoală de mănîncă şi bea, că-i departe de tine calea.” Şi să sculă de mîncă şi bău şi mearsă în tăriia mîncării aceiia 40 de dzîle şi 40 de nopţ la muntele lui Dumnădzău Horív. Şi întră în peşteră şi să sălăşlui într-însă. Şi ádecă graiul Domnului cătră dînsul şi-i dzîsă: „Ce cauţ

[590] În text, scris *мѧрши*, probabil greşeală de tipar.
[591] În text, scris *дмїинѣль*, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

pre cicea, Ilíe?" Şi dzîsă Ilíe: „Rîhnind rîhnit-am Domnului atotputearnicului, că te părăsîră fiii lui Izraíl; oltarele tale le săpară şi prorocii tău ucisără în sabie. Ş-am rămas eu sîngur şi caută sufletul
IV 54[r] mieu să-l ia." Şi dzîsă Domnul: „Vei ieşi mîine şi vei sta // denaintea[592] feaţii Domnului în munte. Iacă, va treace Domnul. Şi ádecă duh mare şi tare topind munţîi şi sfărîmînd pietrile naintea[593] Domnului; nu-i în vînt Domnul. Şi după vînt – cutremur; nu-i în cutremur Domnul. Şi după cutremur – foc; nu-i în foc Domnul[594]. Şi după foc – glas de linişte supţîre, şi aci-i Domnul." Şi cînd fu deaca audzî Ilie, acoperi faţa sa cu sareca sa şi ieşi de stătu la gura peşterii. Şi-i dzîsă Dumnădzău: „Pasă de te-ntoarce în calea ta; şi vei mearge în calea pustiei Damáscului şi vei pomăzui pre Eliséi, fiiul lui Safát, în locul tău proroc."

Avgust 15 Нaѳспéніе прч҃тıa влч^ца нáшеѧ бц҃ѣ ипр҃но дв҃и марíѧ[595].
Prochimenul dzîlei **и** *citenia tri*.
֍ Bitiia citenie. *Glava 28*.
Ieşi Iiácov de la Puţul Giurămîntului şi mearse în Hărán. Şi află loc de dormi acoló, că apusease soarele. Şi luă din pietrile locului aceluia de-ş pusă căpătîi, şi dormi într-acela loc şi vis vădzu. Şi ádecă scara rădzîmată în pămînt, a căriia vîrvul agiungea pănă în ceriu; şi îngerii
IV 54[v] lui Dumnădzău suia şi pogorîia pre / însă şi Domnul să rădzîma pre dînsă. Şi dzîsă: „Eu, Dumnădzău lui Avraám, părintelui tău, şi Dumnădzău lui Isaác; nu te teame! Pămîntul pre carele tu dormi, ţie îl voi da şi sămînţei tale. Şi va fi sămînţa ta ca arina pămîntului şi să va lăţî pănă la mare şi livă şi miadzănoapte şi spre răsărite; şi să vor blagoslovi de tine toate neamurile pămîntului şi de sămînţa ta. Şi iacă, eu sînt cu tine, păzîndu-te în calea în toată, încătro ce vei mearge; şi te voi întoarce în pămîntul acesta, că nu te voi părăsî pănă cînd îţ voi face toate cîte ţ-am grăit." Şi să sculă Iiácov din somnul său şi dzîsă: „Că iaste Domnul în locul acesta şi eu nu ştiusăm." Şi să înfricoşe şi dzîsă: „Dară el straşnic loc iaste acesta. Nu-i aceasta, ce-i casa lui Dumnădzău, şi aceasta-i poarta ceriului."
Din a Pildelor citenie. *Glava 9*.
Înţălepciunea ş-au ziditu-ş casă, rădicá stîlpi şeapte, giunghé a sale jărtve şi direasă în păhar al ei vin şi găti a sa masă. Trimisă a sale slugi chemînd cu naltă strigare la păhar, grăind: „Cine-i de voi fără crieri, pleace spre mine!" Şi celor lipsiţ de crieri dzîsă: „Veniţ de

[592] Cuvântul de semnalare de pe pagina anterioară: *denainte*.
[593] În text, scris *наи́тıѧ*, greşeală de tipar.
[594] În text, scris *дн҃минѣль*, greşeală de tipar.
[595] În limba slavonă: „La Adormirea precuratei, fericitei noastre Născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioară Maria".

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

mîncaţ a mea pîine şi beaţ vin ce-am deres voaă. Părăsîţ nebuniia şi veţ víe îm veaci să împărăţîţ. Cercaţ înţălepciunea, ca să vieţuiţ. Îndereptaţ de isprăviţ mintea în cunoştinţă. Cine dojeneaşte răii
IV 55r dobîndeaşte necinste, că probrăzînd pre necuratul, îş // va lua prihană; că probrăzala necuratului îi sînt beşici. Nu probrăzî răii, să nu te urască; probrăzeaşte înţăleptul, şi te va îndrăgi. Dă vină înţăleptului şi mai înţălept să va face. Arată direptului, şi va adaoge a deprinde. Începătura înţălepciunii – frica Domnului, şi sfatul svinţilor – mintea; iară a priceape leagea, de gîndul cel bun iaste. Că cu acesta chip mulţ vei trăi ai şi ţî să vor adaoge aii vieţii tale.

Ѿ пророчéсва Їезекїйлева[596] **citenie**. *Glava 43*.

Aceastea dzîce Domnul: „Fi-va de la dzua a opta”. *Şi de-aciia scrisă-i la noievrie 21, list 13.*

Avgust 29, la Tăiatul cinstitului cap a svîntului Ioán, Botedzătoriul Domnului Hristos

Sara la vecernie. Prochimenul dzîlei şi citenii trei.

Din prorociia Isaíei citenie. *Glava 40*.

Aceastea grăiaşte Domnul: „Mîngîiaţ, mîngîiaţ pre oamenii miei”, dzîce Dumnădzău. *Caută-o în 24 a lunii lui iiunie, la Născutul Svinţiii*[597] *sale.*

A doa-i aceasta:

Din prorociia lui Maláhie citenie. *Glava 3*.

Aceastea grăiaşte Domnul totputearnicul: „Iaca, eu voi trimite pre
IV 55v îngerul mieu nainte de faţa ta, / carele va tocmi calea ta denaintea ta. Şi va veni în besearica sa Domnul, carele voi îl căutaţ. Şi cine va suferi dzua întrării lui, sau cine va putea sta la ivitul lui? Derep ce că acela va purceade ca focul în topitoare şi ca iarba spălătorilor. [598](**Зѣлїе фарвѣ́сскїе**. Herba[599] fullonum.) Şi va şedea sleind şi lămurind ca argintul şi ca aurul şi va curăţî pre fiii lui Leví şi-i va turna pre înşii ca pre aurul şi ca pre argintul. Şi vor fi Domnului aducînd jărtve cu direptate şi va plăcea Domnului jărtva Iúdei şi a Ierusalímului, ca-n dzîle de veac şi ca anii de mainte. Şi m-oi apropiia cătră voi cu giudeţ şi voi fi martur reapede asupra fărmăcătoarelor şi asupra preacurvăreaţelor şi asupra celora ce să giură pre numele mieu cu strîmbul şi asupra celora ce opresc simbriia năimiţilor şi fac sîlă văduvelor şi dau brînci săracelor; şi asupra celora ce strîmbadză giudeţul nemearnicului şi asupra celora ce nu să tem de mine, dzîce Domnul totputearnicul. Derep ce că eu sînt

[596] În limba slavonă: „Din prorocia lui Iezechiel”.
[597] În text, scris *сн҃цїи*.
[598] Paranteze în text.
[599] În text, scris *гѯ́рва*.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

Domnul Dumnădzăul vostru, şi nu mă schimb, şi voi, fiii lui Iiácov, nu vă părăsît de la păcatele părinţilor voştri, ce aţ datu-vă în laturi de la legiuitele meale şi nu le-aţ ferit. Întoarceţî-vă cătră mine şi oi întoarce-mă spre voi", dzîce Domnul totputearnicul. „Şi vor ferici-vă toate limbile, şi veţ cunoaşte că eu sînt Domnul, ce caut între direptul şi-ntre cel strîmb, la dzua aceaea carea eu o fac de cruţat celora ce mă iubăsc." *Glava 4*. //

IV 56[r] „Să cunoaşteţ, dară, şi să pomeniţ leagea lui Moiséi, şerbul mieu, precum i-am poruncitu-i în Horív, cătră tot Izraílul, porunci şi-ndireptări[600]. Şi iaca, eu trimiţ voă pre Ilíe Thezviteanul, mainte pănă a veni dzua Domnului cea mare şi străluminată; carele va tocmi inema tatălui cătră fiiu şi inema a om cătră de-aproapele său, ca să nu viind să lovăsc pămîntul de năprasnă", dzîce Domnul totputearnicul, Dumnădzăul lui Izraíl.

Di-nţălepciunea lui Solomon citenie. *Glava 4*.

Direptul de va sosî a să fîrşi, în răpaos va fi. (16)[601] Va osîndi direptul murind pre cei vii necuraţ, că vor vedea moartea direptului şi nu s-or priceape ce sfătuiră de dînsul. Că-i va trînti Domnul pre necuraţîi cu obrazele la pămînt şi-i va scutura pănă la rădăcini; şi pănă în cel de-apoi să vor usca în dureare, şi pomana lor va peri. Că-ş vor veni în gîndul păcatelor lor spămîntaţ şi va înfrunta pre înşii dimprotivă fărălegile lor. Atunce va sta cu îndrăznire multă direptul între faţa celora ce l-au scîrbit pre însul şi celora ce tăgăduiesc durorile lui. Vădzîndu-l, înspăima-să-vor cu frică cumplită şi-ş vor ieşi din minte de preaslăvită mîntuinţa lui. Că vor dzîce întru sine căindu-să şi de strîmtoare vor suspina şi vor dzîce: „Acesta era carele îl aveam oarecînd în rîs şi în pildă de ocară, nebunii noi. Petreacerea lui o

IV 56[v] socotiiam nebunie şi moartea lui – fără / cinste. Cum s-au menit în fiii lui Dumnădzău şi în svinţii sorţul lui iaste. Poate că ne-am rătăcitu-ne din calea direptăţîi şi a direptăţîi lumină n-au lucit preste noi şi soarele n-au lucit noă. De fărăleage împlutu-ne-am şi de cărarea perirei ş-am îmblat în cărări ne-mblate, iară calea Domnului n-am cunoscut.[602] (Dară ce ne-au folosît mîndriia? Şi bogăţîia cea cu mîndrie, dară ce dobîndă ne-au adus aceasta? Că-s trecătoare toate lucrurile aceastea ca umbra şi ca solul ce aleargă nainte şi ca corabiia ce noată reapede pre apă; carea deaca o treace, nu-i pot afla urma, nice cărarea fundului ei între valuri. Sau ca pasărea ce zboară pre văzduh, unde nice un sămn nu să află de calea ei, fără numai sunetul aripilor ei împrăştiind iuşorul vînt şi despicînd cu năvală calea văzduhului; clătind cu răsprăştiiatele

[600] În text, scris **шіѝдирєпт҃рїй**, greşeală de tipar.
[601] Paranteze în text.
[602] Paranteze în text; înaintea parantezei apare o cruce.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)

aripi au zburat în ceaea parte, şi de-acii nice un sămn a zburării sale nu să găseaşte. Sau ca săgeata slobodzîtă la proşcă însămnată, despicîndu-să cu dînsă văzduhul, acii iarăş să înbină, de nu să mai ştie trecătoarea ei. Aşea şi noi, născîndu-ne, aciiş ne fîrşim şi nu putum nice un sămn de bunătate s-arătăm şi răul nostru ne fîrşim. Unele ca aceastea grăiră în iad aceia ce fac păcate, că nădeajdea făcătoriului de rău iaste ca fulgii cînd îi apucă vîntul şi ca spuma cea cingăşea, carea de năvală să răsîpeaşte, şi ca fumul ce-l împraştie vîntul, şi ca pomenirea oaspelui ce să duce într-aceaeaş dzî. Iară direpţii în veaci vor trăi şi la Domnul le iaste plata lor şi grija[603] lor de la Cel de sus.

Cu Dumnădzău conețul Parimiilor.

[603] În text, scris ***гриижц***^{A}, greşeală de tipar.

BDD-B146-05 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 3.17.74.227 (2024-04-25 19:45:00 UTC)